БРОЈ I. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на страни земљи на годину . . 9 „

СУБОТА 1. ЈАНУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД А ОНИ ПОРЕСТОВЕЊЕ НА ГРАДСКА
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

Грађанима града Београда

Суд општине вароши Београда на основу члана 13. тач. б., с погледом и на чланове 18 и 22 закона о општинама, испуњавајући наређење члана 19. истог закона, решио је, да се сазове

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 7. ЈАНУАРА 1894. ГОД.

ради избора 12 лица за сталне чланове бирачких одбора у 1894. год.

Ко може бити биран за члана сталног бирачког одбора, одређено је у члану 19. закона о општинама.

Ко има право гласања или га нема, и шта имају радити они грађани, који имају право гласања али случајно или погрешно нису уведени у списак — изложено је у члану 9, 10, 14, 15, 16. и 17. зак. о општ.

Збор овај почеће у 8 часова изјутра, а бирачи могу долазити до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Гласање на овоме збору вршиће се по квартовима и то на овим местима:

а., За кварт варошки — у основној мушкој школи код саборне цркве (Дубровачка улица).
б., За кварт теразијски — у теразијској мушкој школи (улица 2 јаблана).
в., За кварт дорћолски — у основној мушкој школи (Душанова улица).
г., За кварт савамалски — у основној мушкој школи (улица Краљевића Марка).
д., За кварт палилулски — у основној мушкој школи (школска улица).
ђ., За кварт врачарски — у основној мушкој школи (Пријепољска ул. према вој. болници).

Састав бирачких одбора објавиће се доцније.

Од суда општине вар. Београда, 29. Децембра 1893. год. АБр. 7559.

ОБЈАВА

Пошто на дан 20. Децембра прошле године није било лицитаната за оправку топчидерског друма, то ће се према решењу суда општине варошп Београда од 20 Децембра пр. године ГБр. 5906, држати у управи грађевинског одељења на дан 12. Јануара 1494-те год. друга оферталпа лицитација за оправку истог друма, а према решењу odборском од 29. Јула 1893. год. ГБр. 2857.

Услови и премер могу се видети сваког дана од 10—12 часова пре подне, у које време може сваки добити објашњења, ако би му потребна била.

Кауција за овај посао износиће се у 5000 динара у готовом новцу или државним вредећим папирима.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине вар. Београда 1. Јануара 1894. год. ГБр. 5906.

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

4. ОКТОБРА 1893. ГОД.

(за стенографисање белешкама)

Председавао председник Милош. Р. Марковић.

Председник. — Пошто нам данашњи број одборника за рад, то отварам седницу и молим вас да чујете записник прошле седнице (Секретар прочита). Има ли ко шта да примети? (Нико). Питања се Гавановић, Илија Ђорђевић и Вељa Тодоровић). Примљ ли се прочитани протокол? (Прима). Сад нам дае јачке молбе за умрлина (да им да суд). Јован Обрадовић тутор малолетни пре моли молба да се скини обе старости (Пита. Одређује се Стојан Михаиловић банкалиј).

Чујте лицитације, молим вас. Секретар чита:

1.) лицитацију за оправку зграде квартп пра-мирског (одобрава се).

Коста Гавановић. — Ниво бих да напоменем да би требало увек, кад нам се износи на решење лицитације, да се каже колико је процента нама или вама плаћитарима цена од предузетнике.

2.) Секретар чита лицитацију о оправци шуше код „Тенџе" (одобрава се).

3.) Протоколи лицитације о одношавку земље на „посављењем пешцу", који ће се носити у „Доњу Јошанову улицу".

Стеван Чађевић. — За Доњу Јошанову улицу баће земље вад се дигне онаше са шапа и са крашких пивка и не би било потребно да се она земља са посављења пешца тако куче преко топлих улица, вад је бара „Венеција" близо, и вад би то и са санитетских обзира биле предузимљене а да и не износимо што је одношење земље јефтиније.

Коста Гавановић. — И ја налазим да није потребно вопити земљу са „посављења пешца" чак на Дунав, вад је бара „Венеција близа.

Пошљена шока није тако јефтина али такве су прилике да се јефтиније није могао добити. И пошто стоје ни три одлазка, те треба да одобримо лицитацију.

Dr. Марко Лека. — Хоће ли бити решење у вези ако нам ближе? (Бће).

Председник. — Одобрава ли се лицитација. (Одобрена).

Стеван Чађевић. — Ја имам да учиним један хитан предлог. Одобрено је од стране одбора да се Добрачина улица калдрмише, али пошто за ту трошк нема, то би се могло наћи на шљунчпрето пута „Душанове улице" и ја мислим да то шљунчање веће извитати скупље од 50—60 или 70 динарских пара. А има је и у Добрачиној и Доњој Јошановој улици.

Председник. — Пристајете ли да се одобри рад ако цена не буде скупља од 70 пара динарских? (пристајемо).

Вељa Тодоровић. — Пошто под лицитације за одношење „посављења пешца" има и неко новчано од оне на лицитације, то сам мишљ да се земљу покупљала и вајкшње лицитација. Дрва ова лицитација ни ће више, а да се покупљ ако одбије, нам грађевински одлаз мисли.

Управник Селесковић. — Ја сам подпео предлог да се овај покупљ одбије за то што он и није никакво предузимање. Он нама не доће да лицитира него узе тако обилазе. Осим тога ја сматрам да ни и неко хоће него само чини сметње правим предузимачима. Чује се: има да плаћује? Неко.)

Вељa Тодоровић. — Ја мислим да би требало дрвати ову лицитацију и тада ће се видети да ли је он обилазе покупљ или није и ако није онда ће му се убудуће спречено лицење и лицитирање.

Коста Гавановић И од дрвалиних и код општинских лицитација, који ће се узитрб са тога одлазила а тога узет може бити ако се гледа на ово напиљање покупље. Јер има много који то чине само да сметају. Дакако, чини ми се такве покупље не узима у обзир на неби требало ва'ма.

Андра Одавић. — Више говора Гавановића, имам шта да кажем до то, да ће се сетити се. одбрашња да сам и ја био донеси одлуку: да ако напиљање покупље не признаво. Ја сам зато да ме ово одобрено и да требно с радом док је још лепо време.

Dr. Павао Поповић. — Ја бих предложио да се начелно донесе решење одбрати да се ово напиљање покупље не узимају у обзир од стране требујешке одељења које нису снабдевене тиганјем и другим условима.

Радивоје Драговић. — Слушао сам да лицитација за грађење друма свеверовског које била обављена и да је Савчић у последње часу одустао за ну сказао и дошао те обећа хопу с 20%. Требало бе ове лицитације обављати прво пошта.

Управник Селесковић. — Сасвим ниje „случајно" слиже за лицитацију. Он је ио ну пит. А лицитације мале нашке и такве ве обављају се у новембаи јер ба се знатно рад. него се зиму сви вајстори за ше се ни за хлеб и мост да нађе.

Стеван Чађевић. — Ја ћу да знаше да би баше потпуно да се са сваку лицитацију дала' у новембаи. У правницу за држаше државних лицитација одређено је да ше се шиље (ђ или 10000 дин.) не морају објављивати у новинама и ја мислим да се тога правилно има' предузимати и наше грађевинско одељење. У остале ја мислим да је то боље вад се сви који се баше изјавили послаи нарочитих позиов новоу него вад се у новинама обзнани.

Андра Одавић. — Јеи је јако ва. вабор вад се неко на неку потпише да је за лицитацију зиет јер не може да се шпеваре само по чита наше новине итд.

Мика Бошнић. — Највећи ишкоји зут баш би у томе да се сваки лицитација објави у новинама, па ако је потребе да се и нарочито позивају поштенпта лица.

Вељa Тодоровић. — И ја би се слажао с радилом Бошнићевим да се сваки лицитација обзнани у новинама а вад је и ако је потребе, да се и нарочитим позивом позивају она лица се дотичним послом баве.

Председник. — Има ниже начина објави лицитација али ако се баш хоће сме преко новина да се објављује, успешније се посла.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ПЕЋИ

СА НАРОДНОМ СЕЉАЧКОМ У ТРБУЊУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и М. СПАСИЋ.

(Академијско Одсек Вел. Школе одредило награде одличној српској књизи. Београд).

Мото:

— „Нема ван крвопит бе ромска чувства више и одважнија чувству слободе". (Врло је за претпоставу неуредног турског живота, и сазнања се турског одања).

Карамзин.

49

(наставак)

Турци из Србије пазали и потуци и у Срему Заповеђу, нагонили су и босанске Турци у Загорање, на имале бана Карловића, где попребе много робља.(*) Једна у сно доба приспе на своје определене мени бан Карловић, и одмах му со даде прилика да своје боловане отимене ратовима с Турцима.

Јајачки бан Петар Есгелић имао је у граду Бужаму поселн број турских заробљеника, којих бене више него ове послате у граду. С тога се сви једини побуже, и потуку своје чуваре, и сама постану господари града. Бан Карловић, чувши за то, из страха да се одатле не породе опасне последице по Јајце, пошаље са своји својих војника, које жмаљаше при себи, али не нападне на Бужам, нег ступи у преговоре с Турцима о предаји. Турци пристану, али да иду сви слободно својим кућама. Тако бан уђе у град са својом војском, обавши посао, и пред га на Чунајс Есгелићу.(*)

Ну ово су ово још бане неособљани покушаји Турски према Хрватској. Крајем 1527. г. пеh се ствари у Угарској тако измене, да се Турци обилато спремају за удре на Скрадин. Немајући довољно снаге за одбрану, Скрадинци се обрате за помоћ млетачком војску у Шибенику. И ако Млечани беху с Турцима у миру, ипак заштиту своме имању, да помогне Скрадину заштити какна ће опасност овда запретити и њихим градовима у Далмацији, али Скрадина надне. Али та помоћ не беше никакна. У неколи пошљу Скрадинаи краљу у Будим своја два чоиека: *Вујина Стаковића* и *Михаила Шаторанића*, да му предоду кључе градске, само да краљ сам предузме одбрану града, јер су они у дуготрајним ратовима с Турцима изгубили тоиво своји сугрђана, да сада нису у стању одупрети се нападима турски, а неће ни да кажу своју вернност према краљу. Послани дуго остану у Будиму, што и сам Лудвиг не знађаше, шта да им за таку молбу одговори. За то Скрадинаи посаше другог човека, *Валтазара Стоиковића*, који је имао поноа да заиши краља да дошље у Загреб, да Скрадинаи могу поштено и на време да предаду кључе.(*) Ну овог пута нису Скрадинаи страх од Турака, али су што страдиаше земље Бернардина Франкопана. Бан Карловић жаше овим плаћаницима турским на суперт са 2.000 коњаника и пра-

(*) Код Јукеск. акад. књ. XVIII, стр. 135.

(*) На истом месту, стр. 136.

(*) Јбеи 148—149. — Код јужеск. акад. књ. XVIII стр 140—140.

Мијаило Јашовић. — Ја сам увозило пријатно изненађење предузећима. Они се по 5—6 године не могу трајању да зинатирају, и трајања неког за њих. Ја мислим да треба да се остави зинатирања, онда сам што су чекали за њих водопроводе почели и ради да се повиари погодба, гледајући ако је ову или ону ствар Пашићу то нарочито за зинатирају. То не треба дозволити.

Радивоје Дражовић. — Ја немам ништа да рекам али сам чуо где се Шеланг и Комп. чуло да немају ни годину пуна да ради јер их нашо не зове на зинатирају. За што? Нађа нити се обрзују а нашо их се не сећају.

Димитрије Сеферовић. — Шеланг је сваки пут зинатирао ако је зинатирање али је дошао и мени и јавио да ће да ће послао без зинатирање због чега сам за њега.

Јездра Одавић. — Бад су Шеланг и Комп. радили водовод у „Душановој улици“ ја се сећам да су Ранко Крстић, и други предузимаче говорили како нашо не могу од Шеланга да добије писма у спискама а сад је обрнуто. Ја мислим да је најбоље позвати све на зинатирању па дати своме на нашо да надзиоводе условно.

Коста Главинић. — Ово што да ти рекам и ја нашима добити. Ова би нигда да остано за друга врста да се противну правила и онда да се узима на одговорност ко се о њих стреши.

Председник. — Одобравате ли зинатирају? (Одобравају).

Секретар чита зинатирају о набавци мешала. (Ће одобрава се. Другу обзнанити).

Др. Марко Лека. — Као што нам је познато, сваки нашим једна брошура о води београдске нашо подноша на зарај су нашишена три основна клада хемичара и у којој се каналам ја на чудовиште нашли а таке исте и одбор и надзорна подноша комиција. У брошури тој нашете су неке нашине и нашо закључак ако да води нашо подноша не клађ. У њој и сам ни су ни се артикластали да се не прави сваштара онако као да се наиђе шиљу свега.

Ја се надам да Вете сваки предлог да се у зинатине тоју умерало да је нашо та дарна дигнуто и тако што су та 3 клађа рђави хемичари те ову умели да зинатирају воду. Хвала нека је председнику који је одредио стручну комисију да клађа квалиту воде, јер ће она на тај начин расчистити с питањем који нема сваки час потреба да гледаочство узнемирују.

Сматрао сам за дужност да као о овоме изложим да знате (крај добро).

Председник. — Повелом то брошуре, која је нашета одбирашима, и која је узвишена грађанство, да сам онда нашишало о мерама које треба општина да предузме од свије стране те да узвишени грађанство а сами нетаку у овој ствари. Међу тим је дошло г. Др. Марко Лека и јавило: ја и шета и г. Др. Зеку, сао дуле који су врлеки заузету, интересује те и они бе заједи и сами да се они стар шпеде једном нак спора. Ја сам се тада решио да се образује комисија из наших познатих људи која ће бити састојом и одних сам узвишо хемичаре: професора Велике Школе г. Сину Лозановића, Др. Шамеа. Др. Хелиха санит. мајора, Др. Павла Поповића и за председника комисије узвишо сам г. Др. Ђорђа Димитријевића начелника санитета. Осим тога мислим сам да треба и одредио сам у комисију и сау тројицу хемичара потписника брошуре и двојицу хемичара који су неду зинатирали — Др. Лека и Др. Зеку. Сао сам изгубио из вида нашеће бактеролога, професора Велике Школе Др. Милана Јовановића-Батута, који су ветинишала брошуре увалили да и кета одредим и ја сам то учинио.

Комисија ова да се састано у рудничком одељењу Мин. Привреде 6. ов. мес. и да приступи послу то да изиђе ветаку у овој ствари. Осим тога обратио сам се писмене г. Министру Пр. Привреде и умолио га да и он нека нашле пет наведених ово брошуре да приперне све што треба.

Сматрао сам да је ово нешо од прво велике важности за санитину јер се тиче неде једне из наших намерења за здравље, те сам са тога ово свако уредио. Мислим да се и ви с тим слажете? (Слажемо се у свему).

Марко Недимрић. — Код нас се ври сваи разлози што су зрнели, сматра да је вода рђава. Да би се учинио крај спору, ја бих предложио да се поново 2 хемичара еврошке класе, зефина би се морали додавити сви сами хемичари, и да они вештаку нову воду и донесу коначни резултат. Ма да ми мало не сумњамо знаше ових хемичара, да због знака и других односа, ће бих хтео да они ово крше, него предлажем да се поново из Беште опет чувени увалазни водовод, из Прага Фолод, за тим Кеше и Сирмеп. Та три чешка над би испитали воду у другима и нашим стручњацима, је држи да би требало сто са сваи нарочашом каквоћу опени. Уверен сам да они исти хемичари који нашле да сам ја рђава вода није добра, да ни они неће предложити да се узме вода из Саве или Дунава' него ће остати при овој горној кад се не може донети вода са Черкеза или Дели Јована.

Коста Главинић. — Ово што је нашо г. Марко Недимрић да је требало сад чекати, неће је чињено у свеје време. Вода је злашнина у Србији, Мишљењу и у Мишкову у лабораторији тамошњој за испитивање воде, а над извором зовнатор Нечизовера. Осим тога зинатинање је вода и код нас и у погледу састојка хемијских и у погледу бактеролошком и тек сад су сва та мишља добивена и анализа хемијске из Мишкова и Мишадима и резултат бактеролошког испитивања, тек онда је питао Пеленковић и он је дао мишљење да је та вода употребљива за пиће. Ипак неће тврдио да је београдска вода бечна вода из Семеринга, али је она најбоља од свеје, коју сам могао у овом погледа добити. По предлогу г. Вељковића ајмо ова места и ја сам мишљења да га поднесем, али дозвиће поштo добијено резултат испитивања ове комисије нека је сад образована, а комисија ова образована је тако да нико неће моћи зрећи да је нека опасна, нашо је надена ова најобјективнија комисија. Ако дознаде да је ова вода употребљива, онда сам ја чувствен свеју дужност, и та ваш је задовољне.

Стеван Чубовић. — Ја господо нисам ни за једно гледиште посебно у анализи и саосећи рад нашета друга г. Марка Лека, али му хвала у томе, што је сам пристао да се образује нова комисија од стручњака, те да се у питању водостоке и грађевинске стваи на чисто изведе. На ово што предлаже г. Марко Недимрић да бих прислао тек после, поште неће вероватно комисија да своје извештаје. Пристао би да се позове прво стручњаи еврошкога глаза во не би ври крешке да се позове Сирмеп или инжинер. У осталом те је стваи довиће излуже, ви сад да прелазимо ово и знаку и да пређемо на дневни ред.

Вељко Таборовић. — Ја бих се сложио са предлогом г. Недимрића, те да позивамо познате стране

ауда их, да бар позовину отпрве плаћа поврате.(1)

За ову малу недељу освете се Турци прво скупа, Мала 1522. г. стуни босанска паша 25.000 војске и са њом удари на за Кеше, у намери да се не одмене од њега, дакле са све осветља. Бранивши градови су се знета храбро борили, дуго одбијајући турске јурише, али несразмерно слабија, дине прикупљени 28. маја, да предају град Турцима уз слободан пласаи из града.(2) Кла-јић по Томашићу(3) вели, да је град Турцима предао „скоро без икаква отпора“ неки Димитрије — Калајиа помиње Dimitrius. И ако нехотично признаше хрватског повесничара, да заглавничке градове браше људи Кажадић (Срби), ипак да у погледу Димитријева издајства могло надржати крајину, кад се зна, какве одбране у то доба беху у опште у сним градовима круше сн. Стеваиа. Голим шаиаиа ишу у стаљу бо-рата се мали број српских мишиаиа противу 25.000 Турака.

(1) Ча истог писиу. стр. 130.
(2) Шафарик У. Рос. Ист. кн. I. стр. 706.
(3) Ора историја о г. д. кн. II. стр. 82.

Председник. — Повелом то брошуре, која је нашета одбирашима, и која је узвишена грађанство, да сам онда нашишало о мерама које треба општина да предузме од свије стране те да узвишени грађанство а сами нетаку у овој ствари. Међу тим је дошло г. Др. Марко Лека и јавило: ја и шета и г. Др. Зеку, сао дуле који су врлеки заузету, интересује те и они бе заједи и сами да се они стар шпеде једном нак спора. Ја сам се тада решио да се образује комисија из наших познатих људи која ће бити састојом и одних сам узвишо хемичаре: професора Велике Школе г. Сину Лозановића, Др. Шамеа. Др. Хелиха санит. мајора, Др. Павла Поповића и за председника комисије узвишо сам г. Др. Ђорђа Димитријевића начелника санитета. Осим тога мислим сам да треба и одредио сам у комисију и сау тројицу хемичара потписника брошуре и двојицу хемичара који су неду зинатирали — Др. Лека и Др. Зеку. Сао сам изгубио из вида нашеће бактеролога, професора Велике Школе Др. Милана Јовановића-Батута, који су ветинишала брошуре увалили да и кета одредим и ја сам то учинио.

Комисија ова да се састано у рудничком одељењу Мин. Привреде 6. ов. мес. и да приступи послу то да изиђе ветаку у овој ствари. Осим тога обратио сам се писмене г. Министру Пр. Привреде и умолио га да и он нека нашле пет наведених ово брошуре да приперне све што треба.

Сматрао сам да је ово нешо од прво велике важности за санитину јер се тиче неде једне из наших намерења за здравље, те сам са тога ово свако уредио. Мислим да се и ви с тим слажете? (Слажемо се у свему).

Марко Недимрић. — Код нас се ври сваи разлози што су зрнели, сматра да је вода рђава. Да би се учинио крај спору, ја бих предложио да се поново 2 хемичара еврошке класе, зефина би се морали додавити сви сами хемичари, и да они вештаку нову воду и донесу коначни резултат. Ма да ми мало не сумњамо знаше ових хемичара, да због знака и других односа, ће бих хтео да они ово крше, него предлажем да се поново из Беште опет чувени увалазни водовод, из Прага Фолод, за тим Кеше и Сирмеп. Та три чешка над би испитали воду у другима и нашим стручњацима, је држи да би требало сто са сваи нарочашом каквоћу опени. Уверен сам да они исти хемичари који нашле да сам ја рђава вода није добра, да ни они неће предложити да се узме вода из Саве или Дунава' него ће остати при овој горној кад се не може донети вода са Черкеза или Дели Јована.

Коста Главинић. — Ово што је нашо г. Марко Недимрић да је требало сад чекати, неће је чињено у свеје време. Вода је злашнина у Србији, Мишљењу и у Мишкову у лабораторији тамошњој за испитивање воде, а над извором зовнатор Нечизовера. Осим тога зинатинање је вода и код нас и у погледу састојка хемијских и у погледу бактеролошком и тек сад су сва та мишља добивена и анализа хемијске из Мишкова и Мишадима и резултат бактеролошког испитивања, тек онда је питао Пеленковић и он је дао мишљење да је та вода употребљива за пиће. Ипак неће тврдио да је београдска вода бечна вода из Семеринга, али је она најбоља од свеје, коју сам могао у овом погледа добити. По предлогу г. Вељковића ајмо ова места и ја сам мишљења да га поднесем, али дозвиће поштo добијено резултат испитивања ове комисије нека је сад образована, а комисија ова образована је тако да нико неће моћи зрећи да је нека опасна, нашо је надена ова најобјективнија комисија. Ако дознаде да је ова вода употребљива, онда сам ја чувствен свеју дужност, и та ваш је задовољне.

Стеван Чубовић. — Ја господо нисам ни за једно гледиште посебно у анализи и саосећи рад нашета друга г. Марка Лека, али му хвала у томе, што је сам пристао да се образује нова комисија од стручњака, те да се у питању водостоке и грађевинске стваи на чисто изведе. На ово што предлаже г. Марко Недимрић да бих прислао тек после, поште неће вероватно комисија да своје извештаје. Пристао би да се позове прво стручњаи еврошкога глаза во не би ври крешке да се позове Сирмеп или инжинер. У осталом те је стваи довиће излуже, ви сад да прелазимо ово и знаку и да пређемо на дневни ред.

Вељко Таборовић. — Ја бих се сложио са предлогом г. Недимрића, те да позивамо познате стране

Добивши у своје руке давно жељени град, Турци се сад крену на Сирмијум. Препазивши Скрапинани утоку сна, неки на морнеке саде, а други у оближње млетачке градове, Хрватовина утоку сна, неки на морнеке пасти у руке, С тога се и он на за кресе, почетком јуна и опколи га са 25.000 војника. Град је јуначки бранио *Петар Мошомбеи* са 300 својих Хелинаја. Потомодани још и осјечки капетанина *Грујом Орловићем* и *Петром Крушчевом*. Храбри Момонинић не само да спасе одбијање сваки турски јуриш на град, већ паче-чуга плаћеване до у сам турски бој, пробијући се отуда препуном печеном турским главама и оскрпљеном застављама, којима ишаше после бедеме своја градо. Као да је и сам Бог хрватски хтео, да Турци под Клисом плаче, за све ове године своје успехе на Кливу и Скрадину. Паша изгубивши пише стотина својих војника, иначе се даље опасе, и врати се у Босну задовољан, што је бар спојо главу читаву извео.(*) Прека таком сталу ствара на крају 1522. г. зогло се плаата, да ће г. 1523. бити година турске осеете Хрватовина на опај мали неуспех. И збила марта месеца 1523. г. предају неки плачаки босанеки час до у Крањску, много света одведу отуда у ропство, ше шеодећи ни оне становнике, који стајаху под мечатчком заштитом. А кад у нета мах беху други опет плачаки турски напали на задарску обланну, ако прољетно, јер их млади и хитри јунак *Ђуро Вучић* са свега 40 коњаника потуче и отме сан плен.(*)

Али су много опасиији били плаеови, да се Турци опет спремају на Клис; ту опет се пута одустало са тога, што у Цариграду, поле, неку одобравали тај поход. Иман зато Клишани са своје страше покушају месеца јуна исте године, да од Турака отму неки оближњи град. Али пропу пуно рђаво, јер Кружић изгуби доста својих другова, па се побоја и за опстанак своја града.

(Наставиће се)

(*) Шафарик У. Рос. ист. кн. I. стр. 707. — Исп. летопис хвал. кн. XVIII. стр. 151.
(*) Исп. летопис хвал. кн. XXII. стр. 59 и сл.

стручњаке, јер ја ове мисаоне да се наши стручњаци неке сложене ври непитањау, и једни ће тврдити једно, а други друго, те се право резултат неће моћи никако да зна и грађанство ће бити једнако у незнатности.

Андра Одавић. — Устумам реч Др. Пандр.

Др. Лаза Поповић. — Чуо сам овиме одређених чланова комисије и ја нисам ни знао одређена лица своји досадашње радом дају доказа гарантије а и своји познавањем да ће знати и на своме најотговорнијем месту и умеју народни поверење посао извршити. Комисија ова неће знати да гласа по већини гласова јер хемија није шала, чије ће се неталне доказивати већином гласова, него чисто научним резултатима. Овде нам да се конституе методе, којом је направљена анализа, и решење које су добивене и ако се то утврди, онда ће се видети, да ли су били у праву они који су писали протуру или не. Пред завршно ћеја се буду дешиле, пред завршем и написане и брошираца нарасе гласи до се поклоне и неће бити тога да се неко сложе или не сложе.

Др. М. Лека. — Ја немам шта да додам поште је др. Лазе јасно шта треба.

Председник. — Примате ли дакле ово к знању?

(Примамо).

Од пређе седнице остао је предмет, који се тиче новога водовода. За сам тај тада био протитно и сматрано, зато је извршена предаја водовода новом управнику, и сад треба према предлогу управништвом да се образује једна комисија, која ће све шта се водовода тиче, прегледати и оценити. У комисију треба да буде један техничар, друштва ког и каквог осмачи и рачуноводствен опитник. (Одређује се г. г. Марко Веснић, Милан Кнежевић, Андра Одавић и рачуноводствен опитник Сима Добрашевић).

Сад је на реду питања Себастијана Рошо за кадровске изјаве ученика „Врачару", коју је српско грађанство одлучи на решење.

Стеван Чађевић. — Све бих сад ја поћуда и била за ове молбе, ни је не би смела пре мито, јер би искључили ко рада толике радове и конкуренте у Београду. У осталом ако су ђаке и чудно је то, да се он устаиа на Врачару, шо да у остали делови Београда које потребно да се ради. (Чује: се да се одбије)

Председник. — Дакле одбацује се поклуд. (Одбацује).

Сад има поћуда Алекса Гладитијева, који нуди општини пиноску сушу новаца на годину да искључиво право дељења обуће по улицама Чика: (Чује се да се одбије).

Коста Главинић. — Ја бих требао опште бреме решити: „да се одбије", него ви ова поћуда требала да буде повод, да о овој ствари размислимо. Закона је потреба у Београду да се ово дељење плаката по паролим прилицице уреди, а опште дођу радовени плаката да нам накарадне њу. Како би било да ми направимо списку услова под којима би ми ово дали и да поћудимо наше грађане, да ако они не би хтели, онда је боље дати и страницима него да се нарси накарадно.

До сад општина од овога није имала никаквих прихода, а могла би их имати и да се спасе ових неуредних дељења плаката. С тога предлаже одредити комисију. (Одређују се: Главинић и Сеферовић).

Седница закључен.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ.

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпиндира) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За потпалење шпиндера . . . . . 0.20 д.
в) За улазак . . . . . 0.40 д.
г) За једини улазак шпиндера у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата . 0.30 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумњака од 2 и по метра уједно са димњаком . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумњака од 2 и по метра уједно са димњаком . . . . 0.20 д.
з) За палење димњака (шпиндира) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помејара и вужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од аиона . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

а) Марка за пашче за годину дана . 3 — д.
б) Обновљење изгубљене марке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мало гробљанце . . . . . 555.52 д.
г) Велики гробљанац III. реда . . . 968.39 д.
д) Велики гробљанац II. реда . . . 1099.39 д.
ђ) Велики гробљанац I. реда . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.00 д.
б) Мртвачка кола са лађењем са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола коња са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола коња са 4 коња . . 72.90 д.

ТАКСЕ
ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА.

За кварторе: Саиинаџиска, Теразијска, Варошка и Врачарске:

1. Од себе и кућне или њиве дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кућном или њиве дућана са магазом . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кућном, од сваког од кућном, од гостионице са кућном без пивце . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од себе и кућне, или њиве дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кућном или њиве дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кућном, од сваког од кућном, од гостионице са кућном без пивце . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 24. до 30. новембра 1892. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		најнижа	највиша
		дин.	ст.	дин.	ст.
2892	ЈАБУКОВИЦА	32		28	
	ПРАШИНА КУКУРУЗИНА				
	ПРАШИНА ПШЕНИЧИНА				
	ВИШЊА БЕЛА (ОДЛИТ.)				
9900	ВИШЊА ЧРНА (ОДЛИТ.)	60		50	
	ВОЛОВИНА				
	ВУЧЕ ЗЕ ПРАЊЕ				
	ВУЧЕ ПРАЊЕ				
5468	ГРОЗЂЕ	80		50	
	ДУЊА				
1861	ЈАБУКА	20		12	
68111	ЈЕЧМА	10	50	9	00
975	КАЛЈАВА	120		100	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
40862	КОЖА ОВЧАЛИХ				
	КОРЕ ВРЕЋЕНЕ				
	КРЂКА				
18140	КРЕЧА	4		3	50
13270	КРОМПИРА	10		8	
	КУПУСИНА				
992	КРТИЦАВА	15		12	
52875	КУКУРУЗА ЖОВА	8		7	
	КУПУСА				
	ЛОЗА ЧЕТВОРЕНОЕ				
	ЛОЗА ТРОЈЕНОЕ				
	ЛУКА АРВАЊАКЕ				
1116	ЛУКА БЕЛА	60		50	
5634	ЛУКА ЧРНА	25		18	
	МАСЛА				
69	МАСТИ	120		110	
1890	МЕЂА	70		50	
	ОВЧАДА				
63974	ОВСА	11	50	10	70
619	ОРАЗА	40		35	
2397	ПАСУЉА	14		12	
	ПЕЧЕНЕЗА				
	ПРОСА				
277623	ПШЕНИЦЕ	13		12	50
4855	РАКИЈА	9		8	50
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ				
400	РАК. ВЕЗ. ЛУТЕ	1	60		
18716	РАК. ВЕЗ. МЕКЕ		60		45
23815	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
47500	СЕНА	5		4	
579	СИРА	100		64	
12110	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
6283	ТРЛАВА ДРВЕНОГ	15			11
1865500	ТРЛАВА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШЕНИЦАРЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
326269	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	24		12	
	ПРОСТОР КАМЕНА				
	МЕКИЊЕ				
15792	СИТНИЦЕ				
24622	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник: ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 2. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за стране земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 9. ЈАНУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

Претплату ваља слати унутрини ка општинском суду а сви остали дописи на уредника.

Рукописи се враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

О Б Ј А В А

Пошто на дан 20. Децембра прошле године није било лицитанта за оправку тротоарског друма, то ће се преда решењу суда општине варош Београда од 20. Децембра пр. године ГБр. 5906. држати у управи грађевинског одељења на дан 12. Јануара 1894-те год. друга оферталиа лицитација за оправку истог друма, а према решењу одборском од 23. Јула 1893. год. ГБр. 2857.

Услови и премер могу се видити сваког дана од 10—12 часова пре подне, у које време може свима добити објашњења, ако би му потребна била.

Кауција за овај посао полаже се у 3000 динара у готовом новцу или државним предајним папирима.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине вар. Београда 1. Јануара 1894. год. ГБр. 5906.

О Б Ј А В А

Суд општине вар. Београда изјављује грађанство, да су набављене нове марке за пеге за ову годину, с тога се позива свакн, да у току ове месеца јануара набави за своју пивницу нове марке, пошто старе више не вреде.

Нова марка кошта три динара, а кад се изгуби има се заменити другом уз доплату од једног динара.

Од суда општине вар. Београда, 8. јануара 1894. год. СБр. 268.

О Б Ј А В А

На дан 20. јануара т. год. даваће се у канцеларији грађевинског одељења суда општ. београдске оферталиа лицитација за израду макадама у кеји-Милошевој улици а према одобреној суда општ. београдске од 4. ов. м. ГБр. 23.

Кауција за овај посао полаже се у 9000 дин. општинском суду у готовом новцу или државним предајним папирима.

Услови и премер могу се видити сваког дана у канцеларији грађевинског одељења од 10—12 сати пре подне.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општ. београдске 8. јануара 1894. г. ГБр. 70.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Одложен збор. Општински збор, сазват за 7. јануар ов. год. за избор 12 лица за чланове сталног бирачког одбора за 1894. год., одложен је решењем суда од 6. јануара о. г. АБр. 52. због тога, што је велика чланова бирачких одбора писмено извињавала, да на збор не може доћи, неки због славе, неки због болести а и што су отпутовали.

Дан, кад ће се овај збор сазвати на други пут, објавиће се грађанству плакатима.

Буџет. Државни Савет решењем својим од 29. Децембра 1893. год. Бр. 4.296 одобрио је у свему буџет општине београдске за 1894. год. онако, како га је суд и одбор општински предложио. Исти ће се у закеснеој књизи одштампати.

Прилози за сиротињу. Имена свих племенитих дародавања за сиротињу београдску пред божићне празнике биће одштампана засебно као додатак овоме листу.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Филип Ла Рушфујер из Ферарија, наш сугрђанин и пријатељ српски, изволео је ирека свог пријатеља г. Сигмунда Фрајда, надзорника и уредника „Ведтпоста“ из Беча, предати општинској каси двадесет дуката у злату као прилог за београдску сиротињу без ратоне вере и народности.

Суд општине варошн Београда изјављује у име своје сиротиње племенитом дародавцу и њиме путем своју најдубљу захвалност.

Од суда општине вар. Београда, 5. јануара 1894. год. ХБр. 14.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГР.-ЈСКОЈ

Путнички саобраћај варошн Београда. У седмици од 12. до 19. Децембра 1893. год. допутовало 629. отпутовало 545. Од којих су:

а.) Пола: мушког 603. женског 26.

б.) Вероисповести: православне 571. католичке и протестан. 47. мојсијеске 7. мухамедовске 4. свега 629.

в.) Пастојбина: Србија 528. Аустро-Угарска 57. Босна и Херцеговина 4. Црна Гора 4. Грчка 1. Турска 13. Бугарска 2. Румунија 6. Русија —. Германија 3. Француска 2. Италија —. остале државе 9.

г.) Занимање путника: Трговци и њихови 38. Занатлије 64. Трговци 326. интересенти 2. пиенсионисти и предузимачи 3. Пољопривредници 20. Интелигенција (војска) 78. Бана 5. радници и помоћници 35. Пилари и бојаџије 3. надничари и слуге 18.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 28. Децембра 1893. год.

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
31. ДЕЦЕМБРА 1893. Г.
(по стенографском белешкама)

Председник председника Милоша Р. Марковић.

Почетак у 5 и по часова по подне.

Председник. — Пошто нам данашњи број од бораника отвара седницу.

Изволите чути записник последње седнице од Септембра прошлог године.

Председник. — Примате ли записник прочитан? Нема се. Изволите чути уверења.

Секретар прочита уверења.

Да ли има још примедбе на записник од 30/5 и 31/5 ов. м.

Гаврило Ђурић. — Ја мислим да је у записнику од 30/5 ов. м. погрешно.

Председник. — Примате ли исправку Гаврила Ђурића? Примате

узимо у обзир, с тога што сво тим бели дово-
лили у неколико поновљ лудо шира су редовно
поновили за двогодишњу.

Дакле, нашто је сваки дозволио да доћу сад
се држи лицитација, то ако не буде донле нова
ну се напуда одбиће, а неће сигно узимо у обзир.

С тога нашто ни ова покуда није на основу
закона ја предлажем да се одбије. Чује се: нек
полозе гаранцију до је прихвоно). На ја нас питам
да ли је обичаи овај лицитант, на ако је остала
лицитација, да се во врши, или није? Јесте об-
весно: На онда тако ви сваки да прихвоно једну
прихатну покуду, јер ако је он казано да ова
ротчина да се прими по тој вени, онда тако ваше до-
шло на лицитацију? Тиме се господо цитрошу у
и држања прихода, јер сад он обе за лицита-
цију он зора да плати таку, а онако шпод руке
не плаћа.

Председник. — Ја ваше молим да ову ствар рас-
правите. Једна ту да се узме ова покуда у обзир
а други ниу, с чега ваше молим да решите на томе
ће остати.

Андра Одавић. — Кома је поштено да је од-
бору до сада дозвољо више тајних покуда, и да
је одбор врло мах прихатио на дистом ред. т. ј.
да се оне не узимају у обзир. Тек је прихвоно
одбор решио да туђ обзири врло мнопа да се
познаоше покуде неће узимати у обзир. Ја бих
молим да ни се ваше до лиц ује сад обрлажано тог?

Председник. — Јесте, и то сам у споменици
поменуо. Молим вас дакле да ровните ово. Чује
се: нећемо да узимамо у обзир ту покуду. Онда
одобравате ли лицитацију? (Одобрава се).

Др. Аласић. — И ја сам обзиром у спомени
поменуо да се напоследње покуде неће примати.
(Устаје се).

Председник. — Сад ћу да вам саопштим ово-
сне изборе општинске у Београду. На изборе-
зовиа је жалбе, и ја сам ту жалбу дошо спрем-
но Државном Савету да он по њој донесе своје
решење. Дошле су дне жалбе и ја сам обзире
послао Државном Савету.

Преза тоше а на основу чл. 50. зак. о општи-
нама и пресудо тог. 8. на случај да се нову
барати сва изстања и изстанови поводима, да
се ни какви избор поднесе жалбе, онда не вам
поступати у дужности чланова одбор. нре одреди
општински одбор.

Преза тоше сад отажимо по дневни ред. да
одбор пишни све законске одредбе.

Никол Х. Поповић. — Ја молим за ре пред-
ставе узели са седницу.

Дуда Јовановић. — Ми казали смо поменка
господа дуди, што сво општинском одбор, и без
гласне ни ке можемо радити на седници: и док
се год не изборе гласа, ни не можемо бити бе-
ве. Ако во жели да може, онда је со друга
ствар.

Вук. Вуловић. — Из члана општинског за-
кона, што нам је прочитао г. председник ја мислим
да ов неће никати заклад. који ну је дао г. На-
вица Х. Поповић, јер председник и чиновни они
су бирани пре две године, они су изабрани до
1. Јануара.

Бирање ових ће је извршене 17. о. м. и про-
тив тога ће бирача изјављена жалба, ово настаје
тек од 1. Јануара. Према тоше ја мислим да нема
сад места, нити треба сад да се предузимамо сне-
кује, што сад је већ поднета жалба, то нема ге
ни ној поступи тек од 1. јануара, онако и тај
избор нашли тек од 1. јануара, а сад не.

Председник. — Молим вас господо ово наше
гласи сам чим 30 зак. о општ. (чита).

Дакле из тога се види да сношо говора г.
Вуловића одпада, и за тврду сад да се изврт
заседања.

Мила Петровић. — Ја бих вас молио да ви
прочитате чл. 78. т ог законо.

Председник. — Тај члан гласи (чита).

Мила Петровић. — Е, ни то је доволно г. Нак.
Х. Поповићу.

Ник. Х. Поповић. — Ниде то мој захтев. Мој
захтев односно ово тач. 8.

Фрања Васильевић. — Ја мислим да ово треба
прихвоно да кажу своје мишљење.

Мидутин Марковић. — Овде је доно да треба
да се изврт

Ђ. Поповић, Председник ми прихватисмо из-
бора до избора, и према тоше ја ов не могу сло-
жити са г. Вас. Вуловићем. Јер ово нити спада
овде: чита). Дакле ово одпада жалба на избор,
онда нема одбор да реши и одреди дано кад ће
да прави дуговност председника.

Милан Петровић. — Ја сдучај да је изабране
друго дано, а не с. Мартиновић, који је дошао
председник. онда во себи се разуме, сад ће се
кратко тога избора поднала жалба, онда ће онда
председник бит ослрешен од дужности, и ако он
има права и да поне године.

Раса Филиповић. — Ја мислим да је ово ни-
шако јасно и јасно. Што год Вуловић каже
да би нешо г. председник до отварања дужност
до избора потпуно законска драма да тоше стоје.
Нема дуди то што је господин г. Мартиновић

поново изабран за председника. Али питам ја да
ли би он могао да прими ту дужност да је која
друга одлука за председника? Не би. Дакле у
закону је јасно казано да ако постоји жалба на
избор он не може дати да ступи на своје место. То је
му одредити заседања на потпуно место. То је
чиста ствар.

Председник. — Молим вас онда предложите
ста хоћете да председник. (Чује се: Везу Тодоровића).

Раса Филиповић. — Ја мислим да треба да
изборено човека, нека је ванан у општинарима. и
је дракш да ли г. Веза Тодоровић, ако здимат
и слободан човек изборе жели да прими ту дуж-
ност (чује се: прека се).

Андра Одавић. — У осталом је мени ванано
је сам са овим одбором радио две године, и ја
нисам видао нашо да је овако председнику буде
обилне заседање. Цео овај одбор ноћа је оно
вечери, стајао је дан солидарно и ако и до ју
је увек показао поверење сте до вечерас. И над
сво ју ни показали нашо поверење сте до данас:
је председник да ни одреди сам себи заступника,
ни сада да ни говорило о тем истом заступ-
нику. (Жагор).

Мила Јанковић. — Бад дабого до састанка,
ни ново тражити да се удали г. председник и ној
други који је испирао за то место. Једи од
господе председнике је г. Везу Тодоровића, други
опет тражи да сам г. председник одреди замје-
ника, и т. д. Ова ствар треба да се какве на
свете. Овде су заинтересоване и изложене две
стране и сад је питање како треба избор у ов
питани београдској да се спрши на начин како
захтева правда и правичност: или нам захтеву
нешко правног гласног и праведна.

Ја дакле мислим да то да уземе и једног ов-
ског који је прочуло на једној или на другој
страни и предлажем да се сложимо да једног ов-
управине грађевине у ово ће во изнети сам ов-
перена. Да предложи г. Никоу Вуловића да
ступима председнику општинском.

Никола Вуловић. — Ја се ни ово прихвати
ту дужности.

Фрања Васильевић. — Ја мислим да треба да
изборено г. Андру Одавића ове стручно лице.

Андра Одавић. — Ја ни ово да се поново
и молим вас да ни ово не бирате.

Председник. — Онде је истакнуто два кан-
дидата и то г. Веза Тодоровић и г. Никола Вуу-
новић. Чује се: и г. Андра Одавић. Јесте, и г.
Одавић је трећи кандидат, с тога вас молим да

Ово дело је ушло у јавно власништво 1. јануара 2026. године.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЦИМА У ТУРСКОЈ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАО

Р. АГАТОНОВИЋ и Л. М. СПАСИЋ.

Ауторско право Вел. Шкоше задржано према важећем закону народа свих држава.

Мото:

„Пред вама изгледат ћете
тужнији чланак рата и сла-
вољубиви српски јунаци“.
(Речи
је за претежност будућега
рата нашег, а заснива се
на турском сведочу.

Караџићев.

(НАСТАВАК)

Слати сабрати на помоћ. Сплачанци, а нарочито грнчарски кнезу, али му одговоре, да су Муслиманску вичу са Турцима, и да за сада нису нашли никаквих повода за непријатељство.[1] Од краља међу тим још није стигла никаква помоћ, те су градови српски и хрватски и даље остајали на милост Турцима. Зато су се Турци чешће залетали новима на Хрватску, у намери да се коначно — вазватску, у намери да се коначно — вазватску, у намери да се коначно — ваз

се сложите на једне лице које ће заступати г. председника, па ћете после да се сложите ко ће да заступи главне општинске суде.

Андра Одавић. — Ја мислим да су главна задужења г. г. Вељи Тодоровић и Никола Вукомић. Ја сам спавао као на гласове из мрака грађева.

Мих. Бошњић. — Ја мислим да је ово наша радња г. председнике исправити. Ја не треба да председавам овде, него треба да вршите то место, па да ће заступи жиотарски одборник.

Чује се: ће то ствр. Жагор.

Љубо Јовановић. — Ја мислим г. Бошњића зад се нашла на такво, која нам прочита ту записнр одредбу, да ја то овда изслушам.

Председник. — Ће заступ г. Мнће Петровић, зато чег сам прочитао ст. записника једно и тоне то ноте. У чл. 78. записника стоји: чиста. Ја ће ово да прем тоне оснивате шта ту то приватна и личан интерес. Ја овде нрзам дужност сиоју као председнике зад сам ван овај предмет као ва решење и ту ћемо изнаћи нее приватне и личног интереса који ће ме моћи спречити да ово председавам.

Мнће Бошњић. — Ја бих нас молио да нам прашнмо преступне ли ако ирнватних интереса ван нема.

Марко Вељанрић. — Ја хоћу само да нам седница буде нуноважна.

Марко Вељанрић. — Ја мислим да је ова ствр ствта. Г. Марковнић као председнике општине зна да ако ће ово треба нтво да ће ноше, јер то нисам нарадзе. Дакле ов треба сад само да изврши тај избор по ће одмах да га ставка избориик зеза избор буде одређен, и ни ово ће одма да то решимо, и нисам нзнео да ствне ни ово зад нема ко мислим да ћирно? — Ту ни нзнеле да ствне слободно да гласаше. Кад ви ни нста удовлн ова седнице онда ће требало и г. г. Вељ Тодоровнћа и Вуконића и Одавића и ове нстале који су овде заклшнти за замену председнику и онда ће ви ту ствр решно? — Ја дакле мислим да је јер на нас неће моћи утицати ни Петар ни Павле ни нико.

Милан Ђорђ. — Ја мислим да и нас је господин Мнлошевић, председник овде, да то нмнка не зовна ствар дати он моли да ствне на избор нано, нер да нам да овде нсмо ни једна да нас неће ко ствнти нредседнике ни ко ствнти председника ни ко ствнти, нер ту предлоге ћемо да заступнмо председнпка, ако неће да нм ће нрнме тоне избор, онда да гласимо за једног нам за другог, ка да спрамно ту ствар, јер за нам нрнлнке каже, а нста ни овамо ту ја се нзнпмо председника?

Председник. — То нам нзнм нзредзе и то је чнста и јасна ствар, да морамо то да свршимо, и онда треба да нрнступамо гласању.

Мнха Вошњанић. — Председнпке старог председника кнзнно неће да смета нашем раду, нде таде нема нрнм споју сумњост зе не нитазимо жетнног застунника.

Мнха Петровић. — Ја нисам нрнмнх, али нсам се чнма, да чемо нз чије се место нма но замену да нрнпрезентнм председнпка, но душевна ноћемо] а и но замену, ја мислим да не можно нрнсутствје том избору. Ја не могу да резумем зад господа застунају то гледаште да ова нмсе о томе се решава овде, треба да нам нрнђе седнпца. (Жагор).

Милутин Марковић. — Ја мислим да је овде забуна, зеду тим ствар је ово себи нрнје јасна. Главни питања, ако ће могло бити у сумња, то је да решимо да ли нзнзе нредседнпке нли нам је нрнсутна нредседнпка седе нли не може. Ни у замну јасне ствра да председнпке треба да ће изнчи и сам данашнја председнпк то хоће. Он нам да нсли овде сам данде зое мн не нзнеднсмо желу нзнчнти нрнје ће да га нстуно. Дакле ту не треба да нма данашнпот сваре нзнчнду нас. Чује се: нма ли нрнма председнпке да гласа? — Не може!

Љубо Јовановић. — Мени се нина, а нрнзнаћете ни и ви, зад бн нко случај да на збору бнрано другог председника, да сте овде, зе ово чрнстуа, зе се тај нова председнпк нови увео у дужност, треба да председнпк стари председ ника. Ја мислим я и ви нзте да се ствно нзнзе увек по сад ралзнлнсе. Али зад нзнзе тако, могу да ствне и нбр увек, бнде ра нзнчете. Ја знатем но је нре гелнке даже ствно зе ирнсутнм нзтнм. Ја зобнте зе, нстак нас, зе и на нстнм путем нобенс? Овде нма ирнмерно зазнвнзе нзнзе нове треће нзнет једнпм председнпку нли је нре нас гелнке даже нзбнрат. Ја сам я нре нзнзе и сад нстом зое нма нли нрн § у нзнову у зое се ствне да треба нрнме радити, нсак ва се нрочетать на ку и ја гласати за ње. Али ту нзнм до сад нрнме нзти тако ква у ствнну. Онде дотнпе стнрн нрнс ни бедзе нста треба да се ради. Ја вам ствт нзнзе нзо зобенс да радите зое нет у дубрзам радзнм на Ваведење а после Ваведзе, то можете да радите, я само зоне нсли нзнзе ствне и нзнзе трнпе.

Никола Вукомић. — Ја желим зоје другове да ме не бирају, и да не буде кандидат за замењена г. председнику, јер сам у таком положају, да је не желу да останем зоју радзу за неког дана. После тога ја желим нитам општинским члановима и ко желу да се нрекзи јер нзнзе бно ни у каквој комбнзацнзи, и ако ме изберете бно сам нзнзе зборе. Ја дакле нскључно не желу да се нрнмем. За нредзазнзе за замењена председника г. Марка Вељанрића, зоји ће моћи да заступа г. председника нотнуне у нозданме. Чује се: ни је нрнмнм нотнуне у нозданме. Чује се: ни је нрнмнм нотнуне и нрема тоне ни не може да заступа).

Марко Вељанрић. — Познато је да члановнма не може да нрнме нзнзову друту службу зое је у тој служби, зто нто ни нзнеднпет но може да се нрема кандзатуре зое се но нзбрзне нстнзе, а зоп мнзе може да се нрнме једна чнновнзе зоне нседа. Ја дакле не желу да се нрнме то дужности да ће ја у другу службу.

Никола Вукомић. — Онде ја нредлажем г. Андру Одавића.

Мнха Петровић. — Ма сто сам ово нзнмнте, г тоса да гласа но за зога зобе.

Андра Одавић. — Онде је нстакнут као кандзат г. Вукомић, и онде ее но зне нзнзе ће нрнме ствта, зобе да бнте нзабрани као зобе. Ми можемо овде да гласзмо за свакога, зоји за нека зобе, да ће ни онда не нрнме — нрн буде нзабран — онда ћемо нрекзати другог. Не може се у жанрел закати но ће бити нзабран. С тога ја бу гласати да г. Никшу Вукомића.

Председник. — Ја ћу да нрстнорн седницу у конференцнју да се договорнмо.

Стевап Чабрнић. — Ево зам дна сандзата: Андра Одавић и Вељ Тодоровић па ја гласзо да ће га нста зобе.

Настоје конференцнје.

После конференцнје.

Љ. Јовановић. Ја сам рада нзнзе нзнзазнза речи ве нзнн нзе Бете ни нрнчете: нзнзе ни ге ја Ју г нредзазни нрнчете зам нзнзе нзе нзнета дотле зазнзе, и то ја основу зоне рада зоје ова ма овде нзсе ге тоне нзе нзнзе зоје нстанзли за собом. Ја нзнзем то ни ова зоја ово зое можемо ев чнетзи обрзсе зоје нстанзте за нама досадзан рад и нзнзе то ће за то зонтзно нзнзати на дакле нзбодне, а ге не ство на ваше нрнјателе, него ствно нзнзе нзлазак и на нзнзе непрнзателе, и то бно на зое нзнзоло Кутзне зоне нзнзних комнсзја зоје су нрнбеле тзбзе до нредседнз зоне злоупотреблу своје службе, да нзнзе нзнзе нзнзе

треће. Кад су они о томе решавали и нашли да нијесу рђавога посла у нашем раду, закључили су да сваке године позивати на такав рад. Господо, сад ми ево имамо да вам поднесемо наш рад, па ако нијесмо радили како треба, ви нам опростите, а ако смо радили добро, ви нам похвалите. Ја ћу вам рећи само неколико ријечи о томе како смо радили, а ви ћете онда видјети да ли смо радили добро или не. Ми смо имали да се на тај наш рад гледа као на једну слободну и отворену борбу, у којој ће свако моћи изнијети своје мишљење, па ако нам је оно добро, ми ћемо га примити, а ако није, ми ћемо га одбацити. Ја ћу вам дакле изнијети оно што смо ми мислили, па ако нијесмо добро радили, ви ћете нам опростити. Ми смо имали да се на тај наш рад гледа као на једну слободну и отворену борбу, у којој ће свако моћи изнијети своје мишљење, па ако нам је оно добро, ми ћемо га примити, а ако није, ми ћемо га одбацити. Ја ћу вам дакле изнијети оно што смо ми мислили, па ако нијесмо добро радили, ви ћете нам опрост

(Чује се: где је шо. Он је у одбору а чудо то више пешице дошао. (Жагор. Дарош. Председник звони. Пребацивања....)

Андра Одић. — Г. Радивоје Драгићић стоји је казао у свом говору: жалосно је кад једно правило извиђи нешто на се то побоја, а ја жалим жалосно је кад се зна да има 37 одборника овде, па се чека док се сваштара родитељ таласа. Г. Рака је бољезиво глагоље, ни је требао да каже, чим је дошао до броја 32, „стоји", „даље не иде". А ов чеда да иди каде ће да се реши ствар, па онда каво до то не иде. То, господо, није лепо, Ја се осећајне слабее са Љубом Јовановићем, и тровиш да се они ред продужи, на шиме се доведе добро, неће остаће а кое се ће доведе неће се жалиш недовољ власти.

Љуба Јовановић. — Ја сам за то да се ово нама каже о овоме.

Андра Одић. — Сасвим је сигурно и не може бити ништа говоро о томе. Кои није право нека се жали надзорној власти.

Председник. — Хоћете да ја кажете у реченице ово питање које је пред вама. Рака Фемановић, кад хоћете. (Чује се: нећемо: тако сво и до сад радили: овако нео ваш досадашњи рад није неповољан за земљу.

Ја сам сам једанред помагао и и сад ћу иштет да вам поменем, да има одборских одлука где су решавали и сви одборници и сви заједно, а ви сте је једне земље решење да се тако зову и сви одборници и сви заједно, нешто се доказале да се није могло скупити довољан број одборника, да нову седницу, и ја сам их тако више једне с другим. И ако су та решења вероваћно исказивала, когда сте уложити протест на њих, док ви то до сад нисте хтели радити него сте тај протест уложили у овој прилици. С тога је ову до будућа ви чисто, овако да да радиме по досадашњој пракшици, као овако да радимо овако, као је с. Радивоје Фемановић казо.

Чује се: то је сигурно. Грађа.

Мића Вашинић. — Ако се зове да ми сад потрсимо ово досадашњи рад у овој седници, онда да слажемо да не иредо ни једно решење где нису довољан број одборника учествовао, и да се каже да и ако су нисте сви одборници да нису хтели да дођете на седницу, ни су онда могли закључавати. Нека се то забележи, ко онда да осликовано да ово наш досадашњи рад не прође.

Бошко Новаковић. — Практика не може да има предности онде где говори закон. Овако како је законом нашо, овако се мора вршити. И ако има таквих одборских одлука да су дошли довољни, то је ушишење у одлуци где нису били довољно одборника. Чим нас има довољно одборника, онда закључци во могу да дођу и не могу да решавају, и ако би решавали, онда таква одлука се замеканицко не може да преда. Дакле, ако дођете да радимо према закону, онда можете.

Марко Велизарић. — Господо, ја мислим да није било седнице, од како сам ја одборник, у којој је било 37 одборника. Ово је једини случај у току од 1893. год. од како сам ја одборник, да вам ниче одборника нису хтели треба, да сад су се увек морали за ову и заседнице, а мислим да дајемо ли заседницима није било ни једно решење, ја је биле било од 32 одборника. У осталом ако сво ове радили нешто неправилно, те не треба и сад да радиме, зарашимо овоме што закон наређује.

Према овоме ја се сећам ск г. Љуб. Јовановићем да неправине ову етвар, и да ју дај само ворду закључу.

Да сво ми нашли мало неше на закон нешо бити да неће ни дошли за тако да сазј избор во среди, јер да сво нашли мало нашо да ова пре Бина нају само на рачунаће, нејо законска пре Бина. Нашо дакле да се надлежна овлаштења за ово ће и ово не ушли.

Председник. — Да жљно даље, да изборско да замешка за хлавне окитинске суда. Ово је мисли сирашна етвар.

Чује се нпје сирашна: јесте сирашно: жагор.

У противном одлуци је морам да кажем замишљам да ту нашло, а ја мислим да то не бисте доказали као су дошли дуда ту. (Жагор, грађа, протирања).

Коста Михајловић. — Ишк три године како сам одборник овакове бесеградне а ја знам да је усвој тога што ниу одборнике дошлали на седнице уколико пракшици, да често пуш дође заседнице, а да нису седници.

Господа правници кажу да ову замишљу да решавају, и кад ово кажу да је ово крошино за сваку нада ту крстар свога правила.

Гаврл Бркић. — Ја бих замолио г. Вулошевића и мишљења одборског да нетпрог, да је г. Одбор. ник г. Вулошевић) прика се та шако се дужно сти а ја ћу да радим. За то сматрам да је ова набор неважеш. (Жагор. Жагор).

Андра Одић. — Ја то одвијам од себе, те сам ја ће. И ја се познајем на г. Вулошевића и зовницо звагајних старешина.(*) Задобивена плена нешто бољше на дар пали у Рим, а нешто краља, које са прозвше „бранитеље краљевине Хрватске, Славоније и Далмације".

Тешко су Турци могли да крстре ту битак тако лепше пратеже да освојеше Јајца; на тражаху одувше свој освета на другој страни. Но зносећи ништа нахудшо свиу, наваљу на земље ова Крешина, а увиеши оштре *Мердуреет* хоће, а да ни један Куше сачувано не спреча у наступању, без сумње се не би ту зауставили.(*) За ти време су се у Будиму весељени утврши магнати ваздељска борења ово власти, слабо се бранући за заметну својих градова на границама. На и почетком 1526. г. Турци ући земље овоме стране ушле, јер се чак дуж Саве и Дунава никазу огромне спреме за Сулејманов поход на Будим. Босанским и херцеговачким Турцима беше управљена шалка овог важнине на Книн и на Јајце. Бранивши ових градова поноши нолазу за поход, напре зили за да ни један један то истиш. Вин. Грађа. Сведа. Председник звони и опомиње чланове....)

Милан Ђорић. — Ја имам изјавити исто сам пред чет и ревех ни је жао ид ништи да се једна стварна, нађе је у исто време и изумеи чове здравља онако јако да ову стар, и место, у место да ни ако ово стар чове да примеро.

Вин. Ж. Вошовић. — Ја ни сиеш да употребиш тај израз.

Господо, ни је заиздаст да чалка онштинског суда. Жагор, вашка грађа. (Председник звони.

Ре. Давид Алкалај. — Ви знате да је земан обичај да често говорим, али вечерас морам да узмем реч с тога, што сматрам ово последње дело, код ће требале да се растварамо у најбољем пријатељству, пошто је ово последња наша седница, а ни се бојимо ве злоп ни рад ништа ни ово нето.

Питање је ово да председнику бирамо нашега за вешнског дана: а може бити ово ће се питање решити и за 5—6 дана, и при свештем што је то седница, ни ту тредамо на дичне интересе, и на личне симпатије. Чује се: као шеће: звони.

Ми нејо сви ово две године тако дено радили и били слошни, ни сад ни крај имаше бурне седнице, а не знам зашто.

Ја мислим да овај предмет не заслужује тако велику пажњу, и мислим да је ово питање не заслужује ове је поверену г. Рака Фемановић умеше но, и ни не можемо нашим пријатним обзрети закон. Ма сво да осиоу тесе каше решења две године радили тако, и са те страше ни се нови пребацити да је ово наш рад неправилан, и да ће мислим да у жесте да се сналазе и заиздаше, боље је да решимо и да се решење доиесе о тоне. Ја жидим да је најозгодније нут да то питање сва одбор реши: онемо ди не доследиоћу пристиш родити ни нећемо, и ако одбор реши тако, онда ноше ниј право, нема се жали на ту решење.

Председник. — Ја ме позводе жолим да ни предузимо рад у овом правцу у ноше сво и до сад радили, и ја се ће исказивати са решењем одбора, ов ново да удоки крсте, ни да се ова та решења жоши новски ноше треба на дуже разматрање и решење. (Одобравање). Ја не знам како ће другде да радиме него тако, и ја во знам како ће да исказем пред свима нашим досадашњи радовима над сво до сад уше тако радили, и ни како од тога ниш право писаше, него ово ствар ноше у тоне изложи једно неки стратегиу

На Будима Кретски пресе 18. априла 1525., у Хрватску, да се приправи за поход. Са 6.000 војника 8. јуна пресе Саву и ушуси се ирошетне 20.—25.000 турске војске. Турци јоши биле запреге ову. По ној 9. јуна Крсто с мало муке заузе једно турско утврђење на том путу. Великим настушањем најзад дошре до тврђаве Бешка. Одатле је кашљало на ирлиже земљаке, али нешто и срешни Крсто дошре најзад до Јајца и после неколико напрезања уђе у град. Жалосиого одушевљења браништва, благодари изношени ствари, и радосна усклиша сшше дочеше и невакрућаних младића — беше нагазила хрватске Крети за неколеснаш трућ. Ношто сиђе поседу прилом и ноном, радили ју доиесе ну храиу, наседше цреку натрат. Придателн су му свештовали да поди, своју војску иреко Камеиграда, да га Турци не би узнемирили и спречавали у путовању, или храбри Крсто ое плаши се невидљивости турске, и крене се истим путем, којим је и дошао. Турци којн је сад били на 15.000, иште су га узнемиравали, али Крсто опет ирсбе Сану, изгубив у овом иохолу мали број људи, а од Турака је нако ишше хиљада и иедесет крсташа.(*)

Задобивена плена нешто бољше на дар пали у Рим, а нешто краља, које са прозвше „бранитеље краљевине Хрватске, Славоније и Далмације".

Тешко су Турци могли да крстре ту битак тако лепше пратеже да освојеше Јајца; на тражаху одувше свој освета на другој страни. Но зносећи ништа нахудшо свиу, наваљу на земље ова Крешина, а увиеши оштре *Мердуреет* хоће, а да ни један Куше сачувано не спреча у наступању, без сумње се не би ту зауставили.(*) За ти време су се у Будиму весељени утврши магнати ваздељска борења ово власти, слабо се бранући за заметну својих градова на границама. На и почетком 1526. г. Турци ући земље овоме стране ушле, јер се чак дуж Саве и Дунава никазу огромне спреме за Сулејманов поход на Будим. Босанским и херцеговачким Турцима беше управљена шалка овог важнине на Книн и на Јајце. Бранивши ових градова поноши нолазу за поход, напре

(*) Код нас. прпсл. закд. кн. XXII. стр. 139—146. — Ранкебург. I. Prof. hist. ms. I. стр. 314. 315. Gesch. d. osm. Reiches. II. B. S. 48. — Шанцит v. I.

(*) Код прпсл. закд. кн. XXII. стр. 144.

(*) На истом месту, стр. 145. и 146.

за наша решења, да има више посланика и више гласова, и да врста тога и наша решења имају и већу предност.

Тако сам до сад приступао и од те приступање не треба да одустајемо, и по мени је то решење незаконито, нема се каже.

Гавра Врић говори против, јер не чује.

Да сам ван сваштара резултат избора за заменика председнику, и поменим ове да кажем даље да изберемо заменике, за два члана општинског суда. (Жагор).

Мика Јовановић. — Ја тражим да стенограми забележи да је Гавра Врић прешашио бирт. (Лаузе. Остала претресе између појединих чланова).

Председник. — Ја предлажем г. г. Михајло Јанковића и Јагара Радивоја за заменике чланова суда. Чује се: „нема се“; „не нема се“; Жагор. Вику: решено је; други: вер решено.....).

Ја ћу да ставим на гласање поменуте два кобета.

Вичу: већино решено је. (Радивоја Драговић иешто говори. (Лаузе. смех).

Радивоја Драговић. — Ја тражим да стенограми забележе да сам се ја поштедио на неке нерене г. председнику.

Жагор: одборници устају: нема кворума.

Председник. — Пошто нема да у овој сеанси ни може бити рада ја ће закључити.

Председник напоми на седнице са већином чланова.

Вас. Х. Новаић. — Одборници неће истину овде да предузимају ред. Ја ће као председник одборник поћи да останем. (Смех и жагор).

(После доста сати су се одборници разишли. Састанак је трајао до 8 и по по часу у вече.

23 ДЕЦЕМБРА 1884 г.

Председник председник Милошић Р. Мариновић.

Почета у 6 часова после подне.

Председник. — Пошто нам довољан број одборника, отварам седницу и молим да чујете записник последњег састанка.

Секретар чита записник последње седнице, и у њему нема ништа.

Никола Х. Новаић. — Ја ове молим да изнесете пред одбор предлог да се поништи број одборника до 32 са заменицима.

Председник. — У записнику у чл. 98. у другом стиху стоји ово: (чита).

Записник поништи се у одбор реши, кад се не могне сагнати довољан број одборника, да би одбор могао држати своја састанања".

„Чије се; ако је 19, то није ни треба.

Никола Х. Новаић. — Ја тражим да се нови одбор на решење да ли може да се решава са 19 одборника.

Вена Тодоровић. — Пређе седнице није било нашта решено, за то сад треба да има довољан број одборника.

Лубо Јовановић. Кад и г. Вела не зна којим онда да протестише од. 76. закона о општинама.

Он гласи: (чита).

Дакле овај је одбор вечерас скинут ко други пут, и по члану 76. само општинска одбор има право да решава са 18 чланова.

Вела Тодоровић. — Доколико ми г. Лубо, да је у законима ваше зина ја нета. Одо треба да се реши један предмет кад није до тада решен. Доколико ви да то кође сте једно да се одбор скине за да не реши предмет, него кад се одбор скине предмет треба да се реши, и ако нема довољне број, онда треба да се решава по нови. Зато ово да се реши један предмет, да кад нема довољног броја, онда мора по нови да се решава.

Радивоја Драговић. — Г. Лубомире, да је овај одборски састанак по другу ври скинут. Нетачно је да су одборници на седницу дошли, зато што је председник одложио, да се седница због периода прекида, онда ни по законо скинути да је у прошлој седници на ита решено.

Председник. — Ви имате ли чуло записнику, ја сам као да се нијре прочита записник и онда сте то требали ставити у записник последњег састанка.

Ја обрађујем да ним довољан број за решавање. Жагор.

Никола Х. Новаић. — Ја предлажем да нема довољан број одборника.

Мика Јанковић. — Ви не можете предлагати да нам нема довољан број одборника

Ст. Чабовић. — Ја сам то исто хтео да изнесем. Ја у прошлој седници није дошао до решавања. Кад ним један предмет да се реши, онда ни један сазиву нема више док предмет који се може сазвати друга седница. Пошто у прошлој седници није ни дошло до решавања, нема се може сматрати као да није ни постојала седница.

Сви тога, господо, да не знам, што ви стојало у закону да се 32 одборника бирају него сатуђе за то, да они могу кад дођу до 32 и да решавају. И сад ви ни учинили једну велику неправду записавањем, која су овде дошли, па да ви до дође да решавају. Кад су они већ дошли, онда треба поништити тај број од 32 са заменицима. (Смех, чује се: Зашто нисте пронли пут тако доносили и заменицима, пређе седнице ете их набавили ви).

Лубо Јовановић. — Ја сам хтео рад да сазовем дан шта је жагор, а чини ми се, да сам хтеа г. Вела Тодоровићу доказе учинио, кад сам казао: „ја кад неће и г. Вела не зна закон, онда нам је дужност да га протатимо: јер зад се зрочита закон, онда ту врстиде сваки дуго. дајет ни и шеша, и мени је чудно да и после прочитане закона г. Вела г. Чабовић и г. Радивоја могу да тврде да пређе дуго није важило решено и да се може сматрати да није било решено. Друго ће то било да закон тражи да буде решавано. Зашто не тражи да буде решавано, него само тражи да се скине састанак. Међи нас сво нити се у томе закону 76. каже: „Ако је одбор по другу ври због једног истог предмета скинут, онда решавају они чланови, који тада у седницу дођу, ако је ту број потребни одборника и т. д.“

Ту то не говори ништа даље, за је се ирешава ни решавало ни пре, него се само каже да ће се одбор по други пут скупити.

То је једно, друго, ни знате ни поступајући практике, ни ону ни г. Вела доказа, ви сво нисте до сада се знали. Мени је чудно да се г. Вела знако ко практику, пређе је прекрстио уједно сваки дан шешир. Мени је чудно да се сад нашао неки одборе врати закономлаго, а тих одстаје пронли пут ниje био. Ја сам и тада тражио да се учини по закону, као г. Чабовић са г. Вела тврдили су да у закону једино стоји тај број 32, до кога се мора напуњавати; међу тим у закону стоји још треће одборника, а то је не стоји 32.

Стеван Чабовић. — Ја за што се борим је женица.

Лубо Јовановић. — За то закон се мени одборника поништи редове, а они не дођу за 20 и 30 и 40 седница, што ним изгубити на ово, нађа за се друга позову, који ће доћи да раде.

Стеван Чабовић. — Кад нам заменике за што да се поштри број од 32.

српске, са свим тиме сада стрмоглавце у пропаст — у руке турске...

Кад ни Мухачу пропаде краљевина мађарска беше ли наде, да ће се удоми тога изнемоглога тела одрекати у женину? Не. Осиојевек Шајца и Београда, Сулејман је, као што смо видели, завладан ј целом српском; а без зла' и племовском равнодушно; а осијови и престоловну угарску, пале му у руке цела права домовина мађарска. Само онако као југо-западу остали су нам делови: Јајце са једним делом Босне, Далматија, Лика и Крбава и Хрватске банковина. Да још и те крајеве задобије, не би му бановалено Рим, за који цело свеци тешко жуђаше, да пред крајем ск. Петра позоба своју порцију окси. Нашички страх обузе све сталешке чете земаља, да Султан не зрене на Будима на њих, али из онога пута миму та опасност, да у скоро буде јеси страшнија. Аиорхија, која ни једаком гуз тамошни наста у обезглављеној управној краљевини, захватајући у свој делог и стене српске и хрватске покрајине, које остане још пута понитеђене од сутпашње моћи, *приклониле је, да жељезни катастрофу могуће са собом исто ирс м катастрофу Јајца и са маље и судбину последњег остатка немањина краљевства босанскога.*

Изборна борба око круне краљевске између Фердинанда аустријског и Запоље, дала је знати, да се Фердинандом утекај и протени неће неђине народа у Хрватској распростре још и даље одбрана Јајца, а сних остали босанских и далматинских градова би сада повргнена Фердинанду. Истог пристајања у Хрватској, бан Бобаши још у почетку 1527. г. свиг је за новог Краљу и Јајцу већине у Рим.[1] Али му ваша одбрана, да су под њега сада таке околности, да му нијена не нежо помоћи. Фердинанд пак сам не беше у стању довољно братећа у новом неза-висном својем граничном, него му и неће ваше требаше, сад сазвала своје протинаслеђе у Мађарској. Из њојзи доби бранила Запоље запосео од Фердинанда, да одбрану Јајца пред новичеј војсци, коју тамо по-сла. То беше прва корак ирате моћи краља до-носеног Јајца, али и почетак успокојавања и пропасти њезине. Главну команду над градом доби неки *Стефан Турковић*, „ут militiae militatis ingredi, et defendendae arcis progressu

[1] Engel v. II. J. Mlg. Wenzel. II. III. одиче сеоск. v. Szeczey, II. 425.

a se malae et sudolnae noctedneis (пређе) [2]. Није беше ни нета била ни немања нијена, која никако није знала брзо ишти све градове са онаким храбровољу, какиа се одликовала доморани, кадгод ту изјашните ирилеђености беше. Пореч Грбовића беше старешином у Јајцу и Клапо Чери и Јонан Хибердинац; али у трокутку, који граду затвара описаше, Черајн не беше међу спојима, а Хибердинац жељаше да шеташи бољи на ране, коју задобн у љубљу са турском пословном Касимом.[3] Већ по свему, што знамо одбрана беше остала на човеку, чија сам историјан карактеризо дао врло неспособна у ратној вештини, упадне се може вилуштати судбина Јајца, кад ни је нападо моћи Турци. Чим градну пре-бење 1528. г., одржавши свеаброшски вој-ник Мехмет-Јахо-ага и сарајевски Хајреф-паша крену силовиту војску право на Јајце. пађе ја ово, и остали су им градови у ру-кама. Десет дана трајала је опсада града, и турски топови су већ јако оронили једне градске. Посада се ни помишља храбро да-жала; али неђајући наде, да ће се још дуго моћи одржати, изишлашна Грбовић отуни једнак

[2] Ewpel v. II. J. Mlg. Wenzel. II. III. 130.

[3] Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches II. II. 41.

Љуба Јовановић. — За те ште и без њих има довољан број, и онда вам ово није ни потребно.

Никола Х. Пашић. — Зашто не иде да нам ако треба.

Ранко Фолимановић. — Ја ћу рећи своја мишљења да изјавим да сагласавам што се овако одмах у почетку треба да буденог у новембру ближије, и онда не би поновио, да једни одбораци кажу своје другу, који ко знаду једна посао радује: тек се за изјавити сами послови, то ваље тако зашто, ти не знаш ове ствари. Ако хоћемо тако да говоримо, онда ми можемо ићи и другу вољу да одмах кући и да не гарантије никаков посао. Тако то бити, већ дајте прочито узете на уносите да рад једна ногао који треба да се реди, ови ради не што друго, што се нама зовали, а то је на сваки начин и интересно и штетно.

Сад да пређем на саму ствар. Мени се чини господо, да је сувише уско ово тумачење, које даје г. Љуба Јовановић члану, за које се нашла и нека да буде треба да буде 16 одборник, а не више. Треба да се зашитимо зашто је законодавац узео ово нарочито, ја ћемо бити на чисто, чије је мишљење правилно: Љубина или Велашка?

Сад тако се каже: ако се једна предмет решава на ту не реши, онда у другој седници, ко колико да дође може се решавати. То је ја нужно ако год ово има нападном изборе, ако не дође довољан број при првом изборе, онда је ако одређено, на нападном изборе решавају онакано колико их дође. Питање је, да ли овакви случај овде? — Овде неће такав случај, овде неће те нужде, пита шиме могу да тврдим по нашим законима и с тим опитанима ствари, да ако је ако у седници, одређује у свитло ствар него Љуба. Суд је одмене предмети нотко и заседање и одборнике да дођу на седницу. И изборници и заменици су се напомене опрез дужности, дошли су на седницу. Сад се каже не требају ове напомене да се што ако не треба више од 16. Ако сваком ономе хоћемо да се ограничи онда можемо да исказимо и преко 16 одборника. Дакле ја сматрам да ће ни требали да напомено број бар до 22, ако нећете ниже од ту онолико људи; а ако ви би биле мање, онда би могло бити довољно и 16. Да прошли пут нисам говорио против њиног решавања, што је решавало 22 лица, већ за то што је било 38. До 32 може. Међутим у овом случају довољно је и 22 да решавају ствар. Ако ако су људи дошли, ако не треба да ни ако ово идито људи, не треба да ни ако ово идито људи, не треба да ни ако ово идито људи,

ода употребио придлог, пад који да има мали број одборника, па да нашето писмало једну књигу стане и ону реши онако како је не би ни, нетицом одбор рекао. Овде неће тим више тај случај, него је говор о једној ствари коју сви сем врло добро знамо и коју заиста и знаде.

Ја мислим да и то неће бити разлог тоне члану и онако да ни ако скупштина да тумачење једна чисто закона.

Никола Хаџи-Поповић. — Ја ком казати да ком то шкоди и зашто да не усвојите што ми предлажемо.

Љуба Јовановић. — Ја ниш се гласио пема шкодити неће; ни ако бисмо поступили може бити да ће после оних који, који је сте бачене, казити: „Ја протестујем против тога, то је противно закону". Осим тога ни зашто, господо, да ми ниоме души са сокак, него души који имају своје дужности и своја убеђења, и да хоћемо и родном онако како ни ваше убеђење диктира.

Тодор Новаковић. — Ја бих жели да умиримо г. Љубу, да ли он може да нађе да одборника овде, кад неће довољно одборника, а то је 21? — Не може, нити сме. Тако исто одборници ниоу дужни да кажу за што ниоу дошли, него у том случају нису треба да се обраћају потпуно сами, већ онда да се реши та ствар са званичника.

Андра Одавић. — У колико сам ја разумео закон, тако се каже: да треба за један предмет да буде сазвана седница, а ништа не стоји да нису да буде решавана, нити, да буде добро. На против ова је седница не само сазвана, него је и уједа предмет у дебату. И ако то стоји, онда ја не разумем г. Раду Фигушевића. То значи да ниј чистог и јасног правила ни хоћемо да решавамо питања — праћења академију. Ако досада заиста ниоје се тражити само онако, где закон није јасан и јасан. Каже се: први пут треба да буде две трећине а после једна трећина. Сад је решено са први пут треба одборника, дакле и суштински бројем. И пад је тако чиста ствар, треба онда да се онај предмет може решавати и са седамнаест, а ако ни онда 22 одборника и онда ниоје треба замењивати.

Мића Петровић. — Онде је говор о оном данашњој седници, да је био неки број који нису треба ту, а било је 87, и требало је да буде 32. Ја ниоам ништа. Чујем од господе да говоре и познаједу се на закон. Ја ћу да ком прочитам прво и други став тога члана 58. закона (чита). Члан 58. говори о одборницима и замеником, а увеличина ни то, кад се замењују ову. Ову се онај кад не буде довољан број одборника. А колико има одборника? — Има их 32. — А у овакву стоји: у колико одборници не буде да се замене са замеником. (Смех. — Чује се неки кроз нити против тога).

(свршиће се)

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ.

I. Димничаротво:

а) За кашење димњак (шпиндира) без разлике на спратове . . . . 0.20 д.
б) За поглавља шпиндира . . . . 0.20 д.
в) За ушљан . . . . 0.40 д.
г) За велики ушљан шпиндрел у состављени . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . 0.10 д.
е) За кашење чушака од 2 и по метра уједно са кашењем . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чушака од 2 и по метра уједно са кашењем . . . 0.20 д.
з) За кашење димњака (шпиндира) без разлике на спратове . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубик метра . . . . 10 — д.
б) Од кола . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марка за кашење за годину дана . 3 — д.
б) Обавезашње пијаћење жарне стоје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . 555.56 д.
г) Велика гробљанска III. реда . . 998.89 д.
д) Велика гробљанска II. реда . . 1099.89 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.75 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола са кабловима са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола са два коња . 36.80 д.
г) Мртвачка кола кола са 4 кола . 72.90 д.

ТАКСЕ
ЗА ПАШИЊСКЕ БУКЕТЕ.

За кварове: Сквасалски, Терашијски, Варошки и Вратарски:

1. Од собе и кухиње или мање дућана со собом . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или мање дућана са магазом . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, са дућаном са магазом, са гостионице са кухињом без магазе . . 1.50 д.

За кварове: Доњошорски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мање дућана со собом . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или мање дућана са магазом . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од дућане са кухињом без магазе . . . 1 д. —

Од суда објатиће београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОЈ КАПУЗАРИ

Од 24. до 30. децембра 1893. г.

НАЗИВ ПРОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈНИЖА	НАЈВИША
		дин.	пар.	дин.	пар.
2892	АРНАУШКА	32		28	
	ПРАШКА КУКУРУЗНИЦА .				
	ПРАШКА ПШЕНИЧНИЦА .				
	ПИВА ЈЕЧА (ОД ЈЕЧМ.) .				
9900	ПИВА ПРОЋА (ОД ЈЕЧМ.) .	60		50	
	ПИЛОВА				
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ . . .				
	ВУНЕ ПРАНЕ				
5468	ПРОЋА	80		50	
	ДУВА				
1861	ЈАБУКА	20		12	
68111	ЈЕЧМА	10	50	9	00
975	КАЛМУКА	120		100	
	КОЖА ЈОЛОВИЧЕНА . .				
	КОЖА ЈАГЊЕЋА . . .				
40862	КОЖА ОВЧЕНА . . .				
	КОЖЕ ВРЕДОВИЋ . . .				
	КРЕЊА				
18140	КРЕЧА	4		3	50
13270	КРОМПИРА	10		8	
	КУРЈЕНИЦА				
992	КРЗНАВА	15		12	
52875	КУКУРУЗА ЖУТА . .	8		7	
	КУПУСА				
	ЛОЈА НЕТОПЉЕНА . .				
	ЛОЈА ТОПЉЕНОЈ . .				
	ЛУКА АРНАУШКИ . .				
1116	ЛУКА БЕЛА	60		50	
5634	ЛУКА ЖУТА	25		18	
	МАСЛА				
69	МАСТИ	120		110	
1890	МЕКА	70		50	
	ОЈАЊА				
63874	ОВСА	11	50	10	70
619	ОРАЈА	40		35	
2387	ПАСУЉА	14		12	
	ПЕСКУЛЕ				
	ПРОСЕ				
277623	ПШЕНИЦЕ	13		12	50
4855	РАЖЕ	9		8	50
	РАЗ. КОМ. (ОД ЛИН.) .				
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ „				
400	РАЗ. ШЕЉ. ЗЕЛЕ „	1	60		
18716	РАЗ. ШЕЉ. МЕКЕ „	60		45	
238815	СИЈЕНА ДЕБЕЉА . . .	80		70	
	СИЈЕНА СРЕДЊА . . .				
47500	СЕНА	5		4	
579	СИРА	100		84	
12110	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
6283	УГЉЕНА ЈРИЊЕВИЋ . .	15		13	
186500	УГЉЕНА КАМЕНОВ. . .	3		2	50
	ШИНДРИЦЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ . .				
326269	ШЉИВА СУВИХ О. Г. .	24		12	
	ПРОСТОР КАМЕНА . .				
	МЕКИНЉЕ				
15792	СИТЕЊИЦЕ				
246222	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 3. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију

на годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 „
за трећи део године . . . . . 2 „

НЕДЕЉА 16. ЈАНУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСНИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

Претплату која стоји унутрашњи ће општински суд а сви новчани износи ће уредници

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Суд општине нар. Београда напомина грађанство, да су набављене нове марке за пси за ову годину, и зато се позива сваки, да у току овог месеца јануара набави за сиоју пашеки нове марке, јошто старе више не вреде.

Нова марка кошта три динара, а кад се изгуби нека се замени другом уз доплату од једног динара.

Од суда општине нар. Београда, 8. јануара 1894. год. СВр. 268.

ОБЈАВА

На дан 20. јануара т. год. држаће се у канцеларији грађевинског одељења суда општ. београдске офертална лицитација за израду мердевина у пожа-Милошевој улици а према одобреној суд општ. београдске од 4. ов. м. Гбр. 23.

Кауција за овај посао полаже се у 8000 дин. општинском суду у готовини новцу или државним средстви папирима.

Услови и премер могу се видити сваког дана у канцеларији грађевинског одељења од 10—12 сати пре подне.

На канцеларије грађевинског одељења суда општ. београдске 8. јануара 1894. г. Гбр. 70.

ОБЈАВА

На дан 10. фебруара о. г. до 12 сати пре подне држаће се у канцеларији грађевинског одељења општине варошн Београда офертална лицитација за грађење шкоде у Палилули.

Оферти морају бити у затвореном коверту скалонски са одређеном марком од 10 динара.

План прегледа и услови могу се видети у канцеларији грађевинског одељења код „Лопина" у канцеларијском времену.

Кауција износи 13500 динара у готовом новцу или средствима државних хартија.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине варошн Београда Гбр. 39. 10. Јануара 1894. год.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Према општинским извештајима пренело је од 1. Јануара 1893. до 1. Јануара 1894. г. и то: кила 21 772.485 пшенице, 1.595.145 ражи, 3.198.999 јечма, 4.240.657 меса, 8.586.114 кукуруза, 200.186 пасуља, 576643 кромпира, 468.658 прашчића, 215.831 прасе луња, 2.163 бела лука, 3.940 лука прилаше, 360.379 орања, 7.039.872 сувих шљива, 3.804.573 сена, 390.922 сламе, 25.903 кајсија, 88.689 сира, 82.867 масти, 1.124.017 свиња дебелих, 9.212 суха меса, 55.827 дресна уљена, 8.397.264 камена уљена, 2.595.826 креча, 1.654.240 пива, 549.325 шљивовице ракије, 70.558 комовице ракије, 323.978 коза јагњећих, 165.940 коза овчих, 485 коза половски, 11.082 зеја тополена, 5.884 зеја истопљена, 7.954 кудеље, 202.226 бравина пшеничних, 34.855 бравина кукурузна, 20.614 свежа меса, 6.106 заклане живине, 419 кобиле, 39.403 разно поврће, 4.196 лекарија, 811 дуже праве, 2.944 дуже вештаке, 784.030 разна пића, 8.466 крупника, 312.482 сировог шљива, 2.024 шпинарке, 2.312 сочива, 3.525 проја,

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНОМ СЕОБОМ У ТУРАНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Л. М. СПАСИЋ.

(Академијин Опис Бр. Шафарикове награде пуном тежином српског народног споја. Београдског).

Мото:

„Нема ни мировине ни уживања чувства тама и одношења чувству свевиђу" (Прави је да прочитавају мудрости чувства свевиђу, и одмора се чувством одмора).

Карамзин.

(наставак)

Ови скупе од херцеговачких и босанских бегунаца до 600 Ускока, а добише нешто и немачке посаде помоћи. Ту Турци забављени за овај мах око утврђивања свијех градова у Лици и Крбави за сваки случај, не ударише на Сеж, или за то јаке ударе на Клис. У два маха Кружић је срећно одбио два силна турска јуриша. Пријешће се ова јена прача о пуном турском јуришу, која врло лепо карактерише овај рат. Турци су изишли у своју војсци неког голијата *Бахоту*, од кога, говораху, нема бољега јунака у свој хришћанској и турској војсци. Сваког дана излажаху Турци клишане, да изађе ко од њих Бахоти на мегдан, обећавајући, да ће одмах отићи од Клиса, ако Бахоту погубе. Мислише јадна да српска доја није одојила ниједног Обилића!... Нађе се један младић, који тек научише беху нагарање, по имену *Мићо Пароговић*, који заиђе реч Богородици, да ће јој јапанин свеку, величине онога голијата турскога, свиђо за му помоћне свладати непријатеља свога рода. После српскога имена и јуначитва, изиђи имеђаше Косовскоје херојја жиће једнога јутра на гроја, да прва пут огледа своју млађану мишицу на глави најјачега међу непријатељима српски. Док сн овом трешчо, глава Бахотина изиђи се до зеленој трави на клишној висини, а радосни Жилци праћаше се српски, дочекав божанскин усклицима радости, глас избављена града. И заиста по-

ене ноћи Турци окупљају и послежу свију сиоту, али бише одбијени, те морадоше за сада останити тај бедем „Дапавиде, очекујући згодниј прилику, када ће га натерати на предају.

Напомснути смо напред, како је хрватско становништво, у ближим турских граница остављало пусте своја поља и села, клонећи се у Приморје или горе на север испред јуриша турско, а српски бегунци из Босне и Херцеговине навлачили на пуста места, насељавали их, а на страшкама пограничним истајали су да бране хришћанство од њених Паганда. На како су Турци све до овог доба непрестано појачавали те своје плаћанике посте у суседне градове и земље, то су Срби, напајући у тим границама највећнем непријатељу за своју осветничку борбу с Турцима, највећма се по њима настављали, бацајући ралo и пушке, на само сабљом у руци на стражи дане своје проводили. Весеље турско, које је с почетка при вазу праћаштва босанског, било умерено услед Султанове наредбе, доцније се распалило још јаком шатрон, што су отворн градова босанских, далматинских

846 главице, 2.580 прасади, 296.017 поклона, 673 фринске рибе, 400 дуге пилавске ракије, 101.193 грожђе, 45.101 крушака, 136.353 јабука, 1.435 оникова, 19.324 јарме, 144.335 коре бренике, 1.504 кр. ракије, 81.906 мекиша, 20.902 веснје за сушење, 100.486 дрва за гориво, 886.726 цреписта, 290.945 простор камена, 44.700 дуга пиљ терених. 4.889 стара бакра, 40.474 разне ужарадје, 28.500 цигала, 813 камена за тошило, 32.150 разне дрвенарије, 50.841 воде минералне, 757.406 разне ситнице, 10.546 Хебета, 5.027 ноје, 21.511 катрана, 782 мала, 652 воска, 20.000 кукољ. 761 векше, 2.235 дуже, 858 дзаке говеђе, 2.174 семе од мувари, 61 семе од арнајика, 75.913 меда, 4.940 питофоја, 62.595 коске.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ ВЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошн Београда. У седмици од 26. Дец. до 2. Јан. 1894. год. допутовало 341. отпутовало 240. Од њих су:

а.) Пеша: мушког 314. женског 27.

б.) Вероисповести: православне 287. католичке и протестан. 45. мојсијевске 8. мухамеданске 1. свега 341.

в.) Постојбина: Србија 253. Аусто-Угарска 47. Босна и Херцеговина 10. Црна Гора 1. Грчка —. Турска 11. Бугарска 4. Румунија 2. Русија 1. Германија 4. Франц. 3. Италија 2. остале државе 3.

с. Занимање путника: Тежаци и сеоковси 19. Занатлије 44. Трговци 123. индустријалци —. инжекуланти и предузимачи 4. Готсиовичари 10. Интелигенција (виђена) 73. Ђаци 6. радеђани по помоћницаи 23. Пилари и бозаџије 1. надничари и слуге 9.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 13. Јануара 1894. год.

САСТАВАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
СА ДОЊОМИРА 1893 Г.
(по стенографским белешкама)

(свршетак)

Милутин Марковић. — Господо, овај предмет, који нас сад занима, није новијо за рад општинског одбора.

Од 1876. год. ја сам одборник и увек је овакво питање нипошто и решавано и каже је најбоље да се оставн. И ће старом и по новом закону остало је исто нарсђење. А по старом закону јасно је да је само спора и нема. Ја знам да је овако решавано. Решавало је, као да ауктн и одборници и помоћници. а, радује се, х кошто је дошао више одборника, у томе мало заноснмо, и у томе је одборска решавање било решавано. На једнакву је биле једно питање, а то је питање, о свађалаче водом из Саве. а то је било под председништвом Богићевића. Тим приликом било је у седници 42. које одборника више заменика. И то је питање решено онако: 40 је одвасло „против" — т. ј. да се Београд не свађала водом из Саве, а само двојица су гласала за то, да се узме вода из Саве. Ја наводим тај пример, како се овде решавало. Питање није обухватало у новом закону.

Сад да вам кажем, како је за време овога закона, од које сам ја био одборник.

Једном приликом покренуто је питање: како треба сматрати, кад се дође сдучај, да дефинше заменик него што има одборник, пошто је у пракснн аиекдотно поступље, да се оставн као да председник заменн, него, нашну се одборник, па над вама одборника, онда дођу заменици. Да узмем један пример. Председник неке одборкике, а ви сте сви потпнну да су сами на дан рашше и, не дођу у седницу. Зато се заменици. — по закоие не они. Шта ће да ради? Може ли да нешто закључи и да неко ово на Палнцуле? Ов се доказа како ну је кадалше и зоне и одборнике и заменике, и онда у том седницу нема никакво решење кнеже одборника и заменика и не смеда се ни то, онима је доказано одборника и заменик заменика. Чује се: то је немогуће! — и онда, какво права имају одборници да каку заменика да нежду права и зар да их избаце на улнце?! То би било несувисно и не сме да буде, јер друга нуј нема него да тако. Дакле, та нсмала ушкодења је одбор и помоћника да се здруже и одборници и помоћници, и сви су решавали. Тако је практиковано непрестано до тада, да се увек гледало, да што нема број добре у седницу, јер нто каше нису решавају, то је прнпадају решење.

Дакле, према таквој практнци разуме се, више могло другче да се решава, него да се зову и одборници и заменици. Тако је и прошле године рађено, шта више, тако је решавано и прошле седнице. И тад је на прошлој седници било 32 одборника и пет заменика, онда је мислно да то решење не може да буде неспоразумно, него зато било што је био нема број одборника, кад је решење дошло и са потписима бројем одборника и нашто више.

Ја не разумем, и чудновато ми је да нам су ревизиони протнв тога да ово одборске решење не важи. То је незнчајна ствар онако што је да наводимо хтело да постнжо, и кад је на прошлој седници било 32 одборника и 5 заменика, онда се може казати, да више није дошло довољно броја за решавање ове ствари.

Сад је на реду, да се реши да ли је овај предмет био на прошлој седници или није, или управо је да прошла нуј био седнице или није. Ја мислим да нисо не може тврдити да овај предмет није био на прошлој седници и да каже, да није решен, јер зар би било каквиде да не среди једна одлука, која су дошла 32 одборника, а да нреди одлука, која би дошла 16 или 27 одборника. То би било једна нелудост.

Кад се каже у закону да се за једни предмет сазива седница, који је решавао и био на дневном реду, а онде је тај случај: онда отуда се може казати да овај предмет није био на прошлој седници и да се нпје ни дошло до седнице као што каже г. Бока Новаковић. (Бока Новаковић. Ја ништа не кажем.

Онде не само, да је овај предмет нзшет на прошлој седници, него је у пола и решен. и отуд се сад може да каже да је ово као предмет. То би значило да није било ни дошло до решавања, нећу тим бити је одборски решења и по другим предметима ако по истој логици неће се сматрати да и та предмети нису решени.

Према томе је мислим да ову ствар можемо решити сад са овим бројем одборника који је овде на окупу, и да нам заменици не требају.

Вела Телеровић. — Мени је непријатно што морам по трећи пут да узмам реч, али ме је на то нагнао г. Лаза Јовановић. Ја сам казао да је сматрам да сад треба да буде довољан број и хрватских, које најмање ти бегунци браћаху, били јачи и уморнији.

Немогући наудити онима по тврдим градовима, већ ипак више много пута и грађу штету од њих подносеше, Турци су свој гнев излнвали на оне јоиа у Босни и Херцеговини хасетале становнике српске, који као рајя хтеђоше, да на своме огњишту буду сведоком сарашене пропасти Срнетва. С тога као већ и тако бесомно турско нрсће и грамзиво човечанске трнсалвности, задрхта српе за осветом и у очима мржњом дупмама српскима, па и они натоше за својом рашнјом брађом. Градови босанскн, далматински и хрватски, по којима већ одавна бејаше много њихове рашје избегле браће, прнмише радо нове бегунце. Њихов број с дана на дан све већма растајаше, тако, да се у Далмацији могла од њих образовати војска од 1000—1600 људи. То већ не беху нрости бегунци, већ бешеяојска од људи, којнжељни слободе, жељни освете и боја са Турцима. ступаху на позиу сваког свог, који их позивање у помоћ, у редове осталих војника, да се најжешће туку са душмаиином своји.м. Не знаху ус сада они ннше бегушима већ нпносећи именом **Ускоци**. Да. Ускоце, то је ниме, које једном реч карактерише цео српски народ, које калује, да кроз цели XVI. XVII. и XVIII. стеслеће Србнја не беше ништа друго, него печити ратник с душмаиима својим, печити борац за слободу домаће своје, печати бранилац човечанских права, строги осветник тиранства људских. „То су људи, који поиито Турци иоскорише Угарску, Грчку, Бугарску, Србију и Рашку и рашнрише се по њој — то су, дакле, људи, који иналоше срнце, те немогуће да жаше под турским јармом, већ остављше своју домаћу, па се склоиише у хрватскнма тврда места, одакле скоро сваки дан излеташе на Турке, и баше се са њима. Јер им је тешко било, што изгубише отаџбину своју и добро своје" (*).

Реши само реч Ускок, па ти се одмах буди успомена на она страшна времена, када нсо хрватскнх свет дрхташе од страха осмапнјске сабље, а крнши спнона српски, наоружани само храброшћу и поиосом имена свог, сатираше вебројене хиљаде њихова своја душмаиина, где год би се нетнда нај-

(*) „Матица" за 1865. г. стр. 10.

хопа. сусреда са каквим иеирем или пашом турским. Стара митологија класична дшно нам нрестављаа божанску борбу Титана са земном и сетални олимпијских становника. Али је још нелнчанственија и значајнија борба српских Ускока са Турцима! Зеве је жалац у помоћи муње и громове, а сне сам нто снемоћни Бог може створити, па је једна сакладаи своје непријатеље; али српски Ускоци, шта су они имали? Ништа друго сем храбре душице, јуначка срце, тврде вере и несувисног самопоуздања у своју снлу, па су нпак са таким непобедним оружјем сатирали своја непријатеља, очували нелне српско имена, очували, бар у горама, јуну слободе и самосталности српске, остављи нам красних примера узгед у человечну наших срдаца и наших карактера.

Жао нам је што нам одређене границе сад расправе не дозвољују, да опширније проговоримо о српским Ускоцима, јер би се о њима имала да напише и нека књнга, на да се нама немилице све, што би слику Ускока српског потнуно представило. Ну нпак ми ћемо у колико се тиче предмета, о коме кнпемо, говорити и о њима, истичући само

одборника, и то је $^{8}/_{9}$ и овде нема $^{9}/_{9}$. Господо имао није устао против досадашње праксе, или да је практика овомад била претрпана, јер је била противна закону за то што је члански 37. дакле не зато што су гласали и заменили, него за то што је било више него што је требало по закону да буде. Може руководи чисте питање за-конско и ништа друго. Мојутим г. Љубу ми за-мера да се ја покрећем у овоме питању ван разлога политичких. Исто тако могао би и ја њему да замерим, и ако хоћемо тако да говоримо ми можемо једни другим разлоге прибацивати.

Даље однесно тога питања ја сматрам да треба да буде две трећине одборника, за то што није овомад решено, и што нема овде толики број одборника, треба са заменама да се покуне.

Милутин Марковић. — Ја се не могу сложити са мишљењем г. Веље што он каже, да овомад није пашта решене за то што је гласало и више него што се тражи. Као год што се у каквим и западним тројни да буде ври решавају 5 гласа и сад ако доћу 9 судија зар да се сматра да није предмет решен.

Стеван Чађевић. — Право да нам кажем, мени је као непознавању закона и законских статутација, у почетку било још и мало што нас више одборника, али сад су приликом позивања свих једно нарекуће, сада сам ја мирно стукнуто и по-вољнија се одредби закона. Ја мислим да сваки закон иде дие страни: економији и материалну страну. Материјална страна закона општинског, то је она капиталан извор, полезнић и дие трећине, да се мора решавати. Сад ако врви пут не доће 21 одборник, онда ће други пут бити довољна полазница за решавање. Али над ни изовно овде довољан број одборника је 32, јер и заме-нити нису ништа друго него одборници, за што не би поштили број са заменама. Кад су једни на једну страну, и кад су једни, онда ја не једу-мем за што да их не признаю.

Радивоје Фидишевић. — Отвори се пазаши нам 21 одборник, и нема се то су две трећине. Ја опет говорим да не сме да буде преко 32. За сва-трим да је у духу самога закона, да је у духу самоуправне власти, што је у закону постављена граница колико највећи број одборника може да решава. О овоме питању требао би један збор да се објасни-тава, као законодавац је то право сузио, и нетавно је законе одбору да те измени. Самоуправни систем прилаг је и нашим усло-вима, и ја држим да ћемо бољи одговорити томе систему ако пустимо да се решава са бројем 32, односно колико колико законом највише дозвољава, а при-лажем и то, да неће и 21 да решава.

Мића Павићевић. — Ја ћу се позвати на речи г. Раше Филиповића, које је казао у предавању седнице. Предвидиле седнице ни је казао; да само у овом случају смеју да решавају законима која нема довољан број одборника, и с тим гово-ром ни је и напрасно ову збрку и поистиву. Ма се сад не можемо овде претеривати с вама о парагрофима, јер нити сво ни нити сте ви, нити је цела народ надлежна да тумачи казнене за-коне о општинама. Дакле, што сам ваше да нам обратим пажњу на то, да је г. Филиповић казао да се законима не могу пустити, кад нема дово-љан број одборника.

Председник. — Ја мислим да сад има 21 од-борник, а то је довољан број, да можемо прис-тупити раду. (Жагор).

Никола Хаџи-Поповић. Ма шћемо да присту-пимо такоју незнакотној ствари.

Р. Филиповић. — Да неби господа одборници остали под утиском говора г. Бановића, ја имам само ово да одговорим: да сам ја пропис седнице говорио о томе: како је било више од 32 члана, а не закону више од 32 не зову решавати.

Мића Бановић. — У закону стоји јасно, кад нема довољан број одборника, но могуће пустити заменике.

Тоша Вељаковић. — Ми треба да се разумемо једном зут. Дух и смисао закона је тај да седница буноваша буде од 32 члана. Закон допушава и то, да ако не би дошла 32, да може бити и 21. То значи да седница неће бити и са 22 и са 32. Ако има 32 члана ови састављају пуноважну седницу без разлике да ли су одборници или за-меници.

Председник. — Пошто нема довољан број за решавање, то нећемо да чујете записник послед-њег састанка. (Жагор).

Љуба Јовановић. — Кад можемо доћи да ра-димо једно нејасно питање да нашим радом дамо сме-дбе о себи, да ми се може пребацити да Београђани кажу за општинску самоуправу, јер ако ми не одредимо заменике, онда ће нам вођидаџ ова пласт одредити регистре.

Тоша Вељаковић. — Имала би од почетка сем одборника ? — (Пошта)

Председник. — Има довољан број одборника, и то је баш ово што сте ви хтели.

Вељо Тодоровић. — Ја предлажем да гласимо имала довољан број одборника или нема. Ми за-кључимо да нема довољан број. (Чује се да се про-тивимо).

Председник. — Онда изволите о томе да ре-шавамо. Ја ћу ставити на гласање:

Ко мисли да има довољан број по закону, ои нека каже да „има“ а ко мисли да нема, нека каже: нема.

Никола Хаџи-Поповић. — Треба да се зна: хоће ли да се пусте и заменици или не.

Мића Бановић. — Г. Вељо Тодоровић је пред-ложио, да се гласи имали довољан број да ре-шавамо.

Председник. — Ја узимам Вељин предлог и ставићу на гласање: имали довољан број одбор-ника или не? —

Секретар протокола: Љуба Јовановић: има Марко Јелић: има А. Одавић: има Михаил Кана-ковановић. (Жагор).

Вела Тодоровић. — Да би могли да гласамо треба да видимо, колико има одборника (чује се 21).

Треба да има 22 по закону. Ја бих хтео то да видим.

Никола Хаџи-Поповић. — Овде је питање хоће ли да се пусте заменици или неће. (Чује се: на то нисо браја да се зовнемо)

Стеван Чађевић. — Да 32. (Настаје велики жагор и општа препирка, председник звони и опомиње гласноће: шиу: на овомад су нам били сузимни заменици, нити ће нам год. на распи-шати све те да је довољан број за решавање ако требаће, и нита нам је сад нако).

Председник. — Ја нас молим, пошто нам до-шали број одборника за решавање да приступи-мо раду, и изволите чути записник прошле седнице.

Секретар чита протокол. За то време нестаје одборник напуштају седницу.

Седи тога настаје жагор.

Председник. — Молим нас читајте ви, ја имам потпасе кашље.

Секретар продужава читање протокола, и у читању престаје.

Љуба Јовановић. — Ја констатујем да је ис-постао број одборника напустео под седнице. Ја вас молим да се приложимо, да се неки еју су одборници напустили рад, на време нако да се постуни по закону.

Секретар протока и прокиаром се констатује да има 14 одборника. Напустили су седницу она господа одборници: Вела Тодоровић, Мића Пе-тровић, Тоша Вељаковић, Никола Хаџи-Поповић.

заклише дипљаре и бојене на живота њи-ховог са Турцима, нетиналајући, да народ-чито о српским Ускоцима прогонили које нештије дере.

Ипе Ускок јавља се у Приморју и Хр-ватској ток онда, када број оних исељеника српских нарасте толико, да се могаше од њих образовати читава војска. То бина истом онда, када и исељавање из Босне и Херцеговине оточе живље, после пада Београда (1521.), за време безгосподства султановог потурице, султановог *зета Хајреа-бега*. Овај крнелок хришћански појави се у Босни 1522. г. по други пут, као бегларбег бо-сански, сагравивши себи нову палату у Врхбосни, коју назва *Серај* (одакле је до-шао данашње *Сарајево*), реши се Хајреа на једно дело, које ће нас нешто подсећати на нетоно прио нас, као најнеће злотворца српскога. До нетоноег доласка у Босну, бене и ту, као и у другим крајевима српским под Турцима, дуота слобода нерасиеновети, јер и наследници Мухамеда II. довелике др-жаху се у неколико пророчених правила. Али ова босна потурица реши се, да од неке Босне напрани потпуно турску област, отдв-ениши Мухамедову неру као једину, која се може неповедати. Знајући, будући и сам од рода српског, да ће тешко моћи силом натерати српско становништво, да пређе у Ислам, доноше он једном приликом све ви-ђеније српске луде и кнезове на преварку, да им тобож потврди ранеје дати добра и повластице од Мухамеда II. Али чим их до-бана у своје шаке, не пушташе их лако, нек сте, који под претњом не хтедоше оста-вити праведноску веру, поспеше, а оне, који се на страшну роди слога потурише, бо-гато обдари.[1])

Многи се српски кнезови и њиховим људи тада потурише, па неки и све своје и своје породице, а неки га на још већу срамоту задржаше. Такви достадоше Соколовићи: Мустафа, Хасан и Абдукаш; Предојевић: Хасан, Бајрић; Мехмед, Кулиновић; Салих и др. који су сви били босанске и херцего-начке паше, а неки и велики везири, учи-нивши своји умом и дувалитом турску државу најсјајнијом.

Кад тако учини са „господом“ српском, не беше ваде. да ће и сељане српске оста-нити на миру. А што још горе по нас ви-

(1) Nedić M. 172: Знаје свобода Вожа творца, стр. 9.

сте, и сами они који потурчивали посто-јаше сад својој браћи које жеора и ти *рако, мого и сам Хајреа-бег*. Који год не-хтеде да изуже на образ свој, на тробове својих предака, тај мораде, само да спасе главу, безобзирне бегати из своје домовине у суседне хришћанске градове. Услед тога се убрзо напушиле далматинска и хрватска градови овим безчувиима, који се про-звашо *Ускоцима*. Они образоваху читаве војске, и ни сво видели (стр...) да њих не беше Крушићу 1524. г. Клис би, а са њим и цела Далмација, још онда поштаји под турску власт. Ипе можда дана било, а за по која годишиза Ускоца не ускочи на Бо-сне и Херцеговине, и ствака погибија тур-ска или хришћанска појављиле за собом. Ускоци Турци, кад задобију победу, нема-хаху неког маха за напрашење својих зер-ствих намера, у толики Ускоци, кад одиесу победу, добиваху већу смелост за освети.

(Наставиће се)

Коста Б. Михаиловић, Стеван Чајкановић и Радомир Драговић.

После подне.

Председник. — Пошто су данашња седница дневног реда, то закључујем седницу.

Седница је трајала до осам и по часова у вече.

---

18. НОЈЕМБРА 1893 Г.

Председник председник Милоша Р. Марковић.

Председник. — Пошто нема ниједног предлога, прелазимо на дневни ред.

Секретар прочита протокол једне седнице.

Секретар прочита пет аката, које је утврдио.

Секретар чита акт да се Стевки Милићевић, жени да прими за њима пређене изборе.

Коста Гавриловић. — Моја је ствар дакле по закону да се прими те дужности, или не прими другу какву јавну службу?

Председник. — Он као и сваки одборник зна исто да се прими те дужности, мора да поднесе молбу општинском суду и ако му овај остави то учини, он има права да се жали општинском одбору, па да га овај од те дужности разреши. Дакле ви треба да се поново овде то да му се то из поште саопшти, па ако неће да се прими те дужности, онда да му се каже шта треба да се ради. Ја сам за то.

На сте, господо, одобрили да Павао Радосављевић стоји накрсни кауц за општинску школу, међу тим у овом решењу одборник није одређено за које је се суме то исказати, јер сума која је одређена за школе остаће, ако је рачуне потрошене, те тако не би морао то кауц да опет буде тако суме исказати. Ја вас молим да одобрите да се та сума поништи за непредвиђене трошкове. (Одобрава се). Исти тако одбор општински молио је решење да суд направи још једну шуму према овом исто је пређено једне направио за чуваке која по мојору и општинске полиције, али и у том решењу није сказано за кога ће се средита те исказати. Ту је потребан спрашк и сад треба људима да се плати. За тај сам видео да није одређен кредит. Ја сам се обратио одбору, те ако томе и ова сума више не прелази кредита. Прима се). Дражта је дипутација 27. октобра са данашњом од двоје општинске шала позиране чете и возова робадијских чета. Даље дражта је дипутација за оправку возила и то општ-возарски рад и остало је на Јоши Јурашковић чује се: пообрању се дипутације). 30. октобра таноће дражта је дипутација за зубок наклаје стоке на клаоница (Чује се: ја се држи друга дипутација).

Дакле, одобравате ли да се држи друга дипутација? (Одобравамо).

25. октобра дражта је дипутација за оправку нових општинских одаџе сарача-сатарског-зоробарске-ћурџијске школе. Одобравате ли дипутацију. Ако нете дражта је дипутација за оправку робадијских шала. (Одобрава се дипутација).

На молбу Косте Ђурића да му се шала једна плаћа у бари Венецији под закуп. Суд је изаслао комисију, која је оценила дневницу шала и која од 1200 дин. за три године. Одобравате ли да као овај закуп? (Одобравамо).

Филип Вајчевић. — Само у утопар треба да стоји, да као општини потребе тај плац, он не тражи никакве накнаде.

(свршиће се)

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ.

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За шупљаки шпорет . . . . . 0.20 д.
в) За ушаци . . . . . 0.40 д.
г) За велике ушаци шпорете у гостионицама . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумина од 2 и по метра уредно са међама . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумина од 2 и по метра уредно са ваше међа . . . . 0.20 д.
з) За пилење димњака шпорета без разлике на спрезоне . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубик метра . . . . . 10 — д.
б) Од звона . . . . . 0.50 д.

III. Поставина.

в) Марка за кашче за годину дана . 3 — д.
г) Обвезивање шпурбаре шарке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

д) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
ђ) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
е) Мали гробовни . . . . . 555.52 д.
ж) Велика гробница III. реда . . 2098.39 д.
з) Велика гробница II. реда . . . 1069.39 д.
и) Велика гробница I. реда . . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стаго са два коња . 12.80 д.
б) Мртвачка кола са лабедима са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола коња са 4 коња . . 72.90 д.

ТАКСЕ
ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЗАНАТА.

На вашарима: Савамалском, Чукаричком, Варошком и Врачарском:

1. Од себе и кућице или пајат дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од два или три себе, са кућицом или једног дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више себе са кућицом, од кавеје са кућицом, од гостионице са кућицом без шпаје . . . 1.50 д.

За вашаре: Дорћолски и Палилулски:

1. Од себе и кућице, или пајат дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три себе са кућицом или једног дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више себе са кућицом, од кавеје са кућицом, од гостионице са кућицом без шпаје . . . 1 д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 3. до 14. Јануара 1894. год.

КЊИГА ПРОДАЈЕ	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈНИЖА	НАЈВИША
		дин.	пар.	дин.	пар.
2521	АРНАУТИЦА	30		28	
183	БРАШНА КУКУРУЗНА	12		11	
40414	БРАШНА ПШЕНИЧНА	15	50	15	50
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)				
2615	ВОЛОВА	45			
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ				
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗДЕ				
	ДРВА				
4986	ЈАГЊЕ	20		14	
38732	ЈЕЧМА	11		10	50
476	КАЛМАНА	120		115	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
7290	КОЖА ОВЧИЈИХ				
153	КОЗЕ БРЕШНЕ	18			
	КРЂКА				
7950	КРЕЧА	4		3	50
7723	КРОМПИРА	11		9	
	КРУПИНКА				
215	КРУШКЕ	20		15	
1600880	КУКУРУЗА НОВА	8	50	7	50
	КУПУСА				
	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ				
1275	ЈАЈА ТОПЉЕНОГ	80		70	
	ЈАЈА АРНЕЋАНЕ				
49	ЈАЈА КЕЉА	50		45	
38808	ЈАЈА ЦРНА	25		20	
	МАСЛА				
1100	МАСТИ	120		110	
52	МЕДА	100		80	
	ОВАНА				
20136	ОВСА	11	50	11	
1141	ОРАЗА	40		35	
4239	ПАСУЉА	13		11	50
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСА				
5092	38 ЈИНЕЋИНЕ	12	20	12	
42243	РАКИЈА	8	20	8	
	РАК. ВОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. ВОМ. МЕКЕ „				
2122	РАК. ШЉ. ЈАБ. „	70		60	
84872	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	45		30	
39789	СИВИЦА ДИНЕЋИХ	80		70	
	СИВИЦА СРЕДЊИХ				
197755	СЕНА	5		4	
306	СИРА	100	60		
13240	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
10884	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	12		10	
226890	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИПИЧАРЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
273839	ШЉИВА СУШЕНА О. Г.	20		11	
	ПРОСТОР КАМЕНА				
	МЕКИНЉА				
19797	СИТНИНЕ				
	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Штампа ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Пенезића. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 4. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

НЕДЕЉА 23. ЈАНУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Решењем одбора општине вароши Београда од 15. Новембра 1893. год. АБр. 6898, сазват је био збор грађана београдских на дан 12. Децембра 1893. год. ради избора председника општине, три члана суда и четири кметовска помоћника за општину београдску за 1894 и 1895 годину.

На овоме се збору овај избор није могао извршити пошто ни један од истакнутих кандидата за председника општине, чланове суда и кметовске помоћнике, није добио свршену већину гласова према члану 22. тач. 7. зак. о општинама, због чега је суд општине вароши Београда решењем својим од 13. Децембра 1893. год. АБр. 7320 сазвао други општински збор на дан 17. Децембра 1893. год на коме је извршен ужи избор и на коме су са апсолутном већином гласова изабрати:

а. За председника општине г. **Милован Р. Маринковић,** досадашњи председник.

б. За чланове суда досадашњи чланови суда г. г. **Јован Антонијевић, Јован Илић** и **Димитрије Вељковић.**

в. За кметовске помоћнике г. г. **Коста Чупић** досадашњи кметовски помоћник, **Андра Надеждић** досадашњи кметовски помоћник, **Стеван А. Стевановић** трговац и **Коста Арсенијевић** штампар.

Избор је овај пуноважан према члану 34. тач. 10. зак. о општинама, пошто га је Државни Савет решењем својим од 20. Јануара 1894. године Бр. 323 уследе поднете жалбе огласио за уредан и извршен по прописима закона о општинама, о чему се грађанство општине вароши Београда извештава.

У чисто време извештава се грађанство, да је одбор општине београдске решењем својим од 15. Новембра 1893. год. АБр. 6898, сазвао био збор грађана београдских на дан 19. Децембра 1893. год. ради избора 32 одборника и 16 заменика одборских за општину београдску за 1894 и 1895 годину.

На овоме збору није се могао извршити избор овај са тога, што није дошао онолики број гласача, који је потребан за пуноважно решење ствари према чл. 13. тач. г. алинеје 2. закона о општинама.

Услед овога суд општине вароши Београда решењем својим од 20. Децембра 1893. год. АБр. 7438 сазвао је други општински збор на дан 28. Децембра 1893. год., на коме су са апсолутном већином гласова према чл. 22 тачк 7. законс. о општинама изабрати:

а. За одборнике г. г. Милутин Ј. Марковић члан Касације, Коста Главинић професор Вел. Школе, Др. Марко Т. Леко држав. хемичар, Андра Ј. Одавић трговац, Љуба Јовановић професор, Никола Вулковић трговац, Соломон Азријел трговац, Ђорђе Новаковић члан Касације, Милан Капетановић професор Вел. Школе, Марко Велизарић члан Глав. Контроле, Др. Милан Радовановић лекар, Ђорђе Димитријевић апотекар, Миливоје Јосимовић директор железнице, Милош Трифковић кафеџија, Др. Павле Поповић лекар, Мијајло Јанковић кафеџија, Тодор Мијаиловић трговац, Настас Кретић трговац, Милош Обрикнежевић ковач, Јаков Бајлон индустријалац, Марко Петровић свешт. и нар. посланик, Пера Павловић књиговезац и нар. посланик, Мата Јовановић благајник Управе Фондова, Франц Тоболар индустријалац, Милан Ђорић земљоделац, Давид Симић трговац, Владислав Чортановић гвожђар, Илија Милишић трговац, Вилем Бадер директор монопола дувана, Алекса Стојскал судија, Станоје Николић учитељ и Коста Ђурић комисионар.

б. За заменике г. г. Стеван Максимовић бакал., Мијајло Павловић лончар, Светозар Велицки књиговезац, Антоније С. Јовановић месар, Петар Милић обућар, Јеврем Главинић трговац, Стеван Јосифовић каменар, Ђорђе П. Петровић бакалин, Коста Рашић инжењер, Светозар Гавриловић чиновн. управе монол., Берман Јовановић чиновник, Сава Вељановић хлебар, Ђорђе Б. Вељковић земљоделац, Живко Ђорђевић воскар, Мијајло Јовић учитељ и Владимир Губеревац кафеџија.

Избор је овај пуноважан према члану 34. тач. 10. зак. о општинама, пошто га је Државни Савет решењем својим од 20. Јануара 1894. год. Бр. 323. услед поднете жалбе огласио за уредан и извршен по прописима закона о општинама.

Од суда општине вар. Београда 21 Јануара 1894 г. АБр. 275 и 276.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Решењем суда општине вар. Београда сазват је био збор грађана београдских на дан 7. Јануара 1894. год. ради избора дванаест лица за чланове сталног бирачког одбора за 1894. годину. На како је већина чланова бирачких одбора изјавила писмено, да из оправданих узрока не

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У ВЕКУ
СА НАРОДНИМ СЕЉАЦИМА У ТУРСКУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ и Ј. И. СПАСИЋ.

(Дисертација Спас. Вел. Школе, награђена великом златном медаљом одлуком сенат. Београдског).

Мото:

„Пошо нам нерешен бит
уманско чување учен и сказанија чудну славопој!" (Зачем је да протекшије мудрости трудно поседу, и казанија са чудом слушај).

Кадмонъ.

(Наставак)

Ну иђе и како је то весељаше народа српског било непрекидно и нагло, бар док су босански градови била у хришћанским рукама, могли су се они Ускоци, бар из Босне, заустављати у тим градовима, не гушећи наду, да се опште опет на скоро врате на своја огњишта. Али кад паде Јајце и сви остали босански градови; кад дакле пропаде и сва нада босанских Ускока на повратак у своја села, онда се ти несрећни бранници српске народности немађоше где склонити, већ се морадоше ускоци северније у остале далматинске и хрватске градове, који још даваху нада, да се највећа турска моћ заустављати. Клис и Сеж беху сада два највећа и најјача града, куда се упутише сви Ускоци босанска и херцеговачки. У та два града образоване они чврсту одбрану и још се дуго олупираху Турцима, докле их глад и одатле, ваше неслога и лицемерство хришћанских држава, не расели и тако њихова снажна уточишта и добре заштите. Ну Ускока беше и по другим градовима, само у мањем броју.

Кад оно после мухачке катастрофе Турци све јаче упражњаваху своје пљачкашке походе на суседне земље хришћанске, не мајући куда, која од чести бранише но који град хрватски од Турака, не беше у стању, да сачува грађана. С тога кнезови од каше покоји могу бити они српски Ускоци, немајући заповедника градска посаде, да се селе у њихове градове, обећавајући им за то разне повластице и зеле њих на заједнички рад у сузбијању Турака. Тако се већ у Жумберку, као „на крајној хрватској међи", који су добили повластицу, да не плаћају данка од својих земаља и да су слободни од арнаута и од харамије". А на пет година доцније (1531) дошло је у тај исти крај око хиљаду српских душа, међу којима беше 700 за оружје способних мушкараца. Тадашња царева заповедница Ивана Капдјанер продужи царт, да се населе на Куан и у Пољанама, па да би се онда са њима Ускоцима краљевића Босна могла освојити и сво даље против Турака могао поћерати. Кад се, после заузећа Јајца, турске чете распињуше по Лици и Крбави, онда број насељеника у овим покрајинама српских нагло нарасте. Ну одао нам је и занимљиви факт, како су Срби населили Лику и Крбаву.

„Пошашто је — вели Грбић[1]) — за Турци неће сами да обрађују земљу, с тога су

[1]) Грбић М. народна нар. ист. 1. стр. 24.
[2]) Кадмонъ. кадмо. кн. 1. стр. 16—17.

може доћи и дужност на овоме збору вршити, то је суд општински био принуђен, да овај збор решењем својим од 6. Јануара 1894 год. АБр. 52 одложи за доцније.

С тога је суд општински, да би испунио прошле члана 19. закона о општинама а на основу члана 13. тач. б. истог закона по нова решио, да се сазове

ЗБОР ОПШТИНСКИ

НА ДАН 30. ЈАНУАРА 1894. Г.

РАДИ ИЗБОРА 12 ЛИЦА ЗА ЧЛАНОВЕ СТАЛНОГ БИРАЧКОГ ОДБОРА ЗА 1894. ГОДИНУ

Ко може бити биран за члана сталног бирачког одбора, одређено је у члану 19. закона о општинама.

Ко има право гласања или га нема, и шта имају радити они грађани, који имају право гласања али случајно или погрешно нису уведени у списак, — изложено је у члану 9, 10, 14, 15, 16 и 17 закона о општинама.

Збор овај почеће у 8 часова из јутра а бирачи могу долазити до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Гласање на овоме збору вршиће се по кварговима и то на оним местима:

а) За **кварт варошки** — у основној мушкој школи (зубровачка улица);
б) За **кварт теразијски** — у теразијској мушкој школи (улица два јаблана);
в) За **кварт дорћолски** — у новој згради основних школа (Душанова улица);
г) За **кварт савамалски** — у основној мушкој школи (улица Краљевић Марка);
д) За **кварт палилулски** — у основној мушкој школи (никољска улица); и
ђ) За **кварт врачарски** — у основној мушкој школи (пријепољска улица, спрам нове болнице).

Састав бирачких одбора објавиће се доцније.

Од суда општине вар. Београда 19. Јануара 1894. године АБр. 212.

суда по освојеним земљама насељавала што више раје, да ми обрађује земљу и да храни Турке, као своје господаре. А поште се је хрватски народ скоро сав расељао и повећао испред Турака, то они довођење српски народ из негдашњих српских области, да га насељавају као своју рају, по освојеним земљама овуда по Хрватској. Тако насељене Турци сећају српско-православног народа: по босанској крајни, по Крбави и по Лици и дођоше томе народу све земље и сва њива око градова; а из градова заповедаху Турци као дрс и богови". Ирце дакле насељене српске православне у Лику и Крбаву дошле су овуда са Турцима.

„Нема баиште недатка о томе, колико се свега досељило капиет народа и куда све по Крбави и Лици, само се зна, да га је било доста, и да се чешће дизао на своје господаре, па се расељавао испод Турака на ово стране, које не бејаху под Турцима, само да их бије и да им се свети; јер се Срби од Косова на до дана данашњега никада не могоше са свим покорити Турцима. Можда је још тада постала пословица „Лица сам свијет наседи а себе не расели". Али, осликавајући се на Бидермаиер-а,[1]) можемо слично тврдити, да је већ у првој трећини XVI. ст. било компактније насељене масе Срба између Драве и Саве, допирући на запад најдаље до Валпова и Такованра (Valpo und Diakovár).[2]) — Остала задаћа да доцније продужимо о споредницама српским насељавањима из Босне и Херцеговине; пратимо се сада новоно угарским Србима, те да видимо њихову судбину после пухачке катастрофе.

***

(1) Die Serben-Ansiedlungen in Südcroatien und in Windischen Grenz-generalate, Graz 1860, стр. 3.

(2) Lex. Wesely, d.c. на старој карти Угарске (посебне оцртране) налазе је као „Rascia" преузи народ Ивано (Ivanko) и Бенко о (исто као од Сиде и северно од ових Шајка).

ГЛАВА ТРЕЋА

I. Срби у Угарској од 1526—1540 г.

Бојко Фердинанда пустрајност и Јована Запоље ово пу ке угарске: Срби су ту од прекидно мегнеје. — Досије Јована Црнојевић „Цар Јован", ликовна представа, српско домаће име. — П. Бенко остаоца Јован ау. Р. Бенко се и даље даже уз њ.: последње пе извјештености Срба. — Запоља кобиљом тра ње задатите у Султана. — Прва погода Сулеј мањо на Бечу 1529. г.; п. Бенко сплавања пустрајну протестацију. — Друга погода Сулејмана на Бечу 1532. год. свр шење за погодом Кастеа. — Ка пријанској Земљи на Осеку 1537. годиле и смрт Бенкова. — Даља Срба ова пуна и смрт Запољина.

Султан је на Мухачу сахранио краљевство угарско, али нпак земљу није претворио у своју провинцију, како то чињаху са осталим хришћанским земљама којима подходница. На први поглед то изгледа тако, али ако се дубље загледа у само државну такозвану политичког корака Сулејманог, онда се закључпка тако решена.

(Наставиће се)

ОБЈАВА

Суд општине вар. Београда извештава грађанство, да су набављене нове марке за ову годину, с тога се позивају сваки, да у току овог месеца јануара набаве за сиру напитак нове марке, пошто старе више не вреде.

Ниска марка кошта три динара, а кад се изгуби или се замењена другом уз доплату од једног динара.

Од суда општине вар. Београда, 8. јануара 1894. год. СБр. 268.

ОБЗНАНА

На дан 10. фебруара о. г. до 12 сати пре подне државне су у канцеларији грађевинског одељења општине варошн Београда офертална лицитација за грађење нужне у Палилули.

Оферти морају бити у затвореном жутерту сведочена са таксеном марком од 10 динара.

Нлан предрачун и услови могу се видети у канцеларији грађевинског одељења код „Лондона“ у канцеларијском времену.

Кауција износи 13500 динара у готовом новцу или вредећим државним хартијама.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине варошн Београда Гбр. 39. 10. Јануара 1894. год.

ОБЗНАНА

Пошто се на дан 12. о. м. није могла држати друга офертална лицитација за опраску тврдичерског друма, с тога, што се није јавио довољан број лицитаната, то ће се на дан 28. ов. мес. држати у канцеларији грађевинског одељења општине варошн Београда трећа офертална лицитација за опраску тога друма.

Ова лицитација важиће ма колико се офералата буде јавило.

Оферти ће се предавати 28. о. м. до 4 часа по подне управи грађевинске одељења у затвореном запоју и морају бити снабдевени таксеном марком од 10 динара. Оферти ће се отворити тога дана у 4 часа по подне у присуству једног одборника и једног кметовског помоћника.

Кауција за овај посао у 5000 динара полаже се у готовом новцу или вредећим папирима.

Услови и предмер за овај посао могу се видети у канцеларији грађевинског одељења сваког дана од 10 до 12 часова пре подне.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вар. Београда 18. Јануара 1894. г. ГБр. 132.

ОБЗНАНА

Пошто се на дан 20. о. м. није могла да држи офертална лицитација за нарад макадама у кнез-Милошевој улици, јер није било лицитаната, то ће се на дан 31. Јануара о. г. држати друга офертална лицитација у грађевинском одељку суда општине вар. Београда.

Оферти за овај посао, који морају бити у затвореном запоју и снабдевени таксеном марком од 10 динара, примаће се у грађевинском одељку 31. о. м. од 8 часова пре подне па до 4 часа по подне.

Оферти ће се отворити истог дана у 4 часа подне у присуству једног одборника и кметовског помоћника.

Кауција за овај посао, који морају бити у затвореном запоју и снабдевени таксеном марком од 10 динара, примаће се у грађевинском одељку 31. о. м. од 8 часова пре подне па до 4 часа по подне.

Оферти ће се отворити истог дана у 4 часа подне у присуству једног одборника и кметовског помоћника.

Кауција за овај посао, који морају бити у затвореном запоју и снабдевени таксеном марком од 10 динара, примаће се у грађевинском одељку суда општине вар. Београда

БРОЈ 5. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола години . . . . . 3 „
на страну земљи на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 30. ЈАНУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА О ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИКУ НА БЕОГРАДСКИ СУД А СВЕ ПОРЕСВЕДЕНЕЊЕ НА ГРЕДИЋА

Рукописи не враћају се

ПЕЧАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Решењем суда општине вар. Београда сазват је био збор грађана београдских на дан 7. Јануара 1894. год. ради избора дванаест лица за чланове сталног бирачког одбора за 1894. годину. Па како је већина чланова бирачких одбора изјавила писмено, да из оправданих узрока не може доћи и дужност на овоме збору вршити, то је суд општински био принуђен, да овај збор решењем својим од 6. Јануара 1894 год. АБр. 52 одложи за доцније.

С тога је суд општински, да би испунио пропис члана 19. закона о општинама а на основу члана 13. тач. б. истог закона по нова решио, да се сазове

ЗБОР ОПШТИНСКИ

НА ДАН 30. ЈАНУАРА 1894. Г.

РАДИ ИЗБОРА 12 ЛИЦА ЗА ЧЛАНОВЕ СТАЛНОГ БИРАЧКОГ ОДБОРА ЗА 1894. ГОДИНУ

Ко може бити биран за члана сталног бирачког одбора, одређено је у члану 19. закона о општинама.

Ко има право гласања или га нема, и шта имају радити они грађани, који имају право гласања али случајно или погрешно нису уведени у списак, — изложено је у члану 9, 10, 14, 15, 16 и 17 закона о општинама.

Збор овај почеће у 8 часова из јутра а бирачи могу долазити до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Гласање на овоме збору вршиће се по квартовима и то на овим местима:

а) За **кварт варошки** — у основној мушкој школи (дубровачка улица).
б) За **кварт теразиски** — у теразиској мушкој школи (улица два јаблана).
в) За **кварт дорћолски** — у новој згради основних школа (Душанова улица).
г) За **кварт савамалски** — у основној мушкој школи (улица Краљевић Марка).
д) За **кварт палилулски** — у основној мушкој школи (школска улица); и
ђ) За **кварт врачарски** — у основној мушкој школи (пријепољска улица, спрођу војне болнице).

Бирачки одбори, према правилима господина Министра унутрашњих дела од 28. Новембра 1893. год. ПБр. 16683. састављени су овако:

I. За кварт палилулски: Председник г. Марко Велизарић, чланови: г. г. Станоје Николић учитељ, Вилем Бадер директор фабрике, Андра Одавић трговац и Соломон Ј. Авријел трговац, заменици: г. г. Петко Вељковић предузимач и Коста Рианић трговац.

II. За кварт врачарски: Председник г. Милош Обркнежевић ковач, чланови: г. г. Михајло Трнковић секретар министарства финансије, Атанасије Стефановић пензионар, Марко Барух мењач и Милан Ст. Марковић адвокат, заменици: г. г. Павле Стефановић и Ђорђе Бранковић пензионари.

III. За кварт теразијски: Председник г. Никола Вулковић, чланови: г. г. Димитрије Николић дрвар, Коста Симић шпедитер, Павле Стефановић секретар Касације и Никола К. З. Поповић јувелир, заменици: г. г. Ђерман Јовановић чиновник и Мијајло Павловић лончар.

IV. За кварт варошки: Председник г. Милош Трнковић кафеција, чланови г. г. Мата Јовановић управник фондова, Алекса Стојскал судија, Давид Л. Симић трговац и Љуба Јовановић професор, заменици г. г. Ђорђе Б. Вељковић земљоделац и Мијајло Јовић учитељ.

V. За кварт савамалски: Председник г. Јаков Бајлони, чланови: г. г. Пера Павловић књиговезац, Владислав Чортановић трговац, Коста Главинић професор и Ђорђе Димитријевић апотекар, заменици: г. г. Светозар Велицки књиговезац и Сава Вељановић лебар.

VI. За кварт дорћолски: Председник г. Настас Крстић трговац, чланови г. г. Коста Ђурић шпекулант, Михајло Јанковић кафеција, Милан Капетановић професор и Марко Петровић свештеник, заменици: г. г. Живко Ђорђевић воскар и Стеван Јосифовић каменар.

Председник бирачког одбора општине београдске биће као најстарији по годинама председник квартовног бирачког одбора г. Никола Вулковић.

Заменици председника квартовних бирачких одбора су г. г. Фрања Тоболар индустријалац и Илија Милићић трговац.

Од суда општине вар. Београда 19. Јануара 1894. године АБр. 212.

ОБЈАВА

Суд општине вар. Београда извештава грађанство, да су набављене нове марке за пеп за ову годину, с тим се посебна скажи, да у току овог месеца јануара набављи за своју напичаћ нове марке, поште старе ниже не вреде.

Нова марка кошта три динара, а кад се изгуби има се заменити другом уз доплату од једног динара.

Од суда општине вар. Београда, 8. јануара 1894. год. СБр. 268.

ОБЈАВА

На дан 10. фебруара о. г. до 12 сати пре подне држаће се у канцеларији грађевинског одељења општине варошн Београда офертална лицитација за грађење школе у Палилули.

Оферта морају бити у затвореном коверту свабдевена са таксеном марком од 10 динара.

Ближа предпачун и услови могу се видети у канцеларији грађевинског одељења код „Лондона“ у канцеларијском времену.

Каузија износи 13500 динара у готовом новцу или вредећим државним хартијама.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине варошн Београда ГБр. 39. од 10. Јануара 1894. год.

ОБЈАВА

Позите се на дан 20. о. м. није могла да држи офертална лицитација за изградњу макадама у шпек-Мишопевој улици, јер није

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЊЕМ У УГАРСКУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Споменик Књ. LXXXIII. Историјски списи књ. XIII. Посебна издања српске краљевске академије наука, Београд.)

Мото:

— Пера сам поразио бег усилама својих умно и одважно чувајући завичај. — Зато је за прослављено издржавање туђих нападу, и заслуге ме туђих сведоче.

Карамзин.

— 86 —

(наставак)

Султан је још био немоћан, да тако нагло краљевство потпуно уништи, знајући, да му на Мухачу није помогла толико надмоћност његове војске, колико неслога мађарске племства, која није дала, да се сав мађарски народ сложи против турске силе.

Бојао се сада, да се брзим преобраћењем мађарске краљевине у турску провинцију у том морално растројеном народу не пробуде жеље за слогом, а одатле и за слободом своје домовине, па да за час целокупне завојске силе у ветар. С тога је тражио начина, да још више унапи племство и народ мађарски у унутрашњу међусобну свађу, па да га тиме још већма ослаби и изнури — да тако направи неспособним за највеће противљење доцнијој жељи његовој: да у Будиму место краља седи његов паша!

Средства су лежала у самом стању угарске краљевине, у коме она беше после 29. августа 1526. г. По угонору између краља Владислава и цара немачког Максимилијана, имало је угарско краљевство, ако остане без мушких наследника пређасти кући Хабзбуршкој. Аустријски надмоћни Фердинанд, као ујак Максимилијанов, а шурак још. краља Лудника, полагао је на основу тог угонора штитуно право на круну мађарску. Али племићи мађарски мрзели су Хабзбурговиће, на им је сада највише на памет долазила саборска одлука од 1505 г. да ка престо мађарски не може туђинац доћи. Међутим готови суплармк Фердинанду у другу угарској бео је сада најсигурнија племић мађарски, Јован Запољо. Још за живота Лудвикова тежио је он за другом, па је ва то и употребљавао разна средства, само да је се дочека. Запоља не би било неугодно, да се држави и каква несрећа догоди, јер би ју он, са својом моћи, лако опет освојио и учинио себе краљем[6], нарочито још за живота краљева посланик млетачки своју владину[7]. Зато и није чудо, што Запоља са својих 40.000 војника није учествовао на Мухачу, на да од бојишта не беше далеко само неколико миља. Право Фердинандово и жудња Запољина није сутану Сузејману била непозната, па је с тога налагао за најбоље, да остави нерешено стање угарске краљевине, обећав само круну Запољи[8]; знајући добро, да ће се између њих двојице изродити сваља, која ће захватити и цео народ мађарски; а последица те борбе биће само њему од користи. Тако је у истини и било. Тек што је султан прешао Дунав, септембра 1526. г., хитајући Цариграду, а већ међу мађарима

(6) Smiciklas T. Pri. kr. ug. II. str. 16.
(7) Hammer v. J. Gesch. d. osm. R. II. S. 58.

ђења лицитанта, то ће се на дан 31. Јануара о. г. држати друга офертална лицитација у грађевинском одељењу суда општине вар. Београда.

Оферти за овај посао, који морају бити у затвореном завоју и снабдевени таксеним маркама од 10 динара, примаће се у грађевинском одељењу 31. о. м. од 8 часова ране пре подне до 4 часа по подне.

Оферти ће се отворити истог дана у 4 часа подне у присуству једног одборника и комшијског поклоника.

Кауција за овај посао у 8.000 динара полаже се у готовом новцу или вредећим папирима.

Условна и предмер за овај посао могу се видети сваког дана у канцеларији грађевинског одељења од 10 до 12 часова пре подне.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине вар. Београда 22. Јануара 1894. год. ГВр. 70.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички свобраћај варошки Београда. У седмици од 9 до 16. Јануара 1894. године пристаде 455. отпутоваше 222. Од њих су:

а.) Пола: мушког 429. женског 26.

б.) Вероисповести: православне 383. католичке и протестан. 43. мојсијеске 10. мухамедовске 19. свега 455.

в.) Поотаџбина: Србија 377, Аустро-Угарска 37. Босна и Херцеговина 7. Црна Гора 2. Грчка 2. Турска 18. Бугарска 2. Румунија —. Русија 1. Германија 1. Француска 1. остале државе 2. ван Европе 3.

г.) Занимање путника: Земљи и економи 26. Занатлије 59. Трговци 201. индустријалци 1. шпекуланти и предузимачи 7. Гостионичари 7. Интелигенција (њижа) 96. Ђаци 5. радници и помоћници 35. Ињлаџе и бољарице 1. надничари и слуге 16.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 28. Јануара 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине града Београда од данашњега АБр. 384. економско одељење истога суда даваће путем јавне усмене лицитације на дан 7. фебруара т. г. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији, под закун општински плац под чесме „Кнежеве Дубиће".

Плац овај издаје се на 6 година под закуп, а кауцију пре лицитације полажу српски грађани 200 дин. а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о закупу овог плаца могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан лицитације.

Ко жели моменути плац узети под закуп нека дође моменутог дана и лицитира.

АБр. 384. — Од суда опшг. града Београда. 26. Јануара 1894. год. у Београду.

На основу решења суда општине града Београда од данашњег АБр. 382. економско одељење истог суда даваће јавну усмену лицитацију у својој канцеларији на дан 8. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате таксе за вађење песка са обале савског лучанске у реону општине београдске.

Кауцију полажу српски грађани 200 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, а и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути право узети под закуп нека означеног дана дође и лицитира. АБр. 382. — Од суда опшг. града Београда. 27. Јануара 1894. год. у Београду.

Пошто је суд општине београдске на основу чл. 5. и 8. уговора о закупу бе оска у парку калиногдинском расписао уговор са досадањим закупцем Јаковом Мисаронићем ових последњегодина, то ће економно одељење истога суда, на дан 9. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији држати јавну усмену лицитацију за издавање поменутих Киоска под трговачким закуп.

Кауцију полажу српски грађани 150 дин. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овоме закупу могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан лицитације.

АБр. 381. — Од суда општ. града Београда. 26. Јануара 1894. год. у Београду.

САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
15. НОВЕМБРА 1892 Г.
(из стенографских белешака).

(настављак).

Председник. — Господо, ако за ово изјашњења, да је сазнат тражио, да се у суду Јованко Ивића до опште државне болнице организује болница за дотичарске болести, и суд је то одобрио, али сад тек сад се тражи два дана само помоћника, а онда ће сав набавити апарат за ваша болница. Ми смо — суд — на то пристали и молимо одбор да и он то одобри наравно што та сума није већа од 60 дин. к да та буде из партије за судбајске зараних болести.

Коста Гавановић. — Нема сумње да ово треба одобрити у интересу болничкога, али тако исто треба да се конкретније да ли се ово употребљује но оно за што се тражи.

Председник. — Одговарате ли јасно да се два лица тако поставе? (Одобравање).

Вечерас сам добио писмо од управе варошке ове садржине: (чита).

Андра Јовић. — У осталом је неки пословни општина мора да даје квартире само за квартире а не за ово протурењено под истрошног судије. С тога ми је жеља да овај захтев вратимо управи варошн Београда па нека она нам на основу ове закона то тражи, јер ће они на овај начин једнако да нас експонтирају.

Радивоје Дамјанић. — Ја мислим да пошто је предлог одсека Скаковића да им можемо тј куће уступити за ту употребу.

(настављак ће)

мађарском плану борба око избора новог краља.

Како су била за престо два кандидата, то ће и изметно поделило на две странке. Једна је хтела да се одржи важност уговора од 1515. г., а друга да се одрекне одлука сабора од 1505. г. Воћа прве партије био је сам палатин државни Батори, а другу народну странку предводио је одважни племић Вербеши. Запоља, као најсилнији и најмоћнији међу изметеном, нпао је представља да своју мисао још за живота краља Владина, и сада чекала на Хабсбуршине и страх од Турака, нагна у многе велике противнике, да се у интересу народном прикоше њему. Он беше међутим од Фердинанда, па се с тога и мотање на месец дана после мухачке битке, 10. авг. 1526. г., у Ст. Београду за краља мађарског.(*) Ну ни Фердинанд није стојао скрштених руку, већ и њега зрелази за краља мађ. мађарског изметеза; једно сво се у Пожуну 15. дец. 1526. г.(*)

Тако је Угарска добила сада два крунисана краља. Настаје питање: ко ће од њих двојице опстадати? — Сем нека пута није било, да се овај спор реши. И обе стране живе се оспољу спремати; и Запоља и Фердинанд труде се, да стекну што више пријатеља међу народима под мађарском круном; обојица се свађевима спремају за спору страховиту борбу, која ће тај спор позвано да реши.

Мађарски је народ и за једног и другог клаб, да се могу оспољити једино на њега; с тога се погледи обојице краљева заустављају на другом народном под крупом ов. Стевања — на Србе и Хрвате. Њихову предност обојица познавају, па с тога и безу убеђени: *ко чији страни буду они, тог ће и победа.* Фердинандо је више рачунао на Хрвате, што је раније њихо у Хрватској својих поседа, па је рачунао, да ће сада цела Хрватска пристати уз њега. Док се Запоља више ослањо на српски елемената, рачунајући, да ће му он, као ближи поверити досадања, њиме користити. Ну, Фердинандо се у својим надама преварп, јер уза и истина пристане једни део Хрватске од Куне до мора, али овај други део под предводњем Крсте Франкопана, не хтеде у прав мах ни једнога на другога, очекујући пога ће Мађари за краља изабрати, већ на сабору у Сопрањи 23. сеит. 1526. г. проглашене Крсту „десетком и протетором Славоније и покрајина угарских жупанија, арадске земаске баранске".(*) Ну кад осим мађарског народа изабра Закону за краља, онда се и Крста приклоне Запоља, а бан Брлдан са овим другом подпишнов хрватског племства и народа истиче на страни Фердинандовој. Наш задатак није да напишемо ненападне браће Хрвата у овој борби, већ да пажњу пратимо ратне угарски Срби у овој прилици.

Радећи грнице живља у Угарској у овој великој дилеми је, а она се не смеју пропустити неопажена. Да почнемо мало из даље.

(настављак ће)

(*) Шафарикан Т.: Рог. Зет. кн. II. стр. 11.

(*) На истом месту стр. 12.

(*) Шафарикан Т.: Рог. Зет. кн. II. стр. 11.

Никола Вуловић. — Кад упрема то траже, ова шкала то опет с тога, што јој је потребно да за време неког притезнења буде глава за себе и о тога би требало да ми се одговори да општина неке лепаза напрекати за то, нити ти неке забавнице, а може ни се изнудите ова зуба код је г. Радивој живковић.

Коста Главинић. — Ако је сигурно то да општина није дужна да им даје те дрвеће, онда тако и треба да им се одговори.

Председник. — На онда да им се одговори у овом смислу, приступимо дн? (Прихвћено).

Секретар прочита тражење станарице поступника позивних који су седели у кришинин становима за време своје изоле.

Председник. — Одобравате ли да се овим изјавама станарица исплати. (Одобравају, и то из нарочите непредвиђених трошкова).

Алекса Новаковић адвокат обратио се 16. септембра актом ако наступним основима поднео Вучића Поршића и тражио за потпуно поништење међу актором према капетанају и лотату, који је он општина остало. У том свом жету он подноси доказе за то, и ја сам то послао општинском адвокату, који ми је то право са свим мојим доказима (чита).

Коста Главинић. — Ове питање треба да проштудира једна комисија и да нам стпар реферише на тек онда знаћемо о њој решавати. За чланове комисије ја предлажем г. г. Бошу Новаковића, Мику Божића и Живку Г. Поповића.

Председник. — Усвајате ли ову кандидацију (Усвајамо).

Сад имам да вам саопштим ово: Дуже је држат збор чланова у дому за скупштину и напутствену дону. Тај је збор држат поводом тога што сте имали правило да читате у нашим бесједи, подневан ваше се нарочито на ред управи тога дома. Ва закате да општина у том дому има велики број своје дене. Ја сам више пута одлазио у тај дом и нисам могао да изостанем а да не одем и дуже, кад је управа поводом тога што се писало против ње у новинама, дала правило свима који би имали нта против ње казата. Да сам био дуже на тоне збору и по дужности као председник општине а нисам као човек интересовао ме је како ће се та стпар свршити и видео сам да на дучарак збор није дошао нико од оних који су у новинама писали против управе. На збору је било 300 чланова друштвених а по друштвеним правилима тај је број био довољан за решавање, те су они одобрили рад управе и нијанли су јој повереље. Ја сам употребио ту прилику да кажем и ја своје мишљење о раду тога друштва и најрадо сам да сам ваше пуста довољу у дом и да никада нисам нападао на нашине неуредности, и нијадно сам да би желео да т. г. из управе истраје и продуже на својим пословима и даље.

Ово сам сматрао за дужност да вам саопштим с тога што и општина има такво доста своје дене и молим да то то у званичне забелеши. (Прима се к знању).

Никола Х. Поповић. Ја бн желео да се ова пијата г. председника забележи у записник, а сем тога да се управи тога дома ва стране одбора општинске нијана задовољство.

Фадил Васиљевић. — Да ли ваш градски лекар не општина да надзирала ту дезу у сиротном дому?

Председник. — Мушка деца као сирота чувари разреда основне школе ају на клинт а женска деца код сирове четврт разреда ају у редовну школу (чује се: врло добро).

Сад је на реду да вам саопштам и ово. На завину о општинама треба да се одреди збор за избор кметова и одборника општинских и с тога треба све да приправимо за тај збор, што би ово било пријатно, то да протни нета нема жалби. С тога ја држим да треба штампати списке бирачке као би се грађанству дали приликом, да на времена може чинити исправке тих општинских списака, јер свакако може се десити да буде погрешака. С тога ја мислим да општински одбор треба ни један месец дана раније да реши да се ти списови штампају и да се дани грађанству, како би могао своје примедбе да чини на то, по што чл. 87. закона о општинама ово изнеи (чита). По том одредби одбор ваш да одреди рок кроз за бирање списка, а после за бирање одборника. У вези са овим да вам изнесем предлог свакако и они су готови, ако сад треба одлучити, ако ваше стране, да ви доставите да све списке штампам и растурим по варошн, а ти суме износиће 500 динара за 500 комада. Ја мислим да то треба да одобрите да ме плати ва суме за непредвиђене трошкове.

Соломон Аврајев. — А ваш бемо над у том смислу ова мисли ваш поштен, може бити, ва сваки одлази од вас да те списове исправи, те ви онда треба штампати по два три пут. Ја дрсем да то знаци рабе бацати паре, јер ни ћете да се кашети је ли у списак увезен или не — то може у општину доћи да те неки, а не да му ни нашлено штампане списке.

Председник. — На завину грађани имају права да до у ова самога дана изборе траже исправку списака и то у општинском суду, но ја нас знам да ове списове штампано рали наше исправке одговорности, а сем тога држим да ваким грађанству треба ставити те списове на распознање, како би се они могли увертити да се на њих нигде списови не греше. (Одобрава се штампање списака са суму од 300 дин.).

Никола Вуловић. — Врло је добро што г. председник каже, да треба списове штампати, но господо био је још један случај, да штампам списак и у том списку било је много који увезени вину, а било их је довољно ваја су увезени биле, а ја знао да ову зорезу платили су чланови 19 година. Дакле, ово ће чинити сметања да се штампају, онда је то ва одбор нашега рејон. С тога ово одобрио штампање тих списова треба да одредите и плату, ако буде потребно.

Председник. — Кад је г. Никола каже, да је ове заседи у списак који 19 година није платио порезу, ја мислим да је ви требо као ће општински суда да траже, да се тај из списка изброје, јер ни господо треба да плате за годишње пису ти списови о избирачој праву, нити ће да судови општински јављају о отварању стечајишта, како би општина знала за ова или не бирачко право. Ми муку мучимо зов доћемо до тих података, јер општина не рада ва сам писаним, те да их ваз у својим руками. И кад сво даке решили да имамо правилне списове, онда ја мислим да је ово можна приходно, што ваш ја сада предлажем.

Никола Вуловић. — Ја мислим господо нашта против тога, да се сви списови не предају г. председника штампају, но да само ваш да ти списови не треба да буду ово рашији списки нетачни, поштто том ваду доста одвајних ауда, да су на те списове плаћали трошкове ауда, који су их ваша радили, да су непотребно радили.

Председник. — На ви господо, бан у интересу плаћени тих списова а и да бе дали могућности грађанима да могу чинити своје примедбе на списове — и тражио да се ова списови штампају, јер видиту на уче то, да сваки грађанин треба да прати своју грађанску дужност, те по томе и да контролише све бирачке списове и молимо да ви одобрите ово штампање списова, јер вете промене у нашим председницима ве дају могућности, да имамо тачних података о теме.

Ја тог дође молим да ово одобрите, јер ће ве само ва ову нашу нашу пред свет чиста обрва. Чује се: одобрава се штампање списака по предложеној цијери).

Састанак је закључен у 9 час. по подне.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 15. до 20. Јануара 1894. год.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВИША		НАЈНИЖА	
		дин.	пар.	дин.	пар.
34759	ЈЕЧМЕНИЦА	40		34	
10494	БРАШНА КУКУРУЗНА	12		11	
15272	БРАШНА ПШЕНИЧНА	16		15	
	ПШЕНА БЕЛА (ОДЛИЧ.)				
	ПШЕНА ЦРНА (ОДЛИЧ.)				
	ПОЛОВА				
68	ПУЊЕ НЕ ПРАНЕ				
	ПУЊЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗЂА				
	ДУЊА				
10119	ЈАБУКА	16		14	
90193	ЈЕЧМА	10	50	10	
1226	КАЛЈАВА	130		110	
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
11241	КОЖА ОВЧИЈИХ				
2126	КОРЕ ВРБОВЕ	20		18	
1914	КРВА	45			40
25960	КРЕЧА	4		3	50
10699	КРОМПИРА	10		8	
	КРУПИЦА				
252	КРУПИЦА	15		13	
95646	КУКУРУЗА	8		7	50
	КУПУСА				
	ЛОЗА ИЗТОЉЕНОГ				
	ЛОЗА ТОВЉЕНОГ				
	ЛУКА АРПАЧАНИ				
210	ЛУКА БЕЛА	50		40	
9511	ЛУКА ЦРНА	25		20	
	МАСЛА				
1738	МАСТИ	120		110	
70	МЕДА	100		80	
	ОВАСА				
28523	ОВСА	11	50	11	
1012	ОРАЈА	40		35	
5272	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕЧЕНЕВА				
	ПРОСЕ				
783787	ПШЕНИЦЕ	12		11	60
37525	РАЖИ	8		7	90
	РАЗ. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ				
3010	РАК. ПИЉ. ЛУТЕ	1			
105316	РАК. ПИЉ. МЕКЕ		40		25
44350	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
160942	СЕНА	5		4	
1037	СИРА	100		50	
26397	СЛАМЕ	3		2	
176	СЛАНИНЕ	140			
	СОЧИВА				
2024	УЉЕНА ДРВЕНОГ	10		8	
164660	УЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИПАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
620443	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	20		11	
10000	ПРОСТОР КАМЕНА				
5277	ЧЕШЉА				
33835	ЧИТИЊЕ				
	ЈОШЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаје ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. — Штампарија Светозара Николића. — Уредник ЈРОШ ИЛИЋ.

БРОЈ 6. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин
на пола године . . . . . 3 „
за страни земаљ на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 6. ФЕБРУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
Прописују сама слова тарифовом на окружном суд у чије варошодавнице из гувидима

Рукописи не враћају се
Неплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Решењем суда општине вар. Београда од 19. Јануара 1894. год. АБр. 212. сазват је био збор грађана београдских на дан 30. Јануара о. год. ради избора дванаест лица за чланове сталног бирачког одбора за 1894. годину.

На овоме збору имало је право гласа 2254 грађана а од овог броја дошло и гласало свега 242.

Како према овоме није гласао онолики број гласача, колики је потребан према члану 13. тач. 4. закона о општинама па да решење збора буде пуноважно, то је суд општински на основу тачке 5. чл. 13. закона о општинама решио, да се сазове

ДРУГИ ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 6. ФЕБРУАРА 1894. Г.

РАДИ НАКНАДНОГ ИЗБОРА 12 ЛИЦА ЗА ЧЛАНОВЕ СТАЛНОГ БИРАЧКОГ ОДБОРА ЗА 1894. ГОДИНУ

Ко може бити биран за члана сталног бирачког одбора, одређено је у члану 19. закона о општинама.

Ко има право гласања или га нема, и шта имају радити они грађани, који имају право гласања али случајно или погрешно нису уведени у списак, — изложено је у члану 9, 10, 14, 15, 16 и 17 закона о општинама.

Збор овај почеће у 8 часова из јутра а бирачи могу долазити до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Гласање на овоме збору вршиће се по кварговима и то на овим местима:

а) За **кварт варошки** — у основној мушкој школи (дубровачка улица).
б) За **кварт теразијски** — у теразијској мушкој школи (улица два јаблана).
в) За **кварт дорћолски** — у новој згради основних школа (Душанова улица).
г) За **кварт савамалски** — у основној мушкој школи (улица Краљевић Марка).
д) За **кварт палилулски** — у основној мушкој школи (школска улица); и
ђ) За **кварт врачарски** — у основној мушкој школи (прљешољска улица, стрељу војске боланце).

Бирачки одбори, према правилима господина Министра унутрашњих дела од 28. Новембра 1893. год. ПБр. 16683. састављени су овако:

I. За кварт палилулски: Председник г. Марко Велизарић, чланови: г. г. Станоје Николић учитељ, Вилем Бадер директор фабрике, Андра Одавић трговац и Соломон Ј. Азријел трговац, заменици: г. г. Петко Вељковић предузимач и Коста Ризнић трговац.

II. За кварт врачарски: Председник г. Милош Обркнежевић ковач, чланови: г. г. Михајло Трифковић секретар министарства финансије, Атанасије Стефановић пенсионар, Марко Барух мењач и Милан Ст. Марковић адвокат, заменици: г. г. Павле Стефановић и Ђорђе Бранковић пенсионари.

III. За кварт теразијски: Председник г. Никола Вулковић, чланови: г. г. Димитрије Николић дрвар, Коста Симић шпедитер, Павле Стефановић секретар Касације и Никола К. З. Поповић ђувелир, заменици: г. г. Берман Јовановић чиновник и Мијајло Павловић лончар.

IV. За кварт варошки: Председник г. Милош Трифковић кафеџија, чланови г. г. Мата Јовановић управник фондова, Алекса Стојсклал судија, Давид Л. Симић трговац и Љуба Јовановић професор, заменици г. г. Ђорђе Б. Вељковић земљоделац и Мијајло Јовић учитељ.

V. За кварт савамалски: Председник г. Јаков Бајлони, чланови: г. г. Пера Павловић књиговезац, Владислав Чортановић трговац, Коста Главинић професор и Ђорђе Димитријевић апотекар, заменици: г. г. Светозар Велицки књиговезац и Сава Вељановић лебар.

VI. За кварт доњоколски: Председник г. Настас Крстић трговац, чланови г. г. Коста Бурић шпекулант, Михајло Јанковић кафеџија, Милан Капетановић професор и Марко Петровић свештеник, заменици: г. г. Живко Ђорђевић воскар и Стеван Јосифовић каменар.

Председник бирачког одбора општине београдске биће г. Милован Р. Маринковић председник општине београдске на основу члана 19. закона о општинама.

Заменици председника кварговних бирачких одбора су г. г. Фрања Тоболар индустријалац и Илија Милишић трговац.

Од суда општине вар. Београда 31. Јануара 1894. године АБр. 480.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
І ВАНРЕДНИХ САСТАВАЦА
29. Јануара 1894. год.

Председник претседник г. Вожа. Р. Маринковић; присуствовали чланови суда: г. г. Лаза Катанчевић, Јаков Ваш. и Дав. Ђ. Вељковић, кмет. општине београдске г. г. Н. Чучић, Андра Пилиповић, као одборници г. г. Н. Вељковић, Дауб. Јанковић, М. Бора, С. Ј. Маџаић, Сима. А. Аврамовић, М. Јовић, Ђорђе Б. Вељковић, Ж. Ј. Зеф'ман, Сп. Мишковић, П. Крстић, Н. К. Рибарски, М. Обрадовић, Н. Михаиловић, Д. Вељковић, Ф. Тободар, Михаи Тодоровић, Авр. С. Јанковић, Ђорђ. Јанковић, В. Чантаревић, К. М. Ђурић, С. Ј. Велизар, М. Петровић, Т. Димитријевић, М. Вељковић И. Капетановић, Д. З. Сечић, С. Вељковић, В. Бадер, Ј. Бајлони, М. Јанковић, К. Ј. Главинић, У. Мајкановић, К. Ј. Рајић, А. Стојсклал, А. Одавић.

I.

Председник општинског одбора, да је на узвед избору обављеном 13. Децембра 1893. год. изабрат за председника општине г. Милован Р. Маринковић досадашњи председник, поздравио суда г. г. Лазу Катанчевића, Јована Ваш. и Димитрија Вељковића досадашње чланове суда, за извршење повођење Косте Чучић, Аксиа Пилиповић досадашње заменике председника Гвина А. Стојсклал трговац и Коста Урошевић штампар; да су на напоменути избор одборници од 28. Децембра 1893. год. изабрати за одборнике г. г. М. Ј. Маџаић, Илија Калапиџ, В. Гашовић проф. Вел. Школе, Др. М. Т. Јелић срп. конзулар, А. Ј. Аћимовић трг., Ђ. Јовановић проф. В. Школе, трг., С. Аврић трг., Т. Вељковић кмет Косанџе, М. Капетановић проф. Вел. Школе, И. Вожгарић адв. Гл. Контролор, Др. М. Радовић лекар, Т. Димитријевић апотекар, М. Јовановић инспектор железнице, М. Трифковић шпк., Др. В. Поповић лекар, М. Јанковић трг., Т. Мирјаловић трг., П. Крстић трг., М. Обрадовић попач, Ј. Бајлони индустријалац, И. Петровић свеште. и пар. пословође, Н. Павловић свештеник и пар. земљопи.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВ ТУРАКА
У ВЕКУ
СА НАРОДНИМ СЕОБАЦИМА У ТУЂИНУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ в. п. и. сласк.

(Овенчано Српске Вел. Школе ноградом краља владаоца српског ханс. Александра I.)

Мото:

—Нема нам вереније бит' турскоме трудом умном и славном српском Сулеју наклоњу' (Зрели ум за српскога вођа Сулеја) и сложити се туђем славу.

Кодинац.

(наставак)

Турци су, освојивши Србију и уништивши њену политичку самосталност, уништили стари српски државни склоп; али нису уништили извор живитне снаге српског народа, да ради било на обновљењу старог или на стварању новог склопа државног живота; нису убили клице природне нагоне српског живља, да тежи за слободом и за остварењем своје идеје: да домогне се ослобођења испод турског. Била је дакле тиранска потрешња народна, да натера народ, „И он је радио, не по каквој шеми, нити по каквом програму, него по унутрашњим својим инстинктима, који су му сами за себе доказали, а које можемо бити ни сами разумевали нисмо. Доказ су нам зато оне сваке генерације српске у туђини, и оно силно учествовање Срба у свима ратовима с Турцима. Српски досељи, ако дође се то достојанство потрешном угар, краљева није напитали, беле су одмах преставници те борбе и тежње српског народа за остварењем народне идеје. Ни и после, — кад отвори насилни мађарски мегдане, да ће рекнем уздурнама и политичким кајишима одвратити српски народ од те његове жудње, што у њој назиру неког баука за своје старешинство. — Срби се показивање мотиву достојни посебни српске мисли, пружајући Мађарима поуке за будућност, да у живу рану српскога народа кине не дирају.

Шта нам друго показује пристајање српског народа уз сеобачки покрет г. 1515. год. пређути за одређене г. г. М. Ј. Маџаић, Илија Калапиџ, В. Гашовић проф. Вел. Школе, Др. М. Т. Јелић срп. конзулар, А. Ј. Аћимовић трг., Ђ. Јовановић проф. В. Школе, трг., С. Аврић трг., Т. Вељковић кмет Косанџе, М. Капетановић проф. Вел. Школе, И. Вожгарић адв. Гл. Контролор, Др. М. Радовић лекар, Т. Димитријевић апотекар, М. Јовановић инспектор железнице, М. Трифковић шпк., Др. В. Поповић лекар, М. Јанковић трг., Т. Мирјаловић трг., П. Крстић трг., М. Обрадовић попач, Ј. Бајлони индустријалац, И. Петровић свеште. и пар. пословође, Н. Павловић свештеник и пар. земљопи.

9. Јованчић управник Државне Фондове. Ф. Тодоровић индустријалац. М. Бороњ земљорадник. Л. Симић трг., В. Чортановић свештен. Ц. Миланић трг., В. Бајер директор ман. дућана, А. Стојсић судија. С. Николић учитељ и К. Бурић конобар-трг. а за земљорадника г. г. С. Максимовић болничар, К. Павловић земљор. С. Вељина пивоваџија, А. С. Јовановић месар. П. Мандић обућар, Ј. Главашки трг., С. Јосимовић свештен. Ђ. В. Петровић бележник. Ђ. Радић лимунџер, С. Гавриловић мајстор. кожар. Ђ. Јованчић чиновник. С. Вељковић хлебар. Ђ. Ђ. Вељковић земљорадник. Ж. Јовановић болничар, М. Јанић учитељ и В. Губеринић кафеџија, да је Државна Скупштина сазвана за 20. Јануара ове године Бр. 255 ова ми је дужност наложила, а данас ове поменуте избације.

Пошто ове нашим потписом одређене, да прво заиму о општинским изборне листове на одборничку дужност пре но после пред нама предложен од општинског писмоносе одређено.

По саслушању овога изложили су пред свим потписани општ. председнику листу сви присутни избирачи и изјавили, а после тога за листу се и предложене општине једно и истовети поменицани.

Ови чланови одбора и изјавили, као и горе поменути поменици, којису били сагласни да ову да у овој седници листу пошаљу, да се нашему да на наведено учине.

II.

По прочитаној листи истражене су све ове Београд. Абр. 7544, 7565, 10, 7614, 145, 7543, 32, 70, 55, 55, 99, 13, 168, 7491, 7505, 7504, 7515, 7425, 8, 71, 90, 9, 7562, 337, 7567. Управа вар. Београда Абр. 105, 272, који сви горе наведени и списак у списку са именима свих изнесени лица, одбор је нашао, да су горе наведена и средње именом стања Марко Николићевић кишорез и Стојка Анастасијевић мешаница: за су му место њима Бошко Вујанић контролор трошарине. Милан Славковић кочијаш. Наилан Петковић пивар. Живко Поповић калеч обућарски. Магдалена — Лењина Фатлер удова. Михајло Стаменковић лабаџ. Христифор Мандић, Григорије Јовановић и Милан Јовић свештеник. Тима Ристић свештеник, Трифун Спасић бан. портир. Милан Аћимовић пивоваџар, Живко Пировић кочијаш. Милан Талић ман. дућан. Милан Јованчић свештеник, Марко Петровић бан. поштарски. Павле Спасић радник; да су му доброг владања и строгог живљења стања Тима Вучетић крстар. Лазар Лазаревић и Коста Васиљевић земљор. Бета Хаџић

ручавајора, Стеван Лазић, ђака и синови му Илија и Димитрије; да су доброг владања и доброг моралног стања Ђорђе Мајнер архитекта, Милан Радић чиновник пошт. тринарице, Пашке Марковић син Дим. Марковићева агента. Вуја Радовић царин. чиновник и Аћим Антић, адвокат; да су доброг владања Михајло Борјановић. — Златборац, Ђорђе Милосављевић, ексер у Љубомир Поповић бив. пиротски конзерверџи; да су неопходног владања Трифун Топић ученик и Марко Васиљевић ученик.

III.

Предсједник општ. одбору на нехвалне моле, којима се траже уверења о спретном стању и владању.

По прочитаној тих молби Абр. 376, 329, Абр. 238, одбор је најпре нехвалне, да се Милан Вајкановић, Владину Јовановићу и Јелени Недељковић може дати тражено уверење: да су Одаја Наталији бив. кан. из Београда и ветеран жена Милоју добрег владања.

IV.

Предсједник саопштава одбору, да истекше године за вар. Београд и срезове врачарски и посавски среске, да се одреди потребан број тројица, који ће присуствовати исправљању бирачких листа.

По прочитаној тих листова Абр. 12 и 66, одбор је сагласно суд општинских да одреди потребан број тројица да присуствује за сву 1894. год.

V.

Последњим пита одбор у који ће од ових састати редовна седница одборска и да ли ће се састати и одборници и заменици, по нестанку претходни.

Одбор је одлучио, да се редовна одборска седница сваког сваког четвртог у 9 а по подне по подне, а за ће у одбор позвати и одборници и заменици, који се не би недолазили одборска седница седнице одлучити.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Збор друштва за уређење и унапређење грађевине и варошких сварти, који је био сазвао на дан 30. Јануара о. г. није се могао држати, јер не беше се искупио довољан број чланова, а тиха одбор истога друштва по чланку бр. 17. друштвених правила, по којим иуг сазива Збор, који ће се држати у недељу б. о. м. у 3 часа по подне у Таленгиној кафани на Дорћолу.

ИЗВЕШТАЈЕ

о клању стоке на општинским клаоницама у 1893. г.

I.

За грађанство заклато је:

4580 волова, 2854 краве, 1788 товади, што су укупно тежили 57899 кила; 7593 овнова и оваца, 2189 јагњета и коза, 29776 јагњади и јаради, 15224 ком. свиња до белих и средњих, које су укупно тежиле 1,082.170 кила; 998 праседи до 20 кила и 747 праседи до 10 кила комад.

Од напред поменутог броја свиња марвено лекарским прегледом нађено је 366 ком. бобичавих, од којих је месо проглено пошкићено.

II.

За државни извоз:

355 волова, 209 крава, 502 оваца и оваца и 1135 јагњади. Од ове стоке, коју је за извоз клао, претекло је му у кварни за грађанство унето 5529 кила.

III.

Колико је пак стоке за потребу ове гарнизона заклато, не знаде се тачно ова тачка, из разлога, што се та стока, од 1. Јануара прошле године, ван општинске клаонице коље. — Од исте стоке плаћено је за оффиције и друге које чиновнике 35138 кила меса.

IV.

Приход

За стоку која је клала на грађанство, за месо издато оффицирма, за претекло пиваше унесени у народ за грађанство, наплаћено је: за ове горе 376677-20 динара, на име клавничке таксе 11716-75 динара и на име лекарске таксе 7257-50 динара.

Свега приход од среза и других мерарских такса у 1893. год., био је 395641-45 динара.

На контролног одељења среза општине вар. Београда 20. Јануара 1894. год.

нанску р. Тисе, Мориша и Ердеља,[1]) где је, као што знамо, и раније било настањено Срба. Тамо дође и остатак српске војске, са Мухачки и српске војводе, који јим у животу беху: Бакић, Божић, Петровића и Јакшића. Ну међу њима не беше српског деспота Стефана Бериславића, нити му се знађаше за траг.[2]) За такав поступак Срба за калиште таме, што та на скупу јавно абдикоше со деспотство. Ово је прва случај у историји угарских Срба, где ни онако јавно ни у скупу учествују у тако важним политичким питањима држави кам. И сваколико, ова је појава значајна, јер показује, да Срби нерадо гледају напетоште господаре своје и — што је важније — овај корак показала почетак ослобођења, које у будуће жеље угарске Србе према угарској Србији.

Очито се види, да су и Срби увиђали важност своје силе у садашњим приликама Угарске, и да више нема силе, која би тој великој тежини стала на пут. Одавно очекивани час

[1]) Спасовић срп. ук. др. кн. 67. стр. XXXVI.

[2]) Монах (Кнеј III.) оспорава, да је он икако нарушио завет међу претендентима краља Владислава, али нити је икако и нама било и каже је сведоке, о томе ни ову малени историју нашта не зна.

тако чаробну моћ имађаше, да онолике хиљаде Срба тако за мах за се задобије?

Сам се, вели наши историк, звање **Јован Црнојевић**, а издавајне се да потиче од српске племенске породице *Црнојевића* у Црној Гори, незнајући и своје порекло и за српство са мајком Анђелином удовицом деспота Стевана Бранковића. Где се баново детце и како је дошао међу Србе, не зна се. Пош и како је дошао међу Србе, не зна се. Пош и како је дошао међу Србе, не зна се. Пош Срем ни њему и остали мађарски историци, да је служио у краља Жигмунда. Не знало колико је истине у овоме, али је вероватно, да се можда баш на двору Зе пољанске, ве као прост слуга, већ у неком вишем чину, где је могао стећи добра не куства и знаочета много за остварење својих будућих планова. Да је пак његово по рекло од Црнојевића истинито или не, о томе се даше још ништа не може тачно да каже. Историци су неки покушавали, да расправе његово порекло, али им је покушај био узалудан.

(наставиће се)

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда, у седмици од 15 до 23 Јануара 1894. године допутовало 519. отпутовало 319. Од тих су:

а.) Пола: мушког 489, женског 30.

б.) Вероисповести: православне 439, католичке и протестан. 58, мојсијенске 10, мухамеданске 12, свега 519.

в.) Постојбина: Србија 400, Аустро-Угарска 66, Босна и Херцеговина 15, Црна Гора —, Турска 1, Турска 8, Бугарска 6, Румунија 3, Русија —, Германија 2, Француска 10, Италија 3, остале државе 5.

г.) Занимање путника: Трговци и економи 30, Занатлије 39, Трговци 239, индустријалци 2, инжењери и предузимници 7, Ротшивачари 10, Интелигенција (војска) 109, Радници 7, радници и помоћници 39, Пилари и бојаџије 3, надничари и слуге 5.

Из статистичког одељка општине варошки Београда 4. Фебруара 1894. год.

О Б Ј А В А

Суду општине града Београда потребна је једна зграда од 1. Маја ов. год. за смештај канцеларија одељка грађевинског општине београдске.

Зграда треба да је удобна и здрава, а да је у околини између „Лондона“ и „Славије“.

Ко има овакову зграду и жели је дати суду под закуп, нека поднесе понуду до 1. Марта тек. год. економном одељку суда ово општинског.

У понуди треба означити, на коме се месту налази зграда, колико има и каквих одељења, колику кирију годишњу тражи, да које време нуди под закуп и под којим условима.

АБр. 535. — Од суда општине града Београда. 4. фебруара 1894. г. у Београду.

О В Ј А В А

На дан 10. фебруара о. г. до 12 сати пре подне држаће се у канцеларији грађевинског одељења општине варошки Београда оферзална licитација за грађење школе у Палилули.

Оферти морају бити у затвореном коверту снабдевени са таксеном марком од 10 динара.

План предмачун и услови могу се видети у канцеларији грађевинског одељења код „Лондона“ у канцеларијском времену.

Каучија износи 18500 динара у готовом новцу или вредећим државним хартијама.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине варошки Београда ГБр. 39. 10. Јануара 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине града Београда од данашњега АБр. 384. економно одељење истога суда, данаше путем јавне усмене licитације на дан 7. фебруара т. г. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији, под закуп општинских плац код чесме „Кнегиње Љубице“.

План овај издаје се на 6 година под закуп, а каучију ће licитације позакуп српски грађани 200 дин. а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о закупу овог плаца могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан licитације.

Ко жели поменути плац узети под закуп нека дође поменутог дана и licитира.

АБр. 384. — Од суда опшг. града Београда. 26. Јануара 1894. год. у Београду.

На основу решења суда општине града Београда од данашњег АБр. 382. економно одељење истог суда јавиће јавну усмену licитацију у својој канцеларији на дан 8. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне, за данаше под закуп права напајане таксе за забачене песка са обале савског дунавске у реону општине београдске.

Каучију позакуп српски грађани 200 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, а и на сам дан licитације.

Ко жели поменуто право узети под закуп нека означеног дана дође и licитира.

АБр. 382. — Од суда опшг. града Београда, 27. Јануара 1894. год. у Београду.

Пошто је суд општине београдске на основу чл. 5. и 8. уговора о закупу Кафеска у парку калимеданском расписао уговором са досадашњим закупцем Јаковом Месаропшлем окр. посластичаром, то ће економно одељење истога суда, на дан 9. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији држати јавну усмену licитацију за издавање поменутог Кафеска под трогодишњи закуп.

Каучију позакуп српски грађани 150 дин. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе о оном закупу могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан licитације.

АБр. 381. — Од суда опшг. града Београда. 26. Јануара 1894. год. у Београду.

ТАКСЕ ЗА ИЗВЕШЋЕЊЕ ЗУБРЕТА

За кварове: Сапунџијски, Терзијски, Пекарски и Ручарски:

1. Од собе и кухиње или њиве дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или пећи дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих се кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За кварове: Дорћолски и Палилулски

1. Од собе и кухиње, или пећи дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или пећи дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих се кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕНЕСЕНО НА ПЕШЧАНОСТ КАНТАРУ
Од 1. до 5. Фебруара 1894. год.

ВЕЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈМАЊА		НАЈВИША	
		дин.	пар.	дин.	пар.
33707	АРПАШИЦА	55		45	
104	БРАШНА КУКУРУЗНА	12		11	
102080	БРАШНА ПШЕНИЧНА	17		15	50
	ВИНА ОКЛА (ОД ЛИТ.)				
308	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)		60		50
	ВОЛОВИ				
9	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ . .	100		150	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗДЕ				
	ДУЊА				
6456	ЈАБУКА	20		15	
12703	ЈЕЧМА	10	50	10	
486	КАЉАВКА	120		110	
	КОЖА ВИЗОВСКИХ . .				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ . .				
	КОЖА ОВЧИЈИХ . . .				
10500	КОРЕ ПРЕСНЕ . . .	20		18	
	КРЊА				
30660	КРЕЧА	4		3	50
4334	КРОМПИРА	10		8	
	КРУПИНИЦА				
	КРУПЊАКА				
30190	КУКУРУЗА	8		7	
	КУПИНА				
141	ЛОЗА НЕТОПОЉНОГ .	70		60	
	ЛОЗА ТОПОЉНОГ . .				
	ЛУКА АРПАЏАНЕ . .				
27	ЛУКА БЕЛА	40		35	
2935	ЛУКА ЦРНА	25		20	
	МАСЛА				
724	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОБАЛА				
35405	ОВСА	11	50	11	
161	ОРАЗА	40		30	
3156	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
229142	ПШЕНИЦЕ	12		11	50
1677	РАЖИ	8		7	80
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ . .				
380	РАК. ШЉ. ЉУТЕ . .	1	20	1	
53049	РАК. ШЉ. МЕКЕ . .		50		20
11549	СВИЊА ДЕБЕЛИХ . .	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ . .				
72589	СИНА	5		4	
1024	СИРА	100		50	
5950	СЛАНИ	3		2	
50	СЛАНИНЕ	120		110	
	СОЧИВА				
1940	УЉАНА ДРВЕНОГ . .	11		8	
250100	УЉАНА КАМЕНОТ . .	3		2	50
	ШИНДАРЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ . .				
186787	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	20		10	
	ПРОСТОГ КАМЕНА . .				
20000	ЦЕМЕНТА				
16067	СИТНИЦЕ				
4581	НОВЦЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаје ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредио ЈЕРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 7. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉОМ ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
НА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 „
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 „

НЕДЕЉА 13. ФЕБРУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ ГЕСТОПИСЦИМА ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ СУД А ТИЈЕ ВИСТОВРЕМЕНО И НА УРЕДНИКА

Рукописи се протају се
НЕПЛАЋЕНА ЦИЈЕНА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ИЗВЕШТАЈ

са збором општинских, државних ради избора чланова сталног бирачког одбора општине београдске за 1894. г.

Рада напрешла прописа члана 19. закона о општинама суд општине решењем својим од 29. Децембра 1893. г. АБр. 7559 сазвао је био на дан 7. Јануара о. г. збор грађана београдских ради избора 12 лица за чланове сталног бирачког одбора за 1894. годину.

Овај је збор, решењем судским од 6. Јануара 1894. год. АБр. 52 одложен са тога, што је већина чланова бирачких одбора позвана, да не може доћи на биралиште и у одбору заседавати са извесних разлога.

Решењем суда од 19. Јануара 1894. г. АБр. 212 сазван је био по новоме збор на дан 30. Јануара о. г. да овај збор изврши.

Овај се збор одржао у реду и по закону, али се избор није могао извршити са тога, што није гласала ни трећина гласова, која је потребна према члану 13. закона о општинама, јер је имало право гласа 2254 грађанина а гласало свега 242.

Услед овога решењем суда општинског од 31. Јануара 1894. год. АБр. 480. сазван је био нападни збор на дан 6. фебруара 1894. год. и на истоме су са заподутном вечином гласова изабрата **ова** лица за чланове сталног бирачког одбора за 1894. годину:

Вељa Тодоровић адвокат.
Љуб. Јовановић књижар.
Сима Врачевић судија,
Божа Беловић трговац,
Лука Лазаревић професор,
Стева Михајловић трговац,
Тоша Милојковић професор,
Никола Х. Поповић пенсионар,
Раде Антић кафеџија,
Миња Петровић трговац,
Рад. С. Филиповић судија,
Михајло Ђ. Илић трговац.

Избор је овај пуноважан према члану 13, 22 и 34. закона о општинама.

Од суда општине пар. Београда 10. фебруара 1894. год. АБр. 650.

НАРЕДБА

Правилима о слободном клању стоке и продаји меса у пар. Београду и његовом атару, одањима XVIII. и XXXI. прописано је, под којим се погодама може месарска радња у Београду и његовом атару упражњавати.

Да је лице, што ову радњу упражњава испуњало све оне погодбе, добија од општинског суда уверење, које се сваке године у јануару месецу мора обновљати.

Од оних лица ни једну није обновило до сада ово уверење за 1894. год., е тога суд општине пар. Београда

Наређује:

да свако лице које жели у овој години упражњавати месарску радњу у пар. Београду и његовом атару испуни прописе члана XVIII. и XXXI. правила о слободној клању стоке и о продаји меса у пар. Београду и његовом атару и изнади од суда општинског уверење **најдаље до 1. Марта ове године.**

Ко пропусти ово учинити, биће по закону кажњен и радња ће му се забранити.

Од суда општине пар. Београда 8. фебруара 1894. год. АБр. 702

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

II. РЕДОВНИ САСТАНАК.

27. Јануара 1894. год.

Председник председник г. Мика Р. Марковић председавао чланови суда г. г. Лонас Антонијевић и Јован Живић, чистовођа пословође г. г. К. Арсенијевић, Аћим Павловић и К. Чучић, од одборника г. г. М. Вељковић, Н. Вајер, Д. Ј. Спасић, М. И. Перић, А. Ј. Одавић, И. Крстић, Сима. Ј. Дорчић, Н. Михајлић, М. Јовановић, М. Обрадовић, Ј. Јорданић, Ђ. М. Бурић, Н. Павловић, Т. Маринковић, В. Чортановић, С. Ј. Николић, Ф. Тибљанић, Ж. Петровић, пописивач г. г. Св. Јеснимић, Ђ. Н. Петровић, В. Ђ. Трбојевић, Борис Јовановић, М. Пашајевић, Св. Николајевић, Ј. Гламочић, С. Ј. Велимир, К. Ј. Ранић, Борђе Ђ. Вилимић, Ж. Ј. Перић-мај, Лаз. С. Јовановић, С. Вилимић.

I.

Прочитан је записник изборних одбора одржане дражне 23. Јануара 1894. год. и примљен је без примедбе.

II.

Председник општине поднео састављени записник, чланове одбора и изложене, који је сада пред њиме положили заклетву, да то сада учине.

Услед овог поднео положене заклетве пред одбором и свештеником г. г. Косте Арсенијевић свештеник пословођа, Марко Вељковић, А. Ј. Одавић и М. Јовановић одборници и Стеван Јосимовић, Борђе И. Петровић и Јевреј Гламочић заменици.

III.

По прочитаној акти истражне судије за пар. Београд АБр. 333, 334, 388, 432, 7813, 331, 335, којеје се тражи уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је нашао, да су доброг владања и доброг имовног стања Вучко Гајевић, столар и Спасоје Весовић тесторар; да су доброг владања и сиротског имовног стања Младен ж. Светозара Рашковљева осуђеница и њен син Љубомир; да је Васић Обрадовић извлачитер доброг владања и имовинског имовног стања; да су су неповинити Мита Костановић, Елизабета Ротер, Јока Ромарац земљан, Борђе Вилић свитњак, Јелта Живић занатлија и Стеван Димитријевић рибар.

IV.

Председник општи одбор на општинске молбе, којима се траже уверења о сиротском стању и неспособном списку.

По прочитаној тих молби СБр. 30804, 809, 510, 1357, 841, 20170, АБр. 218, одбор је нашао општине, да се Милош удовој Младенја Тошковића може дати тражено уверење; да се суд предложе уверења о имовном стању и породичном односу земљака Михајла Николића, Косте Михајловића, Марије Стевановић, Саве Јовановића, Спасоја Поповића и Андреје Буровића на тај начин да им буде тражено уверење.

V.

По прочитаној молби Др. Давида Давичића, општинског лекара АБр. 117, којом моли за осуство због слабости, одбор је решио, одобрава се молбену једномесечно осуство рада лечења, које ће му се рачунати од дана кад га стане употребљавати.

VI.

Председник општи одбору на решење молбе Јање Х. Пашине уд. тр., Михајла Михајловића банкалина, М. М. Бинковића тр. и Андреје Даде банкалина којима моле да се ослободе дужности повереничке.

По прочитану тих молби АБр. 428, 429, 430 и 431, одбор је сматрио суд општине београдске да уважи молбе молилаца, јер има нарочитих разлога, и на њихова места одреди друга лица за поротнике, у противном да их одбије од тражења.

VII.

Председник општине поднео одбор, да према правилима госп. Министра унутрашњих дела од 28. Новембра 1893. год. ВБр. 16683. одреди бирачке одборе да збор општински за избор сталног бирачког одбора за 1894. г.

По прочитаној тих правила, одбор је решио, да за збор општински сазвати за 30. Јануар 1894. г. за избор 12 лица за сталан бирачки одбор за 1894. годину, буду сваки састављени бирачки одбори.

Председник бирачког одбора да буду као најстарији по годинама одборници г. г. Илија Бузановић, Марко Вељковић, Милош Трнавац, Јаков Христић, Милош Обрадовићев и Јаков Бајдин.

Записник председавајући као најстарији од бирача по годинама после одређених председника да буду г. г. Фрања Тобољац и Илија Милинић.

За два бирачка одбора одређени су сваком од одвојене бирачких одбора по четири лица од свакојаковрсне, што састављају сталне бирачке одборе према члану 19. закона о општинама и то: у једни бирачки одбор улазе су ова четири лица: Мијајло Трнавац секретар министар. министарске, Атанасије Стевановић председник суда у пензији, Марко Бајуз земљ. и Милан Ст. Марковић пензион.

У други бирачки одбор улаз су ова четири лица: Димитрије Николић дрвар, Коста Симић шпедитор, Павле Стевановић секр. касације и Никола Б. Новаковић јувелир.

За остала четири бирачка одбора одређене је сваком по четири лица од осталих одбирника општинских и то: за трећи бирачки одбор г. г. Стојан Николић учитељ, Вељко Бедов. Анђра Одавић и Соломон Алфеја.

За четврти: г. г. Пера Павловић, Каталина Чортановић, Коста Глишовић и Ђорђе Дмитријевић.

За пети: г. г. Мита Јовановић, Алекса Стојсавац, Давид Симић и Дуда Јеваповић.

За шести: г. г. Коста Ђурић, Михајло Јаковић, Милан Калентановић и пон Марко Петровић.

Овим члановима бирачких одбора одређено је једном дневно лица за сваки бирачки одбор по два и то:

Четвртина од ове двадесетерице из сталног годишњег бирачког одбора г. г. Петар Вељковић, председник и Коста Ранић трговац за један бирачки одбор; г. г. Павле Стевановић земљорад и Ђорђе Брошковић земљорад за други:

И осмерица од одборничких заменика, а то:

За трећи: Светозар Вељаков и Сима Вељковић;

За четврти: Ђерман Јовановић и Мијајло Николић;

За пети: Живко Ђорђевић и Стеван Јовановић;

За шести: Ђорђе Б. Вељковић и Михајло Јанић.

Бирачком одбору општине београдске, да председник председник општине београдске г. Михаило Р. Марковић према члану 19. закона о општинама.

Да суд општински општи одреди, који ће председник ном бирачком одбору предсједавати и који ће бирачки одбор у ово смотру гласови примати.

VIII.

На предлог председника општине, одбор је решио, да од сада потписују новце, по којима општина дугује сва, нека заједнички сва господа одборници и то: сваки новчаник са председником општине и Тодор Михајловић и Стеван Максимовић и ако трасант Анђра Ј. Одавић.

IX.

По прочитању протокола заштитарије Сбр. 21005. године 29. Децембра 1892. год. за далеко под закуп до сада неиздатих касарских плацева на Вел. Тргу, одбор је решио, да се до сада неиздати касарски плацеви на вел. тргу уступе под закуп и то

1. На горњој страни: други Никола Петровићу за хиљаду сто педесет и један динар и 10 пара годишње; трећи Владимиру Скобу за девет стотина двадесет и два дин. и пет пара годишње; четврти Николи Тасићу за хиљаду сто педесет и два дин. годишње; пети Петру Видиновићу за хиљаду педесет и четири дин. и петнаест пара годишње; седми Живојину Цолићу за хиљаду осам стотина дин. годишње; осми Ђорђу Панићеви за хиљаду три стотине дин. и 10 пара годишње.

II. На доњој страни: други Мики Константиновићу за хиљаду педесет и пет дин. и 10 пара годишње; трећи Ђорђу Панићеви за хиљаду дин. и 10 пара годишње; шести Пајди Дошљу за хиљаду дин. годишње; седми Косију Грујићу за хиљаду четири стотине двадесет и један дин. годишње.

X.

По прочитању изложења заштитарије Сбр. 60. године 30. Децембра 1893. год. за изради документа за стечене Ђура Дамњанићу одбор је одлучио, да се овај предмет врати грађевинском одељењу да исто дане своје мишљење о потребној количини дрва за израду овога инструмента.

XI.

По прочитаној претпоседа уже заштитарије Сбр. 26005. године 31. Децембра 1893. год. за чишћење шљаке, одбор је решио, да се чишћење шљаке у овој години уступи према прошитарији надзирача Јогину Здравковићу под за годишњу своту од двеста хиљада три стотине и осамдесет динара; а да се међу тим суд постара, да што пре нападне наслаги начини за чишћење исте шљаке.

XII.

Одборник г. Марко Петровић нити јавите старешинарски на Теразијама баш пред продавца цвећарских кућа, то смета саобраћајним ако оскудову врсиоро ради своје надзора.

Председник изјављује, да о распореду звањеника подиректору Управе вар. Београда ни да ће он из ову молећу обратите пажњу Управе.

XIII.

На предлог суда општинског Абр. 377. одбор је решио, да се изнова извршење такође на предају бозе у варошт уступи за ову 1894. год. осиову бозарџијском на две хиљаде динара годишње под нарочитим изложењу у свему предлогу као и под свим тим су за извршење године предмет.

XIV.

Председник општине изнови одборе на решење изменуте новеречености наиброног у седници од 15. Септембра 1893. год. Сбр. 2779 о забрани лежа тротоарских од фирма Васиљевића ова. потписаног.

По прочитању тога изменутог, поводе Ф. Васиљевића и мишљења грађевинског одељења Сбр. 2779/93. одбор је решио, да се не постављање стубова одреди од поцрвена фирма Васиљевића потребна позичка тротоарских плоча по једнаког размера и четвртест пара од квадратног метра, с тим да поцрвен буде дужан тротоар и наплатити не потребна проширења од грађевинског одељења, без икакве накнаде за позичке и остали потребни.

XV.

У интересу општине, њеног имања и потреба, одбор препоручује суду, да се и од сада као и до сада строга придржава практике, да се сва потребна издавања за заштиту пре употребе и исплате прегледа преко повереништва одређеног од одбора или суда.

XVI.

Председник изменутог одбор. да је Управи варошн Београда уступ општине, да је одбор општински у седници своју од 31. Октобра 1893. год. Сбр. 6078. решио, да се од 1. Јануара 1894. год. њихи стражари не шаљају ни општинске нове, — упутила општини ако у коме тврди, да је општина београдска дужна, да даје Управи потребна средства за уплате дневне и ванше безбедности у варошн Београду, да биле та средства у новцу или у другима способима за стражаре.

Да је суд општински уступ тог пита решио, да се њихи стражари приређено задрже у служби све дотле, докле одбор општински не буде донео решење по овој ствари.

По прочитању тога пита и решења судског, Абр. 7621/93. г. одбор је решио, да се ово пито по овоме предмету упуте општинском правозаступнику на изјашњ., да по том водиком одбору на решење, одобравајући решење општинског суда с тим, да изјаши на њ. стражаре од прве Јакуре ове године одмах на терет парије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

XVII.

На предлог грађевинског одељења Сбр. 300, потекли уклеј трошка кабла изложен за дужини од Абр. 185, одбор је решио, одобрава се предлог од три хиљаде две стотине осамдесет и један динар на терет парије за грађење осовних цеви за израду вода, пражара, станица, таблана и електричне лопшета према предлогу и предрачуну.

XVIII.

Одборник г. Мијајло Јанковић предлаже да се свако чишћавање и скупљетељање за ова плата једа ни је буџетом одређено.

Председник изјављује, да ће во овоме предлогу у свако време узимати ште треба.

ОШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Лично вести. Г. г. Данило Чонкић и Младен П. Тодоровић кметовски помоћници разрешени су од дужности под 31. Јануаром ов. год. пошто им је рок кметовања истекао, а новоно нису изабрани. Г. Коста Арсенијевић општинабрати кметовски помоћник већ је приступ дужност старешине одељка вранарског.

У одељку вар. дунавском врши привремено дужност старешине члан суда г. Јован Антонијевић.

Услови које тражи Српско-француско друштво за осветљење и железнице од свију приватних инсталација за електрицитет. Пре но што саставни предрачун за сваку електрицну инсталацију, инсталатер мора начинити план по земљи и по спратницима од куће, која ће се осветљити, означивши пречасте сваког одељка. На тим плановима, жице или каблп, као и сам прибор, морају бити нечатљиво приказани конвенционалним знацима; жице су обележене знацима разне боје: црвеном за позитивна жп, плавом за негативна жп, и зеленом за компензатор.

Жице или каблп сваке унутрашње инсталације полазе од тачке коју појединчар означи на сметалце сиједуета на приказе струје, иду на једну централну таблу за расподеп намештену на таквим изабраној зидпе у кући.

Са те табле, која управља осветљењем куће, полазе све жице на свом појединим апарату за осветљење. Свака грањица, која полази с табле, мора бити снабдевена на самој табли на сваној спојој жици једним прекидачем за безбедност са појединим одлима табле, да појединара сваку онпоту, која се деси у унутрашњем расподеу. Може се начинити једна или више табли према величини зграде, која се осветљује. Инсталације више од 12 замки, могу бити назначене на две жице, једна као пол, а једна као компензатор.

Све друге инсталације биће начелисе на 5 жица и свака инсталација мора бити тачно еквилибрирана, т. ј. имати исти број лампи на сваком воду. Сем тога, у једној истој соби, где има више од шест лампи, не сме се употребити више од две лампе, полазећа лампи мора бити снабдевена струјном искључивом шипком и полазећа струјом вештачког осигурања.

Сви апарати за осветљење — лустери, кракси итд. морају бити изоловани од зидова и свима осталим металним масама, чак да се извесне делове (шрафове).

Изолатори и предрачуни за инсталације, морају у два примерка бити поднети надлештву; један се примерак врати изолатор са одобрењем и напријед, док се један остаје код надлештва, а други остаје у архиви Српско-француског друштва за осветљење и железнице.

Инсталатер остаје одговоран годину дана за сваку инсталацију, коју је извршио, рачунајући од дана, кад је струја пуштена у инсталацију.

После године дана, сопственик зграде треба да одржана своју инсталацију о свом трошку. Пре но што да струју новоизграђеној згради се да:

1. Губитак у волтама од сандучића за примање струје до лампе најудаљеније од тог сандучића не прелази 5 волта.

2. да је изоловање између две жице или кабла струјоводника најмање од

2000000 ома за једну лампу
200000 „ „ десет „
20000 „ „ сто и више лампи.

3. да је изоловање између сваког спроводника и земље најмање од

4000000 ома за једну лампу
400000 „ „ десет лампи
40000 „ „ за сто и више лампи.

Поквалификације струју у инсталацију само у колико су горњи прописи строго испуњени.

ТРЕЋИ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

о хемијским радовима у државној лабораторији за општинске потребе београдске за 1. окт. 1892. до 1. окт. 1893. годину

	преседника	кандидата
Млеко	124	18
Вино	15	1
Хлеб	4	—
Сирће	3	1
Со	1	—
Ракија	16	2
Пржена кафа	3	2
Зејтин за јело	18	10
Брашно	2	—
Слатким	1	—
Цигет	11	4
Шећер	2	—
Дезинфекц. средства	25	6
Маст	8	—
Масло	3	—
Бибер	18	7
Паприка црвена ситна	21	7
Кајмак	1	—
Чоколада	3	1
Петролеум	1	—
Сир	1	—
Кобасице	3	—
Воштане свеће	24	22
Милерам	2	2
Пиво	6	—
Ђебавчића	1	—
Буковичка кис. вода	1	—
Содна вода	3	1
Свега	319	84

Поред оних предмета, редовно је анализирана вода како из новога тако и старога београд. водовода и од 1. Октобра 1892. до 1. фебруара о. г. анализирано је **262 пробе**. Резултати анализа воде саопштавани су од неког времена месечно, у будуће пак свике недеље објављиваће се у „Општ. Новинама“ као резултати анализа воде, тако и других предмета, који се за општину београдску у државној хем. лаборат. буду прегледали.

Из државне хемијске лабораторије у Београду 10. фебруара 1894. г.

ИЗВЕШТЕЋЕ

о клаоници општине београдске клаонама за месец ЈАНУАР 1894. г.

I.

За грађанство овамо је:

442 коња, 258 краса, 147 товади него су укупно тежили 5312 килгр; 214 оваца, 1 коза, 173 јагњади; — 1964 ком. свиња — дебелих и средњих — које су укупно тежиле 114103 килгр; 256 прасади до 20 кгр. и 137 прасади до 10 кгр. комад.

Од напред поменутог броја свиња — марасено-зекарским прегледом нађено је 41 комад бобичавих, од којих је месо прописно поништено.

II.

За државни завод:

30 волова, 29 крава и 75 оваца. — Од оне стоке, коју је инфериат клао, претекло је и у напред за грађанство унето 455 кила. — За напред у напред унесени, наплаћена је прописна аренда.

III.

Приход.

За стоку која је клата за грађанство, за претекли вишак од тајина унесен у напред за грађанство, наплаћено је: на име аренде 30.376·20 динара, на име клаоничке таксе 1.055·65 динара; на име зекарске таксе 549·85 динара.

Свега прихода од месарске аренде и других такса у месецу Јануару, било је 31.981·70 динара.

Из контролног одељења суда општине града Београда 8. фебруара 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београд. У седмици од 23 до 30 Јануара 1894. године допутовало 616. отпутовало 355. Од којих су:

а.) Пола: мушког 581. женског 35.

б.) Вероисповести: православне 511. католичке и протестан. 76. мојсијевске 17. мухамеданске 12. свега 616.

в.) Поседбина: Србија 473. Аустро-Угарска 87. Босна и Херцеговина 9. Црна Гора 2. Грчка 4. Турска 12. Бугарска 2. Румунија 4. Русија 1. Немачка 6. Француска 2. Италија 5. остале државе 7. ван Европе 2.

г.) Занимање путника: Земљани и економи 35. Занатлије 34. Трговци 293. индустријалци 4. шпекуланти и предузимачи 1. Гостионичари 13. Интелигенција (војска) 139. Баште 14. радници и помоћници 20. Пољари и бољари 6. надничари и слуге 20.

Из статистичке одељке општине варошки Београда 31. Јануара 1894. год.

ОБЈАВА

Као одбор општине града Београда није усвојио цене за опраску друма тошчидерског, подноте на оферталној лицитацији, која је држана на дан 28. Јануара 1894. год. то ће суд општине Београда држати другу оферталну лицитацију за опраску тошчидерског друма, на дан 19. фебруара о. год.

Каулија према 2. тачки услова износи 4000 динара. Од ове суме износе се пре подношаја оферта 400 динара било у готову било у вредећим папирима државним или општине Београда. Остатак у 3600 динара положиће предузимач на 7 дана после свршетка му о извршењу и тек ће му у државним папирима или у интабулацији на I-во место за радом овог посла. Предузимач може овај остатак каулије и у свршеном материјалу за опраску друма уложити; у том случају одбијаће се предузимачу од сваке исплате по 20% на име остатка каулије, до измирења горње суме у 3600 динара.

Лицитација држаће се у канцеларији општинског грађевинства „хотел Лондон“ први спрат. Понуде у запечаћеним куверима, предају се комисији за држање лицитације на подпис, од 8 до 12 пре и од 2 до 4 часа по подне. После овога рока неће се више моћи примати. У 4 часа биће отварање оферата од стране комисије и у присуству лицитаната, који се ту затекли буду.

Испитна условна, планова и предмер, стоје и овом приликом до дана па и на сам дан лицитације сваком на увиђај у канцеларији општинског грађевинства. На захтев пак давајће се и сваке друге усмене обавештење.

Оправка овог друма спада у круг ужутрашње радње општине, с тога оферта не подлеже никаквој државној такси.

Понуђач се сам предузимачи и кандидује да 19. фебруара ов. год. на ону лицитацију дођу и своје понуде поднесу.

Од суда општине Београда 11. фебруара 1894. год. ГБр 612. у Београду.

ОБЈАВА

Услед малог броја конкурената на оферталној лицитацији, која је држана на дан 31. јануара 1894., за опраску друма у кнез Милошевој улици, понуђене цене за праћу тога посла нешто су више и од

бор општине Београда није их могао успоставити, већ је у седници својој од 3. фебруара 1894. одлучио, да се држи друга офертална licитација, за оправку друма у кнез Милошевој улици. У исто време обавештење Суд и општинско грађевинство, да пруже обавештење за исто дају конкуренцију. Oбавештење које састоји се нарочито у каузији, која се пре licитације полаже.

С тога суд општине Београда, расписује овим поновни стечај за оправку друма у Кнез-Милошевој улици, и позива све предузимаче и калдрмџије, да своме раду конкуришу на оферталној licитацији, која ће се држати у канцеларији Општинског Грађевинства, „Хотел Лондон“, прва сират на дан 19-ог фебруара 1894.

Каузија је 8.000— динара, и полаже се и то:

800— дин. у готову или у вредећим папирима државним, или општине Београда, при подношају оферта; остатак у 7200 дин. полаже предузимач, коме се уступа посао, у року од 7 дана по закључењу, било у вредећ. државн. хартијама, било инстабулацији на I-во место за рачун овог посла; или на послетку у материјалу за онај рад, у коме случају задржаће се од сваке исплате по 20%, од зараде до измирења горње суме каузије.

Поднуде у запечаћеном писму (куверту), предају се комисији у Грађевинском одељењу 13-ог фебруара 1894. од 8 до 12 пре и од 2 до 4 часа по подне. После тога рока оферти се неће више примати ни никога.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто цео посао онај спада у унутрашњу радњу општине, која не подлежи државној такси.

Право на подношај оферата задобија се полагањем каузије у 800— динара у готову или вредећим папирима и потписањем услова.

Отварање оферата извршиће комисија тачно у 4 часа по подне, у присуству licитаната, који се ту затекли буду.

Нецрпни услови, планови и предмер стоје и овом приликом до дана, па и на сам дан licитације, сваком на увиђај у канцеларији Општинског Грађевинства. На захтев пак даваће се и свако друго усмено обавештење.

ГБр. 615. Од Суда општине Београда, 11. фебруара 1894. године у Београду.

ОПШТИНСКЕ LICИТАЦИЈЕ.

На основу решења суда општине града Београда од 9. тек. м. АБр. 748 економно одељење истога суда, држаће другу јавну усмену licитацију на дан 23. фебруара т. г. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији, за давање под закуп општинског плаца код месне „Краљице Љубице“.

Плац овај издаје се на 6 година под закуп, а каузију пре licитације полажу српски грађани 200 дин. а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о закупу овог плаца могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан licитације.

Ко жели поменути плац узети под закуп нека дође поменуте дане и licитира.

АБр. 748. — Од суда општ. града Београда, 10. фебруара 1894. год. у Београду.

На основу решења суда општине града Београда од данашњег АБр. 747. економно одељење истог суда држаће другу јавну усмену licитацију у својој канцеларији на дан 15 фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такси за ваљење песка са обале савио дунавске у месту општине београдске.

Каузију полажу српски грађани 200 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, а и на сам дан licитације.

Ко жели поменуто право узети под закуп нека оглашеном дану дође и licитира.

АБр. 747. — Од суда општ. града Београда, 10. фебруар 1894. год. у Београду.

Пошто је суд општине београдске на основу тач. 5. и 8. уговора о закупу киоска у парку валеждарском расписао уговор сй досадашњим закупцем Лаковим Месаровљем онај поластичарем, то ће економско одељење истога суда, на дан 16. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији држати јавну усмену licитацију за издавање поменутих киоска под трогодишњи закуп.

Каузију полажу српски грађани 150 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овим закупу могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан licитације.

АБр. 794. — Од суда општ. града Београда 10. фебруара 1894. год у Београду.

О Б Ј А В А

Суду општине града Београда потребна је једна зграда од 1. Маја ов. год. за смештај канцеларија одељка грађевинског општине београдске.

Зграда треба да је удобна и дарана, а да је у околини између „Лондона“ и „Славије“.

Ко има оваковну зграду и жели је дати суду под закуп, нека поднесе понуду до 1. Марта тек. год. економном одељку суда ово општинског.

У понуди треба означити, на коме се месту жалази зграда, колико има и каквих одељења, колику кирију годишњу тражи, за које време нуди под закуп и под којим условима.

АБр. 535. — Од суда општине града Београда, 4. фебруара 1894. г. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 5. до 12. Фебруара 1894. год.

КВАНТУМ	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		најнижа		највиша	
		дин.	пар.	дин.	пар.
33707	АРНАУШКА	55		65	
104	БРАШНА КУКУРУЗНА	12		14	
10200	БРАШНА ПШЕНИЧНА	17		13	50
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
308	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)		60		80
	ВОЛОВИ				
9	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	160		150	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗДЕ				
	ДУВА				
6456	ЈАБУКА	20		15	
12703	ЈЕЧМА	10	50	10	
496	КАЈМАК	120		110	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧЕЋИХ				
10500	КОРЕ КРЕЧНЕ	20		18	
	КРАВА				
30660	КРЕЧА	4		3	50
4334	КРОМПИРА	10		8	
	КРУШКЕ				
	КРУШКЕ				
30190	КУКУРУЗА	8		7	
	КУЋУРА				
141	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ	70		60	
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРПАЧИЋА				
27	ЛУКА БЕЛА	40		35	
2935	ЛУКА ЦРНА	25		20	
	МАСЛА				
724	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
35405	ОВСА	11	50	11	
161	ОРАЛА	40		30	
3456	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕЧЕНЕЗА				
	ПРОСЕ				
229142	ПШЕНИЦЕ	12		11	50
1677	РАЖИ	8		7	80
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
380	РАК. ПЕЛ. ЛУТЕ „	120		1	
53049	РАК. ПЕЛ. МЕКЕ „	50			20
11549	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
72590	СЕНА	5		4	
1024	СИРА	100		50	
5930	СЛАНИНЕ	3		2	
50	СЛАНИНЕ	120		110	
	СОЧИВА				
1940	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	11		8	
250100	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИПАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
186787	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	20		10	
	ШЉУНАТ КАМЕНА				
20000	ШЉУНАТА				
16067	ЏИВЏИЦЕ				
4581	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ ЈОВАНОВИЋ.

БРОЈ 8. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на четврт године на годину . 1 „

НЕДЕЉА 20. ФЕБРУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 5 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПУСТАЊА ОКАО САЛТЕ УПРАВНИМ ОДБОРИМА ОД ОПШТИНСКИХ СУД. А ОВИ ВОРОШКОЈЕВИЋЕВОЈ ЗА ОГЛАШАВА
Рукописи не враћају се
ОГЛАШАЊА ПЛАЋА СЕ ИСКЉУЧИВО ГО.

НАРЕДБА

Правилима о слободном клању стоке и продаји меса у вар. Београду и његовом атару, одавним XVIII. и XXXI. прописано је, под којим се погодбама може месарска радња у Београду и његовом атару управљавати.

Да је лице, што ову радњу управљала испуњало све оне погодбе, добија од општинског суда уверење, које се свако године у јануару месецу мора обнављати.

Од свих лица ни једно није обновило до сада ово уверење ни 1894. год., с тога суд општине вар. Београда

наређује:

да свако лице које жели у овој години управљавати месарску радњу у вар. Београду и његовом атару испуни прописе члана XVIII. и XXXI. правила о слободном клању стоке и о продаји меса у вар. Београду и његовом атару и извади од суда општинско уверење **најдаље до 1. Марта ове године.**

Ко пропусти ово учинити, биће по закону кажњен и радња ће му се забранити.

Од суда општине вар. Београда 8. фебруара 1894. год. АБр. 702

ГРАЂАНИМА ВАРОШИ ДУНАВСКОГ КРАЈА.

Суд општине вароши Београда 31. 1894 године АБр. 499 наређио је одлуку ово: „Пошто је настала потреба, да се нека нажна обрата на чистоћу у престоници, председништво наређује тиме одлуку да цело тон стварошна најнижу нажну на чистоћу обрада како улица и јавних шеширна, тако и чистоћу по јавним локалима и дворишта приватних кућа и о томе свако недеље подноси суду зата је у погледу одржања чистоће уредно".

С тога а у интересу здравља људи позвани на то чл. 36 закона о општинама а на основу § 326 прописног закона

Наређује:

да грађанство одељка варош-дунавског нај већу важну обрата на чистоћу, и то: да се уклоне три пута недељно чисте и буџре на одређено зато место изнеси и бака.

Да дворишта (авлије) чисто одржавају, нужнике, помијаре добро осмете и дезинфикују, буџре на дворишта (авлија) изнеси и на одређено место бацају.

Да сопственици одмах закупци јавних локала ове чисто одржавају и најстрожију пажњу обрате, да судови са којима се служе буду чисти и тачно исмеетирани, да предмете које су за судску храну употребљују буду свежи и за храну употребљиви.

А да би се одржао сталан надзор да ли се и у колико грађанство одазвало својој дужности и државу чистоће и друге уредности. — одређене су грађанске и лекарске комисије које ће преглед вршити и своја извешћа поднети и где се нађе неуредност казниће се неуредно лице најстрожем мером по закону.

Ова наређење одлази варош-дунавског 11/II 1894 Бр. 109.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
III. РЕДОВНИ САСТАНАК
3. Фебруара 1894. год

Председник председник г. Инж. Р. Ивановић, од одборника њих г. г. Сима Ј. Јовића, Ст. Мошићевић, А. Стојчић, И. Милићић, Н. Крсић, К. Ч. Зуреј, М. Обрадовић, М. М. Вера, М. Живојиновић, Ј. Ђурић, П. Павловић, М. Трповић, Н. Вуловић, А. Ј. Одавић, Н. Живојин, М. Петровић, Ъ. Димитријевић, изостали г. г. Тера, Јовановић, Ж. Ј. Вербић, Ст. Јовановић, М. Николић, К. Ј. Рашић, В. Д. Грбовски, С. Л. Волнић, Ъ. Б. Вељковић, Арс С. Јовановић, Ъ. Н. Петровић, Јеф Гаонић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 27. Јануара 1894. год. и примљен је без измена.

II.

По прочитању жалбе исправног судије за вар. Београд, АБр. 509, 570, 528, 578, и жалбе Управе вар. Београда АБр. 564, којим се траже упутства о плаћању и имовном стању извесних лица, одбор је одлучио, да ја Љубомир Матровић, бив. пожарски трговац доброг владања и повољног имовног стања: да је Симунда Адут бивши добрег владања и добрег имовног стања: да сузу исписати Елена жена Михаила Молеровића мајшнике в Београду Сидорске клис: да је Антон Фаго и његова жена Марија добрег владања, да живу у Београду непрекидно низака и да заслужују да се према у сваком погледу.

III.

По прочитању жалбе Видоја Зелића бив. трг. АБр. 716, којим моли за умрење о сиротиња стању, одбор је одлучио изнаћи, да се молиоцу може дати тражено умрење.

IV.

По прочитању молбе Владимира Д. Губеринца од. инспекције, АБр. 217 којом моли да се ослободи дужности поротника, пошто прави дужности одборника општине, одбор је решио, да се молиоци ослободи дужности поротника и да суд општине одреди друго лице на његово место.

V.

По прочитању акта подпредседника председнике одбора преко Саборне АБр. 218, којим јавља, да Владимир Николић одавно, пречим нашао није дошао прима дужност одборника применог, одбор је одлучио да се Владимир Николић опомене, да дужност одборног одборних прими и уредно је прима.

VI.

Председник општинског одбор, да је суд општински решењем својим од 31. Јануара 1894. г. АБр. 503 одредио цену хлебу за пеку нолазну месеци Фебруара од 20 пара динарских од ситарица.

Одбор је правио ово саопштење к знању.

VII.

На предлог председника општине АБр. 506, одбор је решио, да из мосто г. г. Милана О. Петровића и Стевана Чајкића, који су престали бити одборници општински, буду чланови комисије за надзор при градњи и поправљању тражила у Београду г. г. К. Ј. Рашић и В. Бодор одборници.

VIII.

Председник општине општини одбору да решење молбе Др. Косте Дивића, која је већ неколико месеци застуна одлуком Др. Дивића Данчевића, да се прими за општинског доктора пошто је он бучеу за ову 1894. год. отворено још једно место за доктора општинског.

По прочитању те молбе АБр. 719 одбор је решио, прима се молиоци Др. Коста Дивић за доктора општине београдске са годишњом платом од две хиљаде динара, која ће му се рачунати и исплаћивати од 1. Фебруара 1894. год. с тим, да се умоли министарство унутрашњих дела, одношно санитетски совет, да Др. Дивић пак извршавање за општинског лекара.

IX.

Председник општине одбору на решење протокола одсутних општинских дежурних за одмену теководеће дужно и друга у њих Малиновић умоли једнако са општинског грађевинског одељења о овим општинарима.

По прочитању тих протокола општинарије и општински одбор је нашао општинске одлуке са четвртест једном којом решавају ни ову одлуки, решио, да се обе ове општинске одлуке

ако сеуше и во општину виноводие, и да се распиша друга овегласна дипутација. Да суд општински прими виноде приношење за праздничних посева таде, да зову и оцјенивање дипутатски. Да се при дипутацији не мора нити једнаја пошнета, но само једна ако, а остале да се надомјени задрживши по дипет од сто од прије.

IV. РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ.

10. Фебруара 1894. год.

Председнике Средишњи г. Николаи Г. Марковићеи, председник г. Јован Антонијевић, члан суда и Е. Чупић, општински писаљиста, од одборника број г. г. М. Обрадовић, Б. Чеперковић, С. Ј. Живојн, Ф. Тибљанц, П. Кршић, В. Видер, М. М. Зорић, М. Вељковић, Б. И. Зрлић, Т. Николајевић, Ј. Бобанац, И. Николић, М. Пантић, замјеници г. г. Ст. Живковићеи, Ст. Јовановић, Ж. Пашковић, Б. В. Недељић, Ђ. Јовановић, В. Ђ. Гуревићеи, Св. Ј. Вељковић, Ж. Ј. Ђорђевић, Ђ. И. Петровић, А. С. Јовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 3. фебруара 1894. год. и примљен је без примјена.

II.

На прочитану акта петрашког судије за жир. Београд Абр. 787, 721, 645, 500, 399, 722, 673, 969, 404, 672, 674, 455, акта београд. пријатељ. суда за варош водоводни Абр. 489, акта вишетинског пријатељ. суда Абр. 420 и акта Београд. духовног суда Абр. 630, којима се тражи увјерења о владању и јавном главу женског пола, одбор је одлучио, да су му потребити Зорица Антић, бив. кафеџија, Тоша — Јелка Лазаревић свештица, Добросав Трнавчевић кафеџија, Јован Лукајлићевић столар, Љубомир Јовановић, надзидар, Радивоје Благојевић трг. помоћ. Лазар Зарић, бив. дућанџија, да је Антон Хајн цијенио доброг владања и јавном главу женског пола, да је Јован Коцовски испричао доброг владања и чистоће јавног стања; да је Младен Јовановић, питајна рђаве владања и чистоће јавног стања, да су доброг владања и добре јавне главе стања Илија Димитријевић трговац „Горе“ Јогин Чипин свештен. Алимпије Савић адвокат, Пајде Карађорђевићеи кавеџ. окситиште да су добрег владања Петар Новић надзидар, Риста Мишић пивеџија и Јелка Николић терзија.

III.

Предсједнике поноси одборе на мишљење молбе, којима се тражи увјерења о јавном стању и поредственог односа.

По прочитаној тих молби Абр. 2350, 2358, одбор је нијаше мишљење, да се молиоцима Илији Дуњеу земљу и Светоју Н. Бајеу обуару може дати тражено увјерење.

IV.

По прочитаној молби Аврама Хаима под. Абр. 766, којим тражи да се подобна дужности преступнице и Трајка Стојковића поверење од. да се одобрени дужности или прилучење или потпишење, одбор је решио, да се Аврам Хаима ослободи дужности присутнице а на његово место да суд одреди другог лица: да суд окситиште ослобођи Трајка Стојковића од једне дужности а да на његово место друге лице одреди.

V.

По прочитаној изјештаја грађевинског одјељка Абр. 542, одбор је одобрио одређење сее у улицама Рибарској и Новопросјечној између Дивне и Немањине.

VI.

Предсједник изјештаја одбор, да је комисија за надзор при грађеву електричног осветљења подноси изјештај, да је изјештајна електричног осветљења 15. Јануара 1894. год. започела и да ће се другачије српско-француским од тога дана плаћати употреба струје за осветљење парница.

По прочитаној тог изјештаја Абр. 1113, одбор је одлучио, да се узаци комисија да опај свој изјештај допуни и у томе, како је изјештајна електричног осветљења извршена.

VII.

Предсједник изјештаја одбор на решење предлог грађевинског одјељка, да се од С. Гопа вредућа отаква 200 куб. метара шљунка за насипање друмова.

По прочитаној тог предлога одбор је одлучио, да се шљунак за насипање друмова, кад в ако потреба, набаци путем јавне лицитације.

VIII.

Предсједник изјештаја одбору на решење молбу Спасе Симоновића из Пореча вароје у Турској Абр. 7442, којом моли, да општина поправи поплочање подпиљке које прије исто се у истину општином водило.

Поводом ове молбе, а уједа ради прилучења, да се чешће поправљају оваке молбе и оваки плаћи, одбор је решио, изобразе се предлог до сиједе дипере на шуруге будућој одређене за непредвиђене трошкове, којим ће моћи се општина потпомагати оваке молбе и решити своја одређења на основу њихов према своме нахођају.

IX.

Кварт дорћолски управе нар. Београда спроводе одбору на писмене молбу Димитрија Шиљанског под. предузимачи. и подизају зграде за смолу на истоном плаку на углу Горње Јокићеве и Добрачине улице.

По прочитаној тога акта одбор је нијаше мишљење да молиоцу Димитрију Шиљанском неће требати допустити подизање плаку, пошто у Београду нит и сличне жеђаја и плаку.

X.

Предсједник изјештаја одбору на решење акт г. Министра народне привреде, којим тражи новчи од општине београдске за установљење природног музеја, да одвајде, кад ја устројена буде показати потребне резултате, општина ће увиђајући од исте мјеру учинит ко сриску привредницу, потпомоћи ову установу, у колико ће моћи дозволити средства за ту сврху.

XI.

По прочитаној молби Науна Димитријевића, надзорни „Пијаце“ изјештајне плаћајући за 1894. годину, којом моли дозвољу да плаћу на отоци, одбор је решио, да се молиоцу на ово не прави, пошто је гаде општина ова потребе за то.

XII.

Предсједник саопштава одбору, да су Рајк Павловић члан суда, сви под. поштарца, Милан А. Миљковић под. и Мирко Миљковић под. уђна прилици пописа попечних стања са исходиште београдског, уколи конаке воде у ту сврху општини и да су одређени моће са истакнутим увиђајима, да ће општина по тим увиђајима констатовану штету плаћа.

По саслушању овога одбор је одлучио, да одборни повереништво поше да се увиђају г. г. Вл. Чертановић, Мих. Павловић, Акт. С. Јовановић, Стеван Милошевић и општински архитектурни пројектант акта за ниже предметима и поднесу одбор своје мишљење на решење.

XIII.

Предсједник изјештаја одбору на решење молбу Општег радничког друштва у Београду, којим тражи од општине земљиште за подизање дру-

---

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЦИМА У ТУРСКОЈ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ф. М. СПАСИЋ

(Предавање Свет. Вел. Школе народног права одржано међу народом године . . .)

Мото:

— „Шта ли нарести бог тамнима ноћима — ноћи и свијетли чудну свијеу?“ (Народна је ја пословица изрекнута тијем поводу, а односи се тијем словом).

Караџић.

(Наставак)

Наша историк Рајић никако му то чудно не признаје.(1) И мађарски су историци расправљали о томе, али ни они нису дошли до ма сина позитивна резултата. Сем

кладија вели за њега ово: „Наши историчари не спомињу Јованну Црнојевићу — српски историк просто рече Јован Рајић, одрине му чак и презиме. — Пу као Срби у XVI. ст. немамо историка, а Рајићеве тврдње нису поуздане ка историчким изворним документима: то Рајићева мудровања нијају само субјективну вредност. У Рајићевој генеалогији породица Црнојевића има што шта, што је сумњиво и не може се сматрати поузд. Осим тога мучно је замислити, да ту нема јаких пре кинеса. Родимо за је Иван свештен ик (pofianus, vulgus) обмануо, изнеоси сјајно пре нијте; да ли је могао обманути Зајоду, у чијем се двору (било ма у каквом занимању) дуже времена бивао, и који је Пе нојевићеве, бар сумње, већ у старој домаћи познавао? Да ли је могао обманути Бакиће, Радивоју Божића, Петровиће. Јакшиће и целу српску хијерархију у Мађарској? Да ли би они жертвовали кри своју и своје кмеље за обичну свштину, да Јован није био права потомак Црнојевића и да није био престаник српске народне мисли? За њим позиви не само прста свештена, во се ово пега припуштају правна, богата

породица, којој је Јован Црнојевић припадао, и која је у Угарској, Хрватској и Славонији имала велики углед и утицај. Ако је Јован Црнојевић био само свештеник, онда је Ивановић морао бити или Јованов брат или рођак, а Ивановић је био један од најбогатијих и најутицајнијих Срба у Угарској

питеног дома, у коме би обољели и неспособни за рад чланови друштва наши уточишта.

По претпису из мисе Абр. 6553/93. одбор је решио, узаја се у каседу ова мисао Општег радничког друштва с тим, да се исто упути на борском пописивачку изабором у седници од 4. Маја 1893. год. Абр. 2824. за ово разлози, који би се земљаните мисао уступити ново друштву, па да подноси одбору ис. извештај.

XIV.

Председник саопштава одбору, да је пороцнов пос. Тоше Вучић Перишића у 1895 год. поднеа молбу, да бој опитања дође исправљање од казна, што је пос. Вучић осталио опитање; да је одбор опитински решењем својим од 15. Ник. 1894 год. Абр. 6889 упутио ову молбу пароч том пописивачу на овоју и напишемо на ково су два члана тога пописивања потписали ис одбора, то предлаже да се на место њих одреде друга двојица.

По саслушању овога одбор је решио, да на место г. г. Пикше Х. Поповића и Мих. И. Бел чић буду чланови овога пописивачу г. г. Марко Вешовић и Анђо Л. Одавић одборници.

XV.

Председник нашег одбора: на решење молбу дова сиротае и напуштене деце, којој трпеза од опитине општине поћеби за попописивачу за износ пиће у Београду.

Одбор је одлучио, да овај предмет остане за сад пуће седници.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ
од 7. до 12. Ф бруара 1894 годину о кољерним преседај земаљских средстава и другим предметима од утицаја на здравље људи за општину варошн Београда

	преседели	оздравили
Млеко	4	4
Млекарам	5	3
Масло	4	
Кајмак	4	
Рижаје	2	—
Пиће	1	—
Свега	20	7

Поред тога кишрнеси је и 15 анализа води из извора и старог београдског водовода.

Из 7 анализа воде у нов. београдском водоводу било је просечно у 1 литру: 0,525 гр. чврстих материја осушених на 100 до 110° ц.; утрошеног калиперманг. 0,0025 гр. хлора 0,042 гр. азотне киселине (N²O⁵) 0,0024 амонијачка везаних трагова; азотасте киселине не беше. — Оксида гвожђа (из једне анализе) 0,0028 гр. Број бактерија у 1. Cm³ (из две пробе) 58. — Температура воде 8,5° ц.

Из 4 анализе воде пароводова подовода просечно у 1 литру чврстих материја осушених на 100—110° ц. 0,322 гр. утрошеног перманг. 0,0016 гр. Хлора 0,0054 гр. Азотне киселине 0,0035 гр. Амонијака и Азотасте киселине не беше. — Темпер. воде 8,5° ц.

Из 2 анализе воде бољбашког водопода просечно у 1 литру: чврстих матер. осушених на 100—110° ц. 0,535 гр. Утрош. перманг. 0,0018 гр. Хлора 0,0056 гр. Азотне киселине 0,0052 гр. Амонијака и Азотасте киселине није било. — Температура воде 6,5° ц.

Из 2 анализе воде рипишког водопода просечно у 1 литру: чврстих материја осушених на 100—110° ц. 0,257 гр. Утрош. перманганата 0,0019 гр. Хлора 0,0061 Азотне киселине 0,0105 гр. Амонијака везаних трагова. Азотасте кис. није било.

Као што се из резултата ових анализа београ. најавних вода види, иначе аборамисла није нађено.

Из државне хемијске лабораторије у Београду 17. фебруара 1894. г.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошн Београда. У седмици од 30. Јан. до 6. феб. 1894. године допутовало 784. отпутовало 575. Од њих су:

а.) Пола: мушког 748, женског 36.

б.) Вероисповести: православне 671, католичке и протестан. 94, мојсијеске 6, мухамеданске 13, свега 784.

в.) Постојбина: Србија 608, Аустро-Угарска 117, Босна и Херцеговина 23, Црна Гора 3, Грчка —, Турска 7, Бугарска 3, Румунја 2, Русија 1, Немачка 6, Француска 5, Италија 5, остале државе 3, као Европе 1.

г.) Занимање путника: Земљорадника и сеоских 60, Занатлије 88, Трговци 330, индустријалци 2, инжењери и предузимачи 4, Гостионичари 18, Интелигенције (поједа) 155, Ђака 25, радника и помоћника 49, Писара и бележаре 2, надничари и слуге 23.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 7. фебруара 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА
У ГОДИНИ 1893.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У КОЈЕ КРАЈУ	Број	Удела	Дневних	Радника	Трговаца	Остало	СВЕГА
У ко варошком	8	3	7	5	—	9	17
„ „ трговачкоме	—	—	2	1	—	1	3
„ „ сеоском	—	—	—	—	—	1	1
„ „ кућевном	1	1	5	—	—	3	9
„ „ пољопривредном	—	—	—	—	—	—	—
„ „ приватном	2	—	3	2	—	3	10
Није нађено	1	—	—	—	—	1	2
СВЕГА	7	4	21	7	—	18	32

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Понед.	Уторак	Среда	Четврт.	Петак	Субота	Недеља	СВЕГА
Од 6 сати до 12 ч.	6	8	5	9	7	1	6	32
Од 6 сати до 12 ч.	8	8	8	5	4	8	5	36
СВЕГА	9	8	6	4	13	4	8	35

По несрећама било је пожара: Јануара 6, Фебруара 5, Марта 8, Априла 6, Маја 4, Јуна 3, Јула 1, Августа 2, Септембра 3, Октобра 5, Новембра 3, Децембра 6. Свега 52 пожара.

Приведба. Сем тога било је 5 узбуна пожарне чете, но које су се после показале као несвесновине.

Из статистичког одељка суда општине пар. Београда 10. фебруара 1894. године у Београду.

— поља Ч. Мијатовић[1] — истарала овде ина после са једном ђенералном аналитичком студ ом са раним изданом Шћепана Малог", коме је ино Црнојевића слушкиња, да ће ова стекне популарности међу Србима, а средство са Бурасовићима, личном оснивене и економношћене личности у Срби — мајке Анђелине. да стекне неки прилив, прести, на старешинство међу Србима. Без сумње, ли није био само прост човек, већ какве више способности, који је умео да се користи временом, и да ради ове прилике, у којима се налази. И истина нојина са тим планом и програмом истина рада није проста и случајна ствар, већ је резултат можда дуг ог истог студирања: на који би се начин могао помоћи српском народу у овом часу запрешених догађаја. Он је знао потребе српског народа, разумевао њихове тежње, на је и програм свој уделен према њиховим захтевима.

Истов је програм политички и привредни социјални побуда. „Велики програм. као и велике идеје и велике истине, најпиније веле краткаа, силовит тако реће изузетит облик. Ширењем програмима кинад се свет није спекулисао; но хешаком, јесте... јелинском: *слобода од Турака, слобода од великог сплава*, напао је овај човек у народу српском одјека, као што се мукли, као састави, трон одјекује".[2] Оскудица тога дноја српски народ највише је тиштала, и напиани у његовој одаљености, бистрини, мудрости и красноречивости јемства, да ће он једини моћи остварити тај и његов и свој програм. нрасли су к њему гомилама. не сматрајући га као обичаа човека, већ као неште више; „као је у стању чудеса чинити" — исти суперстиције пи Борће (Грчка). *Народ на пролаци деспотов на место Аболитов Вермолеевско*; те он, чим доби власти и уважења, почаја и нешиње да одговара датом му достојанству. По уздиу на мајарско краљевство он уреди свој двор, који је с почетка био у Суботици. Настани за дворске палатинат или благајника неког војводу Суботу.[3] Над војском српском, која могаше изаети 12 000 људи,[4] постави за главног командаита, како се чини, једног од четворе браће Бакића — по имену *Константија*.[5] Уреди и своју пратњу деспотову од 600 коњаника, које, да би их у очима мај. пиемаћа направио страшнијим, пропусе јапинарима. Срби га у свему слушаху, потпомагаху и помоћу и снагом и новцем, а што је најглавније и одликовању. Уредивши тако своју војску, он одмах приступа остварењу једне исто лике, своја краткога и јасиога програма: На питањеих предела пребе преко реке Тисе, да овај крај с десне стране, што беше остао у неколико дуст, захвати и за на њему конценгрише радњу своју. Ту му је тежње Срби — такође са своју страна, тако да се он већ није имао начега бојати, за му што год не отаде на пут радње његове.

(наставиће се)

---

[1] Гласинска Нов. Чупића, ин. 1. стр. 60.

[2] Гласинска Нов. Чупића, ин. 1. стр. 58—59.

[3] Летопис М. С. за г. 1858, ч. II. стр. 39.

[4] На истом месту стр. 40.

[5] На истом месту стр. 41.

[6] Стојачковић А.: Српске дин. стр. 14.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине града Београда од 9. тек. м. АБр. 748 економно одељење истога суда, дражбе другу јавну усмену лицитацију на дан 23. фебруара т. г. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији, за дражбе под закуп општинског плаца код чесме „Кнегиње Љубице".

Плац овај издаје се на 6 година под закуп, а купиоци пре лицитације полажу еспиза грађани 200 дин. а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о закупу овог плаца могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан лицитације.

Ко жели моменути плац узети под закуп нека дође моменуте дана и лицитира.

АБр. 748. — Од суда општ. града Београда. 10. фебруара 1894. год. у Београду.

На основу решења суда општине града Београда од јануара 27 АБр. 747. економно одељење истог суда дражбе трећу јавну усмену лицитацију у својој канцеларији на дан 1. Марта тек. год. од 2 до 5 сати по подне, за дражбе под закуп права напајате такође за вађење песка са обале свако дужанске у реону општине београдске.

Купиоци полажу еспиза српски грађани 200 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, а и на сам дан лицитације.

Ко жели моменуто право узети под закуп нека означене дане дође и лицитира.

АБр. 933. — Од суда општ. града Београда, 19. фебруар 1894. год. у Београду.

Пошто је суд општине београдске на основу тач. 5. и 8. уговора о закупу киоска у пијаци калемегданском расписују уговор сб досадашњим закупцем Лазовом Мргановићем овај, последњачаром, то ће економно одељење истога суда, на дан 28. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији држати трећу усмену лицитацију за издавање поменутих киоска под трогодишњи закуп.

Купиоци полажу еспиза грађани 150 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овоме закупу могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан лицитације.

АБр. 934. — Од суда општ. града Београда 10. фебруара 1894. год. у Београду.

ОБЈАВА

Суду општине града Београда потребна је једна зграда од 1. Маја ов. год. за смештај канцеларија одељка пријавског општине београдске.

Зграда треба да је удобна и здрава, а да је у околини између „Лондона" и „Славије".

Ко има овакову зграду и жели је дати суду под закуп, нека подноси понуду до 1. Марта тек. год. економном одељењу суда ово општинског.

У понуди треба означити, на коме се месту налази зграда, колико има и каквих одељака, колику кирију годишњу тражи, за које време нуди под закуп и под којим условима.

АБр. 555. — Од суда општине града Београда, 4. фебруара 1894. г. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпинџира) без решине на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За исцидан шпарсред . . . . . 0.30 д.
в) За уздан . . . . . 0.40 д.
г) За осмин уздан шпарсред у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . 0.10 д.
е) За чишћење чукнова од 2 и по метре уздо са решама . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чукнова од 2 и по метра уздо са више одм . . . . 0.20 д.
з) За пољске димњаке (шпинџира) без решине на спратове . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од воза . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

в) Ирача за напише за годину дана . 3 — д.
г) Обавештење писаћене нарџе спаље . 1 — д.

IV. Гробарина.

д) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
е) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
ж) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
з) Велика гробница III. реда . . 908.39 д.
и) Велика гробница II. реда . . 1060.39 д.
ј) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола нова са 4 коња . 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕНЕЋЕЊЕ БУЂРЕТА

За вароше: Сабанџолин, Чупријски, Вировин и Врачарски

1. Од собе и кухиње или њихог дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или њеног дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавене са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За вароше: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или њеног дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или њеног дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавене са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 19. до 19. Фебруара 1894. год.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА ВЕЛИКА	ЦЕНА МАЛОМА
		дин. пар.	дин. пар.
43587	АРПАШКА	70	45
104	КРАПИНА КУКУРУЗИНА	12	14
	КРАПИНА ПШЕНИЧИНА		
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)		
935	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)	60	40
	ВИНОВА		
121	ИУНЕ ЖЕ ИРАНЕ	150	140
	ИУНЕ ИЗРАНЕ		
	ГУРКИЊА		
	ДУЊА		
2394	ЗАЈЕЧА	20	15
62898	ЈЕЧМА	10 50	10
38	КАЉАВЕЦ	120	110
	КОЖА ЈЕЛЕНСКИХ		
	КОЖА ЗАЈЕЧЈИХ		
	КОЖА ОВЧИХ		
	КОРЕ ПРЕШОВЕ		
	КРВИ		
14950	КРЕЧА	4	3 50
6660	КРУМПИРА	10	8
	КРУТИНИЦА		
	КРУШАКА		
52367	КУКУРУЗА	8	7 50
	КУЉУСА		
157	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОЈ	75	70
	ЛОЈА ТОПЉЕНОЈ		
	ЛУКА АРПАЧАНИ		
227	ЛУКА БЕЛА	60	50
2791	ЛУКА ЦРНА	25	20
	МАСЛА		
1620	МАСТИ	120	110
	МЕДА		
	ОКАЗИЈА		
49448	ОВСА	11 50	10 50
74	ОГЊА	40	30
2074	ПАСУЉА	12	9
	ПЕШМЕТА		
	ПРОСЕ		
258723	ПШЕНИЦИ	12 20	11 80
18677	РАЖИ	8	7 80
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)		
	РАК. КОМ. МЕКЕ		
1600	РАК. ШЉ. БУТЕ	1 20	1
22541	РАК. ШЉ. МЕКЕ	50	25
15825	СВИЊА ДЕБЕЉИХ	85	75
	СВИЊА СРЕДЊИХ		
1401800	СЕНА	5	4
413	СИРА	90	50
760	СЛАМЕ	3	2
	СЛАНИНЕ		
	СОЧИВА		
2084	УСЉЕВА ДРВЕНОГ	10	8
2501000	УСЉЕВА КАМЕНОГ	3	2 50
	ШИПАРКЕ		
	ШЉИВА СВРШЕНА		
158607	ШЉИВА СУВИХ О. Р.	20	11
	ПРОСТОГ КАМЕНА		
	ЦЕМЕНТА		
19738	СИТНИЦЕ		
15750	ВОЋЕ РАЗНО		

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Штампарија Општине Београдске. — Штампарија Светозара Николића. — Уредник ЈОВАН МУЛАЛОВИЋ.

ВАНРЕДНИ БРОЈ

БРОЈ 9. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола годину . . . . . 3 „
за страће земље на годину . . . 9 „

УТОРАК 22. ФЕБРУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

[illegible]

Рукописи не враћају се

[illegible]

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

На дан 22. Фебруара ове године прославиће цела Србија најсвечаније успомену на проглас Српске Краљевине.

Истога дана прославиће се и најмилија успомена свих српских грађана, — успомена на ступање на српски краљевски престо Његовог Величанства Краља Александра I.

И грађани општине београдске, поносећи се, што је Поглавар Србије рођен у средини њиховој, неће ни ову прилику пропустити да, многобројним доласком на благодарење, кићењем домова заставама и осветлењем својих кућа докажу, као што су то сваком приликом чинили, колико љубе свога младог Краља и колико су Му одани.

Од представништва општине београдске престонице српске, 20. Фебруара 1894. год.

НАРЕДБА

Правилника о слободном клању стоке и продаји меса у вар. Београду и његовом атару, члановима XVIII. и XXXI. прописано је, под којим се погодбама може месарска радња у Београду и његовом атару управљавати.

Да је лице, што ову радњу управљала испуњало све оне погодбе, добија од општинског суда уверење, које се сваке године у јануару месецу мора обнављати.

Од оних лица на којему није обновило до сада ово уверење за 1894. год., с тога суд општине вар. Београда

наређује:

да свако лице које жели у овој години управљавати месарску радњу у вар. Београду и његовом атару испуни прописе чланка XVIII. и XXXI. правила о слободном клању стоке и о продаји меса у вар. Београду и његовом атару и извади од суда општинско уверење **најдаље до I. Марта ове године.**

Ко пропусти ово учинити, биће по закону кажњен и радња Му се забранити.

Од суда општине вар. Београда 8. фебруара 1894. год. АБр. 702

ГРАЂАНИМА ВАРОШ-ДУНАВСКОГ КРАЈА.

Суд општине вароши Београда 31ј 1894 године АБр. 499 нарочито је одлучу ово: „Пошто је настала потреба, да се нека нижа одредбе на чистоћу у престоници, председништво варошје тоне одлуку да ће ови старешина најпре нижу на чистоћу обраћа како улица и јавних пиаца, тако и чистоћу по јавним локалима и дворишти приватних кућа и о томе сваке недеље подноси суду шта је у погледу одржања чистоће урађено".

С' тога а у интересу здравља људи позвани на то чл. 36 закона о општинама и на основу § 326 кривичног закона

Наређује:

да грађанство одељка варош-дунавске најпре пажњу обрати на чистоћу, и то: да се улице тих пута недељно чисте и ђубре на одређено зато место износи и баца.

Да дворишта (авлије) чисто одржавају, нужнике, помиђаре добро очисте и дезинфикују, ђубре из дворишта (авлија) износе и на одређено место бацају.

Да сместишта односно заклучне јавних локала оне чисто одржавају и најстрожију пажњу обрате, да судови са којима се служе буду чисти и тачно цементарани, да предмете који су за људску храну употребљују буду свежи и за храну употребљиви.

А да би се одржао сталан надзор да ли се и у колико грађанство одазвало својој дужности о држању чистоће и друге уредности, — одређене су грађанске и лекарске комисије које ће преглед вршити и своја налазења подносити и где се наће неуредност казниће се неуредно лице најстрожом мером по закону.

Из канцеларије одељка варош-дунавског 11ј 1894 Бр. 109.

РАД ОДБОРА ОПШТИНЕСКОГ

V. ВАНРЕДНИК САСТАНАК

12. Фебруара 1894. год.

Председавао председник г. Милан. Р. Марковићевић, председништво чине суд. г. г. Јован. Јовановић, од одборника Бран г. г. Н. Бодуг. Н. Крстић, И. Николић, М. Вељковић, А. Ј. Орловић, Н. Вуловић, Љ. Јовановић, М. Обрадовић, П. Чворовић, М. М. Ђорђ, М. Јовановић, К. Д. Гавриловић, од замењика г. г. А. С. Јовановић, Сп. Николићевић, М. Павловић, С. Вељковић, Н. Д. Губеровац, Ј. Гавриловић, Ж. Ј. Вељковић, Ђ. Јовановић, Сп. Ј. Вељковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 10. фебруара 1894 г. и учињене су оне исправе и допуне: у одлуци КЊБр. 34. да именује за надзор при грађењу електричног осветљења једнога инжинира, да ће инсталација извршена по уговору и да ће јемчити десети квинквенијум целих одговара уговору.

У одлуци КЊБр. 41: да молиоцу Дим. Шапаћеновић не треба дати тражено место сталног продаје.

II.

Одборник г. Никола Вуловић предложио је по пошо, да општински београдски суд изасила број уједначена стручног полицајског вероборавног друштва, колико су то учинили сваре оне општине у Србији.

По саслушању овога одбор је решио, према се у начелу овај предлог с тим да одборник поднесали г. г. председнике општине и одборник И. Вуловић и А. Ј. Орловић молиоцу одбор предлог, колико удесиша да се купи и на кор начин: да се плаћа.

III.

Председник изнеси одбору на мишљење молбе којима се тражи уверења о сиротном стању и породичном односу.

Из прочитаног тих молби СБр. 2239 и АБр. 846. одбор је нађене мишљење, да се суд предходно увери о истином стању Зорке Стаменовић онд, удове по тог сина да јој нада тражено уверење; да се Петру А. Пачићу судији може дати тражено уверење само односно истиног породичног односа, а што се тиче предмета истиног имања, да се одбије од тражења.

IV.

По прочитаној молби Проке Рајчевића служитеља општинске АБр. 824. одбор је решио одобрити се молиоцу потпомоћ-дневне есутине од дужности, које ће му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати.

VI. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

14. Фебруара 1894. год.

Председавао председник г. Милован Р. Марковићевић од одборника беше г. г. Ж. Јанковић Н. Чворовић, Ђ. Вадуг, Ф. Тебљар, Петровић, А. Стојковић, М. Обрадовић, Н. Јовановић, К. Д. Гавриловић, М. Живојновић, И. Н. Ђорђ, М. Вељковић, А. Ј. Орловић, од замењика г. г. Н. Д. Гутеровац, Сп. Јовановић, Ј. Гавриловић, Сп. Ј. Вељковић, Сп. Николићевић, А. С. Јовановић, Сп. Ђ. Вељковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држаног 13 фебруара ове године и прихвати је без измена.

II.

По прочитаној акти истражног судије из варош Београд АБр. 844, 806, 807; којих се тиче умрлих с плодну и имовном стању њихових

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ОД НАРОДНИМ ЈЕСЕЊАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ.

(Додатак књизи Вел. Шпасе историје српске књижевности, српског свет. Београдског).

Мото:

— „Зора ми пресече бег уранио чувши уиеи и славним чувши славуј славују". Прекр је да чувши чувши славуј чувши славуја, и славуј се чувши славио).

Карамзин.

(настављају)

Ну крајеви, које заузе, беху сиромашна мађарских спахија, они се сада почеше из бегства враћати и тражити од Срба своју земљу. Ту леже почетак распре између мађарских спахија и новог српског деспота.

— Ја сам купио ову земљу пусту и населио сам је са мојим двема породицама, одговори десног мађарски спахија.

— Ми не бисмо оставили ову земљу, да није најезднији ударио на нас, изнијаху оходе спахије.

— *А ја сам је огео од силнога* с нуко деспотског достојанства, одговараше им на то овај поносни Срби, остављајући им на милу, да знаиеи бране праха своја на бечке бантуше.

У то време на угарском престолу сеђаше по нола пеђаше народе ново изабрани краљ Јован Запоља. Познајући снагу и ној српског народа, он је иноа разлога, што се тидо надао, да му противу Фердинанда највише могу помоћи Срби. И није му тешко било задобити их за се. По своје прилици још пре избора свог за краља, још од 1515. г. од кад је утушио онај сељачки покрет, јако је Запоља за експирање српског народа. На у колико их је пре угушивао, у толико је више сад морао поштати. И у опште она веза и блискост између њега и деспота Јована Бранијевића, за коју сам готово мађарски писци приповедају, можда није проста случајност. А ко зна, да појава међу Србима, онога „пријатеља човека", баш у овом тренутку када Запоља пришуља око себе остале племиће и приврема земљиште за избор свој за краља — ко зна, велимо, да та појава није дело истога Запоље?. Ако поверујемо пошу Срема, као савременику и доброи познаваоцу краља Запоље, који тврди, да је Запоља славенског порекла[1], а наше народно предање да је још родом из села *Запоља* у ужичком округу као Шарганац[2], онда нам је слика ове ствари постаје јасиија, а ми имамо још више основа вероиати, да је *Јован Запоља наш човек*, да ходи молитаку, коју би ми данашњим термином назвали *југословенском политиком*, а деспот Јован пак да је хтео наспоставити старо српско деспотство на мађарском земљишту под окриљем краља Запоље. Краљ је дао начина, да Срби исеиаду у земљу пријатеља њихових државних тежња, и обећао им јаке потпоре. С тога су ее сви Срби

[1]) Деталје М. С. за г. 1859. с. II. стр. 43—44.

[2]) Домаћинској краљици са ва Словенима вели, да му је отац Стеван био славни Босанац, који се осећао по правити Босне. (Шафарикове старине стр.)

[3]) Миклошић Ст. М. Босанска Србија, стр. 1608.

жи. одбор је мишљио, да је Алекса Миленковић баканин и свештик доброг владања и доброг моралног стања; да је Милан Маленовић обућар доброг владања и моралног стања; да је Радосав Ђорђевић свештик непокорен.

III.

Одборник г. Михајло Јанковић саопштава да је на много места тротоар покварен услед поплава када су електричне осветљене у ноћу и да би требало да се то оправи.

Председник је одговорио, да ће обратити пажњу срско-француској дружини и препоручити му да тротоаре одмах поправи.

IV.

По прочитаној молби Срећена Трнавчевића мерач АВр. 510. одбор је решио. одобрава се молбому потписате дневно отсуство од дужности, које ће му се рачунати од дана кад га стане употребљавати.

V.

Услед усвојене класификације управних водовода за мању воћну надлежаственика не плаћају управне надокнаде за потрошену воду, а нефутни за воћњаци и сувише много воде троше.

По саслушању овога одбор је решио, препоручује се суду општинском, да најпречишће настане, да сва воћне власта плаћају за потрошену воду у протезном да поступи према правилима за надокнаде исте из новог водовода.

VI.

На предлог одборника г. Косте Гавазовића одбор је препоручио суду, да све сатове својих канцеларија и школа уједи према средње-европском времену. Исто тако да нарали, да се и сатови у домовима канцеларија и школама уједе према том времену.

VII.

Председник износи одбору на решење предлог грађевинског одсека о чишћењу улица и изношењу љубрета из домова у Београду.

По прочитану тога предлога одбор је решио, усваја се у свему овај предлог грађевинског одсека. Одборници Никола Вуловић, Влад. Чортановић и Милош Обрадовић, да као одборски повереници, заједно са управником грађев. одсека воде бригу о сказивању и правилном реду ове ствари, које је потребна за чишћење улица и изношење љубрета са улица и из домова у Београду. У исто време одбор опомиње ове повереништва, да напрујеје набавке и све чиши у границама буџетске цифре, одређене за одржавање чистоће, па и резултату свога рада известује одбор од времена на време.

П О З И В

Данас је отворен упис на удеоснице за оснивање „Друштва за прераду дрвета и подизање дрвених грађевина“ у Београду, с капиталом од 500.000 динара у сребру, који је подељен на 5000 удеоница по 100 динара свака удеоница. Упис ће трајати до 9. марта ове године.

Овај упис на удеонице и прву уплату примаће сви повчани заводи у Србији, а у Београду, поред повчаних завода и сви чланови привременог управе г. г. Ф. Немасил, Фр. Тоболар, Милош Ђаковић, индустријалци, Алекса Новаковић правосаступник, Светозар Шпанић трговац, Нестор Мандровић инжењер, Рака Миленковић предузимач, Косте Ђорђевић нач. мин. народне привреде, Таса Бановић директор београдске задруге и В. Милојановић директор III. гимназије.

Г. Мин. нар. привреде одобрио је правила овога друштва 16. о. м. под бр. 643.

По члану 4 друштвених правила уплата се врши овако: $10^{0}/_{0}$ при упису; $30^{0}/_{0}$ у току три месеца; даље рокове за уплате одредиће стални управни одбор; али ни једна уплата неће износити више од $10^{0}/_{0}$, и биће на уплате обавештене се у напред на два месеца пре дана кад буде настала потреба.

Остатамања правила и план рада са статистичким подацима послаће се сваком удеоничару на преглед.

У Београду 19. фебруара 1894. године.

председник
Управног одбора.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седмици од 30 Јан. до 6. феб. 1894. године долутовало 784. отпутовало 573. Од којих су:

а.) Пола: мушког 748. женског 36.

б.) Вероисповести: православне 671. католичке и протестан. 94, мојсијевске 6. мухамеданске 13, снега 784.

в.) Постојбина: Србија 608, Аусто-Угарска 117, Босна и Херцеговина 23, Црна Гора 3, Грчка —, Турска 7, Бугарска 3, Румунија 2, Русија 1, Германија 6, Франц. 5, Италија 5, остале државе 3, ван Европе 1.

г.) Занимање путника: Земаља и економи 60, Занатлије 88, Трговци 330, индустријалци 2, шпекуланти и предузимачи 4, Гостионичари 18, Интелигенција (војска) 155, Ђаци 25, радници и помоћници 49, Пилари и бонаџије 2, надзирачи и слуге 23.

Из статистичког одсека општине варошки Београда 7. фебруара 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Поште на државној оферталној лицитацији 10. тек. месеца, за набавку материјала канцеларијског, није нашло довољно наиучача, то ће суд општине Београдске, држати усмену лицитацију за набавку помењутог материјала за тек. годину, на дан 2. Марта ове године, од 2—5 сати по подне у канцеларији рачуноводства овог суда.

Каукција се налаже у 300 дин.

Остале погодбе о набавци овог материјала могу се видети у рачуноводству овог суда дана.

Ко жели примити се ове набавке нека означеног дана дође и лицитира.

АВр. 849. — Од суда општине града Београда. 19. Фебруара 1894. год. у Београду.

окренули одиах на њезову страну и храбро и витешки су га бранили и потомарали, докле је год он потпомагао њихову народну ствар. „Јуначки каштели Радивоја Божић, чим је чуо да је Будим у рукама Зигошанина, кришом оставши Пожун, отишли и Мађарима се пређе Исаку Црнојевићу. Мађарима шићанинима мили се стан Исаков, што помоће мађарску народну ствар. Сриема се чини, што служећи Исаку Црнојевићу, служе управо српској мисли“. Тешке ј ер једног и другог народа непотпуне су, па с тога је и узајамна љубав из почетка ладна и велика. У спити се краљевој, као јача и моћнија страна, желаше Србе, којима деспотовица гађаше, да њихово помоћ на крушевца Јована, и кад је пошало на крушевце сиље у Ст. Београд, пратио га је Радивоја Божић[1]), а кад је кашио из прилог, да по Божић[2]), а кад је кашио из прилог, да по обичају направи крст, пратио га је Павле Бакић са војском, коју у почаст њему беше послао деспот Јован[3]), а Срби су тобоже имали бити наклоњени Запољи, да је њих каштели Божић, у нестрпљењу што краљ одлаже, са војском на Фердинанда говорио му: „од мене ти је сашет да се с места крепкомо сунки и водом, да узмемо Пожун, нападамемо краља Фердинанда у његовој постојбини и за задавимо зло у клици, да не буде одношења лекарјова“[4]). Али је и краљ за то мирао одобравати радњу деспотову другачију спахзја, који су казда и самом њему били досадни. Не само да му није одмагао, већ му и казивао тајно, кад се на в. крсне спахзија војска, те да га не кинсници. С тога и није чудо, што је десност Јована, наша и у самога краља толике поспоре, неитедно гошио сне мађарске пословине, где год би се појавили, не штедећи ни добра, ни живот њихов, као што гнесном против њега пишти Инстинафија, опшсујући у својој историји деспота Јована речима: „Ioh mes quidam cognomento Niger, natione Thrax, obscurae servilisque conditionis homo, quum se e sanguine principum Serviae, qui despotae vocabantur, originem trahere, popularibus suis Thracibus sive servianis persuasisset, magna eorum manu brevi coacta, postremo vagis et crtabundis militibus quamcumque nationum auctoexercitu, vicinas civitates et oppida vexare ac dirripere. pe-

[1]) Гласник срп. уч. др. књ. 67. стр. XXXIX.

[2]) Летопис М. С. за 1846. ча 16. стр. 36.

[3]) Исто место.

coris majoris minorisque greges pellere metcatoribus, insidias moliri, nobilium domos praedari, non leges, non principes vereri, Christianos ac Turkas aegue pro hostibus habere, quoque major ei inesset auctoritas, sexcentos juvenes, armorum et vestimentorum similitudine inter se pares, idcoque Turcorum in morem Janiceros appellatos, custodiae corporis adhibuit; ubisque servitiis et ministeriis ne que splendidae usus est. Major ad eam quotidie perditorum hominum coetervas febat ita eus exercitus decem millium armatorum numerum excedere judicaretur“[5]).

Да бране своја добра од српског деспота, племења мађарска из почетка сами диижу своју војску на ѕ.

(наставиће се)

---

[4]) Ріск К. (Шишмановић. Сеја Србе у Угар. књ. I. стр. 55. (прим. 2).

На основу решења суда општине града Београда од 9. тек. м. Абр. 748 економско одељење истога суда, држаће другу јавну усмену лицитацију на дан 23. фебруара т. г. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији, за давање под закуп општинског плаца код чесме „Кказгиле Дубље“-е

Плац овај износи се на 5 година под закуп, а кауцију пре лицитације полажу српски грађани 200 дин. а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности.

Остале погодбе о закупу овог плаца могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан лицитације.

Ко жели коментуо право узети под закуп неки дође поменуте дана и лицитира.

Абр. 748. — Од суда општ. града Београда, 10. фебруара 1894. год. у Београду.

На основу решења суда општине града Београда од данашњег Абр. 747. економско одељење истог суда држаће трећу јавну усмену лицитацију у својој канцеларији на дан 1. Марта тек. год. од 2 до 5 сати по подне, за давање под закуп плаца налазе такође за пијаће поста са обале званог дуванске у реону општине београдске.

Кауцију полажу српски грађани 200 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења, а и на сам дан лицитације.

Ко жели коментуо право узети под закуп неки плац означене дана дође и лицитира.

Абр. 853. — Од суда општ. града Београда, 19. фебруар 1894. год. у Београду.

Пошти је суд општине београдске на основу тач. 5. и 8. утопора о закупу јавног и приватног каленетавленог расиншу уговор сй досадашњим закупцем Јаковом Мисаровићем ивд. посластичаром, то ће економно одељење истога суда, на дан 28. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији држати трећу усмену лицитацију за изнајмљење поменутих плаца под трогодишње закупе.

Кауцију полажу српски грађани 150 д. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овоме закупу могу се видети сваког радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан лицитације.

АБр. 934. — Од суда општ. града Београда 10. фебруара 1894. год. у Београду.

ОБЈАВА.

Суду општине града Београда потребна је једна зграда од 1. Маја ов. год. за смештај канцеларија одељења пречанског ов општине београдске.

Зграда треба да је удобна и здрава, а да је у околини између „Лондона“ и „Славије“.

Ко има оваковну зграду и жели је дати суду под закуп, нека поднесе понуду до 1. Марта тек. год. економном одељењу суда ово општинског.

У понуди треба назначити, на коме се месту налази зграда, колико има и којих одељења, колику кирију годишњу тражи, за које време нуди под закуп и под којим условима.

АБр. 535. — Од суда општине града Београда, 4. фебруара 1894. т. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (каминера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За чишћење шпорета . . . . . 0.20 д.
в) За гвозди . . . . . 0.40 д.
г) За подиза уздиза шпорета у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од дна спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумеле од 2 и по метра уздиго од земље . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумеле од 2 и по метра уздиго од неке земље . . . . 0.20 д.
з) За пољске димњаке шпоретског без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од кола . . . . . 0.50 д.

III. Пострарина.

а) Мирза за писмо за једну дан . . . 3 — д.
б) Обичајне потребне марке стаје . . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мали гробници . . . . . 505.52 д.
г) Велики гробници III. реда . . . 908.39 д.
д) Велики гробници II. реда . . . 1000.39 д.
ђ) Велики гробници I. реда . . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.00 д.
б) Мртвачка кола са амбасадор са два коња . . . . . 24.00 д.
в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.00 д.
г) Мртвачка кола нова са 4 коња . . 72.00 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕЊЕВЉЕ БУЂРЕТА

За кварторе: Сиромашке, Терезијске, Варошки и Врачарски

1. Од себе и кућне или њиног дућана са себе . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три особе, са кућном или њиног дућана са њином . . 0.50 д.
3. Од четири или више особа са кућном, од њихове са кућном, од гостионице са кућном без пића . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од себе и кућне, или њиног дућана са себом . . . . . 0.35 д.
2. Од две или три особе са кућном или њиног дућана са њиним . . . 0.60 д.
3. Од четири или више особа са кућном, од њихове са кућном, од гостионице са кућном без пића . . . 1.5 —
- Од суда општине београдске 28. Јануара 1892 године, Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕКОЈЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 12. до 19. Фебруара 1894. год.

ВИДОВНИЦА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈМАЊА	НАЈВИША
		дин.	пар. дин. пар.
43587	АРНАУШКА	70	45
104	ВРАЊСКА КУКУРУЗНА	12	11
	ВРАЊСКА ПШЕНИЧНА		
	ВИЊА ЈЕЗА (ОД ЛИТ.)		
935	ВИЊА ЧРНА (ОД ЛИТ.)	60	40
	ВОЛОВА		
121	ЈУЖЕ НЕ ПРАВЕ	150	140
	ЈУЖЕ ПРАВЕ		
	ГРОЖЂА		
	ДУЊА		
2394	ЛАВУВА	20	15
62898	ЛУЧНА	10	50 10
38	КАЛМАКА	120	110
	КОЖА ВОЛОВСКИХ		
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ		
	КОЖА ОВЧИЈИХ		
	КОРЕ ПРЕЋИНЕ		
	КРЊА		
14950	КРЧКА	4	3 50
6660	КРОШИЈРА	10	8
	КРУПИЋА		
	КРУПИЦА		
52367	КУКУРУЗА	8	7 50
	КУПУСА		
157	ЉОЉА ЧЕТВОЊЕЧНОГ	75	70
	ЉОЉА ТОВЉЕЊЕЧНОГ		
	ЉУКА ЛУКОВИЧАСТОГ		
227	ЉУКА ЈЕЗА	60	50
2793	ЉУКА ЧРНА	25	20
	МАСЛА		
1620	МАСТИ	120	110
	МЕДА		
	ОВЧИЦА		
49448	ОВСА	11 50	10 50
74	ОРАЛА	40	30
2974	ПАСЉУВА	12	9
	ПЕЧЕНКА		
	ПРОСА		
258723	ПШЕНИЦЕ	12 20	11 80
18677	РАЖЂ	8	7 80
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)		
	РАК. КОМ. МЕКЕ		
1600	РАК. ШЉ. ЛУПЕ	1 20	1
22541	РАК. ШЉ. МЕКЕ	50	25
15875	СИЊЦА ДЕБЕЛИХ	85	75
	СИЊЦА СРЕДЊИХ		
140180	СУВА	5	4
413	СИРА	90	50
760	СЛАНИ	3	2
	СЛАНИНЕ		
	СОЧИВА		
2084	ТУЊЕВА ДРВЕНИЋ	10	8
250100	ТУЊЕВА КАМЕНИЋ	3	2 50
	ШИНДАРЕ		
	ШЉИВКА СИРОВИХ		
158607	ШЉИВКА СУВИХ ОВ. Г.	20	11
	ПРОСТОГ КАМЕНА		
	ЦЕМЕНТА		
19738	СИТНИКЕ		
15750	ВОЋЕ РАЗНО		

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаваче ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 10. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 „
за четврт године . . . . . 1 „

НЕДЕЉА 27. ФЕБРУАРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ПРЕТЕ
Рукописи не враћају се
ОБЈАВЉАЊА ПЛАЋА СЕ ПУНОМ ЦЕНОМ

НАРЕДБА

Правилима о слободном клању стоке и продаји меса у вар. Београду и жичком атару, одштампана XVIII. и XXXI. прокламом је, под којим се погодбама може месарска радња у Београду и жичком атару управљавати.

Да је више, што ову радњу управљала непуних пет пуне погодбе, добија од општинског суда уверење, које се сваке године у јануару месецу мора обнављати.

Од оних лица на једну које обновило до сада ово увереље од 1894. год. е тога суд општине вар. Београда

НАРЕЂУЈЕ:

да свако лице које жели у овој радњи управљавати месарску радњу у вар. Београду и жичком атару испуни прописане члане XVIII. и XXXI. правила о слободном клању стоке и и продаји меса у вар. Београду и жичком атару и изнади од суда општинско увереље **најдаље до 1. Марта ове године.**

Ко пропусти ово учинити, биће по закону кажњен и радња ће му се забранити.

Од суда општине вар. Београда 8. фебруара 1894. год. АБр. 702

ГРАЂАНИМА ВАРОШ-ДУНАВСКОГ КРАЈА.

Суд општине варошн Београда 31. 1894 године АБр. 499 наредио је одлуку ово: „Пошто је настала потреба, да се већа пажња обрати на чистоћу у престоници, преседништво варешје томе одлуку да цело стареишна најшеку пажњу на чистоћу обраћа како улица и јавних шкрина, тако и чистоћу по јавним локалима и дворишта приватних кућа и о томе сваке недеље подноси суду ака је у њиеду одржања чистоће уредно".

С тога а у интересу здравља људи позвао на то чл. 36 закона о општинама а на основу § 826 кривичног закона

Наређује:

да грађанство одсека варош-дунавског најпеку пажњу обрати на чистоћу, и тај да се улице три пута недељно чисте и кубре на одређено лато места жижом и блата.

Да дворишта (авлије) чисто одржавају, нужнике, помиџаре добро очисте и дезинфикују, кубре из дворишта (авлија) изнеси и на одређено места банају.

Да сопственици односно закупци јавних локала ове чисто одржавају и најстрожију пажњу обрате, да судови са којима се служе буду чисти и тачно цементирани, да предмете који су за људску храну употребљују, буду специ и за храну употребљиви.

А да би се одредио стални надзор да ли се у локалу грађанство издашно својој дужности о дрекоју чистоће и друге уредности, — одређене су грађанске и лекарске комисије које ће преседништи и своја изнешења поднети и где се наће неуредност казниће се неуредно лице највећом мером по закону.

Из канцеларије одсека варош-дунавског 11/II 1894 Бр. 109.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
VII. РЕДОВНИМ САСТАНАК
17. Фебруара 1894. год.

Председнице председништва: г. Живко Р. Марковићевић, од одборника суда г. г. М. Петровић, И. Милићић, В. Балар, М. Туцаковић, П. Чорбановић, М. Јелашковић, Ј. Јаћимовић, К. Д. Гавриловић, Т. Ивезаловић, Ш. Шошкић, К. М. Бојић, М. Вељковић, А. Ј. Осећић, М. Павловићић; заменици г. г. Ст. Јовановић, Ст. Милошевић, Ж. А. Бакаловић, Лаг. С. Јовановић, К. Д. Радић, Н. Николић, В. А. Губеровић, Ч. Ђ. Вељковић, С. Ђ. Велимир.

I.

Прочитан је записник одборских седница држаних 14. Фебруара 1894. год. и примљен је без измена.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 800 891 и 918 дирне се држе уверења о владању и понашању стану извесних лица, одбор је мишљења, да су добре владања и добре имовине стања Митар Димитријевић адвокат и Стојан Чупић помоћник; да се узмте за мишљење њихове стражаре, па да суд према теме мишљењу нађе потребно уверење.

III.

Председник извештаја одбор, да је на тровање Управе вар. Београда одбор општински у седници своји од 26. Јануара 1894. г. АБр. 722 изјавио, да ну је немогућно наћдаће Трајке Тошића и Марка Васиљевића окд. одузетима: да су ти поменута грађани подноси документа, из којих се види да су добре владања и моје, да одбор општински изнеси ну своју одлуку и нападнје извести Управу, да су добре владања.

По прочитању тих молби АБр. 960 и 960 се прилежни одбор је одлучио, да се нападнје извести Управа вар. Београда, да су Трајке Тошић и Марко Васиљевић окд. одузетима добре владања.

IV.

Пошто се прочитало, да нека одборника који нису ни данас у седнице нити своје изостанке оправдали, те је одбор општински на предлог одборника г. Владимира Чортановића решио, да се сваки одборник који не дође у три седнице једно нападнто, а своје изостанке не оправда, плаћа по једну 79 динара, о општинама.

Да се ово решење саопшти сваком одборнику на поглас.

V.

Председник саопштава одбор, да је комисија за надзор при градској електричне осветљења у Београду, према одлуци одборној од 19. фебруара 1894. год. 733 недеља накладни извештај о извршеној инсталацији електричне осветљења у Београду.

По прочитању тога нападнног извештаја АБр. 992, одбор је решио, прихо се с једну извештај комисије о извршеној инсталацији електричне осветљења у Београду и приморано суду да по истом извештају и уговору даље поступи.

VI.

Председник изнеси одбору на решење протест осигурање дилигансије држане за пароду посетилаца за Дорћевићи свечаније со накладним извештаја грађевинског одсека и покућним комисија.

По прочитању протокола дилигансије и накладна трошка, одлучи Гбр. 60, одбор је решио, да се народа наставити за свечаније Дорћевићи уступи Јовану Шеширу према прописаној погодбама, водеском напоју и жичкој воћди од 29. Децембра 1893. г. за укладу сто осамдесет динара уступа. Да се лошије одреди, на које буџетске партије да се ова сума исплати.

VII.

Председник општине по нека питаоп одбору на решење молбу других за опросну и ишчитаоп воду, којом траже новој за своју заштиту плаћу.

Одбор је одлучио, да се ова предмет остави за идућу седницу, кад одборници буду сакупу у пуном броју општинског за 1894. год.

VIII.

По прочитању молбе приморске дунавске паробродске дружине акта Гагарина Абр. 5274/93, којом моли, да му се уступи у сврху земљишног обштинства, за које је волилкаут дозволила резервалу, само ако се исто другачије на дати земљишног убшттинства, одбор је нијашо, да по закону о обштинама одбор обштинама није власт да отуђује непокретна обштинска добра.

IX.

Председник скупштина одбора, да већ две године стоји на дневном реду напоштај земљене одборске о напису улица и нумерисању зкмаља у Београду: да је одбор у 1892. г. донео по овом напоштају Абр. 7815/92. да донети овоја решења о називу улица, да је у поменутом року прошао због других подложних послова, те до сада остала недовршена, па моли одбор, да ову ствар дорши.

По саслушању овога, одбор је решио, напишући је председнику обштине и одборнима Љубу Јовановићу и Мати Јовановићу и управнику грађевинске одељка Т. Стојсављевић, да врема напоштајна поменуте улице имена нашим београдских и реше питање о нумерисању домова у Београду на о напишеном нашесте одбор.

X.

Председник нашем одбору на решење поклупу Мише Дамића од. земљорадн. којим моли дозволити своју кућу на тамошњем броју под кирајту за хамиљарску школу, пошто исто куће Вукашина Петровића у овој радње истине.

По прочитању ту поклупе Абр. 3943. одбор је решио, да одборски повереници г. г. Станође Николић и Др. Павао Поповић одбораши и једна обштинска комисија пошљу одбору нашатаку о томе, да ли ова зграда одговара потребе и да ли се корисју изврши и поднесе прегледни у чији час и о томе, да ли би било за обштину прибитачније да је откупи и по коју цену.

XI.

Председник нашем одбору на решење пеколике молбе грађана и предлога грађевинске одељка за калдрмисање улица у Београду.

Одбор је одлучио да се сви ови предмети одложе за идућу седницу, кад буду одборници нашли у условно штампани будуће обштинске за 1894. г.

XII.

Председник нашем одбору на решење предлога грађевинске одељка за поплочање тротоара у Васиној улици.

По прочитању предлога Бр. 508. одбор је решио, одобрава се предлог ва једнакост плаћања и ист суотник осмишљен и ниже плаћа за поплочање тротоара у Васиној улици. Да се израда овог плана да на апшатању.

XIII.

Председник истог одбору на решење предлог грађевинске одељка о поплочању тротоара у поменутој улици.

По прочитању тога предлога Бр. 635. одбор је решио, усваја се у свему предлог грађевинског одељка о поплочању тротоара у улицама београдским. Да се за ову посло ранише лицитација да набољу потребне одређене тротоарских плоча, а и полагање тротоара да се да на лицитацију. У предлогу означене улице да се сваки редом тротоарину:

а., да се доврши тротоар у улицама Кастријотовој, Љубичиној (од њих Михајлове до Васине), Милановој (од Зоре до Љубичине) и Кружној.

б., да се сврши тротоар у улицама Железничкој, Лучкој, Косанчић, Гостиљској, Васиној, Телеграфској, Зеленом венцу, Обилићевом венцу и Скопљанској.

VIII. ВАНРЕДНИ ЗАСТАНАК.

22. Фебруара 1894. год.

Председавао председник г. Милош Р. Марковићевић, присутствовали осим њега још г. г. Јанковићевић, као заступник члана г. г. Јеремић, Н. Крстић, Н. Живојић, М. Петровић, А. Стојић, Т. Чантаревић, Т. Ј. Милојковић, С. Ј. Николић, А. Ј. Одавић, М. Поповић, Н. Николић, М. Калотијевић, М. Јовановић, И. Јанковић, од чланова г. г. Стојан Николајевић, Св. Јовановић, Ђ. Јовановић, Ф. Тобџић, И. Т. Живић, Ј. Гавровић, Ђ. Ђ. Живић, Б. И. Петровић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука од седнице држане 17. фебруара 1894. год. и у одлуци КЊБр. 71, уношење је допуна, да се и Општина узима учешће међу оне, које ће се у овој ствари тротоарисати.

II.

Одборски члановик г. Петар Мајић моли је до гада био опрошен за полазак седнице ва ову дужност, пошто ће је дотле врсд одборски и спречавањем.

III.

Одборник г. Стојан Максимовић примећује, да не тору кад што треба даљне едиторијске.

Председник одговара, да ће обратити пажњу дежурни среско-начелник на ово.

IV.

Председник нашем одбору на саопштење молбе оцима се тражи упутства о одређеној ствари.

По прочитању тих молби Абр. 2860, 2856, одбор је нашао, да ће ова предложена ствар о хватању стоке изнова дати в. Општинска дежурна одељења и Дубље Рашићево сад, па тек онда ће им нека тражена упутства.

V.

Председник саопштава нашем одбору на знање молбу Петра А. Васића студје. Абр. 836, којом тражи умрлице пред изрођење одмах јер и о томе, да су они и досад тако радили брзо доброг имена стека.

Одбор је напомене жалосно напишење, да су Михајло, Петар, Радивоје и Божидар синови Алексе Васића доброг имена стека.

VI.

Председник напомене одбору, да ће се сутра прославити два краљева Краљевић и ступања на престо Њезино Величанства Краљице Александра I. и поина одборнике, да у свечаном одељу присуствују благодареву у Саборној цркви и вратне да иду свечаношту у двор на поздравање.

Одбор је примио к знању ово саопштење и нашо.

VII.

По прочитању протокола седнице држане Бр. 691. данаше 10. одборнике ове године за грађење неповне шкоде за напишење пред одбор је одлучио да овај предмет остане за идуће седнице.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 14. до 20. Ф-бруара 1894 године о хемијском прегледу живежних средстава и других предмета на улицама и на здравље јавном за општину варош Београд

	продавница	покретна
Бибер	6	2
Паприке	7	3
Зејтина	6	2
Вина	6	—
Ракије	4	—
Циклета	4	—
Каве прж. туп.	2	2
Боје	2	—
Свега	37	9

Они су предмети прикупљени из кварта свакидашњег прилином ревизије, коју је по прилом обиш. лекар г. *Др. Е. Мила.*

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ОД НАРОДНИМ ПЕСМАМА У ТУЗИНУ

од 1450—1813. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ

(Академијина Сиоје Вел. Шкоје народне краља подиоје-ског народног одбор. београдског.)

Мото:

— Дајте нам јединство ове земље, па ћемо ми ослободити и ујединити сваку земљу! (Пресе је за протеривање аустријске туђе власти, и сазвати се туђи сабор).

Кошшшна.

(наставак)

Но Запиља је као нон Сремац изрицао песм[1]) за сваки поход дистинално „Цару“ Јовану, те их је овај назва дочекивао спремао. Ово је за нас интересна и важна сведоџба о пра-

(1) Види у Јог. М. С. за 1858. г. II. стр. 47., ошо по-ода В. Терсва.

јательству и тесној вези десиота Јована и Срба са краљем Ј. Запољом. Уосиеђ овако појане ко не ће помислио, да десиот Јован Црнојевић није исте крви, које и Запоља? — Вођевиза је наиме спремна за бој десиота Јована, и каракно, као што се у напред могло знати, силе Терсвина била је и сувише слаба, да службе тешке ошшшесилног народа српског — и он би разбојен. Његовим трагом пропао је и Вз. Чакија из Чеше,[2]) Занимљива племића образе се краљу Запоља: — Неки пајсти В. П. уклонити од нас ошога човека, да не каже над нама каква, јер ће сваком и њеви ваше, што срећом осташе од турских руку, у опасности су од њега. — одвазаху мађ. племића над краља. — Кад ја не могу да владам над њима, који сте против мене и бунтовници, нека влада он над њима сам своју силу рашу (*трошу*) војску. А ја сам жели, јер сте ујели мој сиомшар краљевски из моје руку, због ваше ребелије и неодговорности: дакле не могу се на њега подиви, беше одговор краљев.[3])

(2) Летопис М. С. за 1858. г. II. стр. 48.

(3) Летопис М. С. за 1858. г. II. стр. 48—49. Гавелов срп. гл. др. кн. 28 сеп. 66.

— Бољево послушна и влађаљемо В. П. нам за време крстова, шаљају се пајпаља.

— Бутајте у њиу, док се уморе и моји дођи на заједност моју, завршн краљ.

Из свега овога не види се ништа друго, до нелика сила и моћ српског десиота, иако да је се и сам краљ бојо, и како би био рад, да му десиот струпа неповорне њемаље.

Ну није дуго трајао пријатељство између десиота Јована Црнојевића и краља Запоље. Дошле се Запоља нрво доказ појаве речи, дошле су му и Срби указивали безграничну љубав. Као је као њемић био весма варљиво и заузимљиво човек. Срби мишљаху, да ће он, чим се крунише, одмах удариш на Фердинанда и интерати га из мађарских градова. Али он то не чини, шшо га и саомиње Раде Бошић, „да пошша да декларише одмах“. Али он за тада ништа не предузима. За што? За време нојпогодна свог бене пресе и брзо отправљање поеше; али у краљевству своме ништа не смеје, него бејаше плашљав — ниште нон Сремац.[4]) Видећа га овако не-

(4) Летопис М. С. за г. 1858. г. II. стр. 41.

Анализано је и 6 проба воде из Новог и Старог водовода и то:

Чесма у Дубо-	14,0	10·0	0·0150	0·010	0·010	0·0025		
вачкој терас.	15,0	10·0	0·0150	0·0107	0·010	0·0027		
Вод. код. кафа.	18,0	7·0	0·0150	0·0150	0·010	0·010		
Ремиза I.	14,0	3·0	0·0150	0·0150	0·0105	0·0105		
Ремиза II.	18,0	4·0	0·0150	0·0150	0·010	0·010		
Бановић. Чешма	18,0	7·0	0·0150	0·0150	0·0102	0·0102		

Бактериолошке пробе вар. водовода исп. једна у 1[1] сн. 143, Ремиза II. 102, Чесма куријша 118 колон. у 1[1] сн.

Из дежавне хемијске лабораторије у Београду 24. фебруара 1894. г.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седмици од 6. до 13. фебруара 1894. године депутовано 648. отпутовало 659. Од њих су:

а.) Пола: мушког 613, женског 35.

б.) Вероисповести: православне 554, католичке и протестан. 79, мојсијеске 20, мухамеданске 6, свега 648.

в.) Поеријелома: Србија 517, Аусут-Угарска 68, Босна и Херцеговина 7, Црна Гора 2, Грчка 2, Турска 16, Бугарска 2, Румунија 5, Француска 1, Немачка 7, Француска 3, Италија 4, остале државе 3, нан Европе —

г.) Занимање путника: Трговци и економи 43, Занатлије 45, Трговци 301, индустријалци 8, пивовлазници и предузимачи 6, Железничари 17, Интелигенција (војска) 126, Банке 14, радници и помоћници 17, Пилари и бољари 6, калфари и слуге 28.

Из статистичког одељка општине варошки Београда 14. фебруара 1894. год.

П О З И В

Данас је отворен улаз на удовиште за оснивање „Друштва за прераду дрвета и подизање дрвених грађевина“ у Београду, с капиталом од 500.000 динара у сребру, који је подељен на 5000 удеоника по 100 динара сваки удеоник. Улаз ће трајати до 9. марта ове године.

Овај улаз на удовиште и праву уплату прилаже сви поучани заиоли у Србији, а у Београду, поред осталих заиола и они чланови привременог управе г. г. Ф. Нешасић, Фр. Тобијас, Милош Гођевац, индустријалци. Алекса Ивашковић правосуднотуживши, Светозар Шпанбић трговац, Нестор Манојловић жичкоџ, Раша Миленковић предузимач, Коста Ђорђевић зам. мин. народне привреде, Таса Банковић директор београдске задруге и В. Милојановић директор III. гимназије.

Г. Мин. нар. привреде одобрио је правила овога друштва 16. о. м. под бр. 643.

По члану 4 друштвених правила, улаже ће се прва овако: 10% при улазу; 30% у току три месеца; даље рокове за уплате одредиће сталан управни одбор; али ни једна уплата неће износити више од 10%, и позив на уплате објављене се у напред на два месеца кад буде настала потреба.

Остатишна правила и план рада са статистичким подацима послаће се свакоме удеоничару на захтев.

У Београду 19. фебруара 1894. године.

Иницијални
Управни одбор.

О Б З Н А Н А

На основу наређења Суда општине београдске, држаће се на дан 28. фебруара ов. год. у канцеларији грађевинског одељења истог Суда оферталне лицитације за преправу кадрме у доњем делу Сполнчке улице од железничке станице до Неварске улице и у горњем делу исте улице од Неварске до Бојске Академије.

Каушија је каво за посао у доњем делу, тако и у горњем делу те улице по 2500 динара и полазе се и то:

250 динара у готовом или у предаћим дражавним папирима или општине београдске при подношају оферата, остатак од 2250 дин. полазе предузимач, које се уступи посао у року од (2) седам дана по саопштењу у предаћим дражавним хартијама или у вредновању на праг место на рачун овог посла, или најзелене у материјалу за оној рад, у ком случају задржаваће се од сваке исплате по 20%, од зараде до измирења горње суме каушије.

Понуде у запечаћеном писму (куверту) преиду се комисији у грађевинском одељењу 28. фебруара ов. год. од 8—12 часова пре подне и од 2—4 часа по подне.

После тога рока оферти се неће више никоме примити.

Оферти ће морају бити снабдевени таксеним марклма, пошто ово посао онај сплаћа у употребљу радну оштине, која не подлежи дражавној таксн.

Право на подношај оферата надовеја се полагањем каушије у 250 динара у готовом или предаћим папирима и подписивањем уговора.

Отварање оферата извршиће комисија тачно у 4 часа подне у присуству заинтересованих, који се ту јавили буду.

Исправни услови, план и предмер стоје до дана па и на сам дан заинтересије сваком на увиђај у канцеларији општинске грађевинства. На захтев шаљемо све и свако друго усмено обавештење.

Из канцеларије грађевина одељења општ. београдске 21. фебруара 1894. г. Бр. 793.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Поново на државној оферталној лицитацији 10. тек. месеца, за набавку материјала канцеларијског, није нашло довољно

решилина и трома, Срби постаду хладнија. Али то није не беше прави узрок, да се и пријатељство врекше са оним. Други су узроци томе претходили. „Замаља се крушиосао, па је помишљао, да се за њиове обседење.“(1) Уз то је сабор у Стоном Београду доконао законски чланак, да се за време безаконља заузета добра одузму у корист државе. То се нсиаком тицали српске господе, којој су видесно, знаљем и домином Запоље заузела опусгелу Бачку.

Сем тога Заиоља, при свима немалеким достојанствима, није српској господи кнпта дијелио, не обзирући се што је имао 6.000 Срба војника. Све је ово српску војску непријатно дирнуло; а кад се к томе дода још и то: да је Заиоља жестоко трои и слаб, човек без енергије, да није у стању остварити жеље јужних Словена, а да је доспот врсметно, да Заиоља попреко гледа његов рад против мађ. племства у Банској — онда је лако разумети ону изненадну антипатију српског народа према краљу Заиоља.

Стање је било веома критично. Деспот Јован налазио се сада сам, помишљајући иоседа на спремљ. да се бори и против самога краља, који му до сада беше тако добар пријатељ. У томе стаие Фердинанди је у мучној води због рабу да се. Он је једна лукаво, да се тако нта деси, јер је знао: да ако само Срби отказаду од Заиоље, онда је победа Хабсбургина дома и пиуздана. С тога му сада најпрече бриге беше, да за се задобије деспота Јована, Павла Бакића и осталог нодјаништва пашстака Божића. Пнгледи српски и нису беху сада управљени на Фердинанда, који у толико Заиоља помоћнпшне тромост и неазумљивост, у толико више развијаше енергије. Преговарања о томе одно је осетл шајкашки војвода Тома од Подриња.(2) У јануару 1527. г. Тома пошаље српску господу, да отпадну од Заие и да пређу на страну Фердинандову. Почетком феб. одпесе Тома одговор Срба у Бечу, а на скоро се врати опет у Мађарску, носећи собом 27 исписаних повеља, које знаиме сн сви поцуиили разним титулама и знаљима. „Једно од тих писама беше потписко, јер је претсто јаким разлозима — звечећим новцем; а упућено је било на пара Јована“. Беше пуних деса за Павла Бакића, Раду Челнпка и Радину Божића“.(3) И Степан Немањнћ, Фердинандов тајни агенат, донео је пару Јованну и шестини људима 5.000 дуката; 500 комада чоха за одело; 10 златних лезара и 5 пова племените расе, а уз то донесе и писат краљев и знеканим писмом.

(Наставиће се)

(1) Гласник срп. уч. др. кн. 67. стр. XI.

(2) Рајић (Ист. серб. IV, 2.) а ко Јовну и Ратк (Ср. у Уг. I, 66.) вели, да је завредила ова Томина Радић посиде Јовановић о доласку Фердинандовом. Ова Срнски на посиде да је то био господин Павао Бакић (Летопис М. С. за 1858. г. II, 50—51). Ну у то не можемо да верујемо по разлогу, што Бакића и сада називамо ја Павлом, кад је живот Јовни већ био престао Фердинанду. А Одак ће и исправитно да би Бакић, трговац Фердинанду и шпијунски доносио да то исто учиња, поносно са краљем Јованом, да ту двојицу нису оставе.

(3) Гласник срп. уч. др. кн. 67. стр. XII.

накупљача, то ће суд општине београдске, држати усмену лицитацију за издавање поменуте материјале за тек. годину, на дан 2. Марта ове године, од 2—5 сати по подне у канцеларији рачуноводства овог суда.

Каушија се налаже у 300 дин.

Остали погодбе о набавци ове материјала могу се видети у рачуноводству сваког радног дана.

Ко жели преузети ове ове набавке неће одложени дана доћи и лицитира.

АБр. 849. — Од суда општине града Београда, 19. Фебруара 1894. год. у Београду.

На основу решења суда општине града Београда од дванаћног АБр. 747. економно одељење истог суда држаће трећу данну усмену лицитацију у својој канцеларији на дан 1. Марта тек. год. од 2 до 5 сати по подне, за давање под закуп права напајања такође за њење песка са обале савко дунавске у реону општине београдске.

Каушију полажу српски грађани 200 д. а страни дуплу, у готову или српски државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваки радног дана у канцеларији економног одељења, а и на сам дан лицитације.

Ко жели повећује право улети под закуп неће одложени дана доћи и лицитира.

АБр. 935. — Од суда општ. града Београда, 19. фебруара 1894. године у Београду.

Пошто је суд општине београдске по основу тач. 5. и 8. уговора о закупу пасеке у парку калемегданском расписао у говор са досадашњим закупцем Јаковом Мегарошићем овд. посластичаром, те ће економно одељење истога суда, на дан 28. фебруара тек. год. од 2—5 сати по подне у својој канцеларији држати трећу усмену лицитацију за издавање поменутих киоска под трогодишњи закуп.

Каушију полажу српски грађани 150 д. а страни дуплу, у готову или српски државним папирима од вредности.

Остале погодбе о овоме закупу могу се видети сваки радног дана у канцеларији економног одељења а и на сам дан лицитације.

АБр. 934. — Од суда општ. града Београда 10. фебруара 1894. године у Београду.

ОБЈАВА

Суду општине града Београда потребна је једна зграда од 1. Маја ов. год. за смештај канцеларија одељка пречанског општине београдске.

Зграда треба да је удобна и здрава, а да је у општини између „Звездаре" и „Славије".

Ко има овакову зграду и жели дати суду под закуп нека оглашени понуду до 1. Марта тек. год. општинском одељку суда ове општинске.

У понуди треба назначити, на које се месту налази зграда, колико има и каквих одељака, колику кирију годишњу тражи, за које време жели под закуп и под којим условима.

АБр. 535. — Од суда општине града Београда, 4. фебруара 1894. г. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (димничара) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За неуредан димњак . . . . . 0.20 д.
в) За ускиде . . . . . 0.40 д.
г) За велики ускиди напредног и гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.30 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . 0.10 д.
е) За чишћење чумина од 2 и по метра уредно са свих страна . . . 0.20 д.
ж) За чишћење чумина од 2 и по метра уредно са свих страна . . . 0.20 д.
з) За чишћење димњака (димничара) без разлике на спратове . . . . 0.75 д.

II. Празњење помијара и нужника.

а) Од кубне метра . . . . . 10 — д.
б) Од литре . . . . . 0.50 д.

III. Поставина.

а) Марке за једне од године дане . . 3 — д.
б) Обавезалне изгубљене марке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мали гробници . . . . . 555.52 д.
г) Велики гробници III. реда . . 998.39 д.
д) Велики гробници II. реда . . . 1099.39 д.
ђ) Велики гробници I. реда . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.80 д.
б) Мртвачка кола са кадионе са два коња . . . . . 24.80 д.
в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.80 д.
г) Мртвачки кола нова са 4 коња . . 72.80 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНАЈМЉЕЊЕ СОБЕРЕТА

За кварторе: Савинаделе, Теразијске, Воровића и Врачарске:

1. Од собе и кухиње или само дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или неког дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих се кухињом, од којих се једна или кухињом без штале . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или само дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или неког дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих се једна или кухињом без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ШТАЛА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 19. до 20. Фебруара 1894. год.

ВИДОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		ВАЛЕВА дин.	ЦЕНА ПАРА пар.
39759	АРНАЂИЗА	72	45
	ПРАШИНА КУКУРУЗНА		
	ПРАШИНА ПШЕНИЧНА		
5149	ПИВА БЕЛА (ОДЛИТ.)	50	45
	ПИВА ЧРНА (ОДЛИТ.)		
3678	ШЉОВА	45	40
	ШЉИВЕ ИЗ ПРАНЕ		
	ШЉИВЕ ПРАНЕ		
	ТРОШЊА		
	ДУЊА		
5144	ЈАБУКА	20	14
73296	ЈЕЛИМА	11	10
456	КАЈМАКА	120	110
	КОЖА ВОЛОВСКИХ		
	КОЖА ТЕЊЕЋИХ		
	КОЖА ОВЧИХ		
	КОРЕ ВРБОВЕ		
	КРЉА		
14500	КРЕЧА	4	3.50
8629	КРОМПИРА	10	8
	КРУШКИЊА		
	КРУШКА		
36167	КУКУРУЗ	8.40	8
	КУПУСА		
	ЛОЈА НЕПОЗНАТНОГ		
	ЛОЈА ГОВЕЂЕГОГ		
	ЛУКА АРНАУШКИ		
230	ЛУКА БЕЛА	60	50
4639	ЛУКА ЧРНА	40	30
	МАСЛА		
69	МАСТИ	120	110
	МЕДА		
	ОБЛАНА		
77598	ОВСА	12	11
705	ОРАЗА	35	30
1265	ПАСУЉА	12	10
	ПЕЧЕЊЕЊА		
325	ПРОСЕ	6	5
176731	ПШЕНИЦЕ	12	50 12
1065	РАЖИ	9	8
	РАЗ. КОМ. (ОД ЛИТ.)		
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ		
5337	РАЗ. ВЕЗ. ЛУЋЕ	1	80
38543	РАЗ. ВЕЗ. МЕКЕ	50	25
19814	СИВКА ДЕБЕЛИХ	85	75
	СИВКА СРЕДЊИХ		
33270	СЕНА	5	4
532	СИРА	90	50
3299	СЛАМЕ	3	2
225	СЛАНИНЕ	120	110
	СОЧИВА		
	УЉАНА ДРВЕНОГ		
152200	УЉАНА КАМЕНОГ	3	2 50
	ШИПАРКЕ		
	ЖЕЉЕЗА СВРШНИХ		
69251	ЖЕЉЕЗА СУВИХ О. Г.	18	11
	ПРОСТОГ КАМЕНА		
	ЦЕМЕНТА		
30467	СИТНИКЕ		
24947	ВОЋЕ РАЗНО		

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА

Власник: ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник: ЂОРЂЕ ЈОВАНОВИЋ.

БРОЈ 11. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 4 дин.
на пола године . . . . . 2 „
за страни новац на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 6. МАРТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
приватну њих слати уредништво на општински суд и све потребодавце на уредбена.
Рукописи се враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Пошто су потребне зграде и обори за стоку на новом марвеном тргу на Тркалишту подигнуте и потпуно готови, да се на њему могу обављати сви послови, који су до сада обављани на марвеном тргу на Батал-Џамији, — Суд општински на основу решења одбора општине београдске од 9. Јула 1893 године АБр. 3841

наређује:

Да се марвени тргови са Батал-Џамије пресели на Тркалиште.

Сеоба ова извршиће се од 6. тек. м. тако, да се 7. Марта тек. године сви послови који су досада обављани на Марвеном тргу — Батал-Џамији — отимају обављати на новом марвеном тргу — Тркалишту.

О овоме се грађанство вароши Београда овиме ставља ради знања и управљања.

Од суда општине вароши Београда 5. Марта 1894. год. АБр. 1337.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
9. РЕДОВНИ САСТАНАК
24. Фебруара 1894. год.

Председнико председнике г. Милош Р. Марковићевић, председнике суда суда г. Ј. Антонијевић, са одборима суда г. г. В. Вељу, М. Петровић, Ј. Пајевић, И. Живојић, В. Чортановић, С. Ј. Аврејов, М. Јовановић, М. Константиновић, А. Ј. Одавић; кметовик г. г. Ст. Живојиновић, В. Д. Губеровић, Е. Н. Петровић, М. Павловић, Ст. Јовановић, И Т. Милић, А. С. Јовановић, Ђ. Јовановић, С. Ј. Вељић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. Фебруара 1894. год. и примљен је без измена.

II.

По прочитају акта одборне судије за нар. Београд АБр. 972 којим се траже уверење о владању и имовном стању извесних лица, одбор је решио, да се му затражена Малаја Ђорђевић и Вета Ђорђевић тражења.

III.

По прочитају акта одбора трговачких инока АБр. 1122 којим се јавља, да су Тома Благојевић и Евгеније Чолаковић чланови тога одбора дали оставку на ону дужност, крим обзе бедности, друге због домаћих послова, одбор је решио, да се Тома Благојевић и Евгеније Чолаковић ослободе дужности чланова одбора трговачких инока и на њихово место одреде једа чланове тога одбора Петра Марковићева абаџију и Димитрија Ш. Јевановића трг.

IV.

Председник изнеси одбору на решење молбу Др. Ђ. Маха санит. лекара, којом моли за једно месечно одсуство да би ногао отићи у Рим на предстојећи медицински конгрес.

По прочитају те молбе АБр. 1123, одбор је решио, одобрава се молиоцу једномесечно одсуство од дужности, које ће му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати с тим, да га у дужности заступа Др. Јован Јовановић Змај.

V.

По прочитају изјештаја комисијских ГБр. 803, 807, 808, 809 и 810, којим се одређују све у појединим улицама, одбор је одлучио одредити осе у улицама Вука Караџића, Лешјанској, Доње градске пала, Ново Јелисавој и Подунавској.

VI.

Председник изнеси одбору на решење тражење одбора основних школа за дунавски крај, да се издвоје лакше на просрочена на новој згради школској, односно са покућама Михајла Ј. Обрадовића и Хаџиндра Лебда.

По прочитају тих молуда и последњег трговца молбене управитеља АБр. 924, одбор је одлучио, да се за израду ових зомеа дозе ука лицитација између Обрадовића и Лебда којито претходно одборници г. г. Тодор Михајловић и Сидиша Ј. Аврејов изберу котрећу, од које се ћиду зомеа направити. Овлашћује се суд да изради ове зомеа чим устуне ових лицитатор, који најнижу цену буде понудио.

VII.

Председник изнеси молбе на решење другој од оверене лицитације држане 10. фебруара 1894. г. за градске основне школе у Палилули. По прочитају тог протокола ГБр. 601 и по прочитају грађевинског Министарства грађевина одмоне грађевинског савета, увиђене по планове ове грађевине ГБр. 727, одбор је решио, да се градске зграде за основну школу за Палилулски крај уступе према поднетим плановима и предрачунима дотадашњ Димитрију Шћепановићу зао најмањем понуђачу да сте осомдесет хиљада динет статних двадесет три динара и седамдесет пет пара уступе, што износи петнаест и седамдесет и пет стотина по сто јединици од предрачунских цифре од 129.500 дин. Да грађевинско одељење води стрмог рачуна о прописима грађевинског савета изложених у акту Министарства грађевина Бр. 812 (ГБр. 727) о том, да грађевина она не сме бити скуска од најмање пољуне зоне. Да грађевинско одељење прикаже предузимаља Шћепановићу и уопе од дата реч, да ли преузиде да по понуђеној цени сагради ову зграду према прописаним условима планирања и прописима грађевинског савета, на ово пристане, да о томе закључи уговор са њим. Текст уговора да се поднесе одбору на увиђај.

VIII.

По прочитају протокола оверене лицитације ГБр. 766 и 767 држаних по други пут за оправу друма тошчидерског и уједно шеса Михајла на пруј ту којинске конуде сазове од предрачуна, одбор је решио, да се њима уважи на пуљама и узме од њих реч, да ће да пристују у зиду посе нарадне према предрачунима грађевинског одељења, на ово пристаду, да ће он после уступи по тим предрачунима.

У протоколу да грађевинско одељење држи по њима лицитацију и то за сваку врсту посебно одвојено. —

IX.

Председник општине предлаже, да се члановима комисије за израду грађевинског земљишта одреди награда, пошто је инсталација допринела и пошто су чланови те комисије уложили доста труда око ове ствари.

Одбор је одлучио, да се о овоме предлогу реши у идућој седници.

10. ВАНРЕДНИ САСТАНАК
28. Фебруара 1894. год.

Председник председник г. Милош. Р. Марковићевић, председнике суда суда г. Ј. Антонијевић, заступ. помоћник г. К. Чукић, од одборника суда г.г. В Чортановић, М. М. Ђорић, К. М. Чукић, М. Вељковић, Н. Николић, А. Стојановић, М. Петровић, Н. Крстић, И. Живојић, М. Константиновић, А. Ј. Одавић, С. Ј. Аврејов, од општине г. г. Ст. Јовановић, Ђ. Јовановић, М. Тодосић, Ст. Живојиновић, К Ј. Ранић, Ч. Павловић, Ж. Ј. Вељковић, С. Вељковић и П. Т. Нешић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. фебруара 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Председник изнеси одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о скретању стазе и нередовном односу.

По прочитању тих молби АБр. 1268, Сбр. 3146 и 3601, одбор је жалбене изнашење, да се Петру Младеновићу, земљорадну може дати тражено уверење, да се суд предходно увери о наводима подноиоца Јелене Ђорђевић удате и Јове Јованова надничара, на тек онда да им нада тражено уверење.

III.

По прочитању акта истражног судије за нар. Београд АБ. 1101, којим јавља, да је одређени присутник Михаил Трнавчевић неспособан за вршење одређене му дужности, јер је глув, одбор је одлучио суд општински, да на место Михаила Трнавчевића одреди другог лица за присуство.

IV.

Председник општине напомиње потребу, да се уђе још једна нарочита линија за заштиту бол-

градову, и поште и не будуту ина могућности, јер су истим продаљења ова мировна погара. предлаже, да со за мирење лекара општине бе-градске узме Светислав К. Терзић, који је у Бечу свршио историјографу школу и који прима акту Министарства унутрашњих дела од 24. фебруара 1894. г. СБр. 1641, ово назначење за мировне лекара.

По саслушању овога и по прочитаву молбе Терзићеве АБр. 1066 и акта Мин. унутрашњих дела АБр. 1166 одбор је решио, да се у општин-ску службу за мировног лекара узме Светислав К. Терзић. Плату да му у границама буџета одреди предсеђник општине и да му се почне исплаћивати, над дужност буде примио.

V.

Сходно одлуци одборској од 24. фебр. 1894. г. КВрБр. 87, предсеђник општи одбору да решење питање о награди члановима комисије за надзор при грађењу електричне осветљења у Београду.

По саслушању тога предмета одбор је решио, да се одређена комисије за надзор при грађењу електричног осветљења у Београду новчано на-гради за уложени труд ово тога посла.

Величину награде да предложе одбору г. г. Ив. Чорговић, Марко Величковић и Марко Ве-тровић одборници.

VI.

Предсеђник општинског одбора, да је Високо Министарство Просвештеног Архиепископског Београд-ског и Митрополит Српски одредило за општинска прела на новом гробљу у Марка Краља са платом од 100 дин. месечно и о томе известио суд општински актом својим од 11. фебруара 1894. г. ЕБр. 351.

По саслушању овог саопштења и по прочитаву тога акта АБр. 813. одбор је одлучио, да се узме Његово Високопреосвештенство да по-стављене свештенике за прела на новом гробљу одлучи за највеће време, које је општини мо-гућно да буретом горивог сува за подржавање свог свештеника када за то буде потребно, а ако свима буретом наградама да чини умјесне обзи-ре подржања мањих страноре, које подржавање није ушло у буџет за ову 1895. год. Да обреде врши-ме у тер ради врши и са сада београдски парохијски свештеник редом.

VII.

Управник грађевинске одељења општине бе-градске поднашао одбор, да је Димитрије Ша-јновић на писмено прошење одлучио, да ће за-почети радове на сеоској парцели бр. 2 у Ба-нови Брду, а да ће радове завршити до 1. ок-тобра 1894. г. Гр. 737 за 118.923 Т. дин. и тражи одборску одлуку уговора на увиђај и одобрење.

По прочитаву тога акапита уговора, одбор је решио, да се о грађеву опште да одлучи одлуком одборском од 24. фебруара 1894. г. Гр. 766 одређеним правилом Николе Лу-шића према предложеном нацрту, изложеном у писмени пристанак у ће предузимају цену за грађевине и осим износа који заслужи сваки ста-ваоц и један динар уштипо.

Да се о овоме нашу одлучи са предузимачем уговор и поднета да одмах на сеоја парцеле бу-дуће одређене за грађење основних школа.

IX.

Управник грађевинског одељења општини од-бору да је према решењу одборском од 24. сеп-тембра 1894. год. Гр. 766 одређени правилом Николе Лу-шића пристао, да приликом тачкарења других пра-вила према предложеном нацрту, изложеном у писмени пристанак у ће предузимају цену за грађевине и осим износа који заслужи сваки ста-ваоц и један динар уштипо.

Да се о овоме нашу одлучи са предузимачем уговор и поднета да одмах на сеоја парцеле бу-дуће одређене за грађење основних школа.

X.

Управник грађевинског одељења општине бе-градске поднашао одбор, да ће Живко Ђорђевић Риста Крстић и Јанко Дамјановић не пристаје да дуга у кући Младенки удови управе према пред-рачунској цени грађевинског одељења општи-ној изградњи 24. фебруара 1894. год. Гр. 767, да су Живко Трнавац и Стојан Анастасијевић од. предузимачи прописаних пријавили да пристају, да ако после извршне по предузетој и по прописима поднашена с тим, да стара кућа и плаштаје на ће узаци ову употребити за изград-ању своју друга а да за сваки кубик метар старе плаштаје и камена каква општинске дипара. ако и да ни се спрала плаша тачно онаки чет-вакат дана, у противном не одговарају, ако неке у остављеном року не буде готова.

По прочитаву то њаке, одбор је решио, да се грађеве мандани и отпадаоце да ове не-ведене од спомињане улице до стрмаре трошар-ринице у кући Младенки удови устука Живку Трнавцу и Стојану Анастасијевићу према пред-писаним нацртима, напису и начину који је за предузетну цену за оспављени дотле плаштаје и отпадаоце дипара и осталог у кући и ме-ђаку предузетник у пост ежаше сеоам стагна плаштаје дипара, укупно за осављени и пет-ја-кала сеоам сеоамо осављени дипара, и осављени и пет пара.

Да се о овоме нашу одлучи са предузимачем уговор и поднета да одмах на сеоја парцеле.

XI.

Одборник г. Иванја Малавић поставља, да се у Јовановој улици много шипље и нечисте воде просеца те нуки отпаду и прави немогућа.

Предсеђник одговара, да ће указати планиђај и поступати са прописом на ову.

XII.

Предсеђник општи одбору на решење молбу Живка Трнавца, да му се устави још преду општинској комисији зидања „Беле Мајке“ на тр-године, а који је мајци завршен и не знаци општини никаква прихода.

По прочитаву то молбе и мишљења грађевин-ског одељења ЕБр. 801. одбор је решио, да се општинска комисија зидања „Беле Мајке“ устави још преду Живку Трнавцу на с-тин, да се про-

---

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНОМ СЛОБОДОМ У ТУРСКОЈ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СЛАСКИ.

(Заједничка Одлука Бео. Шкодске књижевне задруге, одобрена књиж. одбором).

Мотто:

— „Пође цар кретат бој с таванца чудан ујед и голи-ма чудну војску: Оџаке је ђе пређашње кудрасте туђе плаћу, и сазвати се туђе сазове.“

Карамзин.

(Наставак)

У коме вели деспоту: да се ништа не боји од краља Зиполе, јер ће бечко ми одмах од горе да крепемо велику војску на њега; и онда сви од доле моћемо ухватити тога издајицу целог Христијанства и *та кем биту после тога деспотом; и у Маборској чито је* *од њиово доба деспот од цара Сисиновића* *ту сопственог ропчишта деспот великашког* *та и деспотског*.“) Онако обећање но стварно је дало, да Хабсбуржани — који много обе-ћавају, да ће ако нешто испунити, — ипако пагалила земаља са остварење српске мисли код громота Зиполе; онда би пре могло тоне бити говор ривалстви између Бошића и Бошића са деспотом Јованом. Јер ова напред наведена, да је Јован брзо стекао по-штовање у Срба и поправио њихову ра-ђају славу. Ну пако му драге, тек главно је то, да је признаје деспота Јована на страну Фердинандову био ак престола зна-чаја по обе западне стране. Узмали је Зипола покушавао да одврати деспота од Фердинанда, обећавајући га на задану ре-ч позицију заштитну верности. „Већ има 4 месеца, каже са мојим људима у пустој земљи лежим (мислећи деспот Јапиза). Ну В. учинило ће глупо, а није хотео са мном нешта или мени какво год добро учинити, и ништа ми није дало у руке. И у Будиму седи Ни. В. као немо. Сад, вере ми, ни-мало ствари Фердинандо тако ми је ве-ћаша посло, и још ми је обећао добра дати домаћином писмом са шесћим печа-тови, и не знам ја, како да му одлазим. Сад сам слуга у служби цара Фердинанда,

---

*) Летопис М. С. за н. 1868. г. II стр. 51.

ницу изнабде за свеизлазећу тога мајдана, не може би арендатор бео дужан, да га откупи и отвори и да аренду плаћа по кубном метру извађене камена.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Читуља. Данило Данићевић, доктор целокупне лекарства, општински лекар за шарт палилулски, умро је 3. ов. мес. а сутра дан сарањен уз велико саучешће од грађана.

Као одличном лекару, још одличнијем грађанину и добром другу нека буде српска земља лака и Бог да му душу прости!

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 22. Ф бр. до 5. Мар. 1894 годину о хемијском прегледу животних средстава и других предмета од утицаја на здравље људско за општину варошн Београда.

Приликом санит. ревизије у дућанском одељку, коју је извршио општ. лекар г. *Др. С. Ивос* прикупљено је за хемијски преглед 50 разних објеката и као незадовољно налазе је: 2 проде јестика обе измешане с кестеном и јечма и са сеиамским шротом. 1 бућарска шода, у којој је нађено више но што се допушта да могу имати воде за домаћу потребу органских материја и продукта распадања органских материја. 1 сирер фалсификован кукурузним брашном и лобом. 1 алова напрака фалсификована кукурузним брашном. 1 кана прекса туцана мешана с јечмом и с рђавим глиненим земљама суда.

Прегледано је за ово 61 проба млека и нађено је с водом помешана млека код следећих млекара:

Јелте Стаменковића под.
Трофима Петровића из М. М. Лута.
Живка Арсића из М. М. Лута.
Тана Крстића из М. М. Лута.

Напоследку извршено је и 16 анализа вода и то: у Макишу из свих 5 бунара, из гашишта бунара и чесме, у варошн: на косом подножја чесме у забарат. (3 пробе) Гашиста бунар обе чесме, варошни: дежурна чесма и чесма код Цвет. трга, Балабиндерски водовод чесма на палилул. пијаца и код св. савског дома.

Никакве значајне промене у саставу тих вода нису констатоване.

Из државне хемијске лабораторије у Београду 5. Марта 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошн Београда. У седмици од 13. до 20. фебруара 1894. године допутовало 641. отпутовало 391. Од којих су:

а.) Поља: мушког 607. женског 34.

б.) Вероисповести: православне 519. католичке и протестан. 69, мојсијенске 29, мухамеданске 24, света 641.

в.) Постојбина: Србија 462. Аустр-Угарска 104, Босна и Херцеговина 4, Црна Гора 3, Грчка —, Турска 31, Бугарска 5, Румунија 12, Русија —, Немачка 7, Француска 6, Италија 5, остале државе 4, ван Европе — г., Занимање путника: Трговци и економи 32, Занатлије 62, Трговци 266, индустријалци 5, пиесквиенти и предузимачи 8, Економисвари 22, Интелигенција (војска) 127, Ђаци 17, радесници и помоћници 26, Пилари и бонајије 17, надзорчари и слуге 32.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 21. фебруара 1894. год.

О Б Ј А В А

На дан 28. ов. год. одређена оферталиа лицитација за прекрчење калдрме у оба дела Симеонићеве улице које се нису извршиле зато, што није дошао довољан број лицитаната.

Зато ће грађевинско одељење среза општ. београдске позвати другог у своју канцеларију оферталну лицитацију на дан 10. Марта ов. год. за израду исте калдрме.

Кауције је како за посао у доњем делу, тако и у горњем делу те улице по 2500 динара и полазе се и то:

250 динара у готовом или у предаћем државним папирима или општине београдске при подношају оферата, остатак од 2250 дин. полазе предузимач, коме се уступи посао у року од (7) седам дана по свршетку у у предаћим државним хартијама или у интабулацији на прво место за рачун овог посла, или најпосле у материјалу за овај рад, у ком случају задржавање се од сваке исплате по 20%, од израде до измирења горње суме кауције.

Понуде у запечаћеном писму (куверту) предаје се комисији у грађевинском одељењу 28. фебруара ов. год. од 8—12 часова пре подне и од 2—4 часа по подне.

После тога рока оферта се неће више никоме примити.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто ово посао иде сила у уштрашњу радњу општине, која не подлежи државној такси.

Право на подношај оферата задобија се положењем кауције у 250 динара у готовом или предаћим папирима и подношењем услова.

Отварање оферата извршиће комисија тачно у 4 сата по подне у присуству лицитаната, који се ту затекли буду.

Испуни услови, цена и предмет стоје до дана на и на сам дан лицитације сваком на увиђај у канцеларији општинског грађевинства. На захтев пак даваће се и свако друго усмено обавештење.

Из канцеларије грађевин. одељења општ. београдске 21. фебруара 1894. г. Бр. 793.

О Б Ј А В А

Према решењу одбора у седници својој од 17. фебруара ове год. — Грађевинско одељење среза општ. београдског позива на јавну лицитацију за прекрчење калдрме у Симеонићевој улици, која се има извршити на основу нацрта и предмера, који се могу сваког дана у канцеларији грађевинског одељења видети.

Лицитација ће се држати у канцеларији грађевинског одељења среза општ. београдског 28. фебруара ове год. у 10 часова пре подне.

Кауција износи 250 динара, која се има положити у готовом или у предаћим државним папирима.

Понуде у запечаћеном писму (куверту) предаје се комисији у грађевинском одељењу 28. фебруара ов. год. од 8—12 часова пре подне и од 2—4 часа по подне.

После тога рока оферта се неће више никоме примити.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто ово посао иде сила у уштрашњу радњу општине, која не подлежи државној такси.

Право на подношај оферата задобија се положењем кауције у 250 динара у готовом или предаћим папирима и подношењем услова.

Отварање оферата извршиће комисија тачно у 4 сата по подне у присуству лицитаната, који се ту затекли буду.

Испуни услови, цена и предмет стоје до дана на и на сам дан лицитације сваком на увиђај у канцеларији општинског грађевинства. На захтев пак даваће се и свако друго усмено обавештење.

На канцеларије грађевин. одељења општ. београдске 21. фебруара 1894. г. Бр. 793.

О Б Ј А В А

Према решењу одбора у седници својој од 17. фебруара ове год. — Грађевинско

дакле, рекао Јован већ се не удаа ваше у мене; ако ли нема тронка, да пошаљ доста.(1) И посла, вели они Турбе, краљу Лазару фрулара у плату на дар. И онога се јасно види, зашто је деспот Јован оставио Дечане.

Од једног Зато се ово може мислећи да ће интерес је једне стране српски деспот са стране јаком војском, а с друге стране краљ Фердинанд са осталом пратњом. Нашта му друго није остало, но да се на своје ноге стане и тиме потпуно своме протектору — султану. Али и ту му деспот јако смета. Познавајући Зајољина, који није султану, хватају деспотови поћници и нешто шаљу Фердинанду. Најзад ће Зајољ решити да оружаном руком прекрши браку, која му на пут стаје остварењу његових амбиција. Са великом војском пође на деспота сина најмилијег племића *Петра Перењија*, који пређе Мораш, па се удруши неке бишу пароши Сегединца. (пон Срмаи пеши Сулоша). Мађарски племићи с краљем ће на лицу од радости, дочеће поуздано, да ће деспота сатрти. Али право је говорио Зајољи пон Турбе. „Истар Перењи неђан у својој ни-

(1) Монахе М. С. за г. 1868. ч. II. стр. 51.

ништа, а по крај свега није нигда борати се са ратним оружјем, а они *Рашћи*(1) одо се са ратним оружјем, и они *Рашћи*(1) одо су осуђени и *анатем* и *клетвом* и *соломом* у *мањинама сеојим*". Која је то *мањина*, која би могла сматрати изумешаном у једногга душанског народа за своју ствар?

— Истар Перењи био је тако потучен, да је речима попа Срема — ни на самом Мухачком пољу није толико Мађара пало — пуно, пошао у свој батин. Сам се Перењи једва жив спасао преко Мораша у Ђалу, где је се крио читаву недељу дана у кући Марка Јакшића. Овај догађај могао се десити крајем маја или почетком Јуна 1527. године.(2)

Кад је немио глас о пораду Перењијеву стигао у Будим, обузео ужасан страх све Запољеће тако, да су племићи неки самоволја краљу да бегу(3) Запоља одмах позове најодличније бискупа Ђакрина Ђакрина, да са саветом од Срба. Он скупи остатке Перењијеве, потпрени их новим четама, на груде написаће на деспота Јованка и у бају том деспот доиаше рана. Али пат се мало пазећи, опет скупи своје војнике, на ударе на Сегедин, да га поново отме, ну ту га мучни опасно рани један Мађар и онесвешћи за једну ногу. Рањена деспота одпесу Срби у неко оближње село. Чувши, да је деспот рањен изађоше — како веле пон Срмиза — самога домаћина у оној је кући био, Вазен, Терек доће са својим војницима и полумртвом деспоту одоше краљу, па је посла на дар Запоља у Будим.

(Наставиће се)

---

(1) Летопис М. С. за г. 1868. ч. II. стр. 62.

одељење општ. београдске држаће на дан 7. марта ове год. оферталну лицитацију за израду тротоара од плоча у следећим улицама и то: Љубичиној, Милановој, Крунској, Обилића — Венцу и Васиној улици.

Каучија за Љубичину улицу 1700 дин.
„ „ Миланову „ 2400 „
„ „ Крунску „ 800 „
„ „ Обилића Венац 1000 „
„ „ Васину улицу 1200 „

Понуде у запечаћеном писму предају се комисији у грађевинском одељењу 7. марта од 8 до 12 часова.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто цео овај рад спада у умутрашњу радњу општине, која не подлежи такси.

Отварање оферата извршиће се на дан 7. марта тачно у 12 часова у присуству лицитанта.

Услови и предмер до дана а и на сам дан лицитације стоје сваконе на увиђај у канцеларији грађев. одељења.

На захтев даваће се свако друго објашњење.

Из канцеларије грађевинског одељења општине београдске 1. марта 1884. год. ГБр. 922.

О Б Ј А В А

Према наређењу Суда општине нар. Београда држаће се на дан 7. Марта ове год. у канцеларији грађевинског одељења истог Суда („Хотел Лондон" преко пута) — оферталпа лицитација на израду калдрме и тротоара од обичног ломљеног камена, у у улицама и то: Пашарској, Милутиновој Орловића и Исарској.

За пашарску каучија (700 дин.) седам стотина динара.

За Милутинову каучија је (1700 дин.) хиљаду и седам стотина динара.

За Орловића каучија је (1400 дин.) хиљаду и четири стотине динара и

За Исарску каучија је (1800 дин.) хиљаду и осам стотина динара; а полазе се — $\frac{1}{10}$ (једна десетина) од горњих каучија у готовом или у предаћим папирима при предаји оферта, а остатак каучије полазе предузимач по свршетку за му је понуда примљена у року од 7 дана, у предаћим хартијама или у китабџијским на право место за рачун овог посла или на поцетку у материјалу за овај рад у коме случају задржава се од сваке исплате по 20%, од зараде до намирења горње суме каучије.

Понуде у запечаћеном писму (куверту) предају се комисији у грађев. одељењу 7. Марта од 8—12 пре и од 2—4 по подне, после тога рока оферта се неће више примити од никога.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто цео овај посао спада у умутрашњу радњу општине, која не подлежи такси.

Право на подизање оферти добија се полагањем каучије како је напред означено и потписивањем уговора.

Отварање оферта извршиће комисија 7. ов. м. у 4 часа по подне у присуству лицитанта који се ту буду затекли.

Услови и предмер стоје до дана, па и на сам дан лицитације сваком на увиђај у канцеларији грађевинског одељења.

На захтев даће се и свако друго објашњење.

Из канцеларије грађев. одељења Општине варошн Београда 28. фебруара 1894 год. ГБр. 895.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (кашџијера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За шеталиште шпорхерд . . . . . 0.20 д.
в) За уводи . . . . . 0.40 д.
г) За чишћење уводна шпорхерд у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са пећи пећи . . . . 0.20 д.
з) За чишћење димњака (пламијера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубик метар . . . . . 10 — д.
б) Од воза . . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марта за пазе за годину дана . . 3 — д.
б) Обавезане изгубљене марке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара за два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола за великима са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола нова са 4 коња . . 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕЛИЋЕЊЕ БУЂРЕТА

За кварторе: Саламанки, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухње или мање дућана са собом . . . . . 0,25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или мањег дућана са магазом . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих је кухињом, од гостионице са кухињом без магаза . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих је кухињом, од гостионице са кухињом без магаза . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ЦИЈАЛА

ПРЕМЕРЕНО НА ГРАЂАНСКИ КАНТАРУ
Од 26. Фебр. до 4. Мар. 1894. год.

ВЕЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		ПАЛИЛУЛА	ВАРОШ
		дин.	пар.	дин.	пар.
39759	АРНАУШКА	72		45	
	ВРАЊИНА КУКУРУЗНА				
	ВРАЊИНА ИЗВЕНИЦА				
5149	ВИНА БЕЛА (ОД ЈЕЧ.)		50		45
	ВИНА ЦРНА (ОД ЈЕЧ.)				
3678	ВОЛОВА	45		40	
	ВУНК НЕ ПРАНЕ				
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУВА				
5144	ЈАБУКА	20		14	
73296	ЈЕЧМА	11		10	
456	КАЊИВА	120		110	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЗАЈЕЧЈИХ				
	КОЖА СВИЊСКИХ				
	КОЖЕ ЈЕЛЕНОВЕ				
	КРЊА				
14500	КРЧМА	4		3	50
8629	КРОМПИРА	10		8	
	КУГЊИНКА				
	КУГЊИКА				
36167	КУКУРУЗА	8	40	8	
	КУЉУША				
	ЛОЈА ЈЕТОВЉЕЊОГ				
	ЛОЈА ТОПЉЕЊОГ				
	ЛУКА АРНАУШКИ				
230	ЛУКА БЕЛА	60		50	
4699	ЛУКА ЦРНА	40		30	
	МАСЛА				
69	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
17598	ОВСА	12		11	
705	ОРАХА	35		30	
1265	ПАВУЉА	12		10	
	ПЕЧЕЊЕЊА				
325	ПРОСЕ	6		5	
176731	ПШЕНИЦЕ	12	50	12	
1065	РАЖИ	9		8	
	РАЗ. КОМ. (ОД ЈЕЧ.)				
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ				
5337	РАЗ. ШЉ. ДУГЕ	1			80
38541	РАЗ. ШЉ. МЕКЕ		50		25
19814	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
33270	СЕНА	5		4	
532	СИРА	90		50	
3209	СЛАМЕ	3		2	
225	СЛАНИНЕ	120		110	
	СОЧИВА				
	УТЉЕНА ДРВЕНОГ				
152200	УТЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИНДАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
69251	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	18		11	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
	ЦЕМЕНТА				
30467	СИТНИЦЕ				
24947	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаје ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник ЈЕРОЋ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 12. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин
на пола године . . . . . 3 „
за страни земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 13. МАРТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПОСЕТИОЦИМА БАЊА ОДАТЕ ПОВЛАШЋЕНЕ ЦЕНЕ У ЧИТАОНИЦИ ОВЕ НОВИНЕ

Рукописи не враћају се

ПРЕТПЛАТНИНА ПОЧИЊА ПР ПРОЛАЗУ СВ.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Пошто су потребне зграде и обори за стоку на новом марешком тргу на Тразлишту подигнути и потпуно готови, да се на њему могу обављати сва послови, који су до сада обављали на марешком тргу на Батал-Џамији. — Суд општински на основу решења одбора општине београдске од 9. Јула 1893 године АБр. 3841

наређује:

Да се марешки трг са Батал-Џамије пресели на Тразлиште.

Сеоба ова направљена се од 6. тек. м. тако, да се 7. Марта тек. године сви послови који су досада обављали на Марешком тргу — Батал-Џамија — отпочну обављати на новом марешком тргу — Тразлишту.

О овоме се грађанство вароши Београда извештава ради знања и управљања.

Од суда општине вароши Београда 5. Марта 1894. год. АБр. 1337.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

II. РЕДОВНИ САСТАНАК

9. Марта 1894. год.

Председнико председништ: Чланови Р. Илијанчевић, од-борници: Јован Ђ. Ђ. Чворговић, Ј. Јовановић, В. Вајер, М. Вељковић, Ф. Тобијас, Н. Крстић, Д. Михаиловић, Н. Н. Јовић, К. Н. Јовић, С. Ј. Аврамо, Ст. Ј. Поповић, заменици г. г. Т. Јовановић, Со. Јовановић, Н. Ђ. Губеревић, Ъ. Н. Петровић, С. Ъ. Велимир, Н. Т. Матић, Ъ. Н. Вељковић, Ж. Ј. Ђорђевић, М. Николић, Сг. Миљковић, Ј. Гашовић.

I.

Прочитан је записник изборених одбора седмице држане 28. Фебруара 1894. год. и усвојено су оне мисао и допуне: у одлуке КЊБр. 94, да се у тачки што се тиче тиста у утвор изрекне како, да поврат дела живота затвореног и изнемогног и нет стоја по сво:

У одлуци КЊБр. 97, да се додатак предложеној за нове радове у цвет хиљаде седам стотина седесет динара изостави, пошто за ово треба нарочита изборска одлука.

II.

По прочитаној вати вегрејског судије за пар. Београд. АБр. 1188. 1224, 1099. 1189. 1124. 1286. 1285, 1287, 1100. 1096. 1058 1187. 1223. 1016. 1098. 1144. 1222. 1095. 1014. 1099. вати Ужичке пар. Београд АБр. 1049. којима се траже умрлице о калдаву и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да је Магдалена ж. Милана Младеновића чланица доброг владања и добог имовног стања; да су доброг владања и скромног имовног стања Симеоје Јанић кочар, Никола Ђорђевић пенсионер, Љубомир Константиновић кадет бивши, Никола Младеновић бив. завршитељ, Јован Пуртић таксатор, Сретја С. Рапшић, Параскева Наумовић до су му женивши, Ђорђе Гавриловић пономар, Стеван Милутиновић земљ., Катица Милошевић индивидуа, Јован Богоман б. контролор, Тошар Шпанер бакалин, Драгољуб син Стевана Јовановића. Јелена син Стевана Сотировића земљорад., Сотир Младенић свештеник. Лина жена Милоје Гојковића судијатова, Тоша Гроздановић, бив. таксатор, Петар Васић свирач. Јован Петровић б. пекарин. Катa ж. Јована Тешића индивидуа, Владимир Илић свештеник. Исаак Фишинић бив. индивидуа, Јован Крсмановић таксатор, Стеван Стојковљевић таксатор, Марија ж. Митутина Стојковића службеница на железници.

III.

Предлежење општинског одбору, да треба узети њега Мазиње отписати до износног одобрења од Министарства грађевина, на предлеже, да се оно отписање изврши одмином правила написано у тој ствари, по решењу одборном од 28. фебруара 1894. год. ПБр. 985, да се тај посао да на народ предузимчима Живку Трипићу и Стојану Живојиновићу, који ће в извршити тражити и према предузетној цени од цвет хиљада седам стотина и седесет динара.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ОД ПАРАДИНИХ СЕЉАНА У ТУРСКО

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДИЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и Л. М. СЛАСИЋ.

(Допуштењем Свете Вис. Школе одређене прама књижевне расправе свеце. Богословље).

Мото:

— „Дарја ваш вирстват (вештинама чудним умом и одношаја чудну снагу)“ (Врем) је да претставља чудовиште зубом хамбу, и пазите на зубом свашта).

Карамзин

(наставак)

Тако је жалосно свршио овај знаменити човек, који је духом својим умео да заплаши хиљаде својих непријатеља, а поседом и силом да застрани хиљаде својих непријатеља. У животу његовом оставља се питање једва незнатно детаљније душевног расположења српског народа у Угарској, а у још жалоснијем српштву живота његова нашре се судбина све српске државне мисли којој он беше оличени представник: којој беше душа и срце. Смрћу његовом посиће и та мисао, и ма да оста још доста живих војвода и јунака српских, и ма да Срби и даље радише да своју стварни или бар мишљаху да раде, никад се више не појави друго видније деспота Јована Бранковића, никад више српски живот у Угарској не доби ону политичку улогу у којој је деспот Стефан Штиљановић, који одигравање за живота свога омиљеног „мерак“ Јовово, када га Мађари крстише због силе, којом располагаше. Зашто је тек сва надгледао на се мрежу околојевског српског народа, који зна, да се смрћу Јованковом нишо не то, да се утиши радња Срба на својој државној идеји.

Чим погибе деспот 25. јуља 1527. г.[1] сви српски Шајкаши, па и они чак у Бугарину, пређоше Фердинанду пред њиму од таваши на градове, које за обилана Дунава беше подигао Зашоја, да српски њихов одјелак: пробаје се они храбри синци на својим пајкама, несклањајући ништа на то, што неста скоро иду, а ирна као кишa на облака свиђају с обе обале дунавске. Такве сродности беху Срби угарски XVI. столећа!

Они будимски Шајкаши дођу у Београд, где су били и остали деспотови војници. За таку преданост Фердинанду их богато обдари, давши им г. 1528. у баштину селиште на Вагу.[2] За стареницу постави им Фрању Ревају, одликовавши га тим званием, које је остало Зашоју и преко њему. Српске војводе: Бакић, Божић, Балабан, Марко Јакшић, још су уз Зашоју. У томе се већ приближавање време, да ова краља на бојном пољу докажу своја права на круну угарску.

Али Фердинанду је и даље настојавало, да придобије на своју страну и која чувене војводе српскоп. Најпише је пазио на јуначког Пакша Бакића, што се заната беше најомиљенија личност код Срба. После њега времена ни највише и Бакића на страни Фердинандовој.

(1) Гласник срп. уч. др. књ. 67. стр. XLII.

(2) Ріесо І. К. Шандорић. Стр. Срби у Уг. кн. І. стр. 66. — Родо. Ј. Нов. Срб. кн. IV. стр. 52.

По саслушању овога одбор је решио, да се овој Милошева улица приликом грађења младенов отвори до утврђене ствари имеђето и да се овај посао уступи према прописаним погодбама Живку Трошићу и Стојану Анастасијевићу предузимачима, за цену од шест хиљада седам стотина и педесет динара.

Сума ова да исплати из терет зајма.

IV.

Председник општине саопштава одбору, да је општинским лекар Данило Данковић, доктор целе куниве лекарства, после дужег боловања умро и поклон одборнике, да поменима до вечне куће пратите.

По саслушању овога одбор је одао последњу почасту покојнику са речима: Бог да му душу прости и нашим поклон к знању.

V.

Председник општине поклон одбор да на место г. Николе Х. Поповића, који је престао бити одборник општински, изабере друго лице за члана повереништва, које има предложити одбору, које би се општинско земљиште могло уступити лекарском, учитељском и опште радничком другству за подизање друштвених домова, шаље је одбор још у прошлој седници у начелу решио, да се овим друштвима дају потребна земљиште. Решење одбора од 24. Маја 1893. год. Абр. 2824. КЊиБр. 229).

Одбор је општине председника општине да сам изабере једног од одборних рада поклонска овог повереништва на место г. Николе Х. Поповића.

VI.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд Абр. 1288, којим извештава општину да с одређени приступиће при исљедењу кривичних дела: Николе Х. Поповић, Мих. М. Ђорђевић, Живка П. Јовановић, Димитрије Пауловић, Ђ. Протовић, које да приме све дужности из разних уговора, — одбор је одлучио суд општинске да цени разлоге изношених сродака, да поче уколи да из жетвог места друге лице одреди за приступање.

VII.

Председник изношења одбор да ће у Септембру месецу ове године доћи у Београду до 400 лекара са лекарски конгреса које ће се држати у Будим Пешти. да протеклоју у Београду уставше, које одуке чувају и увапређеју народне здравља; да је за доток њихов одређен од стране општине београдске, да одговоре страше одреди у тај одбор изабрано лице.

По саслушању овога одбор је одлучио, да чланови одбора за доток оних лекара буду председник општине, одборници г. г. М. Капетановић и Жарко Вељаџић и управник градјевинског одељења г. Т. Седлачковић.

12. ВАНРЕДНИ САСТАНАК
7. Марта 1894. год.

Председавао председник г. Живко Р. Марковић, председник суда г. Ј. Антонијевић, чланови: поменути г. К. Чучић, од изборника суда г. г. Ј. Бојовић, М. Вељковић, Н. Вадар, С. Ј. Аврамић, М. Капетановић, Ж. Обрадовић, М. Петровић, М. Трифковић, Ђ. Крстић, А. Спасић, П. Пауловић, М. М. Ђорђе, А. Ј. Оцокоп, Ђ. Черкезовић, од заменика г. г. Ђ. Јовановић, В. Ђ. Губеревић, Мих. Јовић, Ц. Н. Петровић, М. Пауловић, С. Јеленковић, А. С. Јовановић, Ов. Ђ. Вељковић, И. Т. Милић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице дражне 3. марта 1894. год. и примљен је без измена.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд Абр. 1326, 1323, 1358, 1392, 1324, 1393, 1357, 1356, 1365, којим се тражи уверена о владању и економ стања извесних лица, одбор је изјавио, да су добре владања и добре имовине стања Јован Бобић служитеља, Ђорђе Соколовић предузимач да су добре владања и скромне економ стања Илија Ковачевић пекарин, Живојин Вучковић бив. поклуштер; да су му економ стања Сотир Марковић бив. кафеџија, Милоје Домљановић радник, Јован Калитерно бетонџија, Крста Марковић спирач, Јованка жена Владимира Ж. Мишића отд., да је Михајло Г. Државни помоћник добре владања и средње имовне стања, поштено су му решењем суда приостановљен за вар. Београд од 22. Јануара 1894. год. Бр. 1290 трговска сва грађанска права, која је био изгубио пресудом истог суда од 30. Априла 1887. године Бр. 5500.

III.

Председник извести одбору на мишљење молбе појима од трпе упутила с имењем стаду и изродичном одноу.

По прочитању тих молби Сбр. 3541 и Абр. 1409. одбор је изјавио мишљење, да се суд предложено уверн о владању молилаца Ал. Алексића и Јелено Ђ. Мишковић на тек онда да их изда тражено уверење.

IV.

Управа вар. Београда прослеђа одбор на мишљење међу Хуберта Анеда и неговог жене Луџе, којим моли да се прене у српско подаништво.

По прочитању тога акта Абр. 7188/93. год. одбор је мишљи, да су Хурберт Анеа и његова жена Луџа добре владања и да заслужују да се приме у српско подаништво.

V.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1282, држане по други пут за набавку канцеларијског материјала, на којој није било ни једног лицитанта, одбор је одлучио. да се за набавку канцеларијског материјала држи по трећи пут усмена лицитација.

VI.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1278, држане и по трећи пут за давања песа са шљунковите косе за обали сапске и дунавске, на којој није било ни једног лицитанта и по прочитању изказано покуће Косте Ст. Јовановића Абр. 1279. којим нуди за овај заиун нет стотина двадесе годишње, одбор је решио, да се покуда Косте Ст. Јовановића одвали као најповољнија по општину; да изнађивање такве за шљунке песка са обали сапске и дунавске врши сам суд општински преко својих органа.

VII.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1354, држане за изради зидова на новој згради основних школа за дунавски трг и изградње зидуле Стојана Б. Костића Абр. 1373, за израду ограда плоча, одбор је решио, да се ове лицитације као и изнађени покуће одобре. Оглашујући те одборске поверенима г. г. Тодор Михајловић и Саломон Ј. Аврамић да ову ствар ревидирају, како раду, да ће по општинске интересе бити најбоље.

VIII.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1301. држане за давање на закуп њивска на Калиметдану, на којој није било ни једног лицитанта. одбор је решио, оглашујуће се суд општински да опет пусте сам изда под закуп њих из ту потреба за суму, која је њих пракси од оних њихова буде предложена.

IX.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1302. држане за давање под закуп општинског плаца

Шта је узрок томе? Сам крал. Запоља. Сумњајући можда у верност Пазлину, који беше самосталнија духа од Божића, Запоља отпоче поседнут, о Тројицина 1527. год., удаљи на достојанство деспота српског, дашиш му ону диплому: „Nos Joannes etc. Rex Hungariae etc. memoriae commendamus quod Nos de fidelitate rerumque gerendarum dexteritate et animi integritate fidelis Nostri egregii Radych Bosyth capitaneі Nazadistarum (Шајкашна) Nostrorum ad plenum confisi et consideratis servitiis praesertim in confinibus Regnorum Nostrorum contra Turcos Christiani nominis hostes atrocissimos et impet... Regni Nostri Rasciae despotum, quem basenus magnificus Stephanus de Grabarya (Борисић) tenuit, sed ex eo... Stephanus immemor fidelitatis ac fidei suae oblitus etiam honorum rebellionis propter vis dictus germanicae factioni adhesisse. dicto despotati merito privari dignoscitur. memorato Radich Bosyth durante nostro bene placito duximus dand et conferend, ita tamen, ut ipse ea qua hactenus Nobis se exivit fidelitate et deinceps servlat. Datum Budae feria s-a proxima post fest. sanct et individ Trinitatis millesimo quingentesimo vigesimo septimo.“ — Зар није ово чисто ирвање особља Бакићевих, кад се деспотска власт даје другоме лицу, које га нигде не надмаша? Ако томе додате, да је Фердинанду, без сумње знајући за опасно расположење Бакићево према Запољи, поклоњено Бакићу поклатак свију доброг владања и средње имовне стања, поштено су му решењем суда приостановљен за вар. Београд од 22. Јануара 1894. год. Бр. 1290 трговска сва грађанска права, која је био изгубио пресудом истог суда од 30. Априла 1887. године Бр. 5500.

III.

Председник извести одбору на мишљење молбе појима од трпе упутила с имењем стаду и изродичном одноу.

По прочитању тих молби Сбр. 3541 и Абр. 1409. одбор је изјавио мишљење, да се суд предложено уверн о владању молилаца Ал. Алексића и Јелено Ђ. Мишковић на тек онда да их изда тражено уверење.

IV.

Управа вар. Београда прослеђа одбор на мишљење међу Хуберта Анеда и неговог жене Луџе, којим моли да се прене у српско подаништво.

По прочитању тога акта Абр. 7188/93. год. одбор је мишљи, да су Хурберт Анеа и његова жена Луџа добре владања и да заслужују да се приме у српско подаништво.

V.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1282, држане по други пут за набавку канцеларијског материјала, на којој није било ни једног лицитанта, одбор је одлучио. да се за набавку канцеларијског материјала држи по трећи пут усмена лицитација.

VI.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1278, држане и по трећи пут за давања песа са шљунковите косе за обали сапске и дунавске, на којој није било ни једног лицитанта и по прочитању изказано покуће Косте Ст. Јовановића Абр. 1279. којим нуди за овај заиун нет стотина двадесе годишње, одбор је решио, да се покуда Косте Ст. Јовановића одвали као најповољнија по општину; да изнађивање такве за шљунке песка са обали сапске и дунавске врши сам суд општински преко својих органа.

VII.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1354, држане за израду зидова на новој згради основних школа за дунавски трг и изградње зидуле Стојана Б. Костића Абр. 1373, за израду ограда плоча, одбор је решио, да се ове лицитације као и изнађени покуће одобре. Оглашујуће се одборске поверенима г. г. Тодор Михајловић и Саломон Ј. Аврамић да ову ствар ревидирају, како раду, да ће по општинске интересе бити најбоље.

VIII.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1301. држане за давање на закуп њивска на Калиметдану, на којој није било ни једног лицитанта. одбор је решио, оглашујуће се суд општински да опет пусте сам изда под закуп њих из ту потреба за суму, која је њих пракси од оних њихова буде предложена.

IX.

По прочитању протокола лицитације Абр. 1302. држане за давање под закуп општинског плаца

---

(1) Најстарија акта да је тим правилом П. Пазић добио од Фердинанда ни сколко добро доказивао, где се казнама са за војне бројна спојих поклатака — С.бр. У што време дошли су у Комаром и шеста срдаца Шајкашки, одакле су им шеље разлози по Раду, Пресбургу на Дунаву и Sellye-у на Barу (Die Serb Ansiedlungen in Steiermark; S. 6—7.).

(2) Летопис М. С. за г. 1858. г. П. стр. 69

пуку од Запоље: „Bch cy cuu Maharn пред нашега господара Цибака, али онај поклатак *Радак с Ратдона неће* да се одели од краља Јована, кад би *јои и Радак хтео*. *моћи бисмо краља Јована упрокостити.*“ Толику важност играли су у ово доба у ово доба у Угарској не само Раде Божић, већ и сви Срби.

Радића стоји код Комиће са одабраном војском, за коју пон Ђурђе пеша, да су сви били једнакога сласа као сокопани (Egnali statura tanquam falcones erant.) Фердинанд је већ било добро спремао за одсудну битку са Запољом. Изгубио невештином и не заузимљивошћу својом већину српског елемента, Запоља се још једини надао у Христу Фрапковапа, који још једнако у Христоса стајање на његовој страни. Али Крста раљев у бољу код Вараждина, кад је покушавао да освоји од пристапиле Фердинандових. 27. септ. 1527. г. видимо, а његова војска сва готово пређе бану Ердедију пријатељу Фердинандову.(1)

Истога дана кад је. смртно раљев, Крста

---

(1) Smiciklas T.: Fon. ger. ius. II. стр. 11.

од месе Благоје Лубиње, на којој није било ни једног лицитанта, одбор је решио, оглашује се од општинске да овој плаћа сам пад закупа ако та се затворе за њу, која ће по могућству бити пребивалац овој сумњи, нити је буџетом предвиђено као приход ове главе.

X.

Управник грађевинског одељења општине београдске поднеси реферат, којим тражи одборско решење, којим именом да се тротоарскиу улице, какве су на данашњу лицитацији за коју нису никаква тра предузимања поводе са разним кућама.

До прочитаку тога реферата ГВр. 1044, одбор је решио, да одборски повереник г. г. М. Кнежевић, К. Главинић и Ст. Јовановић, одборници и управник град. одељења г. Т. Сезестовић, као стручњаци одсе који је каком најбоље за тротоарскиње улице, да за се време тоне мишљену дуже но нека лицитација за израду тротоара.

XI.

По прочитаку реферата грађевинског одељења општине београдске Гбр. 786, одбор је решио, одобрава се предлог да пет чиновника седмичног шест динара за испомоћ на свакодневне улице између београдске ресе Н. Лесковца и „Булевара“. Да се овај износ да на израду шутог лицитације.

Да се предлози општине известе није је извлачење, на коме износи једна београдска Н. Лесковца на о таме подноси одбору извештај.

XII.

Предлози каквог одбору на решење предлог грађевинског одељења, да се ово одборне право, од основног износа до Иванданског плаћање летњим каменом и да се извади тротоар пред Митрополијом и спуда где са зида.

По саслушању овога предлога, и по саслушању усменог предлога г. Т. Сезестовића управника грађевинског одељења, да би на тоне месту требало градити каларну камену, одбор је решио, одобрава се предлог од динарет и пет чланова денет стотина предлог и шест динара за грађење каларне с потребним помоћни и тротоара ово Саборне цркве, од основне плате до Вишњака. Да се овај износ да на лицитацију.

Ко ово него што би се за израду овог износа дошло лицитација, да се управник грађевинског одељења извести, шта би лицитација за ово износ

каларна поднесен и да ли да би се опште могло исходити у том погледу у Србији, па да о том поднесе одбору извештај.

XIII.

Предсеник саопштава одбору, да је члан суда Јован Илић поднео писмену оставку на чланство у општини београдској.

По прочитаку то оставке одбор је одлучио, да се поводе Јовану Илић да пред одбором или писмено или усмено напесе све неправилности рада грађевинског одељења, због којих даје оставку, докле ће у оставци не изнеси но само воли, да нам неправилности. Ово ако изврати у најбољ седници. у противном сматрало се да ће је напод у оставци непотпуне и по том остављена неопходна.

XIV.

Одборник г. Андра Ј. Одавић пита, шта је са оним плановима Експлозина и Нове седнице, који је израда поверена г. М. Андоновићу преко. 8. Шпице и које је њима награда за овај посао већ давно израђени.

По саслушању овог питања и објашњења управник грађевинског одељења, да је г. Андоновић поднео израђене планове и да је одређена стручна комисија, да их прегледа, али да се та комисија ни досадно нешто до данас није састала. — одбор је одлучио, да се поводе члови одређена комисија да ове планове прегледа и извештај свој поднесе одбору.

Да се чланарина ове помоћне дате наградо од десет динара месно на партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

XV.

По прочитаку кандидата судског, Абр. 652. да је на главним општинској непознато лице из које намере учинило Стојану Ристићу насилну штету тако, што се обратило је тог брата, узело њих је рано брзо учинуло, одбор је решио да се шеста у доведеност и седам динара и седамдесет и пет пара исплати Стојку Ристићу из кас општинске а из партије за непредвиђене трошкове и да се ова сума накнади општинској каси од лица, које је дужно да воза каларе на станици и сборнца и чука и општинско и туђе плаше од ових дуж.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошп Београда. У седмици од 20. до 27. фебруара 1894. године допутовано 805. отпутовало 719. Од којих су:

а.) Пола: мушког 750. женског 44.

б.) Вероисповести: православне 695. католичке и протестас. 69., мојсијеисве 29. мухамедавске 24. свега 641.

в.) Поотбјана: Србија 462. Аусг-Угарска 104. Босна и Херцеговина 4. Црна Гора 3. Грчка —. Турска 31. Бугарска 3. Румунија 12. Русија —. Германија 7. Франц. 6. Италија 5. остале државе 4. нан Европе —

г.. Занимање путника: Трговци и економи 32. Занатлије 62. Трговци 266. индустријалци 5. шпекуланти и предузимачи 8. Гостионичари 22. Интелигенција (војска) 127. Лица 17. радници и помоћници 26. Пизјари и бонџије 17. надничари и слуге 32.

На статистичког одељка општине варошп Београда 28. фебруара 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења одбора општине београдске од 7. тек. мес. АБр. 1282. — Суд општине града Београда држаће на дан 15. ов. месеца од 3—6 сати по подне јавну усмену лицитацију за набавку банку материјала канцеларијског, потребног за 1894. годину.

Лицитација ће се пронити у канцеларији економног одељка овог суда.

Каушја се полаже 300 дин. у готову или у српско-државним папирима од вредности.

Мустре и остале ствари и набавци овог материјала могу се видети сваког дана у канцеларији економног одељка.

нагубио битку, буде код Такија разбијена[1]) и уништена војска Запоље, а да се он одатле морао заклонити за Тису, а присталице Фердинандове у Мађарској полете победоносцу на сусрет, и 3. новем. 1527. г. крунишу Фердинанда у Ст. Београду круном краља Мађарског. Будим је био у рукама Фердинандовим, и он законом одлучи Јована Запољу и Пербошића за непријатеље домовине.[2])

За вас је важно ово, што се догодило при овој битки краљева код Такија. Да ли је Божић учествовао на страни Запоље у самом боју? — Нон Бурђе, као очевидац и савременик свих оних догађаја, каже нам, где је краљ ово вече Божићу (а тај је дан лог ноћно је пошао у логор Радишин сам пот Борбеч, да ударе на Немце. Божић одговара потврдно краљевима, не баш увиђањем, како судбе Запоље леже у рукама његовим — Радишинима, на да у ствари нам Срема признаје, да се Ре-

[1]) На страни Фердинандову у овој бици беше и Срба на броју, који сами Срби звали ове пријеке Хрвате са стране Фердинандову (als serben Ausgibt für die Sache Ferdinands). — (Die Serben Ausgibt. in Steiermark, S. 7.)

[2]) Lucas Leger. Ist. de l'Autr-Hongrie (стад.) p. 300.

[3]) Летопис М. С. за г. 1850. к. II. стр. 70.

дима Божића које хтео да чује с Пекпема.[3])

Нама је са свим нормални опасан ступиле Божићеи, те и речима попа Бурђа нескаламо повереша. Јер без сумње, у во следећем часу и сам Божић је се умерио, да је Запоља био једно инатанција и да од његових обећања, да ће га потпомоћи да узме на се узору деспота Јована Црнојевића, нема ништа. А и како би се он могао као Срби борити против своје рођене браће, које у великом броју беху на противничкој страни? Да је другчије учинио, ми би сви га можда осуђивали, али овако његову непомоћљиву верност према својој заклетви и залоју рек краљу своме, коју одржа и до последњег часа свог живота, морамо похвалити, уздижући још више између тога патриотизам његов, што српску крв уздулуно трошити на човека, које је пронаст већ пре битке добила пред отима. На скоро је, по следовао и попа Срема, Божић умро, а за његово место дође његов брат *Стевен Болинтић* (Stephanus Bulinitt Traciamus gerus sua vinis),

који, управљајући градовима Шолмошем и Ликом, стајаше отворено уза Запољу. Са њиме је, без сумње, било је још Срба, који су и даље остали на страни Запоље, што вароашо нити је могло толико користи доности Запољи, нити је пак српска мисао. српска непријатеља тиме што под добила.

Тако је партијска повезаност угарских Срба пореметила једнитва и сложени рад на политичком програму српском, који дотле још напредовање и неповредљива верност и одност и једне и друге стране Срба према једном и другом краљу доведе сви сви живаз у Угарској дотле да се за пуна (све до 1848. г.) није у грудима сних Срба у Угарској распало оновима жар за слободом и самосталношћу државном какав жар распалп у њима Јован Црнојевић. Овај посљај који нису могле да униште стотине турских најезда ни легије мађарских племића у души Србиновој, тај је сада лагано али постушно уништавао самопоуздана борба њихова и слепо пристајање њених уз једну, а њених уз другу страну.

Ко жели примити се ове набавке жена спомиче дана доње и лицитира.

Абр. 1282. — Од суда општине града Београда, 9. Марта 1894. год. у Београду.

О Б Ј А В А

На дан 10. Марта ов. год. одређена лицитација за препраску калдрме у оба дела Спасеничке улице које се могла држати зато, што није довољно довољан број лицитаната; — зато ће грађевинско одељење суда општ. београдске и по трећи пут држати у својој канцеларији офериалну лицитацију на дан 15. Марта ов. год. за праску исте калдрме, која ће се извршити са овољним бројем лицитаната колико буде довољно.

Кауција је како за посао у доњем делу, тако и у горњем делу те улице по 2500 динара и полаже се и то:

250 динара у готовом или у предаћим државним папирима или опште београдске при подношају оферата, остатак од 2250 дин. полаже предузимач, коме се уступи посао у року од (7) седам дана по спознатењу у предаћим државним хартијама или у интабулацији на право место за рачун овог посла, или најпосле у материјалу за онај рад, у ком случају задржаваће се од сваке исплате по 20% од зарада до измирења горње суме кауције.

Понуде у запечаћеном писму (куверту) предају се комисији у грађевинском одељењу 28. фебруара ов. год. од 8—12 часова пре подне и од 2—4 часа по подне.

После тога рока оферти се неће више никоме примати.

Оферти не морају бити снабдевени таке сеним маркама, пошто ово посао овај спада у унутрашњу радњу општине, која не подлежи државној такси.

Право на подношај оферата задобија се полагањем кауције у 250 динара у готовом или предаћим папирима и подношењем услова.

Отварање оферата извршиће комисија тачно у 4 сата по подне у присуству лицитаната, који се ту затекли буду.

Исцрпни услови, план и предмер стоје до дана пи и на сам дан лицитације сваком на увиђај у канцеларији општинског грађевинства. На захтев ако данаће се и свако друго усмено обавештење.

Из канцеларије грађевин. одељења општ. београдске 11. Марта 1894. г. ГВр. 793.

О Б Ј А В А

Према решењу одбора општине београдске од 7. тек. мес. ГВр. 786. — Грађевинско одељење истога Суда, држаће оферталну лицитацију на дан 17. Марта т. год. од 8 до 12 часова пре подне за отпочињање и калдрмисање улице поред Бузенара.

Услови и предмер као и друга објашњења овога рада могу се сваког дана у канцеларијско време а и на сам дан лицитације видети.

Кауција је 500 динара у готовом новцу или у државним предаћим папирима, која се полаже при отварању оферата.

Из канцеларије грађевинског одељења општине београдске 11. марта 1894. год. ГВр. 1169.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За шпицидан шпиндер . . . . . 0.20 д.
в) За увидан . . . . . 0.40 д.
г) За велики увидан шпиндера у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . 0.10 д.
е) За чишћење чунова од 2 и по метра удубо са њихах . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чунова од 2 и по метра удубо са више њих . . . . 0.20 д.
з) За њихове димњаке (шпиндере) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и пужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од хвата . . . . . 0.60 д.

III. Посетарина.

а) Марва за пашне за годину дана . 3 — д.
б) Обичајне шпубалне жарке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.50 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стаго са два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола са ашеласа са два коња . . . . . 24.80 д.
в) Мртвачка кола коња са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола коња са 4 коња . . 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУЋКРЕТА

За кварторе: Саинаџијска, Теразијски Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мање дућанче са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих су једна са кухињом, од гостионице са кухињом без пекаре . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње или мање дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од којих су једна са кухињом, од гостионице са кухињом без пекаре . . . 1 д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 5. до 12. Марта 1894. год.

КЊИГОВОДА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА најнижа дин.	ЦЕНА најнижа пар.	ЦЕНА највиша дин.	ЦЕНА највиша пар.
39759	АРНАУШКА	72		45	
	ПРАШНА КУКУРУЗНА				
	ПРАШНА ПШЕНИЧНА				
5149	ПИВА ПЕЛА (ОД ЈЕЧ.)		50		45
3678	ПИВА ЧРНА (ОД ЈЕЧ.)	45		40	
	ПОЛОВА				
	ЖУКЕ НЕ ПРАНЕ				
	ЖУКЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗНИЦА				
	ДУЊА				
5144	ЛАВУКА	20		14	
73296	ЛУКМА	11		10	
456	КАЛМАЗА	120		110	
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ЈАРИЋЕВИХ				
	КОЖА ОВЧИЋИХ				
	КОРЕ ВРЕЗОВЕ				
	КРЂА				
14500	КРЕЧА	4		3	50
8629	КРОМПИРА	10		8	
	КРУШКВА				
	КРУШКА				
38167	КУКУРУЗА	8	40	8	
	КУПУСА				
	ЛОЗА НЕТОПЉЕНОГ				
	ЛОЗА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНАУШКИ				
230	ЛУКА ПЕЛА	60		50	
4699	ЛУКА ЧРНА	40		30	
	МАСЛА				
68	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОЉАЦА				
77598	ОВСА	12		11	
705	ОРАЈА	35		30	
1265	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕКМЕЗА				
325	ПРОСЕ	6		5	
176731	ПШЕНИЦЕ	12	50	12	
1065	РАЖИ	9		8	
	РАК. КОМ. (ОД ЈЕЧ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ				
5337	РАК. ВЕЛ. ЈАГЊ	1			80
38541	РАК. ВЕЛ. МЕКЕ		50		35
19814	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
33270	СЕНА	5		4	
532	СИРА	90		50	
3200	СЛАМЕ	3		2	
225	СЛАНИНЕ	120		110	
	СОЧИВА				
	УЉАНА ДРЊЕНОГ				
1522000	УЉАНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИПАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
69251	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	18		11	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
	ЦЕМЕНТА				
30467	СИТНИЦЕ				
24947	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ КРЊМАНОВИЋ.

БРОЈ 13. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за остале земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 20. МАРТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ЗА ВРСТЕ

Огласи ће се примати по сходној цени од уредништва.

Рукописи се враћају

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

СТАТИСТИКА
БЕОГРАДСКОГ ПУТНИЧКОГ САОБРАЋАЈА У 1893. ГОД.

По наслеђу познатом и у ствари великом је утицај, који има саобраћај путника. На том саобраћају основају се свеопштије не само појединих гостионичара, већ и многих занатских и индустријских струка и читавих индустријских предела. Познато је да брдовити предели у Тиролској, Швајцарској и др. живе скоро искључиво од странце, којој им страни дају, трошећи у њима за време боравка на своје живљење и купујући њихове специјал не производе. Тако и Париз, сриче Европе или и целога света, много добија од оне мање странаца, који дан за даном јуре у њени чаробњачки дворац.

До сада је познат био, јер се у периодици стално стално статистички истицало, саобраћај путника по бановима, а од скора су почеле и ређе појединих варошиа да воде тачну статистику страних путника, који их походе, барем се дуже од једног дана по њихових хотелима. Колико је још мала та грана статистике, види се и по томе, што се у Бечу тек 1874. ми управо 1877. године водити уређења статистика путничког саобраћаја, у Берлину 1884. а у Пешти 1888. године. Докле се у овим варошима пода тај посао дневно, у Паризу се води месечно; а у Лондону, тој престоји милионске вароши, нигде се и не бележи тај саобраћај, нити се у Лондону, као и у целој Енглеској не штампа ни под каквом контролу.

Што је тако мала та грана статистике, томе се има једнако и припасати, што она нема до сада своје литературе, па је она скоро и самим статистичарима непозната. Прва студија о путничком саобраћају бише до сада она бечког статистичара Е. Л. Грошлика, коју је он саставио за III. састанак међународног статистичког удружења, које је 1890. год. заседавало у Бечу.*) и којом се студијом служио и шведски овог чланка при својим употребљима.

Оваким студијама долазећи до сазнања закона, који путнички саобраћај опредељују, података и сам доста непотпуни резултат једногодишњег бележења, даје једну општу слику, која се у главном подудара са сличном путничкога саобраћаја осталих варошиа и даје уједно особене одлике београдског саобраћаја, те по којима може да се одреди, које користи отуда Београд има и које би још могао да поправе.

Из појединих табела, које иду уз овај чланак, видеће се, које су то особине београдског путничког саобраћаја. Обраћамо пажњу читалаца на прилоге, јер они најочигледније обележавају карактер појединих категорија.

I.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА У 1893. ГОДИНИ.

МЕСЕЦА	постојбина путника																
	СРБИЈА	ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ А.-У. МОНАРХИЈЕ	ЗЕМЉЕ И ЗАЈЕДНИЦЕ	ЦИНА ТУРА	ГРЦИЈА	ТУРСКА	БУГАРСКА	РУМУНИЈА	РУСИЈА	ГЕРМАНИЈА	ФРАНЦУСКА	ИТАЛИЈА	ОСТАЛЕ ДР. ЗЕМЉЕ	ЗЕМ. ЗАПАДА	СВЕГА ЗНОЋУ-ТОВАЊЕ	ГУСТИНА У ГО-ДИШЊЕМ ОБРТУ %
Јануара	1414	297	23	12	1	54	6	12	1	11	14	8	3	—	1856	4·59
Фебруара	1536	447	39	14	4	80	7	24	6	12	15	42	27	—	2253	5·32
Марта	2527	581	49	18	10	94	15	42	6	12	19	29	10	9	3421	8·06
Априла	2786	674	56	10	5	185	125	25	3	24	16	25	39	—	3983	9·39
Маја	2607	508	81	24	4	84	33	32	8	33	38	15	12	10	3488	8·23
Јуна	2495	468	45	4	1	59	25	17	8	19	13	11	31	3	3197	7·55
Јула	3167	561	59	6	4	82	33	40	18	44	15	16	26	7	4078	9·62
Августа	3125	505	109	55	25	70	34	24	16	29	40	11	18	2	4059	9·58
Септембра	3255	424	35	32	10	160	22	18	15	10	13	13	28	2	4035	9·50
Октобра	4172	667	26	39	8	346	26	29	6	34	13	50	22	8	5437	12·83
Новембра	5554	420	32	21	1	181	32	19	10	23	10	27	7	—	4537	10·24
Децембра	1814	245	28	14	5	55	19	15	1	14	10	7	12	1	2240	5·29
Свега	32452	5795	580	247	78	1450	387	286	96	265	216	254	235	42	42383	100·
Релативни у одношају	76·57	13·68	1·36	0·58	0·19	3·42	0·91	0·67	0·23	0·62	0·51	0·60	0·56	0·10	100	

*) Der Fremden-Verkehr in Wien, während der Jahre 1874—1889. Mit 19 graphischen Darstellungen. Bearbeitet von E. L. Grossschick, Ritter des kaiserlich-österreichischen Franz Josef-Ordens. Wien 1891.

Из овог годишњег саобраћаја, (I. т.) расторешено по месецима и по постојбини, нада у очи слабо процентно учешће месеца јануара (4·59), децембра (5·29) и фебруара (са 5·32%). Ово је са свим нормално, кад се помисли, да нада у благи дани, за које се показале стрема, те да се сви могу провести на дому, а о-ву одлуку подржана и најјача зима. Марат је знато одступио са 5·52 на 8·06%, а још јаче ангажа својих 9·58%, тако, да та ни мај (8·23), ни јун (7·55) није могао достићи, већ чак јул (9·62). Овај скок се објашњава вакрилеком догађајем, а он је по свој прилици свима последњима и мај уздигао. Што дубље у лето и јесен, види се тежња да месечно учешће јача, па ипак је јул нешто претекао август. Узрок је бити учитељска екскурзија, дођана 5. јула. А август је опет јачи био од септембра, јер је помогао збор спелитерички од 20. августа. Најнеће учешће у

годишњем саобраћају показао је октобар у 12·83%, али он је по свој прилици абнормално као и новембарски у 10·24%. Ту абнормалност можемо протумачити либералним изборима, који је за 3. октобар заказан био и још више састанком Народне скупштине, која је утицала и на новембар месец.

Учешће по пострјима показује, да најскупљи саобраћај страних путника износи 23·43%, дакле ни 1/4 од цене суме путника. На прво место долази Аустро-Угарска са 13·68, за њом Турска са 3·42, па Босна и Херцеговина са 1·36%. Мање од 1% путника шаље нам Бугарска у 0·91, Румунија у 0·67, Немачка у 0·62, Италија 0,60, Црна Гора 0·58. Русија само 0.23 а Грчка 0·19%.

Целокупан број путника за 1893. год. износи 42.383, што долази просечно на дан 113 лица. Највише путника било је 18. Новембра — 362, а најмање 26. Децембра — 9 лица.

По овој табели за пет месеци, (II. таб.) од када се дневно води ове путника, може да се види учешће по полу, вероисповести и занимању путника. Да статистике осталих варошки распоређују своје путнике и по овим категоријама, могли бисмо се упоре ћењем дар уверити, да са својим малим процентом женских путника — ни потрошних 5%! — доказујемо да је Београд на — Истоку.

Најинтересније је учешће по занимању. Највећи процент дају трговци: 44·54, на занатлије: 14·30, интелигентни редови са појском: 13·73. Испод 10% пељају се: земљорадници и економи 6·15, надничари и слуге 5·69, помоћници и радници 4·03 и т. д.

Тек упоређењем путничког саобраћаја од више година могу се утврдити за Београд неке сталне норме. А поштo су жалили извештаји тек са овом годином започели, нису, које одговара једном закону, исто је и Грасолин у својој студији наглашен.

Из онога, што смо изд I. табеле рекли о месечним учешћу у годишњем саобраћају, види се, да проценти за месечно учешће пошст саобраћаја не могу бити нормални. Али ови овде поменути доказаји нису могли знатно утицати на модификацију месечног резултата, — те добијено у главним приближну слику београдског годишњег саобраћаја. У томе нас утврђује и тај факат, што се и ових једногодишњим резултатом утврђује правило, које су нек резултате пештанског, бечког и берлинског саобраћаја

II.

САОБРАЋАЈ ПУТНИКА ВАРОШИ БЕОГРАДА ОД I. АВГУСТА ДО 31. ДЕЦЕМБРА 1893. ГОДИНЕ.

МЕСЕЦИ	Пола		Вероисповест				Занимање путника											СВЕГА	
	мушки	женски	православ.	католички	мухамед.	израиљ.	трговци и њихови помоћници	занатлије	трговци	индустр.	пољопр. и приврс.	индустријалци и власници	земљорадници и виноград.	надничари и слуге	интелигентни редови	ученици	без занимања и непознато	долазило	отпутовало
Август	3800	259	3510	430	67	52	211	299	1451	20	67	114	771	312	59	32	391	4059	3264
Септембар	3804	229	3672	246	66	49	243	349	1838	44	80	84	515	315	73	38	180	4033	3496
Октобар	5238	199	4771	458	83	125	394	540	2442	11	103	123	649	180	400	134	243	5437	3733
Новембар	4166	171	3913	333	32	59	274	1459	2173	13	79	125	461	115	147	55	214	4537	3447
Децембар	2133	107	1959	211	48	22	118	227	1011	15	21	120	335	80	131	14	114	2640	1982
Свега	19141	965	17825	1678	296	307	1237	2874	8915	103	350	566	2761	952	810	273	1145	20106	15922
Према у процентима	95·20	4·80	88·66	8·35	1·44	1·55	6·15	14·30	44·34	0·51	1·74	2·82	3·73	4·74	4·03	1·36	5·69		

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУРЦИМА

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ

(Додатак књиге Срби Мађ. Шокци потиркли прилог академији наукама свог, београдског).

Мото:

— „Лоза ако кренеш бог ранима чувши умом и оклопима чувајући самога" (Вреше је да претходне кудовите туђим пакосу, и сакрити по туђим сакама).

Наранзин.

(наставак)

На тај начин значај оних српских емиграција у Угарској изгубио се, а са њим је и тежња за отварања мисли српске, расељавши услед деспотризације Срба по разним угарским градовима — ту замишљу тежњу српску пробудио је, много то нам није могуће да чинимо: али што можемо, то је: да овај нам једногодишњи резултат упоредимо са резултатом неких вароши, које су дуготрајним посмом ве статистичке дошли до резултата, неминовних по своју сталност, као природна закона.

У поменутој студији налазимо те резултате за варош Пешту, Беч и Берлин, које у табели III. износимо, и то за Београд резултате од једне године, а за остале вароши просек за онде означени низ година. Узевши резултате месечног учешћа у годишњем саобраћају путничком, пошто су они скоро једнаки, дакле стални као правило, које одговара једном закону, што је и Грасолин у својој студији наглашен.

Из онога, што смо изд I. табеле рекли о месечним учешћу у годишњем саобраћају, види се, да проценти за месечно учешће пошст саобраћаја не могу бити нормални. Али ови овде поменути доказаји нису могли знатно утицати на модификацију месечног резултата, — те добијено у главним приближну слику београдског годишњег саобраћаја. У томе нас утврђује и тај факат, што се и ових једногодишњим резултатом утврђује правило, које су нек резултате пештанског, бечког и берлинског саобраћаја

питардизи: да су у месеци децембар, јануар и фебруар, најмањи по учешћу у годишњем саобраћају. Свеизјалност београдска је у томе, што је у њега најјачи месеци Октобар (12·8%), а код осталих је вароши Август прухвати сезоне. У Пешти са 11·3%, Бечу 12·7%, Берлину 11·4%. Само је у Берлину Септембар са 0·1% претекао Август. Иначе у Октобру и Новембру путници саобраћај нагло пада, а у Београду се држи на великој висини. У Пешти показују Новембар 8·8%, у Бечу 6·8%, у Берлину 6·7%, а у Београду 12·8%.

Султеман се закуне пророком и жалом својим, да ће бити први земљи и да своја „браћо браћа, краља угарскога", ни у најмањој, неповаја останити неће. Одвара, по обичају, Ласкара пред скупштином одазов и знатним поклоницима на га отпусте. За мало времена, а лаже султанове после су Дубравком Запоји, мушицају и другу ратну спрему.

Узимерен пријатељством турским са Запољом, Фердинанд одмах, по полазку Ласкајевом из Цариграда, посла султану своја два посланика: „да да траже савеза и помоћи као Запоја, већ да краљевству угарском, повратн отете градове, да му понуде мир или ти само примирје частубе[5]). Ну овај поступак Фердинандов донео је само зле последице; јер на грубо понашање посланика Т. Хобордановског, који само захтевање и полагање права на неке градове, Ибрахим одговори презрено: Као што се се мого заслутити, ово поступање не само да није заслужио добро, него је још и хуњење, на тек на 9 месеца доцније (20. марта 1529) би отпуштено, с оним одгово-

[5]) Наиме т. Ј.: Ов-ић. ё. ош. Бейсћеп, В. II. s. 92-64. — оштарије конзулу радну Ласкајеву цар одговара конзулу Ибрахиму, но одрс: ее сматра као нарикгера да злоћудност да поврси.

(5) На исти месту 8. 65.

Из овога се даје извести, да Београд привлачи посланство као варош за камарине материјалних потреба, а да је мало успео својим знаменитостима и својом лепом околином да познани странци сврате или путују. Ова се констатација потврђује до-следношћи, јер се увиђе у погледу занимања путника, на видимо, да број трговаца расте овако: у Августу 1451, Септембру 1838, Октобру 2442, а у Новембру се држи на 2173. Тако и број занатлија у Септембру износи 349, Октобру 540 а у Новембру 1459.

Разуме се, да се ово овде није рекло из жеље да се доласак путника радозналца и уживалаца умножи на штету праведних редова. У интересу Београда желети би било, да се и број оних увећа, и ко од њихових привредника хоће да чује говор оних бројева, имаће шта пити и у томе правцу да науче; али је овим хтело да се нагласи то: да Београд са својим варошким карактером и околном природом, што је све укупно предно набено, није успело много да привлачи веће масе путника; а то би му о много мање муке пошло за руком, него подићи неке гране индустрије, занате и трговине, те да тиме умножи број својих становника и потрошача.

И Беч има своју велику индустрију и трговину, а опе гране индустрије велику привлачну моћ на путујућа лица и та је моћ изражена у опакој грдној цифри путника и странаца; али за то плак држи саме варошки покалују јачи утицај на страна него протежна за материјалним намирењима. Тако видимо да и Мај, Јун, Јул и Август месец, у којима се креће и веће лица из великих варошиа, показују веће странце најезде него у нашем Београду. Тако у Мају Пешта показује 9·1, Беч 9·3, Берлин 8·4%, а Београд 8·2%, на која је пропат имао утицаја и аправљени догађај. Јун показује у Пешти 8·6, Бечу 8,9, Берлину 8·8 а у Београду 7·6%. У Јулу опада велико

саобраћај пештански, на 8·3, у Бечу се подиже на 10·1 а у Берлину износи 9·9%, док је у Београду 9·6%, чему је приномогао збор свештенички.

Истина, Београд нико не може наказити губитак великог културе, коју је Беч у запад ужижао, упарењујући се и своје упарењење утврђујући, и Србија нема онога система железница, пароброда и осталих модерних и комуникационих средстава, која масама одвлаче и потребит и радознао свет у ус модерне центре. Али у кругу својих погодаба и моћи Београд није још дошао до граница, преко којих се не би могао помицати, да себи привуче још много веће масе странаца и странога живља, који би га окрепио за веће спокојне у своме даљем развитку.

Од 42.383, долазе на путнике са стране 9.931, што чини 23·13%. По познатом резултату од 1890. год. Будимпешта је од својих путника у 121.646 имала странаца 38.768, а то су 31·87%, а Беч за ту годину од 285.308 путника добио је са стране 136.606, што чини 47·9%. То је тако, кад се узме да су Аустрија и Угарска две државе, па се на Пешту број Аустријанаца а за Беч и Угри као странци; а када би се обратно узело, као што то Грасолиц у својој студији чини, — тада би процепат странаца Пеште и Беча био много мањи (11·5 и 26·1%), и сразмера би по Београд постала много повољнија; јер би тако претекао Будимпешту са скоро 12%, а заостао иза бечког саобраћаја тек са непуна 3%.

Према томе, што је у стању један збор учитеља и свештеника својим бројем чланова да утиче толико на путнички саобраћај варошиа Београда, да му за читав један месец поремети нормални обим, — мора се закључити, да је толико путника све напрасно још нејак. У Бечу на пример то не могу да учине ни саме изложбе.

Баш од интереса приведеженим по расправи Грасолица, да изложбе не привлаче онако баснословни број путника, као што се то у опште мисли. Он вели за Беч, да му ни једна изложба није донела више од 20.000 странаца преко нормалног броја. Збор немачких певача 1890. претурио је број нормалног саобраћаја тек са 2.000 душа; тако исто и укон кара Вилема у Берлину. Велики скуп у пештанском саобраћају путника учинила је конска тарифа у Мађарској, која је годишњи број у 85.296 путника повећала на 107.841, то јест за 22.545 више, а то је 26·4%. Године 1890. напредовао је тај саобраћај за 14.000, 1891.

ром султановим краљу Фердинанду: Ваш господар није осетио, наше пријатељство и сусестство, али ће га сада осетити; може те му рећи да ће му га главом платити, ако своју своју моћ и силом да му вратим што од мене тражи. Реците му да се добро припреми да ме зовно дочека."(1)

Заиста, признавање турске силе у помоћ, дали је султану сузерену помоћа новца, да се "под изговором, брања своја штићеника, крене на Европу, ни сада нашао Беч. Чим је отпутено саиолано посланство, стао се спремати за тај поход рат, и тек кад је потпуно био спремаи, онда отпутени Фернандове посланике, наложивши кућама, обдарив их са по 200 дуката.

Међу тим Запоља чим је под јесен 1528. г. био сигурав, да ће му султан помоћи, врати се из Пољске у Угарску и стаде око себе прикупљати своје разне присталице, од којих неки беху приклоњени краљу Фердинанду. Кушао је поново да задобије српске Шајкаше на своју страну. Шајкаша су биле ненадмољиве са Фердинандом што им није исплаћиван плату. Због тога прете побуном. Још 2. авг. 1528. г. пише Тома Надожлија, запосленик будимски, краљу, јављајући да су Шајкаши са 80 лађа заседи код Гргелевчом (брег над Будимпештом) и да прете краљу ако им се не исплате: Из реси краљева намерника је 4. авг. 1528. г. „...tamen quoniam totam hoc victoriam in illis sitam hostes cisithmore solent."(2) види се важност Шајкаша, који су то још предаке краљу да њихов број увећа. А кад у мају Запоља поче да приволаза Шајкаше исти намесник, бојећи се да га они не оставе онако уснижује Фердинанду: „... certum est Turkos infra paucos dies hic Budam usque adnavigaturos". После опога крал нареди исплату, а Балнћу упути заскако писмо. Али како исплата није било, Шајкаши не дођше пита. Зато и није чудо што је српска еуротика дуго колебљиво ее нагиаа 18. јуна 1529. г. остаиала заклоиот Фердинанда. —

Марта 10. 1529. г. крене се султан на чело своје силовите војске од 250.000 људи пут Беча; 300 топова, 20.000 камила и 800 лађа на Дунаву пратиле су

(1) На истом месту.

(2) Гласник срп. уч. др. књ. 67. стр. 50.

крсташе сулданове војске преко Македоније, Србије на Угарску. Излиа реки Марице, Мораве, Саве и Дунава јако је отежавао продалак толике војске, и као да се пронашлу нескелако појачка изгонавшаве ала судбина султана која та чека код Беча(3) Султан је 17. јуна пеК прешао с војском Дунав код Београда, а код Осеке вони мост му помогоше да брзо претури силу на пут к Будиму. Таком брзином је брзиноа пикла осмиока сила, а Фердинанде, као год ње-гови предходници у Угарској још ни крајње паре да има рада прикупљала војске за отпор Утишкен тако ои шеле Хрв. банк Ник. Јуришића султану на сусрет, да га моли за мир десет година, обвезујући се да ће му давати сваке године по 100.000 дуката а великом везиру по 6.000(4) Али Јуришић није ни дошао до султана, што овај за Фердинанда ни да чује, хитајући само да што пре стиже Будиму, те да га ослободи немачке посаде. Уз пут к Мухачу поручи султан Запоља, да би га рало на Мухачу пришао. Запоља му изађе у сусрет на Мухачу, пређе Дасекиом и само

(3) Schwicker J: Pol. Ges. III. стр. 30.

за 5000, а 1882. опазило се опадање исход пољопривреда са 14.000 због колере. У Аустрији увеђена је повећа тарифа 1890. године, те је и у Бечу скочио број путника од 252.812 на 285.308 дакле, за 32.496. У осталом у Бечу од 1887. године почео се слободњај путника повећавати са 20.000 годишње, што је прекинуто 1892. год. такође због колере која је више од самога страха, пошто ње тада у Бечу није ни било. У Берлину је био највећи слободњај 1890. год. (440.000) а у 1891. примећује се и тамо неки назадак.

Ма да имамо пред собом само једногодишњи статистички преглед путничког слободњаја наше варошн, ми смо ипак могли доћи до неких закључака, које у своме чланку ових новина Бр. 46. од 14. Новембра 1893. имсмо могли предњети. Данас можемо већом увереношћу тврдити него тада, да је знатније повећа за Аустро-Угарску од 3. Септембра завела умањење путничког броја на те дужине, пошто тада није била призлика да тај број тако нагло падне: у Августу 503 а у Септембру 424 путника; јер смо нашли да је нарочито сезоне у Београду Октобар а не Август, те да би у Септембру требао број путника да опада. Ово подвајање аустро-угарских путника изражено је и у процентном учешћу Септембра месеца у годишњем слободњају, које према августском у 9·58 пада на 7·50%. Само Новембар, Децембар и Јануар је слабији од Септембра, дакле га је претекао и сам Фебруар. Што је Октобар у погледу аустријских путника одних скочио до највеће цифре — само га је Април претекао, — то се може протумачити тиме, да су се путници дотле дошли и тој слободњајној технологи. Ну ипак, за констатовање правога назатка услед те мере, потребан би био резултат ове статистике за више година.

Да је и резултат општедшње слободњаје статистике у приличном размаку од строге тачности, показаће вам једна погледа на II. табелу и на рубрике дошутованих и отпутованих путника. Тамо стоји да је за наведених 5 месеци дошутовано 20·106 а отпутовано 15.922 путника, дакле да више отпутовано 15. 922 путника, дакле да више отпутовано или да је остало у Београду 4184 путника, што ће стоји. Стварје је проста и стара: да смо на оријенту, на ни путника (овде гостионичара) не пазити (овде квартоши и варошки одељи) неће да врше своју дужност тачно и уредно подношења путничких пријава, које служе као податни општинској статистици за овај рад.

Ну имамо основане наде, да ће од сада бити и више воље и начина да те оријенталске немарности нестане не само у погледу оне струке општинске статистике, већ и све остале, те да тачнији статистички бележењем претања варошког живота дођемо до истинитих закључака и прогноза сазнања о томе и у односима периодама времена тако, да не искусимо понова онако кишевање, као ово из осамдесетих до деведесетих година, где нам се и неопазено и незгужено Београд повећа са 50.000 на 60.000 становника!

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Пошто су потребне грађе и оборе за стоку на новом марвеном тргу на Тркалишту подигнуте и потпуно готовн, да се на њему могу обављати сви послови, који су до сада обављани на марвеном тргу на Батал-Џамији, — Суд општински на основу решења одбора општине београдске од 9. Јуља 1893 године АБр. 3841.

н а р е ђ у ј е:

Да се марвени трг са Батал-Џамије пресели на Тркалиште.

Сеоба ова извршиће се под 6. тек. м. тако, да се 7. Марта тек. године сви послови који су досада обављани на Марвеном тргу — Батал-Џамији — отпочну обављати на новом марвеном тргу — Тркалишту.

О овоме се грађанство вароши Београда извештава ради знања и управљања.

Од суда општине вароши Београда 5. Марта 1894. год. АБр. 1337.

О В Ј А В А

Према извештају Управе водовода београдског има некошко стотина грађана, који у својим кућама троше воду из водовода а неће да плаћају, то се тиме не само штете општинским интереси, него се стварају и излишан посао око сравњивања и поћеља тог дуговања по кућама.

Да би се ти приходи од водовода тачније прикупљали, Управа водовода стараће се суду општинском све неплаћање рачуне, да их сакупљањем путем наплати.

Суд општинска извештава о овоме грађане београдске — дужнике управе водовода, да је ове рачуне предао већ сеоском извршитељу и позива грађане, да свој дуг исплате, јер ће се иначе исти сакупљањем наплатити.

Од суда општин вар. Београда 19. Марта 1894. године АБр. 1636.

---

(1) На ово је предмет, што нам шаље Српска свеђања (Летопис, М. С. за 1868, II, 70) да је за султан од Баязида на свој државнички рођендан наложио — обичаја ради. — Но свеђа се каже, да је двогодишњи ручак на двору султанову био орошан.

(2) Шафарик у. Ј. Словен. д. ожив. Београд, II 11. 8. 68.

(3) Летопис М. С. за г. 1868. II стр. 71.

(4) Шафарик у. Ј.: Словен. д. ожив. Београд, II 11. 8. 69.

— Јовановић: Ист. ди. I ожив. отношаја, р. 229.

— Ранке Ј.: Ист. Серб. од IV стр. IV.

(5) Ранкеов срп. ун. до. изд. 67. стр. XXXVI.

(6) Стојан Јов. Пуп (Мајстаров. М.): Ист. турске царевине, стр. 113.

Нас се не тиче толико ток саме опсаде и и одбране Беча, колико шта су Срби радили при тој опсади. Главни командант свих српских Шајкаша и осталих оружаних војника српских у овом рату био је војвода *Ђорђе Бекић* са својим 200 коњаника, а њихо је запосео да брани мост на Дунаву испод Клостенбурга, да Турци не би преко њега прешли у сам град. Од колике је важности на одбрану града била та Бекића помоћија, види се по томе, што Турци под Ибрахимом више пута узалуде кушају јаким јуришима да га отму од Срба. Ну, Пакле се не задовољи само тиме, што упек храбро одбијаше турске јурише, већ се реши, да сам нападне на своје непријеље и удари на Турке. Изнеиђивши допуст од команданата да такав атак, дигне се Бекић, са својим војницима и са неколико немачких коњаника и приближи се мојој турском табору. Сакривши остаду војску у бусење, посла неколико неустрашивих својих коњаника у сам логор Ибрахимов, да га изазову. Они то учине и кад их Турци спазе, падају се за њима, хотећи их живе похватати и не слутећи у какве замке западе.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

РАЧУН ИЗРАВНАЊА

ИМОВИНА — НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1893. ГОДИНЕ — ДУГ

Благајна:				*Фондови:*			
у готовом новцу	1427	88		Разни фондови	140438	77	
у вредећим хартијама	18438	—		Касе Гробљанске фонд	54865	28	
у привременим издатцима	420892	34	440858 22	Регулациони фонд (у готову)	1973	61	197277 66
Остале:				*Зајам општински:*			
код Народне Банке	2160000	—		Управа фондова за зајам	74150	50	
„ Београдске задруге	60000	—	2220000 —	Народној банци по текућем рачуну	2108883	—	
Разне општинске:				Београдској задруги „ „	60000	—	2243033 50
Непокретно	5166551	08		*Разни дугови:*			
Покретно	78771	64	5245322 72	Дирљуре инжињерима	9	80	
Грађевине од зајма:				За депозите	2220000	—	
Грађење Кеја	55194	47		Повериоцима разним	17280	10	
„ Водовода	2522988	62		Каушије	8820	—	
„ Калдрме	272341	43		Обртни порез (држави)	1941	33	
„ Канала	9862	23		„ Народном неопходну	2776	60	
„ Школе на дорћолу	36241	32	2896628 11	Божићни поклони сиротиња	323	25	2251151 14
Дужници:				*Главница општинска:*			
Управа фондова за разне фондове	7576	55		Главница Општ.	5182586	96	
Трошаринска управа	209697	83		Вишак рачуна губит. и добитка	547518	49	6730105 45
Дужници разни	54835	68					
Дужници за калдрму	315143	54					
Управа водовода	31500	30	618758 70				
			11421567 75				11421567 75

РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА

ДУГУЈЕ — ПОТРАЖУЈЕ

По буџету Општинском	329165	19		По буџету општинском			385072 72
Дужници разни	288	—		„ „ трошаринском			44780 98
„ калдрме	—	52	329453 71	„ „ водоводном			8 19
Главница (за вишак)			547518 49	Дужници калдрме			44089 31
			876972 20				876972 20

Београд, 31. Децембра 1893. год.

Књиговођа,
МИЛИЈА ЈОВАНОВИЋ.

Главни књиговођа,
К. Ј. ЈАНКОВИЋ.

Кад већ добро беху на домаку грчке навезда са свију страна Пашкова коњица, и својим атабом таки заплашио Турке, да они само гледаху, како да нанесе жижу, и не мислећи на какавгитнор. Много носећу, а многе и жиже похватају победнички јунаци Канићеви.(*) Од тих заробљеника дознаја Павле тајни ратни план султанов, као и то да он намерава последњи јуриш да учини сутра дан, као и на коју ће страну грлом ударити. Саопштивши то главном команданту, учинито, да се посала стрелна за очајни отпор, тако да је напао пропрану градску посаду, кад је сутра дан зазвала султан ударе на одређено место, и пред све храбрости јаничарске ништа није могао учинити. Изгубивши већ султанова појања познијем узалудним јуришима, сладоше се претпити својим појама, из завалутуће, жолу, да неће више ударити на град. Таке вешше појање у војсци, а и све већи напад на неуспех, принуди султана да учине такву посаду тврдиту Бечу, под тајим видимака закона 40 000 својих бораца. Ко зна да ли би се та стварр овако окренула да није Бакић својом победом код Колемберга дошупио од турских заробљеника сб последњи одсудан напад султанов и да није узлед тога сва посада градска упрошила своју пажњу само на једну тачку? Ми слободно можемо казати да Бечу једно пута *више друга није спасло — до Србу*; а *Поклу Бакићу за вечно мудро и јуначко* упућивање припада пред потомством почита захвалност, што је знао до те висине издићи поше своја рода.(*)

Од како је приказао мач пророков султан је при пут сад тек устукнуо побеђен пред непријатељем, на да би се за то одмах, допустн при повратку у Будим спокојно упућивање припада пред потомством почита захвалност, што је знао до те висине издићи поше своја рода.(*)

Од како је приказао мач пророков султан је при пут сад тек устукнуо побеђен пред непријатељем, на да би се за то одмах, допустн при повратку у Будим спокојно упућивање припада пред потомством почита захвалност, што је знао до те висине издићи поше своја рода.(*)

Чим је војска султанова отишла на Угарске, позвати Фердинанда с војском, да поврати своје градове у Угарској; Стекавши — одбраном Беча — код свих пријатеља, као браниоц Хришћанства, надао се отуда јачој помоћи; и домаћи рат на скоро помоћи се разбуста у Угарској. Да отклони поновни поход ради осветс неуспеха, Фер-

(*) За доказ тврдњама I. Тада Свештеника, који спутава мисао, нека послуже бечке хроније (Ref. Inv. II. 24), да је Пакш Бакић рођени Хрват. Ту би баш, као Г. Таџић, и ћутао, ер не би доказао Србе и хрвате. Али од ту на казати ту прошлу исторнју и домаћу је господину, који баш ништа знајући г. Таџићу — ипо већ мало да верује усмеиом ученом уроку г. проф. Мештру — Сар истонина Turcicae. Monac. Hisp. сагтеп. II, 735 и 742; и јоп отис изјаснио казао, те да се увери у повратку Нашад Ваваћа!

(*) Зајеч. Ј., Нет. Serb. ов. IV, стр. 19.

(*) Наимоот v. J. Gesch. d. osm. Reiches, D. II. S. 75.— Jenquière; Hist. de l' emp. ottoman, p. 220.

(*) Стилеј-Лен Пол „Историја“ Ч. Нет. тур царевине стр. 152.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

13. РЕДОВНИ САСТАНАК

10. Марта 1894. год.

Председник чаше суда Јосиф Антонијевић, грађевинске чаше судије Д. Т. Вељковић, вишегрски посланик Д. Малошевић, К. Чуцић и К. Аранђеловић, од одборника сви г. г. В. Бадер, Ј. Бајлонс, И. Петровић, И. Малошић, И. Крстић, С. Ј. Аврејс, М. Јовановић, К. И. Гашовић, К. Чортановић, И. Пупавац, А. Ј. Оцић, Ђ. Димитријевић, К. М. Бурић, И. Вулићић, Ст. Ј. Пачовић; од чланова г. г. Ст. Јовановић, Ст. Живојновић, Ђ. Ђ. Вељковић, Ђ. И. Петровић, Ђ. Јовановић, А. С. Јовановић, К. Ј. Ранић, П. Т. Илић, Ф. Ј. Гутеревић, И. Пашовић, С. Ј. Вилићић, Ж. Ј. Ђорђевић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седмице држане 7. Марта о. г. и усвојен КН-Бр. 108, учињена је изјава, да је Михајло Г. Дамјановић поднијар доброг владања од вид је надзиран послу.

II.

По прочитаној акта вотирање судије за вар. Београд АБр. 1448, 1479, 1484, и акта вишестепене суда за вар. Београд АБр. 1465, одлучено је стране уверена о владању и имовном стању пословних лица, одбор је мишљио, да је Каста Милојковић општинска надзорница доброг владања и доброг имовног стања: да је Јеврејка Буданковић надничар доброг владања и сиромашног имовног стања, да су му поносити Мишета Петровић службаша и Ненад Јовановић писар.

III.

По прочитаној молби Малеше жене Петра Ристића СБр. 3735, којом изјава уверење о сиромашном имовном стању, одбор је изјаву[1] мишљење, да се молитељки може дати тражено уверење.

IV.

По прочитаној инвентарија комисијских и одрживању ове у пређашњим улицама ГБр. 1080, 1074 и 1073, одбор је одобрио одређену ову у бележници улица и имену регулисање линије на споменим прокрсеке и балканске улице с тим, да се она имена регулације нешке министарству трговинска на одобрење; да предлог о пређашњу ове у балканској улици врсуне одборни поштоване г. г. В. Бадер и к. р. Ранић одборници и Т. Селенковић управник грађев. одељења по изводу одборе ове жеље на решење.

V.

На предлог грађевинског одељења општине београдске ГБр. 507, одбор је решио, одобрава се предлог од четири хиљаде динара из партије буџетом предвиђене за одржање надзора и другога а за надзирнике Јову Јовановић улице, изводу Добрановић и Достојевске.

VI.

На предлог грађевинског одељења општине београдске ГБр. 1037, одбор је решио, одобрава се изнадени предлог од хиљаду две стотине педесет динара из партије одређене за грађење осталих улица, да се једна део израде из основне шљуке за калдрмисање крај, нашиљак, да буде суторен, подиже тако, да буде партер и да се тиме добивене пристојеје употребе за учвршење и пиљастичке изобличине, према водитом плану и предрачуну.

VII.

Председништво чаше суда изнесе одбору на решење предлог суда општинског, да се Станија матери нек. Таше Јаловића бив. општинске чистионице одреди помоћ из општинске касе. У свести са овим предлогом подноси одбору реферат главне благајнице, да за требало изнесене удовице једнога помоћ, јер ни се стање побољшало.

По прочитаној тачи предлога суда АБр. 977 и реферата гл. благајнице АБр. 1588, одбор је одлучио, да се Станији матери нек. Тасе Јаловића бив. општинској чистионици даде помоћ. Одборски повереници г. г. Вл. Чортановић, Ст. Ј. Аврејс и А. Ј. Оцић, да предлаже одбору, којим износиће да се даде. Исти повереници, да поводом реферата гл. благајнице мисле, које по редове уводе општинских чистионица треба и даље да уживају издржање и којих не треба одузети, па да о томе поднесу одбору извештај.

VIII.

Председништво изнесе одбору на решење исправљај повереника, изабраног у седници од 7. Марта ов. год. Тај извештај гласи, који нашек да се уверења за тротоарисање београдских улица.

Одбор је одлучио, да се овај предмет остави за идући састанак.

IX.

Одборник г. Спасоје Ј. Аврејс пита, зашто се електричне лампе по вале на време и зашто у ноћи по гору свако, као за утврду трају, трајући, да се гасиле гасе.

Председништво чаше суда одговара, да ће о томе питању известити председника општине, који ће у идућој седници дати одговора.

X.

Седмо решење одборном од 7. Марта 1894. год. АБр. 1263, председништво изнесе одбору на изнадени акт Јеленка Илића чаше суда, у коме изводи уредне спорје оставка, а које узрока противству једино из разлог управника и инжинера грађевинског одељења општинског.

По прочитаној тога акта АБр. 1641, одбор је је одлучио, да г. Тома Селенковић и остали изнајмљени општинског грађевинског одељења, којих се овај акт тиче, буду изјавну своју и објасне свој ствар се у овом акту као непотребне протумаче.

За овај свој одговор дају на писмено да изађе седнице седнице.

14. РЕДОВНИ САСТАНАК

17. Марта 1894. год.

Председништво председника г. Милоје Р. Милићевића, трговачке чаше суда г. Ј. Антонијевић, вишег посланог г. К. Чуцић, од одборника сви г. г. В. Бадер, М. Вељковић, М. Петровић, Ђ. Димитријевић, И. Вулићић, К. Обрадовић, И. Вулићић, Ф. Тебић, М. Јовановић, Ђ. Ђ. Јанић, А. Стојић, С. Ј. Аврејс, И. Крстић, Ст. Живојновић, М. М. Бурић, Ж. Тумић, К. М. Бурић, П. Цветковић, А. Ј. Оцић, Др. П. Поповић, од чланова г. г. Ђ. Јовановић, А. С. Јовановић, Ст. Ђ. Вељковић, П. Д. Гутеревић, Ст. Милојковић, М. Пашовић, С. Вељковић, Ђ. И. Петровић, Ђ. Ђ. Вељковић, Ж. Ј. Ђорђевић, Ж. Ј. Ранић, П. Т. Илић, Ј. Гашовић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седмице држане 10. марта 1894. год. и примљен је без измена.

II.

По прочитаној акта вотирање судије за вар. Београд АБр. 1587, 1587, 1532, 1551, 1537, 1566, 1645, 1646, 1530, којима се уверава уверена о владању и имовном стању жалених лица, одбор је мишљио, да су добре владања и добрег имовног стања Марије С. Алексић, жене Милеше м. Ђере Тадоровића, кројачке, Живојин Радовановић, шпедитера, да је Јубића жена Јадре Бутошића, надничара доброг владања и сиромашног имовног стања: да су му поносити Ђорђе Фурдо, агент, Бошк Тадоровић, лебдан трговац, Милош Мићић, Драгољуб Малдровић, Божидар Миловановић, Живојин Гајић — Тадоровић, Светислава Јаловић — Живојнић, београдски сметлиша, Михајло Марковић, сметлиша и Рока Бетз оправдала.

III.

Ђорђе Гашровић, нек. дневничарин уделни подно је молбу, да одбор општински изнаси своју одлуку од 3. Марта 1894. год. АБр. 1287, којим је тражење потражње судије изјави, да му је поносити Ђорђево владање и имовно стање.

---

(1) Нашисао г. Ј. Оцић. д. сек. Бедева, Б. И. 82—83.

(1) На истом месту, стр. 88.

(2) Нашисао исшиа 100 000 (II, 87—89).

дивљало поћиле (17. окт. 1530) Јосафа Ламберга и Ник. Јуришићасуштану, да прегоноварају мир, понудни му 100 000 дуката данка, а и. поклу 10 000 што сте Јуришић испорука на српском језику. На ову ову султан отказа Фердинанду: „Угарска је моја, јер сам је ја мачем освојио, а што је моје, то ја могу дати коме хоћу. Дошао је краљ Јован, поклонио ми се, и мислио не за Угарску и ја сам му је дао. Твоја су посланици дошли, да ирос мир, а ниак стеји у томе писму, да ја ја краљ Угарске, коју сам ја освојио. То немоја пријатељству."(1)

Посланици се врату и донесу краљу вест, да султан хоће поћи на Беч. Дон се то посланство бавило у Цариграду, ово Рудама, а и у Целој Угарској, бесило је ужасом домаћи рат. Фердинанду је настојавао спина склама, да поврати Будим. Будим браљаху Турци и сам Запољ. Јован хобердански одвази се да мучка смакне са света овог непријатеља и неће прегурнем ове Запоља. Али га позваху, ухвате, вежу у један сак и жива баце у Дуван.(2) Са тиканим бесилном војсни рат само је ускорио спрему султанову, да иде на Бец. Али иногда пута прими руковање сам цар Карло V. што султан оклађање само за једног пара на земљи, а то је он сам. а нико друге.

Априла 25. 1532. г. крене се султан из Цариграда са 140 000 људи и 120 топова. У Ниишу среши султана Ламберг и Петрагда посланик Фердинандов с поклоном, да предаје примирје са Запољом. Ну Сулејман зе то и не хаје! У Београду пак примили у свечаној аудијенцији француски посланик Ренсоиа, који најпише бесе ударе овог другог пехода султанова на Беч. Јер Франсоа I. краљ француски бејше један претендент од краја немачког Карла V., па да би му искодио, приближи се султану. Ту се султану приближи 15.000 Татара и војска из Србије. У сеоку доле Хоспет-паша с босанцима(3) и султанова војска нарасте на 250 000 људи. Од осека крете се војска турска право на граду Кисеу на међи Аустрије и Угарске, заузен уз пут сва сва места. Слабо заштићени Кисег брзино

---

(1) На истом месту, стр. 88.

(2) Нашисао исшиа 100 000 (II, 87—89).

(3) Јорџановић, Пашоторне војске, стр. 18.

(4) Нашисао г. Ј. Оцић. д. сек. Бедева, Б. И. с. 88—91.

— Ранкиева т. I, Рог. кн. Б. стр. 23—28

По прочитању те молбе Абр. 1647 и поднетих њојзи, одбор је одлучио, да остане у важности летошњи клучај од 3. Марта 1894. године Абр. 1287, пошто ни један од пријутних одборника не познаје молиоца Јовицу.

IV.

Председник изнесе одбору на знањење молбу којом се траже уверење о сиротском стању и зарођењу одавле.

По прочитању тих молба (Бр. 21010 и 3870 одбор је нијшо, да се Василија Алексић може дати тражено уверење; а да се Анка Д. Алексић удова одавле од тражења, пошто одбор није надлежан да јој тражено уверење изда.

V.

По прочитању нижеиздате поменичке Бр. 1202, а одређењу осе у улици Ломиној и лета Михаи Н. Живковића и других трећаних, којим предлажу нам да со одреди оца у овој улици, одбор је решио, да се оса у улици Ломиној одреди према предлогу комисије, а Михаи Н. Живковић и остали да се одбију од тражења.

VI.

По прочитању протокола оверавање дипитације дошло је тако пут за изради катастар у делом и горњем делу Спасковачке улице, одбор је одлучио, да се оца дипитација одбили као неоснована и друга разлоге с тим, да се дипитира посебице за горњи а посебице за доњи део Спасковачке улице. Да делом предузимање ове дипитације за оба дела ове улице.

Да се позиву, које се не слажу са предложеним исправком на улицу у обору, како у овој значици тако и у ин у којој другој.

VII.

На предлог одборника г. Бермана Јеламовића одбор је решио, да се за свако општинско предузеће одреди нарочити одборски повереник који ће одговарати, што су у близини тог предузећа, која ће повереништва бити потпора надзорном инжењеру или техничком надзорнику радова, на уочите при крају материјала и израђеног посла, како би се тиме постигло што већа сигурност, да ће послови бити израђени према погодбама и од одличне материјала.

Грађевне техничарске дружбе, да крша своје надзорнику г.г. Јакоб Бајлова, Стевки Јелесићу и Владимир Д. Губеровом одборнику.

На част Милошеве улице г.г. Ђорђе Б. Вељковић, Ђорђе Н. Петровић и Мика Павловић одборници.

При грађењу јавног нужног за каналдужни крај г.г. Стевеје Ј. Николић, Милош Трнавчић и Михаи М. Ђорђић одборника.

При грађењу кадрове у Доњој Јошаницој улици г.г. Марко Поличић, Ђорђе Димитријевић и Стевеје Милановић одборници.

VIII.

Председник изнесе одбору на решење исправљени молбе окд. лекара за лекарско место, које је упућивано сиромашке нас. Др. Давила Давеновића.

По одложеној имена лекара, који су молбе своје поднели и који сви имају квалификације за општинског лекара, одбор је после повољног гдасања са пазљеју и жељом гласом против једногласно изабрао за општинског лекара господ. Влад. А. Ђорђевића доктора медицинског дежурством.

Плату да му одреди председник општине према буџету.

IX.

Одборник Др. Павао Поповић који је до сада био одређен, да полаже заклетву на ову дужност, закључ је се данас према одбором и саопштењем.

X.

Одборник г. Ђорђе Петровић пита да ли су израђени планови за изради каналама у овој Мајинској улици и на Топчидерском друму пошто је дозвао да тим плановима пемо.

Председник је одговорио, да су планови израђени и да се по њима ради.

XI.

Председник извештава одбор, да је управа водовода послала суду општинском за наплату неплаћене стопина рачуна, по којима плаћени грађани неће да плате одређену таксу за потрошену воду у својим кућама, па предлаже, да се за наплату ових рачуна узме нарочита мотке и да се плати из прихода водовода.

По саслушању овога одбор је решио, да се рачуна управи водовода наплаћује екзекутивним путем помоћу извршитеља и одељка општинских и да се зато не узме нарочита мотке.

Да се обзиром у свима пословима, да ће се ти рачуни да свој начин наплаћивати.

XII.

Одборник г. Стевеје Ј. Николић моли, да се напише на решење молбе наплатника за протеривање шпанских улица ако и да се изабору неки од одбора да све исправе пиеле.

Председник је изјавио, да оба ова предлога отоје на дневном реду и да ће се решити, кад на њих дође ред.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Цене хлебу у прошлом годинама. Према актима општине београдске у 1892. и 1893. години биле су ове цене:

У 1892. години

од	до	Број за 100 пр. по 1 кгр.	Продаја за 100 пр. по 1 кгр.	У тежини грама
Заклучно				
1 Јануара	11 Фебруара	26	25	962
12 Фебруара	14 „	24	25	1042
15 „	18 „	17½	20	1143
19 „	2 Априла	25	25	1000
3 Априла	13 „	24	25	1043
14 „	5 Маја	22	20	909
6 Маја	16 Јуна	23	20	870
17 Јуна	1 Јула	22	20	910
2 Јула	16 Јула	21	20	953
17 „	1 Септембра	20	2.	1000
2 Септембра	19 Децембра	18	20	1112
20 Децембра	31 „	17	20	1180

У 1893. години

1 Јануара	1 Јануара	17	20	1180
2 Јануара	15 Априла	19	20	1052
16 Априла	1 Маја	19	20	1053
2 Маја	1 Јуна	21	20	952
2 Јуна	1 Јула	20	20	1000
2 Јула	1 Септембра	19	20	1053
2 Септембра	16 Септембра	18	20	1112
17 Септембра	15 Новембра	19	20	1053
16 Новембра	2 Децембра	20	20	1000
3 Децембра	31 Децембра	21	20	952

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 7. до 13. Марта 1894. године о кретању преткућу животних преступа и других прекршаја од утицаја на здравље људско са општину варошу Београда.

Из санитетске реизије у кварту палилулском коју је извршио општ. лекар г. Др. *К. Јовић*, поступи су државној хемијској лабораторији ове предмети на преглед и оцену: 5 проба рајнце, 2 вина, 1 кава прж. тушена, 1 со, 1 цимет, 1 шећерина, 1 штирас, 1 зејтин, 1 сирће, 1 шигура, 1 петролеум, 1 бибер, 1 ширинач, 1 гриз, 1 зеб 1 маст, 1 кут. сардина, 1 чоколада, 1 посак. 2 кобасице сиета 24 предмета, од који беху неисправни:

1 проба пшенице измешана с пређи. брашном
1 „ „ „ земљом и песком
1 „ цемента „ с брашном или сувим зебом
1 „ бибера „ с кухињском сол
1 „ вина „ с водом.

остали предмети беху исправни.

Из санитетске реизије у кварту врачарском, коју је извршио општ. лекар г. *Др. Ф. Рибникар* послати су ови предмети на преглед и оцену:

1 проба зејтина, 4 кобасице, 3 вина и по једна проба: пшенице, бомбоне, соли, фиде, масти, пшенице за јело, колача, пекмеза каве у зрну, масла сира, земљ. посуђа, ракије, вина и сека, сиета 23 пробе, од којих су се као неисправне показале:

1 проба пшенице измешана с пређи. брашн.
1 „ масла „ с зејен
1 земљани суд рђаво сљубљен и употреба истога била би шкодљива по здравље људско.

доконе"; а осебујући се скоранье недаље (1529) Сулејман не оде на Беч где га очекиваше војска Карла V, већ *одмах крену на зарани саседом Кипсе*. А да би непријатељу што више наудио, одступи кроз Шпанијску Чопорја његових изјачаних расилну се на све стране у њихову. По често се судараху са немачком и мађарском војском од које претрпе осетне губитке. Једну такву чету код Најштата дечка нам соко *Иван Бакић* са својим коњиком и тако потуче, да је сам својом руком с коња коњдем спустио сиртву рану вођи турском Осману.(1) А код града пак канцијарег потуче 15. сеп. пеше год. 8 000. Турака, посубивши и једнога пашу Турског.(2) Главна труна султанова од Осека кренс се на вожегу, а Ибрахим исиир на Саву, не изостављи такође ни у бесилу над јадним становницима жљ оних мојих њљчкана. Вожегу султан спали, и редом све градове до Горјана. Овде нада заповест да се више не ребе, јер је то већ царска земља. Ивиад се није обистинила изреа народна: „Куда турско копито прегази ту трава више не ниче"

(1) Hammer v. J., Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S 33.
(2) Katančkan T., Rer. ant. ill. et. p. 59.

као опог пута у овим јадним земљама, крси које прође султанова пајска. — задовољавши се са 20 000. заробљеника хришћанских, врати се султан у Цариград, а такође и она скупљена војска Карлова код Беча разиђе се не учинив никакве користи.

Да се боље припреми за рат са Запољом. Фердинанд је тежио да пошто по то закључи мир са султаном. Најзад његов рођак Јероним Задрапић у сент. 1533. г. закључи у Цариграду жељени мир по коме Стејпос Београд.(3) Последња овога братског мира биле су те, да је поново буквално домаћа слања између Запољепаца и Фердинандоваца, а за то време су Турци напредовали према хрватској и Далмацији. Останављајући да дођемо опширно то успеху турске, овде само напомињемо, да је опсада Кпеза 1536. г. принудила сву хрватску господу и краља Фердинанда, да предузму један ратни поход према Дрини и Сави, који је у ратној историји познат под именом *Карађорђеров поход на Осек*.

(3) На истом месту, стр. 51.

Остали предмети беху исправни.

Напоследку напређено је и 11 анализа београдских вода за пиће и то: нет на вод. водовода (2 пробе из забора-чесме, 3 пробе из чесме на Сави код Бумрука); две из бакалиндерског чесма на зереку и код св. Саварског дома); две из римске обе чесме; две из варошког водовода (чесме на теразијама и на врачару код семеништа). Температура тих вода беше код нов. водов. 8·5 – 8·7 ц, варошке 9 – 9·5° ц, бакалиндерског 7·25° ц, римског 7—7·25° ц.

Никакве значајније промене у саставу оних вода нису доказане.

Бактериолошка проба воде из вод. водовода показала је, да у 1 cm³ те воде беше 86 колонија.

Из дожање хемијске лабораторије у Београду 18. Марта 1894. г.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА У ГОДИНИ 1893.*)

1. МЕСТО ПОЖАРА

У КОМ КРАЈУ	Врош	Ужице-Србије	Дунавски	Рудник, соко-град	Подгора	Остали	СВЕГА
У вароши	3	3	7	3	—	2	17
„ „ предграђима	—	—	2	1	—	—	3
„ „ селима	—	—	—	1	—	1	2
„ „ ливадама	—	1	5	—	—	2	8
„ „ виноградима	—	—	—	—	—	—	—
„ „ шумама	2	—	7	2	—	2	13
Нису у реду	1	—	—	—	—	4	5
СВЕГА	7	4	21	7	—	13	52

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Недеља	Понед.	Уторак	Среда	Четврт.	Петак	Субота	СВЕГА
Од 6. ујут. до 6 ув.	6	6	3	3	7	1	6	32
Од 6. ув. до 6 ујут.	3	3	2	3	4	4	3	20
СВЕГА	9	9	5	6	11	5	9	52

По месецима било је пожара: Јануара 6, Фебруара 5, Марта 8, Априла 6, Маја 4, Јуна 3, Јула 1, Августа 2, Септембра 3, Октобра 5, Новембра 3, Децембра 6. Свега 52 пожара.

Приведба. Сем тога било је 5 узбуна пожарне чете, но које су се после показале као неосноване.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 10. фебруара 1894. године у Београду.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седмици од 27. фебр. до 6. Мар. 1894. године долутовало 850, отпутовало 604. Од којих суг

а.) Пола: мушког 801, женског 49.

б.) Вероисповести: православне 712, католичке и протестан. 88, мојсијевске 30, мухамеданске 20, свега 850.

*) Овај преглед састављен је оставши у Вр. 8. од 20. Фебруара о. г., због тог у њем броју нема података.

в.) Постојбина: Србија 660, Аустро-Угарска 113, Босна и Херцеговина 16, Црна Гора —, Грчка —, Турска 37, Бугарска 1, Румунија 5, Русија —, Немачка 1, Француска —, Италија 4, остале државе 3 пан Европе 9.

г., Занимање путника: Земаља и економи 70, Занатлије 67, Трговци 336, индустријалци 5, шпекуланти и предузимачи 9, Гостионичари 30, Интелигенција (војска) 109, Ђаци 24, радници и помоћници 34, Пилари и бозаџије 35, надничари и слуге 83.

Из статистичког одељења општине варошке Београда 7. Марта 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шиндрера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За исправак шпорхерд . . . . . 0.20 д.
в) За уливи . . . . . 0.40 д.
г) За нови уливи шпорхерд у постојеће . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата . . . . . 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . . . 0.10 д.
е) За чишћење чишћења од 2 и по метра уједно са њихом . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чишћења од 2 и по метра уједно са њиме њиме . . . . . 0.20 д.
з) За чишћење димњака (шиндрера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од зубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од лопа . . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марва са њиме за једну дана . . 3 — д.
б) Обичавање изгубљене марве стоје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дицу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мали гробници . . . . . 555.32 д.
г) Велики гробници III. реда . . . 998.39 д.
д) Велики гробници II. реда . . . 1069.39 д.
е) Велики гробници I. реда . . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола са шеснаест са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола коња са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола коња са 4 коња . . 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНАЈМЉЕЊЕ ЗЕМЉИШТА

За кварторе: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од себе и кухиње или мање дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са вратом . . . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од себе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са вратом . . . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1 д. –

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Број. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА ПРЕВЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ Од 5. до 19. Марта 1894. год.

ЕКВИВАЛЕНТА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВЕЋА		НАЈМАЊА	
		дин.	пар.	дин.	пар.
76480	АРНАУШКА	100		75	
729	БРАШНА КУКУРУЗНА	15		12	
331	БРАШНА ПШЕНИЧНА	17		15	
	ВИНА БЕЛА (ОДЛИВ)				
13565	ВИНА ЦРНА (ОДЛИВ)	60			50
20463	ВОЗОВА	45		40	
172	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	150		140	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗЂА				
	ДУЊА				
62147	ЈАБУКА	20		14	
181249	ЈЕЧМА	10	50	10	
369	КАЛЈАВА	120		110	
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
4197	КОЖА ОВЧИЋИХ				
2110	КОРЕ. БРЕШОВЕ	12		9	
	КРЂВА				
125710	КРТИЦА	4		3	50
29838	КРОМПИРА	9		7	
	КРТИЦИНА				
429	КРТИЦАНА	15		10	
94718	КУКУРУЗА	10		8	50
	КУПУСА				
	ЛОЗА НЕПОСАЂЕНО				
	ЛОЗА ТОКЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНАУШКИ				
9341	ЛУКА БЕЛА	60		50	
23482	ЛУКА ЦРВА	40		30	
	МАСЛА				
1873	МАСТИ	140		120	
	МЕДА				
	ОБАЛА				
27632	ОВСА	11	50	11	
	ОРАЗА				
2122	ПАСУЉА	35		30	
57	ПЕСКОВИЦА	35		30	
	ПРОСА				
498541	ПШЕНИЦЕ	12	50	12	
35534	РАЖИ	8	20	8	
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ				
7911	РАК. ПЕЋ. ЛУЋЕ	1	20		90
80629	РАК. ПЕЋ. МЕКЕ		50		25
27725	СИЊЕЋА ДЕБЕЉИХ	85		75	
	СИЊЕЋА ОРЕДЊИХ				
144810	СЕНА	5		4	
3805	СИРА	60		40	
860	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
2981	УЉАНА ДРВЕНИ	9		7	
152600	УЉАНА КАМЕНИ	3		2	50
	ШИНАРКЕ				
	ШЉАНА СИРОВА				
171406	ШЉАНА СУВИХ О. Г.	18		12	
	ПРОСТО КАМЕНА				
	ЗЕМЉОТА				
6030	СУТИЊЕ				
	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник ЂУРА КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 14. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 „
за стране земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 27. МАРТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 5 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УНАПРЕД ЗА ЦЕЛОГОДИШЊЕ СУД А СВЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ ЗА УРЕДНИШТВО

Рукописи не враћају се
ПЕЧАТАЊА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Пошти су потребне зграде и обори за стоку на новом марвеном тргу на Трналишту подигнути и потпуно готови, да се на њему могу обављати сви послови, који су до сада обављани на марвеном тргу на Батал-Џамији. — Суд општински на основу решења одбора општине београдске од 9. Јула 1893 године АБр. 3841

НАРЕЂУЈЕ:

Да се марвени трг са Батал-Џамије пресели на Трналиште.

Особа ова извршиће се под 6. тек. м. тако, да се 7. Марта тек. године сви послови који су досада обављани на Марвеном тргу — Батал-Џамији — отпочну обављати на новом марвеном тргу — Трналишту.

О овоме се грађанство варошн Београда известиває ради знања и управљања.

Од суда општине варошн Београда 5. Марта 1894. год. АБр. 1337.

ОВЈАВА

Према извештају Управе водовода београдског има нескупно стотина грађана, који у својим кућама троше воду из водовода а неће да плаћају, те се тиме не само штете општински интереси, него се стварa и најшкаи посао око сређивања и вођења тог дугованја по књигама.

Да би се ти приходи од водовода тачније прикупљали, Управа водовода нерешила је суду општинском сие невалаћење рачуне, да их екзекутивним путем наплати.

Суд општински извештава о овоме грађане београдске — дужнике управе водовода, да је ове рачуне предао већ своји извршиоцима и неника грађане, да свој дуг исплате, јер ће се иначе исти екзекуцијом наплатити.

Од суда општина вар. Београда 19. Марта 1894. године АБр. 1636.

П О З И В

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 10. фебруара Бр. 1183 и 22. Марта ов. год. Бр. 2459, позивају се овиме овамо-чени обвезници III. терд. батин. пука, који нису за прошлу 1893. год. извршили војно вербовање, да се по изласку овог огласа одмах јаве истом комесијату у доња град ради извршења вербе.

Ко овоме позиву не следује, строго ће бити кажњен од стране војске власти.

Петар Живковић бан
Живота Марковић шкиф. кало
Марко Радовић кало плетарски
Ђорђе Радовићевић кало самосеги
Лазар Ђурић бан
Јаша Трбовић тесар
Јован Вујић зидар
Михаило Ђ. Вашић зидар
Светозар Радовановић тесар
Велимир Миндерић бан
Гаврило Јовановић
Јова Јуришић подмајст
Глиша Стојановић зидар
Димитрије Николић зидар
Љуба Пронић подмајст
Јован Ђурић конџија
Илија Живковић земљорадник
Симеон Радовић
Вукосав Миленковић трговац помоћник
Јован Тодоровић жагарција
Илија Стојанов. зидар
Сретен Ј. Ристић зидар
Драгутин Димитријевић обућар
Антоније Стојановић обућар
Гаја Малетић пројек
Димитрије В. Јовановић пројек
Илија Митић служитељ
Стеван Перић земљорадн
Тоша Живковић
Милутин Сарић
Вељиса Наумовић
Гаврило Бања земљорадник
Бенцион С. Буди земљ
Мирко Којић сојција
Мијаило Цветковић конџир
Светозар Маловановић бакалин
Милош Сенић обућар
Радосав Дамљ. кројач
Виктор Ковачевић обућар
Светислав Костић
Димитрије Димитријевић свирач.
Наум Наумовић
Никола Ристић
Јеврт Петровић
Владимир Петровић
Светозар Николајевић
Мијаило Јовановић
Милош Јовановић
Стеван Вашић кало берберски
Сима Вујадин
Михаило Рашчић практикант
Радивоје Петровић
Утешни Андрејевић
Илија Свети бакалин
Мијаило Николић касиија
Љубомир Аксентијевић

Од стране суда општине вар. Београда 24. Марта 1894. г. АБр. 799 и 1835.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
15. ЗАНРЕДНИ САСТАНАК
20. Марта 1894. год.

Председнике председава г. Милош Р. Марковићевић, присутовали чланови суда г. г. Јован Антонијевић, Јован Илић, г. Д. Т. Вељковић, кметовски намеснини г. г. К. Чумић и А. Пајкадић, од одборника одсу г. г. Н. Крстић, Ђ. Чортановић, Ђ. Вајдић, Ј. Бајдић, М. Пајкадић, Н. Кастратовић, Ђ. Димитријевић, С. Ј. Аврамов, М. Обрадовић, Т. Ј. Николајевић, Н. Живковић, А. Э. Одавић, И. Вујановић; од кметовина г. г. Ђ. Н. Петровић, А. С. Јовановић, С. Вељковић, П. Т. Живић, Ђ. Јовановић, Ст. Максимовић, Ст. Јовановић, Јован. Гаврилов, Ж. Ј. Ђорђевић, М. Николић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седмог редовног заседања 17. Марта ов. год. и примљен је без измене.

II.

По прочитању молбе Радена Зорића општинског пожарника АБр. 1525, одбор је решио, одбрско се молбому потписаноме одузето од дужности због смртног случаја у породици, које ће му се одузето радовима кад га стане употребљивати.

III.

По прочитању молбе Сергија Стаиковића АБр. 1817 и Јоце Наумовића Шкиларовића АБр. 1817 којом моле, да се ослободе дужности пристутвовања одбор је сматрајући суд општински да разлоге молиоца оцени и зато их уважи, да друга лица одреди на њихово место да присутвују при исплаћивању крпарских дела.

IV.

Председник кмету одбору на решење молбу Совије Анђелковића, берач пов. Радована Анђелковића, бив. општинског чиновника, којом моли, да јој се из општинске касе исплати једном за свагда неотпосечно издржање, које прима у 30 дан. месечно, јер ће се иначе исти екзеку цијом наплатити.

Од суда општина вар. Београда 19. Марта 1894. године АБр. 1636.

По прочитању те молбе АБр. 1523, одбор је решио, да се Совији берач пов. Радована Анђелковића бив. општ. чиновника исплати из општинске касе а из општег одређене на издржавање породица умрлих општинских чиновника једном за свагда сто осамдесет динара као неотпосечно издржавање, на ште стране за ушу.

V.

По прочитању протокола лицитације Бр. 1622, држане и по трећи пут за набавку канцеларијског материјала, на који није било ни једног лицитанта, одбор је нашао: да је поводом одлуке од 9. Фебруара 1894. год. Бр. 848. да овај партиј набављене материјала преузме Благајна и уврсти у инвентар, а да се канцеларијски материјал за 1894. годину не прописаним потребама и утврђеним мустрама набавља од Јевте М. Пакшовића и Компаније а по цеклама исказаном у вишеђ поменутој од 9. Фебруара 1894. год. Бр. 848.

Да овоме партији набављене материјала пренесадну и са мустрама среске одборске повереника г. г. Илије Милићић, Соломон Ј. Аврејел и Стевом Мантуновић одборници.

VI.

По прочитању изнијетија економске одсеока општине београдске Бр. 1512, да је за огрев школа и потребу клиничке потребне још сто метарских хвати дрва, фебер је рекао, оказујуће се суд општинском да набави сто метарских хвати буковог дрва за биотрену клиничку и школе, по тако, да цена неће бити већа од оне за коју је Јевте М. Ђурић продао општини дрва за огрев гимназијама а према решењу одборском од 25. Октобра 1893. г. Бр. 17322.

VII.

Председник изнеси одбору из решење изнијетај одборског повереништа изабратог у седници одборној од 7. Марта ов. год. Бр. 1044: ради одређивања њених камиона да се тротоарнику београдске улице.

По прочитању тог изнијетија Бр. 1212 и изнијетија истог повереништа Бр. 1279, које се предлаже, камиони да се нимене улице тротоарину, одбор је решио, усвајајуће ту у свему оба изнијетија повереништва с тим, да набављени ђачи ови набавити и шиљни камен и тротоар постављати према прешњавим потребама.

Да се камено ђачи на Осгругачкиној падјаи шиљу замењивати са онима из Нарата а обратно, што и код општинских интереса буду захтевали с обзиром на њихову цену и важност.

VIII.

Председник подноси одбору акт главног инжењера одбора, да се изабери шиљати одборници за сва основне ствари београдске.

По прочитању тога акта Бр. 1815, одбор је решио, оказујуће се председник општине, да у споразуму са судом општинским одреди лица за одборнике основних београдских школа.

IX.

Председник нашеи одбору из решење молбу Српско-православног друштва, до му се продужи рок за прикупање слободњу текућеврене трошарине линије од 1. Маја ов. год. на овамо, пошто ће требати, да се узида нека Милоша нова зграда и канцелариште.

По прочитању ове молбе и анализа комисије за пазар пре градњу и експлоатацију трошара Бр. 1814, одбор је решио, да се Српско-православно друштво одбије од тражења, да се продужи рок за прописане текућеврене трошарине линије.

X.

На предлог грађевинске одсеока Бр. 1282, одбор је одобрио предлог ед осам хиљада осам стотина динара за надзидавање обилазе каменом Косинчанског шпица, који је пиљанили према новој сталној пиљанети.

Да се овај посао да на пазар путем јавнатиције.

XI.

Одборник г. Соломон Ј. Аврејел тражи да председник одговори на његову интерпелацију учињену у седници одборној од 10. Марта ов. г. Бр. 131, односно електричне осветљења.

Председник је одговорио, да се електрична данас нале преко тридана и мека месечној који је друштву преко уговора предата и по којој се оно има управљати.

А пао би случајно бицо обазиво, код које месечне би требало преко тих тридана ватиљки дати, треба друштву видати нарочиту награду.

Оказујуће је нарочито лице, да у тиана одговарања које друштву наређује да нарочито на лице и да води рачуна о времену кад би се могао извршити ов друштвом обавезу.

XII.

Председник саопштава одбору, да је према одборском решењу од 27. Јануара 1894. год. Бр. 542, општинска привилегисана водоводна компанија ставила под резерват о надзиравању водних страница.

По прочитању тога резервата Бр. 1813, одбор је решио, да се водна страница наплаћују ва уживала по ранијим буџетним партијама а да председништво општине одних стуба у претходно са дрвлом, да ће терет надзиравања водних страница стине са општине или да ће га дрвлом подели, па да о учињеном извести одбор.

XIII. ЗАВРШЕНИ САСТАНАК 22. Марта 1894. год.

Председнико председник г. Нилић. Р. Жарковић, од одборних бива г. г. Ј. Бошић, Б. Ирић, Ђ. Живојић, К. М. Ђурић, О. Чортановић, М. Петровић, М. Вељковић, Ф. Тобџић, Ж. М. Ђорић, М. Трајковић, Ж. Ђорђевић, Ж. Кавалџијић, Ш. Вуканић, А. Ј. Одић, С. Ј. Аврејел, К. Ј. Гвозденић, Ђ. Јовановић, од замењених г. г. Ђ. Јовановић, Св. Ј. Вељковић, Ст. Милојковић, В. Ђ. Губеревић, Ђ. Б. Вељковић, К. Ј. Ранић, Б. И. Петровић, Ж. Ј. Ђорђевић, М. Павловић, А. С. Јанковић, И. Т. Мишић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 20. марта 1894. год. и у одлуци КВиБр. 1249, уважена је молба да се инсталиран грађевини Београда електричне лампе које су са свим утицане или ће ускоро бити.

Председник нарочито је нашао у овоме молбе достаје и да ће по њима предузети нужне мере.

За тако достаје треба да ниже сви трошани њему непосредно и не прави одбора и да ће се о овоме електричног осветљења извештај сваког месеца подносити.

III.

По прочитању акта петрошке судије за нар. Београд Бр. 1759, 1760, 1761, 1804, лета Христ. нар. Београда Бр. 1803, акта електричног предсеника суда Бр. 1807, којим се тражи уклоњена о власнику и држаоцу стану наденог лица, одбор је нашао, да се ту исполнити Министра Сиаи. владину, Владимир Стаиновић одмах забрани, Јелена и Владимир Трубановић одмах одселење, Димитрије Миленовић одмах и Драгутин Радивојевић бив. шалтонђија: да је Стана Добривојевић дужност добре кадрина и добро имање стало) да је Анка Бућић кућних поклонати.

IV.

Председник нашеи одбору на нашење молбе, којима се тражи уверења о сиротиња стању и имовинском односу.

По прочитању тих молби СБр. 4386, 4442, 4174, одбор је нашао нашење, да се суд престојно умоли и изложи стању Јулке Мирковић оца, уколе, на тек овда за бој нода тражено уверење: да се Мицка Д. Живановић и Василије Анастасијевић одбију од тражења, јоште одбор

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СОБОЉЕМ У ТУРАКУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијин Савет Бр. 1856 поклонио нрвом издањем свима школама свог. Београдског).

Мото:
— „Пера ако нарекнеш бег уланина чувши ријеч и славонски чувши свакоју“. (Кроме је да претставе муџевати ријеч вашеђ, и славити по турски славити).
Кадрмина

(наставак)

Босанеки Хосреф паша и смедеревски Мухамед Зах оган-паша највише су уживиравали предлог витешку Осеку и Пожеге. Да би се томе стало на пут, скупи се 1. маја 1537. г. код Копривнице на десној обали Драве војска хришћанска од 18 000 пешака и 8 000 коњаника. У тој војсни беше Немаца, Мађара, а највише Срба и Хрвата, који се купљаху око омиљеног српског сокола Ивана Бакића и помоћника хајдучког харамбаше Владислава Мора. Главну команду над целом том војсном повери Фердинанда Јовану Кашџинеру, човеку, који се у неколико раније беше одликовао. Јах-оган-паша, чувши за ту спрему Хришћана, позове брзо у помоћ босанског намесника Хосрефа, свога брата, акорничког бега Џафера. Ахмеда пруседачког бега (алаџахисарског) и Мурата, осповјина Кеска. Из Копривнице крене се за лепа војска Кашџинерова према Сланкамену. За 10 дана стаде до Вировитице, а већ се опазила осмудина у храни, за коју се старање бан Ердеди. Кашџинер заповеди, да се са спиљу страна допаљи храна, а Павла Бакића посла, да са спојим 1 000 коњаника заузме град Сокоу и да похвата Турке, не би ли од њих дошао, где се спушла главна турска сила. Бакић удари на тај град, но Турци га заиаћеше, па покушаше бежати, али ову Пакићеву не могоше ни уназад. Од тих зробљеника дознаде Кашџинер, да је Мухамед Јах-оган-паша наумио пред Осеком да сачека хришћанску војску. Војсковође хришћанске одлуче да нападну Осек, где их чекаше Јах-оган са 15 000 војника. Хришћанска војска и раније је патила од недостатка у храни, а кад им Јах-оган са пљачкашима (марпођанима) преоте трен и домаћ прсоче, њихово се стање још више погорша. Оскудица у храни и несигурна мећу појединима учини, да на глас о појављању турске силе неке војсковође нападе да се узмичу. При узмицању преко реџице Вуке слони им се мост и сви топови (48) Кашџинерови остану ту у блату. Ну док су остале војсковође бежале, јуначки Павле Бакић задржи се у равној долини Шашу Балоша, да се 1. децембра за спојим коњаницима отпеди с брзијо много јачим Турцима. У њима од пашаја са спојим најхрабријим капетанима паде сточ хомановић Павле Бакић, јуначк који се тако проспави у боју под Беча и Кнеста, који је са спојим коњаницима велеј бечких џанија Турке при узмицању у њ клеку разбијано и на ранишем под Напитата Кадам-војводине крволоке сатре.“ — Турци су одсекоше главу, да је могу дару на дар одвести. Бакићевом смрћу расуше остатак хришћанске војске. Још

општинском није надлежан, да ни трошка учешћа издаје.

V.

По протоколу претходне седнице АБр 1831, држано по дугу вуч за шљуку, кажа за поправке и служење, одбор је решио, да се издаја одвоз за поправке и служење ватрогасне опреме општинског лошадета Јовану Димитријевићу као најнижој понуди.

VI.

Мухлар од цигле и шпалавице од крпеног чоха за поправке за четрдесет и девет динара и педесет пара дин. Кануп и шпалавице од цигле чоха за пратар и поправе за педесет и седам динара и шездесет пара динарна.

Бачва и шпалавице од камена (сеницуза) за поправке за шездесет динара и шездесет и пет пара динарних.

VI.

Председник износи одбору на решење тражење команде VII. батаљона Краља Александра I., да јој општина плати 1158·32 дин. за храну војсци спротиву обновљења 1893. год.

По протоколу тога дана АБр. 6541/93. год. одбор је решио, да се на име општинске и из опште фуктом одређене за исхрану сировних војних лошадета команди VII. батаљона Краља Александра I. једна каваља сва недјеља осам динара и тридесет дин пара а да ову општинском по количеству плаћати ову суму од обвезника, у свему општинских.

VII.

Председник износи одбору на одобрење предлог суда општинског да се од Стеве Ст. Поповића отјући један одвоз од 650 дин. и исплати из опште фуктом одређене за општинске трошкове.

По прочитаку тога предлога АБр. 1046 одбор је решио, да се овај предлог суда не уважи.

VIII.

Одборско попременитство изабрало у седници одборној од 17. Фебруара 1894. год. АБр. 594. једнаком већ изјештају о пресједу куће Маше Динића, поклоне на отуп или закуп за пашу земљиштем.

По прочитаку тога изјештаја ГБр. 962. одбор је одлучио, да се од Маше Динића узме реч, по коју ће исту предио општина ову кућу без икаквог отказа, а по ову цену, која ће сам предавац и свом трошку широке општине опреме. Дате изјештаја попременитства. Даље да покућан изађа, пошто ће је дао општина под закуп без икаквих отказа, а поште, ако ли предавац опреме сам одреши, из да се ја тек из њалов подиеле овај изјештај одбору на решење.

IX.

Председник општинском одбору, да би требало једном већ знати решење о границу регулације у Београду и неизбежну експропријацију земљишта, јер се сваи одговорнијем питате много трпати београдске.

По саслушању овога одбор је од сучио, да суд општинским надзорним путем вроднем сва земљишта што се регулацијом захватају; да општинска правобранитеља поднесе реферат да ли се општина може упустити у извлачењу са регулационим основом и ако нето што се говори сваи намеђу државе и општине о задржаним плановима регулационог основа; да се поднесе одбору општине свети експропријациот и проценбени земљишта ако и овог општинског и регулационог основа.

X.

Одборник г. Коста Д. Гашинић обраћа пажњу председника општине, да би требало спровести општинску кућу у најкраћем року и да се Лазова кућа кандидове врховни лошадета надзелеш к не оказних плаћа се изврена те капите.

Председник је примио к знању ове напомене и учиниће што треба.

XI.

Председник изјављује да је крајње време, да се општинске крстјари извршењу приступи, трабену која и осталих редних родова општинара; напомиње да би требало или исплати предужимање да дође и уколико се са прилицима и погодбама, под којима општина жели да све радове изврши, или, да се из који других начина изналажења лица за све општинске послове дашу крстјари; напоми даље, да је заиновијеко куће Жорка из Нарша изјавио, да је воља да о свом трошку дође у Београд и уреда се са надлежним и извраза општине на да после тога подиесе своју понуду.

По саслушању овога изјештаја, одбор је одлучио, оставивши ге председнику општине да може вратити Жорђеја из Нарша, и а друге, који ће тражене, и ставите им на увиђај све плаћене и дати им свако обавештење о општинским предузећима без плаћа! дале обавезе за општину безусловну.

СТАТИСТИКА САМРТНОСТИ

у месту Београду 1894.

Смрта је умрло 114, од којих су 58 мушких, 56 женских.

По вероисповести: православне 99, католичке 8, протестантске 2, мојсијенске 5, мухамедовске —.

По месту рођења: 63 из Београда, 15 из Србије, 36 из других држава.

По деловима варошн: 3 из варошког кварта, 9 из теразијског кварта, 18 из савамалског кварта, 17 из дорћолског кварта, 21 из палилулског кварта, 45 из врачарског кварта, — из Топчидера.

По брачном стању: 68 неженених или неудатих, 32 женених или удатих, 11 удова, 1 разведених, — ванбрачна.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА

У ГОДИНИ 1893.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У ком пожару	Крст	Трем Сланг	Дрвена	Радња, дућ. гвр.	Пољуте	Остало	СВЕГА
У кв. варошком	—	—	11	—	—	—	11
„ „ Теразијском	1	—	7	—	—	1	9
„ „ савамал.	—	—	2	—	—	1	4
„ „ дорћолском	1	—	5	1	—	1	8
„ „ палилулском	1	—	3	—	—	1	5
„ „ врачарском	—	2	2	—	—	5	9
Нема кварта	—	—	—	—	—	1	1
СВЕГА	3	2	32	2	—	12	42

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

Доба дана	Недеља	Понед.	Уторак	Среда	Четврт.	Петак	Субота	СВЕГА
Од 6 ујут. до 6 ув.	5	5	3	—	5	3	6	27
Од 6 ув. до 6 ујут.	2	3	—	—	5	2	3	15
СВЕГА	7	8	5	—	8	5	9	42

По месецима било је пожара: Јануара 5, Фебруара 9, Марта 3, Априла —, Маја 1, Јуна 1, Јула 1, Августа —, Септембра 5,

Јелрон са Тирољцима и Чесима, али је и ое васкоро погинуо у окијопи и смртном бој. Заробљене хрватске упрегоше у теше топове важнеше златним повесима и украшени застазама, да их словно у Цариград уведу, восеби још и главу Бакиневу и Јелровоју. Ш Једак велики тош, под именом „Кайзеревск", вожили су Турци у много касније ратонима.(1)

Сем Бакиња погинули су ту знаменити Срби *Павле Тодоровић. (Фон пор) Тодор Илић и други.*(2) О Пакиу Бакиљу сви се угарски историјан нарочавају са најчешом похвалом пресушеви и велико јуначиво. Тако Интхалфије за њега вели: „ени нешо инше nostrarum copiarum ducex militari solertia ac ingentis animi fortitudine cesset conferendus."(3) Папше Јовије за ж вели: Eo (Paulo) interfecto, qui inter nostros duces militaris ingenii sibertia, atque ingentis animi planissima omnibus! ma gnus timor totis exercitis incussus est."(4)

Главни прилог за таку страшну погибију хрватскоју — плашљива Кашцијанер, стављен је дођаље у затвор, из кога умаче у Костајницу под окриље грофова Зрињских. Ну како ту нове да шурује с Турцима, убије га Зрињски, па то јаве и краљу, који им за тоје заслуге, што се и сам бојао Јанше Кашцијанерових веза са Турцима.(5)

Глас о страшном поразу хрватскоме појеше код Осека узнемири целу Угарску, и најпише суседну Хрватску, што сада и оно мало слободних градова и земаља нашему Сави и Драве нешма дозом дошаде Турцима.

Фердинадо је сад увиђао, да све то несреће долазе отуда, што нисмо њега и Запоље бесни окрала за рат у највећем степену. С тога се сада свима силама стараше, да се са Запољом помири, те да склони после самог хрватских краљевала вредотоину Турка. После дужих преговарања дође и тај жељени трентутак. Фебруара месеца 1538. г. Фердинадо учини са Запољом мир у Вел. Варадину под условима, да после смрти Запољине цела држава припадне Фердинанду, и док је жив Запоља, задржаће сва она, а ако се одрече Турака и стуна у савез хрватских владара.(6) Сустан је, дабоше, знао за ово поморење, на је с тога нете године пустио своје наше да продиру у Посавину према Славонији и Хрватској, ратујући у исто време и на мору са Млечанима. Сам пак у сред зета тог. 1538. похори Влашку, на је заиело мислио одатле и на Угарску, али ово пут не сиеде, јер га у Угарској чекаше 100.000 војске Фердинадове и Запољине, и да је ударио на њу али би прошао. Ну приједлостио намеђу помирених краљева није дуго трајало. Запоља се није искрено помирио, већ из рачуна што је на тај начин морао узети за жену Јелисавету, кћер пољског краља Жигмунда, и кад то постиже, онда опет почне даровима тражити милост у султана, који га благонаклоно опет прими.(7)

(1) Шафарик г. Ј. Gesch. d. ser. Recht. u. L. S. 145. — Вашкевић (Шиват Л. И.): Ист. нов. срп. нар. I. стр. 19—20. — Ранк (Alexander. Herz. I. V. p. 280—284) је врло опширно описао ову војну Кашцијанову. (2) Радић Л. Ист. Србије од 1537. до 1538. стр. 14.

(3) Pistor K. Illustrirt. Gesch. v. Serbien u. Ungarn. I. Bd. 67. крај. 5.

(4) Engel v. H. J. Allg. Weltlist. B. III. 44 ча Gesch. v. Ungarn, S. 473.

(5) Шафарик г. Ј. Gesch. d. ser. Recht. u. L. S. 145. — Вашкевић (Шиват Л. И.): Ист. нов. срп. нар. I. стр. 19.

(6) Engel v. H. J. Allg. Weltlist. B. III. 44 ча Gesch. v. Ungarn, S. 473.

(7) Вонк — Leger. 17 knt. da T Aire Hongrie, (III. ond.) p. 507. — Sahellus V.: Par. lev. ms. II. cap. 38.

(8) Seidelius T. Par. lev. ms. II. cap. 40.

Октобра 5, Новембра 6, Децембра 6, Свега 42 возкара.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 10. фебруара 1894. године у Београду.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београд. У седмици од 27. фебр. до 6. Мар. 1894. године допутовало 776. отпутовало 710. Од којих су:

а.) Пола: мушког 709, женског 67.

б.) Вероисповести: православне 689, католичке и протестан. 72, мојсијевске 11, мухамеданске 4, свега 776.

в.) Постојбина: Србија 654, Аусет-Угарска 80, Босна и Херцеговина 4, Црна Гора —, Грчка 1, Турска 11, Бугарска 7, Румунија 2, Русија —, Немачка 5, Француска 1, Италија 5, остале државе 6 ван Европе —.

г.. Занимање путника: Земаљи и економи 55, Занатлије 72, Трговци 377, индустријалци 4, шпекуланти и предузимачи 5, Гостионичари 24, Интелигенција (војска) 106, Ђаци 16, ученици и помоћници 19, Пилари и боравиље 14, надничари и слуге 50.

Из статистичког одељка општине варошки Београда 14. Марта 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Пошто је суд општине београдске решењем од 17. тек. мес. СБр. 3988 а на основу тачке 5. и 6. уговора закљученог између г. Лесна Паше овд. о закупу по паше на општинским утрињама, раскинуо уговор ва штету досадањег закупца Паше, то ће економно одељење на основу решења суда од данашњег СБр. 4444. држати јавну лицитацију на дан 29. ов. мес. од 3 до 6 сати по подне, за данашње под закуп поменне општинским утрињама.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења где се и поседне о закупу о овоме могу видити сваког дана.

Кауција се полаже 300 динара у готову или српско државно папирима од вредности.

Ко жели горе поменуто право узети под закуп, нека сопственог дана дође и лицитира.

СБр. 4444. од суда општине града Београда 22. Марта 1894. год. у Београду.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Др. Чика Јови Звану

Вашом лекарском вештином и усрдним звузимањем избависте моју жену од тешке очне болести, и што дакле колудно лепо нади ним да благодари *једино Вама*.

За то примите и овим путем г. Доктоне печичу моју захвалност, са жељом, да се хиљаде такви лекара.

23. Марта 1894. год.
у Београду.

Крста Јовановић
сиромах општине београдске

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шиљкара) без разлике на спратове . . . . . 0.30 д.
б) За возидни шпоререт . . . . . 0.30 д.
в) За уводни . . . . . 0.40 д.
г) За велики уводни шпоререт у гостионице . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумпова од 2 и до метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумпова од 2 и до метра уједно са пећи пећи . . . . . 0.20 д.
з) За палење димњака (шиљкара) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од зуйне зетра . . . . . 10 — д.
б) Од лета . . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марка за вашар за годину дана . 3 — д.
б) Обновљење изгубљене марке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дечу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола нова са 4 коња . . 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНАЈМЉЕЊЕ ЗУБРЕТА

За шестоке: Сиимиолеке, Терзијске, Воровске и Прачарске

1. Од собе и кухиње или живе дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За квартоне: Дорћолске и Палилулске

1. Од собе и кухиње, или живог дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.40 д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 19. до 25. Марта 1894. год.

ВИНОГРАДА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈВИША	НАЈНИЖА
		дин.	пар.	дин.	пар.
15489	АРНАУТКА	100		75	
385	КРАЊИНА КУКУРУЗНА	13		12	
	КРАЊИНА ПШЕНИЧНА				
	ПИВА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
6298	ПИВА ЧРНА (ОД ЛИТ.)		60		50
3500	ПОЛОВНА	45		40	
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ				
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ТРОШКА				
	ДУВА				
21041	ЈАБУКА	25		15	
216729	ЈЕЧМА	10	50	10	
	КАЛМАКА				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЗАТЕЉЕНИХ				
11467	КОЖА ОВЧИЋИХ				
	МОРЕ ПРЕСОВЕ				
	КРЊА				
54759	КРЊА	3	20	3	
13937	КРОМПИРА	9		7	
	КРУШКА				
	КРУШКА				
52664	КУКУРУЗ	9	50	8	50
	КУШУСА				
	ЛОЈА ВЕПРОВЛЕЊОГ				
	ЛОЈА ТОПЉЕЊОГ				
	ЛУКА АРНЕЛАНК				
2822	ЛУКА БЕЛА	60		50	
3190	ЛУКА ЧРНА	40		30	
	МАСЛА				
487	МАСТИ	140		120	
880	МЕДА	60		50	
	ОВАДА				
58558	ОВСА	11		10	50
143	ОРАЊ	35		30	
38165	ПАСУЉА	13		9	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
373879	ПШЕНИЦ	12	50	12	
3403	РАЖИ	8	20	8	
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. ЈЕКЕ				
5023	РАК. ШЉ. ЉУТЕ	1			80
58516	РАК. ШЉ. МЕКЕ		40		25
9814	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		80	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
97450	СЕНА	5		4	
1872	СИРА	50		40	
3360	СЛАМЕ	3		2	50
	СЛИВЕНЕ				
	СОЧИВА				
347	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	9		7	
100000	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИНШАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
238276	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	18		12	
10000	ПРОСТОР КАМЕНА				
10000	ЦЕМЕНТА				
16120	СИТНИНЕ				
	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ КРЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 15. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на четврт године на годину . . 2 „

НЕДЕЉА 3. АПРИЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПОВЕРЕНИЦИ ВАЉА ОДАЗИВ ГРАЂАНИМА ОД ОБЕЋАНОГ ГРАД
А ОНЕ ПОВЕРЕНОЊЕНИЦЕ НА ГУЧЕЊИКА

Рукописи се прилају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

П О З И В

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 10. фебруара Бр. 1183 и 22. Марта ов. год. Бр. 2459, позивају се ниже означена обвезника III. терц. житни. пука, који нису за прошлу 1893. год. издржали пуно вежбање, да се по изласку свог одјела одмах јаве истом командиту у дому град. ради издржала вежбе.

Ко овом позиву не следује, строго ће бити кажњен од стране војне власти.

Петар Живковић ков. Живота Марковић пољопривредник село Мирце Радивоје Јовановић земљорадник село Мирце, Ђорђе Радосављевић кован клинчер, Лазар Дерић ков. Јоца Таборовић тесар, Јован Бајић шнајер, Михајло Б. Јашићевић шнајер, Светозар Радовановић тесар, Велимир Младеновић ков. Радивоје Јовановић, Јока Јурушић пољопривр, Глиша Стојановић шнајер, Димитрије Николић шнајер, Дуба Пролић пољопривр, Јован Ђурић земљорадник Илија Живковић земљорадник, Симеон Радовановић, Вукосав Миловановић трговац, пољопривр Јован Тодоровић земљорадник, Илија Стојковић шнајер, Стеван Ј. Ристић пољопривр, Драгутин Димитријевић обућар, Антоније Стојковић обућар, Гија Малетић кројач, Димитрије И. Јовановић кројач, Илија Мићић слушитељ, Стеван Перић кројач, Јоца Живковић, Милутин Сарић, Велимир Наумовић, Гаврило Кнић земљорадник, Бошком С. Бугарчић земљор, Марсело Којић сајџија, Мијаило Цветковић пољопр, Светозар Милосављевић бакалин, Милош Савић обућар, Радован Дамњановић кројач, Виторир Кошаревић обућар, Светислав Костић, Димитрије Димитријевић ошнајер, Наум Наумовић, Никола Настић, Јеврем Петровић, Владимир Петровић, Светозар Николајевић, Мијаило Јовановић, Милош Јовановић, Стеван Поповић кован берберин, Сима Вејводић, Михајло Ранчић практикант, Радивоје Петровић, Урошин Андрејевић, Исак Сасон бакалин, Мијаило Николић кљусарџија, Љубомир Алексић земљорадник.

Од стране суда општине нар. Београда 24. Марта 1894. г. Абр. 799 и 1835.

П О З И В

Према наређењу команданта VII. батаљона Краља Александра I. од 28. Марта 1894. год. Бр. 1066 позивају се ниже означени обвезници VII. житни. пешад. пука који нису за прошлу 1893. год. издржали пуно вежбање да се по изласку ових одмах јаве истом команданту у нелину касарну ради издржала вежбе.

Ко овом позиву не следује, строго ће бити кажњен од стране војне власти.

Никола Мостанинић прот. мин. окован., Никола Карађић. Јов земљорадн. пасов., Никола С. Милосављевић. бик. кладарн. Драгутин Стошковић потпарац. Јован Сич потпарац. Богодар Ђорђевић оруџар. Живко Бошковић кован обућ. Ђорђе Цветковић абаџија Димитрије В. Ристић кланац. Павле Стевић слуга. Алекса Грубић кановар. Андреја Николић кавеџ., Андреја Костић служитељ. Алекса Симић кован обућ., Аврам С. Бојић кован трг., Андреја Петровић пекар. Видин Стевановић шнајер. Владимир Марјановић обућар. Живојин Илијановић шнајер. Живко Шушњевић шнајер., Гаврило Илијановић шнајер. Бошко Ђуканић тканчар. Велимир Симоновић ошнајер. Драгутин Васиљевић кројач. Данило Кнић кројач. Карло Хелеч кројач. Лука Михаиловић кројач. Димитрије Јовановић шеширџија. Крста Сувајац чувар трош., Живко Гарабашка пољоџар. Јеврем Ристић, Сима Шпицајевић. Бошко В. Божовић. Мијаило Стојановић. Данко Мијовић чувар реб. Алекса Димитријевић. Петар Лазаревић бувар. Сима Ђорђевић, Данило Антић кован стакларск. Благоје Најдановић бакалин, Димитрије Младеновић опанчар. Вујин Ивачић кланац. Михајло Малутиновић кланац. Антоније Живковић. Илија Пантовић шнајер општ. Петар Велимир рабоз. Пантас Ристић оџакор. Андреја Стевановић слуга. Стевон Радуловић. Никола Мајсрић, Сима Миленковић, Јова Бертановић кован стакларц., Јован Радовељевић кован лимар. Радивоје Поп-Дорић секретар суда. Коста Пантић молер. Радо Васић трош. пол., Никола Младеновић кован молерац. Мита Јеремић кланац. Љубомир Томић прир. пољопр, Илија Ж. Бугарчић пољопривр. Милош Јанковић мокац. Арсеније Стошић, Младен Пешић трговац. пољобац. Стефанија Стојковић лобар. Светозар Константиновић чиновн. врачн., Јован Марјановић, Душман Трипковић кавеџорадн. Милан М. Бинђ слуга пекар. Петар Стевановић кован бакал. Петар Антић прот., Драгутин Ђорђевић патрол., Димитрије Ђорђевић кован стак., Младен Марковић кован пазарк., Димитрије Петровић кован гуњан, Ђорђе Н. Стаменовић пебар., Урош Петровић опанчар, Кузман Недељковић опанчар., Марко Јевдић пресушн. Драгутин Петровић-Живковић трг. пов., Стојадин Михајловић трг. помоћ., Марко Бујић шпекул., Ђорђе Ј. Матић шпекул., Јован Стојков кован обућ., Димитрије Стојковић трг. пов., Милутин Васић терц., Јанко Стојчевић гуњан, Душан Петровић трг. пом., Никола Теодоровић кановар, Васиљије Митић шнајер судски, Јован Гајић ошнајер, Ђорђе Јевтанин хатрог., Коста Тоторовић пис. суд., Љубомир Радосављевић кап. обућ., Петар Атанацковић практик., Рајко Дамјанић практик., Рашо Братуљанац кантр., Хаџи Алмухадин трговац. комбинис., Јован Стојић јахач. Сава Обрадовић трг., Сима Стојадиновић кован., Лазар Недић кован столар., Душан Чолић општ., Светозар Поповић кантрол. дрвар., Коста Бућковац кантонџија, Михаило Ђорђевић кован брзнар., Вељко Јаковљевић ошнајер, Ђорђе Шпанћ кован обућ., Драгиња Недић срески нанеа., Недељко Лазаревић обућ., Лука Јовановић кадн., Бого Гошић писар, Петар Петровић пек., Никола Недић трг., Михајло Ђорђевић ошнајк, Живојин Р. Младеновић трг. пом., Алекса-Антоније Ерман кован нлинс., Михајло Бабушковић кован берберц., Петар Станић кован. ошиц., Спасоје Поповић кадн. Алекса Николић уад. нанеа., Илија Николић кленарија, Душман Андрејевић кован обућ., Душан Кроснопетар кован пекар., Радивоје Младић кадн., Младрад Игњатијевић шпед., Стојан Јовановић бантоп., Марко Лазаревић прист., Велимир Ђорђевић кован трго., Добривоје Ђурђевић трг. пом., Живојин Илушовић трг. пом., Љубомир Максимовић кован трго., Михајло Срећковић учитељ., Јован Илић абаџија, Јеремија Петковић кован терц., Сима Ј. Михајловић трг. пом., Сима И. Кумановић, ошнајер, Живојин Секулић ошнајер, Риста Миленковић писуџик, Милутин Јовановић радни., Ђорђе Стошковић кован бакал., Цветко Петровић учит., Илија Марковић кленар., Милутин Ђорђе Петровић трг. помоћ., Милосав Петровић писуџик, Сект. Младеновић ошнајер, Вукосав Кларевић хатрог., Стојадин Јаковљевић каваччи., Михајло Теодоровић чиновн., Пантар С. Милојковић техничк., Карло Прохек кован нлинс., Атанасије Рајна кланац, Илија Јовановић пазук., Јован Трајковић кант., Виторир Вучковић сеиџ, Драгутин Стошревић кован плат., Петар Мартиновић служ., Пакле Куневанов радн. комонаџ., Јован Бујић кавнар. Ђорђе Кавкун. Божидар Стојановић ошнајер, Вељко Малбашић кројач. Милошко Димитријевић трг. помоћ., Петар Рајевић кован, Никола Стојковић трг. пом., Аристодем Јовановић гвалдер, Христифор Мајер возџиџер. Мирко Живановић шајер, Ђорђе Д. Васиљевић служ., Спасоје Калинх трг., Светозар Перић земљорад., Нешо Младушић столар, Сава Николић почејан, Светозар Божанић надн., Недељко Петровић слуга, Милош Петровић кован столарски. Јован Гајдобовић индиг., Калдакар Живковић кован трговц. Љубомир Михаиловић почејан, Ранђел Живковић кован кројач., Сима Анђрић трг. помоћ., Крста С. Прерадовићевић., Вејковар Дамњановић нук., Фелнкс Шкапић кован клинчерск. Адам Томић ошнајер, Михаило Андрашевић чанап.,

Милан Брашовић ошкчић., Милан Петровић кав. Јован Стевановић ошкчић., Владимир Н. Растић трг. помоћ., Сретен А. Младёновић кавеџ кафеџ., Лазар Ђ. Гавриловић лађар, Урошс Ј. Лек шљивопода трг., Драгутин Милошевићев помоћ. трг., Иван М. Милошевићев помоћ. трг., Милан Милић кавеџ бакал., Едуард Стошић. Тапор Острјих тамбурџи, Никола Ружичковић стољар, Тимотије Радовић ошкчић., Момчило Милошевићев кавеџ стол., Јеврем Милетић слуга., Милан Ђорђевић, Милосав Вучићевић трг. помоћ., Милош Марковић кавеџ. кројач., Велимир Миодраговић кав. трг. ин., Владимир Стаховићев кавеџ крој., Коста Аџић кав. дидгиџ., Љубомир Муља литарџе, Никола Карапанџићев, ошкчић. трош., Петар Јанковић ђаџија, Јован Ј. Алексић тесар, Илија Мандић радник. дук., Тома Мирић ошкчић., Ђурађ Витас земљад., Драгутин Богићевић ошкчић., Јован Михаиловић ошкр. кројач., Стојан Матровић кавеџ трг., Јован Радовановић кавеџ обућар., Милан Јовановић ошкчић. дрв. оптаџ., Светозар Филиповић радник. ошкч., Љубом Ђорђевић трговац., Љубом. Стевановић ошкр. кројач., Стојан Калинић бик. ошкр., Калиоје П. Симић ошкчић трош., Сима Борисављевић бик. ошкр., Гапша Ђурић трг., Жарко Брашовић слуга., Милоје Ј. Бошњаковић кав., Петар Балос терз., Милош А. Кнеја трг., Владислав Радовић трг. помоћ., Дамитрије Радовићев чувар осућ., Богољуб Марковић кавеџ обућ., Велко Бојић бакалин. Живота Величковић ошкр., Коста Ј. Јанкодраџи. ошкчић., Карло-Коста Зашастак жанд., Воркшпе С. Крстић пилеџи., Видосав Вечићевић трг. помоћ., Милош Јанкрвић прист., Светислав Пан кавеџ берберо., Милија Петковић кавеџ ошкр., Тоша Јуришић ошћарџија, Васиљије Анастасијевић, Стеван Јарић кавеџ., Михајло С. Пашковић бив. дуџан., Стеван Г. Трнић стољар, Мирос Илучанац лађар, Мих. Јованович сахарџија, Илија Бутић лађар курџ., Драгутин Тасић ошкр., Танасије Божиновић кавеџ ђаџ., Драгутин Малованић бравар, Душан Ђорђевић кавеџ ошкр., Никола А. Жбирски сапунџија, Арамбеј Димић кавеџ ошкр., Танасије Петковић ошкр., Раја Кнежевић бик. ошкр., Милош Хаџић бакал., Младен Тодоровић кавеџ ошкр., Иса Татарџија шљивар. Соломон Б. Ишаје шнел., Тродан С. Стојчевић кавеџ пад., Сретен Матејевић ошкчић., Сикира Нешић кројач. Младен Стевановић слуга. Живко Радојчић, Стојара Стакић кав., Димитрије С. Живковић земљад., Никола Дишта кавеџ стољар., Јоца Малешевић кавеџ крој., Михаило Т. Јовановић кавеџ терзи., Кузман С. Бошњаковић кав., Драгутин Л. Тодоровић кавеџ ошкч., Јован Јовановић ошкчић., Новак Зелић сдуж., Јанко С. Бојов трг. помоћ., Милан А. Пашковић бакалин., Коса Т. Младеновић солиџ., Михаило Д. Петровић б. ошкр., Димљан О. Јовановић ошкчић., Јован Ж. Стојковић кавеџ кавеџ., Јаков Ј. Сковрак трг. помоћ., Милан В. Миладинић кавеџ, Стеван Грујић ошкчић., Душан Б. Живковић кавеџ столар., Јован Радосављевић кавеџ. ошкр., Совремије Стојковић ошкр. Михаило Ј. Стевановић бакал., Светозар Антонијевић б. ошкрџија, Рајко М. Вапић трг. помоћ., Велимир Радивојевић ошкр., Илија Ж. Ђурић пролтер., Божидар М. Стојановић мокш кисеџија. Ђорђе Јовановић. обућар.

Од стране суда општине вар. Београда
1 Априла 1894. год. АВр. 1962.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
17. РЕДОВНИ САСТАНАК
26. Марта 1894. год

Председнико председник г. Милов. Р. Марковић. председнико чланк суда г. Јован Антонијевић., кметовски намеснић г. Н. Чумић, од одборних бића г г. К. Чарторижски, П. Пашковић, Н. Крсмб, Д. Д. Стевић, М. Петровић, К. М. Ђурић, Ст. Ј. Поповић, В. Живковић, Ж. Вељковић, Ђ. Дамитријевић, А. Стојчић, М. М. Ђорђ, Ж. Обрадовић, А. Ј. Одавић од општинског г. г. Ч. Јовановић, Т. Н. Петровић, Ч. Ђ. Вељковић, В. Д. Губеревић, М. Поповић, Ст. Јеленковић, Ст. Милојковић, Св. Ј. Вемпић, А. С. Јовановић, В. Јовић, С. Вељковић, П. Т. Илић.

I.

Прочитан је записник одборних одлука седмице од 22. марта 1894. год. и гласише су све исте и потписане: „нису би се ништа предузи" па до тада тек решено:

КЊБр. 167 да се путем стечаја новчу страни предузимачи ради посла у тек решеној ваздини;

КЊБр. 166, да се интерполација К. Д. Гавришића не тиче Лиюве улице ко оне, што јој је жалиоц тру пред Гайсвићеву кафтаи.

II.

По прочитану акта жегарског судије за нар. Београд АБр. 1872, 1870, 1871, 1902, акта кленичког пристојевног суда АБр. 1842, којима се траже уверења о каквоћи и имовини стеку њихових лица. одбор је нађено, да су му неопходно Милоје Илић. ваздинар, Цвета жена Лазара Ђорђевића биљетовања: да су добрег владања и добог имовног стања Димитрије Ј. Ивићево земљ. Алекса Петровић гостионичар и Благоје Ристић адвокат.

III.

По прочитаћу протокола лицитације ГБр. 1414. дражне и по четврти пут за сарамну кадарне у Горњој и Доњој Сиомеинској улици, одбор је решио, да се спранка кадарне у доњем делу Сиомеинске улице усгупи зрелу преноса пословођа предузимач Ристи Крстић по једиичним ценама које је у свему осерту поднео за горње радове у овом делу сиомеинске улице и које је исто према предрачуну и попуђеним ценама поштата двадесет и две хиљаде девет стотина шездесет и три динара и осамдесет пара: да се спранка кадарне у горњем делу Сиомеинске улице уступа према прописаним начелима предузимачу Тапи Остојићу по једиичним ценама, које је у свеме осерту дашо за поједине радове у овом делу сиомеинске улице, која је после преме предрачуну и попуђеним ценама поштата двадесет и пет хиљада осам стотина девет динара и двадесет пара динарских.

Материјал који се буде нашао у садашњ кадарни, да се понеуучи предузимачима уступа по ценама, које су обојица пазвели на тако, да се од тог материјала употребе само онај део, који одговара преписаној потребаи.

Надзор над овим радом да буде поред надзорног инжинера лета ова одборника, који су одређени за ову Миндшину улицу, а онима да се додаје у помоћ још и г. г. Јеврем Гавриловић и Стеван Јовановић одборници.

IV.

На предлог одборника г. Бернина Јованшака, одбор је решио, да се оверти ври свеучалним лицитацијама какад не отварају, а усмене лицитације нека не траје без прекустан дан одборних, које ће сва одредите једнога часта и минуте.

V.

По предлогу благајника општинске АБр. 1801, одбор је одобрио средет од нет хиљада динара из прихода требанског за зидање гробница.

VI.

У свези са решењем одборским од 20. Марта 1894 АБр. 1813, одборни г. Владислав Чарторижски предложи, да се шљебре одборске поверитељство, које ће у спорадему са председником општине одредити буџетске партије из којих ће се исплаћу њихи стражари.

По следећему питу, одбор је решио, да сиај задатак извуче г. г. Сеземов Ј. Јарајев, Миха

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У ВЕКУ
СА НАРОДНИМ СЕЋАЊА У ТУЂИНУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ
(Академијско Српске Кра. Шћеног књижевног друштва одељењем историјским одобрено. Београд.)
Мотто:
— „Нема ван пројектат бит уколико нужни узрок и сваки нужни узрок каквогод" (Прота је за пројектовање мудрошта тубуа власти, и сматрата за туђин језиком).
Карамзин.
(наставак)

Узалуд је Фердинанду настојавао, да га одврати од таке намере, најзад и сам буде принуђен просити мир у султана, који му га по цену великих дарова и даде г. 1539. У томе узре на скоро Зановић 22. јула 1540 г. оставивши за намесника своме повереником

сину Житомудру луканоса бискупа каралиносог, Далматинца Ђуру Утјешеновића, Мартинушића, и поред њега Стевана Вербедића и свога рођака Србина Петра Петровића и Вал. Терека. — Вердујући речнима попа Сремца, да је Запоља српског порекла, да нас је прво интересантна и поучна она појава, да и после Запоље на двору његову главиу улогу играју опет Срби: Утјешеновић и Петровић. Види се, да је елиненски елемат, на ио се српски, у оно доба у краљевини мађарској заузимао прво место у држави. Опет Запољина дала је повода новој домаћој војни у Угарској, која за собом повуче нипово мешање султана у унутрашње стварн угарске краљевине. Ала ово начаше било је судбиноспо на симу краљевину.

Ну о овоме мало ниже.

II. Напредовање Турака по далматинском приморју.

Пред ошетом војводе крајина. — Турци освоје приморје у средњедалм. крајеп. — Град Нови у власти Балшића сина Јурја. — Мартинуша. — Шта Клиса и по другу пут Клиса Новак. — Срби изгубе Жумберак и Вермеђанску крајину.

По уговору од 22. дец. 1522. г. између бечког и будимског двора имао је Фердинанд, надпојвода аустријски, да поседе своје четама градове Сењ, Брињу, Клиш и Осгрвицу.(1) Шегова је посада, видели смо, одмах извршила своју дужност. Али са том променом у посади, слабо се опажала и промена у односима поменутих градова. Једно што у опште све то немачке војске у овим српским градовима не беху ни близу толике, да би могле бити стална и довољна одбрана њима; друго што ни тако малобројни војници не беху навикнути на оно давно-вољно стражарење на бедемима градских, каквом се издржавањем одликовају домородци, — све то чињаше да ни Фер-

(1) Lascaris in Mihali I. lekalia knjiže str. 66.

Ивановић, Марко Вељковић, Ивта Јовановић и Никола Вуловић од којих му трајна радите.

VII.

Предлажем изнети одбору на решење изнетој поверењника изборне у седници одборској од 10. Фебруара 1894. г. Абр. 863, за пресуд зета о казнама петте Раји Павловићу, Марији Милојевић и Милану А. Максимовићу.

По прочитаку тога изнетога Абр. 1856, одбор је решио, узети ће у спису изнету жалбе поверењника и да се према истом казнали у ње питете и то:

Марија Милојевићки четири стотине динара; Милану А. Максимовићу нет стотина динара и Раји Павловићу две хиљаде нет стотина динара. Све ове три суме имају ићета на терет Упрате возности.

VIII.

Сходно решењу одборном од 22. Марта 1894. г. Гбр. 962. предлажем изнети одбор на решење изнетој поверењника о отказу куће Мане Динића на тошчићерском броду заједно са потпуном напуштом покућом.

По прочитаку тога изнетога Гбр. 962 и изнађене њиве Мане Динића одбор је решио, да се кућа Мане Динића на тошчићерском броду са њеном тошчићерску отхуна. Оштинићује се председник општине, да према изнетоју поверењника и изнађеној жалби Мане Динића утврди њену са продајом на гипрадум подлеже одбору на одборске.

IX.

Предлажем изнети одбору на решење изнетој поверењника изборне у седници одборској од 10. фебруара 1894. год. Абр. 688093 за преглед моље Вучићанки потомки.

По прочитаку тога изнетога Абр. 1853, одбор је одлучио да се овај предмет остави за идућу седницу.

X.

Председник општине вели, да му одбор одобри двадесет дана одсутва од дужности због нарочитих потребе.

Одбор је решио, одобрити се председнику општине двадесет дана одсутва које ће му се рачунати од дана кад ће стаће употребљавати, с тим, да ће у дужности заступа први члан суда г. Јован Антонијевић.

13. ВАНРЕДНИ САСТАНАК
28. Марта 1894. год.

Председник председник г. Милош Р. Марјановић, председник члан суда г. А. Антонијевић, чланови: кмезбиле г. К. Чукић, од одборника: Јован г. г. Н. Вајић, М. М. Зеров, И. Милојевић, С. Ј. Аврамов, В. Чортановић, У. Милојковић, И. Златковић, А. Ј. Одавић, од заменика г. г. Ђ. Јовановић, Ст. Милојановић, Ж. Ј. Чорбовић, С. Вељковић, С. Јелисавић, А. С. Јовановић, Св. Ђ. Вељковић, К. Ј. Рајић, Ъ. Ђ. Вељковић, И. Т. Мајић, Јев. Гајановић, М. Павловић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. Марта ов. год. и у одлуци КЊБр. 170 указано је дошуке, да се опрема кадуре у оба дела Смоковачке улице има извршити на терет зајма.

II.

По прочитаку акта истражног судије за вар. Београд АБр. 1922, 1942, 1923, 1924 и 1941, којима се тражи уверење о власнику и пословном стању имовних лица, одбор је изјавио да је Сава Солдар Ставајевић гостионичар добрег владања и доброг имовног стања да је Ивица Лутић дан надзорник парцела добрег владања и сређеног имовног стања: да су му женевани Риста Драгић надзорник, Сима Сердић зидар и Петар Димитријевић надзирач.

III.

Председник изнеси одбору на решење изнетој поверењника изборне у седници одборској од 10. Фебруара 1894. АБр. 688093. по прегледу и оцени моље поточана ков. Томе Вучића Пешчанка.

По прочитаку тога изнетога АБр. 1853 и изнађене акта Саве Кукића, пошлете у ове потомка Вучићевих АБр. 1884 одбор је одлучио, да ће ово предмет прати истом одборском поверењнику да исто поново цени према изнађеном подлетом акту од стране потомака Вучићевих, на овој изнетој полисе одбору на решење.

IV.

Председник изнађеном одбор, да су рачуни општинске за 1893. год. свршени и да ће тре бао одбор да их пред завршетка прегледа.

По саслушању овога и по прочитаку изнетога општинског АБр. 984. одбор је решио, да ове рачуне прегледа и одбор задаје поверењу г. г. Сокином Ј. Аврамов, Ивта Павловић, Марко Вељковић, Ивта Јовановић и Никола Вуловић, одборници.

Исти ови поверењни да у току ове године прегледају ово које општинске тако и трошковне рачуне и о прегледу изнетавају одбор.

V.

Одборник г. Сокином Ј. Аврамов саопштава да се много грађани жале против нехате рамука на потрошњу воду, а да ова и таких случајева, да упала водовода од изнесних лица није до данас трошила никакву.

По саслушању овога одбор је одлучио, да г. г. Вересна Јованова, Светозар Љ. Вељића и Анг. С. Јованова, одборника у спорazуму са управником водовода распоређују моље ово природе и изнађу начина да се рачуне уредније достављају дужницима и правилније и брже наплаћују.

VI.

По прочитаку протокола дналтације ГБр. 1317 дожене да отказивање и напдрмевање улице из Булеварју између Пашине и потсетарије Лекићеве и изнетија трајетишне одлеже о овој дналтација ГБр. 1338, одбор је решио, да се ова дналтација одбија као неоснована и друга расправе с тим, да тротоар не буде од домаћег камена него каквог или од плоча.

VII.

Грађевинско одељење општине београдске нека да ли се према решењу одборском од 20. Марта ов. год. Гбр. 1212 и 1297 ако дожати друга дналтација за набавку плоча и полагање тротоара у варошким улицама као ка со усвојила већ одлуке пануле за овај посао.

Одбор је решио, да се за набавку плоча и полагање тротоара у одређеним улицама држи дналтација према прописима указима и решењу одборском од 20. Марта 1894. г. Гбр. 1212 и 1297.

VIII.

Одборник г. Вермја Јовановић предлаже да се умоли Српско-француско друштво да што пре сагради трамвајску пругу кроз Душанову и Ратарску улицу као би ствановници тих крајева што лакше могли доћи до железничке пруге на Ратарску улицу: исто тако предлаже, да ко Ратарска улица што пре исправена поправи спомена на трамвајпругу: као је то предмећено у регулационом плану, те да се тако одлина свабрађа ова важнога трга.

Председник је изјавио, да је за грађење трамвајске пруге кроз Душанову и Ратарску улицу одређен рок до августа месеца ове године, а исто се тиче друге предлога, да ће претпоставити гра-

---

(*) Вајчић (Шишић Ј. Ф.): Пет. вер. Крајине, стр. 1. стр. 5.

јавношћи одлежу, да у овом погледу што пре подноси предлог и нађе за исправно.

IX.

Одборник г. Мика Павловић пита зашто се не забрани продавање жита и друге робе по осталим трговима сем на житном.

Председник одговара, да је вишеструкими трговима сад тек у току и да се од стране суда све предузима, да се трговина житом што правилније води.

Веће количине робе неће се и продају искључиво на житном тргу а исто тако су забрани за остали продукти донесене, неће се и продају по осталим трговима, јер је у том случају врло могуће одређивати продајну трг за продају дотичних производа.

X.

Председник саопштава одбору, да су становници бунарски ушли сколиби између себе одбор, који је по њиму и продајному грађевинског одељења општине београдске отпошао и кандровско бунарску ушуру: да је тај одбор према рачуну општинског грађевинског одељења уверио на становиште то ушуре плаћао на кога пада да плати да отпошавање и кандровање; да је ни ове ствари нешто наплаћено и излазе предузимања, не да је остало, да се од становника у свему под АБр. 6967/93, општинских капата још 2988.70 дин. и исто сума пада предузимачима ако остатак њихових признака и то: Живку Трнићу 1523 д. и Стојану Анастасијевићу 1465.70 дин., па нешто тај одбор нема могућности да и ову суму од становника наплати нешто неће ако ли дем нама да плате, те нека општину бесправну, да из своје касе исплати предузимачима остатак њихове признака за овај посао, а ту суму да наплати од дужних грађана као своју душицу.

По саслушању списа и по прочитању акта АБр. 6967/93. и АБр. 1083, одбор је решио, да се из ове општинске и из партије буџетом одређене за одржавање каландре и друмова исплати Живку Трнићу хвалу вот стотина двадесет и три динара и Стојану Анастасијевићу хвалу четиј стотине шездесет и пет динара и седамдесет пара као остатак њихових признака за отпошну земљу и израђену каландру у Бунарској улици а да се ова сума наплати њих општинској од грађана пред чијим је имањем овај посао и израђен, а који ту ово дужности у овоме сношени.

XI.

Председник износи одбору на решење молбу друштва за васпитање и потпомоћење сиротиње и напуштене деце, којом тражи од општине помоћи за своје новоосновано друштво школу.

По прочитању те молбе АБр. 4448/93. и изнесеном акту, одбор је решио, да се друштву за потпомоћење и напитање сиротиње и напуштене деце исказана као нова друштвеној заштитној школи једна хвала динара која је сума буџетом председника за новоосновани заштитној.

XII.

Председник саопштава одбору, да су гимназијска друштва „Душан Силни“ и „Соко“ поднела још 5 1892. год. молбу за потпору зимску и да су неколико пута понављала ту молбу.

По протитању тих молби и тих друштва „Соко“ АБр. 11500/92., 5291/93., и „Душан Силни“ АБр. 4084/92., 11501/92., 1635/93 и 905/94. одбор је решио, да се гимназијским друштвима „Соко“ и „Душан Силни“ исказати на име помоћи сваком по пет стотина динара из партије буџетом одређене на потпомагање сиротних ученика.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Личне вести. Председник општине г. Миломан Р. Марковићић отпиао је на осуство у иностранство, одвеши своје дете на лечење. За време његовог осуствовања заступаће га у дужности г. Јован Антонијевић члан суда.

Осеће ње темеља. Данас пре подне у 10 часова извршиће се осећење темеља и полагање камена темеља за зграду основне школе за палилулски крај, која ће подићи на палилулском тргу према касарни.

СТАТИСТИКА СМРТНОСТИ

у месецу Фебруару 1894.

Смрт је умрло 19, од којих су 57 мушких, 34 женских.

По вероисповести: православне 76, католичке 7, протестантске 4, мојсијевске —, мухамедовске —.

По месту рођења: 51 из Београда, 16 из Србије, 24 из других држава.

По деловима варошн: 9 из варошког кварта, 4 из теразијске кварти, 10 из са камалске кварта, 13 из дорћолског кварта, 26 из палилулског кварта. 28 из врачарског кварта. 1 из Топчидера.

По брачном стању: 54 неожењених или неудатих, 28 ожењених или удатих, 11 удових, — разведених, — напбраних.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 29. Марта 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ

У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седмици од 13. до 3. Марта 1894. године допутовало 870. отпутовало 648. Од којих су:

а.) Поље мушког 825. женског 45.

б.) Вероисповести: православне 679. католичке и протестан. 144. мојсијевске 36. мухамедовске 10. свега 870.

в.) Поетојбина: Србија 641. Аусет-Угарска 155. Босна и Херцеговина 11. Црна Гора 5. Грчка 3. Турска 19. Бугарска 5. Румунија —. Русија 2. Германија 12. Француска 4. Италија 5. остале државе 3 ван Европе 1.

г., Занимање путника: Трговци и економи 59. Занатлије 74. Трговци 396. индустријалци 10. инжењалци и предузимачи 14. Гостионичари 23. Интелигенција (војска) 90. Један 22. радници и помоћници 15. Пилари и болаџије 4. надничари и слуге 117.

Из статистичке одељка општине вароши Београда 21. Марта 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Пошто суд општине београдске није одобрио лицитацију дужног за дан 29 пр. месеца за давање под закуп поваше на општинским утрињама, због мало добивене цене, — то ће економско одељење исто суда. држаће другу јавну усмену лицитацију за дан 6 тек. месеца од 3—5 сахати по подне, за давање горњег права под претходним закупом.

Кауција се плаше 300 динара у готову или средство државним папирима од предмета.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економског одељења где се и погодбе о закупу овоме могу видити сваког дана.

Ко жели горе поменуте право узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

СБр. 4887. од суда општине града Београда 3. Априла 1894. год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (пилиндра) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За неуказни шпорхерд . . . . . 0.20 д.
в) За ужидак . . . . . 0.40 д.
г) За велики ужидак шпорхерд у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чушкова од 2 и по метра уједно са њеком . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чушкова од 2 и по метра уједно со више пеки . . . . 0.20 д.
з) За пељење димњака (пилиндра) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Прављење помајдара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од ланца . . . . . 0.50 д.

III. Пострпина.

а) Мајка за пијаце за годину дана . 3 — д.
б) Обновљење потребне мајке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 19 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.30 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.20 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола са завесама са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола нова са 4 коња . . 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕШЕЊЕ БУЂРЕГА

За кварове: Савамалски, Чернајски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или њиове дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.70 к.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без пивце . . . . . 1.50 к.

За кварове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или њиове дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.

УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник: ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник: УРОШ ИЗМАЈЛОВИЋ.

БРОЈ 16. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

НЕДЕЉА 10. АПРИЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ДИН. ОД ВРСТЕ

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Шести Април и Српске Цвети — успомене на Таковски Устанак и предају градова, прославиће се у целој Србији најсвечаније на Цвети.

Срби ће се и овом приликом сетити својих славних предака и њихових великих дела и јуначког пожртвовања за слободу српскога племена и боље будућности српске.

Прослава ова још више ће оживети код свих Срба успомену на славне претке нашег љубљеног Господара, **Његовог Величанства Краља Александра I.**, достојног потомка њиховог.

И Београђани ће, доласком на благодарење у град, манифестацијом код споменика славнога **Михајла,** украсом и осветљењем својих домова, дати видљива знака свога поштовања и љубави према својим славним прецима и још славнијим делима њиховим.

ОД СУДА ОПШТИНЕ ВАРОШИ БЕОГРАДА. 9. АПРИЛА 1894. ГОД.

НАРЕДБА

У нар. Београду ниђа се у посељске време много паса по улицама а нарочито по трговима, пазионима и другим јавним отворењем и затворењем местима. Ово је штетно по здравље људи, јер ти пси вуцкају и пасаже животне намирнице што се по трговима и локалима продају; опасно по становнике јер на топлим данима пси лако бесне а и иначе могу за луде пасти; штетно је даље и по напоне јер их кваре и расаде уништавају.

С тога суд општине нар. Београда

Наређује:

Сима и свакоме, да се по овој наредби тачно управља, у противном биће кањен према § 326. кривичног закона.

1. Нико несме и ни под каквим погодбама уводити псе у кафану, хотел, трамваj и друге јавне локале.

2. По јавним пазионима *сме се псето во дати само возило за комору.*

3. Свако псето, које се буде слободно на улици или у пазру наће на имало ово мере или немало биће убијено, а сопственик истог још и кажњен.

Од суда општине нар. Београда 28 Марта 1894. год. АБр. 1945.

ОБЈАВА

Према извештају Управе водовода београдског има неколико стотина грађана, који у својим кућама троше воду из водовода а неће да плаћају, те се тиме не само штете општински интереси, него се стварa и излиман посао око сгатушавања и наћења тог дуговања по кућама.

Да би се ти приходи од водовода тиме прикупили, Управа водовода пере ће је суду општинском све немаплаћене рачуне, да их сделекутивним путем наплати.

Суд општински извештава о овоме грађане београдске — дужнике управе водовода, да је оне рачуне продао већ сво јим повериоцима и иначе грађане, да свој тут исплате, јер ће се иначе исти екзекутивним наплатити.

Од суда општине нар. Београда 19. Марта 1894. године АБр. 1636.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 14. до 19. Марта 1894 године о хемијском прегледу животних намирница и других предмета од утицаја на здравље људско за општину варошк Београда.

Поводом више случајева разболевања од сира, прикупљено је од општинских пристава 30 разних проба сира а поред тога наређено је једнога дана, да се сви сир, који се на општине Београд у варош унесе, претходно у државној хемијској лабораторији прегледа. Ова наредба и ако није имала стручњаке поводе и ако је о њој дошла хемијска лабораторија тек у очи дана прегледа сланих, ипак је према приложеном, како се могло, извршена. Све пак послате пробе сира испитане су на метале, микроскопски а и на отрове, који се по кад кад у самоме сиру стварају и који неприлику у ред штошта долазе. При свем том ипак су пробе сира том комисионалном и систаном испитивању подвргнуте биле, иако ни у једној проби не беше могућно какво страно, по здравље шкодљиво тело доказати.

Поштто је, да у изнесеним случајевима, сир може у општинску конечајем појаве трована да изазове и испитивањем таквога сира, наћено је у њему једна у изливама присталешко органско једињење, које неких 100 пута је и организам као отров дејствује. Вероватно, да је такав сир и био узрок оним случајевима разболевања. Али на жалост, међу многобројним посланим пробама сира не беше ни једне из оних, које су трованје проузроковале. Ниги је доказ, хемијској лаборат., као што би по прилици требало бити, упућена најзначајна маса болесника тровањ сиром, у оними нивакви објекат, који би стајао у непосредној вези са случајима тровања. Да су пак ону сетар надлежни правилно изнели, свештацима истицањем сира сланог би се бар узрок тровања, а сад се ни узрок, онда је већ лакше предузети мужне мере ради спречавања таквих несрећних случајева.

Надлежни и и појелина грађани упозоравају се, у случају, ако би се, сачувај Боже, опет тровања са сиром десила, да јошаx хемијској лабораторији пошљу пробе баш од онога сира, који је тровање проузроковао и то могућству и најбољаку масу.

Све пробе сира, које су на преглед послате, беху испражње.

Поред испитавања сира, анализне су и воде из београдских водовода. Резултати су тих анализа ови:

| Број | Улица | Место | Порекло воде | Врста воде | Датум | Број | Ц | Ц | Ц

беху: 1 млеко с водом разблажено, 2 вајтина, једна са сенаном а друга с коприном уљем изнесена, 1 бибер (класификован појавом брашном), 2 динста један са шећером, други са сувим јабук изнесена, 1 хлеб рђаво глеђенсако, из кога слабо сирће растиже озако и једна „домотина“ сиска, која је од чисте пиреница.

Остали предмети беху исправни.

Резултати анализа вода из београдских водовода:

	Број	Тврдоћа	Нарочи органска материја	Укупно органска материја	Хлор	Амонијак
		ГРАМА У 1 ЛИТРУ ВОДЕ				
Пост. водов. код. у забор. бр.	30	0·540	0·0021	0·017	0·0028	61
Вод. чешма код Вел. кр.	„	2	0·318	0·0015	0·004	0·004
Ранко. вод. чешма II.	„	7	0·274	0·0015	0·0056	0·011
Вел. каланџа: чешм. код. вајата	„	8	0·330	0·0048	0·0052	0·004

Број пробе

Из дражине хемијске лабораторије у Београду 31. Марта 1894. год.

Од 26. Марта до 3. Априла 1894. год.

Из санитетске реонице, коју је наврши шеф њиг. лекара г. *Др. Мих. Хоџе-Јовић*, послато је државној хемијској лабораторији на преглед: 6 проба млека, 1 вод. 1 сир, 2 пробе сапунице од сира, 3 пекла, 1 шећерац, 3 пива, 4 вајтина, 3 напитке, 3 бибера, 1 сирће, 1 џинет и 1 воштана свећа. Од тих предмета као неисправни изашли су си ови: 2 пробе бибера једна мешана с брашном а друга са сувим јабуком, једна проба џинета такође фалсификована са сувим јабуком, 3 напитке од којих две беху изнешене с брашном а трећа са ситном цигљом или прахом минералном бојом, једно сирће нечисто, беше нуно спиртових једињења.

Остали предмети беху исправни.

Анализом вода из београд. водовода добивени су ови резултати:

	Број	Тврдоћа	ГРАМА У 1 ЛИТРУ ВОДЕ				
Пост. водов. чешма у заб.	94	10 „	0·338	0·0028	0·017	0·0028	29
Вод. чешма Господ. улица	„	10 „	0·321	0·0014	0·018	0·008	„
Ранко. вод. чешма II.	„	9 „	0·290	0·002	0·010	0·011	„
Вел. каланџа: чешма	„	9 „	0·344	0·0012	0·0048	0·0040	„

Број пробе

Из дражине хемијске лабораторије у Београду 7. Априла 1894. год.

ИЗВЕШТЕ

О КЛАЊУ СТОКЕ НА ОПШТИНСКИМ КЛАНИЦАМА И ОТКУП ДОМАЋИНИХ ПРОИЗВОДА У МЕСЕЦУ МАРТУ 1894. Г.

I.

На грађанство заклато је:

1 биво, 571 во, 300 крава, 107 телади, у тежини од 3570 кгр.; 3 ова, 5895 јагњића, 12 јарета; — 1372 свиње, великих и средњих, која су укупно тежиле 82092 кгр.; 36 праседи до 20 кгр. и 15 праседи до 10 кгр. комад.

Од напред поменутог броја свиња, нарвено ветеринарским прегледом њајено је 34 комада добичаних, од којих је меса пропшено конфискато.

II.

За дражине накнде:

28 волова, 10 крава и 31 јагње. — Од оне стоке, коју је доверат клао, претекло је и у нарез за грађанство укупно 300 кгр. — За њихов у нарез уплаћена, наплаћена је пропшена аренда.

III.

Приход.

За стоку која је клана за грађанство, на претели пијаце од тајног увеса у нарез, наплаћено је свега на име аренде 33.378·70 динара, на име клаоничке таксе 1.008·35 динара, на име ветеринарске таксе 714·10 динара.

Свега прихода од месарске аренде и других такса у месецу Марту, било је 35.103·15 динара.

Према досадашњим извештајима било је прихода од месарске аренде и утврђених такса у 1893. год.: Јануара 31.758·50 дин., Фебруара 25.589 дин., Марта 26.944·60 динара; а у 1894. год.: Јануара 31.981·70 динара, Фебруара 30.844·90 динара, Марта 35.103·15 динара.

Из контролног одељења суда општине града Београда 6. Марта 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА

У МЕСЕЦИМА: Јануару, Фебруару и Марту 1894. г.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У ком крају	Кућа	Трговачких Складишта	Дућана	Радњица сиђа зидом	Подрума	Осталих	СВИХ ТА
У вар. вароши	—	1	6	1	—	1	11
„ „ терзијама	—	—	6	—	1	—	7
„ „ чаршији	—	2	—	—	—	1	3
„ „ сунџијама	—	—	3	—	—	—	3
„ „ палилулској	—	—	—	1	—	1	2
„ „ врачарској	1	—	—	—	—	1	2
Изван вароши	—	—	—	—	—	—	—
СВЕГА	1	3	15	2	1	4	30

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Недеља	Понед.	Уторак	Среда	Четвр.	Петак	Субота	СВИХ ТА
Од 6 сати до 12	2	2	1	—	2	2	2	9
Од 6 сати до 12	2	1	0	2	4	1	3	21
СВЕГА	4	3	0	2	4	3	5	30

Из статистичког одељења суда општине варошн Београда 10. Априла 1894. године у Београду.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички сабраћај варошн Београда. У седмици од 20. до 27. Марта 1894. године допутовало 859, отпутовало 732. Од којих су:

а.) Пола: мушког 815, женског 44.

б.) Вероисповести: православне 772, католичке и протестан. 53, мојсијеске 29, мухамеданске 5, свега 859.

***

зелних становаша јужно граљше горње Славоније и Хрватске постаје Каноњарер у Хрватскоме граљше као јаку одбрану против Турака.(1) А да таква спреча Фердинандова на оним нашим странама не беше без значаја, види се најбоље отуда, што се Турци од тога узнемиравше, те наша особите дела Хрватске између Ирбаса и Јадранског мора премести свој главни стан у Ливно; а Херцеги новрода у Ужани пређоше да сатруди себи двор и да ту остане. Турбану Мерани одузеше Турци да оправе, утврде и да стане посади; а иноу да се и остале тврђаве утврде, и да одатле учиняе све крајеше оне краљевине.(2)

На овај начин постушо доће у све граљше у горњој Славонији, јужној Хрватској и Далмацији, који беху близе Турцима, него домаће војске, ова друга најзнатнија војска, која сачињаваху у главној маси српски Ускоци. Кад се та тако наоружана маса покаиала и војничке храбре и врло употребљиве за бранење Крајине од Турака, онда се она није по војничке до-

(1) Ко потпи више, стр. 1.

(2) Ко потпи више, стр. 11—12. (Писац бележи Аврио одлуке Кашиџанову).

терњала и претварала у прилу народну војску, која је лишије добила неко особито државно-грађанско уређење, удошено у војничком духу, за војничке дражше.

А права службени заиетак тако војничи уређене једне крајине, бина тек 1538. г., када се од нових досељених српских Ускока образоваше у Гор. Славонији три капетаније. А дотле сиг, као што видимо, развијан те т. з. *Војничке крајине* више је постојало. Из руку домаће војске одбрана војничка прешла је у туђинске, а из ових у српске српске, који и сачињаваху главну масу крајишке посадне војске. С тога ми дражимо, да заиета постаика Војничке Крајине датирају их иноги ранијег времена, од прших досељења усковских и далматинске, дужно хрватске, босанске и славонске градове, јер су прво те мале гомиличе дале повода, да се број њихов увећава новим досељењима, из чије компактније масе постаике дошаље стално пуковиште. На заиго Фесер и Кипеа не зреше много, кад „сматрају као заиетак Војничке крајине заседобне Матије краља у Јајце и Крбаске крајеше“.(3) и ако Ва-

(1) На потпи више, стр. 16.

шићеи не мишљи тако; а није нотичуо оправдано ни мишљење Керчелића и Ч. Мијатовића да је Сеи. „вилајна тачка војничке крајине“, или да се у њему удрво први камен темелан за образоваше Војничке крајине.(1)

„Прво доба Војничке крајине је, дакле, оно време кад сва беше посадиута са не хрватском војском до устројења праве народне војске у горњој Славонији, која сачињава прилу излану тачку њезиноја постанка“.(2)

Крвави домаћи рат, који је 1530. поново букиуо у Угарској, разбуктао се и у целој Хрватској, те су Турци тада употребили најзгодиију прилику, да са своју страна ударе на „хрватско краљевство“.

(наставиће се)

(1) „Матица“ за г. 1885. стр. 10.

(2) Вадовчев (Шиман Д. М.): Нет. војна крајина, кн. стр. 1.

и.) Постојбина: Србија 691, Аустр-Угарска 61, Босна и Херцеговина 13, Црна Гора 7, Грчка 2, Турска 41, Бугарска 4, Румунија 8, Русија 2, Немачка 9, Француска 4, Италија 10, остале државе 6, или Европе 1.

г., Занимање путника: Земљо-и економи 78, Занатлије 64, Трговци 429, индустријалци 5, капиталисти и предузимачи 12, Гостионичари 22, Интелигенција (чиновници) 114, Ђаци 18, радници и помоћници 26, Пилари и бозаџије 9, надничари и слуге 54.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 27. Марта 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине београдске од дванаест АБр. 2204, економно одељење истог суда, држаће на дан 13. ов. мес. усмену јавну лицитацију за давање под закуп плаћена на Батал-џамији, а за подизање шатрн, пријеком прослави овогодишње пијаче Св. Марка на дан 25. тек. месеца.

Лицитација ће се вршити пред кафаном на Батал-џамији код порте пријаче од 3 до 5 сати по подне.

Ко жели на које место од истих узети, нека означене дана дође и лицитира.

АБр. 2204. — Од суда општине града Београда, 8. Априла 1894. г. у Београду.

На основу решења суда општине београдске АБр. 2205, економно одељење истога суда, држаће на дан 29. тек. месеца, јавну лицитацију за издавање под закуп кошење траве за време ово летње сезоне, на овим местима:

1. Кошење траве у новом општинском сењку;
2. Кошење траве у ст. гробљу;
3. Кошење траве у доњем Калемегдану;
4. Кошење траве у расадници општинској; и
5. Пошања код „кривог бунарџије".

Лицитација ће се вршити пред кафаном код „Орача" у Палилули, од 3 до 5 сати по подне.

Ко жели на које од поменутих права под закуп узети нека дође означеног дана и лицитира.

АБр. 2205. — Од суда општине града Београда, 8. Априла 1894. год. у Београду.

О Г Л А С

У згради „стари телеграф" у новој задвој кући на горњем спрату, где је канцеларија благајне управе града Београда, има за издавање од 1. Маја тек. год. удобан стан, који се састоји из: 5 соба, једне собе за момке, предсобља и подрума.

За цену и услове уштеда у економном одељењу овога суда.

АБр. 2179. — Од суда општине града Београда 7. Априла 1894. г. у Београду.

О Б Ј А В А

Грађевинско одељење општ. београдске на дан 11. тек. мес. после подне у 4 сата држаће у својој канцеларији оферталну лицитацију за израду каљаче у улици Косовачићевом пешту (варош палија).

Каљача 800 дужара у готовом пешу или средњини пајприма.

Пример и услови могу се видети сваког канцеларијског дана.

На канцеларије грађевинске одељења Суда општ. београдске 7. Априла 1894. године ГБр. 1282.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (каминера) без
уводног на спратно . . . . . 0.20 д.
б) За шетњама пожарера . . . . . 0.20 д.
в) За увиђаи . . . . . 0.40 д.
г) За чишћење уводног димњака у гостионице . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . 0.10 д.
е) За чишћење чумпова од 2 и до метра уводно са међама . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумпова од 2 и по метра уводно са иним доле . . . 0.20 д.
з) За чишћење димњака (каминера) без радилке на спратове . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од кола . . . . . 0.50 д.

III. Посгарина.

а) Марка за пијаце за годину дана . 3 — д.
б) Обнављање шатрилске марке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 556.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1069.99 д.
ђ) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.90 д.
б) Мртвачка кола са шесторо са два коња . . . . . 24.90 д.
в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.90 д.
г) Мртвачка кола нова са 4 коња . 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗВОЂЕЊЕ БУБРЕТА

За кварове: Саламанску, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са дућаном или већег дућана са магазом . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од газдина са кућевођ, од гостионице са кухињом без пивара . . 1.50 д.

За кварове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од газдина са кућевођ, од гостионице са кухињом без пивара . . 1.8 д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАПТАРУ
Од 1. до 9. Априла 1894. год.

ВРСТА ЖИТАРИЦА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА ВАЛЕВА ДИН.	ПАРА	ВАЛЕВА ДИН.	ПАРА
2232	АРНАУТКА	130		90	
377	БРАШНА КУКУРУЗА	13		12	
	БРАШНА ПШЕНИЧНА, ВИША БЕЛА (ОД ЦИТ.)				
	ВИША ПРВА (ОД ЦИТ.)				
1320	ВОЛОВА	45		40	
	ПУНЕ НИ ПРАВЕ				
	ПУНЕ ПРАВЕ				
	ГРОШКА				
	ДУЊА				
21413	ЈАБУКА	25		15	
2948	ЈЕЧМА	10	50	10	
16	КАЛМАЊА	130		120	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧАЈИХ				
958	КОРЕ ПРЕЋЕНЕ	10		9	
	КРЊА				
125250	КРЕЧА	3	70	3	60
17085	КРОМПИРА	9		8	
64	КРУПИНКА				
	КРУПИЊАКА				
56894	КУКУРУЗА	9	50	9	
	КУПУСА				
411	ЛОЗА ИСТОПЉЕНОГ	70		60	
	ЛОЗА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНАУДАНЕ				
	ЛУКА БЕЛА				
7686	ЛУКА ЧРНА	40		30	
	МАСЛА				
429	МАСТИ	130		120	
	МЕДА				
	ОЉАЦА				
44490	ОВСА	11	50	10	50
1233	ОРАЗА	35		30	
2727	ПАСУЉА	11		8	
	ПЕЧЕНИЦА				
	ПРОСЕ				
369159	ПШЕНИЦЕ	12	20	12	
3589	РАЖИ	8		7	60
	РАЖ. ЮМ. (ОД ЦИТ.)				
	РАЖ. ЮМ. МЕКЕ				
3792	РАЖ. ШЉ. ЈЕТЕ	1			90
57961	РАЖ. ШЉ. МЕКЕ		45		25
10451	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		80	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
97008	СИРА	5		4	
1440	СИРА	60		40	
	СЛАМЕ				
	СЛАНИНЕ				
	СИРЕНА				
2959	ТУЊЕВА ДРВЕНОГ	9		7	
282900	ТУЊЕВА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШАПИЊАРЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
309741	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	20		11	50
	ПРОСТОР КАМЕНА				
50000	КЕМЕНТА				
20395	СИТНИЦЕ				
	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаваи ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 17. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 8 дин.
на пола године . . . . . 4 „
за страни земаљи на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 17. АПРИЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОДРЕЂЕНА С ПР. ДИН. СД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИКУ ОПШТИНСКОГ СУД
А СВЕ ПОРОШЕЊЕНИЦЕ ИЗ УРЕДНИКА
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Препоручује се грађанству, да при куповини сира, прибележи ове, презиме и место од кога је сир купљен, како би се могао ухватити сваки онај продавац, који би шкодљив сир продавао.

Од стране суда општине вар. Београда
АБр. 2246, 11. Априла 1894. г.

НАРЕДБА

У вар. Београду већа се у последње време много шета по улицама а нарочито по трговима, варошима и другим јавним отворени и затворени местима. Ово је штетно по здравље људи, јер ти шетачи кваре и шкоде животне намирнице што се трговцима и локалима продају; опасно по становнике јер на тошим данима пси лако беснe а и иначе могу на људе напрати; штетно је даље и по пиринче јер их кваре и расаде уништавају.

С тога суд општине вар. Београда

наређује:

Свима и сваконе, да се по овој наредби тачно управља, у противном биће кажњен према § 326. кривичног закона.

1. Нико несме и ни под каквим изговарама уводити псе у кафану, хотел, трактир и друге јавне локале.

2. По јавним пашњацима *сме се псето водити само кожом на каишу.*

3. Свако псето, које се нађу слободно на улици или у парку биће на смало ово мирне или немало биће убијено, а сопственик истог још и кажњен.

Од суда општине вар. Београда 28 Марта 1894. год. АБр. 1945.

ОГЛАС

У улици „стара телеграф" у ново зиданој кући на горњем спрату, где је кантцларија благајне управе града Београда, има за издавање од 1. Маја тек. год. удобан стан, који се састоји из: 5 соба, једне собе за млађе, предсобља и подрума.

За цену и услове уништи у економном одељењу овога суда.

АБр. 2179. — Од суда општине града Београда 7. Априла 1894. г. у Београду.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
19. РЕДОВНИ САСТАНАК
31. Марта 1894. год.

Председање вођењем председника члан суда г. Јован Антонијевић, присуствовали чланови: одборници г. г. Чутић, од одборника беше г. г. Н. Вадар, Ј. Вујанац, Ф. Тибодер, М. Петровић, Љ. Димитријевић, А. Ј. Одавић, П. Брстић, А. Стефанац, Н. Вошњаковић, В. Чортановић, П. Поповић, Д. Ј. Симић, С. Ј. Аврајев, Ђ. Д. Голубовић, М. Миловић, К. И. Бурић, Ж. Јовановић, М. Н. Бурић, М. Капетановић, Н. Вуковић, од кандидата г. г. Ц. Јовановић, Ст. Константић, С. Јовановић, П. У. Живић, Ђ. И. Петровић, В. Д. Губеринић, К. Ј. Ранић, Ј. С. Јовановић, М. Павловић, Б. Ђ. Вељковић, Ст. Л.-Ђаковић.

Председавајући изјави, да ће председник општине од данас отсуствовати и да ће га он замењивати по избору одбора.

Заклоп да одбор саслуша протокол прошлог састанка.

Секретар прочита протокол, који се без икакве расправе.

Анђра Одавић. — Ја имам био ту кућу са решењем о бушарској улици и видим да је речено, да се по општинске цеви неплати преузимају. Позната ми је стварно ствар стоји у тој улици, јер и сам имам такво кућу. Сопственици су потписали акт којим пристају да им се улица кадарише и да им општина да назив, и најбрже одбор ће имати рупе да одмакне, а тако исто исход рупе ће имати за постављање кадрше. *Живко Трипић* по 1-40 дин. и одмах устуни другоме по 1-10. Кад се с отказивањем и кадарисањем дође до пред моју кућу, ја имам довољно отказати него сам ја сам урадио и моју кадару. Запрагујући хоћим да се одустане од донесене решења, него да се њихову сопственици куће и саслушају.

Председавајући одговара да то није предмет на протоколу.

Анђра Одавић. — Ја остајем при том да се ова решења одустане, и да се председник општине сваки сопственик, који тамо има кућу, и саслуша.

Теодор Јовановић. — Сагласан сс с г. Одавићем. Председник резервише није казао да је то приватно питање, него је само казао да има неки спор око кадрше и да треба само да прође стварно пите ни да се онда напали, и тако је ово решење донесено. Сазвао сам поступно с госп. А. Одавићем да не буде онако како је решено.

Председавајући обраћа ову ствар. Има ли ко улица које су грађани падарну и тиме рада тражале стари материјал од општине и ова им

га је и уступила. Такве је случаја било и у бушарској улици: општина је дала камен а сопственици куће направили су спасе и потпорњи се и проодало са општине. Но сад они су заказали посао с човеком (чује се: новца руке), али општина им није дала плаћет него сваки сопственици погодили су надарњу у онога које је отпловано.

Анђра Одавић. — Ја имам у куће на Јошу и у другој улици тако је исто надарисано, али тамо је и отварање и надарисање дато на ликитацију и те је и плаћено, али у овим случаји није ликитација дато него тако се хтело, па њих није нико ангажовао путем сопственици неће да плаћају. Због тога нека се сви сопственици позову да сваки њихе пита шта.

Јов. Марко Петровић. — Ја мислим да је неправилно решење донето. Људи су радили за свој чисто општини трошак: они су правили уговор с предузимачем и чим општина није закључила уговор с предузимачем онда сва њена посао обавеза.

Председавајући пита да ли се пристаје да се одустане од ових решења или да се задрже од извршења на да се чека док се не види да ли треба да прави или не?

По спслушању овога, одбор је *решио да* се решење одборско од 28. марта 1894 г. АБр. 1083 задржи од извршења, до поправка председника општине са осуства, те да обавести одбор о правом стању ствари.

Анђра Одавић. — Одбор је решио да камен за постамент статуе Начелнике буде од српског камена и при решавању ове питања нагоместио је, да се камен и ваше или да буде од српског камена. Међу тим ја сам чуо да је предузимач, коме је уступљено грађење, послао човека у Бео, али нашао на страну да му се тако камен неради. С тога треба донати предузимача и упитати шта је у ствари, да не буде после какве рачуна.

Председавајући је изјавио, да ће се о овој ствари обавестити и саопштити одбору стање ствари.

Секретар чита молбу за осуство. (*Одобрава се.*) За тим чита молбу дежурне, учитеља и Општег радничког друштва, која су још 1893. г. тражила да им се уступе једни део општинског земљишта за зидање лонова својих. Г. Г. Мита Јовановић и Сиповић Аврајев били су одређени у комисију да прегледају које би се земљиште могло дати.

Соломон Алкалај. — Комисија се до сада још није ничим састала, нити ово ја обавио г. Мита да ли ће моћи у њој остати или не. — (*М. Јовановић одговара да не може*).

Председавајући предлаже и одбор је решио, да г. г. М. Капетановић и С. Ј. Аврајев

одборници, предложе одбору, које би се земљиште имало уступити поменутим друштвима за подизање цивилних зграда.

Секретар чита молбу Емилије Јованановићеве, учитељице за певање.

Вељко Дмитријевић. — За предлагање да јој се учини извесна тиме, што ће јој се бесплатно уступити тама општинска кућа — ако има — у којој ће она живи, као у готовом стану не може се.

Новак Бајловић. — Има ли та девојке забављене више неколи од стране општине? — (*Чуло се: нема.*) Пошто може бити да има трајна потреба је за забављене ка потребе, то ће треба дати извесне помоћи.

Коста Гавановић. — Општина једно забављење дала је у прошлом броју пре 5—6 година. Оно нала ги је нарочито друштво, које је чинило што је могло да га одржи, добило је бесплатан сала код цркве и од општине прибор: таблу, клупе, столе и т. д. међу тим друге помоћи није добијало. У тек забављену дала је неке прилоге и *г-ца Јованановићева* а девојке је спасла на Сави. Иначе мислим друштво за уздизавање Савског краја то би требало сад да изволе ову господицу и општини молбе да да прибор дотични, јер нужде општина само нема. (*Чуло се: да се забори молба.*

Предсједник одбора пита, да ли се решава да се одбаци?

Но решењу одбора молба је она одбачена.

Секретар чита изјештај о поседи за отпуст ђаке Маше Дивића. Пена 15.500 дин. без икакве опраске.

Ђорђе Јовановић. Ми смо ове околности предложили да се отпусти у поседу. Зграда је била подигнута за 16.000 дин. а 5.000 дин. траже се за порезу као хиљаду. Ја мислим да приликом ово о праве такође и сам предлагач да једне на трет предузимају.

Антонија Јовановић. — Ја мислим да ми нема треба да покушамо са ким нижом ценом, јер, пошто је та кућа, ка овог нећемо имати никад ако ниже тражи. Требало би да му напустимо за цену 14.000 дин.

Мита Јовановић. — Ја бих био рад да знам, колики је тај плац и колика вредност за њега?

Предсједник. — Комисија је то претходила и плаца је је добар.

Јездра Одавић. — По изјештају комисије одборске у лицу г. г. Др. Пакла Поповића и Стојана Николића учитеља, који се, да изнесене ова дошлало, а и ништа пробитачније је по општину да купи ово. Због тога ово мишљење да се остатак предложеној цени од 5.000 дин. а не по треба ово да одбијено, него треба да прихвати.

Предсједник одбора. — Усвајате ли да се одузме кућа Машина с тим условом да он сваки трет да прими тапије, а сам за 15.500 дин.?

По саслушању овога одбор је решио, да се кућа на топчидерском броју Маше Дивића откупи за износу топчидерску за 15.500 дин. ку сребру и да му се она сума исплати онда, кад општини преда уредну и судом потврђену тапију. Исплата сама да нађе на терет зајма, а предлагач има сноситати све трошкове и такође ово приноса овог износа на општину.

Секретар чита, изнесена лица која су у 1892/93 године ослобођена молбу да се ослобађе порезе за утаљ Сиснеи која дошсе у Београд. Тако исто молбе и Бродарско Друштво да се тога ослободи, да је због тога била изабрата и комисија која се ниже састајала.

Новак Бајловић. — Шта ће тако молбе приватних лица но нису да се ушуткају у молбу, али ипак се тиме бродарској друштва, да ове молбе за што ове решење је ће ово нешто бити привучено да трпи исто као власте, јер ова плаћа таксу а међу тим ви изнесен свој утаљ из београдској пристани. Друга друштва која раде поред ријеке обале од толико година ни плаћају ни 5 пара такве, а ја то нити ге ово само бродарској друштво и што ова тиску упућу у Београду, само за то каже. То нема смисла. Ја мислим да одбор треба ово одмах, без одлагања да реши да се ослободи, — а што се тиче приватних лица то може изостати.

Мита Јовановић. — Та је ствар била већ не једном пута пред одбором. Ја сам био увек оногудно мишљења да се нерина пилаћује, јер нема места да се напилеје на од њих. Ко је год је хтио нешто утаљ то је било да га претуре за Шабац или ка страну дирекције, и нико ни нема није ни сменити било. Дакле но само од бродарског друштва, него у опште ни од кога не треба да се мерина пилаћује.

Коста Гавановић. — Бродарско друштво са је једна трговачка установа као што и остале, само што је ова у другом стању, него треба да постоваља и дуванска, и остала приватна и приватни. Друге су општине поносно друштво тако што су купиле читаве зграде; београдска општина то је дакле још није учинила него зато нама још и свиће другима са жертвом. Бродарско друштво има да плаћа борбу са ма којим другим, а то је као што ако неко нашим људи буду што нама. Њихни трошкови врло су велики и нарочита корист нису је добро доказ. Тај утаљ таксиран је на београдску општину, ту је и ваша, и ако ово увиђају сви одлаке бродова и трговце, — у Београду самом ни тога утаља нигде се не трпи. Приватни, који трговце утаљ у Београду, треба да плаће мерину општини или онај који земљи земљи утаљ на страшну београду су са тако трговинству или ако воду или се воду, они ти треба да се ослободи од плаћања мерине. Ја то треба нашим људима дати могућности да могу конкурисати са странцима, и с тим ја држим да би се свим њима умногу да ово одлично бродарско друштво својих потреба дозвољено решење да га ослободимо, а односно приватних лица треба ово не дирне, а ово предложење доноси решење.

Вељко Јовановић. — Ја се потпуно слажем с предговорником, само бих желео само ово је то тако у будуће прихода општинске, сада да се каже одмах ће се наплаћати ова сума?

Ђока Дмитријевић. — Ја се потпуно слажем да се ослободи од мерине за утаљ, али не само бродарско друштво него и сви остали. Што се тиче ове ствари г. Вељка каже, — мерина није само за утаљ него је мерина општа, дакле за сва земљиште приноше.

Овде ћемо ослободити само једне извесни ствари, тако да ће у тој ствари бити само мали приходи и ништа више. Ми немамо ниа да то брзицо да извршимо ту ствар.

Предсједник одбора. — За мисли овога: да ми решимо вечерас односно бродарског друштва, и да изборени помоћник као да представљено ову ствар је ће ово да на реферише односно приватних лица.

По саслушању овога одбор је решио, да се односно бродарског друштво ослободи плаћања мерине и осталих општинских дажбина на утаљ из Србије, што га на општина бродарска троши.

Остале молбе да претресају и одлуке г.г. Ј. Бајлони, А. Ј. Отавић, Вл. Чортановић, одборници на седници одбору своје мишљење на решење.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА ВАРАДИНСКИМ СЕНЈАНИМ У ТУРЦИ

од 1460—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

О ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Додатак српске Кнез. Шабачке народне преке гимназије за школску годину 1894. Београд).

Мото:

—„Пред вама пресеже бог тешких турски уза и спасења чувајте хришћу" (Зборе је да хришћанске жудњаше туђем пасеку, и спасити се туђе сапоне).

Карамзин.

(Завршиће).

С друга летео је глас, да се мостарски и босански паша са још нет других спремају на нешку војну, да осоље цеду Хрватску, а онамо у Славонији градови Моровићком падали су Турцима редом један за другим.(1)

Него тако градови око Бихаћа у бихаћкој крајини највише су онет пута страдали. У октобру су Турци преши Уну и робили предоне око Бужима и Стабаше; само су их преселили људи Зрињевога, који се тада нашо и Турцима.(2) Град Крупа биће је још у горем стању својим јако назначеним положајем према Турцима, који су највећма на њу нападали, јер је ће пастата крајина опасност за све оне градове у краљевини Хрватској, ако она падне. С тога се и бан Карловић највише старао, да њу заштити. Још г. 1529. спремали су се Турци на Крупу, „а Карловић ни пушкара ни новаца ни грот у добром реду уздржа". Месеца јуна 1530. г. опет се Турци спремају на Крупу, а Карловић граћанин од Кашијанера, да му бар коју десету крила шаље. Жалећи у пређашњем се нашем Зрињевим, Турци су тако нападали и на градове око Крупе, што су шћедили исиле Зрињевога, те за суста месеца 1531. г., јашиш Вашћанин паштану Ердуту Турку, да се велики пређа турска преће на Крупу и да Турци чак и тешке пушу да град пушуну.(3) Кад нам бан Карловић умре 1531. год., онда за његове градове Крупу, Мутнице и Нови Град, настаје још већа опасност, што нешто чобена, који би се за одбрану њихову такви решесно старао. Али пак да опаћ мах та опасност мину, што хишини Зрињеви узеши на се да управљају Карловићевим градовима.

Док су опако на опаћ страни градовима спомене и бихаћке крајине претили само босанска Турци, дотле су тако у пролеће, залетиштвени градовима, особито Клису, најбоља страха заштали мостарски и босанска паша. Године 1536., када се спремала она војска турска преко Крупе, дође глас да се и на Клис вуку тешки Турци.

Клоз Петар Кружић јединаки траки од краља помоћи, јер од кад служи краља, нетоји пријаца не добије плате. „Тешка је и моја — пиша Кружић у своме писму — остаити овај град, који сам тако путе од тајних војсћ одбранио, а да га ја останим, пропао би, како су пропали тотики градови".(4) Краљ га тешиа, да со стрпи за време, добиће помоћи, али ова опет ни с које стране не долазаше, те град долазаше

(1) Schlözkian T.: Pol. Arc. кн. II. стр. 26.

(2) Lopašić K.: Bihać i Cetingrad, стр. 151.

(3) Из истог изтор. стр. 311. и 312.

(4) Schlözkian T.: Pol. Arc. кн. II. стр. 24.

Сокраще (чита.) — Године 1890. одбор је био решио да се Даринки Малешић пошље у Цариград да изучи медицину. По закључком уговору имала је она да служи земљици, она то није урадила због болести и зато је она дужна да јој се продукти рок за одслужење. Чита молбу.

Милош Вилотијевић. — Мени је изнашла она дотијех за то, што ми је била ученица досељ бах шестанаест. Она је са одличних бах, ја сам јој њихо изнео, врло је уредна. Ово се тако не бавила и поносно ед дневних сахје нисе и боље је сад са здрављем. Ја мислим да право да јој се учине ова олакшица.

Одбор је решио, да се Даринки Малешић нада исплати штипендија по 200 дин. месечно од 1. Септембра 1893. до 1. Маја 1894. г. Да се Даринки Малешић продужава издавање штипендије од 1. Маја 1894. г. па за 18 месеци, у коме је реду она бити дужна, да положи докторат. Ово продужење да буде под истим погодбама, под којима јој је и до сада издавано.

Штипендија јој се има издавати тромесечно у напред у злату.

Секретар (чита): Врачарско друштво молбено је овамо ради сашитнеје: Чита.)

Владо Чубриловић. — Ја сам сасвим до ових тр молбом предмета није стао и данас, а поднесе ћах ге ове ноћи су јучи и прегрле молбеном. О њих треба ова решења и ми узимати ново стварје ше које ново се стаје реше.

Секретар чита предмет дружина, који гласи да се једна део престонице назове „Славица" и једна улица „улица Св. Сава".

Поп Марко Петровић. — Нашо су т. г. учитељи увек исправљали у у тр предлогу, и нашто они у Сл. Орбији и Македонији не бе бих нашо ни нашле нарочи, него би само нашла за једну ствар ако и много друге овенашости што сво их прописала, то ту се учитељи решили да је сваку сваки на место нашему предлогу. У осталом друге је за престоницу сувише да нео ради вели дов поси ако Београдани. Мени се чини да би те требало спречити, да тако нешто треба суђ бити. Што тога је сад напишена да би овај предлог требао остварити. Једина нецрилика то је, што не знамо шта ће Мачвани на ово рећи.

Јован Димитријевић. — Ја се сам ниу радили ход једни да се поједина градани или прорадници страни да се отрсте тућих напиш, јер ће се после сто годиш мислити да су ту Београди живели. Ја сам за то да се јеи нетреде то зелен и са нехалом ово стоји тамо предлог прилагање.

Коста Гавриловић. — Господин Марко лепо је казао да не врло често пријати нешто овде нам за нашег порекла и врло често нашеле, и то је не сами окружење. Јеш ово 4 или 5 год. образовали је комисија ошто у одбору ради прелазних улица и продора, и тх је комисија — у којој сам ваљду остао и ја био — предложила да се тај пред лепо „Св. Савски крај" а не „Савица". Г. Милетић без сумње нема право да тражи да се ни најмањ нема прилазеју улице и праћени, и ја нисам за ни тај крај требао да се зове „Св. Савски крај". Ми смо овде предложили баш другу улицу да се назове по имену Св. Сава, а тх је била у близини Св. Спасог Дома, а то је било да то исто сво по имену пријатну улице пријатнији и грађански.

Мата Јовановић. — Ја сам хтео да одговорим мом Марку зеја се бојн да ово нису Енглез пи-шпоштти тамошњи становници ако они врло-ше назва тог краја. Ја знам за је он поносан нешто тих становника и тих се нити он може прем своје душевним да чини, али он не може нашинити зашто за их нашто да тај крај нису Енглезовци, који се ни случајно противили.

Стеван Мокрањчић. — Ја се потпуно слажем с предлогом нашим сам нам то да примјетим, да се не ба ни збуке ге да не ни по је тај Сава, нека се они Св. Савски крај, јер ако хоћемо да мислимо шкоља нам је јасно и чаје је.

Марко Петровић. — Ја нисам мислио сноји предлогом да одбијем предлог, само сам скренуо пажњу, зашто сам мислио је полазај многе улицама према својим површинама. С тога сам хтео само да кажем, да ако ће назвати да ће бити назива, онда је нашао нашто против назива предлога.

Павле Чуришковић. — Нешто једнако сматрам као што је и Марко да је нашао пређашним крајевима нарећи, то нтнда бојазан ова Марка да нисам Енглез за они ганолове сталинског, јер од најбоље воле по назвати ове тога краја. Ја потпуно нашом ових предлог прилагам да се овај крај нарочи, сама не мору да прође назив Св. Савски, јер ништа не би нашли за тај Сава, него да се прими назив старе мешовите и то је „Св. Савска улица" и Орашке улица да се зове „Св. Савска улица".

Јован Скакић. — Нашто неће да нам сметају да се тај крај нарочи, и да се не зове нашо Енглезовци. Али да не би направила збрку са именом „Св. Савски крај" поштто има већ „Савски крај", то је жнелаз да треба да остане назив Савица.

Владан Јовановић. — Ја мислим да увођење каза другштво предлаже те да задржимо назив „Савица".

Коста Гавриловић. — Вел, је напоменуто једам пут да Савица не одређује ни што треба да значи. Сама ова ваљда у народу, а по чијем се имену назива тај крај? — Много је вероватније да се назва Свето-Савска крај; тј. збрке не може бити између Савице и Св. Савског краја.

Мајор Одавић. — Ја сам хтео да допуним говор г. Гавриловића, јер усвојити назив „Савица" за што не би било оправдано. За ју да говорим г. т. заборавио на Васину улицу за ову исто ваљ назив имаје ја је улица Вене Чарапића.

Јован Скакић. — Г. Гавриловић казао је рећи да је боље назвати Св.-Савски крај него само доктите ове траци, ја нисам ја у овом другом случају не би се имало ни шта је тај крај тако прозвати. Ја мислим да је боље име Савица, јер што има једнако што и. пр. с предлогом, нашо се изговара само једнако, а једнако рећ, и онда би нашла два краја с једним нашом.

Мата Јовановић. — О овом нашему без сумње су разговарали добро сви који су тх предложили. Ја знам да нам народ жаболаза много реши, а зре по шта би се унутрашњим ге тим реши, употребише назив Енглезовци те би онај ниже остао: е тога треба узети име Савица. Та је доиста назив и најбоље ће се прилити него код ба се назвао Св. Савски крај.

Коста Гавилов. — Ја сам нешто сам једно Раку Чарапића, а знамо шта Београђани зову ону ни нита се односи ово Васине улице? — Ма не дајмо ове за назив него да задржимо.

Мајор Одавић. — Ако Св.-Савски крај неће имењите нашему забсаду. Та ни к. пр. нашо назива Пријерат нашо „Јавалин" и „цетовски" Врачар, а овај нити ге чине нити ће ге „Јавалин" а ни „цетовски" Врачар.

Председник. — Ја мислим да се самом ни је ни „Савица" а ни је ни „Св. Савски крај".

Настаје гласење, и Одбор је нешто гласова *против*, да се део Вождрада између Крагујевачког и Смедеревског друма и Београдске улице назове „Св. Савски крај", а Орашка улица „улица Св. Саве".

Председник. — Још нам да се реши једна молба Јосте Најдановића.

у сво већу опасност. Тако г. 1531., јанха пиша Августа Матијашић, да је Клис у правој пешаји, јатх Clissensis in ultimo agit periculo. Турци на ове сагранање тврђавицу у Сплиту, но даљеко од Клиса, то је одатле удаљен за 8 сат. Године 1532. налазе и под самм Клис предводени Мехмедовом Исаковић Кисрицијем. Крушчића не беше у граду, што јамашно беше испуда на њихов оглашо. Турци опколе град, па почињу да га жестоко нападају, који, обучен у свештаничке одело, сазвао грађане на преклад, пошто Крушчића нема, да траже прилеке у помоћ. На тај начин 4. јула уђе у Клис Никола Кисрицијс са Турцима, па заузе вароши и тврђаву, стави у њу јаку турску посаду. Ну, на скоро за тим, кад је једном позвао Кисрина на сајам у Полицу, доласки изненада Крушић из Клиса са 2 000 момака, и снажно удари на варош Клис, сетећи је великих својих правдоваша. Тако жестоке Турке ове ноћне, осим Сплитске, киса бани у тамницу. Нешколко дана доцније предаде му се и град, где је бесилну изгоне појачица поседнуте овога фратра, који је изговорно Клишане на нелавну предају; а 18. септембра ове Крушић поново капетанб ремонта и сеоскога, тајаће и турску тврђаву у Сплиту.

У среч ове неславне ратне изгубе је једно и друго стање у бихаћкој пројини три града *Бихаћ* (Бихаћ), као турје орао на високој стени, који хоће ратне среће, моја у подножју пустиши бујташ кулишевом шатрон. По њему Јајца биоскопска не беше на пријам тврђе и важнијег града, који би могао своји бедемима за дуго времена држ ати осмањској буји у хрватинске земље. Стојећи на изгодном стратегијском месту, на ћеној обали реке Уне, Бихаћ својим положајем доминирао целом околином, будући једина у стану, да, после изгубе Јајце и Крбаве од Турака, сирећи нешка слободна пролаза у Хрватску. С чега се и хрватски сталежи страхују, да га из ранијс нито боље утврде, како би од њега за своје краљевство направили *друго Јајце босанско.*

Још г. 1537. месеца фебруара тражио је бан Бихаћ од Фердинанда војску, да поседне град, и то само — Славоније или Чехе. — Краљ одговори 28. апр. исте г. хрв. сталежу: „да ће Бихаћ утврдити у сврху, да буде посматрница крајинам Хрватске, али нека се сталежи побрину за то, да тај град пребе висне у краљевску власт. Краљ је рашло, да што пре исправи своје обећање, а то већ с тога, што је знао, муха ни ништа избрањена тајна на Врхаћу баша изнутрина, а нама бапански Хорвеђ с зрелом-ственима Мурат сне жешће продирају у Хрватску, па се већ тада трсили бојати, да ће и Бихаћ жодиска турској власт."(1)

Године 1538. поетаки краљ у Бихаћу посебног капитана, који је уједно и Сењем заповедао. Али данашње се указала потреба, да та два града поиду посебне капетане, те је краљ капетан бихаћки *Јероним Турн*, а на ш.ом отсутан, поверн краљ 1555. одбрану града Бихаћа и Ријеке заповедништвом жупану Петру Кегленићу. Тако стварање за утврђење ових градо показало је потребе, што се једва мисли једа 1528. г. већ краљева једна турска војска под Бихаћем, која краљ иста продри тада чак до Краљеве.

(Наставиће се)

(1) Јорданић Ив. Ист. у ново доба, стр. 62.

Лидија Остојић — Иван је пошто пошто позвати о тој жалби Јовановић. Мени се чини да се то тачно писати неће и трошарине наплаћене на то. Али ако о овој ствари никаква резервација, онда је немогућно и наћи је наплаћене трошарине.

Секретар чита жалбу Јосипа Пајдашића.

Коста Гавровић — Ово је питање врло важно. Општина београдска треба да поступа врло опрезно и пажљиво, јер као се постигне да се свуда исто тако сматрање вршећи за бога се осигурати и одобрити од пештанске пијаце. Да бих можао ово ми ће спремљено да се овда спреми ово питање и изнесе на првој седници пред одбор, заједно са подацима да није ова та жалт вршећи овде.

Никол Бојаџић — Ја мислим да би сад требао да нам да податке како би се ово могло врло вршећи.

Предсједник — Сложите ли се да нам се идуће седнице поднесе реферат о томе?

Владо Чубровић — Ја мислим да не треба реферат. Он ни врло добро код увоза жита у Београд да вора да кажи, и при извозу само треба да вожање дозе на да не плаћа. Опажам да наши житарни само би нам на то да уништимо рад и трговину.

Никол Бујовић — Њиме не спорим ову да тоди брзу и нашој извозној трговини, а ни ово познајем да радимо на томе да се нама извозна трговина отвори што већа радње. Само се бојим што нећу да је он за општинском завтору исправно само 9000 стр. а међу том жарежарења му је дала уверење да је измерио 24000 стр., ту ће дел сумње бити повећа плаћа. Пре је била нарадба да ако неко зобе да оде и да изнеси, да вора да јаве то општини те да се заиде у протока општини. Дакле не можемо ми тако одмах узимати жалбу представнику да је њиме на Београда тошку и тадају поличину места, него ова ствар треба да се дубло испита, и ако је у праву да му се врати што му припада.

— *Перо Павловић* — Нема сумње да сви ми опет имамо нашу да потпомогнемо њиме; тако је са угљеном, а тако исто и у овој ствари под нашом жести, ми знамо да чињене ипак извињење. Али ми треба да потпомажемо само оне ако је фаир. С тога треба да се извери да стручњаци који ће испитати позиве се може добити жести од тошке и тошке спава и исто је ваше наплаћено да се врати.

Јаковић Јовановић — Нека ово остане за идућу седницу, а дотле ће се набавити ближи подаци или од Државног или — ако вама задовољан с тиме — и из других места.

Коста Гавровић — Пошто је ово тек у вербуду ове године поднето, то ни и сами знати да ништа могли на томе да радимо јер смо имали видети посла, а овому ствар није тако лако ни решити. На ово треба да обратимо сву своју пажњу и да њихово ово радимо. Због тога треба суд да нам спреми одмоно ове ствари ове податке и да се преко уоче види колико неко да му се плати и да ли треба да се плати.

По саслушању овога одбор је одлучио, да суд општински поднесе извештај, да ли је она мост направљена у Београду и да ли је на њему каквина аренда наплаћена.

Седница је закључена у 8 часова у вече.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички свобраћај варошки Београда. У седмици од 27. Мар. до 3. Апр. 1894. године допутовало 782. отпутовало 741. Од којих су:

а.) Пола: мушког 742. женског 49.

б.) Вероисповести: православне 652, католичке и протестан. 88, мојсијевске 34, мухамеданске 8, свега 782.

в.) Поступења: Србија 587, Аусе-Угарска 115, Босна и Херцеговина 5, Црна Гора 11, Грчка 1, Турска 34, Бугарска 1, Румунија 1, Русија 1, Немачка 6, Француска 2, Италија 13, остале државе 2, ван Европе 3.

г., Занимање путника: Текстил и сеоником 25, Занатлије 64, Трговци 374, индустријалци 3, шпекуланти и предузимачи 17, Гостионичари 38, Интелигенција (војска) 99, Људи 15, радници и помоћници 66, Пилари и бозаџије —, надничари и слуге 49.

Из статистичког одељка општине варошки Београда 4. Априла 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине београдске АБр. 2205, економно одељење истога суда, држаће на дан 29. тек. месеца, јавну лицитацију за издавање под закуп кошење траве за време ове летње сезоне, на овим местима:

1. Кошење траве у новом општинском сеоњу;
2. Кошење траве у ст. гробљу;
3. Кошење траве у доњем Калимегдану;
4. Кошење траве у расадишта општинској; и
5. Пошења код „крпше Куприје".

Лицитација ће се држати пред кафаном код „Оранка" у Палилули, од 3 до 5 сати по подне.

Ко жели на више од поменутих права под закуп узети нека дође означени дани и лицитира.

АБр. 2205. — Од суда општине града Београда, 8. Априла 1894. год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Простa кола са 2 коња . . . . 10— д.
б) Кола са кандилима са 2 коња . . 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . . . . 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . . . . 60— д.

Од суда општине града Београда 14. Априла 1894. год. АБр. 2343.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мање дућана са собом . . . . 0,25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од пекаре са кухињом, од гостионице са кухињом без пекаре . . . 1.50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње или мање дућана са собом . . . . . 0.26 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од пекаре са кухињом, од гостионице са кухињом без пекаре . . . 1.5 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ЦИЈАЊА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ ЦИЈАЊУ
Од 1. до 8. Априла 1894. год.

ЗНАЧКА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВЕЋА дин.	ЦЕНА НАЈМАЊА дин.	ЦЕНА НАЈМАЊА ар.
2232	АРНАДИЦА	130	90	
377	ВРАШИНА КУКУРУЗИНА	13	12	
	ВРАШИНА ШИШЕНИЧИНА			
	ВИНА ЈЕЧА (ОДЛИТ.)			
	ВИНА ЧИЧА (ОДЛИТ.)			
1520	ВОЛОВА	45	40	
	ВУНЕ ИЗ ПРАНЕ			
	ВУНЕ ПРАНЕ			
	ГРОЖЂА			
	ДУБЉА			
21413	ЈАБУКА	25	15	
2949	ЈЕЛЕНА	10 50	10	
16	КАЛЕМАКА	130	120	
	КОЖКА ЈАГЊЕЋИХ			
	КОЖКА ЈАГЊЕЋИХ			
	КОЖКА ОВЧИЈИХ			
938	КОЖЕ БРЕШОВЕ	10	9	
	КРЂКА			
125250	КРЧКА	3 70	3 60	
17685	КРОМИЊРА	9	8	
64	КРУШИНКА			
	КРУШИЦА			
56894	КУКУРУЗА	9 50	9	
	КУПУСА			
471	ЛОЗА НЕТОВЉЕНОГ	70	60	
	ЛОЗА ТОПЉЕНОГ			
	ЛУКА АРНЂАНИЋ			
	ЛУКА ЈЕЛА			
7686	ЛУКА ЧИЧА	40	30	
429	МАСТИ	130	120	
	МЕДА			
	ОВАЦА			
44490	ОВСА	11 50	10 50	
1253	ОРАЛА	55	50	
2727	ПАСУЉА	11	8	
	ПШЕНИЦА			
	ПРОСЕ			
360159	ШШЕНИЦЕ	12 20	12	
3589	РАЖИ	8	7 60	
	РАК. ВОЋ. (ОД ЛИТ.)			
	РАК. ВОЋ. МЕКЕ			
3792	РАК. ВОЋ. ЉУТЕ	1	90	
57961	РАК. ВОЋ. МЕКЕ	45	25	
10451	СВИЊА ДОМАЋИХ	85	80	
	СВИЊА ОРЕШЊИХ			
97008	СЕНА	5	4	
1440	СИРА	60	40	
	СЛАМЕ			
	СЛАНИНЕ			
	СОЧИВА			
2955	УЉЕНА ДРВЕНОГ	9	7	
282900	УЉЕНА КАМЕНОГ	3	2 50	
	ШИНПАРКЕ			
	ЉЕШНА СИРОВИНА			
309741	ЉЕШНА СУШЕ О. Г.	20	11 50	
	ПРОСТОГ КАМЕНА			
50000	ЦЕМЕНТА			
20350	СИТНИЦИ			
	ВОЋЕ РАЗНО			

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Павловића. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 18. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за странство двоструко на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 24. АПРИЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
приликом рада свима уредницима на општинском суд а сви пореклопашима и на градњама
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Препоручује се грађанству, да при куповини сира, приђележи име, презиме и место од кога је сир купљен, како би се могао установити сваки овај продавац, који би шкодљиви сир продавао.

Од стране суда општине нар. Београда АБр. 2246. 11. Априла 1894. г.

НАРЕДБА

У нар. Београду пића се у последње време много паса по улицама а нарочито по трговима, пијацама и другим јавним отворима и затворени местима." Ово је штетно по здраве људи, јер ти пси кужају и погане животне намирнице што се по трговима и локалима продају; опасно по становнике јер на тешким дланима пси лако бесне а и иначе могу на људе наертати; штетно је даље и по паркове јер их кваре и расаде уништавају.

С тога суд општине нар. Београда

наређује:

Свима и сваком, да се по овој наредби тачно управља, у противном биће кажњен према § 326. кривичног закона.

1. Нико несме и ни под каквим изговорима уводити псе у пијацу, хотел, трамвај и друге јавне локале.

2. По јавним парковима сме се псето водити само возом на каишу.

3. Свако псето, које се неку слободно на улици или у вароју нађе на имало оно марке или немало биће убијено, а сопственик истог још и кажњен.

Од суда општине нар. Београда 28 Марта 1894. год. АБр. 1945.

НАРЕДБА

Чланом XXVIII. правила о слободном клању стоке од 19. Новембра 1890. год. АБр. 2164. забрањено је у рејону варошн Београда продавање живе стоке по варошн, већ се иска може продавати само на једном месту, које Суд општински за то одреди.

На основу поменутог члана — правила, Суд општине варошн Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

да се куповина и продаја живе стоке у рејону варошн Београда врши искључно само на Марвеном тргу — Трекалишту.

Свака купан и продавап који се о ову наредбу огреши, казниће се по параграфу 326. казненог закона.

Од Суда општине нар. Београда 2. Априла 1894. год. АБр. 2038.

НАРЕДБА

Да би се на Марвеном тргу, на Трекалишту, одржавао ред у погледу куповине и продаје стоке и осталог, што приватни за своју потребу купују, Суд општине града Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

I.

За време док грађани за своју личну потребу купују предмете, што се на овом тргу продају, прекупци не смеју нашта куповати. Ово време траје до 9 часова пре подне, што ће се спуштањем заставе објавити.

Трговци, који се баве храњењем стоке и пласом, и месари, који су испуњили прописе за упражњавање месарске радње, могу куповину вршити у свако доба без икаквог ограничења.

II.

Свако лице, које хоће да на Марвеном тргу заслужује било поднесењем и торњењем кућељске стоке, било клањем исте или на чим другим, мора имати нарочити допуст од Суда ове општинског.

III.

Прекупци до 9 часова, а надничари и клаун за сво време пијаце, не смеју се бавити ни другом месту на пијаци сем места, које им се нарочито одреди.

Надничар и клач може напустити одређено место само на поени купца, да му кућељску стоку однесе, отера или кад са пијаце хоће да иде.

IV.

Ко се о ову наредбу огреши биће кажњен по параграфу 383. и 326. кривичног закона а у поновљеном случају забрањује му се приступ на трг.

Од Суда општ. града Београда 9. Априла 1894. године АБр. 2237.

ОГЛАС

У улици „стара телеграф" у новој згради кућа на горњем спрату, где је канцеларија благајне управе града Београда, има за издавање од 1. Маја тек. год. удобан стан, који се састоји из: 5 соба, једне собе за момке, предсобља и подрума.

За цену и услове узнати у економном одељку овога суда.

АБр. 2179. — Од суда општине града Београда 7. Априла 1894. г. у Београду.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

23. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

6. Априла 1894. год.

Председава заступник председника ове суда г. Јован Антонијевић, присуствовали чланови: помоћник г. К. Чубић, од одборника бели г.г. Ј. Вајкић, В. Вујковић, В. Илијевић, М. Јовановић, М. Живковић, В. Чарпановић, М. М. Ђорић, Др. П. Поповић, А. Ј. Одавић, Н. Крстић, Н. Јовановић, Ст. Ј. Николић, Т. Ј. Николајевић, С. Ј. Аврамић, за опомоћа. г. г. Ст. Живковић, С. Јовановић, Р. Ђ. Губеревић, И. Т. Живић, Ђ. Јовановић, А. С. Јовановић, Ж. Ј. Ђорђевић, М. Павловић, Сп. Л. Вешићи, Ђ. Ђ. Вешићи.

Јован Антонијевић. — Пошто има довољан број одборника отварам седницу. Имаоце чути записнике прошле седнице.

Секретар прочита записник који је усвојен.

Чита молбу грађевинског одељка да се избеју во да одборници за своја кварт, да буду присутни при одређивању оса по улицама.

Поводом тога одбор је *решио*, да нижеименована господа одборници буду чланови повереништва за одређивање оса у појединим улицама и то: за *варошки кварт*: Стевап Максимовић и Соломон Ј. Алрије, за *теразијски кварт*: Никола Вулковић и Илија Милинић; за *савамалски кварт*: Давид Симић и Светозар Вешићи; за *дорћолски кварт*: Бока Димитријевић и Марко Вешићи; за *палилулски кварт*: Живко Ђорђевић и Милош Трајковић; за *врачарски кварт*: Ђорђе Петровић и Петар Милић.

Сви именовани лица има бити у комисији још 2—3 грађанина из улице, којој

се оса одређује и једна дрвљана и један општински инжењер.

Секретар саопштава да су њени грађани на прају 1892. и у почетку 1893. год. трговали, а грађевинске одјељке во тим мољбама прошаће предњаче, да се калдрмишу поје улице. Таке је можно друштво са стратег и накупитеу воду да се калдрмише Мостарска и Сарајевска улица. За там су тражили појединн грађани да се калдрмиш улице: Таковска ул.; Десетјева; Љубичина; за там да се калдрмише оца нова пројечена улица исход Душанове улице; грађевинско одјељке на кровопокриу дрвљане кљеста ирралиско предпоуги за грађење тротоара ово бетонирање баште: Фрушкогорска улица: поздравска ул.; шајерска и Орловска ул.: Новакова, Владетинка и Текелија улица.

Предсједавајући. — Све ове мољбе шаљу и своје предлагање, израђено од грађевинског одјела. Ја мислим да ће најбоље бити да упутимо све ове мољбе грађевинском одјелу те да по свима изради предлоге.

М. Константиновић. — Ја бих желио да се све ове ствари од једном дана, на на једном увуте на нову грађевинску комисију да ми о њима реферише. Само бих хтео да не смо да буде тротоара од декалеког камена, јер смо ми донели једно решење да тротоари буду од квалова или плоча.

Вер. Јовановић. — И ја се слажем с тим да се ваше не праве тротоари од декалеког камена, само бих желио да се ово врати нашем грађевинском одјелу те да изради предлоге ко данашњем захтеву и да нам то поднесе на нрвој идућој седници на решење, јер не треба више чекати ништо је вођевање прше.

По свршеној дискусији, одбор је *решио*, да се сви предлози грађевинског одјела и може појединих грађана, што је до данас суду општинском поднето, пошаљу грађевинском одјелу на поновну оцену и изради предвареу те да грађевинско одјелье поднесе свој извештај заједно са предлозима одбору на решење.

Да се од сада ни једна улица не тротоарише ломљеним камењем, него само цигланом или од плоча, како ће буде самоградај захтевао.

Секретар чита извештај комисије која је одредила сву нашеву Видринице и Зеленгорске улице. (Усваја се).

Инжинер Раша Мутапчић чита предлог, да се просечу пут између Калиме дана и градског поља и да се насе шљунком.

Вер. Јовановић. — Овај пут који се сад хоће да просеку, он ће служити само за општинску башту и ништа више. Те је овај пут који води преко доње Калиме дана за општ. башту и тражи се да се на њега утрошн сва 4000 дин. Међу тим овај пут што води од среде доње за градском пољу, а и од Душанове улице на граду то ни до данас још није калдрмисан. Туда иде у доњи град посебненије за рад преко 1000 душа и сваг баш го кошта, и но што да пређу од градског блата, и то не може да се калдрмише, а онде може да се прави нарочити пут за општинску башту. За сам тако противан.

М. Константиновић. — Предлог г. предговорника шшета је уметна, да се једном доње-градско поље уреди и калдрмише, јер је ту шшета потребо, али сво ипак чета је овај пут потребан. Рабијани вад пољу из града, они ударе са свијех страна преко средине доње Калиме дана. Ми треба сад да ни напрашимо пут кроз Калиме дана и то таке да ни вожу продукти кроз среду Калиме дана, вере да им просечемо пут на да нама остане вода код слободна, нашо ће могли ту подићи зид пара, а за то нам је потребно да нашо што више простора. Јер ако сваки остане онда нашаћ неће моћи подићи ту пару јер ће вам робијани са зидима сметати. Тако исто тај је пут потребан и за нашу општинску башту. Робијанима је то једини пут за нрјелу јер нашо би нарали да иду кас преко Дарвина.

Вер. Јовановић. — Ја нисе тврдим да ће они продавати кроз пару, јер је нама пут праве за резану. Ја мислим, ако је то општинска својина, а но дрвљана, онда она треба да постоји свуде возарине која ће да чувају тај пролаз јер нито ће сам на туђем земљу да нрави штете.

Сп. Л. Вељковић. — Ја бих пре свега био за то да се шире напрани газним дрвљем на више сто.

И. Миланић. — И ја мислим да нема потребе за тај пут, већ ако хоћемо да не пролазе људе са волима туда, ми можемо да ударимо туда поглине коде, на да просечемо кроз нах жиду, и онда ће моћи жице продавати. Што се тиче општинске коме се чини да не треба одмах нашта знатно.

М. Константиновић. — Ја бих вас најпре господо, да одредите једну комисију, у којој би биле г. г. И. Миланић, Т. Јовановић, ја и један инжинер, на да одемо на лице места, на како ова ствар да пресудимо.

Одбор је *решио* да г. г. М. Константиновић, И. Миланић и Вер. Јовановић одборници на лицу места оцене, да ли је потребно, да се овај пут оправља.

Предсједавајући. — Изнате чуте неколико тачака које плаћа за ове праве и кварине.

Секретар саопштава, да је дунавска дивизијска команда још у 1891. год. поднела, а у 1891. г. понавила, да општина београдска уз врховној народа из области дунавске дивизије сагради потребан број касарни, штала и шупа за топове и дигне стаје за коње, територије ове дивизије; да је управа гарнизона београдског у 1893. год. поднела тражење, да јој општина уступи потребно земљиште за војничку башту у којој би се обављало војске потребе за рану војничку; да је VII. пешадиски пуковима помаћа ове године подвоз зет, који возила општину, да уз приновод народа из дунавске дивизије области сагради потребан број шупа за смештај поморе редовно војске, оружја, одела и других војничких ствари; да је VII. пешадиски оружана команда поднела тражење, да општина београдска напрани потребан број одела за обављање ове нашпа из Београда.

Предсједавајући. — Ја мислим нотиво да би најбоље било да се одреди једна комисија, која ће предходно да прочуи ове ствари.

Одбор је одлучио да сва ова тражења прочуе и поднесу одбору своје мишљење на решење одборници г. г. Марко Вујовић, Свет. Ђ. Гавриловић, А. Ј. Одавић, Настас Крстић и Коста Ј. Рашић.

М. Константиновић. — Већ од неколико година стоји мала дечарске дружине, учитељске удружења и радничке дружине, да им општина уступи нашине, на којима би она могли подићи нашове дечаке. Учитељско удружење тражило је овај нашо под „Јеремом“. Тај је нашо већ уступила гимнастичком дружину, читаоници и потрошном дружину. Али та дружина нису подигнуле праву у ствар, за која су ове баше обезнашене, према томе сад су изгубили право на тај нашо. Поито је због ре-гулације нарани „Тополиска улица“ просечен, со је и тај нашо већ подељен у два мала нашо тако да они не могу вашта општини користити.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ИЗБИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАЦИМА У ТИРОЛИМА

од 1468—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАО

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Допливајући Српске Краљ. Шкапске повереног правом издавања-ском повереног свет. Београдског).

Мото:

— „Нара ваш господе! Ако ученици чувају ствари и сазнања чувају своју слободу! Нарочито је за господствено мудрошћу чувати слободу, к слободи се чувати слепцу.“

Карамзин.

(ПОСТАВАК)

Исто су тако Турци нападали на 1529. године са великим жестином на околину Бишћа и Рипеа, и тада је људство толики страх бно обузео, да су чланови општинали оставали своје заниваће, на да ниje било људске мишље и свеша Николе Јурашића, који би ти крајеви замачно већ тада опустошени.(*)) Услед тога сабор, у словенском Граду, донесе решење од 10. маја 1530. г. за оширеван тронше за утврду градова: Клиса, Сења, Оточца, Бишћа и Рипеа; а крал Фердинанд прими у службу 700 јаких коњаника и 300 пиринеза — чешиња, сличних турским пандурима.

Код ових нових имена у нашој расправи да шаспанемо, те да нидимо нека су то *Марголози*. —

Ми смо до сада једнако говорили о турским пљачкама и робљењима во хришћанским земљама, а мало писмо видели примера, да је једнако случајева било и на турској страни, т. ј. да су хришћански појници улазили у турске области, и тамо вршили Турцима мило за драго исто онаким начином, каким су њих Турци залуживали. Међутим таких случајева је било, истина с почетка још у мањој мери, али тек природа људска захтевала је осветў. Кад се дак на хришћанској страни, у хрвш. гроловима, намирила доста Усковa на српским предела Турцима запљењених, и када ти Ускоци више пута потуцоше и на коју велику војску пашињу, онда смелост тих српских пљачкаша више пораете и освета са њихово страно тим беше женска, што се и Турци нису таких пљачкаша свешшше Хрвашанима. Нарочито су Турци страшше штеше чинили српским Ускоцима из Клиса, а још више дошше из Сења, што они по шеснаше ни жене на земљу турску нису опашо, како са њиховом чељадн Турци поступају. Ме-ђусобни своји свашања одговарали жесшоким осветс српских Ускока, стадоше Турци примењивати, да противу њих организују исту такву пљачкашку чету, која ће со спаром и жесшином мерити са Ускоцима. У томе им добро послужише они хришћанска спановништва, што заосшане на турском земљишту, на своме огњишту. Ту беху разне народносши, а највише српски спаросједоци и Арбанаси. На њих спадоше сад Турци прибавши особите појнице, које намењиваху сваку отвору и осветя против српских Ускока и називаше их заособљим именом *Марголози*.

Марголози су, дакле, Хрвашани, као војници у турској служби, против турског непријашеља.

(*) На истом месту, стр. 93.

К. пр. за које није, јер је ту близу Калиновдан, и за друге неке неодлазак је.

С чега сам ја напишена да апштина устури оне илирске тим другитанма да полажу на њима своје земље и то под извесним новобама. Да та друштва пијаће у року од 2 године дана новцу ту своје зграде, иначе да имат пропадну у апштинску свијају. Тако исто се зграде морале би бити зидане, као бо прекле тај дес пајчаш, због тога би морали ми да имамо прао наши тих зграда, за тек онда да се пидају. Учитељ. удружене растављало са доста великим таштаћима: а тако исто и декарско друштво могао би за 2 године дана подићи ту зграду. Ја сам мишљења да ни за уступно те пајаће.

С. Јаћића. — Да дођи исито што г. Кантаповић није спомекао. Он је спомекао дотороно удружење и учитељско удружење, а радничке није спомекао. Ми смо со са њима тако десторили, да ни они нијпре нипшу нама, да видимо шта хоће и колико хоће, па тек онда да им одредимо земљиште.

М. Кашаћановић. — Односно радничког друштва нама до самог да су они тражили нам под бесплатно, и о томе ће нам доспорчити на идућој седници.

Председник ћубрка — Одобравала се онај предлог г. М. Кашаћановића као члана одборског повереништва.

По саслушању иштта, одбор је *решио*, усвајајући ту у свему предлог одборског повереништва с тим, да се ја једном и другом друштву сложити и да писмено извање, да на изложене погодбе пристају.

Секретар чита молбу Владимира Дмитријевића и Нестора Малосављевића вишара под 3бог такође за кућишта.

Ј. Вајер. — Ја мислим да је ова молба са свим умесна и ју би је требало уважити. Не само да се кућишта до сад није ништа бацала и тако да стапановнике ова кућишта, већ трака још од давна, који су предузели исто нерад за градјевство буду онеси, и зготовали своје кућишта у тиме, троши и неке такође. За сам за то да се ослободе од таксе.

Ст. Мишковић. — Ја се потпуно слажем са г. Бајером око свега што су ова изјарили у својој молби навели. И то с тога што су та дала остављена сама себи, а апштина ни њој нашта помогла, нити је што урадила да се бар она прилика уклони, а међу тим ти је кућишта врло потребне грађанима. Ја сам за то да се ослободе то такође.

Славком Јарића. — Ја не мисм да се слажем с тим да им се спрести та такса с тога што сво ми у буџету стављи извесну суму као прилаз од тога. И ако ако ослобођено, онда ће да дођ и друга са истим правом да траже, да се ослободе такса, и онда ћемо имати у буџету велики дефицит. А нигде нема на бадава да се дође то право.

Ја сам за то да се плаћати, само не онакова велико је тражено, него мало мање.

Јастовић Јовановић. — Ми не треба сад да ни опредимо него нешто мало, нашто ћемо остати без прихода, који су предвиђени буџетом.

Председник ћубрка. — Захета је велика. Ова ће да буде закета требало ослободити, међу тим је новала што је ушао у буџет. Ја мислим да нашто је у овој години узала та сума у буџет то ће остати, а до године да се не увеси у буџет и да се ослободе.

Јеремија Јовановић. — Овде не може бити ни говора о томе да ми то ослободимо. Ова је сума узала у буџет и то је приход који нам нестаје закидо.

Председник ћубрка. — Општина београдска није наплаћивала ни једни трош такве ни сунатнин. Међу тим сама су се ти напрани тражи, то ће да дође до бољег места за кућишта. И сами су предложили општини да се дани јавна лицитација. И ми смо то усвојили и усвојили тако је ушао у буџет. (Чује се: да се врше врло те знабе).

Павле Ђурковић. — Ја предлажем да се ова узала нова врста на кућиту задржи. О тога неса се увуки грађевинском одвоју да водимо преписку.

После свега овога одбор је *решио*, да се преко ове молбе пређе на дневни ред; да се места за кућишта на Сави издају путем лицитације и да суд општинским одељења ред ове улице, које тим кућиштима воде, како би пристуи к њима ако што нађа лакша и прилагоди.

Председник ћубрка. — Сад има једна молба Стојана Ђурђевића старог учитеља у пензији: он је служио 35—36 год. као учитеља, у Београду је пак служио 14 год. Он сад моли одбор да му одобри да му се издаје квартирина. (Чује се: нек се учити истина молба комисија која је одређена за министеру).

Андра Остић. — Кад је упућена ова молба одбору за министеру, онда нека се упути тако исто и учитељ. Новаковић, јер сам чуо да и он узима квартирину и пензију.

Одбор је *одлучио*, да се ова молба упути на оцену и реферат одборском повереништву изабратом у седници одборској од 10. марта 1884. год. АБр. 1548.

Исто повереништво да извести одбор, на основу чега прима квартирину пензионисани учитељ Михајло Новаковић.

Председник ћубрка. — Сад долази молба Раке Миленковића. Он је градио своју дућанску. При градњу те имао је је спрнсо воду из новог водовода и ју је употребљао при грађењу то исто ни сад, да се плаћана за ту воду ослободи. (Чује се: да се ослободи.)

Јеремија Јовановић. — Поклоните ово, поклоните ово, на Бете доле проли. За велика закета то, да му се поклони.

Председник ћубрка. — Да вам објасним. Кад је прокопан водовод, тада је прављена и та шпила, и он је онда спрнсо ту воду из новог водовода који би се и иначе прокопао по њима, јер није баш за пиће. Ја мислим да би требало ослободити ову сума по изјаси више од 683 динар.

Андра Остић. — Ја немам ништа против тога да се он ослободи, само бих хтео да се ти мотивише. Треба да се каже са чега је он ослобођен. Треба да се каже: о тога што се у то доба није плаћала такса, с тога што нода није употребљавана тада за пиће, јер још није пазала, него су се ипиарале воде. На тих се радило да ослобађа те такође.

Јастовић Јовановић. — Ја немам закета ослобађање тога човека од те такође, већ је и друга плаћа напаћивала. Ја сам за то да се он ослободи, јер је то по њима у ведовању. Ако нека ослобођене онда ће и сваки други тражити.

Председник ћубрка. — Сваки по гласно: ко је за, гласаће тако ко је против нека ће против. (Сви су били за: само Јеремија Јовановић и Анг. Јекановић били су против).

Решење гласи: да се Радивоја Миленовића ослободи плаћала 631·75 пара за воду потрошену из новог београданског водовода за дућане пекаре за дућанска крај, пошто се у тоје времену нода није употребљавала за пиће но само за испирање цеви.

Седница је закључена у 8 часова у вече.

То не бене никакна регулација турска војска, већ проста пљачкашка чета, која слушаше само заповести својега харамбаше, и која само поступаше са заробљеним Хришћанима, исто тако чињаше и са Турцима, само доваљаја ни и они нама. Таку мирболошку војску водили су Турци и уз ре гуларну војску, пуштајући је напред да истражује непријатеља, да та напада непажљиве и да му отсецава кретање. Тако сво видели, да су турски Мартолози напали код Осеча и Кашдјаревог војску, на му пошто тинали коње и волове, што пушајаху тако и напреду, а такође и 10. децембра 1542. год. јакла су једна чета Крижевца (Crišenšie) Михајло Фодин де Rakoć из Крајна (Kreutz) капетану Луки Зекељу, до је ухваљен једам турски ухода, који је тамо на Исакеч доваљо; и да је он казао, како су се Турци скупла велика турска војска под Мурат-бегом; и да у Клобуџиће има 700 коњаника, и *много „Влаха"*. Даље пра нађује Фодин, да је он сам ухватио два пушчука у Крајну и стапанима их на мучење доваљо од њих, да се нао поход Турцима „in montibus axis", т. ј. између Крајна и Кошрајине, напали неки Мартолић „cum tri-ginta Wlachonis". Једам од оних, по имену Јован Барбаћ, да се усудио једи до Топ-Јокал Барбаћ, да се усудио једи до Топ-лике.[1]) У опште, они чињаху Турцима доста штете. Не треба се чудити од куда и корити. Не треба се чудити од куда и Срби?) у служби турској. Кад се проматре околности, које су утицале на таке појаве, онда нам излази пред очи јасна слика, да ми не можемо осуђивати те српске синове као издајнике према роду свом.

Ми смо спомињали напред на једном месту, да су Турци, освојивши веће Хришћанске земље, напли их пусте, и на њима населили српске становнике из Босне и Херцеговине под условом, да ту као раја раде земљу турских господара. Тиранство турско, под чијим су бесним јармом приклоњени главу и оне мирне хришћанске душице, да прве напар и њину службу своме душманину; напред на таку вету службену и ако од његовога рода, који утекоше у хришћанске градове, да пођу отуда против Турака, да ће и они напли подобна Турцима, као је заиста у већем делу и било

[1]) Pidčmann J. B.: Die Serben-Ansiedlungen in Slavonien, стр. 9.

[2]) У нашем народном сви се суда спомиљу као „Власи". Тако, дакле, ниду нашега доба, као и народописни списи.

доњиле — то доље најређима је тешко сва Хришћанине у Турској, па и „Влахе", да Турцима прије и другу службу сви земљодаваче. Још ово тиме додате, да су Турци према сиим хришћанским сукама, из којих су узимали Мартолезе, биле исто пријатељски, дајући им и нарочите пиваштаре.[2]) онда можете разумети и узроке, који су дејствовали на расположење Срба, да ступе у службу Турцима. Ну иак, јакт је и тај, да су ови таку службу Турцима прили под морали ее, што ни је породица по домаћу у најнекој опасности од Турака, само зато не слушају нашине заповести. Јер има случајева, да су Срби Мартолези, чим би упребали згоду пријаву, да пребегну к својима, одмах пређаши на хришћанску страну, окрећући убојно оружје — још са каквом овјетом — против напријатељских својих господара.

(настављаће се)

---

[2]) Види „Матицу" за 1865. г. бр. 11.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Личне вести. Председник општине београдске г. Милоша Р. Марковића пратио се са двадесетодневног одсуства 18. ов. меса. а почео отправљати председничку дужност 20. ов. мес.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 4. до 9. Априла 1894 године о хемијским прегледу живежних намирница и других предмета од утицаја на здравље људско на општину варошн Београда.

Прилком санитетске ревизије, коју је у кварту дорћолском извршио општински лекар г. *Др. С. Пошс* одузета су и послата државној хемијској лабораторији на преглед ови предмети: 2 проје сира, 5 вина, 2 ракије, 1 масло, 2 млека, 2 киселе млека, 1 сирће, 3 земљ. суда, 1 посуда, 2 бибера, 2 зејтина, 2 шпарице, 1 кава тучана, 1 џинст и 1 цигура. Неисправна беху ови предмети: два вина укварена са 0·38 и 0·436%, сирћетне киселине, једно сирће одвећ слабо, није имало ни 2% сирћетне киселине. Течност с тако малом количином киселине продавати под именом сирћета, преварање је. Једна проба џинета беше са сувим хлебом фалсификована, тучана кава, није беле чиста кава, под чијим се именом продавала, већ измешана с прженим јечмом; три земљана суда беху рђаво глеђисана тако, да би употреба истих била од штетног утицаја по здравље људско; један зејтин не беше чист маслинов, под којим се именом продаваио, већ измешан с котоновим уљем. Остали предмети беху исправни.

Резултати анализиних вода београдских водовода:

	Сува материја	Губитак жарењем	Хлор	Азотна кис.	Азотаста кис.	Амонијак	Укупна тврдоћа	Трајна тврдоћа	Привидна тврдоћа
	ТРАЖЕ У 1 ЛИТУР ВОДЕ						НЕМАЧКИХ СТЕПЕНИ		
Нар. чешма код Вел. пруг.	0·1148	0·0110	0·0012	0·0018	0·0000	0·0000	—	—	—
Нар. чешма код Шеф. чет. у Забер.	0·1000	0·0075	0·0012	0·0035	0·0000	0·0000	9	8	32
Гувер. вод. чешма 1.	0·1000	0·0075	0·0012	0·0035	0·0000	0·0000			
Вод. Кадарс. чеш. малад. инжин.	0·1000	0·0240	0·0006	0·006	0·006	0·005			
Мајор Ивић. чешма	0·1000	0·0175	0·0012	0·0030	0·0000	0·0000			

Из државне хемијске лабораторије у Београду 13. Априла 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путничка сообраћај вароши Београда. У седмици од 3. до 10. Априла 1894. године допутовало 787, отпутовало 725. Од којих су:

а.) Пола: мушког 747, женског 40.

б.) Вероисповести: православне 665, католичке и протестан. 75, мојсијевске 40, мухамедавске 7, свега 787.

в.) Постојбина: Србија 585, Аустр-Угарска 107, Босна и Херцеговина 7, Црна Гора 10, Грчка —, Турска 21, Бугарска 7, Румунија 8, Русија — Немачка 15, Франц. 3, Италија 13, остале државе 8, или Европе 3.

г.) Занимање путника: Земаља и сеоског 48, Занатлије 72, Трговци 352, индустријалци 7, пиљекузанти и предузимачи 12, Гостионичари 18, Интелигенција (војска) 155, Ђаци 32, радници и помоћници 36, Пилари и бозаџије 3, кадиџари и слуге 32.

На статистичке циљева општине вароши Београда 11. Априла 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине београдске АБр. 2205, сеоковино одељења истога суда, држаће на дан 29. тек. месеца, јавну лицитацију за издавање под закуп кошење траве за време ове летње сезоне, на овим местима:

1. Кошење траве у новом општинском сеоваку;
2. Кошење траве у ст. гробљу;
3. Кошење траве у дољем Калемегдану;
4. Кошење траве у расадницу општинској; и
5. Кошња под „крпше Ђурђе“.

Лицитација ће се вршити пред кафаном код „Орача“ у Палилули, од 3 до 5 сати по подне.

Ко жели ма које од поменутих права под закуп узети нека дође означеног дана и лицитира.

АБр. 2205. — Од суда општине града Београда, 8. Априла 1894. год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . . . 10— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња . . 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . . . 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . . . 60— д.

Од суда општине града Београда 14. Априла 1894. год. АБр. 2341.

ТАКСЕ ЗА ИЗВЕШЕЊЕ БУЂЕРЕТА

За кварторе: Савамалски, Теразијски, Вороњки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или плаћет дућана са собом . . . . . 0,25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0,50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без пивље . . . 1,50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или плаћет дућана са собом . . . . . 0,20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0,60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без пивље . . . 1 д.—

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ЦИГАНА

ПРИЗНЕСЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 9. до 22. Априла 1894. год.

ПОЗОРИШТА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈМАЊА	НАЈВИША
		дин.	пар.	дин.	пар.
484	АРПАШИЦА	90		70	
377	БРАШНА КУКУРУЗНА .	13		12	
	БРАШНА ПШЕНИЧНА .				
	БИЈЕЛА (ОДЛИТ.) .				
2726	БИЈЕЛА ЦРНА (ОДЛИТ.)		60		50
9223	ПОВРЋА	45		40	
	ПУНЕ НЕ ПРАЖЕ . .				
	ПУНЕ ПРАЖЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУЊА				
27413	ЈАБУКА	25		15	
2949	ЈЕЧМА	10	50	10	
16	КАЉМАКА	130		120	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ . .				
	КОЖА ЈАЊЕЋИХ . . .				
	КОЖА ОВЧИЋИХ . . .				
938	КОРЕ ВРБОВЕ . . .	10		9	
	КРЂА				
125250	КРЧА	3	70	3	60
17085	КРОМПИРА	9		8	
64	КРУШКЕ				
	КРУШКА				
56894	КУКУРУЗА	9	50	9	
	ЏИЏЕВА				
411	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ .	70		60	
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ . .				
	ЛУКА АРПАЏАНЕ . .				
	ЛУКА БЕЛА				
7686	ЛУКА ЦРНА	40		30	
	МАСЛА				
429	МАСТИ	130		120	
	МЕДА				
	ОЦАКА				
44490	ОЦА	11	50	10	50
1253	ОРАЗА	35		30	
2727	ПАСУЉА	11		8	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
369159	ПШЕНИЦЕ	12	20	12	
3589	РАЖИ	8		7	60
	РАЗ. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ . .				
3792	РАЗ. ШЉ. ЗЕЉЕ . .	1			90
57961	РАЗ. ШЉ. МЕКЕ . .		45		25
10451	СЕМЕНА ДЕЉЕВИХ . .	85		80	
	СЕМЕНА СРЕЋЕВИХ .				
97008	СИРА	5		4	
1440	СИРА	60		40	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
2958	УЉЕНА ДРВЕНОГ . .	9		7	
282900	УЉЕНА КАМЕНОГ . .	3		2	50
	ШПИНАРЕ				
	ЏАЉИНА СИРОВИХ . .				
309741	ЏАЉИНА СУВИХ О. Г.	20		11	50
	ПРОСТОГ КАМЕНА . .				
50000	ЦЕМЕНТА				
20395	СИТНИЦЕ				
	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Штампа ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ ЏИМАНОВИЋ.

БРОЈ 19. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 12 дин.
на пола године . . . . . 6 „
за страни лежи на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 1. МАЈА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИНА 6 ПР. ДИН. ОД ВРЕТЕ
Претплата плаћа се сваке тромесечне на општинском суду а сви дописи достављају се уредништву
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ТАБЕЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампи у Београду за месец Мај 1894. год.

Дан	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	8 с. 2.₀ м.	3 с.
2—8.	Неће се палити никако.	
9.	8 с. 40 м.	11 с.
10.	8 с. 40 м.	12 с.
11.	8 с. 40 м.	12 с. 30 м.
12. и 13.	8 с. 40 м.	1 г.
14. и 15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—20.	8 с. 50 м.	3 с.
21.	9 с.	3 с.
22—29.	9 с.	2 с. 40 м.
30. и 31.	11 с.	2 с. 40 м.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене пре но што ће се финална и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама имале не ће палити.

3. У 11 часова пре но ноћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светле од пре па до поноћи но ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 27. Априла 1894. год. КБр. 2055.

ОБЗНАНА

Управа подсеока дражаће на дан 2. Маја ове године од 3 до 5 час. по подне у својој канцеларији — хотел Лондон, горњи спрат — јавну усмену лицитацију, за лицање под закуп своје лицаде око и на великом резервоару, и пољана онин сна она лица која су ноћна чувања се закупца, да на ову лицитацију дођу.

Услови: 1. Рок закупа пађа од дана одобрене лицитације, па до 1. Новембра о. г.

2. Заграђена простор великог резервоара само се може косити, а у нинјем случају за исхрану употребити.

3. Са лицаде изнин ограде пак, закупац је дужан да ирну траку поносн и на тин ће дозволити женама, но тако, да за време кише и после ше на 24 сата, неће стоку изгонити.

4. Повреда ограде на великом резервоару оправљаће се на рачун закупца.

5. Кауција пре лицитације изнози 50 динара и полаже се у готову. При одобрењу лицитације допуњује се ова сума на половину лицитиране цене. Остатак дужан је закупац да полажи благајници Управе подсеока 16. Јуна о. г.

Повреда и неиспуњење ма које такве ових услова, који уговор замењују, носи са собом губитак права на закуп, и право на поправку дате положене новца.

Бр. 2040. Из канцеларије управника подсеока, 27. Априла 1894. год. у Београду.

НАРЕДБА

Чланом XXVIII. правила о слободном клању стоке од 19. Новембра 1890. год. АБр. 2164. забрањено је у рејону варошн Београда продавање живе стоке по варошн, већ се иста може продавати само на једном месту, које Суд општински за то одреди.

На основу поменутог члана — правила, Суд општине варошн Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

да се куповина и продаја живе стоке у рејону варошн Београда врши искључиво само на Марвеном тргу — Тркалишту.

Свака купаа и продаја која ће се о ову наредбу огрешн, казниће се по параграфу 326. казненог закона.

Од Суда општине вар. Београда 2. Априла 1894. год. АБр. 2038.

НАРЕДБА

Да би се на Марвеном тргу, на Тркалишту, одржавао ред у погледу куповине и продаје стоке и осталог, што припитани за своју потребу купују, Суд општине града Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

I.

За време док грађани за своју личну потребу купују предмете, што се на овом тргу продају, прекупци не смеју вршити куповина. Ово време траје до 9 часова пре подне, што ће се спуштањем заставе објавити.

Трговци, који се баве храњењем стоке и товном, и месари, који су испунили прописане за упражњавање месарске радње, могу куповину вршити у свако доба без икакве ограничења.

II.

Свако лице, које хоће да на Марвеном тргу заступује било пошљем и терањем купљене стоке, било клањем исте или на ким другим, мора имати нарочити допуст од Суда ово општинског.

III.

Прекупци до 9 часова, а надничари и клачи за све време пијаце, не смеју се бавити на другом месту на пијаци сем места, које им се нарочито одреди.

Надничар и клач може капустити одређено место само на којим купца, да му купљену стоку однесе, отера или кад са пијаце хоће да иде.

IV.

Ко се о ову наредбу огреши биће кажњен по параграфу 383. и 326. кривичног закона а учиновљеном случају забрањене му се пристуи на трг.

Од Суда општ. града Београда 9. Априла 1894. године АБр. 2237.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

21. РЕДОВНИ САСТАНАК

7. Априла 1894. год.

Председава заступник председника чин суда г. Јован Антонијевић, од одборника сви г. г. Ђ. Чортановић, М. Вилиморовић, А. Стојсављевић, И. Милановић, М. Петровић, П. Павловић, Ђ. Бодиг, К. Зуграј, М. М. Чорић, Ј. Вајдић, А. Ј. Одавић, И. Вучићевић, Ж. Јовановић, од замењка г. г. Ђ. Ј. Губеревића, Ст. Живковића, С. Јовановић, Ч. Н. Петровић, С. Вељковић, И. Т. Мићић, А. С. Јовановић, М. Пилиповић, Јов. Гаџовић.

Председавајући отвара седницу одборску и нама секретара да прочита протокол последње седнице.

Секретар прочита протокол, који је без примедбе усвојен.

За тим чита жалбу Стевана Илићића, којом поноси жали општину да му отказа вајату.

Председавајући саопшти, да је он био одређен од стране г. председника у комисији, да претресе та жала, и да уверен нама и да жалиоцу шкоду, пошто ће да му узиуни општина, али да се каже с жале у опште погледу, а да је он приетао на жену од ово дана. Прекупчује воће, јер је добро, а и потребно су.

Н. Вукићевић је противан томе да се узму од њега та места, што је казао, да је имао с њима већ посла, и само да му се исплате.

С. Милићевић је такође противан да се узму та места, јер, вели, да су добра, задовољна са њим за себе.

А. Одавић вели да напоменуте кметове да су код њих 2—3 месеца у разним окружним, и кроз тако не могли ни бити говора о томе да ли да се узму или не. И он мисли да треба да се одбије ова молба, јер ако се одбије сада ће опај трговац изаћи да поступ.

Председавајући обраћа пажњу одбору да је он казати јеш пре месеца и по дана поцупио то ова окружним и да се она уз и изађе, али да ништа нисмо били у употребли. После тога ти се кода сеоскетарах од стране окружја, за неки места дуг, и ми ако их узмемо можемо покази поцишћи поселати и не њему.

А. Одавић вели јесу да ова послата окружним од стране окружја као од жетове страна.

Председавајући каже да је он поцудио кода окружним, али у тому тих претовара, да је стигао секкетар од окружја на њих.

Пов. *Марко Петровић* је мишљења, да пре него што се о овоме реши, треба да се ти ако колико окружних изађе радиће на прикупи окружје, и да да тако не изађе више, него што би је хватало да сама има свој окружје. Што се тиче ових окружја, који да би били изложени јавној дипутацији, на ако је добар неки се о окружних одлуке, на неки га уме на дипутацији, јер ће ен тако моћи јестинице купити.

Председавајући одговара и вели, да не може тачно да се зна колика је сума потребна за ову годину, јер то зависи од разних случајева.

По свршивању овога одсека, одбор је решио, да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

Васиља Чортановић предлаже да се извршни у једноме од прошлих протокола ове место, где се говори о благодејању Дарињи Малешићевој, и то у овом смислу, да јој се исплаћења надаље у сребру, а не у злату. Чује се: нека и даље врши као што је и у почетку примала.

Пов. Марко Петровић вели да се њој продужује ово благодејање, које је она имала у почетку, па како је сада нека га има и даље.

Одбор је *решио*, да се исплаћења Дарињи Малешићевој наставе у опој мисли, у каквој је и до сада примала.

Секретар чита протокол прошлога и данашњу под замри на три године опитанске улице.

Одбор је решио, да се попаша на напитанским утрашњим устуци Адамља и Суботићу за хиљаду и четири динара годишње, а да се од Лесина Паше и њезове каудиће сва штета надлати.

Инжинир Раде Крстановић чита апитанију о новом плочу тротоарских, и саопштава одбору да апитант Тешић нема никакви измене у Остружници, и да је он тиме хтео да одсеће апитанију.

М. Вилимировић мисли да би требало напоменуте сеоске да одреди која је од те три крсте најмањи тошчиперске, пиротске и остружничке најбели по апитету, и да после кроз тоне узму онај камен чији су устуни најбели, па после да се одреди која улица да се каидрише којим крстом камена. После тога, мишљења је, да би требало да судујуће ове неће број предузећа.

Инжинир Раде Крстановић објашњава да је неки резница једна поменуте у којој су били чланови: М. Кашетановић, К. Гавановић и С. Јовановић, које улице да се каидрише којим каменом. За тим чита записник са поцисије.

М. Вилимировић после тога објашњава шисли, да би требало ступити у преговоре са предузимачем из Пирота, нешто је не само једно, на ако он престане на цену коју су два апитанта из остружничи камен дали, онда да се прими жетова понуда.

И. Миланић је за то, да се узме камен који је кодкостинији по каидрисању метар, а не онако се с тим да кора бити у једној улици и. пр. најгрлен камен, шшо кође је кодтинији.

Сп. Милићевић се слаже са г. Миланићем и мисли да не треба узимати пиротски камен шшо је он скупља за зид динара од ок. метра од остружничког, шшо да се уме поновадрати и остружнички, јер је опај последњи по хладноћу једак од пиротских.

Коста Чортановић говори како је опо век четврта седница ткве се о том каквом говори и по све једно и нето; вели, да је питање о квалитету тих камена већ решено, и сматре с дијапи реда, и да је решено да се поновадрати каквом употребљена у разним улицама, а остружничким и пиротским у стрмим, и у улицама кмиљене сеобраћа. Поштр је пиротски камен скуп, и поштр га може да замени остружничким, то мисли да треба узети тошчиперски од 12·00 кв. мет., а остружнички од 12 д. кв. мет.

Н. Вукићевић је противан да се то питање за ове пиротрел и одуговлачи, јер је крајње време да се то реши.

Мисли да треба да се уме остружнички камен, јер се он рашнијује само за 0·10 цен. од тошчиперског а међу тим је много бели од њега, а што се тиче тога шшо предузимач неки живљени у Остружници, то се одбора ништа не тиче, он мора да каидрише тим каменом, а како ће да га набави то је његова ствар.

В. Вестер вели да је ово врло опасна ирлатија, јер се не зна ништа ова, нити је ко мислећа биће предложио, јер у комисији су биле сте стручни људи, и они су свестрано проучили то питање. Мисли да се треба страсо дејати општи расподели који је комисија учинила.

Сп. Милићевић је противан мишљењу г. Вестера и вели да не мора да се успеје ово шшо је комисија предложила, јер су у комисији сама 3—4 члана, и у одбору је много више, и да је боље решити што је више људи, него што је мање. За то је да уме свој камен, који има јеш у планиру који је жетинији.

Јеротије Јовановић потпуно верује члановима комисије да су сасвим правили свој посао, само, мисли, да ни они да се уме баш тај и тај камен зеја су они одредили, јер би предузимачи мислили да ми хоћемо да узмемо баш тај камен, и онда би нам скупо изашлили. Он је за то да се узме камен који је жетинији.

Н. Чортановић каже шшо није ту ни реди ни чланова комисије, да одреди због чега су узели ове три врсте камена. Он мисли да је ван ра. расподаде то да дођу до шшо јештинје цене, и да би сви предузимачи имали посла. Мели да се врсте ценове одбор о томе.

Секретар прочита ово решење.

Пов. Марко Петровић мисли да се може само мишљење комисије да изнеси на решење одбора. Она је казала а се користи моју употребити сви три врсте камена, и да би остружнички камен имао да замени пиротски. На шшо је велика нама користи камену, то је мишљења, да не остружнички камен да замени пиротски. На шшо је велика нама користи камену, то је мишљења, да не отпадне, и да се уме само остружнички, на тек у случају ако он не би шшо сте да подмире, онда да се опо остало замени тошчиперски камењем.

В. Вестер каже да је комисије ценове решио да се може једни камен замени другим с тим, шшо је г. Бернад Јовановић казао да Бемо ми жеповедати ку ктор ако узобимо само једну врсту камена, и да каквог да од тога камена

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА У ВЕКУ СА НАРОДНИМ ПЕСМАМА У ТУЂИНУ од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛ

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Архиватарије Српске Кнз. Акад. Београдске; чланови Српског Ученог Друштва, Српске Краљ. Академије.)

Мотто:

— „Пара нам пресече бог умјеше чувши глас и сазнаше чувши каквог". (Зрели је да крсташко кудошти туђе каваду, и сазнати по туђем сазнаш).

Караџић.

(НАСТАВАК)

Такав је случај био и са овим Мартегићем, кога мало пре спомењусмо, који је као војвода усекоћки, преиао на страну Хрватића, чиниво босаревеним знатне услуге, а Турцима велике штете. На такав случај био је и у ово доба код града Бишћа, и поме сад говорино. Турски „Пашеи", који се беху настанили ова Дињарских планина и код изворе Уне, ово Унца, Срба и Гламоча. („Valochi Tšhurcorina qui consuevere-runt in Zerb, in Unaez et in Glamoch")(*) кад се изненерише Турцима, те стадоше ка хрватићеству преласти, јако су се тиме Бишћани радовали.

Таких је примера било и доцније много више.' Ове нас пребеглце „Пашке" — као босанске Ускоке — препоручише Бишћани г. 1530. генералу Кандјанеру, молећи га, да их прими у хрватићество, јер су њихови и храбри људи (sunt hominos de valore.) Дрикало се, да ће за њима преки у хрватићество и многи други „Пашеи". Потпанина извиши *Владислав Стражимир* од Гламоча изопште је био главан у Љубљану, да се препорути. Одмах трећи дан кад они Усекоци у Бихаћ стигоше, раздрагаси Бишћани потукоше једну турску војску под силним дијанима гралским. Властелин жупчарски Јован Кобасић устуни овим Усконима два тан део своји земаља у Жумберку да се ту настане, ма да беше ту жестоких противника том насељењу Срба.(*)

С пролећа пак г. 1531. опет се спремала велика турска војска на Бихаћ, пођена за собом многе топове и спрање за опсаду града. Бишћани, чувши за то, позвали одмах главнина Кандјанеру с писмима, у којима болно описиваху своје стање, преклињући га, да им пошаље помоћи „и плату војницима и то у добру монцу, јер попаи што га добијају не плаћа, и нико га неће пронити". — На крају писма неповедаху: „да су готови умрети за краља и веру хрватићаску, само шшо ни се пошље храше и барем неито дувана и бојне справе".(*) Ну опог пута Бишћане мину опасност од Турака, јер они тада беху уверени, да јим шшу надра наузеки ошо тако тврд град, окрељуки што сад сиће оружје ошше на другу страну, где се надјеки луканих кодајаха хрватићаских надаху заузети нето тако важни град Клис.

Петар Кружић, кад шшо г. 15·2. истера Турке из Клиса и сруши тврдаву у Со-

(*) Lepaić II. Ilirik i tiliskka kroljica, o. p. 60.

(*) На истом месту, стр. 127.
(*) На истом месту, стр. 10—11.

жодне да кандрмишно тој и тај онако. А дакле ако зад се зиду може чијнити од сво три претпоставља, дакле се не може ни помишљати да може бити жишковања. С тога, пошто је конкурија решила који ће онако да се кандрмише нашим капиталом, ја мислим да од тога потпорода не одступамо.

Новак Кујаћа је мишљења да може остружничких камена да онаки притегни, и према томе одмах с притегнем камену не може бити говора, нашта је њихо сазнала.

Јеврем Одавић обраћа пажњу да је притегни камен прилагодио јачи но тврдим, и моли г. инжињера да објасни то.

Инжинер Раша Мутавчић објашњава да је замети притегни каменом тврда од остружничког, и да би имали рачуна да се он плати и мало више него онај.

В. Бошко вели да је разлика између притегнутог и остружничког за 2-40 дин. у цени, од ка. метра, а питање је, да ли је он толико тврда да би нашли рачуна да га узмемо.

Чује се: јесу ли поглавице начињене? Председник: нису.

Поп Марко Петровић мисли да се сад не може то питање решити докле но видимо каушију, и да то треба да грађевинско одељење реферише које је најуда најбоља.

Инжинер Раша Мутавчић вели да су сви начини најбољи, али да није нијо хтео да је прими.

Јеврем Одавић каже да је само апштинат из Пирота положио каушију у 5000 дин.

Новак Вујановић је за то да прво полаже каушију преко полицији камена, па онда да му се да посао да ради.

Новак Кујаћа се не слаже с тим да се он стави одмах за пуну сигурну, већ је предлог према да се сад реши. Он јеша то да се сад реши и само да они полаже каушију.

После свега онога одбор је *решио*, да се набавка плоча и полагање тротоара од тесничарског камена у улицама: Кастарановић, Крунској и Скопљанској устури Тодору Остојићу по једначним ценама и то: за рушевне старе кадрме и слагање камена и песка у гомиле по 2сест пара динарских од квадратног метра; за одсецивање и одношење земље на одређено место по један динар и шесдесет пара динарских од једног кубног метра; за набавку плоча од тешничарског камена, праћу тротоара по прописаним погодбама са пиначким каменом по једанаест динара и двадесет пара динарских од квадратног метра.

Да се набавка плоча од остружничког камена и израда тротоара у улицама: Васиној, Љубачинској, Железничкој, Зеленом венац, Лимској, Милановој, Сакамаленој, Поперској, Обилићевом венцу, од каса Михајлове до Позоришног трга уступи Ф. Тонити и Комп., по једначним ценама и то за рушевне старе кадрме и слагање песка и камена у гомиле по двадесет пара динарских од квадратног метра. За опкивање и одношење земље на одређено место по осамдесет пара од кубног метра. За набавку плоча од остружничког камена са пиначким каменом и наместањем тротоара по прописаним погодбама по двадесет динара од квадратног метра; за оправку кал дрме за одухе по шесдесет пара динарских од квадратног метра; за оправку старог тротоара по један динар и шесдесет пара од квадратног метра.

За изнесивање предузимача буду дужна положити законом прописану каушију за овај рад.

За израду цикцак тротоара да се држа јавна лицитација.

На предлог грађевинског одељења Г-ри, 1338. одбор је *решио*, да се држа лицитација за израду подизања од лимљевог камена, тротоар од плоча поред Пашине и цикцак тротоар поред Лекићеве фотографије.

Јеврем Одавић реферише одбору зло чак шкоде које је претрпела вата од плотова уклоњена чиновника апштинских, које уклоњу немају, и вели да шкоду још добила сва потребна дата, и да су на прошле године слично решили, да се обрати даље надлежне надзирална на чије опште, сама удовољава, да доминтиране решења одбору, надзиралне се да ће се то сарнати надзаде у року од прошле недеље. Ако пошто то још није сарнете јер су неки на страни, те шкоду могли лично да представу комисији, и пошто одлучи да ће неки прилози, то жели одбор да одобри да се тим удовољава шкода за Март месец поседје. Тако исто комисије је решила за мајку ног. Таке Јанковића, да јој се да Ускрс као 40 дин.

Одбор је одобрио овај поступак поверенштва.

М. *Вељковић* као члан комисије за прочување моле потомних ног. Илије Томе Вучића Перишића, саопштава да је сва скривања посао, и жели да се прочита извештај.

Секретар прочита извештај те комисије, која предлаже да се наследницима ног. Вучића Перишића да једнок за свакога 12.000 дин. из општинске касе.

М. *Вељковић* помиње како је ног. Вучић један од највећих добротвора општине београдске, да је остало општини 10.000 дуката за подизање болнице, и да је с тим нарасло општина рукавца као што је требало, али да нам се сад време 100.000 дуката. И пошто су наследни наследници сад дошли до такног стања, да скоро умиру од глади то моли одбор да узмеђа сад извештај.

Председник одбора вели како је Илија Вучић био један од поштених чиновника, који су га признавали као што је требало, али да нам се сад време 100.000 дуката. И пошто су наследни наследници сад дошли до такног стања, да скоро умиру од глади то моли одбор да узмеђа сад извештај.

*Председник

питинске касе а из партије буџетом одређене за издржавање породица умрлих чиновника на име издржавања укупно шездесет динара месечно, од прве Априла 1894. год.

Седница је закључена у 8 часова у вече.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 11. до 16. Априла 1894 године о хемијском прегледу животних намирница и других предмета од утицаја на здравље људски по општину београдску

Из санитетских ревизија није те недеље ради хемијског прегледа никаква предмет државној хемијској лабораторији упућен.

Анализе воде из београд. водовода, дале су оне резултате:

Назив воде	Број узорка	Датум	Изглед	Мирис	Укус	Реакција	Остатак на 180°	Остатак на жарењу	Хлор	Амонијак	Органска материја	Азотна киселина	Азотаста киселина	Гвожђе	Тврдоћа
			ПРЕМА У 1 ЛИТРУ ВОДЕ ГРАМА												
Вар. водов. вод. прирол.	78	13/ IV	0·012	0·0004	0·0048	0·0080									
Ржавс. водовод. чешма II.	9	10·7	0·284	0·0018	0·0038	0·011									
Вел/Кнежар. Сахарск. ул.	9	11·	0·332	0·0016	0·0080	0·0048									
Нов. водов. Клаонички	9	12	0·324	0·0024	0·0216	0·0032									
Нов. водов. чеш. у Либор.	9	13	0·028	0·0023	0·021	0·0039									10
Ржавс. вод. чешма I.	78	14·7	0·299	0·0017	0·0062	0·0070									
Вар. чешма вод. Нов. вар.	9	12·	0·308	0·0014	0·0045	0·0088									
Вел/Кнежар. чеш. далек. извлеч.	9	11·1	0·035	0·0016	0·0056	0·0048									
Нов. водов. Савамала	9	12·	0·340	0·0028	0·0168	0·0168									

Из државне хемијске лабораторије у Београду 22. Априла 1894. год.

Од 18. до 23. Априла 1894 године.

Испитиван је у последње доба повећан број сумњивих проба сира, које је Управа вар. Београда упутила државној хемијској лабораторији. Али хемијским путем не беше могућно ни у једној од послатих проба сиро. ма какав отров доказати.

Анализе вода београд. водовода, дале су следећи резултат:

Назив воде	Број узорка	Датум	Изглед	Мирис	Укус	Реакција	Остатак на 180°	Остатак на жарењу	Хлор	Амонијак	Органска материја	Азотна киселина	Азотаста киселина	Гвожђе	Тврдоћа
			ПРЕМА У 1 ЛИТРУ ВОДЕ ГРАМА												
Вар. водов. вод. Сопи. на Врачару	78	18·2	0·320	0·0012	0·0024	0·0048									
Ржавс. вод. чешма II.	78	21·	0·220	0·0018	0·0064	0·0120									
Вел/. вод. ск. Сав. дом	9	11·	0·316	0·001	0·005	0·0056									
Нов. водов. чешма вар.	9	12·6	0·344	0·0007	0·0120	0·0224									14

Из државне хемијске лабораторије у Београду 28. Априла 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седници од 10. до 17. Априла 1894. године допутовало 661. отпутовало 663. Од којих су:

а.) Пола: мушког 601. женског 60.

б.) Вероисповести: православне 540. католичке и протестан. 89. мојсијевске 19. мухамеданске 12. свега 661.

в.) Поступања: Србија 483. Аустро-Угарска 61. Босна и Херцеговина 7. Црна Гора 13. Грчка 1. Турска 36. Бугарска 3. Румунија 18. Русија 1 Немачка 12. Француска 1. Италија 18. остале државе 11. ван Европе —

г.) Занимање путника: Земљорадника и економа 59. Занатлије 40. Трговци 239. индустријалци 3. пивоварници и предузимачи 10. Гостионичари 20. Интелигенција (војска) 118. Лица 21. радници и помоћници 76. Пиљари и бозаџије 1. надничари и слуге 23.

Из статистичке одељка општине варошки Београда 18. Априла 1894. год.

СТАТИСТИКА СМРТНОСТИ
у месецу Марту 1894.

Свега је умрло 109. од којих су 62 мушких. 47 женских.

По вероисповести: православне 90. католичке 11. протестантске 2. мојсијевске 6. мухамеданске —.

По месту рођења: 58 из Београда. 22 из Србије. 29 из других држава.

По зеленама вароши: 11 из варошког кварта. 10 из теразијског кварта. 10 из савамалског кварта. 21 из доњодворског кварта. 26 из палилулског кварта. 13 из врачарског кварта. — из Топчидера.

По брачном стању: 69 нежењених или неудатих. 29 женьених или удатих. 11 удових. — разведених. — напуштених.

Из статистичког одељка суда општине вар. Београда 25. Априла 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Покоје кола са 2 коња . . . 10— д.
б) Кола са надстрешницом са 2 коња . . 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . . . 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . . . 60— д.

Од суда општине града Београда 14. Априла 1894. год. Абр. 2941.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕШЕЊЕ ЂУБРЕТА

По вароши: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са мањом . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавана са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . 1.50 д.

По вароши: Доњодворски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.30 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са мањом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавана са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . 1.80 д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 22. до 30. Априла 1894. г.

Број по програму	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		најнижа		највиша	
		Дин.	пар.	Дин.	пар.
	АРНАУТКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
2280	БРАШНА ПШЕНИЧНА	16		15	
	БИЛА БЕЛА (ОДЛИЧ.)				
2134	БИЛА ЧИЛА (ОДЛИЧ.)		60		50
1728	ВОЛОВИНА	45		40	
	КУЋЕ НЕ ПРАЋЕ				
	КУЋЕ ПРАЋЕ				
	ТРОШКА				
	ДУВА				
5756	ЈАГЊЕТА	20		15	
1212	ЈЕЛЕНА	10	50	10	
	КАЛМАЗА				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ЛАТИЧАРСКИХ				
115	КОЖА ОВЧАРСКИХ				
10588	КОРЕ ПРЕВИЈЕ	10		9	
	КРАВА				
98070	КРЕДА	3	60	3	50
6837	КРОМПИРА	9		7	
64	КРУПИНКА				
	КРУПИНА				
45287	КУКУРУЗА	10	50	9	50
	КУЉЕВА				
	ЉОЈА НЕТОПЉЕНИЋ				
	ЉОЈА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНАУШКИ				
	ЛУКА БЕЛА				
3373	ЛУКА ЧИЛА	25		20	
	МАСЛА				
482	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОВАДА				
28107	ОВСА	11	50	10	50
390	ОРАХА	25		20	
897	ПАСУЉА	11		9	
	ПЕКМЕЗА				
135	ПРОСЕ	5			
280586	ПШЕНИЦЕ	11	50	11	
10347	РАЖИ	7	60	7	50
	РИБ. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РИБ. КОМ. МЕКЕ				
139	РИБ. ПЉ. ЗЛУТ	1			90
33780	РИБ. ПЉ. МЕКЕ	45			30
15788	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
60296	СЕНА	5		4	
2781	СИРА	60		35	
7980	СЛАНИ	2	50	2	
148	СЛАНИНЕ	160			
	СОЧИВА				
	ТЕЉЕНА ДРВЕНИ				
224500	ТЕЉЕНА КАМЕНИ	3		2	50
	ШИНКАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
52185	ШЉИВА СУВИХ О. Р.	18		12	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
20000	ЦЕМЕНТА				
11587	СИТИЊЕ				
	ВОЋЕ РАЗНО				

УРЕЂИВАЧКО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник ЉУБА ЈОВАНОВИЋ.

БРОЈ 20. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 4 дин.
на пола године . . . . . 2 „
за српске школе на годину . . 2 „

НЕДЕЉА 8. МАЈА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПОСЛОВАЊУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИШТВО НА ОПШТИНСКИ СУД
А ОНО КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА.
Рукописи се враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске објављује грађанству, да је такса за мртвачка кола општинска знатно снушгнута и да сада коштају:

а) Поseta кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са кафанма са 2 коња 18— д.
в) Сталкина кола са 2 коња 24— д.
г) Сталкина кола са 4 коња 60— д.

Поред претпаних кола општина даје и свој фијакер за спешћеника до гробља и натраг.

Од суда општ. града Београда 14. Априла 1894. год. АБр. 2341.

О Б Ј А В А

На дан 11. Маја ов. год. у 9 часова пре подне држаће комисионит логора у својој канцеларији на Калиша јавну усмену лицитацију за продају беле, салема, влне, зеба, бурека, крофни, млека, сира, кајмака и других средстава за живот у баничком логору.

Поседе за ову лицитацију прочитаће се на дан лицитације.

Позивају се понуђачи да на ову лицитацију дођу и лицитирају.

Из канцеларије П. гарнизонског батаљона сталног кадра 30. Априла 1894. године Бр. 867.

Т А Б Л И Ц А

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Мај 1894. год.

Дани	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	8 с. 30 м.	3 с.
2—8.	Неће се палити ниједне	
9.	8 с. 40 м.	11 с.
10.	8 с. 40 м.	12 с.
11.	8 с. 40 м.	12 с. 30 м.
12. и 13.	8 с. 40 м.	1 с.
14. и 15.	8 с. 40 м.	2 с.
16—20.	8 с. 50 м.	3 с.
21.	9 с.	3 с.
22—29.	9 с.	2 с. 40 м.
30. и 31.	11 с.	2 с. 40 м.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечевим фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошн Београда.

2. У случају облачне времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угашене се половина лампа онде, кад исте светле од пре но до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 27. Априла 1894. год. ЕБр. 2055.

Н А Р Е Д Б А

У вар. Београду вића се у последње време много паса по улицама а нарочито по трговима, пијацама и другим јавним отвореним и затвореним местима. Ово је штетно по здравље људи, јер ти пси пљују и погане животне намирнице што се по трговима и локалима продају; опасно по становнике јер на топлим данима пси лако бесне а и иначе могу на људе насрнути; штетно је даље и по пиворе јер их кнаре и расаде уништавају.

С тога суд општине вар. Београда

наређује:

Сима и свакоме, да се по овој наредби тачно управља, у противном биће кажњен према § 326. кривичног закона.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНОМ СЛОБОДОМ У ТРЕЊУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написала

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ

(Књиге уписане Списи Бод. Школе одређене краља издавањем одељења сеног. Београдског).

Мото:

— „Пера ми пресеше! Ост уманих чудан ужас и сама кожа чудју кажу!“ Оросе је да пресечење кудрусто турбе кажу, и оканто се турбе кажу.

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Ласе се пренуваше, тако, да су се једва крегале. Кад Тутиш стиговше, ту ухватише баш ову, на коју беше Кружић писледњи ушао, ову дружину пстоту посеку и нему самом, њихов јуначке одбране, осеку главу. Са главом прослављена заповедника, крате се Турци на Клис, где се мала посада још јуначки држала. Турци је позоку на предају, али она не хте ни да чује. Ну, кад јој показаше осечену главу њеног војводе, онда и у ње клоку јуначки дух, и она се предаде под условом, слободна изласка на града. Марта 18. 1537. г. уђе турска војска, њихов толиких напора својих, у Клис, који остаде у њихови рукама све до 1699. г. кад га по уговору уступише Млечанима.(1)

Несрећни Ускоци Клиски, склоне се сад сва у Сеж, још једнпм град у целој Далмацији, о који ће се још дуго крвити зеленви турски, докле најзад и он не клоку духом. Клис по својој важности, обухватајући њим део Далмације, постаде сада седиштем сандџака турскога. Тиме су сада Турци посели непосредни суседи Млечанима, којима је већ ледила пред очима бујна олуја турских пљачкаша. И они се сада трудше на доста дуге летарничког сна, те се стану припремати за дефанзиву, а и на осету својим исказаним добрим пријатељима. Једини зрацак млачканим ваљем задарски напоседник Камбо Орсини отме од Турака приморске градове: Урану, Острвицу, Оброват и Скрадин.(2) По завршетку сената ити буду утврђени за осигурање обалине, у сев. Далмацији, али их Турци нпак Априла 1538. г. поврате. Исте године заузме и у Поуну град Дубицу, владетном некога народа хришћанскога рода.(3)

Много је значајнији онеогодишњи догађај код Кастел-Новога у Боки Которској. Са овим ратоваћем Турака са Ускоцима а делом и са Млечанима на суху, спаја је у вели велика поморска војна, коју Млечани у друштву са папом и Шпанцима поћоху са турском флотом на мору. Септембра 28. г. 1538. завршиће сдужене хришћанске флоте Андреја Дорија жигуше је против Хајредина Барбароше код Превезе главну битку. Остатак хришћанске војске под млетачким генералом Вичењом Капелом, а на

(1) Smičiklas Tr. Rev. Grv. kn. II. стр. 32—33.
— Klaić V.: Орв. повјес. кн. 7. стр. 102—107.
— Шафарик v. J. Geseh. d. sud. Reichen, B. II. S. 142—143.

(2) Manuzzi v. G. Geseh d. ans. Reichen, B. II. S. 165.
(3) Lopašić M.: Bihać i bihaćka krajina str. 143. — Engel v. H. J. Allg. Weltlist. B. III. ajaon Geseh. v. Servien, S. 488.

1. Нико весне и ни под каквим изговарањем уводити пса у кафану, хотел, трамвај и друге јавне локале.

2. По јавним парковима *сме се псето водити само* **водом на каишу.**

3. Свако псето, које се пређу слободно на улици или у парку каље на начало оне марке или немало биће убијено, а сопственик истог још и кажњен.

Од суда општине гр. Београда 28 Марта 1894. год. АБр. 1945.

ОБЈАВА

Преша извештају Управе водовода београдског има неколико стотина грађана, који у својим кућама троше воду из водовода а неће да плаћају, те се тиме не само штете општински интереси, него се стварају и излишан посао око сравњавања и поћења тог дуговања по књигама.

Да би се ти прихоли од водовода таквије прикупљали, Управа водовода поново ће суду општинском све неналажене рачуне, да их сезекутивним путем наплати.

Суд општински извештава о овоме грађане београдске — дужнике управе водовода, да је ове рачуне предао већ сво јим надлежним и позива грађане, да свој дуг исплате, јер ће се иначе исти сезекутивним наплатити.

Од суда општин пар. Београда 19. Марта 1894. године АБр. 1636.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 31. МАРТА 1894. ГОД.

		ДУГУЈЕ		ПОТРАЖУЈЕ	
1	Главница	—	—	6660963	16
2	Фондови разни	—	—	197462	76
3	Повериоци	—	—	120515	67
4	Дужници	3756676	96	—	—
5	Текући рачун код пов. завода	—	—	2142993	40
6	Прејеми — акцепти —	—	—	2120000	—
7	Остане код повчаних завода	2120000	—	—	—
8	Непокретност	5169873	43	—	—
9	Покретност	78771	64	—	—
10	Благајна у готовом	21855	64	—	—
11	„ у предаћем хартијама	18458	—	—	—
12	„ у приврем. издатцима	210959	40	—	—
13	Буџет Општинског Суда	4886	22	—	—
14	„ трошарнице управе	—	—	132669	66
15	„ новога гробља	—	—	6856	64
		11381461	29	11381461	29

Из књиговодства београдске општине, 31. марта 1894. год. у Београду.

Главни контролор
К. Ј. ЈАНКОВИЋ.

Млађи контролор
МИЛИЈА ЈОВАНОВИЋ.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 25. до 30. Априла 1894 године о хемијском прегледу намирних средстава и других предмета од утицаја на здравље људско за општину варошн Београда.

Из санитетске реонзије, коју је у округу Сланкамском извршио лекар општ. варошн Београда г. *Др. Е. Мишић*, послати су државној хемијској лабораторији ови предмети за преглед и оцену, 4 проје бијера, 3 пијтина, 4 цимета, 5 алево паприке, 6 пива и 6 ракије, од којих неиспавши беху: 3 пијтина (мешана с котоновим уљем), 1 бијер и 1 паприка (обе пробе фалсификоване кукурузним брашном. Остали предмети биле су исправни.

Извршене анализе пива београд. водовода, дале су ове резултате:

	Узета проба	Тежи.	Чврстих матер.	Угљен. киселе	Хлора	Азотас. и азот.	Укупна тврдоћа	Број кол у 1 cm^3
			У ЈЕДНОМ ЛИТРУ ВОДЕ ГРАМА					
Пов. водов. у бијер.	$^{m}/_{s}$	3° н	0.520	0.0018	0.020	0.0027	0.0008	26
Вар. вод. чес. дољ.	„	13·35	0.300	0.0013	0.0048	0.008		
Балбаш. на Зеркву	„	12°	0.323	0.0008	0.0052	0.005		
Римски чесма I.	„	13	0.288	0.0014	0.0056	0.010		

ИЗ ЧЕГА ЈЕ ВИДЕТИ ВОДА ГРАМА ИМА ВИШЕ ОДРЕСКА ВИШЕ ОДРЕСКА

Из државне хемијске лабораторије у Београду 6. Маја 1894. год.

пуљешим ниже-краљем Дон Фердинандом Гоизатом, некрену 27. октобра код Кастел-Новога, и срећним јуришем још истога дана га освоје.(*)

Интересантно је знати побуде Шпанаца, да после свога пораза на мору, чине освајање на суху. Ч. Мијатовић(*) каже, да су Шпанци заузећем К.-Новога хтели да ојача инсују устанак народни у Далмацији. Али ми пре мислимо, да је стратегијски развој натовно пану и Млечане, да на обали морској немају у К.-Новоме поуздана осланца за одбрану своје ослабљене флоте од силнога Хајредина Барбароса. А заједно, разбијеним Шпанцима није могло пасти на памет организовање народног устанка на суху, од кога би они имали највеће користи. Да је К.-Нови својим положајем, као за господаре великим делом пучине јадранског мора, тако и суве земље, као важна стратегијска тачка, на се по овој жупи и ужасној епергији турској. Да тај град опет поврате из хришћанских руку. Не би смо се занимали овиком поноше пада Кастел-Новога у турске руке, да у неговој одбрани поред 4 000 Шпанаца, не играју главну улогу Срби под командом војводе *Лазара*, који нам даје најбољег доказа снетла карактера српског, каквог је народ српски могао одлазити у данима своја највеће понижења. Да му стално једно непгиње перо, да нам јасније оцрне трагични рад К.-Новога и херојску борбу Лазаревих јунака:

„Нев 1. јануара 1539. појави се турска војска, три сандак-бега са шест топова под командом Мурат-бега, који је родом био из Шибеника, па се као потурчењак одликовао у борбама у приморју. Поседа из К.-Новога нестане, разбије Турке и отме им топове. Онај пораз узнемири јако порту. Њој је стало било за тим, да се још у течају те године Нови поврати од Шпанаца. Хозрев-паша, бегзербег румелијски, добије заповест, да са шест хиљада људи нападне на Нови са суха, Хајредин, чувени Барбароса, пак корсарски, страх и ужас Шпанији и Италије, са најелавнијим турским амиралима Драгутом и Чифут-Синан-пашом са две стотине галија, појави се с мора пред Новим између 13. и 17. јуна. Хајредин искрца 80 пелиних топова, међу њима трн балезиске, које су биниле хуљад, тешку по читаву цевту. Све ово величанствено развијање силе суптанове, није ни најмање потресло храбро духе, који су предузели да бране красни град Херцега Стевана. Шпански војници били су већином најамници, нелукени бекари, опробани у срекама и пеперканом ратним. Срби су имали са собом у гралу и жене своје и децу своју. Сам командант њихов, војвода Лазар, имао је уза се верну своју љубу и две нејаке кћери. Љубав њезина к оним њезином створењима била је равна јачини карактера и величини јуначтва. Турци отпочну страховито бомбардирање. По некима од сувременик писала нало је на град и на народ девет хиљада, а по некима тринаест хиљада тиноских зрал! Рани Јосиф не претерује, кад прича, да су од силног трештања „море и земља дрхтали". Али посада се није дала потрести. Бранила се јуначки и дале. Осмога августа удари велика киша. По њима и по густом мраку Турци се приближе зидинама градским, успињају се и уђу унутра. Посада их осети, сиђе на оружје, али од кише није мога ни једног топа и ни једне пушке опалити. То је дала страшна ноћ. Борили су се очајнички само ножевима и сопљима.

ИЗВЕШТАЈ

О заклатој стоци на општинским кланицама за месец Април 1894. год.

	ВРСТА СТОКЕ	БРОЈ	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМ.	ПРИХОД: ТРОШ. ИНСПЕКЦ. ДИНАРА	ПР.	КЛАНИЧ. ТАКСА ДИН.	ПР.	ДОПР. ТАКСА ДИН.	ПР.	СВЕГА ДИНАРА	ПАРА
ЗА ГРАЂАНСТВО	Бивола	2	—	54	—	40	—	80		55	20
	Волова	256	—	6912	—	51	20	102	40	7065	60
	Крава	314	—	5652	—	62	80	125	60	5840	40
	Телади	122	3297	659	40	12	20	12	20	683	80
	Ови, и оваца	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Јарч. и коза	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Јагњади	7263	—	8781	50	363	15	363	15	9507	80
	Јаради	15	—	17	50	—	75	—	75	19	—
	Свиња	894	64078	6407	80	357	60	89	40	6854	80
	Прасади до 20 к.	1	—	2	—	—	20	—	10	2	30
	Прасади до 10 к.	10	—	10	—	2	—	1	—	13	—
ЗА ДОМ. ЗАНОСЕ	Волова	21	—	—	—	4	20	—	—	4	20
	Крава	24	—	—	—	4	80	—	—	4	80
	Ови, и оваца	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Јагњади	187	—	—	—	9	35	—	—	9	35
	Претекли напиак унесен у варош	—	351	70	20	—	—	—	—	70	20
	СВЕГА ПРИХОДА:			28566	40	868	65	695	40	30130	45

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД. МЕСЕЦИ	ДИНАРА	ПАРА	1894. ГОД ДИНАРА	ПАРА	РАЗЛИКА МАЊЕ У 1894. ГОД. ДИНАРА	ПАРА	ВИШЕ ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	—	—	323	15
Фебруар	25589	—	30844	90	—	—	5255	90
Март	26944	60	35104	15	—	—	8159	55
Април	27143	70	30130	45	—	—	2986	75
СВЕГА	111435	80	128161	15	—	—	16725	35

Напомена. Од свиња клатих у месецу Априлу, марвено лекарски прегледом најмање је 21 комад бобичавих, од којих је месо прописно поништено.

Из контролног одељења суда општине града Београда 2. Маја 1894. год.

НАРЕДБА

Чланом XXVIII. правила о слободном клању стоке од 19. Новембра 1890. год. АБр. 2164, забрањено је у рејону варошн Београда продавање живе стоке по пазарни, већ се иста може продавати само на једном месту, које Суд општински за то одреди.

На основу поменутог члана — правила Суд општине варошн Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

да се куповина и продаја живе стоке у рејону варошн Београда врши искључиво само на Марвеном тргу — Тркалишту.

Сваки куван и продавац који се о опу наредбу огреши, казниће се по параграфу 326. казненог закона.

Од Суда општине кар. Београда 2. Априла 1894. год. АБр. 2038.

НАРЕДБА

Да би се на Марвеном тргу, на Тркалишту, одржавао ред у погледу куповине и продаје стоке и осталог, што приватни за своју потребу купују, Суд општине града Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

I.

За време док грађани за своју личну потребу купују предмете, што се на опом тргу продају, прекупци не смеју ништа куповати. Ово време траје до 9 часова пре подне, што ће се спуштањем застава објавити.

Трговци, који се баве хранљивом стоком и извозом, и месари, који су искупили прикосе за упражњавање месарске радње, могу куповину вршити у свако доба без икаквог ограничења.

Потискивали су се из куће у кућу, из улице у улицу. Безпримерном енергијом и жртвама безграничним Сарајевцима и војводи Јагар истерају Турце из варошн. Те је ноћи ноћи пало 8.000 Турака и 3.000 Хришћана. У јутру зором дна 19 авања пребегну у стан турски, те искажу Хаџредину, да у граду нема више ни храме ни муниције, и да је у горњем граду посада од 700 људи пала само на тридесет. Турци сад предузму под јурши са свих страна, продру у варош, секући жене и децу, старо и младо. Сарајевци се ипуче са остатком својих људи — свега њих 300 — у доњи град, и одатле со преда Турцима на милост и немилост. Кад је предаја већ утврђена била и кад је већ пало предаати се Турцима, војвода Јагар сам својом руком убије жену и обе кћери своје! Запрепашћењу своју оказали рече: „Женска је страна слаба, — страх ме је, неће моћи одолети мукама турским, па ће вером превртити. Боље је да од моје руке помру!"

Јагара су одвели у Цариград. Све што су вештри могли чути о овом човеку, ис пуњавало их је дивљењем и жудњом да та пророка задобију. Сва њихова увећавања, сва њихова обећавања беху узалудна. Тада се окренуше другим средствима. Мотиве та на страшне јагање муке и најпосле та на такву на колац. Јагар со дуго мучио и на мукама и издахнуо, радостан што даје до каја верности Исусу Христу. Јуришје Бо сано — који је на сву прилику и сам био међу оним „многим Хришћанима", за које пише, да су били сведоци мученичке смрти Лазареве — нема довољно речи, да опише појединачну ове мученичке славе његове; на завршујући га „најсавршенијим примером вер ности, необлазности и постојаности", упоређује га са мученицима, који су се писве тили.(1)

Сва она турска напредњачка пратила су и редовна расељавања српскога народа из Босне и Херцеговине у хришћанске крајеве. Ми смо напоменули напред за два српска расељења у Жумберку од г. 1526. и 1531. Такође и 1535. г. населила је Жумберак једна трећа колонија српска, коју доведе барон Никола Јуришић из босанске крајине од Ужица и Глама, поврај Бањна.(2) Ово ће бити сви исти српски Ускоци, који су под именом турских Мартолоза, прешли на хришћанску страну и о којима смо ми горе споменули. Муше главе, које беху за оружје, оправише и заузеше град, те чуваху ту стражу као градска посада. За њихове услуге, а да би преко њих наманили и друге Ускоке из Босне, даде крал. оним жумберачким Ускоцима једну повељу 5. сент. 1538. г., у којој најсвечи Србима сва права:

1.) Да они са својим породицама ужива слободно за 20 година, без икаква пореза и терета, све оне земље, које им је одредно за насељење барон Јуришић.

2.) Да њ. њихова капетана или војводе, ако скупе под своје заповедништво не 200 момака, добивати годишње плате по 50 фор. рајинских.

3.) Што ујаћивају од Турака, да је њихово, изузимајући: села, градове, напобљене непријатељске капетане и одличне Турке.

4.) Што ујаћивају док су под царским платом, од тога ће се остављати једна тре-

(1) Годишњаци Нив. Чупића, I. стр. 74—75. — Палацкий (Gesch. d. osm. Reiches II, 161—163) описује као Костиа-Пошега, не спомиње имена и војводе Јагар.

(2) Грбић М: Карлов. пад. пов. I. стр. 24. 25.

II.

Свако лице, које хоће да на марцовском тргу заслужује било поменьем и тераньем кукавне стоке, било клањем лепе или на чим другом, мора имати нарочити допуст од Суда ово општинског.

III.

Прекупци до 9 часова, а надничари и клачи за све време пијаце, не смеју се бавити ни другом месту на пијаци сем места, које им се нарочито одреди.

Надничар и клач може напустити одређени место само на позив купца, да му куплену стоку однесе, отера или кад са пијаце хоће да иде.

IV.

Ко се о ову наредбу огреши биће кажњен по параграфу 383. и 326. кривичног закона а у поновљеном случају забрањено му се присуство на трг.

Од Суда општ. града Београда 9. Априла 1894. године АБр. 2237.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

22. ВАНРЕДНИХ САСТАНАКА

11. Априла 1894. год.

Председава заступник председника чим суда г. Јован Антонијевић, од одборника сви г. г. К. М. Трући, Ив. Чарапановић, П. Крстић, Ф. Тобсаг, И. Миловић, Д. Ј. Сими, М. Вељковић, В. Вајс, А. Ј. Одавић, М. Капетановић, С. Ј. Аврић, И. Пурић, ад. заменик г. г. В. Д. Губерина, Ст. Максимовић, Ђ. Б. Вељковић, Св. Ј. Гавриловић, М. Павловић, А. С. Јовановић, Ж. Ј. Вербић, Дим. Гавановић, В. Т. Мазић.

Председавајући отвори седницу, замоли те свештенике свако одборника г. Светозара Љ. Гавриловића и нарди да секретар прочита записник прошле састанка који одбор усвоји.

Мадни да сад чујете једну представку и умрлице.

Секретар прочита претставку г. Драгутина Илића до Тошића, на коме је тек најзнатнији покушај сестрољених пчела сеоских лингвиција, нема тако жидавих и умрлице општине остругушких:

Св. *Гавриловић.* — Истина је само што Илић тврди. Он је то и тоне утврдо у Остругушки, у коју је пошао. Мајдан ових сама Илић, и брат покојног Аксе Алексића, који га је да живота и отворио. Тошић, дакле, тешко да ће моћи одговорити својој обавези.

А. Одавић — Мени је г. Сплетковић казао да данас ће моће доћи у одбор и рекао ми, да ће умолити да продужи до прве седнице одборски овај стварт.

С. Аврић — На коме је остала дилатација? (на Тошићу). Је ли позвано кажуђу? (пита). Зашто?

Ст. *Максимовић* — Ми смо прошле седнице нарочити да дилатација чије су умрлице пајпаке, па су нам најнеспадније и прилазне, позвали на конференцији одељку кажуђу. За што се није учинило? И зато је учињено онда је ово спорним разговор и не треба га узимати у обзир. Дилатант зато не испуни уговор пак се да буде кажуђу.

Председавајући — Доста сам прошле седнице ово опет предлагубили и имели да одложимо стварт до друге седнице.

Андра Одавић — Г. Сплетковић не жели да се изнеси решење него само тражи да се до идуће седнице одложи, док прибере, вазда, године.

Инжинер Раша Мутурић — По говору једног предговорника изгледа да је кажуђа глупа стварт и кад се ово зна и нисмо ће бити кажуђе сарвен. Овде нас није кажуђа сва у новцу него и у материјалу и шта ће мо кад се опога нема већ ће нас само свесту у посту.

Антоније Јовановић — Пре свега дивеломе познати да данас кажуђу и седа за одбор не одговори губи кажуђу.

Соломон Аврамовић — Мени је жао што чујем да кажуђе нема. За што инжинерско одељење тражила кажуђу пре дилатације.

М. *Вељковић.* — Не би ово прва пут да одбор одустаје од већ решене ствари. Боље је и може бити случајева, да се, у свој пажљивој, такође једномишљеној ствари и кажуђе седнице кад се сазива обавештава тачије и ван општине тврди да Тошић још и нема мајдана у Остругушки одакле се крпило да има плоче дивеломе.

С. Ђ. Гавриловић. — Ово није прави разговор ово једна реч, јер ваше не питурности казано да ће нам Тошић испоручити плоче, кад он, по тврдоћу општине и нема мајдана у Остругушки. Молим да се одложи стварт.

Председавајући. — Ја ћу да инжинерско одељење тражити најзнатније: зашто је дражао дилатацију без кажуђе. Правило је да се она увек тражи.

Ст. *Максимовић,* — Молио је да се пре дилатације позита код ког мајдана или позва, али кад је пуштен да дилатира и остао мајдани неукључен, тражити му само кажуђу па —мир.

Јован Симић. — Ручам је и једногласно је обичај увидек у општини, да се више пута да дилатира без кажуђе. За то би требало узети одговор од досадање дана. Вероватно је забуком инжинера да само имамо мајдана каменог или другог вас инвентарског са предмета, сме бити дилатант и нико више. (Тако је.) Треба непознате уредне, и само — нека се дилатант побрине. Неизвидно је — кажуђа је гарантија.

М. *Вељковић.* — Ми смо ограничени милошћу Поглавину установљен кадгодишње извесних ствари и ће је дао 20000 динара кажуђе. Он није имао жидања нити ће је тражио тек по сврашеној дилатацији. Рад би пристао да се ослободи ове кажуђе, али ми не дамо, па да нам се не јавља тим тешко полазе своје уредне. Кад видимо да Тошић нема заслужености ово инсурата — прекинимо с њим.

Милија Мадинић. — Данас сам говорио на улици с Тошићем. Он вели да је изнео кажуђу пак одлазну, да је ово више него је прима. Он вели мајдан има и дуготрпе и одмах би почео рад. Шта му се кажуђа не прима?

М. Вељковић. — Ми видимо да је потребно ово кажуђа није прилазна. Нека се сад тражи а идуће седнице видећемо штићено.

Јован Симић. — Треба председавајући по значајној дужности да сазна, јеми кажуђа пуђена и што није прилазна?

Председавајући. — Ја ни нерудем да је Тошић истину казао г. Младинку ако поштаљу сваг и реосрасти нам идуће седнице. Остајете ли при томе да се одложи а кажуђа да се тражи?

Одбор је већином, да се решење одборско од 7 марша ове год. АБр. 2307 не изврши све донде, док предузимани Ф. Тошић и Т. Остојић не полажу законом прописану кажуђу а да грађевинско одељење подпесе извештај, зашто од ових предузимача није узето кажуђу пре дилатације.

лика у царску благајну, а она ће се употребљавати за отклањање варобљених заробљених старешина или за награде одличним војницима.

Број ових ирних и најстарђих српских насеобина у Жумберку износио је на 600 породица које су бројале до 3.000 душа. Овај се број доцније увећавао и новим доселењима. Године 1537. после пораза Канижаперовог под Осеком, сем ових Срба, који су насели Комориа, и места, која сам ми већ напред споменули, било је још и других Срба на југо-источне стране Угарске, који су се прикупљали било у мале чете, било појединце; па се појављали, западу или се перепоавају страну да заједно са тамошњим трупама ратују против Турака, или да им се пас уходе или хајдучки свете. Иницено је, да су у Славонији на њих доста долазили, јер о својим депутацијама славонски сталежи обраћају пажњу краљу Фердинанду новембра м. 1557. г., да поставе флотиле на Дрвом, Сави и Мури, и да набави за то *mezdanete*. А Шпањерци дају *Вилу Влазу* 1537. г. писмо на краља, да му за његове услуге одреди награду од 100 фор. Тај је „Влах" по свој прилици помогао пресељењу насеобинаца Калиџаперопог да лакше и брже узмаче испред непријатеља.(1) Остала насеобина у све прајене нађеноо доцније.

Године пас 1538. населила је једна колонија српска из Босне Варађинског крајину у Горњој Словонији, што и ће тако доцде и смести, по краљевом налогу горе поменути барон Јурњаков. Од ове прве поселе насеобине у Варађинској Крајини постаду прве осионе крајишких пукова, који сачињавахуу милитарну снагу Крајине славонске.(2)

Ово су само знатније, до данас нама познате, српске насеобине по хрватјанској земљама; али колико је пре тога било у њима броју чланова, која нису тада забележена, или који су забележени, али их тамо тајанствености још крије? Ну, што даље будемо ишли, видећемо, да су на нескоју српску неољенчки рејени бивали чешће и гушћи.

---

(1) Hidermann H. J.: Die Serben-Ansiedlungen in Steiermark, стр. 8—9.

(2) Вакчини Ф.ј: (Шимић Ј. М.) Нст. вој. крајине, кн. I. стр. 20.

ГЛАВА ЧЕТВРТА

I

Ратови српски против мухамеданаца у Угарској. — Српски ратници проналасе турске. — Турци напредују по Славонији Крајини. Крстоноа Пеканац. — Пруа победа Срнића, 1556. г. Пад Крупе и смрт Матије Вешка 25 јуна 1565. г. — Други победа и пад Сплоне 1566. г. — Мали рат код Крижевца — Пеки српски свештеници до 1600. године.

Смрт Јована Запоље, не само што је дала повода новоној опасној интервенцији суљтановој, у новој разбуктаној домаћој војни у Угарској ово крупе, већ — што је за нас знаменито — је она ударила смртни печат за дуги низ година, на сву досадашњу родљу српскога живља у Угарској, ово напрнила своје народне мисли. У непрекидним интервалима настављује српске ноће, остављали су свој род без поглавара, без ове органске везе, која би сви живаљ српски могла сједпити у једну целину, или бар у

Секретар чита предлог да се воде суђења за вандредна времена изврши где би жалбене ноте убиле задржале 24 сата.

После говора Д-ра Павла Поповића и Одавића, *решено*: да се овај предмет поднесе одбору дошље на решење.

Разлаже сам Милинда Остојића чаша коли-ције мли за поноћ те да воде иде на клиничку ради лечења.

Одбор је *решио*, да се молилац одбије од тражења, пошто има родитеље добреог имовног стања.

Вожовић чита реферат шиљи, одлежа о регулисању земљишне улице Симеонове и њене Милошеве као вода вела, од задо ових, неби улаза појеч академија и радинска задужбина у Симеонској улици.

С. Јовић. — Чуо ми је као ово ми ће. Дао је изјашњено у Симеонској улици а сад хоће да се одвлаче.

Вожовић објашњава да се то не чини и са чита се мој овај предлог да прочи. Поповић Симеонове улице које кажета, од земљишне је жишта и веза која ће дрвуда на побочних улица и земљишта, која ће много више изгинити и њој и њеној и околини у Сиен. улици кад се ће би гасграли по одвод.

В. Бајић. — Место пребацивања те ствоне те ствоне се да оне те за ово, боље би било да се чита се моја овај предлог да прочи. Поповић Симеонове улице које кажета, од земљишне је жишта и веза која ће дрвуда на побочних улица и земљишта, која ће много више изгинити и њој и њеној и околини у Сиен. улици кад се ће би гасграли по одвод.

Никола Вуковић. — Кад сам тражи тешко преступне то још исто ко кад ово годину дана ништа и ни је одлучено канализацију, сирнико и ни је ни одлучено тешки новци за будзо.

Влада Чортановић. — У новцу сам је рачуно г. инжињера, ово исто је до сад рађено, рађено је ни нам Милошеве и њеног исто ово Симеонове улице. Од њих да се изврше дизалы кадрове, насипање и осигурање од воде горњег дела Симеонска улице до Гарашког шварца. То рачуне со, чуло и одобрити. Тако тражи предлог да и он ће ово ако прво урнека.

Председник. — Одобрава ли се да се дође дискусија.

Одбор је *одобрио кредит* од 12.671'40 динара за регулисање Симеонске улице од њене академије до Фрушкогорске улице ради осигурања раскрснице Симеонске улице са њеном Милошевом. Да се овај посао изда на лицитацију.

Секретар прочита извештај комисије која предложи да се г. Вељи Станојлићу изда 2000 дин. на име награде за рад у комисији за електрично осветљење а остали да полезе још 2000 динара.

М. Вељковић. — Као члан ове комисије да вам објасним ово. Г. Станојлић је најви радио од осталих: није био одбојник те није нико ни обично до ради бесплатно и ни ово били жалиб да му се да 2000 динара, тим пре што је он сам правио табљицу за месечна плаћања. Остали чланови да предлазе по неколику петоно награде. И ако је то тако, према нашим финансијским приликама предлажем измјеру је.

Влада Чортановић. — Да објасним ја и ја се и та свога друга г. Марка Петровића није нико ради, за што сам ми били жалили да се остали чланови поделе 2000 дин. а не да сваком по 1000 дин. Ми смо умерени да су одбијали претеривели висинама по разним комисијама. Није прозе било да и овај случчаи и нами по-сле више пред тешких другог, бесплатно. Ми смо их за то опазили наградо 2000 дин. за сво-ред благодарности, јер смо умерени да је сама награда велитих. Али сретство нам не дозвољавају већу награду нарочито што сад имамо тако огромне издатке ово уређења варошн.

Председник. — Прелазе ли да се г. Станојлићу изда 2000 а остали да полезе 2000 — свега 4000 дин.

Одбор је *решио*, да се према предлогу већине поверењштва чланови комисије за надзор при грађењу електричног осветљења у Београду, награде и то: г. Вока Станојлић проф. Вел. Шкоде као председник комисије са 2000 дин. а чланови г. г. Др. Павао Поповић, Милутин Ј. Марковић, Милан Капетановић и Коста Д. Главинић са 2000 дин. коју ће суму они међу собом поделити.

Ове ове суме да падну на терет партије буџетом одређене за осветљење вароши.

Сем овога да им се изда писмена захвалница на уложеном труду.

Секретар прочита мишљење комисије о осигурању угла и камена који се имају ван земље од снитинског нервоза.

А. *Одавић.* — Као члан комисије изјављујем ово. Мерила за камен није само за ивице одвичне него и за унос јер се по закону ово ни за унос у варош не може да наплаћује. Зато кад су врши датови каменом довезени у варош, г. Мата Јовановић предложио је да се мерила ово наплаћује. Но то је неплаћивано. Комисија зато да се то од сад не чини и до сад што је било — било.

В. Чортановић. — Извештај се своди на осигурање ог стене угла него и камена који пити се предлаже ни ивтар ни на ивло те се и не мери.

Жикра Одавић. — Односно камена комисија није знала реша јер је учињено питање трговачком удружењу на њима сачекати одговор и решите.

И. Вуловић. — Ја ни ових хтео да се осигури зарине и ово што улази у варош и на ивице вотреба.

Председник суђе. — Гласаће се. Ко је за комисије гласаће — за, а ко против — против.

(Гласала су двојица против — остали — за).

Према чему *решено*, да се изволитељ поверењштва у свему усвоја и по њему поступи.

На питање председавајућег чланова суда одбор је објавио, да се према решењу одборском од 31. марта о. г. АБр. 2091 и 832 српско бродарско друштво има осло-бодити и плаћања трошарините такође на утаљ из Србије, што га на својим бродо-вима троши.

Седница је закључена у 8 часова у вече.

23. РЕДОВНИ САСТАНАК
31. Августа 1894. године.

Председавао председник општине г. Милош Р. Жујовић, од одборника беше г. г. Н. Маленовић, Ј. Вујовић, Н. Вељковић, Н. Чортановић, Д. Д. Спасић, Ђ. Бодрић, П. Ивановић, Коста Д. Главинић, Н. Вуловић, Сидонија Ј. Аврамовић, Мих. Јовановић, од општина г. г. Н. Т. Мокић, Св. Јовановић, Ч. Јовановић, М. Павловић, Ст. Милошевић, Св. Ј. Вељића, В. Д. Губеревић, А. С. Јовановић.

Председник објави да је седница отворена.

Секретар прочита записник прошле седнице, који је усвојен после саме измене:

да одобрених 2000 дин. за награду чланова комисије за надзор при грађењу

једну повећу гомилу, која би радила на једној извесној српи. На тај начин децендација српска, која се још 1527. г. српу поседовао љубимца целокупног народа српског, пред којега, јаким историјским доказајима, по-стајала је све очевидније, докле је најзад једна судбоносан догађај, и то угарску кра-љевину, није цриписо са сним. Српски ју-јунаци, који су и после 1540. г. остали у животу, заиста су својим радом посведочили своју храброст и своју жрвску против тира-нина своја рода, али они нису никако били радници српске народне идеје, већ слуге, најамници, краљеви и бесарени. Имена пој-ачких вођода: *Петра Хавата, Петра Сам-ковића (Самкоуфф), Николе Миловановића,*[1] заиметнике које поеске чете српске, *Милоша*, за тим славног бранковца Буза: *Дмитра Отошевића*, и Алионских јунака: *Николе Черепнића, Стевана Сабића, Петра Божић-а, Тодора Вилетића, Саве Срболића, Дмитра Мутешића*; на бранковца Куне, славног *Ма-тија Банића*, на најпосле: *Јована Очигре-вића, јунака Радовића, Вука Шкарпетовића Новгородца Јована* и других српских Јоа-

(1) Гласак пр. уз др. кн. 83. стр. 14.

нида на Саску,(1) спетле нам заиста дивним примером српског јуначштва и српског по-жертвовања. Али која нада од снега тога, кад сви ти јунаци раде за свој рачун, без икакна споразума и договора са својима, ње-сами слушајући нерво нарелбе свога господара, краља или бесара? — Ово доба српског историјског живота заиста је жалосно, јер показује на неочекиваним резултат дутотрајне смртне борбе и над чоечанским нагоном Срба за самоодржање и за своју политичку егзистенцију.

Српски народ у Угарској остао је да даи судбину угарске нарешне, развијавши се по градовима њемим, да ту, под тиранским јармом досека нан смрт или светлије дане. Он и даље гине у борби са непријатељем својим, али је та његова борба још један жалосни знак смртника, који узалуд по-кушава да се спасе удараја смртна мача. На да ли је могао друкчије бити? Не. Пар-ја да ли је могао друкчије бити? Не. Пар-тијска пощепаност једнога народа, кад је већ тијска пощепаност једнога народа, кад је већ почињала очевидијих последица своје опа-сности, нарочито кад су судбини угарске крало-вине нарочито кад су судбини угарске крало-вине нарочито него у судбини угарске крало-вине. До тешких развијења домаћа њина у

(1) Срећковић А.: Черте и т. д. стр. 17.

Угарској, унукла је и српски народ у нар-тијску борбу међ. краљева, те је и он морао да дочека ову судбину Угарске. Да ли ће на другом крају Сриства у толико јаче изби-ти на површину борба српског народа за своју националну идеју, то ћемо видети ниже; а сад да пређемо редом на догађаје мађарске краљевине, који су тесно спојени са животом овог остатка Срба у Угарској.

Осамнаћи се на право великонародне-ског уговора од 1538. г. Фердинанд одмах затражи од удове краљице и Утјешеновића, да му предају угарску круну. Они, наравно, одбише. а то му даде повода да оружаном силом покрети себи угарско прасо. Борба се на њему развије, и храбри Утјешеновић, преко реке митиње прилаза мач. на уз-прилаз Турака одбијаше нападе Фердинандове. Наскоро и сам султан крену на Угарску да брани своје протекторско право. Брзим марширама дође до Београда, а одатле се већ 26. августа 1541. јави пред Будимом. Разбије Фердинандову војску и по-сече до 800 његових јаничарева.(2) Султан

(2) Engelhius T. Ref. lev. кн. II. стр. 68.

електричног осветљења у Београду приказао сам г. г. Милану Капетановићу, Милутину Марковићу и Д-ру Павлу Поповићу, што је г. Коста Д. Гавановић изјавио, да није суделовао у раду ове комисије и да према томе нема ни права на награду.

По прочитаћу акта управе нар. Београда АБр. 2441 и акта ветровског судије за нар. Београд АБр. 2439, 2353, 2383, 2409, 2430, којима се траже уверења о власништву и имовном стању изнесених лица, одбор је изјавио, да су доброг владања и доброг имовног стања Димитрије Милошевић поднизивач, Тома Ђурковић зајмодавац и Коста Шпарталић адвокат; да су му не-познати Милица жена Ивика Ђурђевића, Милош Крунић и Сава Бочарац надничари и Луја Лајош пекуљар.

Председник износи одбору на мишљење изнесене, којима се траже уверења о сиротињске стању и породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 5974, 5828, 5764 одбор је изјавио мишљење, да се суд претходно увери имовном стању Томанције удове пок. Илије Вучића-Перишића, па тек онда да јој нада тражено уверење; да се Марији М: Стојаковић може дати тражено уверење и да се Сами Д. Павловић не може дати тражено уверење пошто је на издавање истога надлежна шабачка општина.

Чита се протокол лицитације за кадрмљење Косничићевог шпица од домаћег камена.

Тодор Јовановић је за то, да се пре читања лицитације, да увек претходно одборницима да прочитају услове те лицитације и детаљна цена израде, како се после свршене лицитације не би чекало времедже да чу.

Инжинир Коста Јовановић чита опште услове за лицитацију.

Ив. Чортановић вели да је су стављено да се тротоари граде од домаћег камена, међу тим одбор је решио да се тротоари не граде од домаћег камена.

Инжинир К. Јовановић објашњава и вели да су ови услови рекше грађени, него што је решење донесено. И према томе одборник рекону тај услов отпада.

В. Бозић вели да се каупија може дати и у комаду, јер може бити да неко нема ни капире ни вешто, него има новца, и тада за каупију напабуџира то камење.

Јован Симић хтео би да се прецизира, ова тачка, која говори о камн.

Коста Гавановић вели да је ту изостало, да камен који се употреби треба да буде зарубљен, а не шкљаст. Што се тиче тротоара, ако није решио за ту улицу какав ће да буде, то треба решити што пре, јер од тога зависи какав ће да буде изнчни камен.

Теодор Јовановић мисли да се она лицитација не може исказати јер је она већ дражи под овим условима; то ће могао да каже тек за у будуће.

М. Колаковић пита јесу ли те измене замене или неће, и ако су услови тежа, онда хоће да се држи друга лицитација.

Инжинир вели да у случају ако би он одустао од посла, онда би се на његову штету радило. Тек. 11 гласи: (пита да ће се у том случају исплатити из каупије и зарада предузимача).

М. Вилимовић држи да нешто има при чему камена, дотерани, окљешен и пошкасти, то треба одредити опште услове за све то при чему ће за-мена имена наших примедбама, и онда не треба после читати и прочитати услове за сваку лицитацију.

Председник вели да у стоји тако: „опште услови за израду коловоза и тротоара у вароши Београду". Дакле сад само само да се нек тих услова неће покупи за будуће лицитације.

Андра Одовић је противан тим општим условима, јер мису сви једнаке једнаке, и на једном месту траже се једни услови, а на другом други.

Председник вели да се сваке са господом која хоће опште услове. Ер а. пр. каква се кадрава до домаћег камена траже на једноме месту траже се и на другоме. Ту нема никакве разлике. Ако буде само какве терешке разлике, онда ће вароши услови бити ту постављена.

Коста Гавановић каже да није једно исто да да стоје у једном услову на истоту предузимача или не. Јер ако стоје, то онда каже да он одговара не само својим капиталом и зарадом него и кавцијом. То треба прецизно казати, јер ту општина добија неку гаранцију. Што се тиче услова, и ако је да то да се направе општи услови за сваку врсту камена посебице.

Милан Павловић је противан томе да се одређени ови лицитација без друге лицитације са тим измењеним условима.

Ђ-р. Јовановић вели да је лицитација дражи под тим условима, а према томе одбор сад треба да реши прима ли или не прихо ту лицитацију. А ако се неће условни да неђају онда да се опреди друга лицитација.

Председник. — Цењите, је ли то само за рад 2-20 дин. ст. и. каџрне, или није само.

Вл. Чортановић каже да се онде не мођу услови, него се он више мођу тако за нас, ту нам је неће гаранције. А што се тиче камена да буде зарубљен, то се по себи разуме. да и он сам мора да да зарубљен камен.

Ђ. Гавановић вели да што се тиче лицитације, познаја се цена не може добити, само је нетаче хоће ли се да пристаке на то, а ако не пристане, онда да се реши друга лицитација.

По саслушању овога одбор је решио, да се израда коловоза са домаћеним каменом у улици Косничићевога шпица уступи према прописаним погодбама Стевану Костићу онд. предузимачу по цени и то: за грађење каздрме по два динара и осамдесет седам пара од квадратног метра; за откопавање земље и одношење у Бару Вевецију по једни дин. и двадесет пара од кубног метра с тим да камен буде што више зарубљен са доње стране и ако предузимач неби онај посао према прописаним погодбама извршио, општ. ће посао довршити на његову штету.

На предлог одборника г. Тершана Јовановића, одбор је решио, да грађевинско одељење изради и поднесе одбору на одобреше опште погодбе за кадрмљење улица београдских, које ће предети за сне три врсте кадрме.

Председник чита акт управе монопола да поједи опис земља плаши рад лицима контролног одбора и на којим место сад треба други да се изабере. Тражи 3 члана за чланове одбора, а три за заменике, свега шест лица.

(Одбор је решио, да се господину министру народне привреде предложе као кандидати за чланове контролног одбора управе фондова г. г. Никола Спасић, Стеван Јосифовић и Тодор Турај трговци и за заме-

---

(*) Јовановићево: Нови ди Гетр. еlton. p. 263.
(*) Schirk P. dr: Pamätky a t. d. cc., 41.
(*) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, II. B. S. 177.

(*) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, II. B. s. 183.

(*) Гласник срп. уч. др. књ. 67. стр. 1..
(*) Hammer v. J. Gesch. d. osm. R. II. B. s. 184—192.

натражи да нађа сина Запољина, које је намењио Будим а и Беч, ако та освоји. Донесоше му једногодишње детенце, и он га лепим даровима обдари. На кориснења се том празником да ово детенце отпрати у Будим, у пуном сјају краљевском, султан уврбоа пријаву, да своје јапичаре увеле у будимски град.(*) Лукаво поступак султанов није могао наћи противљења у разумна мађарског народа, с тога султан свечано проклапиова, да сва Угарска, између Тисе и Дунава, остаје Турчина у руке, под изговором, да је жена слаба, да од Фердинанда одбрани те земље до пунолетства краљева. Тако је Угарска постала турском провинцијом, живећи у том стању сто и шездесет година. А нам летописац бележи тај догађај речима: „*В лето 1541. по смрти Јанкулићеви оде цар Соулиман Бодиме*".(*) Уређивши своје ствари у Угарској, султан не одо на Беч, куда је мислио, већ се ово полошиле новембра исте године врати у Цариград.(*) Страх и увек обузме цео хришћ. свет, нарочито Фердинанда, што и њему предстајаше судбина Угарска. Зато напрегну све силе, и скупи војску хтивших. до 100 000 људи, која пође под командом Јоахима Бранденбуршког на Будим да га отме, из турских руку. Али се већ по њемом спором кретању могло наслутити, да никаква жељена успеха неће постићи. У септембру 1542. пове Јоахим опсађивати најпре Пешту. Иоан запоседнин турски у Будиму, Бегн-паша, позове брзо у помоћ пошенски и босанског пашу. Борба се почаше са променљивим срећом по обе стране, док напад не луши позади Никола Зрињски са својих 400 коњаника, те не реши битку у корист Хришћана. Али кад се разнесе глас, да Турцина долази помоћ до 25 000 војника, онда слободњаци Јоахим варади остављаше, проглашивши, да је она војна за сада спремена.(*) Да освети њиху погибљу своје војске, крене се на пролеће 1543. г. сам султан попово на Угарску. Овог пута беше решен, да отме Фердинанду сне градове у Мађарској. Огромна флота турска под Али-Бегом, пратила је Дунавом наступање јоше огромније султанове коњице. Чим је султан наступио на угарско земљиште, граловни: Вајпово, Шпиклош, Печуј и други падали су један за другим. Дошао до Острогона. Сухоземну војску весову, која је 27. јула опколила била град, потомагала је флота Алибегова. У помоћ граду крену се комодарске пашје са 40 најаких српских. Лишем на Преображење у 7 часова на дутра пуче се у бој Шајкаши са много надмоћнијом турском флотилом; 13 турских лађа потоне и учине поход међу турским мађарима, поражених их тако, да је погинуо и сам султанов љубимац, адмирал *Зортор*. Још би горе осакатила Шајкаши турску флоту, и даље би је гонили, да их старешине не ухватила због њиховог малеког броја.(*) Ну од те победе српских миница, не би никакве користи, кад град, због мале посаде, нпак паде Турцина у руке, који га одмах претворише у свој град, посветив прнву за џамију.(*)

Фердинанд се не моташе противити, а Мађарна мирно посматраху, како сад султан дели угарске градове својим војводама. На три дела се сад поделн нестадашње угарске

(*) Јовановић: Нови ди Гетр. еlton. p. 263.
(*) Schirk P. dr: Pamätky a t. d. cc., 41.
(*) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, II. B. S. 177.

више г. г. Никола Вуловић, Спасоје Ј. Хаџијев и Коста Андрашковић тротоџе.

Предсѣдник чита акт, којим г. министар унутр. дела тражи да устумачи општој државној болници на земљу баруу повраћају у замену за доњи део, напрот са зградом на крчмару што је државна установа општина.

Одбор је усвојио ово тражење господина министра унутрашњих дела.

Државна седница закључује.

XXIV. РЕДОВНИ САСТАНАК 32[1])

28. априла 1894. год.

Председник председник г. Милоје Р. Мијушковић од одређена седе г. г. Е. М. Трући, А. Стефаић, М. Милићић, С. Ј. Аврић, Давид Ј. Симић, М. Вељковић, Н. Вуловић, Ђ. П. Поповић, А. Ј. Одавић, Ш. Шаховић, Ј. Бодгаић, У. Милојковић, М. Поповић, ад. помоћник г. г. Св. Ђ. Вељков Ч. Јовановић, Ст. Јовановић, Ст. Јовановић, Ш. Т. Мајић, Е. Н. Поповић, А. С. Јовановић К. Ј. Ранић, М. Павловић, С. Вељковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 21. априла 1894. и усвојене су оне изузев и докуле су одлуци КВЂбр. 241. да комад са доње стране мора бити шарбљен;

у одлуци КВЂбр. 244. да се изложени бероки хатуши на продају општој државној болници у замену за дозиђивање зидног ограде на зградом на крчмару.

II.

По прочитаној акта управе варошн Београда АБр. 2462. 2528. акта нотарске судије за грађанске парнице и посмрће. АБр. 2519. акта нотарске судије за вар. Београд АБр. 2501, 2498, 2502. 2533. 2577. акта управе варошн Београда АБр. 2479. — одлучи се тражи умерена и кладиву и иконом ставу нижених зина. одбор је мишљења, да је Теодор Стојадиновић чиновник управе вод. дунавл доброг владања и неопходно потребног стања: да су добрег владања и добрег економног стања. Петар Р. Мартић надзорник, Коваце Пати предузимач и Живко Куцановић кафеџија, да су му женовани Тома Јанковић кафеџија, Радивоје Ђорђевић бив. ђак, Јанко Андрејевић шинкаруџит, Коста Павловић слатчија и Петар Шиљ. жолер.

III.

По прочитаној молби Косте П. Јовановића општинског пиљкиверу, којом моли једномесечно одсуство због нарочитих потреба, одбор је решио, одобрава се Кости П. Јовановићу једномесечно одсуство због нарочитих потреба, које ће му се рачунати од дана кад га стане употребљавати.

У духовности да га заступа Рад. С. Мутавџић општ. пиљкивер.

IV.

По прочитаној протоколи заштите. ГБр. 1998. држане за отповљање и кадастровање улице „Булевар“ између Пашине и потпорашке И. Јелића одбор је решио, да се овај исте устуни на праду према провођењем потребама Пашта Мајдановићу овај, предузимају тад кадастром поцуђ по цени и то:

За отповљање земље и одношење исте у доњу Јовановну улицу во један динар и осамнаест пара дин. од кубног метра:

За израду цикоп тротоара са стране Јелићеве потпорашке по шест динара и четрдесет пара од квадратног метра:

За израду тротоара од шева од тринаестерице камена са Стране Пашинне во двадесет динара од квадратног метра: и за израду ивичења од ломљеног камена во два динара и двадесет и пет пара од квадратног метра.

V.

По прочитаној протоколи заштите. ГБр. 1978. држане за кадастровање и троторовање Пазарске, Орловића, Милутинове и Ибарске улице, за тајој није било ни једног захтевата, одбор је одлучио, да се за израду оне исте после дана пошта заштитања под истим погодбама.

ОШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Напомена. У данашњем броју доносимо поново дне кардеје и то о пенна и о паљати такее за потрошену воду, пошто је приметено, да су грађани изгубили из вида, да се по њима управљају.

Препоручујемо кафеџијама, да строго воде на то, да се у њихове локале не доводе пси, а спима осталим грађанима, да уредно плаћају такеу за потрошену воду, то да тиме набеину све могуће непријатности.

Исправка. У 19. бр. Београ. општ. новина под „Статистика смртности, у марту 1894. погрешно је штампано да је у пражарском кварту умрло 13. Треба да стоји 31, што се овим исправља.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 2. маја 1894. год.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Светосавска вечерња школа. Г. прота Алекса Илић, председник конзисторије у пен зији и уредник „Хришћанског Весника“ послао је 100 комада књижица „*Вескрс*“ и „*Св. Борба*“ да се раздају ученицима ове школе.

Р. *Милоју Васиљевићу*, секретар појачатства среског у Скопљу поклоњо је „*Сравтво*“ за 1888. годину за књижнину ове школе.

Управа ове школе заједно са ученицима изјављује дародавцима срдачну захвалност.

ОШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Пошто суд општ. београд. није одобрио држану лицитацију за конопе траве, то ће економно одељење истога суда, држати на дан 11. тек. месеца, јавну лицитацију за издавање под закуп конопља траве за време ово исте сезоне на ови местима:

1. Конопе траве у новом општинском сеоклају;
2. Конопе траве у ст. гробљу;
3. Конопе траве у дољем Калимегдану;
4. Конопља под „крпше Куприје“.

Лицитација ће се вршити пред кафаном код „Орача“ у Палилули, од 3 до 5 сати по подне.

Ко жели ма које од поменутих праша под закуп узети нека дође означеног дана и лицитира.

АБр. 2609. — Од суда општине града Београда, 4. маја 1894. год. у Београду.

---

[1]) Овај се састанак објављује без стенографских белешки с тога што су оне исписа деветог бео нису дубоке.

Градови славонска и хрватски почињући од Краљеве Велике на уза Сави до Загреба, напрамени су ниневу собе једни кордон, састављен од све сиих Усекоа српских из суседних земаља. По градовима било је и немачке војске, која је сада појачана, а у тај састав војничке крајине улазили су и они Усекоци са нешто мало старосеоцима који су Турцима бранили слободи прозах могућ градовима. Већи градови су јаче утврђени, а но мањим постављене су усекоке страже, које су думбардама и запаљеним пуљама давале знака једна другој, да Турци долазе. Такав набрањени ланац пружао се сад од Краљеве Велике уза Сави, до Уне, и онда Уном до личких граница, окрећући се сухом линијом иза Лике до тврдога сења на Јадранском мору.[1]) Турци се сада свима силама труде, да кроз тај тврди кордон пробију, па с тога их видимо, да г. 1544. ноћ нападају на Славонску крајину, на град *Крапеву Велику*, који је, но несрећи, и ако је положају важан, али слабе заштићен. Давала говори босанског Ува-паше и Мазкоч-бега хорватскоме рас-

пријатеље се по ратној Славонији, но старом занату свом, остављајући ужасан траг свога пролаза. Не заштићени народ на околине сав побеже у градове, и Краљева Велика беше тада препуна несрећних српских становника. Турци опседну град, али се он нпак храбро држа, докле се не упуте мека владајућа, који васколики народ, да га преда Турцима. Турци им задуше реч, да ће их слободне пропустити, али не издаша реч према сеоклинима несрећним, које сее пеклашише, чим у град уђоше.[2]) По паду Краљеве Велике, грчу Турци и у самој Хрватској. И град *Московина* паде, на то се даже једна хрватска војска, да опседне турске снае, што је дало маха Турцима да се и даље распишу по хрватској земљама, жупо родећи, да оноје Хрватске пре него што бе стигло приморје из Цариграда, радя кога се тако већ бавља-ху Ферднандом поседања.[3]) Једна над се 19. Јуна 1547. Уеловна мир између Ферднанда и султана, по коме је Ферди-

---

[1]) Fajnik J.: Hrv. Csp5, в т. д. св IV. стр. 97.

[2]) Smičiklas T.: Pov. hrv. kn. II. стр. 44.

[3]) Hammer v. J. Gesch. d. osm. R. B. IV. s. 198.
[4]) Smičiklas T. hrv. kn. II. стр. 45.

О Г Л А С

Грађење путничке чекаонице. На дан 18. Маја ов. год. држаће се у Суду општине смедеревске (у нижњеречкоме одељку) јавна усмена лицитација за грађење једне путничке чекаонице на кеј смедеревскоме.

Предрачунска сума износи 4969·14 динара. Кауција износи 740 динара у готовом, државним хартијама од предности или у акцијама српске народне банке; и може се у општинској благајни на реверс, који се лицитационој комисији прилози.

Планови, предрачун и услови могу се видети у нижњеречкоме одељку, суда општине смедеревске сваког дана у канцелариске преме.

Лицитација закључиће се тачно у 12 часова у подне, и никакве доцније понуде, неће се у обзир узимати.

Сваки предузимач дужан је донети уверење да је прибавио предузимачку радњу.

Из суда општине смедеревске Бр. 3098. 27. Априла 1894. године.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ ВЕОГРАДСКОЈ

Путници сваборавај варопши Београда. У седмици од 17. до 24. Априла 1894. године допутовало 711. отпутовало 615. Од којих су:

а.) Пола: мушког 650, женског 61.

б.) Вероисповести: православне 564, католичке и протестан. 94, мојсијеиске 44, мухамеданске 9, свега 711.

в.) Постојбина: Србија 534, Аует-Угарска 119, Босна и Херцеговина 11, Црна Гора 5, Грчка 1, Турска 14, Бугарска 8, Румунија 3, Русија — Германија 8, Франц. —, Италија 6, остало државе 2, ван Европе —.

г., Занимање путника: Трговци и економи 58, Занатлије 70, Трговци 237, индустријалци 4, инжењзирти и предузимачи 5, Господинчари 12, Интелигенција (војска) 96, ђака 36, радника и помоћника 116, Пилара и бонаџије 2, надзорчара и слуге 24.

Из статистичког одељка општине варопши Београда 28. Априла 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњаја (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За петролеум шпорерде . . . . . 0.20 д.
в) За уљаиде . . . . . 0.40 д.
г) За велике уљаиде шпорерда у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњаја . . 0.10 д.
е) За чишћење чумова од 2 и по метра уједно са њима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумова од 2 и по метра уједно са њиме њима . . . 0.20 д.
з) За велике димњаје (шпорете) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубик метра . . . . . 10 — д.
б) Од хвата . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

а) Марка за пашче за годину дана . 3 — д.
б) Обикалање натубљене мајке стаје . 1 — д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНАЈМЉЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварторе: Савинданик, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од касапа са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од касапа са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 5449.

БЕОГРАДСКА ЦИЈАНА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 1. до 7. Маја 1894. г.

ВИЗИТРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		КАЛЕМА	КАЛЕМАЊА
		дин. пр.	дин. пр.
	АРНАУШКА		
	БРАШНА КУКУРУЗНА		
2280	БРАШНА ПШЕНИЧНА	16	15
	ПИНА ВЕЗА (од лит.)		
2134	ПИНА ЈРНА (од лит.)	60	50
1728	ВОЛОВА	45	40
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ		
	ВУНЕ ПРАНЕ		
	ГРОШКА		
	ДУВА		
5756	ЈАКУЗА	20	15
1212	ЈЕЧМА	10·50	10
	КАЛИМАКА		
	КОЖА ВОЛОВСКИХ		
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ		
115	КОЖА ОВЧЕЛИХ		
10588	КОРК ПРЕШОВЕ	10	9
	КРВА		
98070	КРЕМА	3·60	3·50
6837	КРОМПИРА	9	7
64	КРУПИНКА		
	КРУШЛАКА		
45287	КУКУРУЗА	10·50	9·50
	КУПУСА		
	ЛОЗА НЕТОПЉЕНОГ		
	ЛОЗА ТОПЉЕНОГ		
	ЛУКА АРНАУШКИ		
	ЛУКА БЕЛА		
3373	ЛУКА ЈЕНА	25	20
	МАСЛА		
482	МАСТИ	120	110
	МЕДА		
	ОПАЦА		
28107	ОВСА	11·50	10·50
390	ОРАЗА	25	20
897	ПАСУЉА	11	9
	ПШЕНИЦА		
135	ПРОСО	8	
230586	ПШЕНИЦЕ	11·50	11
10347	РАЖИ	7·60	7·50
	РАЗ. ХОМ. (од лит.)		
	РАЗ. ХОМ. МЕКЕ „		
139	РАЗ. ЖЕЉ. ЛУЧЕ „	1	90
33780	РАЗ. ЖЕЉ. МЕКЕ „	45	30
15788	СВИЊА ЈЕВЕЛИХ	85	75
	СВИЊА СРЕДЊИХ		
60296	СИРА	5	4
2781	СИРА	60	55
7980	СЛАНИ	2·50	2
148	СЛАНИНЕ	160	
	СОЧИВА		
	УГЉЕНА ДРВЕНОГ		
224500	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3	2·50
	ШИНДАРИЦЕ		
	ШЉИВА СИРОВИХ		
52185	ШЉИВА СЕВИХ О. Т.	18	12
	ПРОСТОГ КАМЕНА		
20000	ЦИМЕНТА		
11587	СИТНИЦЕ		
	НОЋЕ РАЗНО		

каид морао сваке године слати порти по 30·000 дуката, изгледале, с ње и границе Хрватске биле на мору. Али, када је за босанске и херцеговачке турске каконо мир што га султан склопа у Карловцу? Они не знају ни за какав мир, већ само за завојеват султанову да и хрватску вративу ономе што то оспоје. Уз то је Фердинандово са Ујединењима, да Ердељ предаће њему, уз добру општу каконо краља — што није лукави бискуп за кардиналски пешпер најмање и доказа 1551 г. — дало повода султану да и опет пошље своју војску на Угарску да каква Ердељске за писуиај одмаиштва. Године 1551 7. сеит. паша Јегенеј-Сенолоски по заповести султанової уђе у Угарску са 80·000 пјешака. Код Нетрпварадина пређе Дунав, код Тетеља Тису, на се упути на Бечеј, који освојивши, посече 200 варошћанина. У чаиалу били су се сказивали многи околи Срби, имајући да каку ту поуздана закона. Али их турска сила принуди на прелаз као год што је ка исти начин пала и Илија.(*) Мађарски историци, нарочито Ипатанфија, а и Хамер осуђују бахатске Србе, што при одбрани своје градова не показаше равиу храброст; па ни иштанфија пребаца, да они нуђаху своје услуге Турцима, да закше заузму Ливу и Темишвар. На баш и да допустемо да су Срби приномогли предаји Темишвара и Ливе — томе се не треба чудити кад се уиме у обзир ведриленост свате плаховне у борби с Турцима, а још више некорисном борбом између Запоље и Фердинанда — шта је осуда Интанфијева (којима он изобилује према Србима) нерпеска. Јер ире свега, можемо ли се зачудити, да је иколика расцалођена Срба могла сиречити силне навале турске, кад немаше војске од по 100·000 сравно бетаку испред 25·000 Турака, као што је то било 1542. г. под Будимом?

(наставиће се)

(*) Шлецер т. 1. Gesch. d. ung. H. B. II, стр. 274.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 21. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за остале земље на годину . . 8 „

НЕДЕЉА 15. МАЈА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 НР. ДИН. ОД ВРЕТЕ
петитскот ради једнострупчаног на осетнијем месту
а сви новчани износи се уредништву
Рукописе не враћају от
Писмена која не прилажу се.

СРПСКОМ НАРОДУ

Срби,

Пропле године, Ја сам вас позвао да Ми послужите верно и одано, и тада Ја сам вам казао да ћу, на основу Устава и закона, управљати земљом и да ће Устав ступити у потпуну снагу и важност своју. Мене желиху ви сте се одазвали с оним одушевљењем, с оним поверењем, с оном вером у Мене, с оном љубављу, коју сам од вас и очекивао и с којом сте ви мене окружавали свију Народну Династију.

Срби!

ХВАЛА ВАМ!

Одазвао у предлозима Обреновића, веровао сам, верујем и вероваћу у ваше родољубље, и у вашу одлучност, као год што сте ми веровали, верујете и вероваћете у Моју тврду, непоколебљиву вољу да послужим једино светим интересима Свог љубљеног народа и српске државне мисли.

У тим узајамним осећањима, уложимо заједнички сву снагу и моћ да одговоримо нашем државном задатку, а уз нашу помоћ као наш Краљ, старам се, стараћу се непрекидно о нашем добру, и нашој срећи, о реду и миру у нашој милој и драгој Србији.

Тај Мојој светлој, узвишеној дужности одговара државалачка дужност свију и сваког да Краља Србије помогне у своме раду, а приватно двогуба дужност државних слугу и државних тела, чији је задатак основним законима, самим монархичним колезима поучићеи Мојој Краљевској власти.

Задатак, који сам био Себи поставио, тежак је био по томе већ, што су многи закони, за време мога малолетства, донесени на супрот јасним одредбама Устава, а тесно су везани с његовом применом. Многе уставне државне законске су на наизтоперени темељ, и у самом свом постанку пањењене су да послуже не општим интересима Престола и Отаџбине, него личним или странчким страстима. Својим неправилним, неприродним постанком, противним уледу Круне и Народа, ти закони и те установе изгубиле су, у самом свом зачетку, сваки, који им је био пањењен. Моје најдубљенитије, најискреније жеље, драги и верни моји, налазиле су само на несавладљиве препреке.

Срби! Том ставу Ја ћу, као и моји претци, потражити лека у договору са вама. У свије време, кад се страсти буду стишале, мир и ред утврдио. Ја ћу с вама приступити, на основу стеченога искуства, изради новог земаљског Устава. А сада решио сам: да се Устав од 1888. год. у свима својим одредбама обустави, и да се привремено врати у важност Устав од 1869. године у свој целини својој.

Дајући вам на знање ову Своју Краљевску одлуку, проглашујем и објављујем свима и сваком: да од данас ступа у потпуну важност Устав од 29. јуна 1869. год. Свима земаљским властима заповедам: да по њему поступају, а нама свима пољем свој Краљевски подвиг, препоручујући нашу милу Отаџбину заштити свемогућега Бога.

Дано у Нашем Краљевском Двору у Београду, на Николдан, 9. маја 1894. године.

АЛЕКСАНДАР с. р.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости божјој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог Нашег Министарског Савета, а на основу чл. 54. Устава, наредили смо и наређујемо, што ће овај закона имати

Члан I.

Од данас ступају у потпуну силу и важност следећи закони:

1). Избрани закон скупштински од 10. октобра 1870. год. (Зборник 23), с изменама и допунама од 12. окт. 1870. год. (Збор. 23) и од 15. јуна 1884. год. (Збор. 40).

2). Закон о пословном реду у Народној Скупштини од 1. октобра 1870. год. (Зборник 23).

3). Закон о пословном реду у Државном Савету од 5. октобра 1870. год. (Зборник 23).

4). Закон о штампи од 12. мар. 1881. год. (Збор. 36), с изменама и допунама од 12. јула 1882. год. (Збор. 37) и од 11. маја 1884. год. (Збор. 40).

5). Закон о зборовима од 11. јуна 1884. год. (Збор. 40).

6). Закон о општинама од 24. марта 1866. (Збор. 19), с изменама и допунама од 8. октобра 1875. год. (Збор. 28), од 14. јула 1878. (Збор. 33), од 28. децембра 1879. год. (Збор. 35), од 11. јула 1884. г. (Зборник 40) и од 24. априла 1885. год. (Збор. 41).

Члан II.

Престају важити од данас:

1). Закон о изборима народних посланика од 15. марта 1890. год. (Збор. 46), с изменом и допуном од 28. јануара 1891. г. (Збор. 47).

2). Закон о пословном реду у Народној Скупштини од 1. новем. 1889. год. (Зборник 45).

3). Закон о пословном реду у Државном Савету од 2. фебруара 1891. год. (Збор. 47).

4). Закон о штампи од 31. марта 1891. г. (Збор. 47).

5). Закон о јавним зборовима и удруженьима од 31. маја 1891. године (Зборник 47).

6). Закон о општинама од 25. новембра 1889. год. (Збор. 45).

7). Закон о уређењу округа и срезова од 1. јула 1890. год. (Збор. 46).

8). Чланови 7. до 24. закључно у закону о судијама од 9. февр. 1881. године (Збор. 36) и изменом изменама и допунама од 5. фебруара 1891. год. (Збор. 47).

9). Чланови 3. и 5. у закону о уређењу Главне Контроле од 1. маја 1892. године (Збор. 48).

10). Чланови 4. и 6. у закону о административној подели Краљевине Србије од 15. марта 1890. године (Збор. 46).

11). Исто тако престају важити и све остале законске наредбе, које су потекле из оних укинутих закона.

Препоручујемо Нашем Министарском Савету, да ову наредбу изврши, властима заповедамо да по њој поступају, а свима и сваком да јој се покоравају.

У Београду,
9. маја 1894. год.

Александар с. р.

Председник Министарског Савета
Министар унутрашњих дела,
Свет. Николајевић с. р.

Министар грађевина
Стев. Здравковић с. р.

Министар финансија,
Вук. Ј. Петровић с. р.

Министар војни
Милош С. Павловић с. р.

Министар иностраних дела,
С. М. Лозанић с. р.

Министар
просвете и црквених послова,
Андра Ђорђевић с. р.

Министар правде,
Јеф. Л. Јовановић с. р.

Министар народне привреде,
Ј. Р. Јовановић с. р.

МИ

АЛЕКСАНДАР I.

по милости божјој и вољи народној

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог председника Нашег Министарског Савета, Нашег министра унутрашњих дела, а на основу члана 25. а закона о устројству општина и општинских власти од 11. јуна 1884. године, постанласмо;

да председника општине варошн Београда, Мијаила Богићевића, председнике министра грађевина, с платом, која је одређена буџетом општине београдске за ову годину.

Председник нашег министарског Савета, Наш министар унутрашњих дела нека изврши овај указ.

12. маја 1894. год.
у Београду.

Александар с. р.

Председник Министарског Савета
министар унутрашњих дела,
Свет. Николајевић с. р.

ТАБЛИЦА

За плаћање о пошљи електричних лампи у Београду за месец Мај 1894. год

Дана	Укључно са у	Укључно до у
1.	8 с. 2.0 м.	3 с.
2—8.	Ноћи се палити неће.	
9.	8 с. 40 м.	11 с.
10.	8 с. 40 м.	12 с.
11.	8 с. 40 м.	12 с. 30 м.
12. и 13.	8 с. 40 м.	1 с.
14. и 15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—20.	8 с. 50 м.	3 с.
21.	9 с.	3 с.
22—29.	9 с.	2 с. 40 м.
30. и 31.	11 с.	2 с. 40 м.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечевим фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошн Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, када се према овим таблицама најпре не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угашиће се половина лампа онда, када исте сијеле од пре па до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 27. Априла 1894. год. ЕБр. 2055.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске објављује грађанству, да је такса за мртвачки кола општинска знатно смањена и да сада коштају:

а) Иностр кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са зађелих са 2 коња 18— д.
в) Сељачка кола са 2 коња 24— д.
г) Сељачка кола са 4 коња 60— д.

Поред мртвачких кола општина даје и свој фијакер за спровођење до гробља и натраг.

Од суда општ. града Београда 14. Априла 1894. год. АБр. 2341.

РАД ОДБОРА СКУПШТИНСКОГ

28. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

2. Маја 1894. год.

Председник председник г. Мошо. Р. Марковић, председник чаш. суда г. Јован Антонијевић, од одборника сви г. г. С. Ј. Аврамо, М. М. Тодић, Н. Вулићић, Ф. Тебиор, Т. Ј. Недић, Ђ. Чарапановић, П. Бојић, М. Видојевић, П. Крстић, А. Ј. Одавић, В. Петровић, Х. И. Бруић, М. Кнежевић, од замјеника г. г. Д. Губсрвац, Ст. Јовановић, Ђ. Јовсевић, Ст. Николајевић, С. Ј. Вавић, М. Павловић, Ц. П. Недовић, Ж. Ј. Зорбуновић, Сава Недовић.

Председник. — Отварам састанак и молим чујте прочиа званичн. Прочита се и прими.

По прочитању акта истражног судије за нар. Београда АБр. 2671, 2605, 2670, којима се тражс уверења о владању и понашању стања извесних лица, одбор је мишљења, да су доброг владања и доброг понашања стања Јусиуе Полак обућара, Стевана Добривојевић и Др. Давида Алкалаја адвоката и Јосиф Талии трговац.

Председник изнеси одбору на мишљење молбу Милоју Павловић отд. здравс, којом тражи уверење о свом породичном одношу.

По прочитању те молбе СБр. 6348, одбор је мишљено мишљење, да се молитељки Милоји Павловић може дати тражено уверење.

Секретар чита молбу Стевана Бугарског за кућиц трговачнице, да се из општинске касе плати износа између за који је со осуђен судом због нечега нанете једноме сељаку при вршењу службе. Узимајуће о плаћању општинском на мишљење.

Секретар прочита изнесени држано лицитације о давању под закуп воћнице и воћњака трсте из извесног општинског земљишта.

Због мале цене и него се не може допустити да стена жице по Калемегдану, одбор решава:

Да се ова лицитација одбаци као непотпуна и друга расписне с тим, да се на њима Калемегдану и старом гробљу не може стока напојити на пашу.

Секретар чита предлог из начелника одељења о градњи кућица на стази раскрсницама дуж пеш стаза Малошине улице. Цена зрно 10000 дин.

Бл. Чортановић изјављује да је овај рад врло потребан и да се мора одобрити, али онтеро осуђује општинске инжињере, што они прекуцте нису присједили кад је вођена њихе Милошеве улице предавања, нито тек сад кад је женидба у њеи Милошеој улици већ завршена.

В. Бадер — В. Чортановић је врло добро казао за шта сво одобрити мердзво. Али што овај рад није вршен непрекидно со свима у њеи Милошеој улици, треба да нам објасни инжињерске одвске, јер то није мала погрешка.

В. Вуловић — Ја не бих баш да то да се овај посао ради у режији, јер би нам се пребацивало да чинимо нешто нешто руке. Боље да дати конктанцију на поиче после.

С. Милошевић — Сазвен сам с г. Вуловићем и још неким да треба управнике конктата, да нам сад предаше ово конктанције, но што је готово рад у њеи Милошеој улици стрмен. За што то није предвиђено при ма да се не врши ових расписивати.

М. Недимовић — Ја сам противан раду у режији, јер је то јад скупља, и кад се почне погрешна конктата врло тешка да је поправити о своме трошку.

Т. Јовановић — Ја се сложавам да сво за ову улицу одобрити једно предит од 70000 дин. друга пут од 6000 а год трзаи 19000 дин. Те је много и ја се придружујем одборнику који вели да се трзаи најпаљење вако, одвојена по осиме. Осим тога ја трзаи да се вши, одвојене новце да расписати за сваи са свима одвојеним а вима „Карикадама“ у њеи Милошеој улици.

По саслушању свега онога одбор је решио, одобрава се кредит од девстнаест хиљада пет стотина деведесет и девет динара и осамдесет пара динарских за грађење пасала за отицање воде ради осигурања њеи Милошеше улице за раскрсницама Гувакиче, Мостарске, Калударске, Вишеградске и Борошеше улице, с тим, да се израда ове посла пада путом краће јавитанције.

За грађевиско одељење поднесе пзвештај заиво овај посао није предвиђено онда, кад је поднесен предлог за грађење макадама у њеи Милошеој улици.

У интересу општинских техничких радова одбор је општински одлучио, да предсдник општине нито пре поднесе изборној формалан предлог за установљење општинског грађевинског савета, који ће имати да руководи свима општинским техничким пословима.

Секретар чита извештај непрекидства о раду водоводне управе.

Св. Ђ. Јелинић — Јавити је за похвалу рад управе водовода. А оказује је само у лудима да напалату и грађани исте уредно да плаћају. Врше се, да врлину, да исто да плаћају ову ког је њеу трошак јер су биле у бољи и т. д.

Ја бих предложио да се на напалату такое место 4 уме 6 дина.

С. Јарчић — Ја мислим да треба с позвалом прићати извештај о раду.

В. Чорановић — Извеју сметња за вишеру водоводне такое новоди се и то, што сво ушле ову добиле ниже и нумере.

М. Канстанковић — И ако сво пронели са захвалношеу извештај новеје, ја нисам до настати господу члапове новеје: да ли нова опасних случајева да једва исти покрене напајање и на Врачару и на Дедињу. Вако. Чуо сам да једи исти контрактор ниа ни 15 кућа на Дедињу и по 60 на Врачару. То би требало боље разјаснити.

Т. Јовановић — Једва ли ће на Тразавеше на напајање, а кажи на Дужеру ће у скорије вему и ја то сам ја изјавио да се ниа 4 поделе у 4 општинска округа, а у округа неће да то не може због велике њихоне подоне и рачуна.

Председник — И ја сам чуио нешто о томе, али управа неће да ниje тошно какво узнемирен разледа ако опина неје напајају, него по опина неје напајају, к ова су то и ученици.

У неколи је мислим да би за општинске интересе било најбоље кад би се место сталне плате напајачима од 140 или 160 дин. дало им месечно по 80 дин. а оних 60 дин. да заслуже од процента који би на одредили. То би би нашта више стало, и ја вас молим да им то одобрите.

Одбор је решио, да се овај извештај у свему прими, и по њему поступа. Да се при напајањима такое за потрошњу воду више строгости употреби.

Оилазећује се председник општине да у споразуму са управником водовода може одредити органима за напајату ове такое таштијему, но само у границама буџетске шифре одређене на тајиту ових органика.

Секретар чита извештај непрекидства о пиву породицама бив. општинских чиновника трећа и по дио ужинили помоћ општинску.

После говора одборника Одавића, који изложи побуде које су га руководиле да напомене Чортановићеве: да би ово стоје њихо вредети до осамнаесе особа чиновничке с новој години: говора Тодора Михајловића, Саломона Аврејева и Милана Кнежевића: да се удова пок. Петра Хаџи Јанића изађе и на дале потпора, одбор једноје свеаку одлуку:

Усваја се у свему овај извештај и да се према истоме издаје из општинске касе на име издржавања опина породицама умрлих општинских чиновника и сиоћиха, и то:

Од 1. Априла 1894. год. Милени удовој Драгољуба Стојиљковића по четрдесет динара месечно;

Зорки удовој Јевте Немањковића по четрдесет динара месечно;

Станки матери Петра Хаџи Јанића по тридесет динара месечно;

Сапи удовој Љ. Ђорђевића по тридесет динара месечно;

Видосави удовој Л. Поповића по тридесет динара месечно;

Станки удовој Драгољуба Поповића по тридесет динара месечно и Берти удовој Алберта Каца по двадесет динара месечно.

Од 1. Маја 1894. год.

Станији матери пок. Тасе Јанковића и ушучадима по тридесет динара месечно укупно.

На предлог одборника г. Тодора Михајловића да се издаје на име издржавања од 1. Априла ове године Лелисавети удовој Петра Хаџи Јанића по тридесет динара месечно.

Да председник општине до 1. Јануара 1895. год. спреми прилоза за пензиони фонд чиновника општинских, који би фонд општина потпомагала сумом што се на ово издржавање годишње одређује.

Марко Петровић — Ја мислим да ким српеком кажу на јоа једи пеат у њиној протоколи. Вам је Београд по броју прајака постао друга Битва. Зарани и читави дани по зарези и просе.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ ПОКРЕТОМ У ТУРСКОЈ

од 1450—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ф. М. СПАСИЋ

(Дисертација Свет. Вас. Шћепа извршене према одлуци филозофског факултета свет. београдског).

Мото:

„...Нема нам потребе ни ушеваше чудних ушеса, и одвојених чудних одвоја“ (Прево. *Ја не пресиавам изумеши ушеваше ушеса, и одвоја ни чудних одвоја*).

Паранизи.

(наставиће)

Одбрана Темишвара и Липе по свеђодби Хамера, који је за овај случај прио трабу из мађарских извора, није била поверена Србима, већ Мађарима: Јованх-у Ретко-у и Стефану Јелошевићу; и у редовима станковника Липе, који су претили своме запповедницу спрају, али их не свиче милостивом предајом, нису били само Срби, већ старосеоска мађарски, који су волели да над њима владају Турци него ли Фердинандови габсбурци.[1] Шта више ми немамо доказа да су се при одбрани Липе нарочите одликовали Срби: Никола Черепонић, Стеван Сабин, Петар Божић, Тодор Велентић, Сава Срболаш, Дмитар Мужевић — нито сво споменути на другом месту — то још боље утврђује пристрасност Инитанфијеву.

Само ово живо учествовање балканских Срба у дуљој месечинној борби Турака и Фердинандована у Мађарској, најбоље утврђује у лаж мађарског поимањеу. Поито овог пута Турци и Канат нејаки делом освојиште, то се балкански Срби склоните у Ердељ, пресели тамо и своју еиписконску стазиђ на Јапоноша.

Тамо се наменише са старосеоденима Влаенма, где се брзо изгубиште, прамнити од њих језик и обичаје.[2] Али сви Срби балканеки не одиште тамо, већ неки могаху душку поспти ступиште под заставу мађарских војсковођа, да воде борбу противу Турака. Било је и неких српских војвода, који су под собом имали поиека број српских појника. Тако сво неки споменути пиога Србина *Малкоч*, који ја 1552 управљао „мушинеичком војском као помагач, и који ће потоње године (1553.) погинути кад ће се осводити Темишвар“; За *Дмитрија Очеровића* сам Инпанфи вели ово: „Demetrius Ocsirovitius, nobesse Trax, qui nullius stipendio addictus, cum neculiari suorum equitum ala tunc Lippae agitabat“.[3] А без сумње да сваа тица своје јату лети, те је и у тој чети Очеровеној било самих српских војника. Исто тако Хамер споменује[4] међу другим мађарским војсковођама, који су 24. фебр. 1552. год. дурмитали на Сегедин, и међу *вет стотина голубова*, и као војсковођу још *Петра Вашића*. Међу овим хајдушима, вема је било и друге народности, али шпа тај занат чешћима својствен је био, у ово доба, само Србима.

(наставиће се)

(1) Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches, II. B. S. 214—215.

(2) Farkas J. Hist. Serb. ch. IV, str. 28.

(3) Pirot E. Шаховић, Срби Срб. Уг. ист. I. стр. 68.

(4) Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S. 218.

А пошто пресјецања не могу од њих никако да измаче. Општина би требала једном да дође на ту мисао, да ове ноге зида тако да пресек, нарочито земљиште пређеду и да то оставља њима самоју пресеку доду нижеме зидање а да ове друге тера полицаја на дорожни чак те зидање нову.

Председник — Истина је што каже г. Марко да код нас има много пресјека и ми нисмо жучено да их одмах отворимо. У осталом и са сад имамо настојати да то они који не завршују да прес, и не пуштају.

Састанак закључи у $8\frac{1}{2}$ часова по подне.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Личне вести. Новоизабрани председник београдске општине г. Михајло М. Богићевић примио је дужност председника општине, још 14. Маја 1894. год.

Министарски изасланици и школски надзорници. Господин министар просвете и црквених послова по саслушању Главног Просветног Савета одредио је да министарске изасланике при овогодишњим испитима у средњим школама у Београду ову господу, и то:

архимандрита Вас. Дучића, правога члана Српске Краљевске Академије, за надзорника у Богословији;

д-ра Јована Туроншића, професора Велике Школе, за министарског изасланика у I. београдској гимназији;

Мих. Белгровића, професора Велике Школе, за мин. изасланика у II. београдској гимназији;

Божидара А. Прокића, професора Вел. Школе, за надзорника у III. београдској гимназији;

Мил. Кастелановића професора Велике Школе, за изасланика у београдској реалци;

д-ра Војислава Бакића, професора Велике Школе, за надзорника у београдској Учитељској Школи;

Мил. Ђ. Милићевића, библиотекара Народне Библиотеке; *Буру Кенгерца*, управника Државне Штампарије; и *Јов. Мидрановића*, професора београд. учитељске Школе, за изасланике о учитељским испитима у београдској Вишој Женској Школи.

А за школске надзорнике при овогодишњим испитима у основним школама у вароши Београду ова лица:

за школе код Саборне Цркве, Сапмарам и Вежбаоницом Више Жен. Школе, г. *Живојина Симића*, проф. из Београда;

за школе на Теразијама и у Палилули, г. *Милана Јовановића*, професора из Београда;

за школе на Дунавском крају и Топчидеру г. *Милутина Тиншића*, професора из Београда;

за школе на Источном и Западном Врачару и Чубури, г. *Јеврема Војовића*, проф. из Београда.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седмици од 24. Апр. до 1. Маја 1894. године допутовало 956, отпутовало 943. Од којих су:

а.) Пола: мушког 871, женског 85.

б.) Вероисповести: православне 817, католичке и протестан. 77, мојсијенске 48, мухамеданске 14, свега 956.

в.) Постојбина: Србија 772, Аусг-Угарска 82, Босна и Херцеговина 7, Црна Гора 11, Грчка —, Турска 36, Бугарска 6, Румунија 7, Русија 2 Германија 12, Франц. 8, Италија 8, остале државе 5, ван Европе 1.

г., Занимање путника: Тежаци и сеоски 65, Занатлије 79, Трговци 333, индустријалци 5, шпекуланти и предузимачи 7, Гостионичари 20, Интелигенција (војска) 132, Ђаци 19, радници и помоћници 122, Пилари и бозаџије 6, надничари и слуге 82.

Из статистичке одељка општине варошки Београда 5. Маја 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњаја (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За чишћење шпорета . . . . . 0.20 д.
в) За ђаџаје . . . . . 0.40 д.
г) За велики ушџи шпорет у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњаја од два спрата . . . . . 0.30 д.
ђ) За чишћење простог димњаја . . . 0.10 д.
е) За чишћење чишћа од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чишћа од 2 и по метра уједно са пећи пећи . . . . . 0.30 д.
з) За чишћење димњаја (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење поњиора и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од кола . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

а) Марка за писмо за телку дана . . 3 — д.
б) Обавезнице напубљене марке стоје 1 — д.

ТАКСЕ ЗА ПЛЕНЕЊЕЊЕ ЗУБРЕТА

За вакрпове: Саваначаја, Теразијама, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухњом или већег дућана са магазом . . . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухњом, од гостионице са кухњом без пића . . . . . 1.50 д.

За вакрпове: Доњовароши и Палилулске:

1. Од собе и кухње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухњом или већег дућана са магазом . . . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухњом, од гостионице са кухњом без пића . . . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

БЕОГРАДСКА ЦЕНА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАПТАРУ
Од 9 до 14. Маја 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈВИША	НАЈНИЖА
		дин.	пара	дин.	пара
	АРНАУШКА				
	ПРАВЕНА КУКУРУЗНА				
2280	ПРАВЕНА ПШЕНИЧНА	16		15	
	ПИВА БЕЛА (од лит.)				
2134	ПИВА ЧРНА (од лит.)		60		50
1728	ВОЛОВА	45		40	
	ВУНЕ НЕ ПРАВЕ				
	ВУНЕ ПРАВЕ				
	ГРИЗЕЉА				
	ДУЊА				
5756	ЈАБУКА	20		15	
1212	ЈЕЛОВА	10	50	10	
	КАЛМАЊА				
	КОЗА ВЕЛОСЛОЊА				
	КОЗА ЗАТЊОСЛОЊА				
115	КОЗА СВЕТЛИХ				
10588	КОРЕ БРЕШОВЕ	10		9	
	КРЕЊА				
98070	КРЕЧА	3	60	3	50
6837	КРОМПИРА	9		7	
64	КРУШКИНА				
	КРУШКА				
45287	КУКУРУЗА	10	50	9	50
	ЦУЦЕСА				
	ЛОЗА ЖЕТВЕЊЕВОГ				
	ЛОЗА ТОПЉЕВОГ				
	ЉУБА АРШЛАЊЕ				
	ЉУБА КЕЉА				
3373	ЉУБА ПРИА	25		20	
	МАСЛА				
482	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
28107	ОВСА	11	50	10	50
390	ОРАЛА	25		20	
897	ПАСУЉА	11		9	
	ПЕКМЕЗА				
135	ПРОСЕ	5			
230586	ПШЕНИЦЕ	11	50	11	
10347	РАЖИ	7	60	7	50
	РАК. КОН. (од лит.)				
	РАК. КОН. ЖИВЕ				
139	РАК. ШЉ. ЉУТЕ	1			90
33780	РАК. ШЉ. МЕКЕ		45		30
15788	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
60296	СВИЊА	5		4	
2781	СИРА	60		35	
7980	СЛАМЕ	2	50	2	
148	СЛАНИНЕ	160			
	СОЧИВА				
	УЉЕНА ДРВЕНОГ				
224500	УЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИШАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
52185	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	18		12	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
20000	ЦЕМЕНТА				
11587	СИТНИЦЕ				
	ВОЉ РАЗНО				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Гарош Јовкова улица бр. 10. Уредник УРОШ КРЈМАКОВИЋ.

БРОЈ 22. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за страни земља на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 22. МАЈА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА С ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПУСТАЈУ СЕ ОГЛАСИ ГОСПОДИНУ ОПШТИНСКОМ СУД. А СВЕ НЕОПШТИНСКЕ ИЗ УРЕДНИКА.
Рукописи не враћају се
ПИСМА БЕЗ ПРИЛОГА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Мај 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	8 с. 2о м.	3 с.
2—8.	Неће се палити никако.	
9.	8 с. 40 м.	11 с.
10.	8 с. 40 м.	12 с.
11.	8 с. 40 м.	12 с. 30 м.
12. и 13.	8 с. 40 м.	1 с.
14. и 15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—20.	8 с. 50 м.	3 с.
21.	9 с.	3 с.
22—29.	9 с.	2 с. 40 м.
30. и 31.	11 с.	2 с. 40 м.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене пре за месечни фазиса и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу парони Београда.

2. У случају облачног времена замене ће се палити и онда, кад се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угашиће се појединих лампа онда, кад исте сијале од пре па до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 27. Априла 1894. год. ЕБр. 2055.

ОБЈАВА

Суд општине београдске објављује грађанству, да је такса на мртвачка кола општинска знатно спуштена и да сада коштају:

а) Пирота кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са запрегама са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

Поред мртвачких кола општина даје и свој фијакер за свештеника до гробља и натраг.

Од суда општ. града Београда 14. Априла 1894. год. АБр. 2341.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

27. РЕДОВНИ САСТАНАК

8. Маја 1894. год.

Председава председник г. Милош Р. Марковић, од чланова овде г. г. Н. Павловић, Л. Вајсов, Др. Н. Поповић, Н. Мазнаић, Ђ. Чарсовић, К. Н. Чарић, А. Ј. Одавић, М. Јовановић, Н. Нуловић, М. Туповић, С. Ј. Аврић, М. Кашиковић, од замењ. г. г. Ђ. Б. Вољевац, Ж. Ј. Ђорђевић, А. С. Јовановић, М. Павловић, С. Вељковић, Ј. Гавановић, Ст. Миловановић, Ђ. Јовановић, В. Т. Милић.

Председник. — Отварам састанак и молим вас да чујете записник прошле седнице (секретар прочита. Одбор прима).

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о сиротном стању и породичном односу.

По прочитању тих молби СБр. 6602 и 6470, одбор је најпаво мишљење, да се суд предходно увери о наводима молиоца Луке Ведровића, пројача и Драге Ђорђевић удове, па тек онда да им нада тражено уверење.

Председник. — Место Михаила Јанкића, који не може остати члан одбора при крају „Св. Николе" на новом гробљу, јер је турски поданик, треба одредити другог.

Одбор је решио, обраћује се суд општински, да на место Михаила Јанкића цинцара, одреди другог члана за члана одбора при крају Св. Николе на новом гробљу.

Председник: Ви сте, господо обуставили једно решење о Бухарској улици од извршења, у време моје одсутне. Пре него што сам био позван на одсутно ја сам вам био изложио изјештај о томе да су се изнели грађани бухарске улице обратили с молбом општини, да она за њих исплати што грађене каљдрмо предузимају, па да од њих то наплати у изнесеном року. Ја сам учинио што је требало учинити са стране општине, док им наплатра који је једно ипта треба да се уради и што је урађено. Калдрма је готова. Они који су более стања плаћали су оно што им пао

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ ЗЕЊАЊЕМ У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛ

Р. АГАТОНОВИЋ и М. СПАСИЋ.

(Београдски Сингт Вел. Школе одредио награде издвојеној написаној овој расправи).

Мото:

— „Дајте нам вероватне ствари уместо чудних ствари и свакојаке чудноће ваљају" (Ариосто је да представи мудровање тадање школе, а славните су тадање славили).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

За овај догађај знао је и наш Летописац, кад вели: *а лето 1552, рати Хадим-паша Сокол и Петра Пекића* (Бакића) под Сегедином *бјеваше, д.* (4.)[1] Без сумње, да нам тамо спрема још доста сваких примера српског јунаштва, баш из овог доба, кад се на њих баца највећа хала пладјетва. Ми само данас сажалевамо, што у то доба не беше ког српског хроничара, да забележи верно и дела свога рода, него су Мађари и Немци увек имали пред очима само свој род, и не спомињући нигде Србе; осм онде, где их треба окрвити вадјетном. С тога и где најчешће на какав редак спомен о Србима, ми, из оправданих разлога, гледамо му прадатак, много већи значај, него што му дадаху дотични писци.

Она војна турска у Угарској завршила се српска тиме, што и Мартинушије, по наређу Фердинандову — нешто беше чу, да он опет шурује с Турцима — погубљен, а Балаг са Темишварском потпаде Турцима. Још се више са свим угасила ова војна, а Фердинанду је вадало да пацтити славонске и хрватске границе од упада турских. Босанских и херцеговачких паша и запповедника Клиса, дигну се г. 1553. с великим војском, и продреше у паразданско поље, пазеше и робише по обичају. Хрватска их војска пстина потуче у једној битци, али не мота смести, да ни освоје те године неке градове у Славонској крајини.[1])

Фердинандо сад мпоаде, да не би изгубио и ово мало земаља од угарске државине, моли султана за мир, који заиста доби на тој годипи, под условом, да се њиме не краља у Ерсел, и да пзвка данас само за своје земље. Ну, како тада Султан радповане с Перијем, то Фердинанд покупи да прагради Ердел. Пристаљене младоса краља одупру се томе, а уз њих пристане и сам султан, те се опет Фердинандо завади с њиме. Султан постави Али-пашу за запповедника Будима и турског дела Угарске, па му заповеди, да освоји Сигет, како би одатле успешно могао пазвати западни део угарске краљевине, који још стајаше под влашћу Фердинандовом; као и на остатак Хрватске. Чим је доспео на своје место, Али-паша сабра око себе потчињене му паше, и 21. маја 1556. дође са огромном војском под Сигет. Три дана доцније, отпоче опсаду. Градом је запповедао храбри *Марко Стомаћ*. Четири јуриша сретно од

(1) Бакићев Т. дес Ранкеју, стр. 84.

(1) Бакићева Т. Ген. Арч. кн. II. стр. 49.

плаћа, и остало је питање шта ће бити са онима који плаћају 2000 дин. али немају новца те моле, да општина плати предузимају а ако према за дужнике. Осим тога то је баш онако ушкопити и рода окончала епора која је ее пеплом изведе, нових грађана тако. Да ето те бали одобрила ирви иут, али сте то решили, у мисе изгледу задржала од извршења. Ја као члани одобрите то суд.

Мата Јовановић. — Овде су грађани сами тражили кадуру па се то строгости нопто основали они плаћали. Нерадумам за што бе сад општина плаћала то ка да они који сиор?! У осталом нека реферише шкинљер.

Председник. — Сваки од нас чланова даје извесну обавезу општини као дужник и ту нема шта шкинљер да каже него ово да реши одбор.

Никола Вуловић. — Ова су сами потражили кадуровање на сами и нека плаћају. За што да се ту питикује општина кад нпје ово дошло на ту улицу већ кадуровања.

Д. Одаић. — У пропитном расположу пред седницу ни је ресло да је неким права да говори јер сам у тој улици интересан. Са тога, одазим ни седнице док се она не реши.

Јеремија Јовановић. — Ти људи пре него што су почели кадуровање, обратили су се општини. При раду је већи кадуровао општину и шкинљер општински преседник је рад. Они су сопственици куће, који су имали новаца, платили су што на њих пада, спротивно шему, и моле да општина за њих плати и да их время за своје дужнике. Ја сам за то да се по молби узме.

Влад. Чарлановић. Као ба овде указали ову новој одлу ба и друге улице које шту за реду и које су споредне, градиле кадуре бирати за свој рачун и кад бе бан дошао да плаћала грађане ба да за њих плати општина, а ми то не сметао доцутетих. Нека се предузимају лице, с њима камиџије јер је с њима и потеже.

Председник. — Само среће тад бе сви становници београдских улица онако радили, да направе кадуру од 20—30 хиљада динара на да траже од општине *више* од 2000 динара! На тај начин бе се најбоље све улице скобљале кадуром уз жалење полтте од општине и то у виду зајма од 4 године, јер сад траже да ни се повраћена плаћати у 4 године.

У осталом шту за ван напомепем да општина нма врло мало спорова ово кадуре.

Никола Вуловић. — Ове је сетнице и могла би се одобрита ако само је начелно питање. Ваљано је: да ли ми треба да уложене сплу новој, и улицама код којих још нпје ни реду кадуровање, и нерешо ее можда још ни иачела нема.

И. Мишић. — Ја сам за то да ни се жите буднне жеље за рачун општине, ако ее ово дуг за баш плати.

М. Јовановић. — Лепо је Вуловић рекао да о ово сетница као начелно питања. Ми имамо у старом Београду улица (Мадлепиану, Сремчеву и друге) где су грађани од пре 7 година начинили тротоаре а општина још пе прави кадуру и сад бе било неправилно поменути становнике једне од ових и спорелених улица на Савнпну.

И Машинбјева напомена о интабулацији умесна је да би ее избегли спорови.

Председник. — За бих се сматрао за надлежпог кад бе сви грађани сазвао да ова начини кадурежну своје улице. На тај начин Београд би имао све улице фино кадурисане а с нама помоћи општине спрекошкима. И у улицама које г. Мата помену сласна би била готова кадура да је на овај начин рађено. А рекао сам нам час, да нарасла с општином ово кадуре нема как ни има мало, ван су ух они, који их против општине воде, изгубили. Баш и с новог зидања градитта узете, ова *мања* и друго слично, заслужују пажњу.

Јеремија Јовановић. — Господа нека цене на нека кадуре ни у нарочи а ите ће сад на овоме крају где нпкад улице ни нпсма земаљу. Нема господо разлике између старе и нове варошн. Нама треба да су сви грађани једнаки. А сад ее ово ие треба да општина нпти шпуба него само да учини подршку, ја сам за то да се учини.

Мата Јовановић. — Тера хоће да доказе да су сви грађани варошки подједнаки а заборавља да неке јпне нема стално инвеститје и регулације. И од је тако онда одбор ова дужност да води и тоже обзира и да ие чини оне помоћ пре но таке ите је ене те уређено. Г. предсеђани заборавка говорени о Мишутковој. Питарепој и Сремчеву улици да ее у њима грађани градили ене ште је њихова дужност и сад је остало само да општина кадуровање средину.

Председник. — У улицама на Савнпну, нарочито у варошки рејон ка и у Бувајсарој, ипрадпја ее инвеститје и регулације, а пије ни ређу у новом селепику (Виктороју, Чобанској и др. улицама).

(Чује се: да се *одложи*).

На добро. Стављам на гласање. Који су за предлогу гласаће „да" који против — против.

(После гласања)

Гласало је 10 „за" и 9 „против".

Пређа опште одбор је решио, да се извршн решење одборско од 28. Марта 1894. г. АБр. 1083 и кадурна сагрлења у Бувајсарој улици вежлати опште, како је у том решењу назначено.

Председник — Кад сам се против с општина да сам хотемо троше ови рачун заслужен по закону о општинама и сад нама одредити ко ће да их преседа.

И. Вуловић — Ми председпо рачуне и сам су неправни. Али ја мислим да треба одредити на места или утети са страше и пазити шпнеса који ће да разгледа, оцени и реферише нам: како се који наше извршподелство. (свршава се).

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Промена општинске управе. Чланови суда г. г. Јов. Антонијевић, Јован Илић и Димитрије Вељковић и кметовски помоћници г. г. К. Чунић, А. Надовезић и Коста Арсенијевић разрешени су од кметовске дужности 16. о. м., а на њихова места постављени су да приређено, до нових избора, пре дужност чланова суда г. г. Јов. Антонијевић, Јов. Илић, досадања чланови суда и Мих. Н. Живадиновић адвокат; а кметовских помоћника г. г. Коста Арсенијевић досадањи кметовски помоћник, Дамјан Димитријевић, кафеџија, Срета Димитријевић кафеџија и Младен Милић трговац.

Исто су тако разрешени од дужности и заборавши општински са својим замеоницима.

Концерат на Калимегдану биће 22. овог месеца у корист подизања и уљепшавања Парка Калимегданског. Свирање војена музика одабране комаде. Почетак концерта у 4 часа по подне. Улазак од особе 0·50 дин. Деца испод 12 год. плаћају 0·20 дин.

биће, али при петом мораде устукнути у тврђаву. Али опет одатле згодном приликом провали посада, напрати напоби, и заробн аду јапичарскпе.

Али-паша сабра на силу народ из околине, и питера га, да иосн у градске опкопе ируке и разно хране, да затрпа јарконе. Али ни то му ие поможе, јер опсађени успеше, да то напомпљано дриже средпно ванше. За то време скупи се војска под баном Ивк. Зрињским, Јепдоњићем и Пазаконјем, у којој је војени бплп најкшпе добровољапа Граничара из околних градпчких градова, хајдучка, Мартолоса, Ускока и Морлака. Ште сте свпшљавше једну велику пљачкашку пратњу. Она изјуче да ударе прво на Бобовац, ве би ли одпукли Али-пашу од Сигета. Али-паша чујпше да му је Бобовац у опасности, пајреже се замете тамо са 20 000 коњапика и 10 000 јапичара и са хиљаду Мартолоса. Пра поклупају да пређе реку Рпбу и ударп на бана Зрињског буде одбијен. Поражени Али-паша 31. јула даже посаду Сигета, и повуче се к Печују.(1) Наш летописац вели о томе:

„*В лето 1556, коли Хадум паша под Сигетом многи неволучи*".(2) За то време Мајкоч, који свпшак-бег у Босни, опседнпо је Крупу и Костајницу, пеју кадајом — како неке веће изпори — немачкот заповедника Лустхалтера, и осподи. Тиме би Турадина отворена Хрватска све до реке Куне, те бан Зрињски мораде 1556. год. посаду градова: Бужпка и Перушпка. Мајкоч-бег се са тим свемп на Бихаћ, да га заузме, али га среће пије послужила, пито је г. 1557. посада градска пспчапа била са 200 момака.(3) Те пак гпаше Ферхад-паша босанскп придре у Хрватску са 6 000 људи, али зло прође, јер га Јепдоњић и под-бан Адапић добро дочекају.(4) Тако се исцрстано водпла борба па границп Хр ватске и Славопске крајпне, док пајзад г. 1562. не дође на Цариграда одобрепа мир на сеам година, између султана и Фердинанда, под условом: да Фердинанд плаћа 30 000 дуката на годину, и да не удара на земље Јована Жигмупда, краља српскога, нити на султанове граппце.(5)

„Тако се исказпли миром — пспп Симпћалас — свршује, па утп крвопрпја рат, коме је бно повод у Ердељу, почетак у Угарској, а свршетак у Хрватској". За живота Фердинандова, с нетпне стране пије више изазпвао султан на рат, јер избрап за немачкога цара, Фердинанд се до смрти своје заппкпвао кајрадије, уједпњеном персијских секата у своју корпспнк, на ту у томе ратове и смрт 25. јула 1564, године; пека наследи сип му *Максимплијан*.

Умиру владопни, умиру и владопи утоварп. Тако је и овде бпло. Чим Максимплијан ступи на престо, добије од султана поруке: или да мир подпсе, или да прпнп рат. Мпли краљ сабра око себе најутеспије луде из своју своји земаља, да се посаветују о султановпм поруџпна. Гласови су били подељени. Они који су били ближе Турцима, као хрватски великапи, захтевали су рат, али немачки заступпнпци надвладају противним мпсљем. Заппмљива је

(1) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S. 258—259. — Smiciklas T.: Por. krv. ug., II. str. 50.

(2) Šafarik P. fr.: Památky, str. 84. — Сшпчкпе орп. крал. акад. пау., III. стр. 142.

(3) Lopašić K.: Bihać i Hrvatska krajina, str. 75.

(4) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S. 260. — Smiciklas T.: Por. krv. ug., II., str. 51.

(5) Smiciklas T.: Por. krv. ug., II. str. 52.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ
од 2. до 7. Маја 1894. године о хемијском прегледу животних намирница и других предмета од утицаја на здравље људско за општину варош Београда.

На санитет. ревизију, коју је у каварту напољском извршио лекар општ. вароши Београда г. Др. Ђ. Давид, послати су Државној хемијској лабораторији на преглед и оцену ови предмети: 3 проба ракије, 2 вина, 4 шаврле, 2 бибера, 3 шећера и 1 проба каве у праху. Од свију тих пробаланих једна и то шаврла беше фалсификована прашу граном, остало све беше неправно.

Испитане намирнице, предмети и т.д.	Број испитаних проба	Утврђена	Такође	Фалсификоване	Такође	Утврђени састојци	Утврђени састојци	Хемијске анализе	Такође	Примедбе
Вина	3	3	100	—	—	—	—	—	—	
Ракије	3	3	100	—	—	—	—	—	—	
Шаврле	4	3	75	1	25	Прашина	25	—	—	
Бибер	2	2	100	—	—	—	—	—	—	
Шећер	3	3	100	—	—	—	—	—	—	
Кафа	1	1	100	—	—	—	—	—	—	
Укупно	16	15	93·75	1	6·25					

Из државне хемијске лабораторије у Београду 12. Маја 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА
У месецу Априлу 1894. г.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У ком крају	Куће	Зидане Салаше	Дрвене	Радионице, особ. зграде	Подруге	Остале	СВЕГА
У кв. варошком	1	—	1	—	—	—	2
„ „ теразијском	1	—	—	—	—	—	1
„ „ савском	—	—	—	—	—	—	—
„ „ дорћолском	—	—	—	—	—	—	—
„ „ палилулском	—	—	1	—	—	1	2
„ „ врачарском	—	—	—	—	—	—	—
Ивван варошки	—	—	—	—	—	1	1
СВЕГА	2	—	2	—	—	2	6

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Недеља	Понед.	Уторак	Среда	Четврт.	Петак	Субота	СВЕГА
Одпеодне доцн.	1	—	1	—	—	1	—	2
Одпеод. поодне	—	—	1	—	1	—	1	4
СВЕГА	1	—	2	—	1	1	1	6

Примедба: осим тога, било је 5. истог месеца једно алармирање.

Из статистичког одељења суда општине варошн Београда 10. Маја 1894. године у Београду.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путничка слобраћај вароши Београда. У седници од 1. до 8. Маја 1894. године допутовало 869. отпутовало 840 Од којих су:

а.) Пола: мушких 817, женских 52.

б.) Вероисповести: православне 747, католичке и протестан. 68, мојсијенске 35, мухамеданске 19, свега 869.

в.) Постојбина: Србија 717, Дуст-Угарска 93, Босна и Херцеговина 7, Црна Гора 5, Грчка 5, Турска 26, Бугарска —, Румунија —, Русија — Германија 5, Франц. 4, Италија 1, остале државе 4, пан Европе 1.

г., Занимање путника: Трговци и економи 57, Занатлије 87, Трговци 350, индустријалци 2, инжењанти и предузимачи 24, Гостионичари 21, Интелигенција (војска) 105, Ђаци 22, радници и помоћници 74, Пилари и бозаџије 13, надничари и слуге 72.

Из статистичког одељења општине варошн Београда 12. Маја 1894. год.

СТАТИСТИКА САМРТНОСТИ
у месецу Априлу 1894.

Смрт је узела 106, од којих су 58 мушких, 48 женских.

По вероисповести: православне 80, католичке 15, протестантске 2, мојсијенске 9, мухамеданске —.

По месту рођења: 69 из Београда, 16 из Србије, 21 из других држава.

По дезенима варошн: 8 из варошког кварта, 8 из теразијског кварта, 11 из савамалског кварта, 15 из дорћолског кварта, 26 из палилулског кварта, 38 из врачарског кварта, — из Топчидера.

По брачном стању: 75 неожењених или неудатих, 22 жевених или удатих, 9 удовиц, — разведених, — напбрачних.

Из статистичког одељења суда општине пар. Београда 17. Маја 1894. год.

О Б Ј А В А

Суд ове општинеки има за издавање под закуп, конисе траже у новом општинском сепаиу, и старом гробљу.

Ко жели на које од ових трапа под закуп за ову летњу сезону узета, нека се ради тога обрати одељку палилулском ове општинског суда где ће а цену сазнати.

Бр. 2916. — Од суда општине Београдске, 16. Маја 1894 год. у Београду.

беседа, коју је на том неку говорио бан Никола Зрињски. Из ње назовемо само ово место, које описује у истини свободну појеку турску, што је у толико знаменитије, да су Турци и са таком појски, могли да заставе хиљаде хришћанских окованика.

„Истина је — пели Зрињски — да Турчин у бој води једну појеку, му луди више него што је истина. Ја сам већ видео турске појске, које је сам судутан водио, видео сам их на ко изашли од 22 годиште, кад су ухваћа на Бел ђурђевце, за там када су с њима ставе Кисег опседале и када су, због ваше немарности, Острогон и Стопни Београд заузеле. За то и тврдим, да није турска сила ништа, како се обично говори. Судиг нема више пешака јаничара од 12 000—14 000. Број његових коњаника из Европе и Азије 25 000—30 000. Исто толико може бити његових лопкавих тешеске страже и оних, који му служе на Крајини у Угарској и Хрватској. Остала хрпа коју Турчин са собом води, и не долази у бој, него у табору чини разне службе, а за ју и напуште, не може учинити нпкакве штете, јер је без честитх оружја; многи између сако сиромг, а многи су и без њих. То су убоги турски поданици из Грчке, Бугарске и других поједрављених земаља. Када знам, да је толика сила Турака, одка е поуздањем велим, да би нам доста било 70 000 хомљаника и пешака, да се с непријатељем на бојном пољу опседнем".(*)

Максимијана посла поклонике у Цариград, да мир обнове. Али и ако је он избегавао рат, морале пркнити бачену му рукавицу. Неки његови генерали запале се нешто са српеским војводом Јованом Жигмундом Заполањем, и отеше му неке места год. 1565. Угонорен нам у Сатмару, Жигмунд се мораде покорити Максимијану, одрекавши се круне угарске. Кад то дочује султан, плане гневом на Максимијана, и веллки везир *Мустафа Соколовић*, Србин-потурчењак, приправи војску на сплна краљина. Посланици бечкреви још су пуговали по Цариграду, када ли запонеди свом брату Мустафи Соколовићу, босанском паши, да удари с војском на Славонску краљину. Град *Крупа* још је била на том краљу најјача; ну су, као што смо раније видели, Турци покушавали да заузму, али нису успели. Сад са тврдо реше, да је поштто но то осноје. Крупу је бранио дичан Србин *Матија Бакић*, брат соколова српских Павла и Петра Бакића.

Чим су Турци опколили град, новоку Бакића да се преда с шездом. Бакић одбије позив, али одних разлопке тежеиске заповедпику крајишске војске генералу Јованну Ауерспергу, Николи Зрињском, бапу Еразму и Франкопану Слуњском. Му хришћанска се војска одвиј споро купила, а за то преко су Турци свуда око Круне исколали шанчеве и утврдили се. Посада са храбрим Бакићем на чеху, храбро одбија турске ђурише, кад се једна 21. Јуна појави и оне стране Уже 7.000 хришћанске војске, под командом генерала Ауерсперга. Из Бихаћа довеу и 3 већа топа, и намести против турских шанчева око Круне. Турцима 16 јана шезде жестоке оружје, те је Соколовић сдао по ну у Бакићу. Бакић је прекинуо Ауерсперга, да удара сада с војском на Турке; али овај то не учини, на забрани и Франкопану Слуњском. А П. Фаркашићу сам се крену да заштити Бихаћ. Тиме је решена судба Крупе.

(*) Zrinkiana I. Pov. list. br. 31. стр. 34.

ОБЈАВА

Пошто суд ово општинско није на на трећој јавној лицитацији могао издати под закуп право наплате таксе за набење песка савско-дунавске, због мале понуђене цене од стране лицитаната, — то је одбор општински у седници својој од 7. Марта тек. год. АБр. 1278 решио: да наплаћивање таксе за набење песка са обале савско-дунавске прши сам суд преко својих органа.

С' тога суд напоминва о овоме грађанство, е чим да песак коме је потребан може вадити и носити са поменутих обала поштујући претходно јави се дотичном контролору обале, коме ће платити и таксу у 30 пара дин. од једних кола песка.

Ко не плати ову таксу а ухвати се да песак вади и односи биће строго према закону кажњен.

АБр. 1278. — Од суда општине Београдске, 16. Маја 1894 године у Београду.

ОБЈАВА

Као и прошле тако и ове године, општина Лазаревачка држаће тродневни пазарџур о Спасову дану 26., 27. и 28. Маја 1894 г.

Ово се објављује сваком ради знања.

Од суда општине Лазаревачке, 12. Маја 1894 год. Бр. 2199.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (вилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За неуредан шпорхерд . . . . . 0.20 д.
в) За уредан . . . . . 0.40 д.
г) За неуредан уредан шпорхерд у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са пећи пећи . . . . 0.20 д.
з) За палење димњака (вилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Празњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од мотка . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

а) Марка за пасиче за годину дана . . 3 — д.
б) Обавезање изубедене жорте стоје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 566.52 д.
г) Велики гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За вароши: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0,25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За вароши: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 9. до 14. Маја 1894. г.

КЊИГОРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈНИЖА Дин.	НАЈНИЖА пар.	НАЈВИША Дин.	НАЈВИША пар.
	АРНАУШКА				
	ПРАШНА КУКУРУЗНА				
	ПРАШНА ПШЕНИЧНА				
710	ЊИВА БЕЛА (ОДЛИТ.)		60		50
	ЊИВА ЦРНА (ОДЛИТ.)				
3620	ВОЛОВИНА		50		40
139	ЈУНЕ НЕ ПРАНЕ		140		120
	ЈУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУЊА				
	ЛАВУША				
1517	ЈЕЧМА		10	50	10
	КАЛМАКА				
	КОЖА ПОЛОВСКИХ				
15238	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
	КОРЕ ЏРЕЗОВЕ				
	КРВАВА				
95670	КРВЊА		3	70	3 60
4159	КРОМПИРА		30		25
4685	КРУПИНКА		11		10
	КРУПИЊАКА				
71160	КУКУРУЗА		10	60	9 50
	КУПУСА				
238	ЗОЛА ЖЕТОЉЕВОГ		60		50
	ЗОЛА ТОПОЉЕВОГ				
	ЛУКА АРНЕЋАНЕ				
	ЛУКА БЕЛА				
1993	ЛУКА ЦРНА		30		20
8	МАСЛА		140		130
356	МАСТИ		120		115
	МЕДА				
	ОБАНДА				
60332	ОВСА		12		10 50
	ОРАЈА				
895	ПАСУЉА		12		10
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
136900	ПШЕНИЦЕ		11	40	11
440	РАЖИ		8		7 50
	РИБЕ КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РИБЕ КОМ. МЕКЕ „				
539	РИБЕ ПАЛ. ЈЕРТЕ „		1		90
28592	РИБЕ ПАЛ. МЕКЕ „		50		30
23571	СВИЊА ДЕБЕЛИХ		85		75
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
35547	СЕНА		5	50	4
1458	СИРА		50		40
2760	СЛАМЕ		2		1 80
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
	УЉЕНА ДУВАНОВ				
152200	УЉЕНА КАМЕНОВ		3		2 50
	ШИШАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
128752	ШЉИВА СУВИХ О. Г.		16		9
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
50000	ЦЕЦКИТА				
5995	СИТНИЦЕ				
	ВОЋЕ РАЗНО				

Данко је пак било држање мирне посаде Крушке, која је бројила испрва 28 јунака, али је и од те чете до 22. јуна било 6 тешко рањених и међу онима и војвода Бакић. Видећи неодлучност хришћанских војвода, а после и одлазак војске, иначе нису у храбрости попустили. Најзад 23. јуна, кад ује у град велико ускока, Турци јуришају. После дуже борбе изиђи на града *И Бакић* са још 7 друга, па се са њих двоје пробије до Уне но ту се утопи.[1])

Освојењем Крупе, Турци су добили ону чврсту подлогу за даљо освајање хрватских земаља. Једини најјачи град ка Крајини беше још Бихаћ, и Бихаћани се надаху утврдо, да ће скупљене турске паше сада на њих. Те с тога Аурегсперг спреми брже боље у Бихаћ капетана Матију Мура са 200 пушкара Сокколовић се, добре утврди Крупу са 300 копљаника и 400 пешака, а окрене се на друге градове Славонске крајине. Код Осјечке — у Хапсра „oberesto“, — суседне се бан Ердеди са Турцима, и у боју надбије пашу, који се сакрије у неки град, на одатле исходно умаче.[2])

Али није ни година даса прошла, а султан се крене опет на ваше стране.

Иза нада Крупе, покупа Максимилијан дићи хришћанску Кирсно на општу пошу, против Турака. Али пре тога новаче посланике г. 1566 у Цариград, да иште мир од султана уз повратак Крупе и неких места у Угарској. У ово је доба стигло ово посланство, јер на везирској столици, место миролубивог Али-паше сеђаше ратобори српски сисак *Мехмед Соколовић*, који наговори султана да продужне ноши рат на Угарску. Посланике Максимилијанове затворе, а султан запонеди својим пашама да се спремају за пут.

Пре него што се сам крекуо на чело своје војске, нареди султан Пертев-паши, да са 25.000 коњаника и пешака, и 2.000 јаничара оседне град Кузу, а војвода Ердељер, Ј. Жигмунд Запоља, са крменски Дели-Бирајем удари на Сигмар и Токај.

(наставиће се)

[1]) Lopasic II.: Bihać i bihaćka krajina, стр. 215—216. — Hammer v. Jos. gesch. d. osm. Reiches, II. B. S. 248.

[2]) На истом месту.

УРЕЂИВИТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаше ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горња Јавинска улица бр. 85. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 23. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин
на пола године . . . . . 3 „
за слање књиге на годину . 9 „

НЕДЕЉА 29. МАЈА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 5 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИКУ НА ОКРУЖНИ СУД А ГЛЕ ВАРОШКОВАЊЕ НА ГРАДОНАЧА
Рукописи се враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Јуни 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	12 с.	2 с. 20 м.
2. и 3.	12 с.	2 с. 1о м.
4—6.	Неће се палити никако.	
7. и 8.	9 с.	11 с.
9. и 10.	9 с.	12 с.
11.	9 с.	12 с. 30 м.
12.	9 с.	12 с. 40 м.
13. и 14.	9 с.	1 с.
15.	9 с.	1 с. 20 м.
16—22.	9 с.	2 с. 20 м.
23—25.	8 с. 50 м.	2 с. 20 м.
26—28.	8 с. 50 м.	2 с. 30 м.
29. и 30.	11 с.	2 с. 30 м.

Напомена. 1. Ове су таблице праћене пре-ма месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачне времена лампе неће се палити и онда, кад се према овим табли-цама имале не би палиле.

3. У 11 часова пре но ноћи утиснуће се полонина лампа онда, кад ноћ спезне од пре на до после но ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 29. Маја 1894. год. ЕБр. 2741.

ОБЈАВА

Суд општине београдске објављује гра-ђанству, да је такса за мртвачка кола по-штинска златно спуштена и да сада поштује:

а) Просте кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са кадјелима са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

Порез мртвачких кола општина даје и свој фијакер за спешитеља до гробља и натраг.

Од суда општ. града Београда 14. Априла 1894. год. АБр. 2341.

НАРЕДБА

Да би се на Мајданом тргу, на Тразлишту, одржавао ред у погледу купопине и продаје стоке и осталог, што приватни за своју потребу купују, Суд општине града Београда

НАРЕЂУЈЕ:

I.

За време док грађани за своју личну потребу купују предмете, што се на овом тргу продају, прекупци не смеју ништа купо-вати. Ово време траје до 9 часова пре подне, што ће се спуштањем застава об-јавити.

Трговци, који се баве храњењем стоке и извозом, и месари, који су неспособни про-шире за упражњавање месарске радње, могу куповину вршити у свако доба без икаквог ограничења.

II.

Свако лице, које хоће да на Мајданом тргу заслужује било новцем или теретом кућне стоке, било клањем исте или на чим другим, мора имати нарочити допуст од суда ово општинског.

III.

Прекупци до 9 часова, а надничари и клани на сво време нијане, не смеју се ба-кити ни другом месту на нијани сем места, које им се нарочито одреди.

Надничар и клан ниже напустити одре-ђено место само на ноћи купца, да му кућьену стоку однесе, отера или кад си нијане хоће да иде.

IV.

Ко се о ову наредбу огреши биће кажњен по параграфу 383. и 326. кривичног за-кона.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЊА У ТУЗИЊУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Л. М. СПАСИЋ.

(Академијски Сјајт Бог. Шћеће кнеђеско прави академијски кнеђеског сјајт. Београдско).

Мотто:

— „Шћеће тако пређеста бит утешено чудних умих и слободних чувајр слатко!" (Пређе је да пређеста мудрости чудних сјајт, и кнеђеја се чудне славе).

Караџић.

(наставак)

Султана јако тишташе губитак та два града. Сам пак султан пређе се 1. маја 1566. г. на Цариград пут Београда на чело огромне војске, каквој дотле никад не ходаше на хришћанске земље.(1)

Као год што му пређе, кад прам пут њиме на Беч, калиши балканских река тешкоћа брзо кретање, исто му тако сада јаке мајске кише сметаху брзом напредо-вању, те је једва после 49 дана путовања пређео у Београд. У тој природној сметњи имао је султан за свом вуту крој нашу пагоду. Шумадију великих непријатеља од српских хајдука, који су се у то доба, у сре-дини XVI. столећа, као што сви на једном месту напред споменусмо, у великим масама прали по густим шумадијским горама. Као што су у сваком пријазу, при пролазку султанове војске крој питоме моравске до-лине, они велики чувари српске слободе и самосталности држаше нападали и узне-мираваши своје непријатеље, чинећи им по-кат кад огромне потере, особито позајница пли комора — тако су исто сада у великим масама причешавали ту силовиту османску буђиту, јако успорављући њено напредо-вање, тако да је султан морао одредити ве-ћи део своје војске, које ће да чува главну трупу од тих српских хајдука.(2) Тако су се дакле сваки српског рода сје-тали душманину своме, док су њихова браћа прилу својом заливали хришћанске градове по Угарској, Словенији и Хрватској.

У Београду дочекају Сулејмана остале паше, па се одатле, немогући обог надолазе Саве преки у Земун, упути сва војска Шашу. На брзо подигнутом мосту пређеде султан војску преко Саве и упути се у Зе-муну. Одатле поручи Жигмунду Заполју, да му дође. На аудијенцији обећа му кругу угарску. На ратном већу реше да нападну *Јегру*, ну вест: да су Зрињски људи под *Бутом Пештротовићем* разбили босанског Му-хамед-пашу код *Шишкова*, на том приликом уплашили 17 000 дуката(1) премена ратни план султанов, и он, тијевша на Сигетске ју-наке, реши се да иде на Сигет. Августа 1. слеже се сваколика турска војска под Сигет, а 5. авг. громи усклиши 90 000 војника и пруваше 160 топова навести, да је и сам султан пређеде под град.

Пре него што је отпочела опсада Си-гета, 3. авг. по заповести султановој буде удављен заповедник Будима Арслан-паша, што је допустио да му граф Салм отме град

(1) Шаншет т. 3. Gesch. d. osm. Reiches, B. II 8. 213.

(2) На истом месту, стр. 214.

(1) Радић Ј.: Ист. Срб., т. 3. д. IV. стр. 37.
— Шаншет т. 3. Gesch. d. osm. Reiches B. II. 8. 217.

кова а у повољнијем случају забрањује му се пријутп на трг.

Од суда општ. града Београда 9. Априла 1894. год. АБр. 2237.

НАРЕДБА

Чланом XXVIII. правила о слободном клању стоке од 19. Новембра 1890. год АБр. 2164, забрањено је у рејону варошн Београда продавање живе стоке по варошн, већ се иста може продавати само на једном месту, које суд општинске за то одреди.

На основу поменутог члана — правила Суд општине варошн Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

да се куповина и продаја живе стоке у рејону варошн Београда врши искључиво само на варошком тргу — Тржалишту.

Сваки купац и продавац који се о овој наредбу огреши, казниће се по параграфу 326. казненог закона

Од суда општине вар. Београда 2. Априла 1894. год. АБр. 2038.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

37. РЕДОВНИ САСТАНАК

5. Маја 1894. год.

Председавао председник г. Милан. Р. Марковић, од одборника биле су г. г. Н. Павловић, Ј. Бајловић, Др. Н. Поповић, Н. Николић, Ђ. Чортановић, К. М. Бурић, А. Ј. Одавић, М. Јовановић, Н. Вулковић, М. Чортановић, С. Ј. Аврамов, М. Капетановић, од заменика г. г. Ъ. Ъ. Вељковић, Ж. Ј. Бајбутић, А. С. Јовановић, М. Павловић, С. Николајевић, Ј. Станојић, Ст. Милојковић, Ђ. Јовановић, П. Г. Мишић.

(наставак)

С. Аврајса. — Од 2—3 године одвај је дуго књиговодство код нас у општини, протеклу се рачуна и каквог напредка и ја не могу да приметим нити хоће опет г. Вулковић?

Н. Милинић. Ја се сложен с Вулковићем и њим разлога за то. (Назови какве је он случајеве имао у општини с којим женовима). Треба да видите и то, да ли је сте што је требало да уђе у књиге, уђе, и не само да ли је добро записано оно што је у књигама.

Нов. Вулковић. — Ја сам протеклог рачуне књиговодства. Оно што се подноси, тачно је. Али ни једно да и код другог књиговодства може да буде погрешка које одборске поверенштво не може одма да пронађе: оно не може да види да је сте што је требало да буде заведено, доиста заведено, но само гледа да ли је добро заведено и да ли је књижено. Има примера код новчаних завода да се на годину дне налази сво као исправно а после се, при јачој контроли, нађе грдне злоупотребе.

М. Павловић. — Ја што би сам избегавали ово што г. Вулковић предлаже. (Ко избегава?) Ја сам за то да се усвоји његов предлог.

Председник. — У колико је јача контрола у толико ће послови општински бољи ићи. И ја баш мислим да чињете предлог и проведете овуда где би сте на најмању сумњу или неправилност наишли. Тако се само то избегава код се пази и одма спречава ина непрошла. И сеље што год хоће учинићу.

Ст. Милојковић. — И ја се придружујем Вулковићевом предлогу.

Н. Вулковић. — *За сам казао и поновићу: да ваљ узети стручно лице из ма ког оно биле и ван одбора и платити га да нам оно уради.* (а шта ће рачуновештити?)

Председник. — Рачуновештаи нађе за оно што неки г. Вулковић. Он контролише сваки дан оно што се ужон у касу и да ли оно долази ту приходно и да ли се приходно издаје. Али ни ће следа како се књиговодство води а г. Вулковић то хоће.

М. Јовановић. — И ако нам да на чеду видимо књиговодства стоји чеиех који радује добро, ја се опет сложен с г. Вулковићем да треба одредити стручњака да прегледа књиговодство нашто протекло врсмо које ће да контролише да ли све тако иде како се ситурно уби, јер злоупотребама на тоне настоје у интересу свом. Код књиговодства дуплог рачуноводства погрешке лако се нађу и ако не дуго лако ће сам сто се бројеви слажу сами исто кредитне г. Вулковић.

Ј. Бајловић. — И ја казано да је за ово главно наспоштати и пазити да се сва нама прилика уредно у књиге уводе. Али како би то било немогућно ако је једно лице је сам за помоћу од 2—3 стручна члана.

М. Капетановић. — Стиар је казао и је истина сам да ће бити најбоље да у чланко г. г. Вулковића, Бајловића и Мате Јовановића да нам они резервну кажу ће се ова контрола извести нашта (Бајловић: узмите мађер ако од мене).

М. Јовановић. — Ја мислим да умесно г. Вулковића који је стиар и напоменуо, да он сам нам још с нам, неки кажбе, кромеси нити да се ради но онако. Ако се усвоја комисија по предлогу г. Капетановића — ја предлажем г. г. Вулковића, Чортановића и Тошу Михајловића (који сс: а председник).

По саслушању свега онога одбор је решио, да рачуне општинске за прво тромесеље ове године прегледа и одборну подносе извештај одборско поверенштво одређено за овај посао решењем одборским од 28. Марта 1894. год. ББр. 984.

На предлог одборника г. Николе Вулковића одбор је решио, да г. г. председник општине и одборници Ј. Бајлови. Н. Вулковић, Т. Михајловић и Из. Чортановић, као одборски повереници пруже на који ће начин најбоље бити да се преузда, да ли се књиговодство општинско правилно води и да ли се сви приходи општински кроз књиге проводе, и да о томе поднесе одбор.

Председник. — Сад имамо да сршимо предмет в уступању земљишта болници за душевне болести, о коме је, као што вам је познато, било реча и прошле ћуте, и ко кме: Господин Министар унутрашњих дела тражи, да општина уступи прилежеће болници за душевно болесне оно земљиште, што лежи између садашње болничке зиниде, тамничарског дућа, доле стране предстојаће Борине улице и оне праве линије, која се повлачи од западног зида бараке ка Београду, до сиетлана исте са Борином улицом.

Г. Мате Јовановић мисле би нам у том пољеду послужити скојим резервацијем јер је ово уступ ту ствар. (Мате: прочитајте мој елаборат.)

Добро. Чујте. (Секретар прочита).

Весиим. Њега замени еиновац пелиног бешира, Мустафа Соколовић. Глас о жалосној смрти Арслановој узбуни и Пертев-пашу, који још од марта опсађивале град Видин са 27 000 људи, те сад напрегну сне снаге силе да га заузме. Буду је бранио *Џемаџи-трупе Османовић* са једном четом српских коњаника, које сам планиле. Докле је он био у животу, Турци не мотаху да заузму град, али кад Џемаџиде паде, онда и ова лена посада, остављена неслогом међичких вођа, који за њ преузеше команду, морале се (1. сент.) предати. „И тако — бозно уздивише Рајић — народ српски, који обитаваше по тим странама, потпаде под турско иго, многи пад мач осуђени бише, а други као заробљеници одведни у ропство“.(1)

Чим је Зрињски чуо да Сузејман иде на Сигет, јави то краљу Максимилијану, по пручујући му, да ће за четири месеца сам моћи удржати сутписку војску, а за то време заведо ће стићи краљева помоћ. Преко 10 0000 које Немаца, Чеха, Талијана и Мађара крстало се на Дунаву и Дрви али ништа против Турака не предузимаше, нити се крсташе у помоћ Сигету.(2) „Сигет, на малој удаљености у кадуву реке Арамање, која се уиек назива, налази се као на острову у средини блатног и баровитог језера (Sziget-острово). Као тврђава, Сигет је био најјача у Угарској; замаи је ограђен са пет платна, а стара и нова варош дељени грудобраном и дубоким ровом“. У такав град заговорио се сада славни Зрињски са својим витезовима, међу којима војводама блистају српска имена: *Петра Фарнаимбла, Мирка Стаиниславића, Јована Вукасовића, Јована Очкоревића, Луку Пинџетовића*, капетана *Дамјанов*, *јунака Радованов* и многих других.(3) Чим доће султан, отпочну јурши на спољне задње старога града. Зрињски сабере око себе сне витезове и ноћне им говорити: „Турци се уздају у неизмерну силу своју, а ми у Бога великога, који ће нас неће оставити, ако га будемо од срца молили“ — на тражање даље да се сви закуну, да ће дати јуриш неће напезирити. И он им положи заклетву, одредивши им за наследника сина неђког Гашпара Алапића, ако би он несрећом погинуо. Задахнути једним духом храбрн борци сигетски скоиуше на ђедене градске да одбију турске јурише, који бесне неће два дана. Ту сваки пасиши око старога града ће могуће изградити даљу каваиду, те Зрињски попали варош и мостове, па се повуче у стари град. Турци се сада ближе приближу, и за ангарипту наиместе топове, међу којима је био и онај код Осека заливен Канџијаеров топ. Из њега сала са три стране ноћну удари на град. Већ су се и ђедени старога града почели трести од силних бухала, над једном приликом налете на градз са спојима два витеза, капетани Давидов и Радован, и нанесоша ударивши жестоко на турску артиљерију, тако их збуше, да ноћну одних устуиати, остављши и топове и сву запрегу. Не могући их у град увући, победници их само свесеросше. Ну у томе се и Турци приберу, на целом силом напрну на ову њаку одважних јунтова, и разбију их, тако да и Давидов и Радован падоше на месту мртви. Ну то је Турке стало великих губитака. Међу многим простим војницима изгубише и двнчарски ага Бухук-паша и други каветан страиц Јусуф.(4)

(1) Мат. Серб. гл. IV. стр. 98.

(2) Другачије Шлецерр Историја и т. д. стр. 231.

(3) Pirot I. (Шлецеров Сеч. Срби у Уг. кн. I. стр. 77.

Ната Јовановић. — Већина од вас, господо, била је и прошле седнице ту и себи се ове ствари. Управник болнице за душевне болести загледне је један дан вароши пред болницом и Министар вас је позвао да ми то одобрите пошто ће он то замљите да експроприше по закону о томе. Ми ће могли пристати ни уступање тога земљишта али за замену. Сучајно тамошњи на то нити је загрђено, ја сам приметио да је то суво и да то не може бити загрђено. Ма само по регулационом плану утврђеном по споразуму са г. Мих. грађевцем и уштрб. дела решила да ово може да буде један широк пасе од 50 хвати. И ако тај загрђени простор дољазно би у тај други ово варошки.

Са тиха даље вала јавити да то загрђивање бити не може.

За тим настаје дотоварање: шта да се ради у овог участају аредемнк, Др. Паше Поповић. Ната Јовановић, Калостинић, Чортановић, Илија Трнавић и други.

После конференција одбор одлучи, да се ово тражење спроведе општинском грађевинском одељењу на изненађај, како ово земљиште стоји спрам утврђеног регулационог плана варошн Београда.

Састанак закључи у 9 часова.

РАСПОРЕД

подношења испита у београдским основи. школама

I. Дунавски број

1. јуна пре подне у IV р. 1. одељења мушке школе;

3. јуна после подне у III р. 2. одељења мушке школе;

2. јуна пре подне у припремним разредима, мушке и женске школе;

2. јуна после подне у I р. 2. одељења мушке школе;

3. јуна пре подне у I разреда 1. одељења мушке школе;

3. јуна после подне I р. 1. одељења женске школе;

4. јуна пре подне у I и II р. 2. одељења женске школе;

4. јуна после подне у II р. 2. одељења мушке школе;

6. јуна пре подне у II р. 1. одељења мушке школе;

6. јуна после подне у II р. 1. одељења женске школе;

7. јуна пре подне у III р. 1. одељења мушке школе;

7. јуна после подне у III р. 1. одељења женске школе;

8. јуна пре подне у IV р. 1. одељења женске школе;

8. јуна после подне у III и IV р. 2. одељ. женске школе;

9. јуна пре подне у IV р. 2. одељења мушке школе;

9. јуна после подне у V разреду мушке школе;

II. На И Врачару

1. јуна у I раз. женске школе
2. „ „ I „ мушке „
3. „ „ II „ мушке „
4. „ „ II „ женске „
7. „ „ III „ мушке „
8. „ „ III „ женске „
9. „ „ IV „ мушке „
10. „ „ IV „ женске „

III. На 3. Врачару

11. јуна у IV раз. мушке школе
13. „ „ IV „ женске „
14. „ „ III „ мушке „
16. „ „ III „ женске „
17. „ „ II „ мушке „
18. „ „ II „ женске „
20. „ „ I „ женске „
21. „ „ I „ мушке „

IV На Чубуре.

22. јуна у I раз. мушке школе
23. „ „ II „ „ „
25. „ „ I и II раз. женске школе

Испити ће почињати пре подне у 7, по подне у 3 часа.

Главни Школски Одбор.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

Извршене анализе вода београдских водовода, од 10. до 20. ов. мес. дале су ове резултате:

Број	Датум	Место пробе	Чврстоћа	Ут. кал. перм.	Хлор	Амон. азот	Нитрити	Нитрати	Број кол. у 1 см³

и 0.0075 треба да стоји *0.0007* и *0.00075* грама гвожђа оксала у једном литру киселине.

Из државне хемијске лабораторије у Београду 25. Маја 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седници од 8. до 15. Маја 1894. године довучовано 1001. отпутовало 919 Од којих су:

а.) Пола: мушког 933. женског 68.

б.) Вероисповести: православне 869. неправославне 79. мојсијевске 36. мухамеданске 17. свега 1001.

в.) Поступања: Србија 814. Аусет-Угарска 76. Босна и Херцеговина 9. Црна Гора 10. Грчка —. Турска 39. Бугарска 7. Румунија 6. Русија 2 Германија 8. Франц. 10. Италија 10. остале државе 8. ван Европе 2.

г.. Занимање путника: Земаља и економи 71. Занатлије 87. Трговци 439. индустријалци 7. шпекуланти и предузимачи 14. Гостионичари 24. Интелигенција (војска) 146. Ђака 14. раденици и помоћници 53. Пољари и бозаџије 10. надничари и слуге 67.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 18. Маја 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине града Београда од 18. тек. месеца АБр. 2963, — Економно одељење истог суда држаће на дан 8. јува оне год. од 3—5 сахати по подне у канцеларији својој, јавну усмену лицитацију за набавку и израду одела за пожарашке општинске и то:

За израду 22 блузе, 22 чакшире, 22 шајкаче од чохе; 22 блузе и 22 ком. чакшира од сегелтуха за пожарнике. И

За израду 1 шињела, 1 блузе, 2 ком. чакшира, 1 шајкачу од чохе и 1 блузу и 1 чакшире од сегелтуха за командира пожарне чете.

Каушију позижу српски грађани 300 а страни душло у готову или српско државним папирима од вредности.

Мустре и остале погодбе о изради овог одела могу се видети сваког радног дана и и на дан лицитације у канцеларији економног одељења.

Ко жели примити се израде овог одела нека означеног дана дође и лицитира

АБр. 2963. — Од суда општине града Београда. 27. Маја 1894 год. У Београду.

О Б Ј А В А

Пошто суд ово општински није ни на трећој држаној лицитацији могао издати под закуп и право наплате такси за набење песка саввско-дунавске, због мале понуђене цене од стране лицитаната, — то је избор општински у седници својој од 7. тек. Марта год. АБр. 1278 решио: да наплаћивање такса за набење песка са обале саввско-дунавске врши сам суд преко својих органа.

С тога суд напоменута о ономе грађанство, с тим да песак коме је потребан може палити и носити са поменутих обала поште претходно јави се дотичном контролору обале, коме ће платити и таксу у 30 пара дин. од једних кола песка.

Ко не плати ову таксу и узима се да песак нади и односи биће строго према закону кажњен.

АБр. 1278. — Од суда општине Београдске. 16. Маја 1894 године у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (димњидре) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За вешљања шпорхера . . . . . 0.20 д.
в) За уласа . . . . . 0.40 д.
г) За велики улазак шпорхера у гостионицама . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чуварка од 2 и по метра уједно са димњаком . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење кућних од 2 и по метра уједно са свим њима . . . . 0.20 д.
з) За пилење димњака (димњидре) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од дубље метра . . . . . 10 — д.
б) Од плитке . . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марка за кошто на годину дана . 3 — д.
б) Обнављање потрбљене марке стоје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 355.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
ђ) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварторе: Сиромашки, Теразијски, Вароши и Вракарски

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири пет више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без шпајза . . . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом без шпајза . . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 22. до 28. Маја 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈМАЊА		НАЈВИША	
		дин.	ст.	дин.	ст.
	АРНАУТКА				
	КРАЉИЦА КУКУРУЗИЦА				
	КРАЉИЦА ПШЕНИЧИЦА				
1202	ВИЊА БЕЛА (ОД ЛИТ.)		60		50
	ВИЊА ЦРНА (ОД ЛИТ.)				
1000	ВОЛОВА	45		40	
	ВУНЕ ЈЕ ПРАЊЕ				
	ВУНЕ ПРАЊЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУЊА				
	ЛАБУДА				
11590	ЛОЈА	11		10	
	КАЗМАК				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
6169	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
404	ЈОРГ ПРЕЉЕЊЕ	14		10	
	КРЊА				
53010	КРЕЧА	3	70	3	60
8823	КРОМПИРА	20		15	
	КРУПИНИКА				
	КРУШАКА				
59415	КУКУРУЗА	10	50	10	
	КУПУСА				
	ЛОЗА НЕТОВЉЕНОГ				
	ЛОЗА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНЕЋАНИЋ				
	ЛУКА БЕЛА				
4216	ЛУКА ЦРНА	30		20	
17	МАСЛА	150		140	
1232	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОВАДА				
3690	ОВСА	12		11	
56	ОРАЛА				
566	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСА				
89679	ПШЕНИЦЕ	11		10	50
	РАЖИ				
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. ШЉ. МЕКЕ „				
	РАК. ШЉ. ЉУТЕ „				
35690	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	45		20	
10292	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
16810	СЕНА	6		5	
2225	СИРА	60		40	
3760	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
1839	УЉЕЗНА ДРВЕТИ	8		6	
151590	УЉЕЗНА КАМЕНОВ	3		2	50
	ШИНДАРКЕ				
	ШЉИВА СУВИХ				
14274	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	12		8	
	ПРОСТОР КАМЕНА				
30000	ЦЕМЕНТА				
11057	СИТНИЦЕ				
17183	ТРЕШЊЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Павлића. Сарска Јовановића улица бр. 14. Уредник ЉУБ. КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 24. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за ствари кикве на годину . . 8 „

НЕДЕЉА 5. ЈУНА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА О ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТУ РАЧА САЛИ УПРАВНИШТВО НА ОПШТИНСКИ СУД А СВЕ ВЕРОВАЊЕДЕЊЕ НА УРЕДНИКА

Рукописе не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампи у Београду за месец Јуни 1894. год.

Дан	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	12 с.	2 с. 20 м.
2. и 3.	12 с.	2 с. 10 м.
4—6.	Неће се палити никако.	
7. и 8.	9 с.	11 с.
9. и 10.	9 с.	12 с.
11.	9 с.	12 с. 30 м.
12.	9 с.	12 с. 40 м.
13. и 14.	9 с.	1 с.
15.	9 с.	1 с. 20 м.
16—22.	9 с.	2 с. 20 м.
23—25.	8 с. 50 м.	2 с. 20 м.
26—28.	8 с. 50 м.	2 с. 30 м.
29. и 30.	11 с.	2 с. 30 м.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светле од пре па до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 29. Маја 1894. год. ЕБр. 2741.

ОБЈАВА

Суд општине београдске објављује грађанству, да је такса за мртвачка кола општинска знатно снижена и да сада коштају:

а) Бројта кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са завесама са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

Поред мртвачких кола општина даје и свој фијакер за свештеника до гробља и натраг.

Од суда општ. града Београда 14. Априла 1894. год. АБр. 2341.

НАРЕДБА

Да би се на Марвеном тргу, на Трговишту, одржавао ред у погледу куповине и продаје стоке и осталог, што пристаоци на своју потребу купују. Суд општине града Београда

НАРЕЂУЈЕ:

I.

За време док грађани за своју личну потребу купују предмете, што се на овом тргу продају, прекупци не смеју ништа куповати. Ово време траје до 9 часова пре подне, што ће се свуштавом заставе објавити.

Трговци, који се баве храњењем стоке и извозом, и месари, који су вештини прописе за упражњавање месарске радње, могу куповину вршити у свако доба без икаквог ограничења.

II.

Свако лице, које хоће да на марвеном тргу заслужује било поштењем или терањем куцкове стоке, било плаћем ште или на чим другим, мора имати нарочити допуст од суда ове општинског.

III.

Прекупци до 9 часова, а надничари и клачи за све време пијаце, не смеју се бавити на другом месту на пијаци сем места, које им се нарочито одреди.

Надничар и клач може наступити одређено место само на позиву купца, да му куцкову стоку одисе, отера или кад са пијаце хоће да иде.

IV.

Ко се о овој наредби огреши биће кажњен по параграфу 383. и 326. кривичног за-

---

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЊЕМ У ТУРСКУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ

(Књижевника Српске Кр. Школе народне краља најмилостивијега народна књиг. Београдска).

Мото:

— „Зора нам сијечет бит ученици чудни умом и казанми чудноју славноју“. (Зрели је да претставе чудновато турске славе, и описати се турске односи).

Караџић.

(НАСТАВАК)

Бад пресе неђ последњи наменьени час за ненад из града кагло се отварање врата, кроз која последњи пут рачку једна кумбара да направи пута, а из густог дима плаше Србијанки са 217 друга. Мост пред капијом био је начињен Турцима. Поход је био страховит, нечувен, незапамћен.(1) Сви му другови храбро иђаху, а њега сваког полумртва изнесоше јаничари пред хатиџ Капиџаверина топа, да му њиме одрубе главу! Тако се свете потурице!! Турци, уз велико усклицивање: „Алах“, улете у град, на ваздуху сваку плачкати. Али у часу, над их се неђ нун град бејше капутио, громовни куцкав проломи надуха над неђ пламеном обухваћеним Сигетом, а експлозија барутна магацина, који Зрињски, при самом потписању ка смрт, бејше запалио — сплаши 3 000 Турака.(2) Тако паде најчврћи град Угарске заједно са најхрабрићим борцем — Зрињским, на очишћеј пако многобројне непријатеље војске, која код Буда мирно посматраше овај кривни двобој, где лозинке 40 Турака на сваког брапиоца Сигета. Али су и Турци скупо платили добитак Сигета. Око 30 000 лешева лежало је око задова Сигетских. Сваки је брапилац своју главу са 10 заменио!(3) Соколовићу се међу тим неће свидело, да се дуже задржава, па с тога поделивши у ране султанове, чију смрт још једнако тајаше, награде војницима, наредн одступање, кајаши, да се султан због отечених ногу не може појавити војсци, да јој лично захвали на задобијеној победи. Тек кад је у табор дошло глас, да је син Сулејманов, Селим II., пресео у Цариград и описао мач пророков, обђаи Соколовић војсци смрт Сулејманову, и име новога султана Селима II., који 16. септембра са крвим турбаном пречека у Београду земне остатке свога оца.

Српске мишиће су на хришћанској страни најчешће лежиште турске силе у њиховом напредовању; а српски умови и српско душанство само је тако славно у најодлучнијем часу сачувати турску царевину од налог одлазна са оне висине, на коју је подигле највећи ратник свога времена. „Мухамед Соколовић, осниваш Сигета, у име султана Сулејмана — вели Хамер — својом снажном руком прикупио је снагу војске и царства турске, тако да не само за време од три недеље после смрти султанове, већ у току трнаесет година царство турско било је на највећој висини и слави, на коју га је уздигао сам највећи владилац османски“. Сажалељујући судбину српску, што су њени

(1) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, II. B. S. 322—324.

(2) Дрнишанић, на истом месту, стр. 221.

кова и у поновљеном случају забрањује му се приступ на трг.

Од суда општ. града Београда 9. Априла 1894. год. АБр. 2237.

НАРЕДБА

Чланом XXVIII. правила о слободном клању стоке од 19. Новембра 1890. год. АБр. 2164, забрањено је у рејону вароши Београда продавање живе стоке по вароши, већ се иста може продавати само на једном месту, које суд општински за то одреди.

На основу поменутог члана — правила Суд општине вароши Београда,

НАРЕЂУЈЕ:

да се куповина и продаја живе стоке у рејону вароши Београда врши искључиво само на тарпезном тргу — Тркалишту.

Сваки купац и продавац који се о опу наредбу огреши, казниће се по параграфу 326. казненог закона.

Од суда општине вар. Београда 2. Априла 1894. год. АБр. 2038.

НАРЕДБА

1. Грађанству се стиква до знања, да је најстрожије забрањено дирати жице, шине, и остале апарате електричног трамваја.

2. Пешацима и колима, забрањено је ићи по путу електричног трамваја од болнице за душевне болести до Топчидера.

3. Пут ее трамвајски може прелазити на свима прелазима, који су одређени за то, али пешаци и кола треба да се склоне кад чују знак да наилазе кола електрична.

Ко не поступи по овој наредби биће кажњен по тач. 5. §. 327. крив. законика до 15 дана затвора.

Бр. 10659. Из канцеларије управе града Београда 25. Маја 1894. год.

ИЗВЕШТАЈ

О закланој стоци на општ. кланицама и отуд добивени приход у мес. Мају 1894. г.

	ВРСТА СТОКЕ	НОВАЦ	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМИМА	ПРИХОД: ВЕЛИКЕ КЛАНИЦЕ ДИНАРА	ПАРА	МАЛЕ КЛАНИЦЕ ДИН.	ПАРА	ЗАКЛ. ТЕЛАД ДИН.	ПАРА	СВЕГА ДИНАРА	ПАРА
ЗА ГРАЂАНСТВО	Биковa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волова	320	—	8640	—	64	—	128	—	8832	—
	Крава	304	—	5472	—	29	80	41	60	5554	40
	Телади	185	4823	964	60	18	50	18	50	1001	60
	Ован. и овнова	3	—	6	—	—	15	—	15	6	30
	Јарч. и коза	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Јагњаџа	11006	—	11006	—	550	30	550	30	12106	60
	Јаради	78	—	78	—	3	90	3	90	85	80
	Свиња	936	75782	7378	20	374	40	93	60	7846	20
	Прасади до 20 к.	1	—	2	—	20	—	10	—	2	30
	Прасади до 10 к.	14	—	14	—	2	80	1	40	18	20
ЗА ДРУГ. ЗАНОСЕ	Волова	26	—	—	—	5	20	—	—	5	20
	Крава	24	—	—	—	4	80	—	—	4	80
	Ован. и овнова	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Јагњаџа	282	—	—	—	14	10	—	—	14	10
	Претекли ништа-										
	увезени у варош	—	276	55	20	—	—	—	—	55	20
	СВЕГА ПРИХОДА:			33616	—	1059	15	837	55	35512	70

Увећење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД. МЕСЕЦИ	ДИНАРА	ПАРА	1894. ГОД. ДИНАРА	ПАРА	РАЗЛИКА: МАЊЕ ПО 1893. ГОД. ДИНАРА	ПАРА	ВИШЕ ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	—	—	323	15
Фебруар	25589	—	30844	90	—	—	5255	90
Март	26944	60	35104	15	—	—	8159	55
Април	27143	70	30130	45	—	—	2986	75
Мај	30914	10	35512	70	—	—	4598	60
СВЕГА	142349	90	163673	85	—	—	21323	95

Напомена. Од свиња клатих у месецу Мају, марљено лекарским прегледом нађено је 18 комада бобичавих, од којих је месо прописно поништено.

Из контролног одељења суда општине града Београда 2. Јуна 1894. год.

сиповн били тако растурени у служби својих душмана, ми се ипак морамо поносити тиме, што то беху српски умови, који знадоше поднети и ухранити османско царство на највећој висини славе и величине. Јер докле возповласку српски Соколовићи, дотле царство турско задржаће највећа претња хришћанској Јевропи; а кад њих нема, оде за чвоак и она глава оружја турског и од тог доба, па ето и до данас, мало по мало бујица турска скупља се у своје пређашње корито. Нови султан беше мирољубив и Максимилијан похита да му пошље честитања за ступање на престо. Тек г. 1568. дође се до мира на осам година на основу uti possidetis с тим, да се ни са једне стране не сме племити, нити делити међама, „да цар he свога сапеснина, цара турскога султана Селима, сваке године о новој години, по посебним посланицима са почасним даром (Ehrenpension) од 30 000 дуката походи тш".(1) Али кажда је за српску и хрватску краљеву и носса пута мало прасо овај мир.

У историји борбе Хришћана с Турцима над Сметв је један такав догађај, који својом важношћу постаиза границу једне велике епохе, незнатне непрестаним нагонн растењем османске буЈице, и исто таким опадањем снаге хришћанске. Задиме свегетске покриле су истина најхрабрији одбрану хришћанства, али су својим душевницима затрпале за навек дуги „бич Јевропе", силнпе Сулејмана, са којом смрћу сетаи народ османски и онај ратоборни дух про ројкоа, који највећма опкладе да Турци онако нису и силовито напредују. „Смрћу Сулејмановом победео је полумесец, и које му више беше сриЈа Сулејманова: смрћу Зрињскога зачеташи звезда Данава хришћанском свету, припремљена је месту одбрамбене навалпа хришћанска битка". И ако су идпеси историја знашелна, да су неки трзоги опадања османске буЈине поступно, али неприметно расли још за владе Сулејманове, ипак ми имсимо, да је поред свих тих узрока, које најсширнији пишн иекад турске царевине — Хамер — наводи, био најјачи: сама природна последња историјских догађаја, који својим гигантским корацима, довешпа турску силу на вулканвазову тачку, вису имали прнлике да Јој пустиве добар и чврст основ, те је она одмах после смрти свог највећег престављача *морала* слабити и опадати са оном истом брзином, којом је и расла. Турска сила у ово доба ништа друго не престала, до Јелну велику реку буЈну, која је услед велике количине кише брзо нарасла и прекрнлила преко свога корита непрегледна поља и долине, на чија је сушне грануле она се стала повлачити својим пробатним обалама. Ово пак што Турци чине и после нама Сметв, да унере Хришћане о своЈој пређашњој сили, само су последња знаци јачине једног снажног организма, који се уздуа отима очевидне смрти.

Очекивати је биле, да ће се Турци, срушивши и последњи бедем српско-хрватске одбране, расплинути по хиљадама хришћанских земљама, на да во свом обичају развиЈу полумесец и пред бечким зидинама, куда нвада пљачку. Али не само да тога не бепе, већ нешр Соколовнћи, прављаЈући се куки, и не помишљаше на поновни поход на зап. Јевропу, спарајући се да одрже у турској власти оно, што дотле беше већ турско. Без сумње, да је и онај ге.ијални српски син увидео, да је турска сила на врхунцу, и да се сада праћа нпкаквп сепону, те је за то одмах био склон мир, који се после кратких преговора и закључи у Цариграду, 17. фебруара 1568. год. на осам година. Изнесу б читава тога уговора, на нас је ово важна друга тачка, која по Хамеру(1) гласи: *да се Јоаннеса Дезпо, Марголана, Лепенто и Херсеговпе или иланинама моравЈу у улаз дрекати, те ако што украду, да се каже, шдеи да ми се одузме и онпо-вешку да се врати. Усколи и пребегаше*

(1) Smiechlau 72. Ver. hrv. kn. II. стр. 60.

(1) Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S. 345.

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

Напрсиње апсолне воде београд. водовода од 29—31. Маја даде су ове резултате:

Број вод. у 1 см³	Датум	Бактер.	Амонијак	Хлор	Утрош. кал.	Азотна кис.	Азотаста кис.	Чврсти остатак
106	29	0·0030						
102	30							
	31							
	Просек	0·0030	0·0000	0·0023	0·0016	0·010	0·003	0·328
	Највећи	0·0035	0·0000	0·019	0·0040	0·010	0·003	0·328
	Најмањи	0·0026	0·0000	0·0018	0·0006	0·010	0·003	0·328
	Разлика	0·0009	0·0000	0·0012	0·0034	0·000	0·000	0·000

Бактериолошка проба узета 30. Маја из главног бунара на бедња водама до даље посејује 5 колонија у 1 см³.

2. Јуна 1894. год.
Београд.

Окружни лекар,
Др. А. Зега с. р.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Електрична трамвај. Трамвајска пруга од Теразија до Топчидера, по којој ће електрична снага кући кола, — довршена је. Данас у 11 часова пре подне биће свечано освећење у Топчидеру, на коју је свечаност позвано преко 60 одличних грађана београдских чиновника и трговачког реда. Пољаак ће бити око 10 и по часова пре подне с Теразија.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички свобраћај варошн Београда. У седмици од 15. до 22. Маја 1894. године довршовало 1086. отпутовало 1048 Од којих су:

а.) Пола: мушког 1045, женског 14.

б.) Вероисповести: православне 952. неправославне 68. мојсијеске 38, мухамеданске 28, свега 1086.

в.) Пистојбина: Србија 955, Аусет-Угарска 72, Босна и Херцеговина 9, Црна Гора 1, Грчка —, Турска 15, Бугарска 4, Румунија 7, Русија — Немачка 9, Француска, Италија — остале државе 10, као Европе —.

г., Занимање путника: Тежака и економа 206, Занатлија 51, Трговаца 458, индустријалца 5, шпекуланата и предузимача 21, Гостионичара 32, Интелигенција (поједа) 161, лица 21, радника и помоћника 42, Пилара и болаџије 1, надзирача и слуге 7.

Из статистичког одсека општине варошн Београда 28. Маја 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине града Београда од 18. тек. месеца АБр. 2963. — Економно одељење истог суда јавиће на дан 8. јуна ове год. од 3—5 сахати по подне у канцеларији својој, јавну усмену лицитацију за кабасту и израду одела за пожарнике општинске и то:

За израду 12 блуза, 22 чакшире, 22 шајкаче од чохе; 22 блузе и 22 ком. чакшира од сегелуха за пожарнике, И

За израду 1 шанела, 1 блузе, 2 ком. чакшира, 1 шајкачу од чохе и 1 блузу и 1 чакшире од сегелуха за командира пожарне чете.

Каушију пољаку српски грађани 300 а страни дупло у готову или српске државним папирима од предности.

Мустре и остале погодбе о изради овог одела могу се видети сваког радног дана а и на дан лицитације у канцеларији економ ног одељења.

Ко жели примити се израде овог одела нека сазначног дана дође и лицитира

АБр. 2963. — Од суда општине града Београда, 27. Маја 1894 год. У Београду.

О Б Ј А В А

Пошто суд ово општинска није ни на трећој држаној лицитацији могао наћи под закуп право наплате такси за пијаце неска свиског-дунавског, због мало понуђене цене од стране лицитаната, — то је одбор општинска у седници својој од 7. тек Марта, год. АБр. 1278 решио: да наплаћивање такси за пијаце неска са обале свесо-

---

моју се пратити господару своме. Из ове се види та значајна околност, да је у то доба на Хрват. страни био повећи број српских хајдука, који су храњени и плаћанима задавали Турцима доста посла, краљу Ју ни тиме мало за драго; сем тога види се да су успонка пребегавала биле узела веће размере, те су Турци силом уговора приморавали побеглеву страну, да им те „пребегавше" врати, да им земља пуста не остане.

Међу тим, као и сви до сада, тако и овај угонор на босанске и херцеговачке Турке није никога предео. Рат са турским пашама на Крајини није никада престајао, па и ако се с обе стране објављивао уговорени мир. Јер ово нпа није султан Сулејман II. будинске паше — а тако су умјетнпа још пре мојима имала босанске и херцеговачке паше — одмах после склопљеног мира: „Чим наша сјајна заповест и тебе прође, назадсмо ти, да немачкоме краљу, његовим заповедницима и поданицима истрено пријатељство испољујеш; ако ме чујеш ни нашете, него ствет молдоран и ноћу, *како ти је могуће, Максимилијанову* оклопу пријатели и верним пријатељима, да донесе доказе све потпуне намере и покушаје да се не би под видом пријатељства и мира крнјама вероломства и свиетке про-

(1) Gruber R.: Darbe Bircin z Varš. str. 1. cap. 6—7.
(2) Smičiklas T.: Pov. nov. sa... II. str. 46.
(3) Lopašić K.: Bihać i Cetinska krajina, str. 76.

тиву порти радиле".(1) Потрашење турске паше, добијајући овакве и оваква слична налоге од султана, нису се нпкада нпшта бојали као ове.

О тога није чудно, што су Турци у сред мира непрестано нападали на хрватпнске градове, нарочито сада, кад су им налои Сигета биле отворене хрватске границе. Место Сигета Босанском стану утврђивали друге градове за заштиту граничне линије. Тако је *Хасанова* и *Ускрсова* страна играла улогу Сигета, па Уна *Бихаћ* и *Ресник*, даље према Купи *Хрустовица* и Сисак су два најважнија града за одбрану земље.(2) Стиче су сва турска на заузимања и била нпкад делом утврђења на ове градове. Усиок *Плиња Турговић* предводио је побуњене сељаке против домаћих господара пласких и спањара. Та борба сељака у Хрватској дала је прилике Турцима да нпто чешће нападају. Нарочито су кнежине од кад доље у Босну *Ферхат*-паша. „Готово читаву год. 1573. биле су прекупљање на крајини турске чете с наплном да ударе на који град у околини Бихаћа".(3) Те су године Ферхатови Турци три пута пленили околину Бихаћа, и да нпје било времена напетања Осгровића, *Јовпна Бедековића*, да са својим хајдучкпма — српски пајманицпма у краљевој служби — притрчи у помоћ, можда би још те године Турци заузадали Бихаћ. Готово једина одбрана Крајине у оно време биле је чета српских хајдука или харамића, који су под својим или немачким капетанима били разсјани по свима граничним градовима. Тако имамо белешку, да је баш ове 1573. г. међу деложупан бројем одбрапбене снаге горњо-славонске Крајине била једна чеканка (1118) *српске сиромашне господе*.(4) Број оних харамића и српских хајдука по градовима ва Крајини, растао је све више новим досељавањима, као што ћемо ниже видети, тако, да се и од нас успоро могла образовати јака *народна војска*, с којом ће аустриски генерали у доњпје доба стећи највеће ратне славе.

Године 1574. умре султан Селим II. а наследи га *Мурат* III. Са његовом смрћу преста и уговор са Максимилијаном. Овај истина одмах посла у Цариград посланике с дарпвима, да се мир продужи. Но док су ее они тамо бавили г. 1575. скупи Ферхат-паша околне бегове па са 2 000 дуди и 3 топова нападе Бихаћ, не успевши ту опрве се на оближе градове. Ферхатова војска број напасти на 10—12 000 дуди. Данаја за тај турски упад Аусперпер ни-

(1) Пилипчев: Шишкп-I. Ш-р Пов. пер. времен, кн. I. стр. 22.

дуванске прши сам суд преко своих органа.

Ć од тога суд извештава и овоме граћанству, е тим да песак коме је потребан може вадити и носити са поменутих обала поштo претходно јави се дотичном контролору обале, коме ће платити и таксу у 30 пара дин. од једних кола песка.

Ко не плати ону таксу а ухвати се да песак вади и односи биће строго према закону кажњен.

АБр. 1278. — Од суда општине Београдске, 16. Маја 1894 године у Београду.

О Б Ј А В А

Суд ово општински има за издавање под закуп, кошење траве у новом општинском сеньаку, и старом гробљу.

Ко жели ма које од оних трава под закуп за ово летњу сезону узети, нека се ради тога обрати одељку пољопривредном ово општинског суда где ће и цену сазнати.

АБр. 2916. — Од суда општине Београдске, 16. Маја 1894. год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпоредета) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За чишћење шпорета . . . . . 0.20 д.
в) За уздиг . . . . . 0.40 д.
г) За велики уздиг шпорета у гостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чишћа од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чишћа од 2 и по метра уједно са пећи пећи . . . . 0.20 д.
з) За мазење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од воза . . . . . 0.50 д.

III. Постирина.

а) Марва за пашње за годину дана . 3 — д.
б) Обикновене потребне марве стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
ђ) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварТово: Савамалски, Теразијски, Вароши и Врачарски:

1. Од себе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.20 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кошење са кухињом, од гостионице са кухињом без пића . . . 1.50 д.

За кварТове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од себе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кошење са кухињом без пића . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРКИНО НА БЕОГРАДСКОМ КАПИТАРУ
Од 29. Маја до 4. Јуна 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША		НАЈНИЖА	
		Дин.	пр.	Дин.	пр.
	АРПАШИЦА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	БРАШНА ПШЕНИЧНА				
1202	ЈЕЧМА БЕЛА (ОДЛЕЖ.)		60		50
	ЈЕЧМА ЦРНА (ОД ЛЕЖ.)				
1000	ЈЕЧМЕНА	45		40	
	КУЋЕ ИЗ ПРАНЕ				
	КУЋЕ ПРАНЕ				
	ГРОШЉА				
	ДУВА				
	ЈАКУЋА				
11580	ЈЕЧМА	11		10	
	КАЛМАЗА				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
6169	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА СВИЊИХ				
404	ЈОРГ ЈЕЧМЕНЕ	14		10	
	КРЉА				
53010	КРЧА	3	70	3	60
8923	КРОМПИРА	20		15	
	КРУШНИЦА				
	КРУШКА				
59415	КУКУРУЗА	10	50	10	
	КУПУСА				
	ЈОЗА ИЗТОПЉЕНОГ				
	ЈОЗА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРПАЏАМЕ				
	ЛУКА БЕЛА				
4216	ЛУКА ЦРНА	30		20	
17	МАСЛА	150		140	
1232	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
3690	ОВСА	12		11	
56	ОРАЗА				
566	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
89679	ПШЕНИЦЕ	11		10	50
	РАЖИ				
	РИБ. КОМ. (ОД ЛЕЖ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
	РАК. ШЉ. ЉУТЕ „				
35690	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	45		20	
16292	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
16810	СЕНА	6		5	
2225	СИРА	60		40	
3760	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
1839	УЉЕНА ДРВЕНОГ	8		6	
151530	УЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШЕНИЦАРЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
14274	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	12		8	
	ПРОСТОР КАМЕНА				
30000	ЦЕМЕНТА				
11037	СИТНИЦЕ				
17183	ТРЕШЊЕ				

нзаће на сусрет. Ну у сукобу буде тако разбијен, да 22. септ. пале не само његов младя син већ и сам генерал Аугерсперг, а четири ноће ускочких коњичких чета допадну ропства. Главу Аугерспергову виђели су и аустр. посланици који мир уговараху у Цариграду.(7) Турциа сада није никшта сметало, да не пођу на освајање крајишких градова. На то и учине одмах почетком 1576. г. Нешто плаћом, превапом, а нешто силом, освоје она *Бужим, Пеклу*[8] и остале градове Уну, па се ваљоше чете нојаве и под Острошцем. Заповедник Острошки Јован Богдановић, молио је за помоћ, али ова као да ниће стизла, јер већ 13. нов. пет. год. Турци заузму на јуриш Острошац, пошто је с обе стране потинуло доста људи. Само са неколикином својих јунака спасе се Богдановић у Бихаћ, где заповедник тога града Ламберг добије заповест, да споразумно са Богдановићем настоји, да се Острошац поврати. Ну онај то без велике нојске није смео то предузимати.

Године 1576. 12. окт. умре Максимијан а наследи га најстарији му син *Рудолф*. Млади краљ одмах пошље у Цариград посланике, да испросе у порте продужење мира. Порта му рало даде мир, јер се беше увлекла у велики рат са Персијом. Али ону прилику, прекида мира, употребе босански Турци, те ваше него икада почну напаљивати на поједине градове на Крајини, где одбрана не беше никакова, посада не плаћена већ неколико година, тако, да су многе нојводе сами напустили своје поништје. Спомиње се, да је за време од 1576. до 1577. г. било више од *недесет* турских напада на граиице крајишке. Но озбиљнији је покушај Турака био, да задобију Бихаћ. С јесени г. 1577. дигне се Ферхат-паша са Капиџи-пашом и осталима, да освоје ову тврди град. Овог их пута крабра посада градска одби од видина својих, али им не моташе да спреча, да околину Бихаћа не попале и поруше. Кад је Бихаћ као најтврђи град на Крајини, био у великој опасности, да Турцима не падне плаћа, онда ноже се мислити, како је стање било по остали много слабијим тврдавама, које су Турци сада једну за другом освајали?

(наставиће се)

(7) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S. 442.
(8) Lopašić R.: Hlad i blaženja krajina, str. 153, 380.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јакшића улица бр. 60. Уредник УРОШ КРЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 25. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за страни земаља на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 12. ЈУНА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ПРЕТЕ
ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИШТВУ НА ОПШТИНСКОМ СУД
А ОНЕ ВОГОДШЋЕНИЦЕ НА УПРАВНИКА

Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Према наређењу другог става члана 14. закона о устројству општина и општинских власти, Суд је општински састанио списак гласача, који имају право гласања на општинском збору.

Извештавајући о овоме грађане београдске Суд их општински позива, да своје примедбе на овај списак ради његове исправке учине, те да нико не буде лишен права гласа на општинском збору, који по закону то право има, а који би погрешно на списку био изостављен.

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под влашћу или другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето. (Чл. 14. зак. општ.)

Немају право гласала на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или нетупа, који човека бешчасте и који морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казни;

2., Који се налазе под привременим надзирањем, за дела под 1. наведена;

3., који су пали под стечајште за време док стечајште траје, и док се не прогласи за пеније;

4., Који су под полицијским надзором; и

5., Који дугују државни порезе више од свог полугођа у коме се збор држи. (Члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Од суда општине београдске 11. Јуна 1894. год. АБр. 3448.

ПОЛИЦИСКА НАРЕДБА

Управа нар. Београда, као надлежна да одржава јавни ред, да се стара о одржању мира и безбедности у престоници; на основу закона крвничног § 326., закона о општинама чл. 34., тач. 9., закона санитетског чл. 9., тач. 5. и расписа г. Министра унутрашњих дела од 20. Априла 1894. г. Шбр. 6144, давање дозволе за: балове, разне представе позоришне, циркусе, мађионичарске и гимнастичарске, концерте сваке врсте, изгађање на улед слика, панорама и менажерија, обртуљка, мала стрелишта и све, што служи на уживање публике, под овим условима:

1. Сваки онај, који жели у Београду давати балове, позоришне представе на које врсте, концерте на кога рода, представе мађионичарске и гимнастичке, певање у кафанама, изгађање слика на улед или менажерије, панораме и све томе подобно, што у ову врсту спада, а служи као уживање публике, — мора предходно, **на један дан**, имати за то одобрење од управе варошке Београда.

2. Дозволе ће давање се само на одређено време, и најдаље за један месец од једном и то онима, који по добивеном предходном одобрењу, поднесу признаницу, да су општини платили прописану таксу.

Без плаћене таксе општини, несмеју се нигде држати јавне забаве. Који би сопи-

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЊЕМ У ТУЖИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Л. М. СПАСИЋ

(Академичког Свет. Вел. Школе народног права одговорног наставног особља. београдског).

Мото:

„Мора нам пересток бит ужасна чувена ужас и славенска чувена славу!“ (Нужно је да престанемо кудравати турске памћу, и славити се турске славом)

Караџић.

(наставак)

Становништво Брајине и целе јужне Хрватске вођене сада сви на север, бежећи чак у Крањску и Крушку. Те њихово нагло умањење зададе тамошњим Хришћанима толики страх, да се и они чисто осећаху изложени непосредној напали турској. Услед тога краљ Рудолфо би прикућен, да предузме озбиљне мере за обрану својих земаља на Крајини. Поводом тога сазва он у јануару 1577. г. све покрајине на договор, ну при финансијској исцрпености оне не могаху да испуне на *1807 српске хајдуке* у Славонској Крајини. С тога Рудолф сазва други сабор 1. јан. 1578. г. у *Бруку* на Мури, који ни дугог саветовања, донесе 1. марта ову уредбу за крајишку војску, познату под именом: *брушак ујет* (Brücker libell). По томе уплну врховну команду над целом Крајином славонском и хрватском доби надвојвода *Карло*, „од Дрине до Јадранског мора нека запоседа надвојвода, док пару буде драго а надвојводи мосућно. Нека брани оне земље, али напаљена рат на Турке не сме водити без царске допасе. Ако буде не дака потреба, поводи ће му цар“.(1) Сем тога одобри се тим указом и плаћа сума новаца за исплату крајишке посаде, од које се тада исплатило и *1416 хајдука српских*.(2) У оно време једнако је боравио у Цариграду Рудолфов посланик, тражећи да порта

(1) Schiffkius T.: Tod. lat. кн. II. стр. 71.

(2) Шашић (Šašek J. K.): Вет. нар. Краљст. кн. I. стр. 37.

повати све оне градове с оне стране Уне, које је Ферхат-паша заузео за време мира. Али кад ни дарови ни претње његове не помогоше, одузи надвојвода Карло, да оружаном силом поврати изгубљене градове. То му је сачетовао и сам краљ Рудолфо. Нареди се скупљање војске по целој Крањини и Хрватској. Градови се почну спремати јачом посадом и муницијом. За предходног заповедника целе војске, која са крајишком народном милицијом — српским хајдуцима — набројаше на 10 000, постави надвојвода *Вогу Хевенхајера*, који доцнији као Херцег Херцомбо, осласи одатле 21. авг. 1578. г. форсирани рат Ферхат-паши.(1) Сем главне трупе Хевенхајер је имао још и 500 коњаника и 18 топова. Са том војском оде из Херенића преко Слуња на Дрежник у Босни, који Турци одмах заузеше. Исто тако беј бојна заузме и градове који је Остросан, у којима одмах остави своју посаду. Ну кад дође код Бужима, мораде та оседнути, што се турска посада не хте предавати уздајући се у скору помоћ, коју заиста Ферхат-паша појаше у јачини

(1) Шашић: v. J.: Gesch. d. ost. Reiches, II. H. S. 467.

стварање локала или зграда то учињено, биће казњен.

3. Дозволе за јавне забаве, балове итд. даваће се у локалима, који су бар 4 метра високи; да имају добру вентилацију вештачку или бар још два спредена повећа локала (једни за остакљу пренатрпу, а други као локал, где ће се јести пити и пушити) и да није на десној комшилуку.

4. Дозволе за представе приватних позоришта и циркуса, одобраваће се само за време великог одмора српског народног позоришта.

5. Представе мађионичарске и акробатске, менажерије, панораме, изложбе слика, мала стрељишта, обртуше и друго том подобно, дозволиће се само у оне ове, кад нема представе у народном позоришту.

6. Неће се дозвољавати: ране и последње недеље Божићеве и Васкршеве поста: јавне забаве, менажерије, циркаске, музике, плесање и томе подобно, а балови, концерти, и продавања разна, ако су у вези са црквама, ни за време целога Божићевог и Васкршеве поста; изузимају се дане опште народног празника „Цветa“ и „22. Фебруар“.

7. Све дозволе: за забаве, представе итд. даваће се, ако упраља за умесно каје, да треба то да учини, само онима, који ће подићи сву тачки програм пиљних продукција из којег ће се видети: да у њима нема ничег превајућег ни у погледу вере, народности, постојећег општег реда или постојећих редова грађанства.

8. У дозволи свакиа ће се унеск личност, која се продукира и локал где ће се продукција давати. За друштво у дозволи биће означено поименце свако лице.

9. Сваки страни вештак (продуцент) мора поднети уредан, велики, званичним печатом снабдевен лист, у коме ће бити означено, да је вештак вештак за каквог се заједе.

10. Таљиром или иначе купити паре од публике у опште је забрањено.

11. Сопственик локала, који је добио дозволу, да се изнесене особе могу под њега продукирати, мора дан пре, по што продукцију односне, управу известити напомено где станује сваки појединн вештак.

Ако су продукције у нарочити сатрашењем игралама, као: циркуси, менажерије, панораме и томе подобно, дужан је то учинити сам стварелница друштва.

12. Директор друштва, односно газда локала (кафеција, гостионичар), дужан је одмах напомено известити управу варошн Београда, ако неко од вештака, на из каквих разлога, престане продукцији се.

13. Продукције на које врсте, као и неједе са спиралом (тингел-тангл) по кафанама и гостионицама, не смеју дуже трајати но до 12 сата ноћу.

14. На захтев власти сопственик локала, односно директор, дужан је спанад показати писмену дозволу управе вар. Београда и признавању, да је власка такса ових општинској за тај дан кад је представа.

15. Вештаче не смеју становати у зградама, које припадају локалу (кафани, гостионици) у којим се продукцији. Ако станују у хотелу, где иначе долазе путници, то се и у овоме стану, у хотелу морају морално понашати.

16. Вештаче после свршених продукција, не смеју се задржавати ни у општини ни у спредним локалима где се продукцију, нити са гостима седети.

Ако која од продукцијућих се женскиња немогрални живот проводи, казниће се по менталним одузимањем дозволе и притеравље на одлазак у своје домаће, да је вештак вештак за каквог се издаје.

16. Таљиром или иначе купити паре од публике у опште је забрањено.

11. Сопственик локала, који је добио дозволу, да се изнесене особе могу под њега продукирати, мора дан пре, по што продукцију односне, управу известити напомено где станује сваки појединн вештак.

Ако су продукције у нарочити сатрашењем игралама, као: циркуси, менажерије, панораме и томе подобно, дужан је то учинити сам стварелница друштва.

12. Директор друштва, односно газда локала (кафеција, гостионичар), дужан је одмах напомено известити управу варошн Београда, ако неко од вештака, на из каквих разлога, престане продукцији се.

13. Продукције на које врсте, као и неједе са спиралом (тингел-тангл) по кафанама и гостионицама, не смеју дуже трајати но до 12 сата ноћу.

14. На захтев власти сопственик локала, односно директор, дужан је спанад показати писмену дозволу управе вар. Београда и признавању, да је власка такса ових општинској за тај дан кад је представа.

15. Вештаче не смеју становати у зградама, које припадају локалу (кафани, гостионици) у којим се продукцији. Ако станују у хотелу, где иначе долазе путници, то се и у овоме стану, у хотелу морају морално понашати.

16. Вештаче после свршених продукција, не смеју се задржавати ни у општини ни у спредним локалима где се продукцију, нити са гостима седети.

Ако која од продукцијућих се женскиња немогрални живот проводи, казниће се по менталним одузимањем дозволе и притеравље на одлазак у своје домаће, да је вештак вештак за каквог се издаје.

(види расне Министра унутрашних дела СБр. 1141 од 29. фебруара 1884. год.

17. Пивачице и вештаци не смеју ни за време ни после продукције зачикивати публику изношењем и безобразним кретањем.

18. Вештаче морају бити обучене за време представе у сопственом одећу; хаљина да је до члнака, рукави да покривају руке до члнад шака, а прса да су до врата закопчана.

Изузетно дозвољавање се вештакињама код циркуса и гимнастичара.

19. За време представа и продукција присутновање полицијски орган, кад управа нађе за потребно, да то нареди, који ће контролисати, да се одобрени програм не прекорачи и да се ред одржава.

У овом случају газда локала или стварелница друштва платиће и 3 дин. у име дотурене томе чиновнику од једне представе.

20. За сваку неуредност, одговара ће газда локала (кафеција, гостионичар) односно директор друштва и казни ће се:

а. За неиспуњавост из тачке 1, 2, 3, 8, 11, 12, 14, 15, 16 и 18, по § 326. крив. законика.

б. За неуредност из тач. 6. по § 364. крив. закона.

в. За неуредност из тач. 7., за руганье пере по § 365., тач. 1-ој истог закона.

г. За безобразне реча и понашање по § 362. тач. 4. или § 363. истог закона.

д. За неуредности из тач. 13-те по § 364. тач. 5-ој.

ѓ. За неуредности из тач. 17-те по § 363. каил. закона.

Ова наредба важи од 15. Јуна 1894. г., и њом се замењује наредба управе вар. Београда од 10. Новембра 1892. г. Бр. 19975.

ПБр. 11085. — Из канцеларије управе вар. Београда 31. Маја 1894. г. у Београду.

од 30 000 војника. Сем недаље, што хришћанска војска беше према сили непријатељској врло слаба да надокна одсудну битку, која беше неминовна, још их десетковаше болест и моралне оскудица у храна. У таком стању затекоше прве представе Ферхатове Кенезинкеја под Бужимом, и потукоше се одмах. Ови истина одбију ову прву нападај, али увиде да више у стању издржати борбу са главном трупом Ферхатовом, те одмах узмакоше. Турци пазну за њима да поврате оне градове, које је Кенезинкеј био заузео; 27. септ. појаве се пред Цазином, и после двођневног опседања, у ноћи храброг сопора мирне посаде, катерају на предају. Исто тако прође и Острожан, а заповедник му Богдашић доћаде ропства на превару.(*) Тако је рђаво прошао и онај напад на Турке, јадући ни само ниште попода, да завојевање градове још јаче утврде. Турци, утврдивши те градове, обрадују од њих заседан свицак, који Ферхат пређа ноћи запосједнику.

Така предострожност Турака подстакне кадиеју Карла, да с оне стране У не утврди градове, који ће моћи одговарати јачини оних турских утврђења. А да би имао неки јаки град на Куни, који би својим положајем могао бранити предаз преко Купе, реши се кадиеја, да баш на утоку речице Корапе у Куну подигне нови град, да тај добро утврди посадом и бедемима. Године 1573. 13. јула пођаше се на 900 турских глава, двакаљни град *Бердовец*, који ниси име свога дуговалан су ги се и даље редако, док г. 1584. ниде предајоси босански Ферхат-паша већ поход чак до Крајеске. Он сакуни до 10 000 људи, па предуре преко Хрватске чак у Крањску плачкати на све стране. Хрватски бан са крајишким посадом карловачког генерала Таха нечекаје Ферхата 6. окт. код Сисака и тако га потуче, да је он и сам једва на бојишту са својих 2 000 борана. Преко 600 сужања ослобоје ропства, а 40 жених Турака и 10 заставе поведу на дар на пођоде Карлу.(*)

Осокољен овако славном побједом Крајишници помишљаху и на освету. С тога се бан Ердеди одуши г. 1585. те уђаде у Босну, освоји и покаја Костајницу, па преко новоосвојеног места пређе Уну, продирући напред, не да се одаја, већ да само зада Турцима страха. Ну Турци једва се се тога бојали, већ они продужаше свој стари занат, уваљајући у хришћанске пределе са свију страна, знајто су им се опет Хрвати и Крајишници добро свестили. Тако је стаље тра-

(*) Lopašić R.: Bihać i bihaćka krajina стр. 161, 229. — Вашкић (Шикић Ј. Ж.): Нст. нар. крајине, кн. 3. стр. 194—199.

(*) Зубић М.: Српске новн., кн. 1. стр. 85.
(*) Smičiklas T.: Pov. hrv. kn. II. стр. 74.
(*) Вашкић (Шикић Ј. Ж.): Нст. нар. крајине, кн. I. стр. 54.
(*) Lopašić R.: Bihać i t. d. стр. 88.

(*) Шафарик П.: Словенске старине, II. 2. стр. 511—512.
(*) Вашкић (Шикић Ј. Ж.): Нст. н. крајине, кн. I. стр. 195

ОБЈАВА

Ради осигурања инфероваља за овогодишња каљужења укупног 1210 м³ ломљеног камена, 958 м³ песка и ради осигурања 1703 м³ отказивања земље држаће се 13. (25.) јуна сад. год. пре подне у 10 сахата у пол. пар. дворана општинског лицитација.

Лицитанти обавезни су пре почетка лицитације 5%, писмене цене у ове жалбине да положе, коју жалбину предузимач до на 10%, замењене одмах пов да дошуни. Са биљетом од 50 новч. и 10%, покућене цене, свеобавезне по пропису састављене завезане писмене понуде примаће се, те понуде имају се до 13. (25.) јуна сад. год. 9 сати пре подне овоме магистрату да подвезу. Накнадне понуде неће се у обзир узети.

Планови, предрачуни, предмере, дражбени услови и камен образац могу се у муниципалном техничком знању за време званичних часова прегледати.

Бр. 7335. У Панчеву, из седнице варошког магистрата, држане 3. (15.) јуна 1894. године.

Адоље пл. Матановић с. р.
градоначалник.

ОГЛАС

На основу наређења господина Министра војног од 1. Јула сп. год. ФАВр. 3742 и предлога команданта дунав. дивизијске области од 3. Јула ов. год. Бр. 2750.

Сви људи који су рођени и регрутовани у територији VII. пуков. округа команде у тако исто и они, који нису рођени и регрутовани у територији VII. пуков. округа команде али су одновили полагање испита код дунавског артиљеријског или пешадијског пука и нису на истом пали, већ га имају продужити, позивају се да на дан 1. Јула ове године предстану VII. пукov. окружној команди ради увида у стално кадар, на вежбовање пој. обавезе по чл. 88. закона о устројству војске.

Сви они људи, који нису рођени и регрутовани у територији VII. пукov. округа команде, а и они, који су у Београду служили а на испиту пали, или га још нису почели полагати, имају се јавити своје пуков. команди у којој су територији рођени и регрутовани.

Ко од напред поменутих људи не предстане својој команди у означено време, биће упућен у кадар, на њега ће се применити наређење господина Министра војног од 14. Маја 1882. год. ФАВр. 3437.

Из канцеларије VII. (београдске) пукov. округа команде 4. Јула 1894. год. Бр. 4830 у Београду.

НАРЕДБА

1. Грађанству се стаклa до знања, да је вајстровке забрањено јахати коње, пиће, и остало возраге електричног трамваја.

2. Пешацима и колима, забрањено је ићи по путу електричног трамваја од болнице за душевне болести до Топчидера.

3. Пут се трамвајски може прелазити на свима прелазима, који су одређени за то, али пешаци и кола треба да се склоне кад чују знак да наилазе кола електрична.

Ко не поступи по овој наредби биће кажњен по чл. 5. §. 327. крим. законика до 15 дана затвора.

Бр. 10659. Из канцеларије управе града Београда 25. Маја 1894. год.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Јуни 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	12 с.	2 с. 20 м.
2. и 3.	12 с.	2 с. 1о м.
4—6.	Неће се палити никако.	
7. и 8.	9 с.	11 с.
9. и 10.	9 с.	12 с.
11.	9 с.	12 с. 30 м.
12.	9 с.	12 с. 40 м.
13. и 14.	9 с.	1 с.
15.	9 с.	1 с. 20 м.
16—22.	9 с.	2 с. 20 м.
23—25.	8 с. 50 м.	2 с. 20 м.
2—28.	8 с. 50 м.	2 с. 30 м.
29. и 30.	11 с.	2 с. 30 м.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечевим фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошн Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама нпшо не би палиле.

3. У 11 часова пре но ноћи угашиће се половина замна свих. над исте свеће од пре на до после по ноћи.

Од суда општ. пар. Београда 29. Маја 1894. год. ЕВр. 2741.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошн Београда. У седмици од 22. до 29. Маја 1894. године допутовало 1059. отпутовало 889 Од којих су:

а.) Пола: мушког 1010. женског 49.

б.) Вероисповести: православне 957. неправославне 62. мојсијевске 29. мухамеданске 11. свега 1059.

в) Поотбима: Србија 918, Аустр-Угарска 70. Босна и Херцеговина 5. Црна Гора

јало све до године 1587., — до поласка Али-бегова под Иваницом, услед чега наступа на Крајини за једно 2—3 године правцевски мир.[1]) — Остављајући да доцније затекнемо описивање даље борбе на Крајини преласно сада на неке српске особе до опота доба, које су знатно допринеле опустелом крају и градове непријатељ хрватске краљевстна.

Турци заузимајући поједине градове — није уз оканине пре тога са сним опустошивали — нада су доводили за собом гомиле „Влаха“ (Срба) из Босне и насељавали их около освојених градова. На то су турдили и са сним заузетим градовима на Уни; јер је позната стварја Турци неће да обрађују земљу, и да им је за тај посао, као и за управљање и чување градова, најпотребнија била српска раја. С тога и ушимало, да су пре српске особе у пределе око Уне дошле онда, кад су их Турци осповали.[2]) Друге пак особе српске, које су бивале све чешће и сушће, што су више расла турска освајања. Тако су измакла градова Зрињских када била приступачна српским усковима. Сигетски јунак Зрињски насељавао је Србе на своме имању око Рибнића.[3]) Године 1543. г., којом бан, као власник градова Рибнића и Оља узима у закупину, а одређује предмет и дужности Србима, што се насељене у *Прилепцу* и *Росопушку*. У тој се привилегији вели:

„Ми таком Миклеуш Зрињски и бан хрватски, славонски итд. . . . . дамо на знање . . . . ове приносне пред нас у Прилепцу и Росопушка власт, ш до данс јесу сиди у њиоју пребивали с нашим одлучењем, ш но имену јесу ниске пешаи: (за набрају имена). Просећи од нас ове ми кумпије, сиси одлуком да имаи нас служити. Ми видећи, да би ради у нашем господству стати и нас право и нрно служити, и ними се утишењо тим нашим: да имају од наших земал служити нам и нама наши будућ од нас законеи имати . . . . . да кодгод на хоћу или на нуг ноћи: и кад би када отеи поити, да јим ни наши обрашне дати, и ча нам из нуту доводу сукно, коња, мирха, жале и вешне, да имају нам од места добитка половину дати, и тулишће кад би коју пошли на нуг од своси браћиои, да нам имају од места добитка жала и вешне трети део дати: и да кам буду дужни десетину одавна давати; а она да су слободни од нених нших доходан и сукања, и вешних, чи с дужност од тех нших; и ако би отеи напридовати или на то стати и себи на земљу нашу нух дућеои привести, то допушење од нас имаи: нрести имеја те постнати с тен службом, каои остали, коју с горе писано, јавишни со ним или нашим оспиљиои; и ако би се прогодила на нпсла од нах у нашем господству, ка би се онако звати да ште нашему врнети, не буду достојан“.

Из ове се привилегије види, да они насељени Срби нису живели на господарским имањима као раја или кметови, нако се тамо означују сељаци на господарским добрима[4]) већ као људи, којима је главни задатак био чеповеше, па су од плаћне добит делили са господаром. Чеповања та међутим нису била само по турским земљама, већ нма примера, да су овакви Словени често употребљавани у лично службу својих господара противу осталих хришћанских племића и немаља, пустошећи и робећи и њих као год и Турке.

У ово исто доба спомиљу се и српска насељена у *поморском дистрикту око града Бихаћа*.[5]) Ова су ту била насељена под истим условима, као и они у Прилепцу и Росопушкој, па су их трофони Франкопани употребљавали и противу својих непријатеља Хришћана. Ова насељена нису била стална, јер од сплних напала турских, напочито г. 1582., нородице се они Срби повуђи још севернпје у Краљеску, где јим и даиас постеје трагови тих Срба у презименима поједиих породица; а неки се део — по миљењу Гршића — одмакао у данашњи Јасеник или Клека и сместио се ту у не лике тиморне планине капелске, на ту до чекао нападе српска насељена под крај

(1) Gruber D. Serbe Ber. za Tor. u t. 3. стр 13—20.
(2) Грбић М.: Карлов. влад. кн. 1. стр 85.
(3) На истом месту, стр. 18.

(4) Карарић Ст. В.: Грчини, стр. 271. под речју „кмет“.
(5) Грбић М.: Карлов влад. кн. 1., стр. 21.

1, Грока 4, Турска 18, Бугарска 4, Румунија 2, Русија 2 Германија 12, Француска 6, Италија 2 остале државе 8, или Европе —.

г., Занимање путника: Трговци и економи 198, Занатлије 58, Трговци 439, индустријални 9, шпекуланти и предузимачи 5, Гостионичари 36, Интелигенција (војска) 153, Лица 25, радници и помоћници 35, Пољари и бостанџије 2, надничари и слуге 59.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 5. Јуна 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА
У месецу Мају 1894. г.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У ком крају	Куће	Гостионе	Дућани	Радње, шоп. дућ.	Подруми	Остало	СВЕГА
У кв. варошком	—	—	—	1	1	—	2
„ „ трговачком	—	—	—	—	1	—	1
„ „ сав.	—	—	—	—	—	—	—
„ „ дунавском	—	—	—	1	—	—	1
„ „ палилулском	—	—	—	—	—	—	—
„ „ врачарском	—	—	—	—	—	—	—
Ивани кварсет	—	—	—	—	—	—	—
СВЕГА	—	—	—	2	1	—	4

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Недеља	Понед.	Уторак	Среда	Четвр.	Петак	Субота	СВЕГА
Од 6. у јут. до 6 у	—	—	1	1	—	—	1	3
Од 6. у в. до 6 у јут.	—	1	—	—	—	—	—	1
СВЕГА	—	1	1	1	—	—	1	4

Примедба: осим тога, било је 7. истог месеца једно алармирање.

Из статистичког одељка суда општине вар. Београда 7. Јуна 1894. г. у Београду.

СТАТИСТИКА СМРТНОСТИ
у месецу Мају 1894.

Свега је умрло 86, од којих су 44 мушких, 42 женских.

По вероисповести: православне 71, католичке 10, протестантске 1, мојсијевске 4, мухамедовске —.

По месту рођења: 54 из Београда, 14 из Србије, 18 из других држава.

По делокруга варошн: 4 из варошког квартa, 5 из теразијског квартa, 2 из саманлијског квартa, 13 из доњолешког квартa, 20 из палилулског квартa, 32 из врачарског квартa, — из Топчидера.

По брачном стању: 59 нежењених или неудатих, 15 жењених или удатих, 11 удовица, — разведених, — вавбрачних.

Из статистичког одељка суда општине вар. Београда 11. Јуна 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине града Београда од 18. Маја он. год. АБр. 2963, — Економско одељење истог суда држаће на дан 20. јуна он. год. од 3—5 сах. по подне у канцеларији својој, другу јавну усмену лицитацију за набавку и израду одела за пожарнике општинске и то:

За израду 22 блузе, 22 чакшире, 22 шај капе од чохе; 22 блузе и 22 ком. чакшира од сегелтуха за пожарнике. II

За израду 1 шињела, 1 блузе, 2 ком. чакшира, 1 шајкачу од чохе и 1 блузу и 1 чакшире од сегелтуха за командира пожарне чете.

Кауцију полажу српски грађани 500 а страни дупло у готову или српске државним папирима од вредности.

Мустре и остале погодбе о изради овог одела могу се видети сваког радног дана а и на дан лицитације у канцеларији економ ног одељења.

Ко жели примити се израде овог одела нека писмено дана доље и лицитира

АБр. 3421. — Од суда општине града Београда. 11. Јуна 1894 год. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 4. до 11. Јуна 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највиша дин.	ЦЕНА највиша ст.	ЦЕНА најнижа дин.	ЦЕНА најнижа ст.
	АРНАУТКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
3028	ВОРАНЏА	30		15	
	ВИНА БЕЛА (ОДЛИТ.)				
	ВИНА ЦРНА (ОДЛИТ.)				
	ВОДОВА				
150	КУЋЕ ЖЕ ПРАЗНЕ	140		130	
	КУЋЕ ПРАЗНЕ				
	ГРОЗДА				
	ДУЊА				
	ЈАБУКА				
547	ЈЕЧМА	11		10	
	КАЛЧАКА				
	КОЖА ВОЛОШКИХ				
6404	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
407	КОРЕ ВРЕЗОВЕ	14		10	
	КРЂА				
63220	КРЕМА	3	60	3	40
11560	КРОМПИРА	10		9	
	КРУПИНКА				
	КРУПЊАКА				
36302	КУКУРУЗА	9	50	9	
	КИШТОВА				
	ЈОЗА НЕТОВАЊЕНОГ				
	ЈОЗА ТОПЛАЊЕНОГ				
	ЛУКА АРНЂАНЕ				
326	ЛУКА БЕЛА	40		35	
2569	ЛУКА ЦРНА	25		20	
77	МАСЛА	150		140	
173	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАДА				
21414	ОВСА	11		10	
	ОРАЛА				
735	ПАСТРЊА	12		10	
	ПЕКЕЊЕВА				
	ПРОСЕ				
45477	ПШЕНИЦЕ	11		10	50
77	РАЖИ				
	РАК. КОМ. (ОД ДИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
	РАК. ШЉ. ЛУТК „				
4664	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	4	5		30
17824	СВИЊА ДОБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
25050	СЕНА	6		5	
4341	СИРА	100		50	
	СЛАМЕ				
	СЛАНИНЕ				
	СУРЕНА				
485	УТЉЕНА ДРВЕНОГ	8		6	
55000	УТЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИНШАРЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
180	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	12		8	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
30750	ЦИГЕЊЕ				
	СИТЊИЦЕ				
13552	ТРЕШЊЕ	30		15	

XVI. столећа. Раније српски насељеница у Жумберку дошли су г. 1547. нови родени Срба, јер 7. марта исте године Фердинанд I. одредио је нарочите поверенике за купе земаље *Мезото* (Mieher) „јер је прека нужда, да се су каселе још неисељени Усконци рани помоћи и ради добра свију ваших доњо-аустријских земаља“ — нели он у својој наредби. А да би Ускоци били на ближе, и да се не би рашприали на далеко једни од других, упућује нар своје изасланике, нека на удаљеница кућишта у Мезону пресече спроседнице сеоске, који имају своје после ово Жумберка, на онда нека изаслане на та заменена седишта Ускоке“.(1)

Године 1562. — нели Вашнеч — би смештена једна гомила Срба са 600 за бој способних глава у Подравље. Али нешто овај предео не беше згодан за пољичну на особину, то комисија од г. 1563. (за обављање краљице) доби налог, да пресели ове насељенике на земљиште православног маестира Лепавине у горњо-славонској крајини“.(2) У том крају било је Срба још за владе Матије Корвина, али су то били сами

(1) На истом м. стр. 25—26.
(2) Истор. срп. народног. изд. I. стр. 27.

појници, којима су породице биле под турском влашћу, док се и оне напосле не пресељене у хрватској крај“.(3) Доцније се број Срба у овом крају све нешто увећавао, тако да су они под својим војводама: *Мар ветићем, Дојчином, Алексићем, Вукотром*, а доцније мало и *Вукосићем* и *Пејашевићем* у многим бојевима прославили јарево оружје, а себи и народу своме осветали образ.

У исто доба, када дођоше ови Срби у Подравље, дођоше Срби — *Мороваши* са далматског приморја у горњо-славонску и Крајину, и њима дадоше земље у мочварима реке Глогонице под условом, да браве своја нова кућишта од Турака. Год. 1564. 12. јуна добише они од краља повластицу, којом их ослобађа сваког пореза и дажбине.(4) У исту крајину дођоше и бегунци из Мале Влашке, те се тако овим новим насељеницима српским знатно појачала одбрамбена снага крајишке посаде.

(наставиће се)

(3) Летопис М. С. кн. 150. стр. 5.
(4) Вашнеч (Шимић Ј. М.) Нст. нсел. крајине, кн. I. стр. 27.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Гарош Лежајска улица бр. 34. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 26. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за стране земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 19. ЈУНА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ ГЕУТОВЦИМ НА ОПШТИНСКИ СУД А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Управа вароши Београда, разрешивши од дужности чланове суда, кметовске помоћнике, одборнике и одборске заменике, изабрате у Децембру месецу 1893. године, пошто је престао важити закон о општинама од 1889. године, по коме су ти часници општински изабрати, и поставивши друга лица да до новог избора привремено врше дужност чланова суда и кметовских помоћника — наредила је актом својим од 14. Маја 1894. годике, Бр. 9019, да се изврши нов избор чланова суда, кметовских помоћника, одборника и њихових заменика за општину београдску онако, како прописује закон о устројству општина и општ. власти од 1866. године и његове измене и допуне од 1875., 1878., 1879. и 1884. године.

С тога је суд општине вароши Београда, као одбор општински, у седници својој од 13. Јуна 1894. год. на основу чл. 75. в. и члана 13, тач. 7. зак. о устројству општина и општ. власти, а с погледом и на чланове 13. тач. 1., члан 17. и 21. пом. закона решио, да се сазове

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 25. ЈУНА 1894. ГОДИНЕ

РАДИ ИЗБОРА

ТРИ ЧЛАНА СУДА и ЧЕТИРИ КМЕТОВСКА ПОМОЋНИКА

Ко може бити биран за члана суда и кметовског помоћника, прописују чланови 29, 30, 58 и 59. закона о устр. општина и општ. власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас.

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.)

Немају право гласа на општинском збору:

1. Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, које човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2., Који се налазе под кривичним истеђењем за дела под 1. наведена;

3., Који су пали под стециште за време док стециште траје, и док се не прогласе за вениве;

4., Који су под полицијским надзором;

5., Који дугују држави порезе више од оног полгођа у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Збор ће се држати у здању општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора.

Изнештавајући о ономе грађане београдске суд их општински позива, да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 3479.
13. Јуна 1894.
Београд.

Секретар,
Урош Кузмановић с. р.

Председник београдске општине,
Мијаило М. Богићевић с. р.

О Б Ј А В А

Управа варошн Београда упутила је Суду општинском следећи расиис:

„Господин Министар унутрашњих дела претписом својим од 30. Маја т. г. ПБр. 8340 достављо је управи расиис следеће садржине:

Нека начелства учинила су питање о овоме:

1., да ли и који задругари имају право гласања на општинским зборовима;

2., да ли има право гласачко старешина задруге, који сам за се не плаћа 30 динара годишње пореске непосредне, али плаћа толику суму, кад се узме у рачун и лична пореза разрезана на његовога задругара; и

3., да ли у састав непосредне пореске улази и државни прирез у смислу члана 94. закона о непосредном порезу, те да имају гласачко право и они, који са тим прирезом плаћају 30 динара годишње.

Услед оних питања, а у циљи правилнијег и једнообразнијег примена закона о устројству општина и општинских власти, — Министар унутрашњих дела изволи за потребно, да даде управи следеће упутство.

I-во.

Право гласања на општинским зборима имају и задругари; ако је појединца пореза коју плаћа задруга плаћа толико, да по одбитку 30 динара годишње, што долази на старешину задруге претпее толико, да од сваког задругара дође по 30 динара годишње порезе, колико треба да плаћају правни гласани на општинском зборошима према члану 14. зак. о устројству општина и општинских власти и чл. 105. закона о непосредном порезу. Но ако сва пореза не би била толика, да дође на сваког задругара по 30 динара годишње, онда само старешина задруге, који толико плаћа има право гласања, а остали немају, као што не би имали и да су виновници.

II-го.

Ако старешина задруге не плаћа годишње 30 динара непосредне пореле, али задружна пореза плаћени толико кад се узме у рачун и лична пореза разрезана на његовог задругара, онда тај старешина задруге има гласачко право.

III-ће.

Прирези државни о којима је реч у закону о порези не могу улазити на опредељење гласачког права, јер је гласачко право регулисано чл. 14. зак. о устројству општина и општинских власти“.

Од Суда општине београдске 17. Јуна 1894. године. АБр. 3493.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Према нарељењу другог става члана 14. закона о устројству општина и општинских власти, Суд је општинским свезаком списак гласача, који имају право гласања на општинском збору.

Известављући о овоме грађане београдске Суд их општински позива, да своје примедбе на овај списак ради његове исправке учине, те да нико не буде лишен права гласа на општинском збору, који по закону то право има, а који би погрешно на списка био изостављен.

На општинском збору имају право гласа сва пуноважна чланови општине, који плаћају најмање петнаест грађанских данак, који нису под туторетном или старательством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето. (Чл. 14. зак. општ.).

Немају право гласања на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле траје њина права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време судом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, који повлека бешчашће и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казни;

2., Који се налазе под привременим зелењем, за дела под 1. наведена;

3., који су пали под стечајне за време док стечајне траје, и док се не пребаце за мешане;

4., Који су под полицијским надзором; и

5., Који дугују држави порезе више од оног подлога у коме се збор држи. (Члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Од суда општине београдске 11. Јуна 1894. год. АБр. 3448.

О Г Л А С

На основу нарељења господина Министра војног од 1. Јуна ов. год. ФАБр. 3742 и предлога команданта дунав. дивизијске области од 3. Јуна ов. год. Бр. 2750.

Сви ђаци који су рођени и регрутовани у територији VII. пуков. окружне команде а тако исто и они, који нису рођени и регрутовани у територији VII. пуков. окруж. команде али су одновени пошалаю нешто код дунавског артилеријског или пешадијског пука и нису на истом пали, већ га имају продужити, позивају се да на дан 1. Јула ове године предстану VII. пуков. окружној команди ради упута у стални пандар, на испуњавање пој. обавезе по чл. 88. закона о устројству војске.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЊА У ТУРСКУ

од 1458—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СЛАСНИ.

(Академијски Савез Бр. 33 штампе посредне преко задужбине Симе Лукића, београдског трговца).

Мото:

— „Пође нам нечесте бог умишљене нужде увек и свакоме чувству слободу“. (Зато је да просвећени мудрацима судбе намеће, и казнити се судбе славног).

Карамзин.

(наставак)

Кад се пак складао Карловац, године 1579., онда су и ту дошли многи српски бегунци, користећи се нарочитим погодностима.

Ово су само знатније особе нашега народа у туђину, које су нам од заборава сачуване и за које смо ми могли сазнати. А колико ли је пак било пребегавања у мањим гомилама или појединце дуж неке знатне турско-хришћанске границе? Слободно можемо рећи, да је таких примера било многобројних. Још се помињу имене особе од год. 1568.(1) из Сирача, „звездо Влаха“, које се сместише у ораваничком генералату. И од г. 1587. када су се неки кнежевић Срби преселили из сандака поженског и пакрачког у *Хрватску* и Угарској. Летопис из манастира Грабовца о томе вели:

„...отиђу ке принцова имена Христиани наши Срби и тиј земљу напустаноше, посведоџиште Турске, своим сваком, ке повеоди обзаљубитно тогда турского цара, и наварише до своего Закона, варони и сеља сеизнице своја створиноше прими и доми себе карауноше: обеке и манастиром поћу и поред Вопуна и у самом Камуњеворт Христиани наши из Далмације принадлежи веоме ст, тимо ке и ако пребиваги наивеће неприлике. От тих их неких напрежиње се сећаги отачаство своје, известимо вам свето бишиом и монастиром Дрегошине сочуство в Далмације, да сија земља мнагрото ест прекрасна и дома, житородна и плодовита, испашена великим обиљем к прекрасноћу телесному потребам, а в Далмаги биог тогда при реченими нашем манастиру Дрегошине град крепак, да гиме и не хотеги би, морали ким биог имет и сију земљу гледа радит презрости се ког от нас инвалидних и в немилости и жеботовом вољу живућих Христиан. Видодом ми, а из ниме из недостоина Пајсеа и Кастиљана и Стеванова и Герасимов и Дионисов а и прочих братих Кшше беоку остала в реченом монастиру Дрегошине...“ и т. д.(2)

Из Мале Влашке год. 1587, једна већа особа српска населила је Нарадин. Као знатније колоноље оне особе спомињу се: *Јован Перјанимовић, Милоин Грос влаио*, (од Нарадина), *Вујо Врачевић, Вујица Дамјанић, Радул Божовић, Вучета Тешанац* и *Милан Кат-ковић*. У копривачкој околини настањене су: *Анђелуја Бућковић, Стеван Бошњић*, поп *Григорије, Радоје Радовановић, Вујо Радичевић, Кораи Ранин* и *Радивоје Хаљић*.(1) Летопис мастира Лепавине прича нам опширније о овој особи Срба, истичући као главног вођу војводу *Милана Вукосића*, који се удружио са Јованом Перјанимовићем и извео народ из турског ропства под хришћанску власт. Породица милакова све до ове особе живела је у *Горњем Косову* код Сештине у кировитичкој жупанији.(2) Помињући како су Турци г. 1528. сасиш поџетили Босну и сва шленска начелиика подјармила Летопис настављи:

„Све племја Ди. Вуковића сламаши о средоштеу Хлупари српске Маварском деркаве Милан Вуковић прави су сходувесно Јована Вуковићевића, и от оментиани путеводнике сја заселили јесу у Словенију. Но видиме Словенију и том сигнатиру јошу не и Босна подпала, то јест: власти турски, прихоле у град Вишоиичеру. Тамо поуздуу потребаіи за себе, и на ове готове, и зане од Варошиице до Крижеваа са-

(1) Летопис М. С. вол. 156, стр. 7.
(2) Летопис М. С. вол. 127, стр. 46.

(1) Матица српск. акад. XIX, стр. 56.
(2) Летопис М. С. вол. 157, стр. 5.

Сви ван њих, који нису рођени и регрутовани у територији VII. пукоп. окружне команде, а и они, који су у Београду служили а на земљу пали, или га још нису почели полагати, имаће се јавити својој пукоп. команди у којој су територији рођени и регрутовани.

Ко од напред именутих њих не предузме своју команду у означено време, ради увођ у каџар, на њега ће се примењивати варешње господина Министра војног од 14. Маја 1892. год. ФАВр. 3437.

Из канцеларије VII. (београдске) пукоп. окруж. команде 4. Јуна 1894. год. Вр. 4830 у Београду.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Видовданска награда. Као што је грађанству познато, општина је београдска 15. Јуна 1889. год. установила, да сваке године о Видовдану држи свечану одборску седницу, у којој се објављују имена оних ученика Вел. Школе, који су према закључају Академијског Савета Вел. Школе најбоље израдили задатке на Српске Историје и срп. филологије. Том приликом награђује општина најбоља рад са 400 дин. а други са 200 дин. У 1890. год. није дело никаквих темата. У 1891. и 1892. год. било је по два, а у 1893. год. било је три. Трећи је награђен са накнадно одобреном наградом од 100 дин. по нарочитој препорури Академијског Савета. Ове 1894. г. поднет је само један рад на Српске историје, о Десноту Стевану Лазаревићу, који су израдили г. г. Матија Стојановић и Милан Ј. Гајић, филозили IV. год. Општина их је наградила пуном наградом од 400 дин.

Са каквим је одушевљењем установила општина београдска 1889. год. ову видовданску свечаност и награђивање ђачких радова из Српске Историје и српске филозофије и како је ова ревносно одржана, познато је свима а нарочито великодостојима. Али, чини нам се, да господу професоре Велике Школе није најбоље одушевио онај патриотски поступак општине. Иначе нам даје да овако мислимо та околност, што ни једна професор са Вел. Школе нити са које од средњих школа није никад на ову свечаност дошао. До ове године долазило је прилично ђака, али ове године није дошао баш ни један, сем оне двојице што су награђени.

Сем ове недоласка још нас нешто увређа, да господа професори Велике Школе нису најбоље надзелени овој ствари, а то је, што су ове године објавили само један задатак у место два, и то само на два и по месеца пред Видовдан, у место да су то учинили на годину дана раније, пако би се више ђака усудало да темат рали, те да буде и већи избор, а не, као што је ове године било, да буде пријављен само један рад.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички слобођаји народи Београда. У седмици од 29. Маја до 5. Јуна 1894. год. допутовало 847. отпутовало 886 Од којих су:

а.) Пола: мушког 770. женског 68.

б.) Вероисповести: православне 714. неправославне 74. мојсијеске 29, мухамеданске 30, свега 847.

в) Постојбина: Србија 686, Аустро-Угарска 83, Босна и Херцеговина 3, Црна Гора 5, Грчка —, Турска 44, Бугарска 3, Румунија 5, Русија — Германија 6, Франц. 4, Италија 5 остале државе 3, нас Европе —.

г.. Завичајно путника: Тежаци и сеономи 119, Занатлије 53, Трговци 323, индустријали 5, шпекуланти и предузимачи 21, Гостионичари 23, Интелигенција (војска) 142, ђаци 13, радници и помоћници 41, Ниђари и бољарије 9, надничари и слуге 40.

Из статистичке одељка општине народи Београда 10. Јуна 1894. год.

ТАБЛИЦА
За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Јуни 1894. год.

Дане	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	12 ч.	2 ч. 20 м.
2. и 3.	12 ч.	2 ч. 1м м.
4—6.	Неће се палити никако.	
7. и 8.	8 ч.	11 ч.
9. и 10.	9 ч.	12 ч.
11.	9 ч.	12 ч. 30 м.
12.	9 ч.	12 ч. 40 м.
13. и 14.	9 ч.	1 ч.
15.	9 ч.	1 ч. 20 м.
16—22.	9 ч.	2 ч. 20 м.
23—25.	8 ч. 50 м.	2 ч. 20 м.
26—28.	8 ч. 50 м.	2 ч. 30 м.
29. и 30.	11 ч.	2 ч. 30 м.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу народи Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, над се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 11 часова пре но ноћи угашеће се половина лампа онда, кад исте сијеле од пре на до после но ноћи.

Од суда општ. нар. Београда 29. Маја 1894. год. ЕБр. 2741.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Пошто је Суд општине београдске решењем од 13. тек. мес. АБр. 3460 расквинуо уговор са Антонијем Васиљевићем

маја путовања биза и све шкуме порасла. Они обратили се к Белом Спаси од полудиње Саваонци и отуздну у унеси Сави по Шокадиу у самом хорштетном приходу, ако сви здребно прође, посидоу до Загреба, ће сами тако, ко и прочим народу доходити изнуштине, где во сапевштанцу остаили Грчке Бишкоуране, идеже не много пожили, рали председајућих сја и жанокетке Христиани, ови председајућ сја су жесто сидати Јовом Јовоном, а тако нашироко шкоћене претендиреј сја генерала Варваддинскога, шако жаложашим Христиани но шуполоњие от турскаго одседаоња с Милошу сабирајуе сја, но Турјани безпомоћна соуште, миоса хронорошиша бизаноу по Жилак Воуковић и Јовак Мелаиновић,(*) који жаладоваја от Тоурак и иноте међаухоу, с баном хорватских и генерали варадиндинске конгинтаџијуше сја".(*)

Завичеће(*) нисам, да ова особа Срба није нила 1587. г., већ чак г. 1597., доводећи их у веру са пресељеном и неких свештених лицима, на челу са владиком Радославом. Али је то погрешно, пошто је он очевидно помешао оне две особе, које дели време од скоро 10 година. О особи владике Радослава са његовим народом ми ћемо доцније говорати, а сада за овај одсек закључимо једним, да је струја несљавала Срба из Босне, Херцеговине и Далмације у ово доба јача била, него што смо видели у раније доба. И што ближе долазимо крају XVI. столећа, ова је струја све јача, као што ћемо ниже видети

II.

Пеизрешно православље српске у Ердељу. Одлазак Утјешке и митрополе Сарфе. — Јаковљева пословања и његове везе са пројектовани предлог. — Његово Патријаршије. — Шиј Василија IX. године 1583. год. — Одлазак Сисака. — Порез Пашалицима под Шарлом IV. пошлабиром — Босна не Крет и сиже Хаџибеговић 22. јуне 1585. г. — Ко је основ основом рату од 1593. до 1606. г. — Ускидање епископе Пакрачке. — Ова Сисак у руском руке 24. авг. — Сисак у Утјешкој. — Пошлабиром успомена мир. године, Срба пошлабиром ускидоше мир. године. Турци Брановићи. — Освојење Пакрачке и Сисак 1594. год. као и Турци одоше пошлабиром. — Утјешке народне шкоће на ов у Србији и Крајишкој. Сиромашно ошло их. Сиво. — Утјешко право Сиваског народа у Мађарској и Хрватској основано на утјешко народно по праву Бољеслу. — Борбе код Клиса 1596. год. Учешћење Срба у пројектованој војни у Утјешкој год. 1597. и 1598. 1602 Новак. — Утјешке српске у Сиваској. — Даље војне у Утјешкој. — Сарашење народне устанке у Сиваској. — Бољеслав Брод. — Мир у Жишшк. Дрежу 1606. г.

Организација угарских Срба, сврху Западилиом, казали смо напред. да се расплала, али се тим јаче и живље јавља на другом месту, где још Турци нису достигли да га потпуно подушеле. Пошто су Турци заузели Срем, тамошњи Срби отишли су највише у Банат, а после и одатле дотле њих прешли су у Ердељ, и наметали се са Влахима. Број тих Срба у Ердељу није био мали. што се највише види из дуљет њиховог историјског живота. Потпуна дредост политичка, истинско појимање свога народног задатка и својих човечанских права оседаоју се у редњи оних ердељских Срба на њиховој новој организацији у Ердељу, кад им границе и досађаји не дадоше одржати се на угарској територији. Мисао која их је руководила и одушевљала, док су пред собом гледали свога дубљима „Цар Јована", и онде их не остаја, само што се као одлеђен престаник те мисли српске осеће јавља место „Цар Јована" човек, за кога се, бар по мишљењу неких историка, зна којег је рода. За нас није толико важно да знамо, да ли је *Јаков Василевић Прокулајски*, који се казна деспотом ердељских Срба, Грк, како хоће Бранковић, Инпшанић и Рајић,(*) или друге народности, колико је значајно, што онде можемо помешти као факт, да је и онај део угарских Срба у Ердељу још увек одушевљавала мисао српске организације и живље концентрације, коју су мисао могли разлагати имитаторе „Цара Јована" могли у свако доба експлоатисати, било за своју личну корист, било да истинско добро, које су тиме несвесно-несвести намеравали Србима учинити. А такви примери тек не кадују, да је свака дезертерска угарских

(*) Летопис М. С. год. 188, стр. 10—11.

(*) Нст. вој. народне, кн. I. стр. 87.

(*) Рајић Ј.: Ист. Срб., т. т. сл. IV. стр. 30—36.

досадашњи закупцем подизања кола пожарне чете и волова рабацијских волова, — то ће економно одељење на основу расписа Суда од данашњег а на штету досадашњег закупца Васиљевића јавити јавну усмену лицитацију на дан 22. тек. месеца, за давање под закуп подизање кола и волова.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења почињуће дана од 2—5 сати по подне.

Лицитати полажу на име кауције ако су српски подавши 200 дин., а страни дупло, у готову или у дрижавним папирима од вредности. Остале погодбе могу се видети у економном одељењу сваког дана.

Ко жели примити се овога посла нека поменуте дана дође и лицитира.

АБр. 3460. — Од суда општине града Београда. 17. Јуна 1894. г. у Београду.

На основу решења суда општине града Београда од 18. Маја ов. год. АБр. 2963, — Економно одељење исто суда дражање на дан 20. Јуна ов. год. од 3—5 сати по подне у канцеларији своји, другу јавну усмену лицитацију за набавку и израду одела за пожарнике општинске и то:

За израду 22 блузе, 22 чакшире, 22 шајкаче од чохе; 22 блузе и 22 ком. чакшира од сегелтуха за пожарнике. И

За израду 1 шињела, 1 блузе, 2 ком. чакшира, 1 шајкачу од чохе и 1 блузу и 1 чакшире од сегелтуха за командира пожарне чете.

Кауцију полажу српски грађани 300 а страни дупло у готову или српско дражавним папирима од вредности.

Мустре и остале погодбе о изради ових одела могу се видети сваког радног дана а ко жели примити се израде овог одела нека означеног дана дође и лицитира

АБр. 3421. — Од суда општине града Београда. 11. Јуна 1894 год. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Излази је из штампе

МИЛУТИН

СВЕТ ИЗ ПРЕВОСА ПРЕД СРПСКИ УСТАНАК ДО ОСЛОБОЂЕЊЕ У ШЕСТ ЧИНАНА.

написао

СТЕВАН Ј. ЈЕВТИЋ.

Дело износи три штампана табака, хартија је врло квалитетна, а штампарска израда одлична у свему заслужена модерне типографије.

Цена је **једин 60 пара дин.** Књижарима одређен је попуст од 20%, рабата од 50 почиње на више, за готов новац.

Добити се може за сада само код писца: Српска улица (кућа је „Трака Хотел") број 8 доле спрат.

Пошто је препоручена свакој српској кући она књига, у којој се описи јасни преласци српске историје од Косова на до пред устанак за ослобођење. Она је једина народна књижевност у коме се један Србин-читалац, који је у њему, по примеру Христа Спасителя, прикупи на себе грех људски и сваког свој занимај, жртвујући себе, а тако много допринео да буде устанак, па да се коначно свете Србија од ропства. Ето нека је прича најромантичније садржине, а описи су на традицији, за које се ће ева није знало, а која ова књижица историјанцима није небеленета. Можда ово народ српски да се једанпут овој књиги знати. Народство се тешко обрађам друштвима, удружењима, корпорацијама, задругама, разним одборима и комисијама, којима су на високим циљем дало постати за један примерак на углед.

Учитаке жели се српске листове да препевају овај оглас.

У Београду, Јуна 1894.

С одличним поштовањем

Стеван Ј. Јевтић.

Срба малаксала, и да је број њихов у Ердељу био мали. Није нам намера да по Рајићу испричамо, како се овај деспот дочепао те власти, већ ћемо да поменемо како је он, освојивши Молдавију од војводе Александра, баш жељео поћи и на цезу Влашку. Да то истине најзаиме се уздао у Србе, који су му били одани. А то се видја из тога, што је на место војводе Мирче хтео да постави пеонду-Бранковића Димитрија.(5) Му наслина сиру, коју му пројурковање румунски родољуби, спречи га да напрши тај план, који би заиста у оно доба, да се остварио, могао донети користи нарочито српскоме жиљу, који се већ беше расуо по свима румунским покрајинама. Његову улогу узе за се споменути Димитрије. По речима хроничара Бранковића(6) овај је Димитрије био син деспота српског Малара Бранковића, а унук Ђурђа Смедеревца. Ну ми, према најновијим истраживањима, држимо да су то све лажови *Бранковићи*, које хоће наш хроничар да уверн у ту деспотску породицу српску, те да оправда своје доцније велике испирације на праоца српских деспота Бранковића.

Рајић нам прича, да је Мирча војвода дошао био за зајсру, коју су против њега сиремали деспот Јаков и Димитрије, па је по смрти Јаковљевој довашао у своје руке и онога Димитрија, кога „за обанра на његово славно порекло" није хтео погубити, већ му поклоно неки парче земље своје преко реке Алуте, да га може својим дуводма населити. Димитрије се пресели ту са својима г. 1564. и постани своју престоницу у каракни *Бургјош*. Населени крај свој називе се по њему *Бранковина*, до коме се и остали насељени прозову *Бранковени*. Како је и колико је ту живео Димитрије, не знамо поуздано, али по овој мрачни неких изворних бојера на цега. који су заваделн на напретку Димитријевих земаља, види се, да је моћ и снага Димитријева у Бранковини раста све више, повећавала новим насељеницима српским тако, да су се околни влашки бојери заиста побојали за своју безбедност и гледали сним сизама, да га сваки и да му отму оно парче земље.

(наставиће се)

(5) На истом месту, стр. 81.
(6) На истом месту, стр. 45.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Простс кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са завесама са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 12 до 18. Јуна 1894. г.

ВЕЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША ДИН.	ПАРА	НАЈНИЖА ДИН.	ПАРА
	АРНАУШКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
714	ВОРДОШКА	20		14	
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
11088	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)		60		
	ВОЛОВА				
150	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	50
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУВА				
	ЛАНЕНА				
557	ЈЕЧМА	11		10	
	КАЛЈАВА				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
7819	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
397	КОРЕ ЈРЕШНИК	10		8	
	КРВА				
35360	КРЕКА	3	60	3	40
4156	КРОМПИРА	10		9	
	КРУШКЕВА				
	КРУШКА				
22180	КУКУРУЗА	9	40	9	
	КУПУСА				
	ЛОЗА НЕПОСЉЕНОГ				
	ЛОЗА ПОСЉЕНОГ				
	ЛУКА АРШЉАМЕ				
643	ЛУКА БЕЛА	40		30	
	ЛУКА ЦРНА				
12	МАСЛА	130		120	
304	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАДА				
637	ОВСА	12		10	
	ОРАЈА				
4017	НАСУЉА	12		10	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСО				
115506	ПШЕНИЦЕ	11		10	50
	РАЖИ				
	РАК. ВОЋ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. ПОМ. ЈАБУКЕ				
	РАК. ПЉ. ЈАГОДЕ				
	РАК. ПЉ. МЕКЕ	40		25	
24031	РАК. ПЉ. ШЉИВЕ				
17718	СВИЊА ЈЕДЕКЛЕ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
33670	СЕНА	6		5	
1755	СИРА	100		50	
2500	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
	УГЉЕНА ДРВЕТИНА				
	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШЉИВАРЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
180	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	12		8	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
348	КАТРАНА				
14828	СИТНИЦЕ				
3570	ТРЕШЊЕ	30		15	

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА

Власник: ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Стара Јованова улица бр. 53. Уредник ЈРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 27. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
На годину . . . . . 6 дин.
На пола године . . . . . 3 „
На трећи део на годину . . 2 „

НЕДЕЉА 26. ЈУНА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
Претплата плаћа се при уредништву суд и сва књижарница на територији
Рукописи не враћају се
Неплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Управа вароши Београда, разрешивши од дужности чланове суда, кметовске помоћнике, одборнике и одборске заменике, изабране у Децембру месецу 1893. године, пошто је престао важити закон о општинама од 1889. године, по коме су ти чиновници општински изабрати, и поставивши друга лица да до новог избора привремено врше дужност чланова суда и кметовских помоћника — наредила је актом својим од 14. Маја 1894. године, Бр. 9019, да се изврши нов избор чланова суда, кметовских помоћника, одборника и њихових заменика за општину београдску онако, како прописује закон о устројству општина и општ. власти од 1866. године и његове измене и допуне од 1875., 1878., 1879, и 1884. године.

С тога је суд општине вароши Београда, као одбор општински, у седници својој од 13. Јуна 1894. год. на основу чл. 75. в. и члана 13, тач. 7. зак. о устројству општина и општ. власти, а с погледом и на чланове 13. тач. 1., члан 17. и 21. пом. закона решио, да се сазове

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 27. ЈУНА 1894. ГОДИНЕ

РАДИ ИЗБОРА

ТРИДЕСЕТ И ДВА ОДБОРНИКА и ШЕСНАЕСТ ЗАМЕНИКА

Ко може бити бираи за одборника и заменика, прописују чланови 58 и 59. закона о устр. општина и општ. власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас.

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају највише потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под влашћу код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.)

Немају право гласа на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, које човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2., Који се налазе под кривичним истрагом за дела под 1. наведена;

3., Који су нахи под стечајне за време док стечајне траје, и док се не прогласе за поштене;

4., Који су под полицијским надзором;

5., Који дугују државни порез више од износа полтреће у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у састављању општинског збора. (Члан 15. закона).

Збор ће се држати у згради општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра и бирачи могу долазити на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на бирање, али ће се примати гласе од оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет највише) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора.

Извештавајући о овоме грађане београдске суд их општинским позива, да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АВр. 3479.
13. Јуна 1894.
Београд.

Секретар,
Урош Кузмановић с. р.

Председник београдске општине,
Мијаило М. Богићевић с. р.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Према наређењу другог става члана 14. закона о устројству општина и општинске власти, Суд је општинским састанио свима гласачима, који имају право гласања на општинском збору.

Пошто тавадући о овоме грађане београдске Суд их општинска полиција, да своје примедбе на овај списак ради његове исправке учине, те да онако не буде лишен права гласа на општинском збору, који по закону то право има, а који би погрешно на списка био изостављен.

На општинском збору имаћу право гласа сви пунољетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето. (Чл. 14. зак. општ.).

Немаћу право гласања на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не повраће, или као су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, који повлачи бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казне;

2., Који се налазе под кривичним наређењем, за дела под 1. напоменех;

3., који су ваља под стечајште за време док стечајште траје, и док се не прогласе за невине;

4., Који су под позорићским надзором; и

5., Који дугују државни порез или од овог позива у коме се збор држи. (Члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Од суда општине београдске 11. Јуна 1894. год. АБр. 3448.

О Б Ј А В А

Управа варошн Београда упутила је Суду општинском следећа расиме:

„Господин Министар унутрашњих дела претписом својим од 30. Маја т. г. ПБр. 8340 достављао је управи расиме следеће садржине:

Нека начелства учинила су питање о овоме:

1., да ли и који задругари имаћу право гласања на општинском збору;

2., да ли има право гласачко старешина задруге, који сам за се не плаћа 30 динара годишње порезе непосредне, али плаћа толику суму, кад се узме у рачун и личиа порез разрезана на његовога задругара; и

3., да ли у систах непосредне порезе улази и државни прирез у смислу члана 94. закона о непосредном порезу, те да имаћу гласачко право и они, који са тим прирезом плаћаћу 30 динара годишње.

Услед оних питања, а у циљу правилнијег и једнообразнијег примена закона о устројству општина и општинских власти,

Министар унутрашњих дела налаза за потребно, да даде управи следеће упутство.

I-во.

Право гласања на општинском збору имаћу и задругари; ако је појединца дорека који његова задруга плаћа толико, да по одлитку 30 динара годишње, што долази на старешину задруге претеже остало, за на свакога задругара буде по 30 динара годишње порезе, онако треба да плаћаћу прави гласачи на општинском збору према члану 14. зак. о устројству општина и општинских власти и чл. 105. закона о непосредном порезу. Но ако она дорека не би била толика, да буде на свакога задругара по 30 динара годишње, онда само старешина задруге, који толику плаћа има право гласања, а остали немаћу, као што не би имали и да су виноасни.

II-во.

Ако старешина задруге не плаћа годишње 30 динара непосредне порезе, али задруга њена дорека имаћи толико кад се узме у рачун и личиа порез разрезана на његовог задругара, онда тај старешина задруге има гласачко право.

III-ће.

Приреи државни о којима је реч у закону о порези не могу улазити на опредељење гласачког права, јер је гласачко право регулисано чл. 14. зак. о устројству општина и општинских власти".

Од Суда општине београдске 17. Јуна 1894. године. АБр. 3493.

Н А Р Е Д Б А

У нар. Београду ваља се у последње време много пса по улицама и парочито по трговима, пијацама и другим јавним отворсним и затвореним местима. Ово је штетно по здравље људи, јер ти пси пљују и погане зидиште најнепријатније што се по трговима и пијацама продају; опасно по становнике, јер на тоиме дапима пси лако бесне и на њихе моју на људе напрати; штетно је даље и по паркиње јер их кваре и разлаз уништавају.

С тога суд општине нар. Београда

наређује:

Свима и сваком, да се по овој нарадби тачно управља, у противном баће казњен према § 326. кривичног закона.

1. Нико нека не пи по каквим погодама увођати нее у ваљану, хотел, трамвај и другу јавиу локалу.

2. По јавним пијацама сме се исто то дати само везано на каишцу.

3. Свако ко пси, који се неће слободно на улици или у парку ваље на имало ако марке или немало баће убијено, а сопственик истог још и казњен.

Од суда општине нар. Београда 28 Марта 1894. год. А. Бр. 1945.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ОД НАРОДНИХ СЕЉАКА У ГУЧИЋУ

ОД 1450—1814. ГОД.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Сенат Вел. Школе одредио награду за најбољи историјски састав).

Мото:

— „Нема ако изузмеш бог тврђаве чврсте уиме и племенита чувству слободе". (Речи је од престолонаследника Фридриха II. Великог, у књизи о тубом самом).

Нарамзин.

(НАСТАВАК)

Из тога, као и из других догађаја у Ерделу, види се, да је српски елемеиат све то већега маха заузимао, и да се баш одмах иза Димитрија јавља брат његов *Ђорђе Бранковић*, као радник на српској мисли и организацији. Мало иизе ми ће мо доћи и на ову ствар, а сада да опрезимо погледа на другу страну Србства, на којој још живље иа живот радиа српскога живља на своме народном задатку.

Колико нам је простор ове расправе допушта, ми смо говорили напред о Ускоцима српским у далматинском приморју. Нарочито о славним бранковима Клиса. Кад пак и Клис паде Турцима у руке, српски Ускоци пређоше сви у још јединн тврди град приморја Сеж, да под заштитом млетачком вођеву одатле на Турке, и свете ни се за несрећну судбину свога рода. Ма колико да је чујева јуначка борба клиских Ускока, у тишини је још јача, још жешћа и чувенија борба **Сењских Ускока**, са свима непријатељима српске вере и народности. Својим згодним положајем, на самој обали морској, окољени зукама морским, а са суве непрестајним природним препрекама, Сеж је прикладно у се све бетуше српске, све луте борце и осветнике реду турскоме, те се за кратко време у Сеиу стеже толики број Ускока, да су могли не само Сеж добро бранити, већ се од њих могла и војска уредити. Ње их сила беше само 6—700, ach их је број доцеиао и до *1200* бораиа. „А кад се с њима још придружио и други Ускоци из Сења, они на Отошац. Виоводиа, Брића и других околних ускочких насеобина, може им број достићи и 2 (800.(1)

Тако скупљени у јапој маси, могли су живље и снлиије радити на овоме, чему их је унућивала њихова жива свест српска о својој политичкој егзистенцији. И они су заиста и радили на свима местима, где их је год било, дуж далматинско хрватске крајине. Нарочито својим јуиачким борбама противу Турака, највеће у Клису, а доцније и у Сеиу, они су задивљавали цео окдадиски свет. О њима су се у европској литератури онеиаде читаве књиге. Нарочито су Талијани преузносили њихову славу и јуиачка дела, која они чиме на „каицју од Италије", (antemurale all' Italia), како називаху Сеж. Нису ии њих изостајали ни Млечани доцније, доиде су изгледом на своју корист имали рачуна хранити Ускоке противу Турака. Али чим се ова њима измириле, а Ускоци сењски и даље осташе крвни непријатељи турскоме изменсу, онда им Ускоци више не беху „храбри борци" и „бранноци рода хришћанскога", већ „лопови без стида и страма, — убојица без милосрђа, који су хиљаду сирои заслужили".(2) Таки постадоше они у очима Млечана тек онда, кад почеше да браие своје вере и своју веру и народност од оних мучких „пријатеља" хришћанских, јер Млечани нађа гледаху да ни српски Ускоци буду верне слуге, елено оруђе; а они свесни својих поли-

(1) Гласник срп. уч. др. кн. XXVIII. стр. 445.

(2) „Млетак" за т. 1893. бр. 218.

НАРЕДБА

1. Грађанству се ставља до знања, да је најстрожије забрањено дирати жице, изоле, и остале апарате електричног трамваја.

2. Пешацима и возима, забрањено је ићи по путу електричног трамваја од бележе до душевне болести до Топчидера.

3. Пут се трамвајски може прелазити на свима прелазима, који су одређена за то, али пешаци и кола треба да се склоне кад чују знак да наилазе кола електрична.

Ко не поступи по овој наредби биће кажњен по чл. 5. §. 327. крим. законика до 15 дана затвора.

Бр. 10659. Из канцеларије управе града Београда 25. Маја 1894. год.

ОГЛАС

На основу предлога г. Министра војског ФЂБр. 4109 примаће се младићи, у пешадијску и артиљеријску подофицирску школу.

По чл. 3., о уређају и устројству оних школа, младићи као добровољци, имају испунити следеће погодбе:

Да није млађи од 17 ни старији од 20 година; да је свршио два разреда гимназије или реалке, да је телесно здрав и развијен; да има дозволу од родитеља или тутора за ступање у школу; да је добро нав дана и да је српски подданик. Неки прељења неће се примати.

За ово потребно је да поднесе: 1., крштеницу, 2., школску сведоџбу, 3., дозволу од родитеља или тутора и 4., општинско уверење из кога да се види: јели младић кадтод и за какве кривице био осуђен или осуђиван од грађанских власти, као и да ли је српски подданик.

У молби најављује да коју школу хоће, да ли за пешадијску или артиљеријску.

Најану са поменутим документима, да пошаље овој команди најдаље до 15. Августа тек. године. Лекарски преглед биће извршен од ове окружне команде.

Бр. 5218 Из канцеларије VII пук. окр. команде 20. Јуна 1894 год. у Београду.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампи у Београду за месец Јули 1894. год.

Дани	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	12 ć.	2 ć. 29 м.
2. и 3.	12 ć.	2 ć. 1о м.
4—6.	Неће се палити никако.	
7. и 8.	9 ć.	11 ć.
9. и 10.	9 ć.	12 ć.
11.	9 ć.	12 ć. 30 м.
12.	9 ć.	12 ć. 40 м.
13. и 14.	9 ć.	1 ć.
15.	9 ć.	1. 20 м.
16—27.	9 ć.	2 ć. 20 м.
28—25.	8 ć. 50 м.	2 ć. 20 м.
26—28.	8 ć. 50 м.	2 ć. 30 м.
29. и 30.	11 ć.	2 ć. 30 м.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 14 часова пре но ноћи утрошиће се половина лампа онда, кад исте сутре од пре на до поноћи.

Од суда општ. пар. Београда 29. Маја 1894. год. ЕБр. 2741.

СУДУ ОПШТ. ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднета суду извештај о извршеном прегледу воде од 1—25. Јуна ове године.

Извршене анализе вода београдских водовода дале су ове резултате:

Месец и дан	Утрошак воде	Тврдоћа	Хлор	Амонијак	Нитрити	Нитрати	Органске материје	Испарљиви остатак	Сувишак	Број бак. у 1 ćм³	Примедба
			у 1 милиону делова воде								
Вода из дун. код.											
Јун 1.	7/8	14°	0.0016	0.0000	0.010		0.316			15	
Јун 2.	"	14°	0.0014	0.0002	0.006		0.302			120	
Јун 3.	"	14°	0.0014	0.0000	0.003		0.340			103	
Јун 4.	"	14°	0.0014	0.0018	0.003		0.348			11	
Јун 5.	"	14°	0.0014	0.0016	0.003		0.344				
Јун 6.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 7.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 8.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 9.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 10.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 11.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 12.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 13.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 14.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 15.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 16.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 17.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 18.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 19.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 20.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 21.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 22.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 23.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 24.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Јун 25.	"	14°	0.0014	0.0014	0.003		0.344				
Вода из дун. код.											
Јун 1.	15/16	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.316			15	
Јун 2.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.302			120	
Јун 3.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.340			103	
Јун 4.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.348			11	
Јун 5.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 6.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 7.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 8.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 9.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 10.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 11.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 12.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 13.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 14.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 15.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 16.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 17.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 18.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 19.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 20.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 21.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 22.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 23.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 24.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				
Јун 25.	"	15°	0.0000	0.0000	0.010		0.344				

Бактериолошка проба од 11. узета из бунара IV и V на белим подима показује 16 клица у 1 ćм³.

23. Јуна 1894. год.
Београд.

Окружни лекар,
Др. А. Зега с. р.

тачних права, не задоше се лако направити „робљем“ хришћанима.

Кад би нам простор оне расправе допуштао, могли би смо овде реће које ће напрвиљу о животу *сеоском Ускови*, пређи граду на оних, макар и приперасних, напора, који нам до данас осташе очувани.[1]) Али ће мо се за сада задовољити само тиме, што ће мо у кратко споменути неколико реће о њима, да би нам њихова борба с непријатељима била што јаснија.

Док су Ускови живели у Клису, било их је две врсте: спахијарлије и аланџије. Али над њеове у Сеш, и над се њихов број повећа, онда места и треће врста Ускока, које се зваху *Бољалеви*. То беху њихом бећари, који стално живе у Севу, ту се и рођаху, а ону се дружаху и *гробљаху*. Њих нема више од стотине.[2])

Сви се Ускови одевају доле у чете по 30—50 другâ. Свака чета има свога четоробу, или старешину, коме су безусловно сви покорни. Ретко кад да их већи број наиђу у пљачку, нем као онаји да раздвоју какву поћеру турску војску, која би им пошла да спречи њихово пљачкање. Четујући по суху, као застрешени прелазе се камена на камен таком брзином и вештином, да човеку изгледа невероватно. Њиу носили ни пазема ни оклопа, нити се служе коњем, већ само пушком, јаком пушком, „тамни како треба Јудина дана погу“ (Arquebuse à tout fort petite et bien legère). Неки су још носили као неки штитиће — а то су им „*мосеи за коњеје*“. Као год што су били вешти борци на суху, тако су се одликовали и на мору. Она њиу имали великих убојних лађа, већ су трали мале лађе, тако знане барке, обично до у једној може стати до 30 људи. На таким баркама, које су обично биле дугуљаста облика, нападали су они, невероватном храброшћу, велике ратне и трговачке бродове турске и млетачке, и ретко кад да их среће оманја. Када би их јачи непријатељ појурнао, појуку се они на спојим баркама у плићине морске, па ту мирно сеире, гледећи на бишу непријатеља, који не може да им се приближи. Свака барка има своја старешину, а такаи је могао бити сваки који је био у стању окупити по једну таку барку. „Војводе, имућни људи, на и саме удовице, спонзитељи и кашуџерн поижку колико ко може, да се барке и људи опреме, а после имаћу удела у пљачки“. Ускови су на све стране имали својих верних пријатеља и пишуна, који су их увек пленитавали о знаком покрету непријатељском, те су они увек знали где да постане заседу, и са којаком јачином да нападну. Кад поћу у пљачку њима су пристакали у помоћ и многи бећари „обично из Турске или прогнаници из Далмације и Хаџуције“. Бећари ступаћи у своје старешину на чијој су барци, кад сраме излет, разделе пљачку, онда се разилазе кућама на одмор. Али мисли и сетаћу међу њима милујући такаи данак. Таки домаћаји у Севу знаћи су се *Кеременчеви*.

Међу тиа сиа приморски становници, који су се онда рало поносили именом Ус-

---

[1]) Што данас имаћо поједине поворке по варошу Сиски Ускови, су су њихови трагови чисто пристрасни. Цијелокупни такви њихов ратни живот имаћо у *Мишутки Мијатовића*: „Нећемо сад (Сеховић сад ратује са Турцима) да расправљамо о томе, ко је у ствари и зашто је ратовао Павао Сарчић: „Хајдуци, или Пабирчићи Сеховићи и Жижићи Мишкови ово 'ће' и 1613.“ Ове ваше ријечи одговарају је у великој Ч. Мијатовић: „Мислио сам 1866. год. Поћи ћу радије у Сеховић, да ћу ја ту, ако ће ме Сеховић Ускове, те су ћаћевали сами ако ћоа ћаћеви, који су сами Млетачани, ће ћаћеви и у Турској ратовали су Ускови бећи такаи „разбојници и пљачке“. Сваки ће Усковима стварно су се они сада да ћаће ће ћаћи Карлобаг, ће је ћаћеви ћаћеви ћаћеви ћаћеви. То ћаћеви ћаћеви ћаћеви ћаћеви, који је ћаћеви ћаћеви ћаћеви, ћаћеви ћаћеви ћаћеви ћаћеви

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички слобраћај варошки Београда. У седмици од 5. Јуна до 12. Јуна 1894. год. допутовало 750. отпутовало 753 Од којих су:

а.) Пола: мушког 690. женског 60.

б.) Вероисповести: православне 635. неправославне 74. мојсијенске 33. мухамеданске 10. свега 750.

в.) Посљедбина: Србија 615. Аустр-Угарска 69. Босна и Херцеговина 4. Црна Гора —. Грчка 1. Турска 23. Бугарска 3. Румунија 5. Русија 1. Германија 13. Франц. 5. Италија 9 остале државе 1. ван Европе 1.

г., Занимање путника: Тежаци и економи 77. Занатлије 98. Трговци 304. индустријалци 4. шпекуланти и предузимаоци 16. Гостионичари 20. Интелигенција (војска) 162. Ђаци 13. радници и помоћници 40. Пилари и бозаџије 3. наличари и слуге 21.

Из статистичког одељка општине варошке Београда 15. Јуна 1894. год.

О Б Ј А В А

На дан 29. и 30. Јуна и 1. Јула ове као и прошле године држаће се трговачки марвени пазарић у. селу Букову код кн сеље поље, близу Дрењаковца, срез јасенички округ крагујевачки.

Продавци робе и стоке пазићу се а трговци умољавају да на овај чувени пазарић дођу.

Овим се дакле свима и свакоме, да за удобност трговаца, занатлија, сиџаи и стоке, као и уредне пугове и умерену таксу суд је ове постарао.

Бр. 502 — 12. Јуна 1894 г. у Буковиц.

Председник оп. суда
Рад. Цмелојевић

Писар
Ник. П. Милошевић

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Имаће је из штампе

МИЛУТИН

СЕВИЈА ИЗ ВРЕМЕНА ЦРЊЕ ГОРОМЕ ЛУТАЊА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ У ШЕСТ ЧИНАМА

написао

СТЕВАН Ј. ЈЕВТИЋ

Дело ово биће три штампана табака, хартија је врло квалитетна, а штампарија одрала одлично у свему захтевима модерне типографије.

Цена је **књиге 60 пара дин.** Каналцима даје се 20% , робата од 50 комада на више, за готов новац.

Добити се може за сада само од писца: Синђелићева улица (уз је „Гранд Хотел“) број 8 доња спрат.

Нека је препоручена свакој српској кући овај плод, у коју се највећи део предлеца српске историје од Косова па до ових година не обраћа. Ова је књига народне душевине у коме се сјаји Србин-мученик, који је у њима, по примеру Христа Спаситеља, пракао за себе грех других и смело сам завичај, жртвујући себе, а тиме много доприно да буде уставак, да се не заборави српско Србије на вавијек. Ова књига је прича кореспонденције садржине, а осваја се на тролинији, да ову се до сад није знало, и која још нијесмо историјском мери забележена. Молим ово народ српски да ће одазове овој мојој жељи. Изречено се тешко обрадам дружинама, удружењима, корпорацијама, задругама, редакцијама и школама, којима ће ми писмени захтеви ради послати за једно примерак по уплеп.

Учтиво молим све српске листове да препричају овај оглас.

У Београду, Јуни 1894.

С одличним поштовањем
Стеван Ј. Јевтић.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУРЕТА

За кварторе: Савинданки, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње пак више дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе са кухињом или више дућана са магазом . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или више дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или више дућана са магазом . . . 0.60 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРОМЕРЕНО НА ВЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 18 до 25. Јуна 1894. г.

КЊИГОВОДА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВИША		НАЈНИЖА	
		дин.	пр.	дин.	пр.
	АРНАУТКА				
	ПРАЊЕНА КУКУРУЗИНА				
1048	БРКВИЊЕ	15		10	
2262	БИНА БЕЛА (ОД ЈИТ.)		60		50
	БИНА ЖУТА (ОД ЈИТ.)				
830	БОЛОВА	45		40	
1049	ВУНЕ ЈЕ ПРАНЕ	150		135	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЊЕВА				
	ДУЊА				
	ЛАВУРКА				
42232	ЉЕШНА	8	50	8	
	МАЈМАЊА				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
30878	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧЕЋИХ				
318	КОРЕ БРЕШКЕ	10		8	
	КРЊА				
90250	КРЧА	3	60	3	40
4054	КРОМПИРА	10		9	
	КРУШКВА				
	КРУШКА				
20019	КУКУРУЗА	9	50	9	
	КУШУЛА				
	ЛОЗА ИЗТОПОЉЕНОГ				
	ЛОЗА ТОПОЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНАЈАМСК				
1584	ЛУКА БЕЛА	40		30	
912	ЛУКА ЦРВА	30		20	
72	МАСЛА	140		130	
47	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
1512	ОВСА	11	50	10	50
	ОРАЛА				
738	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
104884	ПШЕНИЦЕ	11	20	10	60
	РАЖИ				
	РАК. КОМ. (ОД ЈИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
2644	РАК. ШЉ. ЈАТЕ „	1	20		70
29600	РАК. ШЉ. МЕКЕ „		45		25
15006	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
47420	СЕНА	5		4	
1696	СИРА	70		50	
3250	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
503	ТЕЉЕНА ДРЕШЕНОГ	7		6	
147500	ТЕЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШИШАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
1730	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	10		9	
	ПРОСТОР КАМЕНА				
801	КАТРАНА				
9889	СИТНИЦЕ				
4689	РАДНО ВОЋЕ				

кока, нису били једнаки. Док су Сељани Ускопи носили карактер српског осветника турском племену, на богме и другим сама непријатељима своја имена и вере; и докле су они више имали у виду своју народну задатак, да роде на осветн и ослобођењу своје браће непод јарма турскога, дотле, по свеједна своје флорентинске трговца, други Ускопи, већином хајдучки подавци са острва Крка, Раба, Пала, затим и из Задра и Шибеника, били прави гусари, којима потпуно доликују епитета које Мишуљи даје Сељани Ускопима. У осталом познато је и та истина, да су Млечани и хајдуковање српских подавака товарили на Сељане Ускопке, на више ни чудо, што су се жалтачки њихи страдали да свету престане српске име и српска ка разбојничка чудовишта. Ускоке као нека разбојничка чудовишта не устручавају се ни као такви их именом називати. Док на против ниге се лепши и савршенији облик уједине супружанске и свакако дотичан је Ускоке, као у Сељаки Ускока; где је породичан живот и породична љубав достигла врхунац сакршенства. Сваки је Ускок имао само једну жену коју је безгранично љубио. Предузе су кажња-вање одмах најмањом сумњу. А ако се деси да која жена остане удовицом, она се преудаје за другог Ускока, који узима на се очинску бригу о деци своја покојника друга. Ређу су виђени. Кад би се год пратили са ваљче, спремали прекана и манастирима, и тихим молитвама захвалили Богу на помоћи и заштити, и дељели као веки дан и спомитвицима, који су у општ били ирло сиротиња. И друштвена правни односи у њих су били на врло ни-соком ступњу поштења. Само на тога, што су истрезнивши дужницима повећавали главне суме, нису се нелика морална способност српских Ускока XVI. столећа. „О Божју свакс године скупљали су се сви Ускоци српски из целе околине у Сењ, на опште већене и прослављање заједничког празника. Тада су свињене велика заједничке светковине, поздрављавали Божића; „Боже дај нам добар Божић“. Још је заживљали и обичај откупљивања својих другова из ропства, где су сви, колико је ко могао, дружали своје помоћи. Кад кога откупљују не дају откупа одних у готовини, него дају таоца, на се заробљених врати кући својој, одморивши се 2—3 месеца; но тим узима откуп и неси га Турчину“.

(наставиће се)

УРЕЂИВИТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горња Јозинска улица бр. 16. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 28. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за страни земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 3. ЈУЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УНАПРЕД ЗА ОБЈЕКТИВНО ОД А ОНЕ НЕПОСРЕДОВАЊЕМ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ИЗВЕШТАЈ
О ИЗБОРУ ЧАСНИЊИТВА У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Рађено у суду општине београдске 25. Јуна 1894. год.

ЗАПИСНИК

бирачког одбора одређеног за бирање три члана суда и четири кметовска помоћника за општину београдску на дан 28. Јуна 1894. год. на збору грађана београдских сазватом решењем суда општинског, као одбора, на основу чл. 75. т. 3. закона о устројству општина и општинских власти од 13. Јуна 1894. год. АБр. 3479, а према наредби Управе нар. Београда од 14. Маја 1894. г. Бр. 9019 (АБр. 2948).

Тачно у 8 (осам) час. пре подне, председник збора, председник општине београдске г. Мијаило М. Богићевић, објави, да је збор отворен, да су председнику збора предата за чланове бирачког одбора г. г. Јов. Антонијевић и Мих. П. Живадиновић чланови суда према тачки 1. члана 21. зак. о општинама, а на основу чл. 75. т. пом. закона решењем суда општинског, као од бора, од 13. Јуна 1894. год. АБр. 3479 и нема присутне бираче, којих има на општу преко двадесет, да према тачци 2. чл. 21. закона о општинама изабере на своје средине два лица за чланове бирачког одбора, — Присутни су бирачи изабрали за чланове бирачког одбора г. г. Јову Илића члана суда и Илију Обрадовића рачуноводу окружног суда.

За тим председник општине представи збору г. Из. Миленковића члана Управе вар. Београда, који је према чл. 31. зак. о општинама од стране владине власти присуствовати данашњем збору.

После свега онога отвореног је примање гласова.

Сваки кандидат има засебан табак, који је се спуца овом записнику прилошити и деметвеним утврдити.

Председник бирачког одбора.
Мијаило М. Богићевић с. р.

Присуствовали члан Управе:
Вл. Миленковић с. р.

Чланови:
Јов. Антонијевић с. р.
М. П. Живадиновић с. р.
Илија Обрадовић с. р.
Јован Илић с. р.

Гласање је трајало и текло целог дана по закону и уредно, с прекидом у подне од 12 до 2 сата.

Према азбучном списку имало је право гласа на опште збору света 1972, т. ј. хиљаду девет стотина седамдесет и два гласача, а од овог броја дошло и гласало 276 гласача.

У 5 часова по подне престало је примање гласова на биралиште и примљен је глас од свију гласача, што су се у то време на бирачкиту затекли.

Од примљених гласова добили су и то:

а., За чланове Суда:

Мијаило П. Живадиновић адвокат две стотине седамдесет пет — 275 гласова.

Стеван Инковић индустријалац, две стотине седамдесет четири — 274 гласа.

Јован Антонијевић абадија, две стотине седамдесет четири — 274 гласа.

б., За кметовске помоћнике:

Дамјан Димитријевић кафеџија, две стотине седамдесет четири — 274 гл.

Младен Милић трговац две стотине седамдесет пет — 275 гл.

Коста Арсенијевић штампар, две стотине седамдесет пет — гл.

Мијаило Ерковић секретар две стотине седамдесет четир — 274 гл.

Сем онога добили су по један глас још и ова лица, и то:

За чланове Суда:

Живко Кузмановић, Коста И. Лазаревић и Срета Димитријевић.

За кметовске помоћнике:

Стеван Јорговић, Дамјан Стојковић, Стојан Јанковић и Васиљ Карамфиловић.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У ЊИХОВИ СА НАРОДНИМ СПОБАЊА У ЉУБАВ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ

(Академијино Српско Дело. Шћехе историјске прошле издавање српског народа свако, београдског).

Мото:

—„Дође нам пресрати бег туђинска чудна уста и сломи нам чудну славију“ (Врло је да претставо изгубите српски народ, ће нашите се српски славној).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Таке дуге са тако племенитим чопечанским врлинама поједини наслеђена и стечена по-нижности ружили су свакојакима именима. Нуваши народни особаје задовољавали тиме, што трагом та два фратра нису потакли другу талијанску нацију, који су Турске нехили као најхрабрије хришћанске борце са Турцима.

Један од њих, пореклом флоретинац, ево шта вели о Сењским Ускоцима: „Нема народа на свету који би био за одбрану од Турака тако спретан, као што је овај народ (Ускоци). Немци су претром и киш за тај посао, а Талијани би још горе били, јер би пуно стајали а мало би вредили. Није доста само зидине градова чувати, већ пазла Турчина чим могуће дуже држати од граница хришћанских. Да је Сен. у руканна Немаца или Талијана, примакли би се Турци граду, сагранили би у близини куле и градове па да је град и непредобитан, глађу и надајом могли би га добити. Неколико миља од Сења на турској страни красна су поља и ливаде и леже разналине градова, али Турци то не смеју уживати од Сењана. Колико су их пута молили и велике им дарове нудили само да их на миру остане, али они нису хтели. Мачвани нуђу Далмацију, али им од Шибеника до Котора на многим местима чују станишници кукурекање турскиња певца — тако су близу пустиња Турке себи на непријатељ. Ускоцима су пута више минуа турска села данак плаћала, само да их у миру остане. А да је којем жеребом Сењ пао у руке Турчина градили би они бродове на мору, а с копна би лако провалили у Венецију и Италију.(1) А Немац један вели: „Ускоце су Млечани разгласили као да су гора од људождера и свачких нарнара, а то су наи поштене хришћански људи. Има међу њима утеклих племића и људи поштована рода, јунаци су то, који са турскога земљишта, избегавши живинско ропство, у Сењ у краљевство хрватско дошли и стекли се под хришћанску власт, да они и њихова деца и њихови потомци у вери хришћанској остану.“(2)

У време, кад Турци заузеше Будим и запреше правог сабљом целој Европи, побоја се аустријски Фердинанд да му Сен као год и Клис не пропадне. С тога му добро дођоше Ускоци српски, којима он предаде потчињу одбрану целог далматинског приморја. Ускоци заиста не дадоше Турчина сва отворити у целом приморју, ни на мору ни на суху. Тако их тонаше јако, да се већ 1545. г. сутни отворено жали Млечанима на увадање Ускоца у турску област.(3) У инвентарима млетачких по-

(1) Schiller v. T.: Per. Ver. str. II. стр. 98—100.
(2) Из истог списа, стр. 121.
(3) Годишњак Нак. Чтења, св. I, стр. 61.

Пошто су према овом употребљену глосова прив свемирница добила свакшњу већину гласова, — то биранки одбор на основу члана 21. тач. 8. и 13. зак. о устројству општина и општинских власти објављује, да су ванредном јавном гласина на данашњем збору изабрали за чланове суда у општини београдској г. г. Мих. Н. Живановић адвокат, Стевак Илковић индустријалац и Јован Антонијевић абаџија и за кметовске помоћнике г. г. Димитрије Димитријевић кафеција, Младен Милић трговац, Коста Арсенијевић штампар и Мијаило Ергковић, секретар.

Списони бирачки (дабучни) заједно са изборним актима у двадсет и осам табака (рачунајући и овај) предају се суду општинском као надлежном.

Председник збора,
Мијаило М. Богићевић с. р.

Председник
члан Управе кар. Београда,
Вл. Миленковић с. р.

Чланови:
Јов. Антонијевић с. р.
М. П. Живадиновић с. р.
Јов. Кнић с. р.
Ил. Обрадовић с. р.

Рађено у суду општине београдске 27. Јуна 1894. год.

ЗАПИСНИК

бирачког одбора одређеног за бирање трећега и два одборника и шесторе заменика за општину београдску на дан 27. Јуна 1894. год. на збору грађана београдских, сазваном решењем суда општинског као одбора, на основу чл. 75. — закона о устројству општина и општинских власти од 18. Јуна 1894. год., Абр. 3479, а према наређби управе кар. Београда од 14. Маја 1894. г. Бр. 9019. (Абр. 2948).

Тачно у 8 (осам) часова пре подне, председник збора, председник општине београдске г. Михајло М. Богићевић објави, да је збор отворен, да су председнику збора предодати за чланове биранког одбора г.г. Јован Антонијевић и Мих. Н. Живановић чланови суда према тачки 1. члана 21. закона о општинама и на основу чл. 71. и — помешутог закона, решењем суда општинског, као одбора од 13. Јуна 1894. год. Абр. 3479 и поднао присутне биранке, којима на окупу преко двадесет, да према члану 2. члана 21. зак. о општинама изберу из своје средине два лица, за чланове биранког одбора. — Присутни су биранки изабрали за чланове биранког одбора г. г. Арсен Костић учитеља и Илију Полошину месара.

Затим председник збора представи збору г. Вл. Миленковића члана управе кар. Београда, који ће према члану 31. зак. о општинама од стране надзорне власти присуствовати овоме збору.

После свега овога отвочето је примање гласина. Сваки кандидат има двеби табак који ће се скупа овом записнику приложити и демественим утврдити.

Председник биранког одбора,
Мијаило М. Богићевић с. р.

Председник члан Управе,
Вл. Миленковић с. р.

Чланови:
Јован Антонијевић с. р.
Мих. П. Живадиновић с. р.
Арон Костић с. р.
Илија Полошина с. р.

Гласање је трајало и текло целог дана по закону и уредно с прекидом у подне од од 12—2 сата.

Према избучном списку имало је права гласа на овоме збору свега 20000 гласова, а од свега броја дошло је гласало света 212 гласова.

У чет часова по подне престало је примање гласова на биралишту и примљен је глас од свију гласача, што су се у то време на биралишту затекли.

Од примљених гласова добили су в то:

За одборнике: Г. г. Стојан Новаковић, државни саветник 212, Димитрије Стојановић, директор железница 212, Јездра Николић, прок. саветник у пензији 210, Лука Каленић, министар у пензији 212, Јован Живановић, прок. саветник у пензији 211, Димитрије Кирковић, трговац 212, Димитрије Крстановић, трговац 212, Григур Миловановић, проф. Вел. Школе 211, Таса Бакановић, управник Задруге 212, Алекса Јовановић, члан касац. суда 212, Димитрије Мијојевић трговац 212, Душан Димитријевић, секретар касације 211, Стеван Јосифовић трговац 212, Др. Никола Николић, лекар 212, Срета Стојковић, кафеџија нижи просвете 212, Тихомир Марковић адвокат 211, Ђура Пантелић пуковник у пензији 211, Мајолов Кладис, трговац 212, Љуба Ковачевић, проф. Вел. Школе 212, Алекса Борисављевић, проф. Вел. Школе 212, Милан Мостић, адвокат 211, Стеван Д. Поповић, председник нор. управе 211, Мијаило Јовичић, винар 212, Милан Милићковић, инсинсст. мин. грађев. 212, Никола Стевановић, чиновник у пензији 212, Захарија К. Поповић, јувелир 212, Милан Марковић, трговац 212, Јаков Алкалај, трговац 212, Мијајловић Мијајловић, трговац 212, Стефанције Јовановић, лимар 212, Димитрије Христић, адвокат 211, Љуба Марковић, пижамер 211.

За одборничке заменике: Г. г. Бока Николајевић-Хаџи, трговац 212, Миленко Марковић, чинов. мин просвете 211, Васа Николић, дрварски трговац 212, Светозар Поповић, чинов. мин грађевина 212, Петар Б. Арамбашић, трговац 211, Никола Д. Кнић, трговац 211, Живко Куљковић, трговац 211, Јован Ристић барутција 212, Тодор Бурић, трговац 212, Др. Милутин Поповић, лекар 211, Милан Белимеић, опанчар 212, Стеван Јорговић, фабрикар 212, Светозар Стефановић, кафеџија 212, Евгеније Чаловић, трговац 212, Горњаков Миленковић, лекар 212.

Сем онога добили су по 1 глас још и ова лица за одборнике: Живојин П. Сиеић професор, Мијајло Николић трговац, Милован Р. Марковић професор, Јосиф Ранковић пензионар.

За одборничке заменике Др. Јован Дајић лекар.

Пошто су према овоме употребљену гласова прив 48 часа добила свакшњу већину гласова, то биранки одбор на основу члана 21. тачке 8 и 13. закона о

сланика код порте, рачунато од год. 1560. често се помињу Ускоци. Године пак 1565. султан се понова тужи Млечанима на упаднице Ускока у његову земљу.(*) Године пак 1569. М. А. Барбаро млетачки посланик код султана оправио је своју изаду више од 50 депеша које су се тицале специјално Ускока. А кад г. 1570. султан Селим објави Млечанима рат, међу главне узроке рата стављао је тада Ускоци чине на сувој граници и по мору Турцима, и заштиту коју Ускоци налазе у млетачком приступанштвима. Кад се рат сврши и мир уговори, Ускоци Сењски опет не мирују. Године 1575. око 250 Ускока узме најнеки млетачки брод „Госперанзи", препусти драгоценом робом, са 3000 појака, које се враћаху из Кандије. Кад су узели што је било турско, јеврејско и дубровачко, и кад су дубровачке поубијали (аз осевге што их они Турцима издавају) они *Млечанима врате брод са осталим товаром и људством*, сем Турака и Јевреја, које одведу у ропство.(*) Храброг су се пак г. 1578. борили против Млечана, који пођоху на њих дашаху, а и против Турака. На више од 40 места турских удараји су Сењски Ускоци оне године, учек грозно спеседи се с Турцима.(*)

(*) Hammer v. J. Gesch. d. von Rodrigo, B. II. S. 318.
(*) Глас. и спом. уч. др. књ. XXVIII стр. 443.
(*) Engel v. J. H.: Allg. Welthist. Segeve Gesch. d. Serbien. B. II. S. 334.

Године пак 1580. неки потурњак *Мелек* наведе босанског пашу, да освоји, не би ли могао заиладати Сењем. Аја то би узалуд, јер га сењани храбро одбише. Ускоци се сами тим женске стране сметати турском путништва на мору. Тако су г. 1581. заузели на мору неки велики брод, у коме је било Турака, Јевреја и Дубровчана; на све предаду запленивину Сењском Вајтазару Ламбергеру. А 1583. г. покушаше Ускоци да освоје Кипс. Аја им се план открије, и до 80 породица, које су биле пристале на њиову, морадоше се селити на Ријеку. Већ из ово неколико примера види се, како Сењски Ускоци врше свој посао, и како се дуго свете Турцима.

За тиалку њихову сриаброст и храброст, коју Ускоци захваљиш, својим својој будућој свести политичкој, толико и сјајним својим војама и капетанима, који их свима памећењи вођствоје, знадоше упек увлутити само онамо, куда је требала заштитити јута осветна сриска. Као најчувенији ускочки вођа овог доба, био је војвода *Вуро Јанковић*, који је Турцима толики страх јавио, да су о њему почели причати читаве бајке, као о Спендербегу. „Рајеч му је била света, а слава тако велика, да је пар њему и његовим главним помоћницима дао властелство. Родом из Босне, он се још као младић досељо у Сењ, пошао је у чете с Ускоцима

(*) Глас. спом. уч. др. књ. XXVIII стр. 444.

устројству општинске обављује, да су приликом међином гласања на данашњем збору изабрали за чланове одбора у општини београдској и одборничке заменике напред прво набројаних четрдесет осам лица.

Дабогим списак бирачки са изборним актима у 105 забака (рачунајући и овај) предају се суду општинском као надлежном.

Председник збора,
Михаило И. Богићевић с. р.

Присутствовали
као судија пор. Београд,
Вл. Миленковић с. р.

Чланови:
Мат. П. Живадиновић с. р.
Ађов Костић с. р.
Илија Поповић с. р.
Јован Антонијевић с. р.

НАРЕДБА

У пар. Београду ниђа се у последње време много паса по улицама и нарочито по трговима, пијацама и другим јавним отворима и затворима местима. Ово је штетно по здравље људи, јер ти пси вуцидају и поваде животне кампиривање што се по трговима и локалима продају; опасно по становнике, јер на тоцком данима пси лако бесне а и иначе могу на људе напрстати; штетно је даље и по пијаце јер их кваре и расаде уништавају.

С тога суд општине пар. Београда

наређује:

Сваки власник, од ове по овој наредби тачно управља, у противном биће кажњен према § 326. кривичног закона.

1. Нико несме и ни по каквим погодбама уводити псе у кафану, хотел, трамвај и друге јавне локале.

2. По јавним пијацама *сме се пусти само онај пас који је на поводу.*

3. Сваки пас, које се нађу слободно на улици или у парку биће на лицу оно мараке или нечаво биће убијено, а сопственик истог још и кажњен.

Од суда општине пар. Београда 28 Марта 1894. год. А. Бр. 1945.

О Г Л А С

На основу предлога г. Министра војног ФЂБр. 4109 примаће се младићи, у пешадијску и артиљеријску подофицирску школу.

По чл. 3-ј. о уређењу ових школа, младићи као добровољци, имају испуњити следеће погоде:

Да ниђе млађи од 17 ни старији од 20 година; да је свршио два разреда гимназије или реалке, да је телесно здрав и развијен; да има допуштај од родитеља или тутора за ступање у школу; да је доброг владања и да је српски подданик. Испит приемни неће се полагати.

За ово потребно је да поднесе: 1., крштеницу, 2., школску сведобу, 3., допуштај родитеља или тутора и 4., општинске уверење из кога да се види: јели младић кадгод и за какве кривице био осуђен или осуђиван од градјанске власти, као и да ли је српски подданик.

У молби изјавиће за коју школу хоће, да ли за пешадијску или артиљеријску.

Изјаву са поменутим документима, да поднесе овој команди најдаље до 15. Августа тек. године. Лекарски преглед биће извршен код ове окружне команде.

Бр. 5218 Из канцеларија VII пук. окр. команде 20. Јуна 1894. год. у Београду.

СУДУ ОПШТ. ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднети суду резултате испитних анализа воде београдских водопоја, од 23—30 јуна ове године.

Место узимања воде	Број	Температура воде	Укупно сувих састојака	Хлор	Амонијак слободни	Амонијак албуминоидни	Гвожђе	Број вод. у 1 см³	Примедба
		у једном литру воде грама							
Ново гробље	I.	14	0,559	0,037	0,003		0,0001		
Ново гробље	II.	15	0,485	0,026	0,011				
Ново гробље	III.	14	0,570	0,035	0,018	0,001	0,00003	0,0056	
Ново гробље	IV.	13·5	0,550	0,030	0,071	0,001	0,0006	0,0048	
Ново гробље	V.	13·5	0,515	0,026	0,006	0,004	нема трагова	0,0065	0,00006
Нов. кр. гај, бунар		14	0,540	0,027	0,020	0,0027		0,0060	0,0024
Нов воз. Лабор.		15·5	0,502	0,029	0,0195	0,003		0,0006	
Нов. к. цвет. пут		16	0,827	0,0012	0,0004	0,010			
Рит. к. кеш. 1.		17	0,305	0,0046	0,0048	0,010	нема трагова		
Нов. к. кеш. к.		17·40	0,350	0,002	0,0056	0,007	нема трагова		

Бактеролошка проба на главног бунара на белим подама показује 15 клица у 1 см³.

„Ово су ти све браћа рођена,
Ово су ти од моје мајке чеда,
„Која женској сер у Призрену и ја“. —

Предпоставља таким лутим гудама противу Турака, није ни чудо, што се султан оно лико пута тужио Млечанима за уласе усковаца у његову територију. Ови, бојећи се да се због Ускока поново не загрле са Турцима и стално се тужити паши и цару, а и сами почеше галијама гонити по пучини морској барке усковаче, које се појављају у плачине, где галије не могоше наступити. Да покажу своју сувишну ревност да са Турцима мир одрже. Млечани где год кога Ускока ухвате, вешају га без милости, само да се застраше и умире.(1) А да се не би Сењани светили на њиховим трговачким бродовима, пропраћаху Млечани увек таке даће ратним галијама, које бранаху слободу пловидбе од усковачких барака. На тај начин им пасеки двор обећа издавати редовну месечну плату. Ускоци се за неко време умирише, да доцније, пошто цар не одржа реч, још јаче загрозе осветом бар на турске бродове и земље, кад не могу Млечанима да се свете онако како би они хтели. Капетани сењски не сметаше ни у чему, пошто и сама њихову, да је сваки отворе узалудан, кад им се иначе плата не исплаћује. Мигуљао је, да се по каткад, како Минутије вели, учествовали и у дељењу плена са осталим Ускоцима.

Турци сада учесташе са тужбама Млечанима на Сењске Ускоке. Преплашени Млечани, поново се туже цару аустријском, да је „непод достојанства његова да трпи у земљи својој лопове и разбојнике“. Паша их у томе потпомагаше код цара, што се бојаше да се због Ускока не изроди рат између Хришћана и Турака, и што Ускоци пређаху и његовим дућма на Јакове и Романе, и других места, те му се царинска приходи веома умањише. Па и шпанска краљ се тужаше на Ускоке, што од њих страдају његови напљени, који вешају у Мљетке као вино, бадем и др.(2) На оволике оптужбе изгледаше као да двор аустријски хоће да „умири Ускоке“. У тој цељи шаљу комесаре у Сењ, да уреде ову „драговолачку чету“. Они, долазећи у Сењ, похватају неколико пића ускочких и повешају их на раскрсницама, да би друге заплашили, па запоседе капетану градском да не пушта у град ово, који нађу једном рани плаћене. Али се Сењски Ускоци не могоше умирити ни због тога што их капетани њихови бодрише, и што се „њима далоше подмитити неки господа у Грацу и министри у Бечу“, те наговараху цара да не прима „праведно“, тужбе Млечана — јер је лак да су, хераклиски приказали дарове као мито од Сењана,(3) већ због тога, што је и властели и аустријска сила била одвек слаба да угуши природнесењске расплашење заноситом и што капетани никад не могоше дати ускоцима обећану плату, којом би се они могли издржати, те да је не надокнађују плачком по каткад и хришћанских бродова. Требало је сваке године давати по 20 000 дуката, а тих новаца нити имаше цар нити надвојвода у Грацу. Најзад Млечани виђеше, да би само оружана сила могла умирити Ускоке. Ну ако се смедоше употребити, што би дали повода Турцима, да се са суда прекине Сењу, на основи мега могу лако да отворе себи капију за у Мљетке и Италију.

За ово време напоно је у Босни бесна потурица, и крвни непријатељ рода свога *Хасим-паша Предојевић*. Он је био син православних родитеља али беше такав крволок хришћанима, да је на најгрђенији начин мучио оне, који се не хтедоше одрећи своје вере. Ну зато је доста пута и он задрхтао од осветничка узинка ускочког: *„Ко се не освети, тој се не зове осветник“*. Знајући сам ја јуначку, колико му штете нанесе сва Ускоци српска дуж ове далматинско-хрватске

(1) Минуције од 1865. стр. 11.

(2) На истом месту бр. 12.

(3) Павлинов Шишић Ј. Мат. Нов. вој. вр. кн. I стр. 196. — Гласник срп. уч. др. кн. XXVIII. стр. 447.

Бактериол. преба из петровалка (Windkessel) на белим водама показује 35 клица у 1 cm³

30. Јуна 1894. год.
Београд. Санитетски инжинир:
Др. А. Зега с. р.

ИЗВЕШТАЈ
о пријему воде из водовода крајкина на Белим Водама за време од 2—22. јуна 1894. год.

Испрљано је:

2. Јуна	1685 куб. мет.	13. Јуна	1711 куб. мет.
3. „	3668 „ „	14. „	2167 „ „
4. „	2492 „ „	15. „	1981 „ „
5. „	1542 „ „	16. „	2064 „ „
6. „	2006 „ „	17. „	2047 „ „
7. „	2320 „ „	18. „	2504 „ „
8. „	1964 „ „	19. „	2143 „ „
9. „	1848 „ „	20. „	2407 „ „
10. „	2045 „ „	21. „	2097 „ „
11. „	2358 „ „	22. „	2645 „ „
12. „	2643 „ „	Свега	46237 „ „

Приход водовода у Луку месецу био је овај:

Од основне таксе у 1894 год.	8597·65	дин.
„ кирије за водомере на 1894.	702·45	„
„ основ. так. од дужника из 1893.	954·95	„
„ нове потрошње	386·20	„
„ кирије за водомере	47·35	„
„ приход од материјала за спајање	6·90	„
	Свега	10625·10 дин.

Од суда општине вар. Београда 1. јула 1894. год. АБр. 3876 и 3961.

ТАБЛИЦА
За паљење и гашење јавних лампа у Београду за месец Јули 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1. и 2.	11 с. 30 м.	2 с. 3 м.
3.	12 с.	2 с. 30 м.
4.	1 с.	2 с. 30 м.
5. и 6.	Неће се палити лампе.	
7.	8 с. 40 м.	10 с.
8. и 9.	8 с. 40 м.	10 с. 40 м.
10. и 11.	8 с. 40 м.	11 с.
12—15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—25.	8 с. 30 м.	3 с.
26—28.	8 с. 20 м.	3 с.
29.	9 с. 20 м.	3 с.
30. и 31.	11 с.	3 с.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама имале не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угашће се половина лампа онда, кад ноћ свеће од пре па до после по ноћи.

Од суда опшг. вар. Београда 30. Јуна 1894. год. ЕБр. 3293.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седмици од 12. Јуна до 19. Јуна 1894. год. допутовало 645. отпутовало 639 Од којих су:

а.) Пола: мушког 575. женског 70.

б.) Вероисповести: православне 521. неправославне 83, мојсијевске 31. мухамеданске 10, свега 645.

в.) Постојбина: Србија 472, Аустро-Угарска 88, Босна и Херцеговина 7, Црна Гора 1, Грчка 2, Турска 23, Бугарска 9, Румунија 2, Русија 1, Немачка 8, Француска 9, Италија 20, остале државе 3, изван Европе —

г.. Занимање путника: Трговци и сиромаси 28, Занатлије 65, Трговци 247, индустријалци 1, пољопривредници и предузимачи 9, Становници 15, Интелигенција (војска) 115 (војника и пет малих топова, лагше се месеца маја г. 1891. налазили поштаи и официрска предео између Кривовина и Иванића, на западне и на граници *Београдској*, и осећи га на дугиа јер у њему не бејте прахи и олова. Њему плаћу ва суперст заповедницима из Београдске и Кривовина са осталим Крајишницима на га код Градца, тако потуку, да му зароће командант коњице Мустафа-бега са 72 коњица, 22 заставе и 100 коња. Ослобоје на 400 хришћанских заробљеника, а 120 глава турских сиђа, 27, радника и помоћника 42. Пилари и бозаџије 1, надзирачи и слуге 44.

Из статистичког одељка општине варошки Београда 20. Јуна 1894. год.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 25. Јуна до 1. Јула 1894. г.

ВЕЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША дин.	ЦЕНА НАЈВИША пар.	ЦЕНА НАЈНИЖА дин.	ЦЕНА НАЈНИЖА пар.
	АРНАЂИЦА				
	ПРАШИНА КУКУРУЗНА				
1017	ПОРАНИЦА	10		6	
193	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)		70		60
	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)				
	ВОЛОВИ				
491	ВУЋЕ НА ПРАНЕ	150		130	
	ВУЋЕ ПРАНЕ				
	ГРОЖЂА				
	ЂУЊА				
3237	ЈАБУКА	8		7	
69659	ЈЕЧМА	9		8	50
	КАЛМАКА				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
283	КОРЕ ВРЕЋОВЕ	10		7	
	КРЂКА				
45360	КРЕВА	3	60	3	20
7373	КРОМПИРА	10		9	
	КРУШКИЦА				
	КРУШКА				
14449	КУКУРУЗА	9	50	9	
	КУПУСА				
	ЛОЗА ЧЕТВОЊЕНОГ				
	ЛОЗА ТРОЊЕНОГ				
	ЛУКА АРНЕЋАНА				
1400	ЛУКА БЕЛА	35		30	
2910	ЛУКА ЦРНА	20		15	
140	МАСЛА	140		130	
573	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАЦИ				
1044	ОВСА	11	50	10	50
	ОРАЛА				
671	ПАСЉА	12		10	
	ПЕЧЕНИЦА				
	ПРОСА				
186183	ПШЕНИЦЕ	11	20	10	60
1559	РАЖИ	8		7	60
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
	РАК. ШЉ. ЛУТЕ „				
12894	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	40		25	
20403	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
37265	СИРА	5		4	
2851	СИРЕ	80		50	
8218	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	ОСЕЧЕНА				
2690	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	7		6	
174600	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
	ШЉИВА СВЕЖИХ				
11695	ШЉИВА СУВИХ	10		7	
5194	РАЗНА ВОЋЂА				
	ПРИСТОЈ КАМЕНА				
30000	ЦЕМЕНТА				
14092	СИТНИЦЕ				
8687	РАЗНО ЈЕЛА				

крајине, нарочито они из Сења, не претеривање Хасан ни мало, што ну у извештају султану престављање у врло црној боји. А колико их се Турци бојаху најбоље сведочи изрека: *„Недао ти бог да дочекаш у селу мајске руке“*. И Хасан тражаше од султана војске не само да уништи Ускоке, него и да прошири турску власт над Славонијом, Хрватском и Далмацијом, чак до Сења. На непријатељ слонуше у ово доба сећање чонеск који најсвеће жељаше, да своје непристрасно увенча ратном славом. То бејше чувени *Сејм-пашо*, кога ће свака Срби добро памтити само по једном зверском делу, које Србима учини. Он сам напављање на султана, да се рат, који се г. 1590. бејше свршио са Перејцем, продужи у Европи. Али султан то не одобри већ 1591. г. продужи са царем аустријским мир на осам година.(*) Сплаи кад не могаде да придобије султана за рат, он наговори свога јединомишљеника, крајишког Хасан-пашу да својим упадима у хришћанске земље изазове цара Рудолфа на отпор, те да на тај начин наведу султана да објави цару рат. Хасан једна дочека такву нарелбу на, са 5.000

(*) Šmičiklas T.: Pov. hrv. sn. II. стр. 46.

(*) Шмичић (Šmičić. I. M.): Ист. нарн. ед. кн. I. стр. 176.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Излази ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горњи Јеленков улица бр. 55. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 29. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена је Србији:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за страни земаља на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 10. ЈУЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
претплата плаћа се слати уредништву на општинском суду
а сви новчани поједини на трезорима
Рукописи не враћају се
ПИСМА БЕЗ ПРИЛОГА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

О Б Ј А В А

На основу постојећег решења Г. Министра војног и помоћника дунавске дивизијске области а према нарећењу команданта VII. пуковског округа Бр. 6108. од 4 Јула тек. год., има сав I. батаљон VII. пука I. позива, који ће 15-то дневну позиву у Ниш.

Сваки обвезник има собом од куће по мета ову пропишу спрему и преобуку потребну му за време батаљона: на позиву по један покривач и прибор за јело, као и свој војнички бисаге.

Сви они обвезници имаће бити на дан 14. Јула тек. год. у 4 сата у јутру у доњем граду, где ће се извршити преглед, сваком издати хлеб и пуни тровак, на потом у (7. сати крену се под командом својих старешина и наредног официра на железничку станицу, а одатле са возом у Ниш.

Обвезници који не би следовали овоме позиву и на време не дођу, узеће се на одговор за неиспуњење позиву војних власти, и предаће се војном суду на оруду.

Према томе позивају се сви обвезници поменутог батаљона да одма дођу у суд општинским ради свог питања и приједмановања.

Од стране суда општине варошн Београда 5. Јула 1894. године АБр. 4013.

СУГРАЂАНИ!

Невоља је задесила нелики део становништва у Цариграду трус је последњих дана нанео неизмерну штету небројеном свету.

Ужасан потрес земље, оставио је мноштво породица, људи и деце, и без крова и без хранитеља. Једни пиле у очају за изгубљеним жртвама, други пате у тешкоме јаду и напрезаћено чекају пријатељску помоћ.

Несхалдљива сила наше планете, ринула је у безмерну беду хиљадина људских живота, чији опстанак зависи можда још само од хумане потпоре милостивих душа из целог света....

На глас о овој страхотној катастрофи, пројурила је, муњевитом брзином, кроз све крајеве наше Краљевине, жеља: да се одмах отпори ушке добровољних помоћних прилога за пострадале у Цариграду, те и ове наше страже пратеће у помоћ пострадаломе живљу, који тако грозно страда!

Сремски народ никада се није оглушавао о племениту дужност човечности. Он је увиђао тешко стање своје браће, и кад год је требало. А у овој прилици дужност је не само човечности, него и блиског суседства, ја, по могућству, пријатељски пристојеног у помоћ свету, који пати тако страховито и незелужено.

Овога ради, Грађани Престонице држали су 4 ов. мес. народни Скуп у општинској дворани, на коме је изабран **Средишни Одбор** са задатком: да отвори уше и прикупљање прилога, и да учини позиву на грађане из Престонице и целе земље, да састављају месне Одборе за скупљање прилога и прикупљене суме поздрављано шаљу потпишаноме Одбору.

—

Сугрђани!

Неизвршљива је моћ природе и за нас немилосна њена планете, на којој живимо.

Одвојност је од сличних катастрофа мање више увек општа, на је исто тако општа и дужност свега човечанства, да без разлике пере, народности и државе, блажи одмах јад оних, које тако огромна штета и ужасна патња задесиша.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ИЗВОРИМА

СА НАРОДНИМ СТОБАЊА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ф. М. СПАСИЋ

(Додељено Сенат Нег. Високог народног преко надзорног савета министр. савет. Београду).

Мото:

— „Дође нам зарастеу бог грешна чудна учена и свадљива Срба! Свађају се, мучу се, а ништа се туђа нахвате.

Изрекиан.

(настављај)

Ну храбра крајишка посада напла Хасана да после узалудног покушаја дигне опсаду. Крајем те године складе бан Ердели на налог султанов Хасину да освоји Сисак и Бихаћ, зато он спаоће Сисак са мушицијом а у Бишћу повеља посаду са сто *српских Ускока*, како би што боље доцекао Хасана.(1)

Сељани Ускопља да би се осветили Хасану за ранија упадања дигну се почетком 1592 г. под својим војводом *Љубичићем* на Клис, и освоје га. Али се исте год. упути на њих велика турска војска, која под заповедима клишем до ноге потуче поменуту војску клишку посаду. За време борбе српских Ускока са Турцима, стајаше код Сиња сухоземна и поморска војска и маетачка мирно са задовољством посматраше како ову „браћовски Хришћанства“. Видело се, да су са Турцима биле у споразуму, што одојели Сељане Ускоке, од сада почеше појединко хледати како Турке тако њих и млечане.(2) „Ово је једна историчка реченост продужује Вашићев — која опомиње на старе Љубушиће, да једна, са осветном жељом задахнута, шака људи, њих се ти жеља у променљивом бојном успеху узношавање, само са једном флотом и мало барака имиоује једној такође држави, које *бродима закрашине готово све море*“.

(1) Јиречек К. Ист. Срба. стр. 97.
(2) Вашићев (Шишић А. Ив.) Ист. год. стр. 1. стр. 197

Поред свих оваких жестољних и изванредних камера хасанових, пар Рудолф стараше се да мир одржи, па посла у Цариград своја посланика, чешкога племића Бреснића, са јеним даровима султану и везиру, да протестује против жестоја Хасанових.

Али тек што стигоше дарови у Цариград, а Хасан се већ на пролеће, месеца Априла 1592. кренуо с војском Куни, пукуће са собом огромни материјал за опсаду града, који је имао да му послужи као осло ац за даља упадања. Он се утабори код места *Бреста*. Собом је повео свлаа и неки број српских сељака из Босне, који су под кулуком морали ићдати град спосе напиа, оне нас стране реке стајала је *Бихова* и Ауерсперлова пријашња народна војска, не мичући се напред због страшиле вости својих војсковођа, да спреме дадање граду који напредоване необичном брзином. Почетком маја град је већ био готов, који напа, но реци на којој беше, назва *Петровом*. Оставивши у Петровин јаку посаду од 1 000 људи, крати се Хасан у Босну, да по наредби султанової освоји Бихаћ. Са

За то поради њиво и искрено, да наша српска православна пострадалаче становништву Цариграда, не пластање жа изненађење потворе других!

У Београду, 5. Јула 1894. г.

Средишног Одбора:

Председник
Митрополит **Михаил**

Потпредседници:
Мијаило М. Богићевић председник општине, **Никола Кремановић** трговац, **Димитрије Ђорновић** свештар.

Секретари:
Спасо Х. Ристић — **Шпиридон** епископ зић. општине, **Милорад Терзибашић** трговац, **Никола К. З. Поповић** ђумџир.

Благајници:
Главни: **Мијаило М. Паловић** трговац, поћоћан: **Мијаило Јовановић** пенз. судија, **Илија Антоновић** свештар, **Коста Ристић** трговац.

Чланови:

Ђорђе Вајсерт Гунерицер Прин. Нар. Банке, Јеврем Грујић адвокат, посланик у пензији, Стојан Новаковић држ. саветник, Стојан Вељковић држ. саветник, Живојин Лепојевић Београд, Јован Аџакумић мин. председник у пензији, Сима Грујић Београд, Ђура Хорватовић Београд, Миломан Јанковић врсле. Гл. Контроле у пенз., Архимандрит Дучић, Архимандрит Фирмилијан, Судијски Ђакон дија Фалцић, Мића Кр. Ђорђевић адвокат, посл. на руском., Едиђа Буда трговац, Аћим Чумић мин. председ у пензији, Др. Лаза Пачу управ. држ. монопола, Никола Спасић трговац, Живко Антонијевић, ђумџир, Димитрије Стефановић директор железница, Живко Давидовић држ. саветн. у пенз., Пера И. Јовановић трговац, Јован Јелић трговац, Вучко Стојановић, пенз. мин. сов., Ага Вошњаковић јавни правобранилац, Јован Калафат трг., Милан Ст. Марковић адвокат, Јован Аџакумић занатлија, Ђока Ђорђевић адвокат, Стева Илкић индустријалац, Коста Шумоњански књижара, Тапкејр Ђ. Кумкапи трговац, Перо Ј. Петровић индустријалац, Јоница Борђевац трговац, Срета Ј. Стефановић пенз. мин. врсле., Ага Брашковић јан правосуд., Ћистас Павловић трговац, Хаим Ашкенази трг., Стеван Д. Поповић врсле. порес. управе, Владимир Салић пенз. мин. сов., Никола З. Поповић ђумџир, Мирослав Милановић пенз. мин. војног, Никола Вујковић трговац, Коста Чарпашевић министар у пензији, Ишаја Хаим Тома трговац, Исаија Стефановић вишс-ђумџир Народне Банке, Тихомир Марковић јавни књиговезтвеник, Димитрије Кремановић трговац, Јеита Павловић трговац, Андра Николић министар у пензији, Димитрије Станковић трговац, Јован Дидбер мастелер, Алекса Јовановић свеш. судија, Никола Христић пенз. мин. сов. посл., Светислав Вуловић ректор Вел. Школе, Давид Л. Симић трговац, Милан Ж. Марковић трговац.

ИЗВЕШТАЈ

О заналатој стоци на општ. кланицама и отуд добивени приход у мес. Јуну 1894. г.

	ВРСТА СТОКЕ	БРОЈКА	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМ.	ПРИХОД: ПРЕМА ПРОПИСУ		ПРИВАТНО ЗАКЉУЧЕЊЕ		ОБЕЗ. ТАКСА		СВЕГА	
				ДИНАРА	ПАР.	ДИН.	ПАР.	ДИН.	ПАР.	ДИНАРА	ПАРА
ЗА ГРАБАЊСТВО	Биволи	396	—	10692	—	7920	158	40		10929	60
	Краве	240	—	4320	—	48	—	96	—	4464	—
	Телади	128	3532	706	40	12	80	12	80	732	—
	Овн. и коза	248	—	496	—	12	40	12	40	520	80
	Јаре. и коза	33		66	—	1	65	1	65	69	30
	Јагњадија	7965		7965	—	398	25	398	25	8761	50
	Јариди	449		449	—	22	45	22	45	493	90
	Свиња	993	80032	8003	20	387	20	99	50	8489	70
	Прасади до 20 к.	3	—	6	—	—	60	—	30	6	90
	Прасади до 10 к.	10	—	10	—	2	—	1	—	13	—
ЗА ЈЕВРЕЈСКО НАРОДЕ	Волова	24	—			4	80	—	—	4	80
	Краве	13	—			2	60	—	—	2	60
	Овн. и оваца										
	Јагњадија	220		11	—					11	—
	Претекли пашац увесен у кварш		257	51	40					51	40
	СВЕГА ПРИХОДА:			32765	—	992	95	802	55	34560	50

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД			1894. ГОД		РАЗЛИКА ВИШЕ / МАЊЕ у 1894. году			
					ВИШЕ		МАЊЕ	
МЕСЕЦИ	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	323	15		
Фебруар	25589	—	30844	90	5255	90		
Март	26944	60	35104	15	8159	55		
Април	27143	70	30130	45	2986	75		
Мај	30914	10	35512	70	4598	60		
Јуни	30357	50	34560	50	4203			
СВЕГА	172707	40	198234	35	25526	25		

Напомена. Од свиња клатих у месецу Јуну, марвено лекарским прегледом нађено је 57 комада бобичавих, од којих је исто пронесено позитивно.

Из контролног одељења суда општине града Београда 2. Јула 1894. год.

5.000 војника, и многим топовима, падне бесна Хасан 10. маја 1592. а под зидине онога града. Знајући, како су храбра срца бранилоца градских, и како су тврдо зидине те да му треба доста труда и времена, да, ако може, освоји овај град, Хасан покушавање да разним уходима и подговарањем привеле заповедника, да преда град. Али се овај не преварио, већ послашши Дуерсперу весте за помоћ, закуне 13. маја Немце. Христе и Усковце, да ће бранити град до последње капи крви. Чим је Хасан видео, да се Бишћани не могу натерати на предају отиоче са свију страна врло жишу топовску натру да драл, тако да већ иоћа поче губити жаду на спасење. Помоћ не долажаше ни с које стране, а напад Турака сне већа, те то повећа духове у већине грађана Хрвата и Немаца, који већинише Ламберту, да су боље предати се Хасану, пошто ће град не може одбранити. Многи иначи крше Ламберта, што је и сам брзо клонуо духом, те је поцустао успаховреној светаши, да Хасану повуци предају. Хасан се томе јако обрадује, па уговори са Ламбергом слободан излаз свиху оних војника и грађана који нису пољни остати на даље у Бишћу; А Ламберга обдари скупоценим златним оргијама, као и многе друге утледније Бишћане. Поиде дакле дана опседне уље турска војска 19. маја 1592 г. и у овај град, који толики годиии не могаше никаква сила турска освојити. Са свима војника и многим грађанима изађе Ламберт на врата, и пређе са 400 Турака „ради сигурности". Ну ва вуту прекрше Турци дату реч, на сталоше убијати Ламберову пратњу те со и само мали војника његових упути с њима у бој, замењавши свеје жилоте многим гласа турским, једна се жена спасе Ламберт са 6 својих другова, за тога послаа. Тако уради и краљовина Хасан у Бишћу од 5.000 Хрвашана, што је остало у граду, посеиоше одмах по заробљењима код Бреста у Цариграду (1). Тако су турци краљем освојили, убијајући свеју тугу за оне хиљаде својих борала, који за дуго падише под ја дивана Бишћа.

По освојеној Бишћа Хасан паша скупи у Босни још ваше војске у намера да заузме Сисак, заито је још ире тога чашио припреме. Ну пре него што је ударио на њ. супоби се с баном на Куни, на ча 19. јула нападе са 15.000 људи. Ван остављен од Немаца једна вишсе од боја главу са још неколишином свеших људи. Хасан поробн и попали Брест, на расте своје чете по околини, које до Сиска поробе до 4000 људи, а поиоле до 200 села, 600 одрубљених глава имале су сутиаву показати о ову славну победу његове војске.(2) Одатле се крену Хасан са свом војском Сиску, који већ 22. јула поче опседати, па са свију страна појачавши топове, и поиоле Мишанька и другове на предају. Али када га они с вишсом одлучну паша отпоче са свију страна живу топовску натру на градске куле и бедеме. Ну и то слабо поможе. Посада и не мисли на предају. Хвали поступа другачиеом, па попша лапа посаду на предају. Мишанић поручи паши, да ће му предати град, пошто му је посада мала, те га не може одбранити, али да је срамота за њ. да тако важан град предаје вроћем Турчина, већ нека шаша пошље само најодличније аге и бегове, да њима преда град. Паша се

(1) Lopašić и Rački: Bihać i Cetin. Knjiga str. 161. 61

(2) Smičiklas Tr. Por. šes. kn. II. str. 70.

САМРТНОСТ ПО УЗРОЦИМА СМРТИ И ДЕЛОВИМА ВАРОШИ

ЗА МЕСЕЦ ЈАНУАР 1894. ГОД.

УЗРОЦИ СМРТИ	КОЈИ КВАРТ																СВЕГА	
	Варошки		Теразијски		Савски		Дорћолски		Палилулски		Пашићевски		Топчидерски		Осећа одељења		Друга одељења			
	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.	М.	Ж.
Дисторија и пруд	—	—	—	—	1	1	2	—	2	1	2	0	2	—	—	1	1	—	12	10
Тифус	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Пригрејед	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Сушица (Јектика)	—	1	—	1	2	3	3	—	2	3	4	2	1	—	12	5	—	—	24	13
Рак	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Друге дисгразичне болести	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1
Душевна болест	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1
Запаљење мозга и мождине му	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	3	2	—	—	2	—	—	—	6	3
Кнеда	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ума женски	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Друге болести живч. система	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	1	—	4	1
Ума срчани	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
Друге болести органа за оптек гоњења	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Грлене болести	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Запаљење плућа	1	—	1	3	1	3	1	2	4	2	4	2	—	—	2	1	—	—	14	13
Упаљење плућа (синка)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	4	1
Друге болести орг. за дисање	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	3	1
Запаљење зубчаше осуге	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Црвена шатра	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	3
Друге болести орг. за варење	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Болести жокрајних и мокрих органа	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2
Болести органа за кретање	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Болести у развићу дечјем	—	—	—	—	2	—	—	—	3	1	3	3	1	—	—	—	—	—	7	6
Старачка изнемоћност	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Несрећни случајеви	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Непознати узроци смрти	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Свега	1	2	1	5	6	8	10	6	16	10	11	8	16	3	32	16	5	2	94	67

Напомена. Овде нису обухваћени умрли у војној болници и у топчидерском казненом заводу. А тако исто нису се могли надоћити умрли по болницама, који су становници београдски а који су са страже.

Из статистичког одељења суда општине пар. Београда 1. Јула 1894. у Београду.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Свечаност у Шапцу. Дворишевићу Кола Јакова Кнез Михајло оснетиће своју заставу 1. и 2. Августа ове године, којом ће приликом бити велике свечаности у Шапцу. Да би на ову народну заставу свечаност могли доћи што више гостију, Управа Кола Јакова Кнез Михајлово обрвљује се, да подношење чене за народњака буду што јевтиније, и да за ову прилику и прекорачење плаше. О свему овоме прарећивачки је одбор издао опширне плакате, који су објављени у свима домаћим листовима.

О Б Ј А В А

У вароши Јагодини држаће се трговински панаџур 27., 28., 29. Јула 1894 год. на коме ће се сва шпоседаљски производи продавати.

Ово се јавља свакоме а нарочито трговцима.

Од суда општине пар. Јагодине, 4. Јула 1894 год. Бр. 3328.

ТАБЛИЦА

За пољске и градске светиљке општинских лампа у Београду за месец Јули 1894. год.

Дан	Упалиће се у	Угасиће се у
1. и 2.	11 с. 30 м.	2 с. 30 м.
3.	12 с.	2 с. 30 м.
4.	1 с.	2 с. 30 м.
5. и 6.	Неће се палити ништа.	
7.	8 с. 40 м.	10 с.
8. и 9.	8 с. 40 м.	10 с. 40 м.
10. и 11.	8 с. 40 м.	11 с.
12—15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—25.	8 с. 30 м.	3 с.
26—28.	8 с. 20 м.	3 с.
29.	9 с. 20 м.	3 с.
30. и 31.	11 с.	3 с.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене пре на месечним данима и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошн Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама неће ни палити.

3. У 12 часова пре по ноћи угашење се половина лампа онда, кад неће сеизе ни пре ни до поле по ноћи.

Од суда општ. пар. Београда 30. Јула 1894. год. Еброј. 3293.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ

У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Пијачни еаобраћај варошн Београда. У седници од 19. Јула до 26. Јула 1894. год. допутовало 646. отпутовало 592 Од којих су:

а.) Пола: мушког 590. женског 58.

б.) Вероисповести: православне 533. неправославне 73. мојсијенске 33, мухамеданске 7, снега 646.

обрадује такиој поруци, да одмах одабра преко 500 најодличнијех Турака, и поведе их најређега дана, да приме град. Међутим ће за то прене Мирачић напунити велике и мале тошне јекторима и Бугарима и другим гноделним етнарима, и закопао их у праднорју куле, куда су она Турци морали проћи. Кад се они појавише, спусте мост, отворе капије, и пусти умутра до 500 Турака. На један пут затутња земља под њиховим ногама од громовског пуцња тополетог а по њиховом почеше летети чалме и турбани турски. Падеши то остали турци напу назад, ее вспирачају Хасану гроиу осиеку хришћанеку за овакиво робљење и пустошење по хришћанеким пределима Хасан узкиња гненом, да осиету, али иаак ће пронућеи да еное пута у августу дине опсаду Сиска и да ее поврати у Босну.(*)

Услед оних досад помепутих догађаја и цар Рудолф доје назад до уверења да су Турци нарушили мир, па нареди да ее спусиа војска на различитих крајева, на Угарске доведе Надакиа дота војске па и ее земаљска на остаку војеку, са 7.00 људи, међу којима

(*) Наиоеон (Шимб. Ј. II. Вет. кад. пр. св. 1 стр. 107. Намиет в. IV. Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S. 581.

храбре народ, припремајући га одсудиији рат, који ее имали предузети противу Турака на пролеће 1593. године. Цела држава је протекла у спремању војске на обе стране, и кад ећу пролеће, почеше ее у хрватеко скупљати чете под командом чувеноса Словенца *Рудрегет Бекберет*. Да би свучао границе од могућих изненадних упада Хасанових из Босне, Рудрегет расподели пријажену војеку, на више делова. Али ни Хасан није мировао већ распише спама окопима ишпама да му помоћу војеке осиеке, за освојење Сиска, куда ећу шет направљене. Сви му они послаше спаког трећестог војника, а сиитеки паша још и добрих тобџија. Почетком јуна 1593. скупи се у Бапалуци 25—30 000 турске војске, и сиа ее креиу на Сиеак, а пеи 14. јуна стиже Хасан под Сиеак. Посада је била доста јака, али ее то није још ни довољно сморо „регрутовали", те још ие имали ратној пропасти. Турци нас стадоше постепено све ближе приближати граду своје тополе. На глас о великој опасности Рудрегет шаље нешто помоћи Сиску, а сам скупи у Новоме на Уни на 8 000 људи, међу којима је било 800 српеких Усиока, сам усиоиичи капетан

(*) Намиет на исто мосту, стр. 482.

в.) Постојбина: Србија 475, Аустро-Угарска 79, Босна и Херцеговина 14, Црна Гора 3, Грчка —, Турска 27, Бугарска 17, Румунија 4, Русија 3, Немачка 9, Француска 5, Италија 7, остале државе 3, ван Европе —.

г., Занимање путника: Трговци и економи 23, Занатлије 62, Трговци 241, индустријалци 2, инспектанти и предузимачи 11, Гостионичари 21, Интелигенција (војска) 107, Бакал 46, радници и помоћници 40, Пијаци и бозаџије 2, надничари и слуге 37.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 28. Јуна 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА
У месецу Јуну 1894. г.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У ком крају	Кров	Таван	Димњак	Радњи, дућани	Подрум	Остало	СВЕГА
У кв. варошком	—	—	—	—	—	—	—
„ „ теразијском	—	—	—	—	—	—	—
„ „ вид. врх	—	—	1	—	—	—	1
„ „ дунав. врх	—	—	—	—	—	—	—
„ „ палилулском	—	—	—	—	—	—	—
„ „ врачарском	—	—	1	—	—	—	1
Изван варошн	—	—	—	—	—	—	—
СВЕГА	—	—	1	1	—	—	2

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Понед.	Уторак	Среда	Четврт.	Петак	Субота	СВЕГА
Од 6 с. ујут до 6 в.	—	—	—	1	—	1	1
Од 6 с. ув. до 6 ујут	—	—	—	—	1	—	1
СВЕГА	—	—	—	1	1	—	2

Из статистичког одељка суда општине вар. Београда 5. Јула 1894. г. у Београду.

СТАТИСТИКА САМРТНОСТИ
у месецу Јуну 1894.

Свега је умрло 98, од којих су 48 мушких, 50 женских.

По вероисповести: православне 77, католичке 11, протестантске 6, мојсијевске 4, мухамедовске —.

По месту рођења: 71 из Београда, 12 из Србије, 15 из других држава.

По дезинфика варошн: 8 из варошког квартн, 7 из теразијског квартa, 11 из саватског квартa, 12 из доњодворског квартa, 28 из палилулског квартa, 32 из врачарског квартa, — из Топчидера.

По брачном стању: 69 неожењених или неудатих, 17 жењених или удатих, 12 удовица, — разведених, — ванбрачних.

Из статистичког одељка суда општине вар. Београда 8. Јуна 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (каљавога) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За неупотпуно чишћење . . . . . 0.20 д.
в) За увиђење . . . . . 0.40 д.
г) За велики увиђан прегледа у свему осталом . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . 0.10 д.
е) За чишћење чумпира од 2 и по метра усправно од земље . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумпира од 2 и по метра усправно од ваше земље . . . 0.20 д.
з) За пењење димњака (шпиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Прежљевље помпијара и пушиница.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од лавиа . . . . . 0.50 д.

III. Пеетарина.

а) Марка за пасоше за годину дана . 3 — д.
б) Обнављање пасушене марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 906.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1069.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Прста кола са 2 коња . . . 10 — д.
б) Кола са покривом са 2 коња . 18 — д.
в) Отворена кола са 2 коња . . 24 — д.
г) Отворена кола са 4 коња . . 60 — д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКО КАНТАРУ
Од 1 до 9 Јула 1894. г.

НОМЕНКЛАТУРА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈНИЖА дин.	НАЈНИЖА ст.	НАЈВИША дин.	НАЈВИША ст.
	АРНАУТКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	БОРАНИЈА				
1377	КИНА БЕЛА (ОДЛИТ.)		70		60
	КИНА ЦРНА (ОДЛИТ.)				
	ЈОЛОВА				
456	ЈЕЧМЕ ИЗ ПРАНЕ	150		130	
	ЈЕЧМЕ ПРАНЕ				
	ГРОШКА				
	ЛУЊА				
877	ЛАЂЕВА		10		7
76386	ЈЕЧМА		9		8 60
	КАЛМАКА				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
12706	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
1559	КОРЕ ЧЕШЉИНЕ		10		8
	КРЂКА				
87850	КРЕЧА		3 60		3 20
6049	КРОМПИРА		10		7
	КРУПНИКА				
8627	КРУПИКА		25		15
32238	КУКУРУЗА		10		9 50
351	КУПУСА		19		18
	ЛОЗА НЕТОПЉЕНОГ				
	ЛОЗА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНАУТАНЕ				
1016	ЛУКА БЕЛА		30		25
2250	ЛУКА ЦРНА		15		10
36	МАСЛА		140		120
410	МАСТИ		120		115
	МЕДА				
	ОВАСА				
4155	ОВСА		12		10 50
	ОРАЛА				
584	ПАСУЉА		12		10
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСО				
186183	ПШЕНИЦЕ		11 20		10
3251	РАЖИ		8		7 60
	РИБ. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
	РАК. ИЗ. ЛУЂЕ „				
6831	РАК. ИЗ. МЕКЕ „		40		25
22515	СВИЊА ДЕБЕЛИХ		85		75
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
51220	СЕНА		5		4
1352	СИРА		70		50
1580	СЛАМЕ		3		2
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
288	ТУЉЕВА ДРВЕНОГ		8		6
191000	ТУЉЕВА КАМЕНОГ		3		2 50
549	ШАЉИЦА СИРОВИХ		10		8
5398	ШАЉИЦА СУВИХ		9		7
19845	РАЗНА ПОВРЋА				
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
30000	ЦЕМЕНТА				
16727	СИТЊЕЊЕ				
	РАЗНО ВОЋА				

Петар Бакач имао је 500 Ускока. После извесног предомишљања реше се да ударе на Хасана. Овај им вели да је у сусрет са 18 000 борана, остатак није смео изводити у бој, бојећи се кидања; јер то беху Срби из Босне које је силом ту довео. У битци која се деси на Куну у почетку Турци напредоваху ну у најсољидијем часу 800 српских Ускока наједне се Турцима из леђа и свесеше им мост, да се неби ниме могли спасти на случај погибље. Сва се турска војска забуни и напе Куни, која је нескано баш тада била пелика, те је и оно што је могло пеливати, сада удавља. Што под мачем, што у Куни погибоше готово свих 18 000 Турака. Сам прнокедши Хасан и више паша и бегова, међу којима и један сестрић султанов, нарође свој гроб у валовима Куне. Видећи такав пораз турски, она војска турска од Срба, што стајаше с оне стране Куне, разбеже се сва. Робља је било врло мало, јер све изгибе. Али победници задобише тим више плена особито топова и роња, *сама Ускока погинуше до четворо*

стотине коњ. Тада је поправљен и овај велики „Канџиферов топ“, који Турци заплениши под Оскосом, па је прагао све зеће пошле турске у XVI столећу. „Тебе Богу хваљим“, захвали се сердар по хришћанскими црквама и манастирима на глас о овој победи Хришћана над Турцима, у знак вечне успомене, тај дан 22. јуна свеглашно се од тада сваке године као општи хришћански празник.(1)

Када У Цариграду дође глас о овом страховитом турском поразу, сне живо обамре од страха што у томе догађају гледаху поједини пропаднна османске силе. Сиван употребн ту прилику, па јаче него икада наваля на султана, да објави рат цару Рудольфу. „Не ућеш ли у рат са овим сјајем — говораше Турнн — Босна ће да падне под власт цара немачкога.

(наставиће се)

(1) Васојевић Шпиро Ј. М. Нст. вој., кн. III. стр. 138. — Шафарик у Ј. Gesch. d. sud. Slaven, II. H. S. 7. 282. — Schlözer's Т. Pol. Inst. вн. II. стр. 81. 87.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаваа ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горња Јеврејска улица бр. 33. Уредник ЂУРО КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 30. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за стране земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 17. ЈУЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
исплаћају ваља слати уредништву на општински суд
а тек варошкодавању на уредника

Рукописи не враћају се
ИНСЕРАЦИОНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

О Б Ј А В А

Услед тога, што у Русији и Галицији козера отима маха, суд општине београдске по препорући Управе вар. Београда од 11. јула о. г. Лбр. 1012 наређио је свеким лекарима, да сваког путника из Русије и Галиције за пет дана лекарски посматрају у стану, где путник буде одсео.

Према овоме објављује се грађанству, да је сваки дужан кварту у ком станује пријавити одмах путника, која би му из Русије или Галиције у стан дошао, а путник ће бити дужан санчкати лекара, да га за пет дана редовно лекарски посматра, да ли је здрав или сумњив.

Домаћин пак, ако примети, да му допутовали путник из Русије и Галиције болује и пролива, дужан је о томе одмах известити општ. лекара тог кварта.

Који од грађана ће бн поступно по овој наредби, казниће се по тачки 2. члан 33. закона санитетског са 30 дана затвора односно 150 дин. како је то претпостом својим наредбо г. Министар унутрашњих дела Сбр. 5519 од 12. Јуља 1894. год.

Од суда општине Београдске, 16. Јуља 1894 год. АБр. 4237—4271.

О Д К А З

Пошто се одељак ово општинског суда имају укинути као ненотребни, — то је суд општине Београдске решнео да се од 1. Новембра ове године одказе дали закуп уметих зграда за канцеларије одељака: прачарског, палиндулског и терапеско-санског.

О овоме се извештавају и сопственици зграда г. г. Анастас Јованонић бив. дворуправитељ (за кога се нешта где станује). Дим. Ђ. Миловановић члан касације у пенсији и Крста Пашинић трговац овд.

АБр. 4054. Од суда општине града Београда, 7. Јуља 1894 год. у Београду.

О Б Ј А В А

По решењу г. Министра војног од 8. тек. месеца ЕПБр. 3982. набављање се купношком од народа сено и слама за војени сталаж у Београду.

Примање сена вршиће у сеилку комисија почевши од 25. тек. месеца на сваког дана од 7 до 12 ире и од 2 до 7 сати по подне и то у дане када не буде кише.

За сада је одређена цена и то: сену по (4·50) четири и по динара 100 кила а слами по (2) два динара сто кила.

Примљено сено од страие комисије плаћаће се одмах продавцима у сеилку.

Уједно се јавља да ће се сено примати и за старе лутујуће порезе и аграрни пајам.

Из команде дунав. дивизијске области 14. Јуна 1894 г. ЕБр. 5158.

О Б З Н А Н А

Своја четири зелена сена — око 38 до 40 хиљада килограма — јављене конкуренције ће позвољеном износу код Белих Вода. Управа водовода продаје путем јавне усмене лицитације на дан 17. Јуља ов. год.

Лицитација држаће се у Жаркову пред механом Михајла Атанасковића, и трајаће од 4 до 6 часова по подне.

Услови су сена повољни, као на сенаре — препродавце, — тако и за крапаре. — Кауција је 120 динара у готову пре лицитације, а по свршеној лицитацији она се допуњује на четворину излицитиране цене од стране повољача, на кога лицитација остане.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ОД ЛИЧНИМ СЕЋАЊИМА У ТУЂИНИ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ

(Књижевник Сбрп. Нар. Школа београдског трећег подручја основних школа. Београдац).

Мото:

— „Шара која пересеће бат уметника чудног ужас и сажаљење чудноју сликару?" (Пресеће је да представимо нездрежене туђин пашкоју, и сликати се туђим сликом).

Нарамзин.

(наставак)

А утеха турске царевине у Европи потпуно зависи од тога, хоћемо ли у њиној власти задржати Босну или не. Јер ако изгубимо ову племениту земљу, онда губимо и дуване који би победе наших предака и у напредак настављали. Од ове земље зависи снага наше војске, и из ње смо ми добијали најхрабрије војсковође наше".(1) Уз то Сиван стаде подгађати и систему царигралеку, и војску султанову, да захтевају осветц. А кад сестра султанова изјављи тражење осветц сина посинулога сина, онда султан Мурат II. 14. авг. 1593 год. отказа рат аустријеком двору. Рудолф се није томе надао, па је баш у то исто време послао пословима слога да султану носи дужни данак, и да му жељи мирољубиве поздраве царске. Под јесен исте године сто ти опанио самога везира Синана на чело војске 25—30 000. Путујући правце Београду, беше му пут онај исти царигралеки друм, којим су долзе пеш ноћујући пута султанове војске путовале. Тада, он заповеди, да се на средини друма близу Јагодине подигне нова палапка — *Батонача*, ради обезбеђавања друма од не малих чета хајдучких, које су со, као што смо раније напоменули, баш при крају XVI столећа пролзе у овим крајевима у великом броју. Пресвешни крајем авг. у Београд, пробавн ту девет дана, па после код Осека пређе Драву 27. сент. и упути се царској војсци, која

(1) Гадзинковић М. Чупића кн. I. стр. 62.

за сада је одређена цена и то: сену по (4·50) четири и по динара 100 кила а слами по (2) два динара сто кила.

Примљено сено од страие комисије плаћаће се одмах продавцима у сеилку.

Уједно се јавља да ће се сено примати и за старе лутујуће порезе и аграрни пајам.

Из команде дунав. дивизијске области 14. Јуна 1894 г. ЕБр. 5158.

О Б З Н А Н А

Своја четири зелена сена — око 38 до 40 хиљада килограма — јављене конкуренције ће позвољеном износу код Белих Вода. Управа водовода продаје путем јавне усмене лицитације на дан 17. Јуља ов. год.

Лицитација држаће се у Жаркову пред механом Михајла Атанасковића, и трајаће од 4 до 6 часова по подне.

Услови су сена повољни, као на сенаре — препродавце, — тако и за крапаре. — Кауција је 120 динара у готову пре лицитације, а по свршеној лицитацији она се допуњује на четворину излицитиране цене од стране повољача, на кога лицитација остане.

(1) Papiers et. Corr. d. cm. Ketcher, B. II. 458

Услови се могу разгледати до дана лицитације у канцеларији Управе Подмора, а у Суду општине лађарокачке.

Понуђају се кућиш да на ову лицитацију дођу.

ВБр. 3546. Из канцеларије Управника Подмора. 11. Јуља 1894. год. у Београду.

П О З И В

Према наређењу VII. пукот. окр. команде од 12. Јуља т. г. Бр. 6426 позивају се ниже именована лица који нису своју пуну у сталном кадру одслужили, да непријатно представе 22. ов. мес. пешој команди ради упута у сталан кадар на одслужење своја рока, и то:

Живко Д. Петковић, Јован Ав. Томовић, Илија М. Бошић, Драгутин Б. Марковић, Милутин Б. Марковић, Милан С. Јаковић, Милан Р. Анастасијевић, Тодор Б. Богдановић, Љубомир Ј. Кујунџић, Никола Т. Николовић, Никола М. Ристић, Радивоје А. Ристић, Војислав С. Поповић, Љубомир М. Крстић, Јосиф С. Недић, Радивоје И. Радмановић, Владислав Вујић, Коста В. Костић, Милан М. Марковић, Рудиге Ф. Виттеро, Милош Д. Д. ић, Ђорђе М. Бора-Јовановић, Божидар В. Савић, Милан М. Радојковић, Живко В. Карапанић, Ђорђе Н. Рајић, Рајко Најденић, Илија Ђ. Томић, Антоније Продановић, Милош Р. Милошевић, Мирко Д. Јанчић, Ђока Радосављевић, Милеје Ц. Миљојић, Арсеније Ђ. Илић, Драгутин С. Новковић, Милан С. Арсић, Драгољуб Пешић, Тихомир Срећковић, Милосав Дедовић, Милош Рашић, Јован Стошић, Драгољуб Милојић, Душан Милановић, Живко Д. Вукашиновић, Мирјало Средановић, Димитрије М. Бугарић, Симеон Милосављевић, Јован Вуја Марковић, Бошкидар Ј. Малишевић, Младен Живковић, Чедомир Ј. Стевановић, Симеон А. Бирдитаровић, Кира В. Бадар, Бошанин С. Хајић, Милош Ф. Арар, Богољуб М. Лазаревић, Војислав Ј. Милосављевић, Светозар Д. Јовковић, Тајсија Маринковића, Љубомир Н. Вучковић, Милан Бугарски, Милан Ђ. Грбовановић, Милутин Шетуловић, Васа Кнежевић, Александар Јовић, Ивотски Кнежевић, Атанасије Шуњковић, Стеван Вељковић, Никола Радојевић, Милан М. Вукомановић, Драгољуб М. Остојић, Сима Милутиновић, Милеја М. Живојновић, Драгутин М. Марковић, Владимир Ј. Малутиновић, Радомир Н. Милосављевић, Калеџор Б. Варошац, Младен Ј. Ристић, Војин Н. Поповић, Драгутин Н. Стојић, Љубомир Ј. Поповић, Мирјало Ј. Н. Гутовић, Јован С. Г. Коен, Сима Г. Јовановић, Младен Д. Јовановић, Михајло Е. Шутић, Војислав Ј. Кујунџић, Војислав Јова Димитријевић, Коста Ђ. Ђорђевић, Сима А. Николић, Милан Ј. Тапић, Ђорђе А. Дидо, Драгутин Ј. Ристић, Светислав М. Петровић, Милан Н. Бошковић, Милан М. Стојковић, Јован С. Лазаревић, Живко Јов. Варошац, Момчило Н. Татић, Андреја Б. Цветковић, Вошиа Петровић, Илија М. Поповић, Стевоја С. Бошковић, Јелена Бешуја, Божидар Перишић, Спасоје Ђ. Кошев, Антоније Видовић, Данило М. Ђајић, Јован Михаиловић, Љубисав Д. Стевановић, Боривој А. Цвић, Драгољуб Ст. Мијатовића, Андреја Д. Дујић, Ђорђе Т. Костић — Вошиа, Тиса Ђ. Ристић, Драгутин Ј. Јеремић, Рудолф А. Бакић, Милан Ђ. Милошевић, Војислав Ст. Вељковић Радивоје Ј. А. Бесо, Војин Ст. Кораћевић, Јован М. Ивић, Душан М. Вељковић, Марко М. Кара-Марковић, Илија Протић, Драгољуб Арнђеловић, Андреја Тодоровић, Петар Јутовић, Милан Ђорђа Остојића, Андреја Ристе Перошића, Младен Јована Стевића, Јована Дим. Милановића, Светозар Дим. Милића, Војислав Бекић Радића, Никола Алекс Ристића, Селимир Мише Фирић, Владислав Тир. Клашковић, Војислав Ранко Пејковићевић, Љубисав Спас Јовановић, Спас Милорада Шошкановић, Ђорђе Дим. Јана, Милан Тан. Ђорђевића, Војислав Весенић, Душан Д. Стојковић, Младен М. Перишићевић, Цветко Јовковић, Никола А. Маџаревић, Стеван Грубић, Симеун Радивојевић, Јеремија Вошљић, Живан Панте Симеуновића, Петар Анте Вошића, Младен Марјановић, Младен З. Јовић, Филип Т. Филиповић, Милан Стевановић, Димитрије Пере Крсмановића, Константин С. Стојковић, Стојан М. Дамњановић, Младенар Ђ. Бугарић, Евгеније Ј. Поповић, Радивоје А. Вапић, Илија Ј. Илић, Младенар М. Петровић, Младенар М. Бошић, Никола Г. Вељковић, Коста Младеновић, Чедомир Брић, Војислав Ђ. Павловић, Мил. и Ј. Протић, Драгомир Г. Јовановић, Младен А. Илић, Тавнодије Љ. Теодоровић, Ђур. Мартиновић, Гаврило Јовановић, Драгољуб Костић Димитријевић, Младен Гашторовић, Милан М. Минић, Тихомир Васкидовић, Радомир Петровић.

Ко се од именованих обвезника не би овом позиву одазвао, на њему ће се применити чл. 14. закона о устројству војске.

Од стране Суда општине кар. Београда 15. Јуља 1894. год. Абр. 4305.

ТАБЛИЦА

За наплате и такове електричних лампа у Београду за месец Јули 1894. год.

Дани	Ужиже се у	Угасиће се у
1. и 2.	11 с. 30 м.	2 с. 30 м.
3.	12 с.	2 с. 30 м.
4.	1 с.	2 с. 30 м.
5. и 6.	Неће се палити никако.	
7.	8 с. 40 м.	10 с.
8. и 9.	8 с. 40 м.	10 с. 40 м.
10. и 11.	8 с. 40 м.	11 с.
12—15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—25.	8 с. 30 м.	3 с.
26—28.	8 с. 20 м.	3 с.
29.	9 с. 30 м.	3 с.
30. и 31.	11 с.	3 с.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу вароши Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама палити не би имале.

3. У 11 часова пре но ће лампе утрнуће се половина лампа онда, кад исте свеће од пре на до после по ноћи.

Од суда општ. кар. Београда 30. Јуља 1894. год. КБр. 3293.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Лађарок. У данашњем броју доносимо објаву од прошле године о наплати такси за одржавање гробова, почто је велики број сопственика гробова на новом гробљу, који нису редовно плаћају ову таксу за одржавање.

Препоручује се грађанима, да испуне своју дужност, јер је овом наредбом одређена, док се суд бити примљен, да прибегне крајним средствима.

рехт пред Сиском расцутети своју војску, а остави само известан број харамаша српских да спазе стражарске оне граде. Чувши Турци, да су се они повукли од Петриња, дођу под Сисак, да се осветс на Хасанову погибељу. Сам граф је поседалом појмом јако био опкољен. Они српски стражари око града, чим видоше непријатељ силу турску разбеспне се, а посада се исто време одушеваше, док најзад 24. Августа Турци на грудни не заузеше и тај тако звани град по њих граде.

Међутим јако је према непријатељ Сисак напредовао у Угарској, оснивајући *Београд*, који му се после тридесета отворе предаје 13. октобра, уз слободан излаз посаде; тако му се са осам дана касније предаје и градић *Пологи*, чиа посада на предаје и градић *Пологи*, чиа посада на предаје и градић *Пологи*, чиа посада на

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАР. БЕОГРАДА ЗА ПРВО ПОЛГОЂЕ 1894.

ПО ПОСТОЉБИНИ ДОПУТОВАЛИХ ПУТНИКА, УПОТРЕБЕНИ СА ПУТНИЧКИМ САОБРАЋАЈЕМ ОД 1893. ГОД.

МЕСЕЦА	Србија		А.-Угарска		Босна и Херцеговина		Црна Гора		Турска		Бугарска		Румунија		Грчка	Русија	Немачка	Француска	Италија	Др. држ. европ.	Ост. европ. зем.	Допутовало СВЕГА	
	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893								1894	1893
Јануара	1725	1414	281	297	39	23	6	12	48	54	15	6	8	12	8	4	17	17	13	20	6	2205	1856
Фебруара	2254	1536	406	447	41	39	11	14	80	80	8	7	25	24	2	4	23	14	21	13	—	2902	2253
Марта	2914	2527	470	581	43	49	16	18	134	94	17	15	12	42	6	5	29	11	30	23	12	3724	3421
Априла	2488	2786	400	674	50	56	46	10	113	185	24	135	37	25	3	3	52	12	49	24	6	3287	3883
Маја	3699	2607	342	598	56	81	15	24	110	84	16	53	27	32	9	4	38	30	14	31	3	4374	3489
Јуна	2268	2495	337	468	33	43	12	4	111	59	40	25	11	17	6	7	41	29	43	14	1	2941	3197
свега	15346	13365	2236	2975	222	291	96	82	596	556	120	221	120	152	34	27	200	104	169	124	28	19433	18199

Из статистичког одељења Суда општине варошки Београда 9. Јула 1894. год.

СУДУ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднети Суду преглед напређених анализа воде београдских водовода од 1—8. Јула тек. год.

воде водовод	Број проба	Тежина	Чврсти мат. д.	Губитак жарењем	Хлори	Амонијак	Деласт. азота	Деласт. азота	Амонијак	Тежина сув. ост.	Број клица у 1 к.
			у једном литру воде грама								
Мошин Бун. I.	1	°/₀	15	0.030	0.0012	0.036	0.0026			0.00008	
„ „ II.	2		15	0.488	0.0006	0.025	0.012				
„ „ III.	3		15	0.566	0.0024	0.0185	0.001		0.00005	0.0045	
„ „ IV.	4		„	0.555	0.003	0.038	0.001		0.0005	0.005	
„ „ V.	5		„	0.520	0.0012	0.037	0.003	нем. трагов	0.0006	0.005	

8. Јула 1894. год.
Београд.

Општински лекар:
Др. А. Зега с. р.

О Г Л А С

Примање лажних јахача у државне за воде Бубичево и Добричево За прејахивање млађих грла потребно је реченим заподима оно двадесет дечака на двадесете до шездесете године старости. Примање тих дечака у службу трајаће до половине месеца августа ове године јер од тада почеће лишена обука како би се на мировни и стациј-ним коњима до јесени у јахању утврдили да зимус могу с разумевањем јахати млада грла. Услови како за пријем у службу тако и за трајно останак у тој служби, то јест за будућност тих дечака — врло су повољни. Одред дечака биће поверен најчешћим добрим старешинама и настављаним тако да дечаци тога одреда неће се сматрати као обична заводска послуга већ ће деца звати у досиру са осталом послугом завода, него ће имати засебну школу и засебан стан, а такође ће и службу засебно вршити и имати нарочиту униформу и засебно заједничко хранење.

Н А Р Е Д Б А

Прикључка о новом гробљу станом III. тач. А. и б. предвиђено је, да сваки онај, који купи нишану гробницу на новом гробљу или обичан гроб, има годишње да плати на одржање истих гробница и гробова следећу таксу и то:

I. За зидане гробнице под „Јеролим" годишње динара 40
II. За зидане гробнице велике годишње динара 15
III. За зидане гробнице мале годишње динара 10
IV. За обичне гробне годишње динара 3

Даље исти став и исто тачке наређују да исто сопственике гробнице — гроба — не плати ону таксу за одржање од дана кад је купи па за нет година губи право на ову употребу исте, а гробница предаће новоме у општинску својину.

бика с ове стране Дунава оне услуге које нуже с оне стране — даде српски устаник. Скоро по свима наликама народ устаје те хоће и растерује Турке. На Дунаву осмиче 15 турских лађа с храном, топовима и муницијом. *Петнаест хиљада срба* под оружјем сиђоше се негде око Темишвара, бирају себи војводу и бију се с Турцима код Вршца Липе, Паланке, Арада, Чанада, Вилагоша и ино других места по Јенопољу. Устаници на челу кога се помиње Владека Тодор, узимале тако велики пан, да будински вешир, Хасан Соколовић, пође у стању, да га свиђи силама угуши."[1] јер 1.500 Срба само у две сукоба дуж реке Моравице, под војводама Ђорђем Палочићем и Михајлом Вајдом потуку до 5000 Турака.[2] „Ово беше јен знак за чете рђаво срећене и једна напоружаше да стиже помоћ од Катороја на коју очекаху, можда би сав Банат био на-нново освојен."

Међутим је у то доба и сам велики везир пође на Ужарицу са новом војском од 100.000 људи, коју му беше послао сул-

[1] Тадијалић И. Чрнић, п. 1 стр. 19.
[2] Ранке К. на истом месту.

танин. *У броз успеји Тату* на одатле доће под *Бур* (Рам), који мало недуже нарође опседнут. Али му и ово 29. сент. предаде уз слободан излаз најмањима бранилаи Немац Хардек.[1] Оставивши јаку посаду у Бурју, крене се Синан даље, да освоји и тврди *Београд*. Нити бранилаи га својим најхрабрија јуначки *Вук Стојчић*. Пошто најзгодније место, и прешао војску преко Дунава, на другу страну града, Синан стаде посипе мине, да одузмом рушуши једне градске зид та свиси ће моћи освојити. Приметивши то, у одсудном часу одлазе се опаљ јуначки Срби, те са својим Шајкашима нападне Синана и на суву и на води, са таком жестином, да му уништи сву ратну спрему многе лађе потопи, а неке и запали. Ово до 28. октобра, Старчић је храбро бранио град док му не дође у помоћ надпоједа Матија са 40.000 војника, али не затекне под градом Синана, пошто беше раније пошао опсаду.[2] Тако је јуначке јаракше срп-ских коморанских Шајкаша прануздао Синана да за ту годину прекине даље ратовање, па се с тога врати у Београд, где

[1] Наиболе с. Д. Orich. d. osm. Reiches B. II. S. 546.
[2] Спасник Срп. уч. др. књ. V. стр. 67.

војничке војводе отпусти кућама, а остале, распореди у зимовнике по градовима.

Ипак резултата хришћанскога оружја нарочито српскога оружја још боље осмеше банатске српске устанике и в Батороју те он у мај. 1594 закључи са Србима са молдовским влашким кнезом.

Овакви успеси наши Ђорђе Бранковић дејствоваше је при томе као заступник Мађарије; на по спречитку тога доби од свога краља нажну награду, да и доцније Косаче увуче у тај сукоб, против Турака. Изврши ли ово српско и поносно, он добије главну награду над њеним корисницом, који је био састављен на чела српских, румунских и козачких.[3] Последица овог сукоба, био је заиста велики устанак сељачких народа. Опште је устанку сам великим пеширу придао толики значај, да су одузчали Бана да прошле вере Мухамеђову и спадању у опасности, на да „пропуштену заставу" на Дунавска, где су је до тада чували, пренесу у Београд, и одатле у војсци у Ужарицу, да је тиме окружење, да устанцима ве устуни. Ово је било у нов.

[3] Радић Ј.: Нов Србиа ат. у ов. IV. стр. 55.

На какво је прво полиција број оних лица, који таксу за одржање гробишта и гробова никако не плаћају, — то ће суд ово општински најпре побућен овим наредити списак имаоцима гробишта и гробова, да од дана, кад се она наредба прва пут објави па за месец дана донесу и горњу таксу плате, што ако не учине искуснике последње, предвиђене горњим нарешењима правила о новом гробљу.

Од Суда општине нар. Београда 8. Октобра 1893. АБр. 6014.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошн Београда. У седмици од 26. Јуна до 3. Јула 1894. год. допутовало 620. отпутовале 529 Од којих су:

а.) Пола: мушког 561. женског 59.

б.) Вероисповести: православне 526. неправославне 61, мојсијанске 24, мухамеданске 9, свега 620.

в.) Поотбина: Србија 487, Аусг-Угарска 63, Босна и Херцеговина 14, Црна Гора 4, Грчка 3, Турска 9, Бугарска 9, Румунија—, Русија 3, Немачка 13, Француз. 1, Италија 7, остале државе 7, пан Европе —.

г., Занимање путника: Земљорадника и економа 22, Занатлије 64, Трговци 214, индустријалца 3, инжењера и предузимача 3, Гостионичара 17, Интелигенција (војска) 115, Лица 64, радника и помоћника 23, Пазара и бошарије 3, надничара и слуге 28.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 6. Јуна 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпиндера) без радног по спратно . . . . . 0.20 д.
0.20 д.
б) За неуспелан покушај . . . . . 0.40 д.
в) За увидак . . . . . 0.40 д.
г) За велики увидак у тостионици . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чукнова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чукнова од 2 и по метра уједно са пећи пећа . . . . . 0.20 д.
з) За пољење димњака (шпиндера) без радног по спратно . . . . . 0.75 д.

II. Прожењење помијара и нужника.

а) Од кубног хвата . . . . . 10 — д.
б) Од пања . . . . . 0.50 д.

III. Цсетарина.

а) Марка за пасање за годину дана . 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 595.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУЂРЕТА

За вароши: Смиљанску, Теразијску, Варошки и Врачарски:

1. Од себе и кућне или њиве дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три себе, са кућном или њиве дућана са њиме . . . 0.50 д.
3. Од четири или више себе са кућном, од кавеле са кућном, од гостионице са кућном без пића . . . 1.50 д.

За вароши: Дорћолску и Палилулски:

1. Од себе и кућне, или њиве дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три себе са кућном или њиве дућана са њиме . . . 0.60 д.
3. Од четири или више себа са кућном, од кавеле са кућном, од гостионице са кућном без пића . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Поста кола са 2 коња 10 — д.
б) Кола са кађењем са 2 коња 18 — д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24 — д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60 — д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 9. до 16. Јули 1894. г.

ВИШОГРАДА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША	ЦЕНА НАЈНИЖА
		дин.	пр.	дин.	пр.
	АРНАУШКА				
	ПРАЗНИЦА КУКУРУЗНА				
	ПОРАНИЦА				
8006	ВИНА БЕЛА (ОДЛИЧ.)		70		65
	ВИНА ЦРНА (ОДЛИЧ.)				
	ЈОЛОВА				
140	КУЋЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	
	КУЋЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗДА				
	ЂУЊА				
274	ЈАБУКА		10		7
129742	ЈЕЧМА		9		8 80
35	КАЈМАКА	150		120	
	КОЗЈА ЈОЛОВСКИХ				
21323	КОЗЈА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЗЈА ОВЧИНСКИХ				
	КОРЕ ВРЕМЕНЕ				
452	КРЂША		45		40
116371	ПРЕЧА		3 60		3 20
5903	КРОМПИРА		10		7
61	ЦРУЊИНКА		9		
14636	ПРУЊАКА		20		10
43800	КУКУРУЗА		11		10 50
	КУПУСА				
	ЛОЈА ЈЕСТОЉЕНОГ				
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРЕЋАНИЋ				
105	ЛУКА БЕЛА		40		35
3995	ЛУКА ЦРНА		15		10
	МАСЛА				
929	МАСТИ		120		115
	МЕДА				
	ОЈАЦА				
11191	ОВСА		11		10
	ОРАЗА				
80	НАСУЉА		12		10
	ПЕЧЕНЕЗА				
	ПРОСЕ				
148256	ПШЕНИЦЕ		11 20		10 60
6366	РЖЖИ		7 50		7
	РАК. КОМ. (ОД ЈИТ.)				
	РАК. КОМ. МИКЕ „				
	РАК. НЉ. ЗЛУТ „				
15552	РАК. НЉ. МИКЕ „			40	25
16193	СВИЊА ДЕБЕЛИХ		85		75
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
40470	СЕНА		5		4
816	СИРА		80		60
5270	СЛАМЕ		3		2
	СЛАНИНЕ				
	СУВИЦА				
100	ЋУЛЕНА ДРВЕНОЋ		8		7
51000	ЋУЛЕНА КАМЕНОЋ		3		2 50
3805	ЋУЛИНА СИРОВИНА		10		8
	ЋУЛИНА СУВИНА				
12243	РАЗНА ВОЋЊА				
	ПРОСТОР КАМЕНА				
40000	ЦЕМЕНТА				
14778	СИТНИЦЕ				
	РАЗНО ЈЕЛА				

г. 1594.(1) Кад се турска војска из Угарске и Влашке повлачила на зимовиште, Срби су јој задавали су пут жестоке ударе. Нарочито се спомиљу победе и плен, које су Срби и Власи заједнички задобили у Новембру те године, код Оршаве.(2) Тако се спремало ратовање у Угарској, и устанак балканских и румунских Срба г. 1594. да на пролеће њеним пламеном, захватајући и њеке размере, ну пре тога да видимо ратовања на Крајини за ову годину.

Освојивши Сисак Турци прво смело јуришаху сада и на остале обližnje градове Тако су у месецу Јуну 1594. са 15 000 војника јуришали на тврди град *Борлов*а. Градска Крајишка посада, у којој је њеком било српских Ускока, храбро одбијаше тога пута све јурише Турске. Али то даде повода паши Рудолфу те нареди да се освоји Петриња, Сисак и околна градова. Бан Бакач подиже сву хрватску војску, а њему се придруже и сви генерали крајишчики, па се упуте 21. Јуна на Петрињу, са свом војском која износаше на 16 000 борца. Сагласе мост на Купи, па почну опседати и бомбардовати град. Опседнути су се храбро бранили и покушавали да поквару мост, али буду одбијени; а тога се ограничише, да туку само из својих топова, дојих по бедемима Петриње беше доста. Нарочито задаваху страха, и чињаху огромне штете хришћанској војсци топови што бацаху ватру са тако звано „Хасанине куле", подигнуте на гробу у Купи удаљеноста пале Хасана. Одуже да јуришем заузму ту кулу. За тај посао јавише се *шест стотина храбрих Сенских Ускока*, који „возком трком и буком доскоћаше до дрвених балвана Торња, те једни насловљени шестне на њих стану се пењати у вис, а други поче̂ше се пењати до балвана до балвана на оним крају, где још нису биле куповине измеђ̂ане гвином или блатом.

(Наставиће се)

(1) Hammer v. d. Gesch. d. osm. Reiches, B. IV. S. 340—389.
(2) Годишњица П. Чучића кн. I, стр. 60.

УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаваче ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јевремова улица бр. 53. Уредник ЂУРО КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 31. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за стране земље на годину . 8 „

НЕДЕЉА 24. ЈУЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
претплату баца слати уредништву на општински суд а све новчошиљке на уредника
Рукописи се враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

На дан 27. Јуна ов. год. извршен је избор одборника и заменика за општину београдску.

Од изабратих одборника поднели су суду општинском оставку: г. г. Андра Николић држ. саветник у пензији, Живан Живановић држ. саветник у пензији, Гргур Миловановић проф. Вел. Школе, Таса Ванковић управник Задруге, Душан Димитријевић секретар Касације, Ђура Пантелић пуковник у пензији и Димитрије Христић адвокат, а од изабратих заменика г. г. Васа Николић дрвар. трговац, Светолик Поповић чинов. министар. грађевина, Никола Д. Кики трговац и Евгеније Чоловић трговац.

Суд је општински на основу чл. 60. закона о устројству општина и општинских власти уважио поднете оставке горе именоване господе и дејствујући као одбор општински у седници својој од 16. Јула 1894. год. на основу чланова 75. в. 60, 13. тач. 7. закона о устројству општина и општинских власти а с погледом и на чланове 12. тач. прва 17. и 21. поменутог закона решио, да се сазове

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 28. ЈУЛА 1894. ГОДИНЕ

РАДИ НАКНАДНОГ ИЗБОРА

СЕДАМ ОДБОРНИКА и ЧЕТИРИ ЗАМЕНИКА

Ко може бити бираи за одборника и заменика прописују чланови 58. и 59. закона о устројству општина и општ. власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас.

На општинском збору имају право гласа сви пуноletни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који живу под туторством или старатељством, који нису под изиом под другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.).

Немају право гласа на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време притвора одређено, као и они који су осуђени због преступа или потупа, које човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2., Који се налазе под кривичним истрагом за дела под 1. наведена;

3., Који су ушли под стечајне за време док стечајне траје, и док се не проглase за невине;

4., Који су под полицијским надзором;

5., Који дугују државни порезе више од оног полугођа у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Збор ће се држати у згради општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изутра а бирати могу дозвани на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на бираилште, али ће се примити гласе од оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор почео, бираће (њих 20 најмање) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора.

Напомињући ја о овоме грађане београдске суд их општински позива, да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

А Бр. 4381.
18. Јула 1894. године
Београд.

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ
МИЛАИЛО М. ВОГИЋЕВИЋ с. р.

СЕКРЕТАР
Урош Кузмановић с. р

О Б Ј А В А

Усled тога, што у Русији и Галицији колера отима маха, суд општине београдске се препоручује Управе пар. Београда од 11. јула о. г. ЈВр. 1012 наредио је својим лекарима, да сваког путника из Русије и Галиције за 5 дана лекарски посматрају у стану, где путник буде одсео.

Према овоме објављује се грађанству, да је свака дужан кварту у кои станује пријавити одмах путника, који би му из Русије или Галиције у стан дошао, а путник ће бити дужан сваког лекара, да га за 5 дана редовно лекарски посматра, да ли је здрав или сумњив.

Домаћин пак, ако приметн, да му допутовали путник из Русије и Галиције слује и пролива, дужан је о томе одмах известити општ. лекара тог изкарта.

Који од грађана ове би поступио по овој наредби, казниће се по тачки 2. члан 35. закона санитетског са 30 дана затвора односно 150 дин. као је то претписом својим наредио г. Министар унутрашњих дела СБр. 5519 од 12. Јула 1894. год.

Од суда општине Београдске, 16. Јула 1894 год. АБр. 4237—4271.

О Д К А З

Пошто се изелаци ово општинског суда нису уложили као више несторебни, — то је суд општине Београдске решио да се од 1. Новембра ове године одказе сали закуп уметне зграде за београдско одељење правничког, полицијског и терапеско-економског.

О овоме се интересанти и сопственици зграде т. г. Анастас Јовановић бив. дворуправитељ (за кога се исена сад станује). Дим. Ђ. Милошановић члан већајуће у пенсији и Крста Поповић трговац овд.

АБр. 4054. Од суда општине града Београда, 7. Јула 1894 год. у Београду.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Чишћење улица. Као што је познато грађанима, општина је предузела чишћење београдских улица и плаћење буџета за ломова. Од прилика на до сада чишћене су само улице и од сада ће се и буџе плаћати и то на ломова у овим улицама: Кнез Михајлова, Краљ. Милановић, Краљ. Александрова до Славије, Улун Мирковић, с Великог трга, Васиној, с Пелоричног трга, Гаумалиј. Цариградској, Дубровачкој, Љубљанској од Коларчићевог венца до Васине улице и Вука Карацића од Косовачићевог венца до Великог трга.

С тога се препоручује грађанима из поменутих улица да до 1. Августа исчисте своје авлије и буџе и до 1. Августа да сваког дана наносе у канцеларију буџе у паромати суд одакле ће га општинским бричаром у кола товарити. Доба дана кад ће се ово радити објавиће се доцније.

До 1. Августа чишћење поменутих улица прешће општина бесплатно а после 1. Августа наплаћиваће таксу и то овако:

За чишћење и полевање улица по 7 пара динарских од куренског метра лица имања и за исте буџета по 10 пара динарских од простора, који су за наплату воде у рачун узети.

Бирачки спискови. За наказдни избор 7 одборника и 4 заменика, наређен за 28. Јули, спискови бирачки сотова су и може их у суду општинским списи прегледати и исправљати.

Напомиње се грађанству, да ће онога пута неће слагати само она, који су изатаки порезу за 1. полтоле ове године.

Прилози. Општина је београдска дала 5000 динара прилога за пострадале од земљотреса у Шапраду.

Исто је тако приложила 1200 динара Фонду сталног одбора земаљског већа свих кала захвала „Кнез Михајло".

А за доћек чланова међународног хигијеског конгреса, који ће на Пенте, крајем Августа, у Београд доћи, потврала је општина суму од 6000 динара.

СУДУ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднети Суду извештај о хемијском прегледу воде београдских водовода од 8—15. Јула ове год.

	Узета проба	Темп. воде	Чврстог остат.	Уг. кис. нерган.	Хлора	Азотне киселине	Азотасте киселе	Амонијак	Сировог окисла	Број вод. у 1 cc.
			У ЈЕДНОМ ЛИТРУ ВОДЕ ГРАМА							
Воск. Михиз	1.	15°	0.256	0.0005	0.036	0.0008			0.00001	
„ „	II.	„	16°	0.536	0.0016	0.036	0.012				
„ „	III.	„	12°	0.560	0.0031	0.018	0.0008		исч. трат	0.0048
„ „	IV.	„	13°	0.580	0.0033	0.008	0.001		0.0005	0.005
„ „	V.	„	14	0.560	0.0048	0.0008	0.004	исч. трат	0.0004	0.0023
Нов. п. гл. бунар		„	14°	0.565	0.0026	0.021	0.0028	јед. к. тр.	0.00008	0.0034
Ч. у кап. дворан		„	14	0.548	0.0026	0.020	0.003	исч. трат		0.0008
Рез. п. фонт. I.		„	19°	0.300	0.002	0.0004	0.0011			
Нов. кол. Либер.		„	17°	0.544	0.0027	0.020	0.0028			0.0006

15. Јула 1894. год. Београд.

Окружни лекар,
Др. А. Зега с. р.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКИ

СА НАРОДНИМ СЛОБОДАМА И ТУРЦИМА

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и **В. М. СВАСИЋ**

(Академијска Сима Бер. Шбеше народног права академије наука народног музеја, Београдска).

Мото:

— „Нема ни једнога дан у ком ће ратници чувати ноћ и свакога часа чекују сакоју" (Вегеције је да претставе чувајући зубом вилобр, а спавају на зубом сабљом).

Кодинин

(настављено)

Бранећу торња храбро се одупирање: пушкама пуцање, камењем и полевима прибадање смеле нападање, на што више бацање на њих упаљени сумпор, да је много наш дунак кукавно погинуо — или најзад живе подлетоше. Наши Ускоци поседнеше се на врх дрвених надова, погубише неђину браниоца и поседоше торањ". Само неповини Турска спасу се у другу кулу. Над војводи Максемилијан похвали храбре Ускоке, јелно их обдари, на још јаче притисне оне Турке у кули, да и они најзад одлучише да бегају. Носну се бедеме бацуши и сумпором, запуше топове, па запаљивши их све, да тиме разурше град, уђоше побу сви у Босанску. Тако је пала *Петрања* 10. авг. Исиога дана и посадл турска у Сиску кад чу за пад Петриња, запали куле на пагле бежати на забаја, које су у Сиску стајале у приправности. На тај начин бе и поправљен Сиска и задобивени многи топови, које посаде ни поље, где их Турци беху бацили, одлучивши се на бегство.[1]) Не разумевајући права значај ових осебујних трдова, напређења умиња велику тренку, што не даде да се порушена Петриња оправи и утврди, и што нарели, да се Сиску разори. Остављена тако Турчина слободна прилаз у Хрватску, он нарели одступање. Турци се вазлу одмах за њим, те заиам начинов повратс опет Петрињу, коју жаново утврдише и снабдеше јаком посадом.[2]) Тако се за ону годину 1594 спреми онај поход Босарвала без икакве неке користи по обезбеђењу Крајине.

Ну густи прни облаци, који су полагано скупљали над царевином отоманском, имали су тек 1595 год. да пошљу ону своју страхоту, кад је наследио, е ће се обила бан те године испунити оне те пророчанске речи, да ће турско царство скоро пропасти — које су ревни свети оци прво цело XVI. ст. кругом ширили по целој Европи, па ваше места чак и у делима појединих писаца.[3]) Турска је царство обила оне године постигавала једна несрећа за другом, те није чудо, да је то дало маха, да се цело Балканско Полуострво ускомешка необичном буром и да загрее чак и сам гроди Стамбол. Најсвеће је Турцима задало брже *устанак хришћана у Србији, Румуна, Мађара* и *Влаха* у Ердељу и Румунији, па су у стоа оне године на ту страну обратили највеће пажње. Окружења Српска устанања у Банату и Ердељу оним малим добитницима, које постаноше крвопе

[1]) Ваклађен (Шлезић) Ј. Ил. Ист. ђ. ср.-ав. у стр. 261

[2]) Орбини Ђ.: Босна Историја о Турци и о ј. стр. 127.

[3]) Годишњица М. Чуровића кн. 1 стр. 77.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду по месту Луле 1894. год.

Дан	Упалиће се у	Угасиће се у
1. и 2.	11 с. 30 м.	2 с. 5 м.
3.	12 с.	2 с. 30 м.
4.	1 с.	2 с. 30 м.
5. и 6.	Неће се палити ниједно.	
7.	8 с. 40 м.	10 с.
8. и 9.	8 с. 40 м.	10 с. 40 м.
10. и 11.	8 с. 40 м.	11 с.
12—15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—25.	8 с. 30 м.	3 с.
26—28.	8 с. 20 м.	3 с.
29.	9 с. 20 м.	3 с.
30. и 31.	11 с.	3 с.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене пре ма месечевим фазама и на основу плана 5. утопора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама нпаше не би палиле.

3. У 11 часова пре но ноћи угасиће се половина лампа онда, кад неће светле од пре на до после но ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Јуна 1894. год. ЕБр. 3293.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седмици од 3. Јуља до 10. Јуља 1894. год. долазговало 769, отпутовало 744 Од њих су:

а.) Пола: мушког 688, женског 81.

б.) Вероисповести: православне 640, католичке 92, мојсијевске 28, мухамеданске 9, свега 769.

в.) Поседшина: Србија 579, Аустро-Угарска 73, Босна и Херцеговина 4, Црна Гора 5, Грчка 1, Турска 45, Бугарска 14, Румунија 4, Русија 1, Немачија 11, Француска, Италија 14, остале државе 9, као Европе 5.

г., Занимање путника: Тежаци и сеоски 23. Занатлије 72. Трговци 261, индустријалци 2, пиесуданти и предузимачи 12, Гостионичари 18, Интелигенција (војска) 132, Јавни 195, радници и помоћници 46, Илцари и бећиџије 4, надничари и слуге 52.

Из статистичког одељења општине варошки Београда 12. Јуља 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Према наређењу суда општине града Београда, — Економно одељење пето суда доказе у својој канцеларији јавне усмене лицитације, по ниже изложеном реду и то:

I. На дан 8 Августа тек. год. од 3—5 сахати по подне, за давање под закуп права наплате такси од жицара на шпе.

Кауција полажу лицитанти 1000 дин.

II. На дан 12. Августа, од 3—5 сахати по подне, за давање под закуп права под чесме „Кнежева Љубица".

Кауција се полажеу 120 дин.

III. На дан 13. Августа од 3—5 сата по подне, за давање под закуп права узимања и продаје пубова од стоке која се коље на општинским клапицама.

Кауција се полаже у 1000 дин.,

IV. На дан 18. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права чишћења нужника и помијара у варошн.

Кауција се полаже у 1000 дин.,

V. На дан 27. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп земљишта у бари иеповиди код војног магазина.

Кауција се полаже у 80 дин.,

VI. На дан 27. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп куће у Абазијској улици бр. 20.

Кауција се полаже у 120 дин.

VII. На дан 31. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 3 дућана у Которској улици, којих је сада закупац Дим. Х. Фачо Јеросанџија.

Кауција се полаже у 200 дин.,

VIII. На дан 3. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп подрума под школом код Саборне Цркве.

Кауција се полаже у 100 дин.

IX. На дан 6. септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп плаца у Железничкој улици.

Кауција се полаже у 50 дин.

X. На дан 11. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такси за њиење леда са обале савско-дунавске, а за време ово земске сезоне.

Кауција се полаже у 600 дин.

XI. На дан 15. Септембра од 3—5 сати по подне за давање под закуп 12 плацена на Вел. тргу, за свињске месаре.

На дан 16. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 7 плацена на Вел. тргу, за продавнице гвожђем меса.

Кауција се полаже за сваки плац по 120 дин.

XII. На дан 24. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења димњака на зградама општинским.

Кауција у 100 дин.

XIII На дан 28. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такси фијакерске.

Кауција се полаже у 600 дин.

XIV. На дан 30. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такси за продају боје.

Кауција се полаже у 300 дин.

XV. На дан 4. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине меспица за рачун 1895 год. за храну возова рабацијских возила.

Кауција се полаже у 200 дин.

XVI. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зоби за храну коња пожарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

XVII. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп II. сећане у тан-мајдану.

Кауција се полаже у 40 дин.

године, уседине се међе почетком 1595. године, да пређу Дунав, па да кламе усташа свог преносу и у Србији, да своје суноародне обрадују несвикше пасерске слободе од тирина. Тада су неке српске чете на Тразесалванске, које хронисари нам називна „Јенонталма" „или јунацима" прешла Дунав на нашу страну, основши и подигли *Мегдановац, Голубац* и *„Мудолу"*, а сем тога још *седам* нових градова, на Дунаву.(1) Међутим и остала савезничка војска прелази такође почетком ове године по леду Дунав и оснаја градове: *Ивановац, Свилајнац, Ресавр, Ресавац, Сисшарину* и *Чеприу међу*.(2) Њима на сусрет излази Авнух-Ахмет-паша са 14.000 Турака, али га ове до ноге потуче. Та побједа, и успех савезничког оружја у овој ушесници пређелима чини прво појављи успеси на овајаше стране Европе тих предела, и међу њима се опажи одних живљи покрет, који потпуно одговара народном устанку. Ми смо раније споменули како је Шћућарија, нарочито Мирашева задња кантела српском хајдучком четама крет крозо XVI. ст.; и томе имамо да додамо, да је крај XVI ст. најбоље показао колико је јака жудња нашег народа у ово доба бити за слободом, јер се тада јављају не само четиле хајдучке, већ читаве војске, које се сусрећују и на нападање и одбијање њених градова. А харамбаше њихове, који су у шестрадесетом очекивали какву прилику, да уз коју хришћанску војску кликну слогу против нас Турцима. Прилином пређаска преко Дунава ове савезничке војске, лето јој ова на сусрет. Међу њима се јако истиче *Вожа Дебелчк*, који се, доцше прозо се својим четама међе до планинама наше Крајине и једнога дана дакаиње Бугарске. Интересно је, што се тај човек, јављајући се сада као организатор устанка бугарског народа, ваљда за потомка старих кнезова бугарских Страшимира и Шишмана, личности милих у успомени бугарског народа. Ма како до сада ње видели два онака случаја у жилоту нашега народа, а овај трећи случај зиде нам сада још више доказа, да нерујемо у крво јаку политичку снеет свих одвојених појединих народа на Балкану, као и у њихову јаку традицију, и нелицу надуу на бољу будућност. Као да је тада цео народ и српски и бугарски био истрпан на народни устанак, да стресе роп ске лапце, само треба добро поће, у лицу пахиог потомка оних јених владалачких породица: Бранковића и Шишмановића. Поседо Шишмановићу Иошаку Дебелаку звала је тај посушај пошао за руком, јер се он састаје са четама српским под Ђорђем Бранковићем, и у друштву удрађу на сеци и градове турске по Бугарској, са јаком жестином и успехом, да се цео народ, и женско и мушко — како пела Рајић — диже за устанак, и немајући честа оружја, батинама тера и гоне с оспилата своја тиранске спође, одушевљавајући се осветничким узвицим: *„гонимо на сама отимачка думе жене и тиране наше, који нам кре шиће"*. Протин таке пламене жудње за слободом у целом народу мала је била снага турска, да би јој се могла одупрети, и устанцин су да кратко време освојили своју земљу од „непријатеља" чак до Призог Мора.

Као што су исклада мајке пилали децу своју Хановаком и Атилом, тако су сада дуже пламене своју децу са: *„нуни, ово војводе Маџковића"*. — Толика је страх Турчина залиило тај устанак, на чему кога су Турци дрхали да стоја храбра запосадиме

---

(1) Архивски акати рес. III. стр. 27.

(2) Рајић I. Ист. Срб., изд. у св. II. стр. 56—58.

X VIII. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп месе од бобичавих сенна које се косу на планинама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

XIX. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп чишћења нијата по вароши.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели на шта од овде поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека означених дана дође и лицитира

Кауцију овде одређену полажу српски грађани, а страни дупло, у готову или српско-дражанским папирима од предности. Према томе права имају да лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

НАСРАДИН ХОЏА

ДОСЕТКЕ И ЂУДАЛШТИНЕ ЊЕГОВЕ У ПРИЧАМА

313 прича. Цена 1½ дин.

Београд. Књижара **Велимира Валожића.**

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпоргерда) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За пушидам шпорхерд . . . . . 0.20 д.
в) За ушиди . . . . . 0.40 д.
г) За велики шпорхерд са 3 и више отвора . . . . . 0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумеза од 2 и по метра уједно са димњаком . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумеза од 2 и по метра уједно са више њих . . . . 0.20 д.
з) За пушење димњака (шпоргерда) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од дубог метра . . . . . 10 — д.
б) Од плитка . . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Мариа за пчеле за годину дана . . 3 — д.
б) Обавезане пчелињске коре стоје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 988.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
ѓ) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

На кварторе: Савинацки, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорколски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

целе савезничке војске, Молдавска Кнез Михаило. „Ово је на крају века (XVI.) гроницо разлетање онога шанута, који су посланици угарски и млетачки присуствовали прве године века. Ово је елементарни излив жудње за слободом. Гнев дуго утишивани, гнев потлачених народа нисо се у бури која руши градове, и која потоке од људске крви лије“.(*)

Непријатељ гласови по Турске о напредовању српске устанка у Банату и оводунавским пределима, и о напредовању савезничке војске по Бугарској, још су већма застрашавали Турке, што их тада беше постигла још и друга једна несрећа на пиће 16. јан. 1595. умре Мурат III. а наследио га Мухамед III. уз обичан покол све друге браће и рођака, који би му сметали наследству. Обично овакве случајеве у историји турске царевине обично прати велика забуна и дуга неизвесност, те је страх по опстанак турског царства заиста био велики, а још више га повећа нагло ширење народног устанка на Балкану. Нови султан 16. фебр. смени са везирства старога Синана, и постави *Ферхат-пашу*, коме наложи да се одмах крене са војском на Влашку, да утиша устанак. Ну док се он спремао на полазак, онамо на Балкану сенађе су сиг дате народне народног покрета на све стране Више него икада долзе, плашти сада нушна српского хајдука по свима крајевима пространога Царства. Један историк доказа саме доба, помиње ово: „Године 1595. у марту састало се *до тридесет* слободних хајдука (freye Heyducken) на се са Србима договоре, да изненада ударе и ослове варош Софију. Како су у то доба Турци били много у послу у Царинраду ово спреме за њиху противку Угарске, њих ни помишљали, да неке бити какав напад на Софију: то су слободни хајдуци ону своју намеру у дело привели и срећно је извршили.

(наставиће се)

(*) Годишњака Н. Чупића кн. 1. стр. 81.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Просте кола са 2 коња . . . 10— д.
б) Кола са завесама са 2 коња . 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . . 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . . 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 16. до 23. Јула 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈНИЖА дин.	ЦЕНА НАЈНИЖА ор	ЦЕНА НАЈВИША дин.	ЦЕНА НАЈВИША ор
	АРНАУШКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	БОРАНИЈА				
	БИЈЕЛА (ОДЛИЧ.)				
	БИЈЕЛА ЧИСТА (ОДЛИЧ.)				
33106	ВОЛОВА	45		40	
80	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗЂА				
	ДУЊА				
	ЈАБУКА				
118402	ЈЕЧМА	3	20	9	
	КАЛМАЊА				
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
5316	КОЖА ЗАТЈЕЊЕНИХ				
	КОЖА ОВЧИЋИХ				
	КОРЕ ВРБОВЕ				
	КРЂА				
69670	КРЕЧА	3	80	3	20
4176	КРОМПИРА	8		7	
	КУЋИШНИКА				
4070	КУЋИШКА	20		10	
3087	КУКУРУЗА	11	50	11	
	КУПУСА				
	ЛОЗА ЧЕТОПАЉЕНОГ				
	ЛОЗА ТОПОЉЕНОГ				
	ЛУКА АРЊАШКЕ				
	ЛУКА БЕЗА				
3250	ЛУКА ПРВА	15		10	
19	МАСЛА	140		130	
92	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
44597	ОВСА	10	50	10	
	ОРАЗА				
77	ПАСУЉА	14		10	
	ПЕЧЕНИЦА				
	ПРОСЕ				
201443	ПШЕНИЦЕ	10	50	10	
8681	РАЖИ	7	40	7	
	РАЗ. КОМ. (ОД ЈЕЧ.)				
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ				
386	РАЗ. ПЉ. ЉУТЕ	1	20		90
6316	РАЗ. ПЉ. МЕКЕ		40		20
60981	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
78550	СЕНА	6		5	
1021	СИРА	80		50	
8100	СЛАМЕ	3		2	50
	СЛАНИНЕ				
558	СОЧИВА	32		30	
	УГЉЕНА ДРВЕТОГ				
12200	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
4672	ШЉИВА СИРОВИХ	10		7	
2633	ШЉИВА СУВИХ	10		7	
12243	РАЗНА ВОЋА				
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
20000	ПЕСКЕТА				
6075	СИТНИЦЕ				
	РАЗНО ПОЉА				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник **ОПШТИНА БЕОГРАДСКА.** Штампарија Светозара Николића, Горња Јевремова улица бр. 55. Уредник **УРОШ МУЗИМАНОВИЋ.**

БРОЈ 32. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
ЗА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
ЗА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 „
ЗА ТРАМЕ ЗЕМЉЕ ЗА ГОДИНУ . . 9 „

УТОРАК 2. АВГУСТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕТПЛАТУ РАЉА СЛАЕ УПРАВИЈИ НА БЕЗПЕЧНИМ ПУД А ОВО ПОРОЧЕНИЦИМА НА ГРАДИЈИ
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРЕМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Србија ће и ове године, као сваке до сада, најсвечаније прославити 2. Августа дан рођења Његовог Величанства Краља Александра I.

И грађани београдски одушевљавајући и поносећи се својим витешким и љубљеним Господарем, Краљем Александром I., неће ни ову прилику пропустити, да доласком на благодарење, кићењем и осветљењем својих домова, даду видљива знака своје оданости и љубави према Њему.

Председништво општине престоничке сматра за пријатну дужност, да о овој светковини учини и овим путем напомену београђанима.

Београд, 1. Августа 1894.

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ
МИЈАИЛО М. БОГИЋЕВИЋ с. р.

СЕКРЕТАР.
Урош Кувмановић с. р.

Да би се на спима трамвајским линијама вароши Београда одржао правилан ред, суд општине вароши Београда у споразуму са надзорном комисијом за осветљење и трамвај, као и у споразуму са управом града Београда, прописује ова:

ПРАВИЛА
ЗА ВОЖЊУ НА ТРАМВАЈУ

1. Свака трамвајска кола возиће са чела одговарајуће линије у тачно одређено време а по часовнику, који је надзорна комисија одобрала и који на челу линије мора бити обешењен. **Уласење путника у кола као и силажење биће само на означеним трамвајским станицима** дуж сваке линије.

2. Свака трамвајска кола могу повести само одређен број путника, који је у сваким колима, на видном месту истакнут.

3. У случају навале и кад има више путника но што кола могу повести, управа трамвајска раздаваће путницима карте са редним бројевима по реду доласка на станицу. Путнике у кола биће пропуштен редних бројева и то само на једном улазећ задње платформе. Сви остали улазеи у кола морају за то време бити затворени. **Нико се без карте не сме у кола пустити.** Ако са једне станице полазе двоја кола у исти мах, највише ће се путници пуштати у прва на овда у друга кола.

4. Кад се на места, која су за одговарајућа кола одређена, зауме (било на челу линије или уз пут) кондуктор ће истаћи таблицу са натписом: „нема места." **Нико се не сме у испуљена кола пустити.** Кад испуљена кола дођу на на коју међустаницу, пустиће се у кола само онолико путника, колико их буде на тој станици изашло.

5. Сваки путник има право понети собом бесплатно кофер, запечаћај или што друго, али што ни у једном правцу није веће од 50 сантиметара ширине тежке од 10 килограма. **Ове ствари мора путник држати на коленима** како неби сметао другим путницима.

6. **ЗАБРАЊУЈЕ СЕ:** Стајање на седиштима (ово пређи и за децу) — стајање на уласним степеницама или на степеницама са стране код отворених кола — пушење у затвореним колима — пљување и ношење паса и других животиња — и ношење прљавих предмета, као и предмета, који би својим сиромаом били досадни путницима — гласно псовање и скарадан говор као и **све оно што квари удобност путника или вређа јавни ред и морал.**

7. Писмоносше, разносни девенца, затворени, полицијски и општински службеници и чиновници **кад иду службеним послом** не плаћају подиоз; али тада у једна иста кола не може ући више од четворице јавних службеника (осим возара и случаја исцрпљене снаге). Сваки овај путник кога се понпа не може распоредити ни по одељењи ни каквим другим спољашњим знацима и има право на бесплатну вожњу, када да има пароучну личну карту, **коју мора показати кондуктеру или контролору, кад год она то затраже.** Ко такву карту не повеже или повеже карту која није његова, мора платити за своју вожњу и туђу карту одузима контролор или кондуктер и о томе извештава надзорну комисију. — О томе ко има права на бесплатну карту решава надзорна комисија.

Напомињући, **да ће сваки онај ко противно овим правилима поступи бити кажњен.** Суд општине вар. Београда позива поштовано грађанство, да својим понашањем ове на руку извршењу оних правила, као и да и само (где стучајно не би могла надлежна власт доспети) достиља, било полицијској власти непосредно, било да захтеве у паучнику књигу (коју сваки кондуктер мора са собом носити и сваконе путнику на захтев дати), сваки изгред, па ма како мало он од стране друштвених служилаца или од стране осталих путника.

Од суда општине вар. Београда 21. Јуна 1894. г. **АБр. 4633.**

СУДУ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднети Суду изнесталј о хемијском прегледу воде београдских водовода од 21—27 Јуна ове год.

	Узета проба	Темп. воде	Чврсти остатак	Укупна тврдоћа	Хлор	Алкалне земље	Алкалне соли	Амонијак	Органска материја	Број кол. у 1 сет.	Примедба
	У ЈЕДНОМ ЛИТРУ ВОДЕ ГРАМА										
Вар. в. цист. гро	21/VI.	18·2°	0.365	0.0016	0.004	0.0036					в. путн.
Рим. в. Фишек. Н	„	19	0.309	0.0016	0.0056	0.010					
Нов вод. Лабор.	„	18·5	0.540	0.0018	0.020	0.0028			0.0006		
Бгдс. в. в. пиварска	„	20·0	0.360	0.0015	0.0042	0.005					
Нов в. Мапин 1.	23/VI.	15·1	0.500	0.0003	0.037	0.0028			трат		
„ „ II.	„	16	0.480	0.0006	0.028	0.016					
„ „ III.	„	13	0.571	0.0028	0.039	0.001		нед. трат	0.0002	0.004	
„ „ IV.	„	14	0.526	0.0034	0.010	0.0006	нед. трат	0.0002	0.0017		
„ „ V.	„	14	0.555	0.0045	0.0073	0.0008		0.0005	0.0008		
Нов. в. гд. бунар	„	14	0.566	0.002	0.022	0.0027		0.0002	0.0028		
Огиз. б. код гош. (кроча II)	„	14	0.423	0.001	0.0105	0.020			0.0004		

27. Јуна 1894. год.
Београд.

Стручни хемичар:
Др. А. Зега с. р.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У ВЕКУ
СА НАРОДНИМ ГЕСЕЊИМА У ТУЂИНУ
од 1459—1815. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вас. Шкође наредио својим одлуком од 19. децембра 1893. год. бесплатну).

Мото:

— „Зар нас историја баш ништа не учи? Зар нам ништа не казује прошлост? Зар нам ништа не говоре чудесни обичаји и навике наших предака?" (Речи је да претставе аудиторији чувени историк, а сазвати се чуло сазвоно).

Кардинал.

(настаиак)

Нападну изненада на варош, зауме је опљено, па се за времена с добивеном пленом, коју су између себе поделили, повуку у своја сигурна склоништа."(1) Оваког одушки народнога одушевљења одговарали су и покрети народни који су одјекивали и на другом крају овога полуотока, што ћемо мало ниже видети. А сад да споменемо један догађај, који је и данас тако свеж у успомени.

У сред овог планинског мора устаничког налазила се турска војска код Београда, не знајући ни како ни где ће проћ да угуше пробуђену свест народну. Али се нашли у њој људи, који се питају: шта ли то може бити, што тако силно загреја и одушевљава срца оне до јуче тако мирне раје српске? И бесни потурица, Срби из срца Старе Србије, Садржам Салих, о коме прича народна песма, да је још као младо чобанче једним само нагласком довољно дивље звери, да пред њим пузе(1) — сева се извора душевних покрета свога народа, зна да ће та раја српска, која сада тако силно лоши и руши све што је турско, сутра отићи да богобојажљиво лије сузе пред ћивотом Св. Симе — ни се ревнива, да једним удареом уништи то најбогатије пресо српског одушевљења, и српског надања. „Оном натприродном параметају српском Св. Сава је био у многоме погледу еран, које га је чешљо и храбрило. У овој страшној ноћи у којој су ни српским земљама свети, крволоци, кампири народа српског напрнали, и која је већ преко 130 година трајала, Савин је манастир био као тврда кула морска, на којој се никад не гаси сјајан пламен, који даљеко у мрак светлост баца. И видели су је не само они, који су се борили с талсима за голи живот, него су је видели и Турци, у сретко одвеени гусари хришћанске цивилизације." Има споменна од путника онога доба, који су походили манастир *Милешеву*, где је лежао кивот Савин, да је тело Св. Симе само у великом ужасењу не само код Срба, него и код Турака и Јевреја.(2) Но упоредимо тога инсца од оних је манастир Милешево имао више прихода него ли од самих Срба. Поштовања која је Милешево задобило у поменах Турака, по себи је довољно, да у фанатика потурица утекне крозет. А сада нам мрклна је та баш још нека, кад се са свију страна одушевљена раја дизала. Не само оне, који су с пушком у

(1) На истом месту.

(1) Срећковића „Српски-пашо". — Београд, 1869. страна 75.

(2) Видовданик И. Чарића, св. 1. стр. —

СУДУ ОПШТИНЕ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Част ми је поднети Суду резултат хемијских анализа воде београдских водовода од 18 до 21 Јуна ове године.

Место	Ранга	Тврдоћа воде	Чврсти остатак	Хлор	Азотне киселине	Амонијак	Оксидација	Број бакт. у 1 cm³
			У ГРАМОВИМА ЛИТРЕ ВОДЕ ГРАДА					
Народ. водовод	22.	22	0·0140	0·0016	0·0005	0·0000	тragови	0·0005
Вишњица, подзе.	20.	20	0·0340	0·0012	0·0004	0·0042	тragови	0·0005
Вода изв. Мишар	13.	13	0·0520	0·0005	0·0019	0·0008	тragови	0·0005
Вода изв. Мишар	14.	14	0·0520	0·0012	0·0009	0·0001	0·0000	0·0004
„ „	IV.	14	0·0520	0·0005	0·0009	0·0001	0·0000	0·0004
„ „	V.	14	0·0520	0·0005	0·0009	0·0016	0·0000	0·0005

Број бакт. у 1 cm³ — тек пошто је изграђен.

Д-р Ал. Зора с. р.
хемијс. инжењер.

22. Јуна 1894. год. у Београду.

О Б Ј А В А

Суду општине Београдске потребна је једна зграда за стан војних стражара.

Зграда треба да је у кварту Дорћолском, да одговара прописима хигијенским за становање људи, да има довољно простора, те да могу становати до 80 војних стражара.

Ко има такову зграду, и жели је дати под закуп, нека поднесе понуду економном одељењу овога суда најдаље до 1. Септембра ове године.

Понуђач у понуди треба да оза-чи где постоји зграда (улица и број) и каких одељења има и колику кирију годишњу тражи.

АБр. 4640. — Од суда општине града Београда, 29. Јуна 1894 године у Београду.

СТАТИСТИЧКИ БИРОУ ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У седмици од 10. Јула до 17. Јула 1894. год. допутовало 769. отпутовало 744 Од којих су:

а.) Пола: мушког 688, женског 81.

б.) Вероисповести: православне 640, православне 92, мојсијевске 28, мухамеданске 9, свега 769.

в.) Постојбина: Србија 579, Аует-Угарска 73, Босна и Херцеговина 4, Црна Гора 5, Грчка 1, Турска 45, Бугарска 14, Румунија 4, Русија 1, Германија 11, Француска 4, Италија 14, остале државе 9, цела Европе 5.

г.) Занимање путника: Земљорадника и сеоског 23, Занатлије 72, Трговце 261, индустријалаца 2, шпекуланта и предузимача 12, Господарица 18, Интелигенција (војска) 152, Лица 105, радника и помоћника 46, Пекара и бозаџије 4, калдрмџија и слуге 32.

Из статистичког одсека општине варошки Београда 20. Јула 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Према наређењу суда општине града Београда. — Економно одељење истог суда држаће у својој канцеларији јавне усмене лицитације, по ниже изложеном реду и то:

I. На дан 8. Августа тек. год. од 3—5 сахати по подне, за давање под закуп права закупа такозе од вашка на ките.

Кауцију полажу лицитанти 1000 дин.

II. На дан 12. Августа, од 3—5 сахати по подне, за давање под закуп плаца код чесме „Кнегиња Љубице".

Кауција се полаже у 120 дин.

III. На дан 13. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права узимања и продаје шубова од стоке која се коље на општинским клановима.

Кауција се полаже у 1000 дин.,

IV. На дан 18. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права чишћења нужника и помијара у варошн.

Кауција се полаже у 1000 дин.,

V. На дан 22. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп земљанште у бари венецији код војног магацина.

Кауција се полаже у 80 дин.,

VI. На дан 27. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп куће у Аба цијској улици бр. 20.

Кауција се полаже у 120 дин.

VII. На дан 31. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 3 дућана у Которској улици, којих је сада закупац Дим. Х. Фино јорданција.

Кауција се полаже у 200 дин.,

VIII. На дан 3. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп подрума под шиком код Саборне Цркве.

Кауција се полаже у 100 дин.

IX. На дан 6. септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп плаца у Железничкој улици.

Кауција се полаже у 50 дин.

X. На дан 12. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такозе за пијење зеда са обале савско-дунавске, и за време ово зимске сезоне.

Кауција се полаже у 600 дин.

XI. На дан 15. Септембра од 3—5 сати по подне за давање под закуп 12 плацева на Вел. тргу, за сиимске месаре.

На дан 16. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 7 плацева на Вел. тргу, за продавнице говеђег меса.

Кауција у 100 дин.

руши гонећи своја непријатеља, него и ону мирну рају, која се на неким местима није смела подићи. Турци су секли и убијали тако страховито, да је о томе жалосан глас остао код нас и писменим списима по нашим хроникама: *„Бе тогда (а лето 1595) поротиша и беда крупкоя и страшливкоя во Исмаилтех и сербскех земля и во окол страноя одбиство бесчисленна и женскоя и младенческоя плотскаго свегося обоглавлена."*(1) Ну и то ни је било нако, па *„а лето 1595. отмеше Творцы светого Спаса на Мълческом месцы морта за* (30) *дн. Ахмет-бег Оклоча и сакеше кирвави зна-ме и* (27) *на Причору под Белоградом.*(2) „Мислили су Турци, да ће тиме пачутити сриске у народа српског, да ће потиснити ову пламен, што му је ноћ распаљивао. И заиста га је Синан дубоко ушео за груде. Народ српски могао је да заборави, и у самој ствари заборавио је, кад ову је у устанку пред крај XVI. века пролио. Али не може да заборави пагру на Врачару.*[3] *Овај стуб од пламена, стојаше је народнаа устанку од 1595. год."*(4)

Овог истог дана када је пренена пламен на далеко осветољубиво пламену жудњу српског народа за својом слободом, крекнуо се из Цариграда вешер Ферхат-паша с војском у Европу, да угуши устанак у Кланкоји[5]) а 8. Јула већ стајаше пред Рушчуком, спремајући се са прећи Дунав. Али га највећа ту стиже немања вест, да је султан на место нетопо опет постављо 80-годишњег Синана, те овај пролужи, с промењаном срећом, ратовање са устанницима у Влашкој. Док се он тамо бавио, дотле су Босанрани у Угарској под Кирјом Мопеферлом, на 60 000 људи осадили војеђане градове; и на скоро заузму *Осгроном*, Вишеград и Вац.

Нета рата среће подигнуле је и Крајишнике у рату са Турцима. Тако код једног одељења Турака упаде чак до Крањеве ла робе и пали, сучекају ћи Ускоци из Сења и Новограда код Липнице, па их потуку и сви им изен отиму. Те године је и Зрињски с Херберштајном успешно ратовао и опсео су од Турака јаше градина на и Петрињу.

Овакво сјајни успеси хришћанскога оружја на све стране вину могли остати без последица по остале народе на осталим крајевима Балканског полуотока. Помиње се да се баш г. 1595. опасније време народног устанка и на овој другој, југозападној потопини ширета полуотока. У Херцеговини се спремао неки народни покрет под војводом *Гудином*, који се, из узрока до сада још непознатих, баш задоцнио за ону тодину.[1]) „Међу Србима у Дукљанну и Арбанији било је велико врење. У самој ствари дакле знамо из запишталих писама папиног нуниција у Млецима Грађанина, да се увран ја у 1595-ту годину спремало велико народни устанак у северној Арбанији, Епиру и Тесалији, у исто време у Скадру и Охриду. Кнежевине су у самој ствари већ и устали биле. Значајно је да је Шпанија радила, да устанак тај потпомогне, а Млеци су опет са своје стране настојавали да га предупреде."(2) Кад је онако на све стране турске царевине у Европи пламтео осветнички огањ народног одушевљења и жудње за слободом, онда није чудо што су и они гласови о некој пропасти турскога царства кружили баш те године најзаше, и што су сами Турци јако

(1) Гласник срп. уч. др. књ. VIII. стр. 85.
(2) Ватазић Ф. Ист. Босније, стр. 85.
(3) Годишњица Н. Чупића кн. 1. стр. 84.

(4) Шафарик у Ј. Словен. и нов. Библіи, В. II. S. 602.

(5) Годишњица Н. Чупића кн. 1. стр. 81.
(6) На истом месту, стр. 82

XIII. На дан 28. Септембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп права наплате таксе фијакерске.

Кацмија се позаже у 600 дин.

XIV. На дан 30. Септембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп права наплате таксе за продају боже.

Кацмија се позаже у 300 дин.

XV. На дан 4. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине месница за рачун 1895 год. за храну волова рабацијених волова.

Кацмија се позаже у 200 дин.

XVI. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зоби за храну коња пожарне чете.

Кацмија се позаже у 600 дин.

XVII. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп П. нешанс у тап-мајдану.

Кацмија се позаже у 40 дин.

XVIII. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп меса од бесичарских свиња које се кољу на клаоницама општинским.

Кацмија се позаже у 50 дин.

XIX. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп чишћења шијача у варошн Београду.

Кацмија се позаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економског одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели на ита од онде поменутих права под закуп узети или примити са набавки, нека означених дана дође в лицитира.

Кацмију онде одређену полазу српски грађани, а страни дуклу, у готову или српско-државним папирима од предности. Према томе права имају да лицитирају само она лица која кацмију полазе.

Абр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака зидајућих без разлике на спратове . . . . 0.20 д.
б) За неузидан шпорерд . . . . . 0.20 д.
в) За узидан . . . . . 0.40 д.
г) За велики узидан шпорерд у гостионици . . . . . 0.65 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чишћа од 2 и не мета дубине са ниже небо . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чишћа од 2 и не мета дубине са више небо . . . . 0.20 д.
з) За нижње димњаке (шпорерде) без разлике на спратове . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од коша . . . . . 0.50 д.

III. Поставина.

а) Марва за пашне за годину дана . . 3 — д.
б) Обвезалне пијабене марве стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мали гробићи . . . . . 559.56 д.
г) Велики гробница III. реда . . . 908.39 д.
д) Велики гробница II. реда . . . 1069.30 д.
е) Велики гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварторе: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од себе и кућне или њиве дућане са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кућном или неке дућан са њиме . . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кућном, од господе са кућном без штале . . . 1.50 д.

За кварторе: Доровски и Палилулски:

1. Од себе и кућне, или њиве дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кућном или неке дућана са њиме . . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кућном, од господе без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА ЈЕТВАЧКА КОЛА

а) Шесто кола са 2 коња . . . 10— д.
б) Кола са кабланом са 2 коња . 18— д.
в) Сеоска кола са 2 коња . . . 24— д.
г) Сеоска кола са 4 коња . . . 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 23. до 30. Јула 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈНИЖА		НАЈВИША	
		дин.	пар.	дин.	пар.
	АРНАУЋКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	ПОРАНИЦА				
	ПИВНА БЕЛА (ОД ЈЕЧ.)				
	ПИВНА ЦРНА (ОД ЈЕЧ.)				
	ПОЛОВА				
90	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	1	40	1	30
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗДЕ				
	ДУЊА				
	ЈАБУКА				
136427	ЈЕЧМА	9	50	9	
58	КАЛЈАВА	1	30	1	20
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
5162	КОЖА ЈАРИЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЋИХ				
395	КОРЕ ВРБОВЕ	1	1	1	10
	КРАЊА				
88950	КРЕМА	3	60	3	80
4650	КРОМПИРА		8		7
595	КРУШКОВА		9		8
5198	КРУШАКА	1	5	1	10
14241	КУКУРУЗА	13	50	13	
	КУПУСА				
	ЛОЗА НЕТОБАЛИЗОВ				
	ЛОЗА ТОПОЛОВОГ				
	ЛУКА АРНАУЋКИ				
299	ЛУКА БЕЛА		45		40
5316	ЛУКА ЦРНА		15		10
7	МАСЛА	1	30	1	20
539	МАСТИ	1	20	1	15
88	МЕКА	1	15		80
	ОВАСА				
55338	ОВСА	9	60	9	
	ОРАХА				
81	ПАСУЉА	1	2	1	0
	ПЕЧЕНИЦА				
	ПРОСА				
304187	ПШЕНИЦЕ	10	50	10	
7570	РАЖИ	7		6	50
	РАК. КОМ. (ОД ЈЕЧ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ				
1020	РАК. ИЗ. ЂУТЕ	1		1	90
10097	РАК. ИЗ. МЕКЕ	1	45		25
27792	СИЊА ДЕБЕЉИХ	8	5	7	5
	СИЊА СРЕДЊИХ				
132280	СИЊА		6		5
684	СИРА		80		60
13500	СЛАМЕ		3		2	50
	СЛАНИНЕ				
85	СОЧИВА		30		28
	УЉАНА ДРВЕНОГ				
185500	УЉАНА КАМЕНОГ		3		2	50
2500	ШЉИВА СИРОВИХ	1	0	1	7
	ШЉИВА СУВИХ				
2939	РАЗНА ПОВРЋА				
	ПРОСТОР КАМЕНА				
45000	ЈЕЧМИЋА				
17086	СИТНИЦЕ				
	РАЗНО ВОЋА				

били забрањени за опстанак свога паретка, и не помишљајући више на каква нова освајања, већ једино радећи, да се сачува ово, што је већ у рукама. Тако се турска војна по Европи за ову годину спречила врло неерећно по Турке. За своје неуспехе у Азијској противу Михаила, Сплаза је султан и заменио са Ибраким-пашом, који је имао одмах с војском ићи на Угарску. Овај интера и самога султана, да се по примеру Сулејманову, крене на чело војске на Хришћане.

Кад је прошле године опако срећа лепо послужила Хришћане, мишљаше ове године сам папа римски Климентије, да је згодно време, да се нападне и отме од Турака град *Клис*, који је наш најбоље брате задавко, још од 1537. г. поштo из пета Турци престиже и шеровим земљама у Италији. Премишљајући на која начина да га освоје, пала поиуле Фр. Алегретића, Дубровчанина, и заиоведника једне папинске лађе, у друштву са Сплећанином *Јованом Лаберданом*, да уходе Клис, и она всштаиче стање шеново. Реше се да се одмах нападе, али се посказаше око тога, ко ће предводити ту експедицију, и у чије име ће се Клис освојити.

Једни су хтели на рачун Млечана а други на Рудолфа, најзад пала краста да то буде за пара Рудолфа. Цар паље да је то врло згодна прилика, да до тог тврдог града дође си по шуне, и да ће зато најспособнији бити Сељски Ускоци, на зато њима и поверше да заузму Клис. Они сачињаваху борбина српскиј, који требало дуго говорити, јер они једна међу прилику, да освоје дашно жељено своје старо место, тим пре, што га прошле године освојивши га, само трошуно задржаше у својим рукама. Како се у Арбанији, на ушћу реке Дрима сваке године на „Цветницу" држао велики сајам, на који су ишли многи Турци, то су их Ускоци Сељски и хајдуци врло често узнемиравали и робили. Најзајуи се тоне заповедник Клиса Ибрахим пошао је с њеном четом да заштити Турке. Ускоци се користе тиме на се на њих упрашне у своје барке, и отиеиу се брзо морем до Сплита. Одатле сутиа, предводећи неким Капшанина, доћу до под саме зидине Клиса, где пронађоше неки стари запуштени канал, на се кроза њ' увуку у град иоспажени од Турака.

(Настаиеиа се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Излази „ОПШТИНА БЕОГРАДСКА". Штампарија Светозара Николића. Гарсва Јовановића улица бр. 11. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 33. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за страни земље на годину . . 9 „

СРЕДА 10. АВГУСТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕТПЛАТУ ПАЉА ГЛАВНОМ ГРАДСКОМ ПОГЛАВАРСТВУ
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

О Б Ј А В А

На дан 30. Августа ове године држаће се офертална лицитација за набавку и наместање таблица за улице и зграде варошн Београда.

Предавање оферата биће горњег дана тачно у 5 сати после подне.

Кауција је за домородце 1500·00 динара а за странце 3000·00 динара у готовом новцу или у вредећим државним папирима.

Услови за ову лицитацију, могу се видети сваког дана у канцеларији, грађевинског одељења између 4 и 6 часова после подне, сем празничних дана.

ГБр. 3688. Из канцеларије грађевинског одељења суда општине варошн Београда 6. Августа 1894 год. у Београду.

О Г Л А С

По наређењу г. Министра војног од 8. Јула 1894 год. ЕПБр. 3982 држаће се у интендантури дунавске дивизијске области на дан 19. Августа ове године офертална лицитација за набавку потребне количине меса за храну војника београдског гарнизона.

Услови ове набавке могу се видети у интендантури сваког дана у канцеларијске време.

Из канцеларије команде дунавске дивиз. области, 27. Јула 1894 год. ЕБр. 5547.

О Г Л А С

На основу претписа Г. Министра војног од 18. тек. мес. ФБр. 5079 и наређења команданта дунав. див. области од 19. т. м. Бр. 3943 има се на добровољна регрутовати за жандармерију 30 коњаника и 110 пешака, међу којима треба да буду за коњанике 1 поднаредник, 2 капрала и 27 редова, а међу пешацима 2 наредника 2 поднаредника, 6 капрала и 100 редова.

Услови за примање добровољаца у жандармерију следећи:

1; Да је српски грађанин.

2; Да је доброг владања и понашања, што треба да посведоче војничка исправа који се непосредно из војске јављају а они који се из грађанства јављају поред војничке исправе још и општинско уверење о своме завичају и владању.

3; Да је неожењен или удовац без деце, или ожењен без деце.

4; Да није млађи од 22 ни старији од 35 година.

5; Да је потпуно способан за војену службу према прописима за стални кадар.

Ко жели да се ове службе прими има се пријавити писменом молбом VII пуков. окр. команди одмах или најдаље до 22. Августа ове год.

Из канцеларије VII. пук. окр. команде 22. Јуна 1894 год. Бр. 6740.

И З В Е Ш Т А Ј

о хемијском прегледу и контролисању промета животних намирница у Београду за месец Јули о. г.

Увиђавши закона о општинама од 1889. год. пријеке санитетске потребе пређо је на Управу варошн Београда и Управа актом својим од 19. јула о. г. ЈБр. 903., поред раније издате наредбе наложило је наредбама кварташа да пазову г.г. лекаре Општ. пар. Београда и да им саопште да ће седмога нежолишо тошова, ти ће плаћи пажња са 10—15·000 дуди међу којима је било доста Мартоваца и силом наоружане раје. Напредовање турске војске потпомагали су и Млечани тиме, што су око Клиса свуда постављали заседе, да мотре да Клинашима не притеку у помоћ остали Далматинци, а на мору су постављали флоту, да хвата сваку барку ускочку, која би Клинашима донослла помоћи или хране. А Турке су снабдевали храном и муницијом, потребном за опседање града, сазетујући Нарднапу, да Клис опколи са сваку страна, да тако глађу примора опседнуте Ускоке на предају. Овај заиста тако и поступи. Међутим Ленковић дочује за невољу Ускока, па брже боље сабра Ускоке из Оточца, Брибја, Бнноднола, Карловца, и других оближалих тврђава, па се са 4·000 крвних бораца укрца на 40 тада, и поред свих сметњи, које му Млечани чињаше на мору, дотура се ипак до Клиса. Посада да би се одржала дуже послужи се лукавством на поруки Турцима, да ће им предати Клис, ако јој плате 25·000 дуката. Ови радосно пристадоше на ту погодбу, те им и пошаљу дадоше. Ускоци као оногоре врата, па пустише унутра да уђе само нешто Турака, па одмах затворе врата,

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ
СА НАРОДНИМ СЕЋАЊЕМ У ТУЗЛИ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ.

(Академијски Свет. Вас. Шћепов наградио другом златном историјом члану Српског Ученог Друштва).

Мото:

—Пора нам перестат бит умишни чужим умом и одлучиват чужду главоју!" (Речи је до приповедача мудрога турог поноћу, и плашите се турог злонога).

Карамзин.

(наставак)

Одмах сазвао на прву кулу градску коју звуну, побиђу ону збуњену посаду, па се онда баце свом жестином на другу главну кулу, где се остали Турци затворише, да се бране. Ту и ту одважни Ускоци брзо осветише. У знак велике радости опалише

ЦЕНА ОГЛАСИМА

се и у будуће као до сад прилком санитетских ревизија, процесно прикупљају пробе јела и пића ради хемијскога прегледа. У вези тога наређено је наређењем да се обрати особита пажња на *млеко*, које се по варошки продаје и да се тога ради из сваког кварта недељно бар по јест пробе млека упућују на преглед Државној Хемијској Лабораторији. Поред млека има да се обрати особита пажња и на *пиће*, које се по кафанама и механама продаје и тога ради да се редовно а најмање два пут месечно узимају сумњиве пробе *вина, пива, ракије, ликера* и т. д. и упућује такође Државној Хемијској Лабораторији на преглед и оцену. Напоследку бар једа пут месечно одузимаће се и слаће се, да се хемијски прегледе пробе *масти, масла, маргарина, зејтина, сирћета, хлеба*, крупног и ситног *биберa, шпирак, кисе, киселога*, за тим *слатчица, воштаних свећа, боја, петролеума, магнетичких среставa*, а и свију других предмета, који би својом употребом могли наводњено утицати на здравље људско. Наређено је, да се обрати пажња и на бунаре све воде у вароши, које служе за домаћу потребу, купање и т. д. и да се од времена на време узимају пробе воде из појединих бунара, на којих се нада трошки и шаљу Државној Хемијској Лабораторији ради прегледа и оцене.

После те наредбе Управне варе, Београда извршене су такве санитетске ревизије у месецу јулу у следећим кварторима:

1. У кварту *Саватовачком*, у коме је општински лекар г. *Др. К. Мита*, извршено је 4 ревизије и ради хемијских прегледа послато је 25 предмета.

2. Из кварта грачарског општ. лекар г. *В. Ђорђевић* извршио је 1 ревизију и упутио на хем. преглед 14 предмета.

3. У кварту дорћолском, општ. лекар г. Др. *С. Поше* извршио је 1 ревизију и послао на преглед 20 предмета.

4. У кварту теразијском извршена је 1 ревизија и општ. лекар г. *Др. Жика Јов. Јовановић* упутио је 5 предмета, да се хемијски испитају.

Из кварта варошког и палилулског а и једнога дела грачар. кварта од г.г. општ. лекара Др. Мих. Хаџи-Лазића, Др. К. Дукића и Др. Ф. Рибникара није послат нијелан предмет, прошлога месеца, да се хемијски прегледа.

И тако је прошлога месеца прегледано свега 64 предмета и то:

17	проба	млека
16	„	вина
7	„	ракије
6	„	напитке алове ситне
5	„	зејтина за јело
4	„	цимета тучан. ситн.
2	„	*биберa*
1	„	шећера
1	„	каве тучане
1	„	цигуре
1	„	боје
1	„	брашна
1	проба	масти
1	„	сирћета

Свега 64 предмета, од којих 10 беху неисправна и то: 3 пробе цимета, 1 проба тучане каве, 1 сирће, 2 пробе алове ситне напитке, 1 млеко (било је још 4 одње сумњивих млека, која су такође ако нерошатно с водом мешана била, али услед изнесене сметње, *не беше могућно* и те 4 сумњиве пробе млека дефинативно оценити), 1 проба вина и 1 *зејтин*. Неквалитетности те беху у томе, што је цимет *био* фалсификован сувим хлебом односно шећером, у тучаној кави беше много прженога јечма, сирће је било одње слабо место најмање 4 гр. имало је само 2·46 гр. сирћетне киселине, алова напитка беше фалсификована брашном односно кухињском сољу и ситно утучаном креном, млеко с водом помешано, вино укварено имало је 0·55 гр. сирћетне киселине, зејтин није био чист маслинов, већ с котоновим уљем измешан.

Из Државне Хемијске Лабораторије у Београду 4. Августа 1894. г.

СУДУ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднети Суду извештај о хемијском прегледу воде београдских подземља од 30. Јуља до 3. Августа ове год.

	Узета проба	Тежа воде	Чврсти остатак	Уз. ож. загрев.	Хлора	Азотне киселе.	Азотасте киселе.	Амонијак	Гвожђе, оксиди	Број вод. Х. 1 см³	Примедбе
			У ЈЕДНОМ ЛИТРУ ВОДЕ ГРАМА								
Вар. к. сврај. ул.	$^{30}/_{7}$.	17·2	0·335	0·0018	0·0048	0·0098			трог.		с. мутна
Рам. з. Фишет. І.	„	19	0·280	0·0015	0·004	0·0095			„		
Нем в. з. Кастр.	„	18	0·538	0·0026	0·021	0·003			0·0007		
Бањ. к. и. пијаца	„	18·2	0·327	0·0016	0·0042	0·004					
Нов в. Манеж III	$^{1}/_{8}$.	19	0·507	0·0003	0·017	0·001	нем. траг		0·0038		
„ „ IV	„	14	0·540	0·0045	0·009	0·001	трагови		0·0006		
„ „ V	„	14	0·550	0·0048	0·0075	0·0013	„	0·0005	0·002		
Главни бунар	„	14	0·540	0·0023	0·019	0·0028	Једва кроз траг		0·0002	0·0024	

5. Августа 1894. год.
Београд.

Општински хемичар,
Др. А. Зега с. р.

и све Турке побију. У том доће и Лепеновић пред град, где затекне турску војску, приправну за бој. У борби која се ту у броз отпоче Турци пасну да беже. Ну Ускоци у место да их гоне одају се пљачки. Упућеним то одбегли Турци, поврате се и разбијене Ускоке сузбију и натерају у град. После неке времена нападе Лепеновић са 600 друга на град, али Турци извештена разноје о томе од Млечана тако га дочекају, да се он једва са неколико друга пробије и оде у Сеп. Ту скупи до 1000 људи да с њима поново гне Клису. Али га у томе извештени глас да се Клис предао.(1)

Кад је пала римска чуо за повољни нам Клиса, прокламо је неверне Млечане, који су и његову једну лађу натоварену храном, коју беше послао Клишанима у помоћ, заробили, и заточили је све док није Клис пао. Сада се нам они лукави пријатељи хришћанства, разбесне на Ускоке Сењане и на Далматинце, да су их немилице стали гонити и хватати где год би их нашли, катећи њиховим телесима нешаља спиза по морским приставиштима далматинскога приморја. Зато се сада и Ускоци на њих тако силно разјагнешне, да су им се коначе отпочели светити него и самим Турцима.

Жешћа и важнија рат оне године водио се у Угарској, где је сам султан предводио војску. Пошо је напао на *Ерлеау*. Опсада потраја дуго, али се напад 13. октобра године предаја уз слободан излазак, јер је доцкан приспела помоћ, коју посла надвојвода и црквени заповедник Максимилијан, који се сам био здружио са средњим кнезом Жигмундом Баториjем. Имену те и султанове војске отвори се битка у долини *Берестовој*, која је у први мах непала у корист Хришћана, али после, када су они почели да пљачкају шаторе, место да даље гоне непријатеља, Турци напаше на њих и скоро збуњене и претпарене пљеском до воле потуку, тако да Турци упорећају ту погибељу мађарску са мухатком погибљом. По овој победи крати се султан у Цариград, а таме се запрти ратовање за ону годину.(2) Нема сумње да су и банатски Срби учествовали под Баториjем у овоме рату. За Србе у Ердељу и Румунији Рајић помиње да су

(1) Gruber O.: у делу „Beobachtungen u. Thaten" стр. 215 до 220; описује је описе чау борбу.

(2) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, B. II. S. 613—617.

(1) Вид. Сербске и т. д. св. IV. стр. 60—62.

ТАБЛИЦА

за јавање и гашење електричних лампа у Београду за месец Август 1894. год

Дан	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	32 с.	3 с.
2.	1 с.	3 с.
3.	2 с.	3 с.
4.	Неће се никако палити.	
5. и 6.	8 с.	9 с.
7.	8 с.	9 с. 20 м.
8.	8 с.	9 с. 40 м.
9.	8 с.	10 с.
10.	8 с.	10 с. 20 м.
11—15.	8 с.	3 с.
16—20.	7 с. 50 м.	3 с.
21—25.	7 с. 40 м.	3 с.
26—27.	7 с. 40 м.	3 с. 3.. м.
28—29.	11 с.	3 с. 30 м.
30.	12 с.	3 с. 30 м.
31.	1 с.	3 с. 30 м.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене пре но месечине фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљају варошиа Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 11 часова пре но ноћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светле од пре на до поле но ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Јула 1894. год. ЕБр. 3295.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошиа Београда. У седмици од 17. Јула до 24. Јула 1894. год. допутовало 592. отпутовало 631. Од којих су:

а.) Пола: мушког 528, женског 64.

б.) Вероисповести: православне 472. неправославне 82, мојсијевске 29, мухамеданске 9, свега 592.

в.) Поседбина: Србија 384, Аустро-Угарска 98, Босна и Херцеговина 16, Црна Гора 3, Грчка 1, Турска 26, Бугарска 15, Румунија 4, Русија 1, Германија 28, Француска 2, Италија 5, остале државе 9, ван Европе —

г.) Занимање путника: Трговци и економи 50, Занатлије 59, Трговци 173, индустријалци 2, инжењери и предузимачи 2, Готовинари 17, Интелигенција (војска) 96, Јавни 60, радници и помоћници 46, Пилари и бојаџије 1, надничари и слуге 38.

Из статистичког одељка општине варошиа Београда 27. Јула 1894. год.

О Б Ј А В А

Суду општине Београдске потребна је једна зграда за стан ноћних стражара.

Зграда треба да је у кварту Дорћолском, да одговара прошеним захтевима за становање људи, да има довољно простора, те да могу становати до 80 ноћних стражара.

Ко има такову зграду, и жели је дати под закуп, нека поднесе понуду економном одељењу овога суда најдаље до 1. Септембра ове године.

Понуђач у понуди треба да зна чи где постоји зграда (улица и број) колико и каквих одељења има и колику кирију годишњу тражи.

АБр. 4640. — Од суда општине града Београда. 29. Јула 1894 године у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Према наређењу суда општине града Београда, — Економско одељење истог суда држаће у својој канцеларији јавне усмене лицитације, по ниже назначеном реду и то:

I. На дан 12. Августа, од 3—5 сахата по подне, за давање под закуп плаца код чесме „Кнегиње Љубице".

Каунција се полаже у 120 дин.

II. На дан 13. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права узимања и продаје цубова од стоке која се коље на општинским клањницама.

Каунција се полаже у 1000 дин.,

III. На дан 18. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права чишћења нужника и помијара у варошиа.

Каунција се полаже у 1000 дин.,

IV. На дан 22. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп земљишта у бари вепеција код војног магацина.

Каунција се полаже у 80 дин.,

V. На дан 27. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп куће у Абаџијској улици бр. 20.

Каунција се полаже у 120 дин.

VI. На дан 31. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 3 дућана у Боторској улици, којих је сада закупац Дим. Х. Фичо јорганција.

Каунција се полаже у 200 дин.,

VII. На дан 3. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп подрума под школом код Саборне Цркве.

Каунција се полаже у 100 дин.

VIII. На дан 6. септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп плаца у Железничкој улици.

Каунција се полаже у 50 дин.

IX. На дан 12. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате таксе за кађење леда са обале еписконданске, а за време ван зимске сезоне.

Каунција се полаже у 600 дин.

X. На дан 15. Септембра од 3—5 сати по подне за давање под закуп 12 плаценa на Вел. тргу, за спасење месаре.

На дан 16. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 7 плаценa на Вел. тргу, за продавање тошег меса.

Каунција у 100 дин.

XI. На дан 28. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате таксе фијакерске.

Каунција се полаже у 600 дин.

Срби, Бугари и Власи, па ће само у Историји, т. ј. у *Летопи* и *Јилк*, у *Шћерол* и *Пилоту*, него и у *Бечок. Вестар* и у осталим облицким местима пограби поне градове. Уредницки то сте лепо, ожени свога сина *Јеромла* деспојом *Аном*, из Јакшићева рода. Ту се Бранковић прозвао жупаном српским, трудећи се да обнови и старо српско кнежевско достојанство; али то није могао постићи, једно, што су земљака тим непрестано тровали Турци, а друго, што је и сам био доста стар, те му је свега тридесетак година рад на остварењу плановa, што њиховo погребено је и сахрањено у православној цркви пиварској.[*])

До сада је готово појединим мерам вођена борба с Турцима, како на Крајини, тако и на појласима Угарске и Влашке. Од овог доба на преко три године (1597—1599) Угарска је главна позорница турског и хришћанског раголаса; а на Крајинама се за то време води шестомесечна борба, карактера народног устанка.

С пролећа т. 1597., Рудолфова војска под Палфијем заузима врекаром град Тату, па када дође и пролазни командант, надвојвода Максимилијан, напредовање неће брже, и Јесењешњим пада у руке и град Папа. Одатле се Мисса упути на Буг, али чувши да на њега иде главни заповедник турске војске Махалеа Сатурџи-паша, и због рђаве времена, прекиде даљу опсадну. Сатурџи-паша поврати Тату, али за ту годину више предузимао жину радњу, како се то очекивало у Цариграду, те због тога настану промене у војсковођи.[1]) Уз Бесаренце, као саветник, ратовао је и Жигмунд Батораја. Завојући од колике су предности Срби, он и његови поузе у рат, поставивши за главног заповедника српске војске сина Ђорђева, *Јарона Бранковића*, па му нареди да осваја место *Вишеград*. Чувши Турци у том граду да на њих иду Срби, утекну сви одатле, а Срби га заузму и утврде. Ту чују, да Темишварац иду у помоћ многи Турци и Татари, с тога заузурне мађарске и српске чете под Дирашком, похитају, да им препрече пут. Дођу до Темишвара, Турци још нису били дошли, те ови опседну град, али њих могли ништа да му учине. Али у пољу пред Темишваром доцекају у заседи велику турску помоћну војску. Потуку се, и разбију до ноге Турке, које прогоне даље до на три миље у правцу к Београду.[2])

Жикља радња од стране Бесаренца настала је т. 1598. Мохамед Сатурџи-паша упути се још месеца ма Београда на Велики Варадин, на уз пут заузме и Чанад. Бесаренци међутим на шајкама доплове ушћем ноћу 28. марта под Бур, и поште су српски Шајкаши изненада напали и посекли турску стражу, остали натраг у град пре разрушени зид од мише и ову посаду посеку.[3]) Надвојвода Матија, који настани дати напад доће и под Будим, који и опседне. Шајкаши српски задобију ту још веће славу. Ноћу између 12. и 13. октобра узмите ови турску флоту под градским зидинама. Шајдеберг заузме сутра дан дурашен горњи део каштела, али рђаво, кашњење преко превуди га да пређе даље опседање српског града. Под Будимом остаде Иван Палфи са знатним делом мађарских и српских Шајкаша. Нето пријаше пређивање и Турке, да прекину опсаду Великог Варадина.

(*) Ив летоп и стр. стр. 42—44.

(1) Нижемет т. 3.: Gesch. d. osm. Reiches, II. S. 424—426.

(2) Радић. Ј.: Нст. Серб. ск. IV. стр. 6.—66.

(3) Главног суд. ук. др. кн. 67., стр. 1.51.

XII. На дан 30. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права на вршење таксе за продају бозе.

Кауција се полаже у 300 дин.

XIII. На дан 4. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребе количине меснина за рачун 1895 год. за храну волова рабацијских возова.

Кауција се полаже у 200 дин.

XIV. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребе количине јечма и зоби за храну коња возарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

XV. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп II. вежање у тан-мајдану.

Кауција се полаже у 40 дин.

XVI. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп меса од бобичавих свињa које се кољу за клаоницама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

XVII. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења шајина у варошн Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели ма шта од горе поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека сопственим дана дође и лицитира.

Кауцију овде одређену полажу српски грађани, а страни дупло, у готову или српско-крижаним папирима од вредности. Према томе права имају да лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За исправљање шпорета . . . . . 0.20 д.
в) За увидак . . . . . 0.40 д.
г) За велики увидак шпоререз у гостионице . . . . . 0.85 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чуркина од 2 и по метра уједно са оним иећи . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чуркина од 2 и по метра уједно са оним иећи . . . . . 0.20 д.
з) За њихове димњаке (шпицере) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од хвата . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

а) Марке за писме за годину дана . . 3 — д.
б) Обавезалне легитимне марке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за одрасле . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мали гробићи . . . . . 555.52 д.
г) Велики гробници III. реда . . . 998.79 д.
д) Велики гробници II. реда . . . 1009.39 д.
е) Велики гробници I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварторе: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од себе и кућне или мајет дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три себе са кућном или већег дућана са мајетом . . . . . 0.70 д.
3. Од четири или више себи са кућном, од гостионице са кућном без мајета . . . . . 1.50 д.

За кварторе: Доњоварошки и Палилулски:

1. Од себе и кућне, или мајет дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три себе са кућном или већег дућана са мајетом . . . . . 0.60 д.
3. Од четири или више себа са кућном, од гостионице са кућном без мајета . . . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АБр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МИТНИЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . . 10 — д.
б) Кола са кафезима са 2 коња . 18 — д.
в) Стварска кола са 2 коња . . 24 — д.
г) Стварска кола са 4 коња . . 60 — д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОЈ КАНТАРУ
Од 31 Јула до 7. Августа 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША дин.	ЦЕНА НАЈВИША пар.	ЦЕНА НАЈНИЖА дин.	ЦЕНА НАЈНИЖА пар.
	АРПАШИЦА				
	ПРАШИНА КУКУРУЗИНА				
	ПОРАНИЦА				
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)				
	ПОЛОВА				
90	ПУНЕ НЕ ПРАНЕ	1	40	1	30
	ПУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЗЂА				
	ДУЊА				
	ЛАВУРА				
136427	ЈЕЧМА		9	50	9
58	КАЉАВА	1	30	1	20
5162	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЋИХ				
395	КОРЕ ВРБОВЕ		11		10
	КРАЉА				
88850	КРЕЧА		3	60	3 20
4650	КРОМПИРА		8		7
593	КРУШКЕ		9		8
5198	КРУШКА		15		10
14247	КУКУРУЗА		13	50	13
	КУЋЕСА				
	ЛОЗА ЖЕТОЊЕВОГ				
	ЛОЗА ТОПЉЕВОГ				
	ЛУКА АРПАЏИЋ				
293	ЛУКА БЕЛА		45		40
3316	ЛУКА ЦРНА		15		10
7	МАСЛА		130		120
539	МАСТИ		120		115
88	МЕДА		115		80
	ОВАЦА				
55338	ОВСА		9	60	9
	ОРАЗА				
81	ПАСУЉА		12		10
	ПЕШМЕЉА				
	ПРОСЕ				
304187	ПШЕНИЦЕ	10	50	10	
7570	РАЖИ		7		6 50
	РАЗ. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ				
1020	РАЗ. ВЕЛ. ЛУПЕ		1		90
10097	РАЗ. ВЕЛ. МЕКЕ			45	25
27732	СВИЊА ДЕБЕЛИХ		85		75
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
132280	СЕНА		6		5
684	СИРА		80		60
13500	СЛАМЕ		3		2 50
	СЛАНИНЕ				
85	СОЧИВА		30		28
	УЉЕВА ДРВЕНОГ				
183500	УЉЕВА КАМЕНОГ		3		2 50
2500	ЏИЛИВА СИРОВИХ		10		7
	ЏИЛИВА СУВИХ				
2939	РАЗНА ПОНУЂА				
	ПРОСТОР КАМЕНА				
45000	ЈЕЧМЕЊА				
17086	СИТНИЦЕ				
	РАЗНО ВОЋА				

У пошту јесен дочуше Шајкачани да су београдски Турци упутили храну и другу њима потребе Турцима у Будиму и Пешти. На тај глас реше се Никола Пазфића са својих 1200 хајдука, и острогонски војвода Јован Борбе са Шајкашима, те се крцнуше низ Дунав. У путу покупе све лађе и добре лађаре, те стране у Бач, да казне тамошњег бесног бега, сног старог душмањина. У близини варошн Поскиња, дочекају експедицију београдских Турака, много потуку и похарче, а самога бега окују, пошто га луто измучише, да осмете своје другове, које је он грозно каштирао.[1])

Међутим новоизмишљени пешар султанов Ибрахим, који је и по трећи пут добио то звање, упути се почетком пролећа г. 1599. да настани ратовање у Угарској. Бесарење нападе на Стојан Београд, али га не заузеше, јер Турци ухватише бомбу, којом су хтеле разрушити врата градска. Турска војска била је надмоћнија, од Бесараваца с тога су они и избегавали битку. Ибрахим се на то разљути, па ужасно стане пљачкати напрани и градове. Ну таком мером му је и одмераваго; наиучити су се у томе одликовали Шајкачани. Једном приликом дочекају они близу Тапе под Пазфићем једну турску флоту од 130 лађа, која је возила 8000 Турака. Луначки нападну на њих и 5200 Турака најпре гроб у Дунаву. Турски лађари сви изгибоше. Тим подстрек задобише Шајкачани сем великог броја разних лађа, још и драгоцене робе, мноштву оружја, хране, муниције и до 3000 дуката у новцу. За тим су Шајкачани ломран до Титела и Бечеја, опљачкали сву тамошну покрајину и Бачку. Кад су најпосле поделили плен, сваки је Шајкачи добио по 1000 талира.[2])

(наставиће се)

(1) На истом месту.

(2) На истом месту.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горња Јошичка улица бр. 33. Уредник УРОШ НУЖМАНОВИЋ.

БРОЈ 34. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉОМ ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
за трећи месец на годину . 2 „

НЕДЕЉА 14. АВГУСТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 5 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ВРЕДНОСТИ НАЛА СУДИ ГРУТОВЦИМА ЗА ПОСТОЈЕЋИ СУД
А СВЕ ПОСЛЕДОВАЊЕЋИМ ПО ТРЕЋЕМУ

Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

П О З И В

Суд општине вар. Београда, како спише тако и оне године има извршити регрутовање младића за стални кадар за ову календарску 1894. год.

С тога овим позива све оне младиће који су 1874. год. рођени било овде или на страни, да одмах а најдаље до 20. Августа ове год. Суду овоме представу ради регрутовања — упримљивања у регрутне списке и прикупљање података.

Ко овом позиву не следује сматраће се да је избегао војену обавезу.

Од стране Суда општине варошн Београда 5. Августа 1894. год. АБр. 3927.

О Б Ј А В А

На дан 30. Августа ове године држаће се офертална лицитација за кабанку и намештање таблица за улице и зграде варошн Београда.

Предмањање оферата биће горњег дана тачно у 5 сати после подне.

Кауција је за дозоранде 1500·00 динара а за страже 3000·00 динара у готовом новцу или у предаћем државним папирима.

Услови за ову лицитацију, могу се видети сваког дана у канцеларији, грађевиног одељења између 4 и 6 часова после подне, сем празничних дана.

ГБр. 3688. Из канцеларије грађевиног одељења суда општине варошн Београда 6. Августа 1894 год. у Београду.

О Г Л А С

По наређењу г. Министра војног од 8. Јула 1894 год. ЕПБр. 3982 држаће се у интендантури дунавске дивизијске области на дан 19. Августа ове године офертална лицитација за набаву потребне количине меса за храну војника београдске гарнизона

Услови ове набавке могу се видети у интендантури сваког дана у канцеларијско време.

Из канцеларије команде дунавске дивизије, 27. Јула 1894 год ЕБр. 5517.

О Г Л А С

На основу пртписа Г. Министра војног од 18. тек. мес. ФБр. 5079 и наређења команданта дунав. див. области од 19. т. м. Бр. 3943 има се из добровољаца регрутовати за жандармерију 30 поднаника и 110 пешака, међу којима треба да буду за поднанике 1 поднаредник, 2 капларе и 27 редова, а међу пешацима 2 наредника, 2 поднаредника, 6 капларе и 100 редова.

Услови за примање добровољаца у жандармерију следећи:

1; Да је српски грађанин.

2; Да је доброг владања и понашања, што треба да посведочи војничка исправа који се непосредно из војске јављају а они који се из грађанства јављају поред војничке исправе још и општинско уверење о своме занимању и владању.

3; Да је нежењен или удовац без деце, или жењен без деце.

4; Да није млађи од 22 ни старији од 35 година.

5; Да је потпуно способан за војену службу према пропису за стални кадар.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА У ВЕКУ СА НАРОДНИМ ПЕСМАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Л. М. СПАСИЋ.

(Настављено Свет. Вас. Школ. народног преко подсетника српских нар. песама. Београдац).

Мото:

— „Нора као перјетак бит уживао сумњу увек и сваковрсна чувају каноју“ (Прем је да претставе изумрлог зубом вашеку, и казати се зубом сваком).

Караџић.

(НАСТАВАК)

Како је ратовање војено и у Влашкој, где су се храбри наследници Михаилова сваково одупирали Турцима, грозно свечки ни се за мучко убиство дувачког војводе Михаила, чијој су смрти погланити крвници биле Турци — и Срби у Румунији храбро су и даље учествовали у свима биткама. Шта више имамо спомена — што је врло важно, — да је тим Србима у Ердељу и Влашкој, за време оних ратова, пристајало у поход поћекн број хајдука из свију крајева потлачених Срастеа, а најзвање из ваше Шумадије. Баш оне, 1599. г. спомиње се неки *баба Новак* са својих 6000 хајдука: „Baba Novak ein berühmter Kauber komt mit 6000 Heyduken beym Rethem Thürn (Црвена кула) herein und verajnigte sich mit den Weyden für Hermanastatt.“[1] О овом истом догађају имамо и овај спомен: „Плашна војска стаје у овакном нашо концентричном убојном реду; зело крило скупљапање са спољи *добровољаца баба Новак, а ис десном стојаше српски конјиц*... Први напад учини са левог крила плашна војска под баба Новаком, са највећом жестином.“[2]

Интересно је сазнати, ко је овај баба Новак, харамбаша тако велике чете хајдука од 6000 људи? Ако се сетимо на народних песама, најомиљенијег хајдука српског *Старине Новака*, који је, како се зна, хајдуковао баш при крају XVI. столећа, онда нам и нехотице, пада на памет питање: неће ли то исто лице бити баба Новак? По оном, што у нас значи реч *баба* — *баба*, можемо закључити, да обе те речи: „старина“ и „баба“ значе једно исто, т. ј. означују једап исти сапјет за старост, или старешинство једнога харамбаше хајдучког, који је под собом, као нам и народна песпја сведочи, имао поноћу чету хајдука И ако би се из тога дало извести, да је баба Новак и старина Новак једно исто лице — што је вероватно — онда би за нас још знамењита била та околност, што видимо тога човека, са 6000 својих хајдука, да ратује у друштву са хришћанском војском овде, где та наша народна песпја никако не спомиње. По њој, глава поморница петнаест хајдуковања, је Гора Романија Босна а никако Ердељ! А на ове историјске белешке ми га видимо чак и тамо, и то нам даје права да претпоставимо, да је при крају XVI. столећа овај знаменити народни јунак био најчувенији јунак у целом Сраству, и да се он није

[1] Stelzenbildgeschen Wörg — Emt Serbiengeschehen v. d. Mackau Miltz. Nürnbergh 1677-г. страна 243., а помиње исто баба Новака и на стр. 246.

[2] Teatrbleiber: Mihael der Tapfer, стр. 129 и 130; Гласник срп. уч. др. кн. XLIX., стр. 42—43.

Ко жели да се оне службе прими има се пријавити писменом молбом VII пуков. окр. команди одма или најдаље до 22. Августа ове год.

Из канцеларије VII. пук. окр. команде 22. Јуља 1894 год. Бр. 6740.

ИЗВЕШТАЈ

О заклатој стоци на општ. кланицама и отуд добивени приход у мес. Јулу 1894. г.

ВРСТА СТОКЕ		БРОЈ	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМ.	ПРИХОД						СВЕГА	
				ПРОДАЈА МЕСАРИМА		ЗАКОЛНО ТАКСА		ПРОДАЈ. ТАКСА			
				ДИНАРА	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИНАРА	ПАРА
ЗА ГРАЂАНСТВО	Бивола	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волова	364	—	9828	—	72	80	145	60	10046	40
	Крава	246	—	4428	—	49	20	98	40	4575	60
	Телади	126	3636	727	20	12	60	12	60	752	40
	Ован. и овнова	1151	—	2302	—	57	55	57	55	2417	10
	Јарч. и коза	217	—	434	—	19	85	19	85	455	70
	Јагњади	3903	—	3903	—	195	15	195	15	4293	30
	Јаради	476	—	476	—	23	80	23	80	523	60
	Свиња	1111	93768	9376	80	444	40	111	10	9932	30
	Прасади до 20 к.	4	—	8	—	—	80	—	40	9	20
	Прасади до 10 к.	10	—	10	—	2	—	1	—	13	—
ЗА ДОК. ВОЈСКЕ	Волова	24	—	—	—	4	80	—	—	4	80
	Крава	18	—	—	—	3	60	—	—	3	60
	Ован. и овнова	30	—	—	—	1	50	—	—	1	50
	Јагњади	310	—	—	—	15	50	—	—	15	50
	Претекли пијак унесен у варош	—	257	51	40	—	—	—	—	51	40
	СВЕГА ПРИХОДА:			31544	40	894	55	656	45	33095	40

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД		1894. ГОД		РАЗЛИКА			
				МАЊЕ У 1893. ГОД.		ВИШЕ У 1893. ГОД.	
МЕСЕЦА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	—	—	323	15
Фебруар	25589	—	30844	90	—	—	5255	90
Март	26944	60	35104	15	—	—	8159	55
Април	27143	70	30130	45	—	—	2986	75
Мај	30914	10	35512	70	—	—	4598	60
Јуни	30357	50	34560	50	—	—	4203	—
Јули	32695	—	33095	40	—	—	400	40
СВЕГА	205402	40	231329	75	—	—	25927	35

Напомена. Од свиња клатих у месецу Јулу, марвено лекарским прегледом, нађено је 30 комада бобичавих, од којих је месо проглашено покваченог.

Из контролног одељења суда општине града Београда 3. Августа 1894. год.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ

ЗА МЕСЕЦ ЈУЛ 1894. ГОД. УПОРЕЂЕН СА САОБРАЋАЈЕМ ЗА ЈУЛ 1893. ГОДИНЕ

ПОСТОЈБИНА ПОЗНОВА		Путника ДОШЛО	Отишло	Пеш Дошло	Пеш Отишло	Кол. сам. дошл.	Кол. сам. отиш.	Шлепова	Чамаца	Трговина	Трговца	Пловила	Пловила	Лађа Дошло	Лађа Отишло	Лађа Пловила	Лађа Отишло
Србија	Јул 1894.	2278	3107	561	59	6	16	4	82	53	44	15	16	26	7	4028	3158
	Јул 1893.	3107	2278	561	59	6	16	4	82	53	44	15	16	26	7	4028	3158

Из статистичног одељења суда општине варошн Београда 3. Августа 1894. год.

ограничио само на истичка ратовања, као су радили многе хајдучке харамбаше већ да се старао да ма спина крајевима уреди народни устанак, и да у спакоме куту српском пробуди народну свест; на у савезу са хришћанском војском да истисне непријатеља из свог отачаства, и да ослободити домовину своју јарма турског, чему теже српски народ већ читавих 150 година.

Покрета народног било је при крају XVI. столећа, као што смо видели, скоро по свима делошима Србства, који су стојали у ближем додиру са слободним народима хришћанским; али највише је пламен устанка српског лако северне границе Балкана баш самим крајем тога столећа, о чему ћемо се мало више упрети. Турска сила није у стању да устанак угуши никаквом силом, већ лукавим везиром. Ибрахим употребљена зато прво блага средства, на која дотле силни Турци нису хтели ни мислити. Хајдуке српске, који му већ „преко тридесет година" задају толике бриге које у стању потребити турском силом, већ зато мити своје недавне Србе, да се њему приволе те да се не одазву у хајдуке, и да се не буне, и да му помогну, да потребна те буде, „од којих нако већ толико време није обезбеђен у Србији".(1) А. Хамер вели: „Срби и Власи из Смедерева и Темишвара дизале му гомилама; он их оба сваке даровима и даје им чак и заставе. Тим четама хришћанских подјанака, подели их под њихим заставама, заслађује им слободама и милостима, он се служи, да истреби хајдуке, од чије плаче већ тридесет година, како нико није обезбеђен у Србији".

Да, тако је било у источним крајевима Србства, за време оне тројодишње војне турске и угарске; А како је било на овом другом крају, наиме на Крајишама и Славонији? Тамо имамо за то време још лепшу слику *српског народног устанка.*

Пређашњи ратови и нападања на турске земљиште крајишких генерала и хрватског бана, дали су српској рајн по Славонији доказа, да је пристао час слободе њихове од мрског им Турчина. Први Херберстајнови и Лепошићеви напади на Славонију г. 1595 били су повод, да се од тога доба потиштена раја пако често буна против својих господара. Разлог тих устанчких покрета српских још је већи, за време ове тројодишње војне турске у Угарској; где се сва турска главна војска бала концентрисала, изузимајући само мање але и бегове, да свакидање местимично одупевање народа српског. Да је још саме било међу тим многобројним устанцима какво боље уређења и договорне радње, и да је било, помоћи од крајишке војске, нам сумње је, да би се одјек народног одушевљења чуо далеко преко Саве, по свој Босни и Херцеговини; тим пре, кад је онамо код нас већ пламтела пуних хајдучких по свима горама Шумадије, и посвађама равнога Баната, и бригина крајсоног Ердеља. Да укратко прегледамо редом те устанке и њихове главне јунаке.

Међу осталим овдашњи завладина знатнија је она између *Иланкића* и *Рустем* аге Скадарског на Чаклошка. Њихов обсежним Скадарјанка побуни околне сељаке српске, и за час му сета нарасте до 200 људи. Са њом пође он да нађе турске трупове. Фратри хришћански помогоше му, подр-

(1) Шемп. А. ова. Ванам, II. II. S. 632–634.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Август 1894. год.

Дан.	Увалите се у	Угасите се у
1.	12 ч.	3 ч.
2.	1 ч.	3 ч.
3.	2 ч.	3 ч.
4.	Неће се никако палити.	
5. и 6.	8 ч.	9 ч.
7.	8 ч.	9 ч. 20 м.
8.	8 ч.	9 ч. 40 м.
9.	8 ч.	10 ч.
10.	8 ч.	10 ч. 20 м.
11—15.	8 ч.	3 ч.
16—20.	7 ч. 50 м.	3 ч.
21—25.	7 ч. 40 м.	3 ч.
26—27.	7 ч. 40 м.	3 ч. 3о м.
28—29.	11 ч.	3 ч. 30 м.
30.	12 ч.	3 ч. 30 м.
31.	1 ч.	3 ч. 30 м.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу вароши Београда.

2. У случају облачног времена замене ће се палити и онда, кад се према овим таблицама имале не би палиле.

3. У 11 часова пре по поћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светле од пре па до поле по поћи.

Од суда општ. нар. Београда 30. Јула 1894. год. ЕБр. 3293.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ

У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седмици од 24. Јула до 31. Јула 1894. год. допутовало 714. отпутовало 732. Од којих су:

а.) Пола: мушког 613. женског 110.

б.) Вероисповести: православне 570. неправославне 111, мојсијевске 19, мухамеданске 14, свега 714.

в.) Поотојбина: Србија 503, Аустро-Угарска 102, Босна и Херцеговина 16, Црна Гора 2, Грчка 1, Турска 22, Бугарска 14, Румунија 25, Русија 1, Германија 16, Франц. 3, Италија 4, остале државе 4, цела Европе 1.

г.) Занимање путника: Земљани и економи 41, Занатлије 52, Трговци 217, индустријалци 4, шпекуланти и предузимачи 11, Готоновници 20, Интелигенција (војска) 143, Ђаци 50, ученици и помоћници 37, Пилари и бозаџије 2, надничари и слуге 58.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 3. Августа 1894. год.

ОБЈАВА

Суду општине Београдске потребна је једна зграда за стан поћних стражара.

Зграда треба да је у кварту Дорћоловском, да одговара прописима хигијенским за становање људи, да има довољно простора, те да могу становати до 80 поћних стражара.

Ко има такову зграду, и жели је дати под закуп, нека поднесе понуду економном одељењу овога суда најдаље до 1. Септембра ове године.

Поштлаv у понуди треба да ова ли где постоји зграда (улица и број) кулико и каквих одељења има и колику кирију годишњу тражи.

АБр 4640. — Од суда општине града Београда. 29. Јула 1894 године у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Према наређењу суда општине града Београда, — Економно одељење истог суда држаће у својој канцеларији јавне усмене лицитације, по ниже изложеном реду и то:

I. На дан 18. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права чишћења ђубрива и помијара у вароши.

Кауција се полаже у 1000 дин.

II. На дан 22. Августа од 3 – 5 сати по подне, за давање под закуп земљишта у бари пенезији код њиног магацина.

Кауција се полаже у 80 дин.

III. На дан 27. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп куће у Аћа цијској улици бр. 20.

Кауција се полаже у 120 дин.

IV. На дан 31. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 3 дућана у Которској улици, којих је сада закупац Дим. Х. Фчић јорданџија.

Кауција се полаже у 200 дин.

V. На дан 3. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп подрума под школом под Саборне Цркве.

Кауција се полаже у 100 дин.

VI. На дан 6. септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп плаца у Жељезничкој улици.

Кауција се полаже у 50 дин.

VII. На дан 12. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такасе за вађење леда са обале савскодунавске, а за време ово лимске сезоне.

Кауција се полаже у 600 дин.

VIII. На дан 15. Септембра од 3—5 сати по подне за давање под закуп 12 плаценa на Вел. тргу, за свињске месаре.

На дан 16. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 7 плаценa на Вел. тргу, за продавање говеђег меса.

Кауција у 100 дин.

IX. На дан 28. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такасе фијакерске.

Кауција се полаже у 600 дин.

X. На дан 30. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такасе за продају бозе.

Кауција се полаже у 300 дин.

XI. На дан 4. Октобра од 3 –5 сати по подне, за набавку потребе количине мекиња за рачун 1895 год. за храну пољске рабацијских коња.

Кауција се полаже у 200 дин.

XII. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребе количине јечма и зоби за храну коња пожарне чете.

њихов остало сеоске око Пожеге, те тако Ићинићева чета нарасте брзо до на 2000 људи. То већ бене велика војска, којом се могаше пренти обилазећи напад на Турке. Ићинић напали на Пожегу, пороби град, иесче неће део Турака, па се са пленом кроне према Великој. Док се он бавио у Великој секоће Турке, поруче му фратри да ва ће ноћ босанска паша са великом војском. Ићинић се прати, и код места *Орлове* у равници побије се с њиком. Са својим јуначима Ићинић се храбро бори, али после дуже борбе згоди га непријатељско тане, и он паде. Његови другови продужише борбу, ну не могући одолети далеко надмоћнијој сили непријатељској, по вуку се у оближње шуме, па ту ставу у заседи чекати и робити Турке. Највише су волели да ограбе буле турске, или деку њихову, што би тада Турци као људи сували за њиме у шуму, а они би ту у заседи дочекивали, и добро им се наплаћивали. Не могући их истерати из шума разјарени паша наметне својој јаји гроиу крварину, а који је није могао платити, тога би у тамницу бацио, где је од глади скапавао.

Онако расплашени народни устанак у Славонији, желео је бан Драшковић потпомоћи, па са крајишким генералима упаде почетком септембра 1597 г. у Славонију. Ну после малог успеха прате се натраг и остане мирозети и немирозети турској побуњени народ српски, који уз њих листом пристајаше. С тога се раја сада поче нагло да расељава. Турци разјарени што им земље опустеше те није имао ко да им обрађује, стану тако животињски гонити ону преосталу рају, да су многи надзирали под ударцима тројезука бича или под тешким јармом, што их Турци гоњаше да нуку кола и те, ето као волови. И г. 1598. било је сличних покушаја, али се и тај устанак српско као онај Ићинићев од г. 1597. и крајишка војска неели на Славоније до 500 раје српске

Као и пролаих тако се и оне 1599 г. крену крајишки капетан Бокаи на Славонију хитајући Пожеги. Уз пут заузме *Пакрац* и *Ораховицу*. Чим дочује Лука Сенћенић, који се раније западно са свом земуњском, за долазак његов, поче по радним крајишима Славоније бунити рају на устанак, и за час сакупи око себе до 500 момака. Са њима оде Лука Бакачић народи Пожеге, и стану опседати град, и после неколико дана запали га и однеће сам Сенћенић, пламен захвати и град и кулу, те се једна што могло спасети. До 6 0 њих погибе, па и сам паша пожешки и сви му Мустафа са 300 одличних Турака буде ухваћен. Бакач узевши робље и плен, врати се у Мославину, а Сенћенић се упути са својом четом на Осек, да се освети осетком бесу, који му је пролане године из заседе разбио чету. Доиадши коју под град, паће Турке безбрижне, одмах попустше пазуру на неколико места, и код су убубљени Турци само то радили, да кинесу своје главе и своје благо, уђе Лука са својом четом у тврђаву, те све Турке поклa. Бега међу тим није могао до бити у шаке, ни жена ни зртва, јер је утекао у Валпово. Сенћенић оде за њим у потеру, ухвати га на сред пута и набије на колац. Но том оде да опседне.* Валпово. Ну када је опсада подузе трајала, и он побио много Турке, пороби се у његовој војсци куга, која прво њега сплаги, па онда и многе његове војнике. Због тога се сада његова обезглављена чета разиђе, те са њима оде за ону годину и нада, да ће

Каушија се полаже у 600 дин.

XIII. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за даваље под закуп II. њешше у таш-мајдану.

Каушија се полаже у 40 дин.

XIV. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за даваље под закуп меса од бобичавих свиња које се кољу на клановима општинским.

Каушија се полаже у 50 дин.

XV. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за даваље под закуп чишћења њива у варошн Београду.

Каушија се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економског одељења.

Накадне понуде неће се примати.

Ко жели за ита од овде поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека означених дана дође и лицитира.

Каушију овде одређеву полажу српски грађани, а страни дупло, у готову или српско-дрижавним папирима од вредности. Према томе права нмају да лицитирају само она лица која каушију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

НАСРАДИН ХОЏА

досетке и кудаласштине његове у причама

313 прича. Цена 1½ дин.

Београд.

Књижара **Велимира Валожића.**

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство

а) За чишћење димњака (шлеказера) без разлике из спратове . . . . . 0.20 д.
б) За неуредан шпорхерд . . . . . 0.20 д.
в) За чишћење . . . . . 0.40 д.
г) За нови уздан шпорхерд у тестиновди . . . . . 0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чушпора од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чушпора од 2 и по метра уједно са пећи неће . . . . . 0.20 д.
з) За чишћење димњака (шлеказера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Празњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од хлеба . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

а) Марка за наше за годину дана . . 3 — д.
б) Обавезане шпедитере марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Саваманску, Топчидерски, Варошки и Врачарски:

1. Од себе и кућне или њихет дућана са себом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кућном или њихет дућана са магазом . . . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кућном, од газдо са кућном, од госпође или са кућном без штале . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од себе и кућне, или њихет дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кућном или њихет дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кућном, од газдо са кућном, од госпође или са кућном без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

од сиију оних народних устанака бити какве користи по јадну српску рају у Славонији, која би осуђена, да је још дуго, и много жешће кише и муке њена вечити тарашн.(1) Осим оних покушаја водили су карловачки прајшшани са ускоцима из Сења и оно лшше непрекидну четничку борбу с Турцима за све ово време.

Тако г. 1598. дошла је једна чета турских пљачкаша и под Сењ. Ву много маља чета Сењских Ускока пресече им пут, па кад су се они врћали на југ, западну их на заседе код места *Грабовца*, и потуку готово све до једнога.(2) Сењски Ускоци су тим дали осветничким гњевом у оно време бесниши, што су водили борбу и са Млечанима, који су стајали у догонору с Турцима, да искорене Ускоке. Тако су у друштву са карловачким крајишницима сшет г. 1599. потукли једну гомилу Турака, које је предходно, ради пљачке по сељским пзама, *Малиот-бе*(3) После оваких случајева настајале су турске осшете, кад би упредани који слабији чету ускочку, која та које њшше у турске крајеве да пљачка. Али су им се за то опет и Ускоци сваком згодном прилком свстали; такза сутрпеза на крајишама била непрекидна. —

Међу тим појна турска на вођзама утарене није никако престајала, и ако је било покушаја, да се утлани мир. С тога и г. 1600. касно у јесен опет (у Септембру) дође велики пашз у Угарску, пољеће на Острогон; али чувши да крајишска војска јако пљачка турске крајеве, одреже се, с довољним султановим, на *Жижову*, да му јавуше, пошто је то био такав трал, који је најшше претно словеској турској господарстна на славонској крајини.

(Наставиће се)

(1) Види о овим утланима записнике под Sch[illing]'s Tag. Rec. sec. II. стр. 243—247 и Gruber's Di. Berbe Hrv. u Turci, стр. 164—172.

(2) „Starine" књ. IX. стр. 204. Руковет Ратнога у Угарској.

(3) Gruber D. Berbe Hrv. u Turci стр. 147.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . . 10— д.
б) Кола са ашдалом са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 7. до 13. Августа 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈМАЊА дин.	ЦЕНА НАЈВИША дин.
	АРНАШИНА		
	ПРАШКА ПШЕНИЧНА		
	ПОРАНИЋА		
	ПИВА БЕЛА (ОД ЈЕЧ.)		
	ПИВА ЧРНА (ОД ЈЕЧ.)	45	40
30380	ПОЛОВА		
232	ПУНИ ЖЕ ПРАШЕ	140	130
	ПУНИ ПРАШЕ		
4175	ТРОШКА	65	60
	ДУЊА		
	ЈАВУКА		
215387	ЈЕЧМА	9 60	9
54	КАЗМАКА	140	120
	КОЖА ВОЛОШКИХ		
5162	КОЖКА ЗАГЊЕЋЕНИХ		
2414	КОЖКА ОВЧИЋИХ		
750	КОРЕ БРЕЗОВЕ	10	8
	КРАВА		
78680	КРВЊА	3 60	3 20
5960	КРОМПИРА	8	7
593	КРУПИНКА	9	8
14300	КРУПАКА	20	10
21498	КУКУРУЗА	15	14
407	КУЋЕЊЕ	60	50
	ЛОЈА НЕЧОВЉЕНОГ		
	ЛУКА АРНЊАНИ		
	ЛУКА БЕЛА		
811	ЛУКА ЧРНА	50	40
3763	МАСЛА	12 50	10
7	МАСТИ	130	120
721	МЕДА	120	115
88	ОВАЦА	115	80
	ОВСА		
143336	ОРАЈА	9 80	9 10
1243	ПАСУЉА		
	ПЕКМЕЗА	14	10
	ПРОСА		
	ПШЕНИЦЕ		
944554	РАЖИ	10 40	10
12237	РАК. ВОЛ. (ОД ЈЕЧ.)	7 40	7
	РАК. ВОЛ. МЕЋЕ „		
	РАК. ВОЛ. ЈАЊЕ „		
1020	РАК. ШЉ. МЕЋЕ „	1	90
31134	СВИЊА ДЕБЕЉИХ „	45	25
27792	СВИЊА СРЕДЊИХ „	85	75
	СЕНА		
247230	СИРА	5	4
1724	СЛАМЕ	80	60
12440	СЛАНИНЕ	3	2 50
183	СОЧИВА	26	20
284	ШАНПАРЕ	25	24
491	УЉЕВНА ДРВЕНОГ	8	7
108800	УЉЕВНА КАМЕНОГ	3	2 50
4956	ШЉИВА СИРОВИХ	15	10
893	ШЉИВА СУВИХ	8	7
2939	РАЗНА ПОВРЋА		
	ПРОСТОГ КАМЕНА		
10000	ЦЕМЕНТА		
6313	СИТНИЦЕ		
	РАЗНО ВОЋА		

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јошовска улица бр. 43. Уредник УРОШ ВУЈМАНОВИЋ.

БРОЈ 35. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
За годину . . . . . 6 дин.
За пола године . . . . . 3 „
За четврт године за годину . . 9 „

НЕДЕЉА 21. АВГУСТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТНИ РАЧУН ОБАВЉА СЕ УРЕДНИШТВУ ОВЕ
А ОНЕ ЈЕДИНОДНЕВНЕ НА ПУЋИНИ

Рукописи се враћају се
НЕОДАЉЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ИЗВЕШТАЈ

о радњи оборова, држаних за избор управе и одбора општинског у Београду.

На дан 25. Јуна 1894. год. држан је збор грађана београдских, ради избора 3 члана суда и 4 кметовска помоћника.

На овоме збору имало је право гласа 1972 грађанина, а од овога броја дошло и гласало свега 276.

Сви гласачи гласали су за једне исте кандидате, те су према томе изабрати са апсолутном већином гласова

За чланове суда:

Г. Мијаило П. Живадиновић јавни правозаступник;

Г. Стеван Иконић индустријалац; и

Г. Јован Антонијевић абџија.

За кметовске помоћнике:

Г. Данилан Димитријевић кафеџија,

Г. Младен Мишић трговац,

Г. Коста Арсенијевић штампар и досадашњи кметовски помоћник, и

Г. Мијаило Ерковић секретар општине београдске.

Против овог избора није поднета ни усмена ни писмена жалба у законом року.

На дан 27. јуна ове год. држан је збор за избор 32 одборника и 16 заменика.

На овоме збору имало је право гласа 2000 грађана, а од овога броја дошло и гласало свега 212 гласача, који су сви гласали за једне исте кандидате, према чему су апсолутном већином гласова изабрати

За одборнике:

Стојан Новаковић, државни саветник; Димитрије Стојановић, директор железнице; Аџира Николић, држ. саветник у пензији; Љуба Кољевић, министар у пензији, Живан Живановић, државни саветник у пензији; Димитрије Бирковић, трговац; Димитрије Крсмановић, трговац; Григор Милосављевић, професор велике школе; Таса Бапковић, управник Зидуте; Алекса Јовановић, члан касац. суда, Димитрије Мијојевић, трговац; Душан Димитријевић, секретар касације; Стеван Јосифовић, трговац; Др. Никола Николић, лекар; Срета Стојковић, начелник мин. просвете; Тихомир Марковић, адвокат, Тура Павлетић, пуковник у пензији; Мајојо Книдис, трговац; Љуба Ковачевић, проф. Вел. школе; Алекса Борисављевић, проф. Вел. школе; Милан Мостић, адвокат; Стеван Д. Поповић, председник пор. управе; Мијаило Јовичић, лекар; Милан Милићевић, инспект. министар. грађевина; Никола Стевановић, чиновник у пензији; Захарија К. Поповић, јувелир; Милан Марковић, трговац; Јаков Алкалај, трговац; Мијајло Мијајловић, трговац; Софроније Јовановић, лекар; Димитрије Христић, адвокат; Љуба Марковић, инжињер.

За одборничке заменике:

Тоша Николајевић-Хиџа, трговац; Миленко Марковић, чинов. мин. просвете; Васа Николић, држ. трговац; Светозар Поповић, чинов. мин. грађевина; Петар Б. Арамбашић, трговац; Никола Д. Кики, трговац, Живко Кузмановић, трговац; Јован Ристић, барџија, Тодор Ђурић, трговац; Др. Мијутин Поповић, лекар; Милан Вељковић, официјер; Стеван Јорговић, фабричар; Светозар Стевановић, кафеџија, Евгеније Чолић, трговац; Јеротије Миливојевић, адвокат; Горчихов Милановић, воскар.

Ни против овог избора није поднета ни усмена ни писмена жалба.

Кад је изабратима сконштен избор, изјавили су да се не могу ове дужности при-

---

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЉАЊЕМ У ТУРСКОЈ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијска Одлука Вел. Школе београдске приком свечаности београдског великог школског збора).

Мото:

„...Нора као претстоји бој учинити чудноју уједи и слатковима чудноју славноју". (Врсте је да претставно журдовите турске пашалуке, и славните по турском оданости).

Карамзин.

(Наставак)

Канижу је бранила посада од 2000 људи. Град је био доста тврд, те та Ибрахим паша неће одмах редовно и решително ослагати. Посадарски заповедник посаде затражите помоћи. Уверивши му одговори да се стрпи на време, јер му иде у помоћ

---

(1) Hammer v. J. Osch d. osm. Reiches, B. II. s. 435—436.

пријела војска. И збиља 6. октобра дође *Мерцер*, (Mercoeur) са 15000 војника на Муру, али он не сиђе да заиочне опсадну батњу и најзад се повуче натраг. Посада њемачка упаљена успаном угарин пређоју и 22. октобра изађе Посадарски са свима својим људима, и драгоценостима слободно из града, оставивши Турцима град и сву ратну спрему(1). Ибрахим утврди добро град и стави у њ јаку посаду, па се врати у Београд, разредни војску на зимовање по градовни. Преко зиме г. 1601. отпочне се преговарање о миру, али не дође до повољна резултата. Рат се опет отвореше, али тек у јесен. Мерцер удари 9. септембра на Стопни Београд, и заузме га јуришем. Ну па ш' поће сад Хасуп паша, па се исиод града заметну крвава битка у којој Турци пострадају. Ох рабрен овом победом пар пародни надвојводе Фердинанду, да што већом силом удари на Канижу, не би ли је повратно. Овај то и учини. Прикупрше му се све крајишке чете, па латини и Угрицн из Сења, Ријеке, и добро војска из Трста. Са таком сложеном војском од 22000 пешака и 8000 коњаника, дође

---

(1) Hammer v. J. Osch d. osm. Reiches, B. II. s. 435—436.

Фердинанд 10. септембра пред Канижу. Ну је сад брзина турска посада јака до 3000 људи. Опсада се предузме доиста озбиљна; али су се ханатични Турци тако храбро бранили, да је најзад надвојвода морао одступити (16. нов.) остављајући Турцима врло богату ратну опрему и много хране (.)

Док се озако водили ратови између главних трупа Тескеревића и Турака, дотле је опет у Славонији г. 1600. чим је гора изелелена, букнуо народни устанак, али без успеха. Овакн устанци повлазили су се у нскољако пута сне до год. 1604 ну сне без успеха, јер нешто хуга, још више турски сила учини крај овим народним покретима; и раја српска у Славонији мораде поново сакрнти врат под тешки јарам турски. За ово време било је честих сукоба и у Приморју, где су се нарочито Сењски Ускоци храбро борили са Турцима. закључи ни до доста посла. Сем дуге за ово време Славонску крајину потодили су нову шкачаним, које ова дотле није видела. Турци испрелели ссћ дутотрајним ратовима. нарочито последњим војсама по Угарској, возиаше

---

(1) На истом месту, стр. 440—455.

нити ова господа: Андра Николић, Живан Живановић, Гргур Мизановић, Тиса Балановић, Душан Димитријевић, Ђура Пантелић, Димитрије Христић, Васа Николић, Светозар Поповић, Никола Д. Кики, и Евгеније Чолошић.

Скама је овиша суд општинским уважио оставку и решио, да се на дан 28. јуна изврши накнадни избор 7 одборника и 4 одборничка заменика.

На збору државном 28. јуна извршено је право гласа 1330 гласачи, а од свега броја дошло и гласало свега 69.

Апсолутном већином гласова изабрати су:

За одборнике:

Павле Радосављевић столар, Фердинад Розат предузимач, Јарослав Бенуха механичар, Јанаћ Константиновић бакалин, Сава Петровић — Ковачевић шпекулант и Стеван Поповић књиговезац.

За заменике:

Јосиф Јовановић трговац, Атанасије Стојановић свирач, Ђорђе Димитријевић зебер и Благоје Миловановић берберин.

Пошто су на овоме збору добили највећу оставу већину гласова само 6 кандидата за одборнике, то је бирачки одбор решио, да се на дан 4. августа ове год. изврши ужи избор за још једног одборника, између оних лица, која су према осталим највише гласова добили, а то су лица г. г. Атанасије Кумануди, Др. Милан Јовановић — Батут, Мијаило Крстић инжинер, Коста Петровић члан касације и Влада Марковић инжинер.

4. августа извршен је тај ужи избор, који је ово на г. Косту Петровића члана касације.

Сви изабрани одборници и заменици као и чланови суда и кметовски помоћници, поднати су на дан 10. августа ове год. да своју дужност положе законом прописану заклетву.

Том приликом позвани су писмено г. г. Манојло Кнежић, Димитрије Ђирковић, Димитрије Стојановић и Алекса Јовановић, да се ове дужности не могу примити и суд им је општинским оставку уважио.

Остали присутни одборници и заменици положили су заклетву а они, који овога пута нису могли доћи, позвани накнадно.

Чланови суда и кметовски помоћници, поште су пред одбором положили заклетву, уведени су у дужност, сем г. Младена Мишића, који је од кметовске дужности разрешен пошто је ово већ стечај.

О Б Ј А В А

На дан 30. Августа ове године дражаће се оферталним лицитација за набавку и изношење таблица са улице и зграде народне Београда.

Предавање оферати биће горњег дана тачно у 5 сати после подне.

Кауција је за доморође 1500·00 динара а за странце 3000·00 динара у готовом новцу или у вредећим државним папирима.

Услови за ову лицитацију, могу се видети сваког дана у канцеларији грађевинског одељења између 4 и 6 часова после подне, сем празничних дана.

Бр. 3688. Из канцеларије грађевинског одељења суда општине варошн Београда 6. Августа 1894 год. у Београду.

О Г Л А С

На основу пристиса Г. Министра војног од 18. тек. мес. Бр. 5079 и наређења команданта дунав. див. области од 19. т. м. Бр. 3943 има се из добровољаца регрутовати за жандармерију 50 коњаника и 110 пешака међу којима треба да буду за коњанике 1 поднаредник, 2 каплара и 27 редова, а међу пешацима 2 наредника, 2 поднаредника, 6 каплара и 100 редова.

Услови за примање добровољаца у жандармерију следећи:

1; Да је српски грађанин.

2; Да је доброг владања и понашања, што треба да посведочи војничка исправа који се непосредно из војске јављају а они које се из грађанства јављају поред војничке исправе још и општинско уверење о своје занимању и владању.

3; Да је неожењен или удовац без деце, или жењен без деце.

4; Да није млађи од 22 ни старији од 35 година.

5; Да је потпуно способан за војену службу према пропису за стални кадар.

Ко жели да се ове службе прими има се пријавити писменом молбом VII пуков. окр. команде одма или најдаље до 22. Августа ове год.

Из канцеларије VII пук окр. команде 22. Јуља 1894 год. Бр. 6740.

Т А Б Л И Ц А

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Август 1894. год.

Дана	Увечање се у	Угашење се у
1.	12 с.	3 с.
2.	1 с.	3 с.
3.	2 с.	3 с.
4.	Неће се палити плитта.	
5. и 6.	8 с.	9 с.
7.	8 с.	9 с. 20 м.
8.	8 с.	9 с. 40 м.
9.	8 с.	10 с.
10.	8 с.	10 с. 20 м.
11—15.	8 с.	3 с.
16—20.	7 с. 50 м.	3 с.
21—25.	7 с. 40 м.	3 с.
26—27.	7 с. 40 м.	3 с. 30 м.
28—29.	11 с.	3 с. 30 м.
30.	12 с.	3 с. 30 м.
31.	1 с.	3 с. 30 м.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошн Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама имале не би палиле.

у помоћ са Крима своје супленменике Татаре, који једва дочекаше прилику, да покажу, како обилаз између њих и иносе разних пљачких уродница Хуна, нека никакве разлике. Ови доносну доста користе Турчина својом окретношћу, летећи као мува на своју брзи коњиња, нарочито кад су у потери за ким. Пред зиму, пак, кад би поље престало, они се не враћаху кућама, већ остајаху на зимовање по градовима турским; одатле би сви згодни приликама излетали у околину, и пандурске плаћени и робили. Тако су урадили и г. 1603. кад у већој мери излетоше из Печуха, Сигета и Канише, где зимоваху, и опљачкаше све предео између Копривнице и Варађина. Ну њих су ни Хришћани остајали кући, враћајући им над би год могли жао за срамоту.

Ратовање у Угарској продужило се и даље, и то истим начином, и у исто доба почињу напади с једне и друге стране — дубоко у јесен. Тако је велике недеље Хасан паша 22. авг. г. 1602. после краће опсаде освојио Стону Београд, и то издајом неке немачке чете. Одатле се упути на Ердељ, али се брзо морао вратити, јер Кесаревић Ђурицашке сада на Пешту и Будим. Помоћу српских Шајкаша најсекла заузму 5 окт. Пешту(1) али због рђавог јесењег времена и нестанка хране, напустише даљу опсаду Будима. Ова војна продужи се и г. 1605. опсадом Будима али без успеха, из истог разлога, који ми је и до сада сметао, да дуже издржавају рат; а то је исто почињало војне, у јесен, кад је време ито најповољније. Ове године умре султан Мурат III. (22 дек.) и наследи га син му Ахмет I. Промена владања под Турака вуче за со бом и промену војне. Али опет не би такве случаји. Турци опет у пошту јесен г. 1604. удрињу на Острогон, и опет без успеха пошљачко се на зимовање.(2)

Ну пара Рудолов сматраше је ове године већа несрећа, него дотле. У јануар дође у Мађарске и у Ердељ буке буна народна којој се на чело стаје ердељски племић *Стефан Бочкај*. Узрок буне беху верске несугласице између протестаната Мађара и латуцинског католика цара Рудолфа. Између осталених страна војених је окватична борба с променљивом срећом. Бочкаја су помагали Турци, не би ли повратили у Угарској свој стари престиж. У сред тог грађанског рата г. 1605. вел. везир Лала-Мухамед освоји Острогог (29. септем.) и још нека места, на пратиште се у Пешту противљени Бочкаја са крвља угарскоје,(3) али се ово не прими, бојећи се да се устаиак не утиси због шуровања са Турцима. Зато стуни у преговоре с Рудолфом, па се 26. јуна 1606. г. измири с њим. Цар призна Бочкаја за пољоду ердељског и равноправност верску, као и да туђа војска остани Угарску и да се постави палатин.(4) Тек над се и овај мир сврши могаше се ове године преговарати о миру с Турцима. И за среће једне и друге стране, та преговори уродише добри плодом. На дан 20. окт. састадоше се пред Комораном цареви, султанова и Бочкајеви пуномоћници, врћени са по четом војника. Турски изасланици утаборише се за деској страни реке Дунава код Алмаша, а остали на дескоју. само их је делила речица *Житва*, која ту утиче у Дунав. На деској обали Житве, где су биле Бочка-

(1) Гласник срп. уч. др. кн. 67, стр. LVII.

(2) Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches, II. B. s. 619—666.

(3) Из истог акта, стр. 687—688.

(4) Schwandtner: Scr. Rer. hu. ns. II. str. 84

3. У 11 часова пре по подне угашење ће ватрена замка овде, кад ноте свеће од ње на до после по поћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Јула 1894. год. ЕБр. 3293.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички сабирајући варошки Београда. У јемници од 7. до 14. Августа 1894. год. дошутовало 721. отшутовало 723. Од којих су:

а.) Пола: мушког 662. женског 59.

б.) Вероисповести: православне 609. неправославне 74. мојсијанске 24. мухамеданске 14. свега 721.

в.) Поотрбјана: Србија 570, Аует-Угарска 68. Босна и Херцеговина 11. Црна Гора 4. Грчка 3. Турска 24. Бугарска 6. Румунија 7. Русија 5. Немачка 11. Француска 3. Италија 4. остале државе 4. ван Европе 1. т., Занимање путника: Земљани и економи 35. Занатлије 71. Трговци 252. индустријалци 5. пшеничанти и предузимачи 16. Господичарци 20. Интелигенција (војска) 165. лица 49. родитељи и помоћници 37. Пилари и бонаџије 1. надничари и слуге 47.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 17. Августа 1894. год.

О Б Ј А В А

Суду општине Београдске потребна је једна зграда за стан поћних стражара.

Зграда треба да је у центру Доњокаменом, да одговара прописима хигијенским за становање људи, да има довољно простора, те да могу становати до 80 поћних стражара.

Ко има такову зграду, и жели је дати под закуп, нека пошље понуду економном одељењу овога суда најдаље до 1. Септембра ове године.

Понуђач у понуди треба да зна чак где постоји зграда (улица и број) колико и каквих одељења има и колику кирију годишњу тражи.

АБр. 4640. — Од суда општине града Београда, 29. Јула 1894. године у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Према наређењу суда општине града Београда. — Економно одељење истог суда доказе у спцеј канцеларији јавне усмене лицитације, по ниже изложеном реду и то:

I. На дан 22. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп земљишта у бари земунској код војног магазина.

Кауција се полаже у 80 дин.

II. На дан 27. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп куће у Абаџијској улици бр. 20.

Кауција се полаже у 120 дин.

III. На дан 31. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 3 дућана у Котарској улици, који је сада закупац Дим. Х. Фино јорганција

Кауција се полаже у 200 дин.

IV. На дан 3. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп подрума под школом под Саборне Цркве.

Кауција се полаже у 100 дин.

V. На дан 6. септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп плаца у Железничкој улици.

Кауција се полаже у 50 дин.

VI. На дан 12. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такасе за вађење леда са обале самоградске, а за време ово зимске сезоне.

Кауција се полаже у 600 дин.

VII. На дан 15. Септембра од 3—5 сати по подне за давање под закуп 12 плацена на Вел. тргу, за сеиљске месаре.

VIII. На дан 16. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 7 плацена на Вел. тргу, за продавнице гвоздене меса.

Кауција у 100 дин.

IX. На дан 28. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такасе фијакерске.

Кауција се полаже у 600 дин.

X. На дан 30. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате такасе за продају бозе.

Кауција се полаже у 300 дин.

XI. На дан 4. Октобра од 3 –5 сати по подне, за набавку потребне количине месинза за рачун 1895 год. за храну волова рабацијских возова.

Кауција се полаже у 200 дин.

XII. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зоби за храну коња пожарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

XIII. На дан 11. Октобра од 3 5 сати по подне, за давање под закуп П. неђане у там-малдану.

Кауција се полаже у 40 дин.

XIV. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп меса од говечијих спиња које се кољу на клаоницама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

XV. На дан 26. Новембра од 3 – 5 сати по подне, за давање под закуп чишћења шпања у варошн Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о сним закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадно понуде неће се примати.

Ко жели на ита од горе поменутих права под закуп узети или примити се на набавки, нека означених дана дође и лицитира.

Кауцију горе одређену новцу српски грађани, а страни дуплу, у готову или српско-државним папирима од предности. Према томе права ће лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

јеви наступници, беше село *Дорол*, које сво јено на именом речице, даде ове године знаменитоме миру. После 3 недеље међусобна преговарања дође се најзад 11. нов. 1606. до коначна резултата, и уговори се мир на *dodjeci sadasa*. Мир је уговорен на основу status quo, т. ј. што је које до сада осво јено, за то и у будуће задржи. За нас је само важна У тачки тога уговора, којом се строго забрањују ушади у туђа земља шта, која сада морају с обе стране пре стати. *Добровољне и слободне чете обе стране морају да уклоне.* Бочкај је добео кнежевску достојанство у Ердељу са својим трбу, а ни се сматрати као васал краља мађарског, те а о уире без мушке деце, да пређе земље привилну опет круни мађарској.

Овај је мир врло значајан као карактеристика доба и стања у коме се налазила сила турска приликом, а уједно каже и могућ, који ова ипа у будуће заузети према остало хришћанској Европи. С тога и неки Хамер: „Овај је мир неоиа важан не само за историју Угарске и османског царства, већ и за будућу политичију међународних односпја између Турске и остале Европе. Важност овога мира врло су нало оцењали писци политичке о држање исто рије, те су га сво ро и паборавили према он но важности своје јаш ушади у очи, и за једно стогиће своја ближе карловачке миру (1699.). Житва-доронки мир је прва српски међународни стапап-кинск, који ирон нут каже османској сили, која дотле пређаше свој Европи ропстеси: „*дође и не оде*“. Расгуше се за увек лапци трибутарне подчињености, које су сваке годиие носили царски посланици, кад су год носпи сутапу тако звапе „дарове“, које су пов Турци називали данком; дипломатски одношаји у позпатијем међусобним посланика, сведени су на основу пријатеоске једнакости. Бар во Ердеља отргнуте је иепод турског јарма, и иао је већи део дво ство стекљи под овим јармом, ослобођена је нада срамоте, да је морала сваке године плаћати турска пресила, а уједно каже и можда, који ова ипа у будуће заузети према остало хришћанској Европи. С тога и неки Хамер: „Овај је мир неоиа важан не само за историју Угарске и османског царства, већ и за будућу политичију међународних односпја између Турске и остале Европе. Важност овога мира врло су нало оцењали писци политичке о држање исто рије, те су га сво ро и паборавили према он но важности своје јаш ушади у очи, и за једно стогиће своја ближе карловачке миру (1699.). Житва-доронки мир је прва српски међународни стапап-кинск, који ирон нут каже османској сили, која дотле пређаше свој Европи ропстеси: „*дође и не оде*“. Расгуше се за увек лапци трибутарне подчињености, које су сваке годиие носили царски посланици, кад су год носпи сутапу тако звапе „дарове“, које су пов Турци називали данком; дипломатски одношаји у позпатијем међусобним посланика, сведени су на основу пријатеоске једнакости. Бар во Ердеља отргнуте је иепод турског јарма, и иао је већи део дво ство стекљи под овим јармом, ослобођена је нада срамоте, да је морала сваке године плаћати турска пресила, а уједно каже и можда, који ова ипа у будуће заузети према остало хришћанској Европи. С тога и неки Хамер: „Овај је мир неоиа важан не само за историју Угарске и османског царства, већ и за будућу политичију међународних односпја између Турске и остале

прамата ово што ни Турци предложе или наспшу, и не прочитавши, већ су одио тумачи превели и објасиили, на тек онда турски пуномоћници потписали и запечатили, и везир га муроп потврдио уз накпадно одобрење султапово.. „Најзад, мир је овај утоворен под Комораном, градом, који још ниједа Турци не складиште. (А заслуга за то пајсло највеће припада српским Шајкашима, који су су најбољи обезоравали свој тптатеску снагу.) које је као и сам мир скрпио моћ турску, која беше поцазала европске земље на истоку до кавказа, а на западу до Карпата.

„Мир Жптва-дорошки сјаји Европи и Хрпшћанству у почетку XVII. века као луч, која нам показује, да је скршен турски јарам, и да је стала опадати турска неки ча; луч, која је, тежњом овога стољећа, још неколико пута за време Буре затрепрпца, и скоро се угасила, док нове каквог истога стољећа још јасније засијала на по прашту мира у Карловпцп (1699.) показујући нам очпгледно пропаст османског царства.“(*)

(*) Шлоссер v. J. Gesch. d. neu. u. N. G. 1. 488—503

П О З И В

Суд општине вар. Београда, како сваке тако и ове године има извршити регрутовање младића за ставни кадар за ону класу године 1894. год.

С тога онима позива све оне младиће који су 1874. год. рођени било ове или на страни, да одмах а најдаље до 20. Августа ове год. Суду овоме представу ради регрутовања — упућивања у регрутне списковне и прикупљање података.

Ко овом позиву не следује сматраће се да је избегао војену обавезу.

Од стране Суда општине варошн Београда 5. Августа 1894. год. АБр. 3927.

О Г Л А С

По наређењу г. Министра војног од 8. Јула 1894 год. ЕВБр 3982 држаће се у интендантури дунавске дивизијске области на дан 19. Августа ове године оферталиа лититација за набавку потребне количине меса за храну војника београдског гарнизона

Услови ове набавке могу се видети у интендантури сваког дана у канцеларијско време.

Из канцеларије команде дунавске дивиз. области, 27. Јула 1894 год. ЕБр. 5517.

ВЛАСНИЧКИ ОГЛАС

У главни књижарској возе се добити нова књига

ВАСРАДИН КОЋА

ДОСЕТКЕ И БУДАЛАШТИНЕ ЊЕГОВЕ У ПРИЧАЊА

313 прича. Цена 1½ дин.

Београд.

Књижара **Велимира Валожића.**

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (пилиџера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За пушидли шпорерд . . . . . 0.20 д.
в) За ужиће . . . . . 0.40 д.
г) За велики ужиди шпорерд у гостионици . . . . . 0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумова од 2 и по метра уједно са пећи ма . . . . . 0.20 д.
з) За чишћење димњака (пилиџера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Прожењење помијара и нужника.

а) Од кубике жетре . . . . . 10 — д.
б) Од пипе . . . . . 0.50 д.

III. Постарина.

а) Марка за писмо за годину дана . . 3 — д.
б) Обавезање непубдене марке сваке 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мали гробићи . . . . . 555.52 д.
г) Велики гробници III. реда . . . 998.39 д.
д) Велики гробници II. реда . . . 1069.39 д.
ђ) Велики гробници I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварторе: Свиловаљски, Черничјски, Нагошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или њиног дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавеле са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . 1.00 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или њиног дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . 0.40 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавеле са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

Што се тиче учествовања нашега народа у овим последњим годинама војне у Угарској и у Ердељу, има нашо тачних података. Али нам сваке је сумње, да су храбри борци сјајни, и од 1600 г. као до сада своје храбре вишиће налагали у борби против Турака. Ако и нису у великом броју учествовали у којој борби, те да огроиношћу своје подстакну страшне пасиће да забележе у савременим записима што о Србима они су тим више у многим гомилама биле у служби, многих бесарских заповедника. Нарочито су Шајкаши српски и даље, нако што смо местимице видели, вршили ревносно своју службу на води. Али што је Босарешце пратно већи несрећ у последњој години ратовала, тиме су последице осветс турске јаче осећали баш ти наши претеће, које су у Банату и Ердељу били први на ударцу осветном побједноју. С тога су морали узмицати, те су и они последњи остали рођена српских у Срему и западном Банату прешли сада у источни Банат, Ердељ и у друге крајеве румунске, где су мислили наћи извесна склоништа.

Рајић(*) нам по Бранковићу прича за *Арсена Брановића*, да је у Јенополској, добру свога оца, васпостављао хаџиковско достојанство, нирно извадно неко време. народно лепу: *Мојсеја Ђорђа* и *Данила*. Мојсијев син Соломун наследујући се и под именом Саве био је прва архијепископ и митрополит свих Срба у Јенополу и Ердељу. Пишо пак вели (*) да је за време посматор нам установа српског уз Ваторију пресшло са сеојима у Ердељ владика Тодор Теодоровић. Он пасели Србе у Себишу и Београду (Азба Лужја) на у првом месту осиује српску јерархију „која нам по мало преузме власт над сеим румунским свеш текстом у Ердељу."

(Настаиће се)

(*) Paiuli J. Ист. Срба. изд. св. IV. отд. 67.
(*) Срби у Угарској кн. I. отр. 72.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Просте кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са кадионом са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРКНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 12 до 20. Августа 1894. г.

ВЕЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈНИЖА дин.	ЦЕНА НАЈНИЖА пар.	ЦЕНА НАЈВИША дин.	ЦЕНА НАЈВИША пар.
	АРНАУШКА				
	ПРАШКА ПАЛЕНИЧКА				
	ПОРАНИЛА				
	ЖИВА ВЕЛА (ОД ЈАТ.)				
3058	ЖИВА ЈЕЧМА (ОД ЈАТ.)		80		70
1980	ЈОЛОВА	45		40	
	ЈУНЕ НЕ ПРАНЕ	140			
	ЈУНЕ ПРАНЕ				
4643	ГРОШЉА	70		60	
	ДУЊА				
	ЈАБУКА				
73085	ЈЕЧМА	9	70	9	60
349	КАЊАКА	140		120	
	КОЖА ЈОЛОВСКЕХ				
13628	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
2414	КОЖА ШИШЕЋИХ				
756	КОРЕ ВРЕШОВЕ	10		8	
	КРЉА				
67675	КРЧЕВА	3	50	3	20
7637	КРОМПИРА	9		7	
	КРУШКИЧА				
17539	КРУШАКА	15		8	
26578	КУКУРУЗА	15		13	50
	КУЉЕЊЕ				
	ЛОЗА НЕПОЗНАТОГ				
	ЛУКА АРНАУШКА				
1301	ЛУКА БЕЛА	50		45	
5675	ЛУКА ЧРНА	15		12	50
20	МАСЛА	140		130	
527	МАСТИ	130		120	
	МЕЂА				
	ОВАЦА				
119411	ОВСА				
	ОРАЛА				
449	ПАСУЉА	14		12	
	ПЕЧЕНИЦА				
	ПРОСЕ				
557796	ПШЕНИЦЕ	10	40	10	
25063	РАЖИ	7	40	7	
12237	РАЗ. КОМ. (ОД ЈАТ.)	45			25
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ				
	РАЗ. ПШ. ЈЕЂЕ				
19419	РАЗ. ПШ. МЕКЕ	1			90
10458	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
27792	СВИЊА СРЕДЊИХ	85		75	
181960	СЕНА	6		5	
4064	СИРА	85		50	
10100	СЛАМЕ	3		2	50
12440	СЛАНИНЕ	3		2	
183	СОЧИВА	26		20	
154	ШИШАРКЕ	25		20	
491	УЉЕНА ДРВЕТИНА	8			
40500	УЉЕНА КАМЕНОТ.	3		2	50
4474	ШЉИВА СВЕЖИХ	15		10	
893	ШЉИВА СУВИХ	8		2	
1840	РАЗНА ПОВРЋА			0	
	ПРОСТОР КАМЕНА				
20000	ЦЕМЕНТА				
9394	СИТНИЦЕ				
	РАЗНО ВОЋА				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Гарсд Јованова улица бр. 53. Уредник ЂУРО КРСМАНОВИЋ.

БРОЈ 36. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на страни новце на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 28. АВГУСТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРИЛАЗИ ВАЛА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ НА БЕОГРАДСКИ СУД
А ТИЧЕ КОРИСНОДОШЕДШЕ НА ТРЕДИЊА
Рукописи не враћају се
ПИСМЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

О Б Ј А В А

Суду општине Београске потребна је једна зграда за стан ноћних стражара.

Зграда треба да је у кварту Дорћолском, да одговара прописима хигијенским за становање људи, да има довољно простора, те да могу становати до 80 ноћних стражара.

Ко има такову зграду, и жели је дати под закуп, нека поднесе понуду економном одељењу овога суда најдаље до 1. Септембра ове године.

Понуђач у понуди треба да изјави где постоји зграда (улица и број) колико и каквих одељења има и колику кирију годишњу тражи.

АВр. 4040. — Од суда општине града Београда, 29. Јула 1894 године у Београду.

О Б Ј А В А

На дан 30. Августа ове године држаће се офертална лицитација за надзидање и камењање таблица за улице и зграде варошн Београда.

Предавање оферата биће горњег дана тачно у 5 сати после подне.

Кауција је за доморске 1500·00 динара а за странце 3000·00 динара у готовом новцу или у предајним државним папирима.

Услови на ову лицитацију, могу се видети сваког дана у канцеларији, грађевинског одељења између 4 и 6 часова после подне, сем празничних дана.

Гбр. 3688. Из канцеларије грађевинског одељења суда општине варошн Београда 6. Августа 1894 год. у Београду.

О Б Ј А В А

Општина варошн Неготина и ове године држаће петодневни пазарџр о Малој Госпојини, у дане, 8, 9, 10, 11 и 12 Септембра ове године, који ће бити на југоисточном крају варошн, и на коме ће се поред стоке и сва земаљски производи продавати.

Ово се јавља трговачким и осталим свету на знање.

Од среског општеног нар. Неготина Бр. 4810 15. Августа 1894. год. у Неготину.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

држан 10. августа 1894. год.

Председава председник г. Михаило М. Јовићевић, присуствовали чланови суда г. г. Стеван Николић и Мих. П. Живадиновић, вишевни панобини г. Нић. Крстић, од кућевних, биа ђ. г. г. Стојан Новаковић, Коста Петровић, Тих. Ј. Марковић, Стојан Јовановић, Живко Куманић, Сима Петровић, Божидар Маловлаић, Стеван П. Петровић, Скевомир Јовановић, Гаврило Жалковић, Милан Ж. Хаџнвановић, Јован Алавић, Дим. Малобрић, Михајло Михајловић, Јероним А. Младеновић, Др. М. Поповић, Фердинанд Ровлет, Стојан Т. Јовтовић, Јаромлав Бакуза и Јован Рајчић.

I.

Прочитало је закључак оних одборних и кандидата, који су до сада пису заклети а који су сада приступио. Онде се приликом заклети г. г. Стојан Николић члан суда — одборник: Т. Ј. Марковић, Коста Петровић, Ст. Новаковић, С. Јовановић, Ј. Рајчић, Др. М. Поповић и Јован Алавић.

II.

Прочитан је записник седнице држане 10. авг. 1894. и примљен је без измена.

III.

Председник општине моли одбор, да одреди три лица из свога средине, која ће са председником општине потписивати мењице, по којима општина београдска привремено дугује ову, која

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

СА НАРОДНИМ ПЕСМАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ.

(Докторатиран Свеч. Вел. Шкоде напредног правог факултета, члан напредног свеч. друштва).

Мото:

— „Нема пак народа без уздања чудна уза и племенита чувства свакога“ (Црне је да хришћански мученици туђем пашалу, и племена се туђим славом).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Тек доцније буде уређена, вели Пиво, једна јеничеповија у Ворош-Јанку, коју непочетка напреми, већ поминаћи, светов ни Соломон, а прикени *Слова Братимова*. Тако су Срби сачували ово својих најсвећих погледара и дали учестновали у борбама противу Турака, све до самога сарштека ратовања, а нарочито су се гомилама дизали за време Бочкајеве буне(1) који их је умео задобити лепим обећањима и великом протестанском трпељивошћу према слободи њихове православне вероисповести, и тиме знатно увећати број устаника.

Ми се новосимо овим својим прегиња на XVI. ст. који су нашега, где су год могли, у свакој прилици, показали своју потпуно будну и живу свест, о свом политичком бићу, о своме националном позиву и задатку. Али у толико више морамо сажалевати и оплакивати несрећну и горку судбину нашега народа, што и поред тежких својих крвавих жртава, пред цело XV. и XVI. ст. нарочито у последњем деценијуму овога последњег, нпак не би срећан, да му херојски напори његови уроде плодом нас крса слободе његове; плодом ослобођења његове мисе домовине исход јарма турског. Већ му сва напори његови доносе назад: угушење народног устанка у Славонији; угушење народних покрета у Срему, Банату, Ердељу, Пашкој, и свима другим крајевима, где год је у ово доба сијнје било вакуцало српске еркс за слободом... Потомци јалких Бранковића, по сведоџби Рајића и хроничара Бранковића, остају на својим столицама у Ердељу, и једна да имају какве аутономије своје, бедно проведени живот, прилично дуго, докле много доцније у II. половини XVII ст. поново привремено не сијну и њихова звезда слободе, звезда светлости и васпера српске државне мисли. —

(1) Кнеп с. II. J: Alg. Weltgeschichte, одсек Geb. v. Servien, S. III. S. 466

III. Ново српско ропство од 1590—1606. год.

Нашавши изненадно непријатеља у Панонији, — Пољаци, историчари Срба да се прикаже у најсветлијем светлу: Пољаци, као да хоће у Жу-Србији, као и Србији у Пруској-сној краљеви.

Струја исељавања Срба у туђину за време последњих година XVI. ст. била је врло жива. Томе је пак погодовао узрок овај крвави шестнаестогодишњи рат на Крајинама према Турској. Трнутни успеси Хесеревића у томе рату, не само да су утицали

чашим заседања, како би се вешше тајна рек истине могле замените другима.

По саслушању овога одбор је решио да вешше, по којима је општина београдска правремена дужним ова. повчањем задовољи, потписују као инцлетитни са председником г. г. Димитрије Мизојевић и Мих. Михајловић одборници, а као иследници г. Живко Кузмановић одборник.

IV.

По прочитању акта истрав. судије за варош Београд АБр. 5397, 4280, 4079, 4125, 4200, 4246, 4289, 4700, 4803, 4823, 5124, акта нпар. полицајског АБр. 3730, акта преотеж. суда за варошдинске АБр. 5322, акта иследног судије из Алексинца АБр. 6015, акта истр. судије за варБеоград, АБр. 3804, 3821, 4750, 5005, 5346, 4588. — којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица,

Одбор је *једногласно* да су ну неповољни: Милан Петровић, лађар; Богомир Васић, Мил. Јовановић и Милан Костић, слуге касапске; Јован Томић, надничар, Драгутин Марковић, бивши лопов, Јаков Шинт, тесач, Јосип Шнеер, слуга, Јован Бајдановић, слуга, Мих. Богдановић, бав и Душан Вонујић, обућ., Милан Премовић, надничар и Христина Стефановић, служавка Мил. Продановић, кажи обућарски, Димитр. Исаковић, скитница, Мих. Дрнчић, позивар, да су доброг владања и доброг имовног стања Мих. П. Живадиновић, вдв., Стеван Добривојевић вдв., Ђорђе Игњатовић и жена му Наталија, обављали проституткне радње; да су доброг владања и сиротног имовног стања: Вока Кузмановић, опзар, Антон Браун, музикант и Коста Гроздановић, таљиган; да је Димитр. Грчић, магазанција, доброг владања и средњег-имовног стања; да је Јован Сизини доброг владања и незнатног имовног стања.

V.

Председник извоси одбору из мишљење међу, којима се траже уверења о породичном одношу.

По прочитању тих молби СБр. 11479 и 11656, одбор је *једногласно* мишљење, да се молиоцима Николи Стојановићу и Данилу Михајловићу не може дати тражено уверење.

VI.

Одборник г. Стојан Поповић предлаже, да се у згради општинске суда увуче електрично осветљење.

Одбор је *решио* да се на терет партије одређене за осветљење канцеларија уведе електрично осветљење у згради општинског суда. Број, јачину и каквоћу електричних плаћења, као и просторије, које се имају тим лампама осветлити да одреди суд општински.

VII.

Председник општине одбору да су изабрати одборници г. г. Димитрије Стојановић, Дим. Кирковић и Мавзар Д. Кладис дали оставке на ову дужност и да ће суд општински на основу чл. 50. зак. о устројству општина и општинске власти оставку уважити; да је постављени кмет. Милун Мајић као нов стечај и да га је услед ове управе кир. Београда укинула са свима кметовске повлашћења.

Одбор је *примио* к знању ову саопштења с тим, да се плаховна места за сада не по пуњавају.

VIII.

Председник извоси одбору на решење трговачке министарства којете, да се ова војска надлежатства и касарне ослободе плаћања таксе за потрошну воду из новог београдског водовода.

По прочитању тих актова и мишљења управе водоводa АБр. 2674 4368 и 4753, одбор је *решио*, да се ова војска надлежатства и касарне ослободе плаћања таксе за до сад утрошену воду из новог београдског водовода, као и ону коју ће утрошити до 1. јануара 1895 год. После 1. јануара да војска надлежатства и касарне плаћају за утрошену воду из новог београдског водовода по 0·25 дин. од кубног метра а ова војска надлежатства која су њиву старог водовода да се о њиховом трошку споје са истим и да за ту воду плаћају по 0·10 дин. од кубног метра.

Да се о овоме извести г. министар војени, пошто би могао унети потребну суму у буџет за 1895 год.

IX.

На предлог претседништва београдске АБр. 5158, одбор је *једногласно* да главног тутора сабране браће г. Сашу Константиновића трг. а за помоћника г. г. Витомира Марковића зрелаја електричног одсека Љубомира Стојановића трг. Милеша Стокановића трг. и Гашку Андрејевића банкалина из народ скупје.

X.

Председник извоси одбору на решење питање о упису општине београдске за оснивача српске бродарске друштва.

Пошто је прочитано раније решење одборно о овој ствари са изјавијући равоје једно исто одборе, који је дала жељу, да општина уложи (100) једну стотину акција овога друштва (АБр. 805) и пошто је прочитан акт управе нар. Београда АБр. 5,762 и акт бродар друштва АБр. 3505, којима се ова ствар прокорпуције општини. —

Одбор је *решио*, да општина београдска уложи једну стотину акција српског бродар. друштва и да се те акције исплате из прихода трошарињског. Ако се према извештају управе трошарињске и општинске благајнице ова куповина не може извршити још ове године, да се куповина ова одложи до године.

XI.

Министарство народ. привреде тражило је ат општини београдској њом тражи да се тама за обављању и попуњању да лађе морских подзимних спеле и свобрази таквих које се у Угарској налазиду.

По прочитању тога акта АБр. 4964, — одбор је *слушно*, да ону ствар проучи одборско повереништво и поднесе одбору своје мишљење на решење. Чланови повереништва да су г. г. Луба Божановић адвокат, Никола Крсмановић трг, Марко Ђурковић кметски „Мачве“, Милан Марићковић и Јаков Алкалај одборници.

XII.

На прочитану изјавитија земаљске ГБр. 9879, одбор је *одобрио* пређену осу у Спанџској ул. (ул. VIII).

ва српски народ, да се на своја места, доиде је доцнео ласкат њиховог оружја листом буни и диже против Турака, већ су они при повратку увек повлачили за собом пепела расељавала тек побуњених Срба, који нису смели да чекају другу кризиса, да над њима, остављени без икакве заштите, изнова своју животињску осветљ. Бесарски заповедници на крајини нису само у повољним приликама, нападали на турске градове; већ су предузимали често увиде једнако у циљи да подстакну и потпомогну што већу нису Срба на ослобађање у њихове опустеле градове и околине, куда је, у свако доба, турска војска могла да увлаче без икаквих сметња. Срби су били пакленији Хришћанима него Турцима, па су радо остављали своја огњишта на појаве тих генерала, и сељи се у тућину, само као ни је стављен у изглед мирнији и безбеднији живот, и остављао надо, да ће се они моћи опет временом вратити у своја места, пошто се од Турака ослободе, о чему су ми све наредне аустријске врло радо проносиле. Није било увида Бесареција и да при повратку нису повели по коју гомилу српских исељеника. Из разредаиске генералата највеће су увадали у турске покрајине, те су они и населили највеће исељенија на своје земљиште.

Ми знамо за ово прво и најстарије досељење Пећаншковићена и Вуковићевих Срба у наразданички генерал, од год. 1587. К њему придошли су доцније нове досељенице.

Раније ово помењуи под г. 1587. пред себе под Пећаншковићем и Вуковићем у наразданички генерал. Доцније су се појављала та насељавања. Тако г. 1595. кад се Херцеговци вратио од Петрове јаме му се митрополит *Василије*, постављен од њих. патријаршије за старешину монженског и пакрачког сандјака.(1) Он му јана да је народу у Д. Славонији једнако, и да је готов ва себу. После дужег претварања они се и преселе под заштитом Срба граничара. Ти насељенци буду размештени по беловарском и пријеваљском комитату.(2)

Године 1597. увиде Херцеговци у Д. Славонију око Сплатине. При повратку по-

(1) Летопис М. С. св. 158, стр. 9.

(2) И. Кукуљевић И. Ј.: Arr. Die Serben, Ansiedlungen aus. стр. 44—46.

веде са собом око 1700 исељеника у вараждински генерал.(1) Међу овим људима беше врло богатих породица, које су могле живети и без приморене помоћи, која се обично давала у први час таким исељеницима. Од богатијих исељеника одабран је већи број за поседу града Розвиша, које су се могли сами издржавати, јер не беше новаца за плаћање посаде. Из овога примера, ми видимо врло интересантан податак, да сви наши Срби, који су се исељавали у туђе пределе, нису били *сиротиња*, па да су бегали у туђину, да траже милостиње, како неки тврде, већ као богатији, као добри домаћини, који дуго могу о свом трошку на граници стражарити и чувати је од непријатеља. Они остављају своја богата огњишта, и сеље се у туђину, међу Хришћане једнако у циљи, да своје мишиће ставе у службу Хришћанству а не Турцима, којима, да су остали и даље под њиховом влашћу, морали би служити. И кад нам овакви докази пружају страница, њихове заинтересованости за добро српскога народа, онда ће нашла и наша браћа Хрвати доба

(1) Из истог извору, стр. 48. — Летопис М. С. св. 138, стр. 10.

XIII.

Председник извештава одбор, да је раније одбор 1893 год. АБр. 4410 решио, да се „доње Јошанице“ улице што изиђи по „Скадарску“ улицу регулишу према пројекту земљомерног и да се прикупе земљишта експропријацију; да је услед овога решења полицијска власт ишчишћа продају земљишта, што под улицу долази, на недопуск одбору то прошење на одобрење.

По прочитаку тих акта и прошења исте се налазе под АБр. 5077 94. а које прошење су преписа имања мисе Науми Николића и мисе Стојана Стојковића, —

Одбор је *решио*, да се регулација „доње Јошанице“ улице према „Скадарској“, из вриш према решењу одборском од 3. септем. 1893 г. АБр. 4410 и да се експроприсано имање мисе Науми Николића и мисе Стојана Стојковића исплате према процењена вредности изазиласког од 5 априла ове год. АБр. 5077.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Чланови VIII. хигијенског конгреса до јале суграв у Београд као гости српске државе и општине београдске. Тим поводом суд општински издао је овакве проглас на грађане београдске:

Као што је познато грађанству престоније, 29. ов. месеца из јутра око 7 часова, долазе у Београд из Пеште преко 300 чланова са VIII хигијенско-демографског конгреса, као гости српске државе и београдске општине.

Моли се грађанство, да тога дана своје домове окити народним тробојкама и поздрави своју пажњу члановима конгреса, као својим гостима, те тиме даде видети знаке е српске гостопримству за време њихова бављења у престоници, како би гости одпели што лепшу успомену из српске престонице.

—

Одборници. Накнадно су поднели оставку на одборничку дужност још и г. г. Тодор Ђурић трговац и Милан С. Мостић капетан, која им је од суда општинског уважена. Према овоме у општини београдској има сада 6 одборника мање, што што је законом одређено

Седнице одборске. Новоизабрани одбор општински имао је већ две седнице. Записник прве седнице његове доносимо у данашњем броју. Записник друге седнице и остале доносићемо редом у општинским новинама.

—

Управа водовода. Управник водовода г. Т. Селесковић, машински инжењер г. Милош Илић и благајник и књиговођа управе водовода г. Милан Ст. Јелић разрешени су од својих дужности.

Привремено ће управљати водоводом и машинском експлоатацијом г. Светозар Недељковић, машински инжењер сро. жељезница, а дужност благајника и књиговође г. Јован Илић депонитар.

—

Читуља. Аидра Ј. Одавић, трг. овд. и бивши одборник општине београдске умре је 20 августа о. г. а сутра дан, 21 о. м. сарањен је уз велико учешће овд. грађанства.

Мир пепелу његовом!

—

Набавка. Дунавска девизијска команда јавља, да се од 25. м. неће више набављати сламе на војску, пошто је довољна количина набављена.

ТАБЛИЦА

За паљење и пошење електричних лампи у Београду за месец Август 1894. год.

Дана	Ноћи се у	Ноћи се у
1.	12 с.	3 с.
2.	1 с.	3 с.
3.	2 с.	3 с.
4.	Неће се ништа палити.	
5. и 6.	8 с.	9 с.
7.	8 с.	9 с. 30 м.
8.	8 с.	9 с. 40 м.
9.	8 с.	10 с.
10.	8 с.	10 с. 20 м.
11—15.	8 с.	3 с.
16—20.	7 с. 50 м.	3 с.
21—25.	7 с. 40 м.	3 с.
26—27.	7 с. 40 м.	3 с. 30 м.
28—29.	11 с.	3 с. 30 м.
30.	12 с.	3 с. 30 м.
31.	1 с.	3 с. 30 м.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечевим фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена ламе ће се палити и онда, кад се према оним таблицама неће ни палиле.

3. У 11 часова пре но ноћи утаснће се положина лампа онда, кад исте светле од пре на до после но ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Јуља 1894. год. ЕБр. 3293.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

по подне, за давање под закуп куће у Дабравској улици бр. 20.

I. На дан 31. Августа од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 3 дућана у Которској улици, који је сада закупан Дим. Х. Фемо јорганција.

Кауција се полаже у 200 дин.,

II. На дан 3. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп подрума под школом код Саборне Цркве.

Кауција се полаже у 100 дин.

III. На дан 6. септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп плаца у Железничкој улици.

Кауција се полаже у 50 дин.

IV. На дан 12. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате таксе за кађење леда са обале савскодунавске, а за време ово зимске сезоне.

Кауција се полаже у 600 дин.

V. На дан 15. Септембра од 3—5 сати по подне за давање под закуп 12 кладеза на Вел. тргу, за српске месаре.

до уверења да наши сгари нису насељени нихове земље као пропаше!

Видећи како су ова исељавања Срба честа, а какве се несмотрене користи могу од њих добити, земаљски сабор у Грању, који је дотле само одобравао или неодобравао предлоге крајишних генерала одно сно српских пресељавања, реши се да г. 1598. узме у томе сам живља учешћа.(*) С тога од сада видимо, не само да радо одобрава сваки предлог и намеру крајишких генерала односно српских пресељавања, већ за ту цељ одређује и добру плату, како онима, који прелу на хришћанску страну, и ступе у војничку службу, тако и онима који би тек намеравали прећи. Сем тога даваша су сада од стране сабора и унутрашњи крајишки генерални и капетанима, како да се ниједе нова исељавања Срба. И нада су, поред оних познатих својих обећања, крајишки заповедници обећавали сада и добру награду онима, који би прешли на њихову страну; онда није чудо, што је размер исељавања постајао све већи. А и то вала да неће никако ићи у прилог оном, да су Срби сами остављали своја огњишта и мошви да се насеље на туђем земљишту као „просјаци“!.. Ну за нас је интересан факат, што су се исељавали и Срби потурченици којима бар није било никакве нужде да остављају своја огњишта, кад су били потпуни и независни своји господари. Год. 1598. *Дрогуја* и *Вучак* две су турске замоси Херцеговачке за себу, као и да ш. одреди земљиште, а они му зато обећаше да предаду Пакрац и Вилку. Поред ова два потурчењака присташе су да се сеље још до 1000 српских породица (Населењавање) са 1200 добрих стрелаца. И ако су се преговори о тој ствари водили тајно, ипак су за њих дознали Турци, што у Грању нису за дуго *пристали на предлоге* Херцеговачке. Тиме буде осујећена стварр о себи ага; али то ништа није могло омести оне српске Србе, да се не преселе онамо, куда су наумили. На 1200 дума исели се уз приповед Херцеговачкога поглавства октобра 1893. насели се у крајишки генералат.(*)

У јануару 1600. г. исељаше Копривнички капетан са њима бројем Срба комљанка и заузе брло Сплатину. Из околних села изведе он 828 душа, међу њима на 300 способних ратника. Нешто узе за посаду града Иванића, а харамбаша *Дрљеша* са више од 400 душа насели се у околини града. Са овом експедицијом спршала се последња особа Срба у крајишкиски генералат, под заштитом народне крајишке војске, јер немилосрдно *Ђеће* у Грању још у фебруару исте године уклоп помоћ коју је давало исељеницима. Али са тим нам није престало и даље исељавање Срба у исти генералат, јер сада није ни требало више ничије заштите, пошто је народ, макар и под најгорим сметњама и мукама, морао се и даље селити, кад је већ радном због таких случајева пакуко велику мржњу Турака, који су га све то више пиљили и мучили, што су ни више села и поља остајала пуста.

Када ово г. 1596. Турци помоћу Мле-чана отеше напши Ускопима Клис, онда за оне једне српске борце по ополини, који се, на радости глас, да је Клис у хришћанским рукама, беху побунили против Турака, не беше више мирна становита. Одмах у лето исте године, дођоше изасла-

(*) Најопширније на истом месту, стр. 56.

(*) На истом месту, стр. 53—57.

VI. На дан 16. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп 7 клаоница Вел. трг, за продавање говеђег меса.

Кауција у 100 дин.

VII. На дан 28. Септембра одатле — 3 до по подне, за давање под закуп права наплате таксе фијакерске.

Кауција се полаже у 600 дин.

VIII. На дан 30. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате таксе за продају воће.

Кауција се полаже у 300 дин.

IX. На дан 4. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине меснина за рачун 1895 год. за храну позова рибарићевих позова.

Кауција се полаже у 200 дин.

X. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зоби за храну позова пожарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

XI. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп П. вечине у тан-најлану.

Кауција се полаже у 40 дин.

XII. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп меса од бобичних свиња које се кољу на клаоницама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

XIII. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења шијача у варошн Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели на шта од овде поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека означених дана дође и лицитира.

Кауцију овде одређену полажу странци грађани, а страни дупло, у готову или српско-државним папирима по вредности. Према томе права имају да лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седмици од 14. до 21. Августа 1894. год. долутовало 689. отпутовало 653. Од којих су:

а.) Пола: мушког 608. женске 81.

б.) Вероисповести: православне 611. неправославне 49, мојсијевске 22. мухамеданске 7, свега 689.

в.) Постојбина: Србија 577, Аусет-Угарска 61, Босна и Херцеговина 6, Црна Гора 2, Грчка 1, Турска 15, Бугарска 5, Румунија 1, Русија 2, Немачка 9, Француска 5, Италија 1, остале државе 3, ван Европе 1. г., Занимање путника: Земаци и економи 40, Занатлије 65, Трговци 207, индустријалци 3, шпекуланти и предузимачи 7, Гостионичари 7, Интелигенција (војска) 141, Лица без. радења и помоћници 31, Пољари и бостанџије 3, надничари и слуге 38.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 25. Августа 1894. год.

СТАТИСТИКА САМРТНОСТИ
у месецу Јулу 1894.

Смрт је умрло 96, од којих су 46 мушких, 50 женских.

По вероисповести: православне 78, католичке 10, протестантске 2, мојсијевске 6, мухамеданске —.

По месту рођења: 59 из Београда, 12 из Србије, 25 из других држава.

По положаја вароши: 9 из варошког кварта, 5 из теразијског кварта, 11 из самаклијског кварта, 13 из дорћолског кварта, 22 из палилулског кварта, 36 из врачарског кварта, — из Топчидера.

По брачном стању: 68 нежењених или неудатих, 19 женених или удатих, 8 удових, — разведених, 1 намбрачних.

Из статистичког одељка суда општине вар. Београда 20. Августа 1894. год.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 20. до 27. Августа 1894. г.

НУМЕРАЦИЈА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈНИЖА		НАЈВИША	
		дин.	пар.	дин.	пар.
	АРНАУТКА				
	КРАЉЕВА ПШЕНИЧНА				
	БОРАНИЈА				
1307	ЈИНА БЕЛА (ОД ЈИН.)		70		60
	ЈИНА ЦРНА (ОД ЈИН.)				
6810	ЗОБОВА	45		40	
	ЈЕЧМЕ НЕ ПРАНЕ	140			
	ЈЕЧМЕ ПРАНЕ				
4326	ГРОШЊА		60		30
	ДУНЂА				
96	ЛАНЕНКА	15		10	
310410	ЈЕЧМА	10		9	80
19	КАЊИЦА	140		130	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
25151	КОЖА ЛАГЊЕЋИХ				
2414	КОЖА ОВЧИЋИХ				
738	КОРЕ БРЕЗОВЕ	10		8	
	КРЕЊА				
81830	КРЕЧА	3	60	3	20
8834	КРОМПИРА	8		6	
11115	КРУШКА	12		8	
1419	КУДЕЉА	60		50	
54107	КУКУРУЗА	13		12	
346	КАТРАНА	23		22	
	ЛОЈА ЖЕТОЉЕВОГ				
3874	ЛУКА БЕЛА	45		40	
9527	ЛУКА ЦРНА	15		12	50
	МАСЛА				
724	МАСТИ	130		120	
	МЕДА				
	ОВАДА				
134955	ОВСА	9	60	9	
182	ОРАЈА	42		40	
1526	ПАСУЉ НОВИ	30		28	
	ПИЉМЕЗА				
	ПРОСЕ				
746861	ПШЕНИЦЕ	10	40	10	
17015	РАЖИ	7		6	80
	РАЗ. КОМ. (ОД ЈИН.)				
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ				
	РАЗ. ШЉ. ДУТЕ				
	РАЗ. ШЉ. МЕКЕ				
21236	СИЊША ДЕБЕЉИХ	85		75	
	СИЊША СРЕДЊИХ				
264610	СЕНА	6		5	
1067	СЕРА	80		60	
15630	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
71	СОЧИВА	28		25	
492	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	15		10	
10000	УГЉЕНА КАМЕНОГ	8		7	
736	ШЕНЦАРИЋЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
2047	ШЉИВЕ НОВЕ СУВЕ	10		9	
4791	РАЗНО ВОЋЕ			02	
6435	РАЗНА ПОВРТА				
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
10000	ЦЕМЕНТА				
	РАЗНЕ СИТНИЦЕ				

ницн тих далматинских Срба надвојводи у Град, новином исељењу: на су ишли и пару те ове 24. јуља 1596 г. наредн: „да се пошљени људи Кишани и Далматинци на-сеље или у Сењ, или по другим местима на Крајини.“ Одавде после оваких преноруке паренис. изведе генерал Лешковић, питан бро Срба, и насели их у Гомирју. Ту су их равнеје живели Срби Усоњци, које се сада, за разлику од оних новог усокога проозву „Стари Усоњци“. Лешковић, желећи од њих створити војску за одбрану тих земаља од Турака, постави им одмах и заповедног капетана.

Ну они досељеници српски нису живели онде на миру, с тога, што земље, на које се они населише, ни да беху пусте, од старина припадоху грофовима Зрињским. С тога сада потомак њихов, гроф Ђуро хтеде да уврсти те Србе у своје селске (кметове), па се 1601. г. потужи надвојводи како су бан Драшковић, и генерал Лешковић пре две године извели „Влахе“ из Турске, па их населили по његовом земљама у Гомирју, али без пасова знања. С тога моли да му се тај народ са свим потчини. Па и не чекајући на одговор над војводин, стаде гонити Србе; они се потуже своме капетану, тражећи допуште, да се врате у Турску, јер не само „што не добише обећаних привилегија као и остали Усоњци, него их ето још прогони и грофе Ђуро од Трнја, са најбољејех земаља.“ Поводом те жалбе надвојвода нареди грофу да не дира Србе, јер они чувају ту и гроза, иначе могу се они опет иселити у Турску. У једно писа и Србима, да ће ни дати обећаних повластица, као и остали Усоњцима. Ну Зрињски се мало обазирао на наредбе надвојводине, те се Срби поново стаду тужити, па у априлу 1602. г. пошаљу они из Гомирја у Грац посланике да моле за заштиту.

(наставиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Гарош Јованова улица бр. 55. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 37. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉОМ ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 „
за остала земља за годину . . 8 „

НЕДЕЉА 11. СЕПТЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

Претплату ваља слати уредништву на београдски суд а сва дописивања и за уредника.

Рукописи се приносе

НЕИЗЛАЗЕЋА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

НАРЕДБА

Управа вар. Београда актом својим од 2. Сепг. 1894 г. ЈБр. 1193 препоручила је општини београдској, да забрани увоз живине и прасади, кад су везана и о обраницу обешена, јер је то противно наређењу министарском од 1887 год, и што је тако долети живина ни несрећу људи лошија и штетна. С тога суд општине вар. Београда

наређује:

да се живина и прасад може увозити у варош само у марочито што удешеним кошевима или кавезима.

Ко противно овој наредби учини, биће кажњен по § у 326 казненог закона.

Од суда општине вар. Београда 4. Септ. 1894. АБр. 5984.

ОБЈАВА

Стоварским трговцима напомиње. Решењем суда општине вароши Београда од 6. Септембра 1894 г. АБр. 5962, одобрено је, да се на име мерине општинске има у будуће наплаћивати од крупне робе марке по 0·20 дин. од комада а по 0·05 дин. од свиња по комаду и то само на кантару на железничкој станици и за стоку што се извози у иностранство.

Од стране суда општине вароши Београда 7. Септембра 1894 г. АБр. 5962.

ОБЈАВА

Пошто на дан 30. Августа ове год. није извршена осератала лицитација на набилну таблица за улице и домове вар. Београда због недовољног броја лицитаната, то ће се иста по нови држати на дан 25. т. м. ове године.

Предавање осерата биће горње дана тачно у 5 сати по подне.

Куцајда је за домородне 1500 а на странце 3000 динара у готову или вредећим папирима.

Услови за ову лицитацију, могу се видети сваког дана у канцеларији грађевинског одељења.

Из канцеларије грађевинског одељења општине Београдске 3. Септембра 1894 г. ГБр. 3688. —

ОБЈАВА

У канцеларији дунавске дивизијске интендатуре држаће се лицитације за набавку потребних количина људске хране за 1895 год. и то:

На дан 19. Септембра за шећер, пиринач и крас.

На дан 20. Септембра за маст, сланину, алеву паприку и сирће. и

На дан 21. Септембра за вино и ракију.

Лицитације почеће од 9 сати пре а закључиће се у 1 сат по подне.

Услове ће моћи видети сваког дана у интендатури а и на сам дан лицитације.

Из канцеларије команданта дунавске дивизијске области 31. Авг. 1894 г. ЕБр. 6239.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Прошле недеље лист није могао изаћи због извесних нехотица уредништву. Овај ће могућитаке напомињати сваком читаоцима тиме, што ће изаћи број изаћи на читавом табаку.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ИЗБИ

ЗА НАРОДНОГ СЕОБЕЊА У ТУРЦИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Г. АГАТОНОВИЋ и Ђ. М. СПАСИЋ.

(Књижевност Српске Краљ. Академије српског народног списатељског друштва. Београдског).

Мото:

— „Пород наш пересотан бит ужасан чувши ужас и самовлаше чувши чужду самовлу" (Прево је да претежање мудрости турске пашеју, и самовлаше од турске власи).

Народна.

(наставак)

Над за ово туђе Зрињски стаде их још горе гонити; и код најзгодније климе тиме их као лопужке и разбојнике. Генерал Кисел бранио је Србе, тврдећи да их Зрињски гони на и убија што неће да буду његови кметови.(*) Најзад се она препирка завршн тиме, што палпојвода у децембру 1604. одговори гроговима, да не пристаје на њихове предлоге, јер њему требају војници за одбрану земаљску, а гробови нас нису у стању плаћати преко 80000 фор. годишње, па име напражњена друге каване највећиче војске.

К овој првој помирној пасеобини дошло је г. 1605. још народа српског из *Остроница* у Босни. У авг. те године, по наређби цареној, имао је генерал Кисел да пресели у Србе са породицама. Зрињске имеде те Србе са породицама. Зрињске би наређено да на својим земљама прими „ein ziemliche anzahl (einer angesehnlicher Wallachen (Срба) sampt ihrem weib und kindern von Oestrinochacer feldt herauss und in die christliche devotion gebracht." Зрињски заиђаше да од њих не могу напланти кметове, противници су се томе. Но несуспе ове стању Србе гонити и отоју им отимати. На то се генерал потужи г. 1606. надвојводи. Интересна је његова карактеристика тих Срба, ова гласи: „Ја нашо су ово угледни и поштени људи, међу којима се налази до двеста добрих пушкара, које ће отаћбина и међаша, на сваком походу и у свима четовалима, пошто добро познају међе и земље, — против крвног непријатеља од велике користи бити и велике му штете нанети; с тога држам за неправду, да се ови људи од гробова растерују и прогоњају, и да се крену са земала, које су ни пре добре воље дате и уступљене, па да се поврате непријатељу на службу". И г. 1607. изнео је исти генерал Кисел једну гомилу Срба из Турске, па је такође населио по Гомирту.(*)

Раније смо (стр...) споменули, како су најстарије пасеобине српске на доњој Уни довели сами Турци, насељивши рају по осоленим земљама, да им ту раде. Дли ова рајa, као што смо до сада четиће напомињали, увек је требала прилику, да пребегне на хришћанску страну. С тога, пад тод што су они Срби под Турцима на граници варазинског генерала, тако су исто и они на међи варазинског — над би хришћани го-

(*) „У Босни (а тако и у суседној Далмацији, Херцеговини и Хрватској) се зове влаг, влах, који живи као турски поданик и плаћа харач". Вукова „Српски" стр. 217. (Б. Ад.)

(*) Гршић М. Народна неодвисност, св. 1. стр. 29—34.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
држан 28. августа 1894. год.

Председнике предложили г. Михаило Н. Богићевић, досадашњи члан суда г. Јов. Антонијевић, као одборници биле: г. г. Стеван Јовановић, Јеротеј Бечуја, Милан Белачић, Алекса Стојановић, Стеван П. Петковић, Фердинанд Рикли, Др. Никола Пикарић, Бенцар Маленковић, Сава Петровић, Секретар А. Милојковић, Љубомир Марковић, Милан Марковић, Ср. Ј Стојковић, Мил. Марковић, Љ. Калезић, Ј. Кошутић, Стеван Т. Јорговић, Јован Костандиновић, Ђорђе Димитријевић, Живко Кузмановић, Сретеније Јовановић, Дим. Милојевић, Коста Петровић, Михајло Михајловић, Горданија Миловановић, Јован Ратеић.

I.

Прочитан је записник изборских одлука седнице држане 16. Авг. 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Преступљено је закључању за суд незаштићених одборника и заменика, и они се примљени заклети г. г. Ср. Ј. Стојковић, Љуб. Марковић, Љуб. Колачанић и Милоје Марковић одборници.

III.

Одборник Милан Ж. Марковићевић тражи обзиром општинска односно уличне осветљења електрицитетом, пошто замене електрично ври мало пан ни жиле ни светле.

Председник *признаје* да ће по овој интерпелацији прибавити потребан извештај од надлежне комисије за осветљење и трамвај, — и исти извештај саопштити одбору.

IV.

Председник извештава одбор, да је суд општински решењем својим АБр. 5404, 5754 и 5760 ушкопио останке из одборнику дужности г.г. Алексе С. Јовановића, Тадеја Ђурића и Милана С. Мостића на основу члана 69. зак. о устројству општина и општинских власти.

Одбор је *примио* к знању ово саопштење.

V.

Председник саопштава одбору, да ће се на дан 30. Августа ове год. када је имен дан Њ. В. Краља Александра I. држати богослужење у свима црквама и молиће господу одборнике, да и они овом богослужењу присуствују.

Одбор је *примио* к знању ово саопштење и поши.

VI.

Председник општине извештава одбор да је суд општински решењем својим од 22. Авг. 1894. АБр. 5674. разрешио г. Т. Сеземановића од дужности управника водовода и предао управу водовода парочитој комисији, одређеној за пријем стала водовода: да је та комисија примила ову дужност и на своје средство извучена г. Светозара Недељковића машинског инжењера да у име њено водоводом управља; да је суд истим својим решењем отпустио из службе г. Милана Јелушића лаитоњку и благајника управе водовода и да је ове дужности поверио привремено г. Јовану Илићу монтеру, да је суд дао *одређено* ову дужности и отпустио из службе машинског инжењера г. Младена Илића с тим, да г. Св. Недељковић и ову дужност отправља; да ће суд описмени у једној парочитој одборској седници водити опширан и подробан извештај и разлоге, зашто је ово по-шење донео одних изнуше.

По саслушању свега онога одбор је *решио*, прима к знању ово саопштење председника одговарајући у свему решење суда општинског од 22. Августа 1894. АБр. 5574. као и отпуст из општинске службе г. Милоша Илића с тим, да суд општински у једној парочито сазватој одборској седници поднесе опширан извештај о водоводу и разлоге за ово своје решење.

XII.

По прочитаној акти *истражне* судије за вар. Београд АБр. 5634, 5693, 5540, 5464, 5458, 5460, истражног судије за Ниш АБр. 5424, истражног судије за вар. Београд АБр. 4978, 5449, 3741, 3742, 5589, 5465, 5468, 5467, 5466, којим се траже уверења о владању и имовно стању извесних лица.

Одбор је *најпато*, да су доброг владања и доброг имовног стања Димитрије Илић учитељ, Коста С. Таушановић б. вин. Бока Ивановић члан касације, Аца Стаиојевић штампар, Јаков Немадонић бив. професор Вел. Школе и Коста Динић лекар; да је Светозар Мутић златар добрег владања и средњег имовног стања; да су му исповедања: Радосав Благојевић свештеник, Раде Соколовић кадра колареки, Алекса Костић свод, Сотир Вучковић обућар, Панше Живковић тесларин, Раста Ђорђевић лекар, Јован Кушић б. чувар осуђеника, Стеван Петровић шлосер, land freihait, und andere Christliche gerechtigkeit, euch auch zu schutzen und zu schermen, das alles euch würklich soll gegeben werden.

Најзад тих Срба генерал после надгледбом у Грчп. У одговору на ту надгледбом хвали намеру Срба, сложи их на рад, и најзад им, по старом обичају, обећава: „нећемо вам никако наше помоћи укратити, већ ћемо обратити на вас највећу и очинску бригу, те вас нигде нећемо дићати друкчије од других наших верних подложа. Предаћемо вам и краће пиле харовати вам спаком особите; према напазби и према заслузи, ко лико се особи: вољ, которе, и кастеле, ако ће служењу награду заједно са пристојношћу частиће, достојанствима, привилегијама и заваљивостима.“

Ну сте до краја XVI. ст. од ове своје не би ништа. Генерали Лешковић и Херберштајн, удаљени су заиста на Костајницу, али обог малог броја војске, нису је умели, а Срби пак, који су се сад нашли подаћи, нису како су Босанској слабе да их заштите од освете турске, не смедоше се се дати, јер би тиме дошли у опасност да изгину са својим породицама. Босанци су ин претили да ће им се за ово „невероно“ згодном приликом милом осветити.(*)

Ка оним ранијим насеобинама српским у Жумберку, дошло је г. 1597. до 1700 душа српских, или тако није било више места око Жумберка, оно се насеље ближе Купе. По сведочанству Валвасора, тада је ту насељено више села. Данас се тимо налазе само два српска села *Мариндо* код Подбрежја и *Бојонди* између Вапиће и Врпемља.(*) Доцније су се и Сељски Ускоци, над су растерани из Сења, населили у Жумберак.

Знатне су српске насеобине по пределима *Приморске крајине*, а на во се су местима: *Крмпоту* и *Личу*, које су извршене тек початком XVII. столећа. Кад су Турци освојили веће део Приморја онда су босански генерали гледали, да своје градове и земље у Приморју напичкају новим српским насељеницима, по примеру осталих места на Крајинама. Из истих узрока и генерал Кисел једва дочека г. 1605. молбу два српска кнеза из Турске да се с народом преселе у Хрнић.

(*) Гроба, та по чудноме је начину, Павлеки (т. ю.) са њима Архиепископом, и Јанашић (Карловац стр. 147.) са чак још јачом јасноћом, једино та у инвентару старога Хорватског кнеза: „Krelenchef“.

(*) Гроба: Исправ. влад. ком. I. стр. 87—88.
(*) На истом месту, стр. 96.

XII.

Председник изнеси одбору на решење молбу чешко хамалско-механичког, да му се не досадашња погодбена уступа и за идућу 1895. год. изналажење зашиа на шине.

По прочитању те молбе АБр. 4990., одбор је решио, изналажење зашиа на шине за 189-шесту годину уступа се ешалу механичко-кабинском за двадесет хиљада динара годишње под погодбама изложеним у у решењу одборском од 30. септембра 1893. год. АБр. 5787.

XIII.

По прочитању реферата главног благајника АБр. 5095, којим се тражи кредит од 2350 дин. за извлачење интереса на каматна добивена од ових новчаних завода за заложене хартије од вредности.

Одбор је после поменутог гласања са 10 гласова против 7, — решио, одобрава се кредит од две хиљаде три стотина и педесет динара на партије за непредвиђене трошкове на извлачење интереса за ону годину на капитал добивена од ових новчаних завода за заложене хартије од вредности.

XIV.

Председник изнеси одбор, да ако неколико посуда за зидом са осталим разним опитницима, на предлог, да одбор одреди једно повереништво да сте ове посуде прегледа и исказе одбору своје мишље о истима.

По саслушању овога одбор је решио, да сте до сад добивене посуде, као и оне што ће доцније доћи, прегледа одборско повереништво и поднесе свој извештај са мишљењем одбору на решење узимајући у обзир и сва досадања рад по овоме послу.

Чланови повереништва да су г.г. председник опитне и одборници Јуб. Косасевић, Тих. Ј. Марковић, Дим. Миљојевић, Стеван Д. Поповић, Јуб. Марковић, Алекса Борисављевић, Милан Милићевић и Вел. Алтић инспектор, од којих могу потрајна путовања радити.

(Наставаће се.)

ИЗВЕШТАЈ

О занатској стоци на општ. кланицама и отуд добивени приход у мес. Августу 1894. г.

ВРСТА СТОКЕ		КОМАДА	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМ.	ПРИХОД						СВЕГА	
				од ове врсте		од кланице		од ост. врста			
				ДИНАРА	ПАР.	ДИН.	ПАР.	ДИН.	ПАР.	ДИНАРА	ПАРА
ЗА ГРАЂАНСТВО	Бивола	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волова	447	—	12069	—	894	40	178	80	12337	20
	Крава	183	—	3294	—	366	60	75	20	3403	80
	Телади	140	4623	924	60	141	0	14	10	952	80
	Ован. и овака	1514	—	3028	—	75	70	75	70	3179	40
	Јарч. и коза	274	—	548	—	137	0	13	70	575	40
	Јагњаца	1393	—	1393	—	69	65	69	65	1532	30
	Јаради	269	—	269	—	134	5	13	45	295	90
	Свиња	1143	92481	9248	10	457	20	114	30	9819	60
	Прасади до 20 к.	90	—	180	—	18	—	9	—	207	—
	Прасади до 10 к.	265	—	265	—	53	—	26	50	344	50
ЗА ДРЖ. ЗАВОДЕ	Волова	20	—	—	—	4	—	—	—	4	—
	Крава	26	—	—	—	5	20	—	—	5	20
	Ови. и овака	50	—	—	—	2	50	—	—	2	50
	Јагњаца	92	—	—	—	4	60	—	—	4	60
	Претекли живих уписен у паром	—	823	164	60	—	—	—	—	164	60
	СВЕГА ПРИХОДА:			31383	30	857	10	588	40	32828	80

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД.		1894. ГОД.		РАЗЛИКА			
				МАЊЕ у 1894. год.		ВИШЕ у 1894. год.	
МЕСЕЦА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	—	—	323	15
Фебруар	25589	—	30844	90	—	—	5255	90
Март	26944	60	35104	15	—	—	8159	55
Април	27143	70	30130	45	—	—	2986	75
Мај	30914	10	35512	70	—	—	4598	60
Јуни	30357	50	34560	50	—	—	4203	—
Јули	32695	—	33095	40	—	—	400	40
Август	33662	05	32828	80	833	25	—	—
СВЕГА	239064	45	264158	55	833	25	25927	35

Напомена. Од свиња клатих у месецу Августу марљено лекарским прегледом, нађено је 36 комада болесних, од којих је месо прописно поништено.

Из контролног одељења суда опитне варошн Београда 3. Септембра 1894. год.

земље. Он плаћну молбу упути надпојдаја и предложи да се насеље „на међи између Хрватске и Приморске крајине, које место лежи од дуго времена пусто.“ Али је та особа изведена тек 1605. г. у пролеће, кад се дижу сеоски капетан са 400 Ускока, па преко Лике продре у далматинске котаре, и поведе отуда на 700 душа српских, које доведе к Сењу. Међу њима било је на десетине храбрих и способних војника. На молбу генерала Киселя Зрињски им дозволи да се населе на неговом земљаиу, пошто му се про паклене на послушност. Они се насељене на пољодељска имања код Лича на крајишкој међи. Али не прође много па дође до свађе, што Зрињски удараду велике намете и кулуке. Они се зато почуше пољопрпвреди, он им постави за капетана неког Личанина *Јованс Вапткошића*. Ту се таме се међусобне свађе и размирице нису престајале, те је највиа морао генерал предложити, а надпојдаја одобрити, да се тај народ пресели из Лича у *Гуњанс поље*, између Сења и Брлога, које је сеоски капетан Жигмунд Гушић морао уступити осим Србима на насеље. Али не зна се и ако појудано, да ли се тај народ крстао пајдо на Лицу; само се толико зна, да се редом звао Крижанића и Личана процсино доцније у Лику, пошто је она освојена од Турака, а један део њи остао у Лачу и до дан данас.[1])

Ово су само неполини примери српских сеоба у тајшну за време овога шесшесто годишњег рата са Турцима, што смо могли, према до сада познатој нам историјској грађи, побројати. Разуме се, да су ово само глав није сеобе и да је њихо било мањих пресељавања и пребеглаша, било с породицом или појединце, у то се не може сумњати, само што њихо није у стању о томе ухватити тачна рачуна. Кад се само сетимо, колико су пута Босанпои упадали у турске крајеве, и да за све ирене овога прошлога рата није готово било ни једне појене, која није за собом, нрављајући се из похода, повукла бар на колику годину српских исељеника; онда се може видети доста јасна слика ових многобројних ројева српских, који су, на несрећу нашу, онако олако напуштали своја огњишта, да исеље туђа — расклидали турске окове, да на се метну још теже пустрајске!... Па бар да је Житва дорошки мир, кад је прекратио даље ратовање, пре кинуо и даље исељавање ојађених Срба! Не, него су сеобе српске и даље ишле једна за другом, скоро кроз целу пруу новелину XVII столећа, све до великога рата за ослобођење, када су напади хришћанске војске донели веће нолрсти, него ли напади на овог рата на крају XVII. столећа. Но о томе прогоноређеко коју ишше мало доцније.

ГЛАВА ПЕТА

Сеобе Срба од житко-дорошког до пожаревачког мира (1606—1664).

По бечком миру од 1933. г. за време тригодишњег злог примира са Турцима. — Срби Крајишници чине на ужасе. — Војвода пређиде турскога царевина кнежеве земаље обавести. — Неки прелазе сеобе и пресељавају се тајшом, Крижанићу крајину, и сво Поилиње. Сеобе и у Славонију доцније. — Двогодишњи рат с Турцима (1663. до 1664.). — Пожаревачки мир од 10. августа 1664. год.

После житва дорошког мира, оченивало се, да ће бар на извесно време са свим умукнути звук ратне трубе на границн Аустрије и Турске.

(Наставаће се)

---

[1]) На истом месту, стр. 60—13.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 12. Септембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп права напште такозе за жабење лела са обале саваско-дунавске, а за време ино зимске сезоне.

Кауција се полаже у 600 дин.

II. На дан 15. Септембра од 3—5 сати по подне за данашње под закуп 12 плаценда на Вел. тргу, за свињске месаре.

На дан 16. Септембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп 7 плаценда на Вел. тргу, за продавнице говеђег меса.

Кауција се полаже по 120 дин.

III. На дан 24. Септембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп чишћења димњака на зградама општинским.

Кауција се полаже 100 дин.

IV. На дан 28. Септембра одатле — 3 до по подне, за данашње под закуп права напште такозе фијакерске.

Кауција се полаже у 600 дин.

V. На дан 30. Септембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп права напште такозе за продају бозе.

Кауција се полаже у 300 дин.

VI. На дан 4. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине мешина за рачун 1895 год. за храну волова рабаџијских волова.

Кауција се полаже у 200 дин.

VII. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зоба за храну коња пожарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

VIII. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп П. пећине у тзв.-мајдану.

Кауција се полаже у 40 дин.

IX. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп меса од бобичних свиња које се кољу на клаоницама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

XI. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за данашње под закуп чишћења нужника у варони Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели на нита од горе поменутих права под закуп узети или приложити, нека своје писмене понуде запечаћене, са назнаком, нека означених дана доље и лицитира.

Кауцију горе одређену полажу српски грађани, а страна држава, у готову или српско-државним папирима од вредности. Према томе права нуђу да лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јула 1894 год. у Београду.

XII. Пошто се одобрена права лицитација за 12 Августа ове год. а за издавање плаца код чесме „Калајџије Дубоње" под закуп, није могла држати зато, што није било довољно лицитаната. — то ће економно одељење, на основу решења суда општине Београдске АБр. 5329, држати другу лицитацију на дан 26. овог месеца од 2—5 сати по подне.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења. Лицитанти полажу пре лицитације по 120 дин. у готову или српско-државним папирима од вредности на име кауције.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана и и на сам дан лицитације.

Ко жели горе поменути плац узети под закуп, нека означеног дана доље и лицитира.

АБр. 5329. — Од суда општине града Београда. 1. Септембра 1894 г. у Београду.

XIII Пошто није одређена лицитација која је држата 13. Августа ове год. за давање под закуп права узимања и продаје пубова, — то ће економно одељење на основу решења суда АБр. 5330, држати другу лицитацију на дан 1. Октобра ове године од 2—5 сати по подне за давање овога права под закуп.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Лицитанти полажу пре лицитације 3000 дин у готову или српско државним папирима од вредности на име кауције. Овозиму кауцију полажу српски грађани а страни држ.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана и и на сам дан лицитације.

Ко жели горе поменуто право узети под закуп, нека означеног дана доље и лицитира.

АБр. 5330. — Од суда општине града Београда, 1. Септембра 1894. г. у Београду.

XIV. Пошто се одређена лицитација за 18 Август ове год. а за давање под закуп права чишћења нужника и помијара, није могла држати из узрока што није било довољно лицитаната, — то ће економно одељење а према решењу суда општине Београдске АБр. 5514 држати у канцеларији своју другу лицитацију на дан 6. Октобра тек. год. од 2—5 сати по подне.

Лицитанти полажу пре лицитације 1000 дин. на име кауције у готову или српско државним папирима од вредности. Овозиму кауцију полажу српски грађани а страни држ.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана и и на сам дан лицитације.

Ко жели ово право под закуп узети, нека означеног дана доље и лицитира.

АБр. 5514. — Од суда општине града Београда, 1. Септембра 1894. г. у Београду.

XV. Према решењу суда општине Београдске АБр. 6109. — економно одељење истог суда. држаће на дан 10 Октобра т. г. од 3—5 сати по подне, другу јавну усмену лицитацију за издавање под закуп општинског плаца у Железничкој улици, по што на првој лицитацији није имало довољно лицитаната.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Кауцију полажу српски грађани 50 дин. а страна држ. у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана по подне а и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути плац под закуп узети, нека означеног дана доље и лицитира.

АБр. 6030. — Од суда општине града Београда, 9. Септембра 1894 г. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАПТАРУ

Од 28. Авг. до 3. Септембра 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА највиша	ЦЕНА најнижа
		дин.	пр.	дин.	пр.
	АРНАУШКА				
	ПРАШКА ПШЕНИЦА				
	ПОРАШКА				
636	ШИРА БЕЛА (ОД ЈЕЧ.)		70		60
	ШИРА ЦРНА (ОД ЈЕЧ.)				
6810	ВОЛОВА	45		40	
	КУЋЕ НА ПРАНЕ	140			
	КУЋЕ ПРАНЕ				
33236	ГУРОЗИЦА		60		30
	ДУЊА				
356	ЈАЗУНА	10		8	
62847	ЈЕЛЕНА	10		9	50
630	КАЉАВАЦА	140		120	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
1738	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
	КУЋЕ ЧЕШЉИВЕ	10		8	
	КУЋЕ				
21900	КРЕМА	3	60	3	20
9347	ПРОМИЋЕРА	7		6	
2713	ШТУВАЧА	15		8	
1229	ЈЕЧАМ	60		50	
14118	КУКУРУЗ	13		12	
	ПАТАРАЧ				
	ЗЕЉА ЖЕНСКЕЊИЋ				
	ЛУКА АРНАУШКИ				
3874	ЛУКА БЕЛА	50		45	
1002	ЛУКА ЦРНА	15		12	50
207	МАСЛА	140		130	
562	МАСТИ	130		120	
145	МЕДА	100		90	
	ОДАЈА				
	ОПСА				
700	ОРАЈА	50		30	
262	ПАСУЉ НОВИ	30		20	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСО				
351487	ПШЕНИЦЕ	10	40	10	
14222	РАЖИ	7		6	90
	РАК. КОМ. (ОД ЈЕЧ.)				
	РАК. КОМ. МЕКИ				
	РАК. ШЉ. ЛУЋЕ				
8965	РАК. ШЉ. МЕКИ		45		30
28220	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
45110	СЕНА	6		5	
523	СИРА	80		60	
1280	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
2380	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	8		6	
20600	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
1429	ШЕНИЦИЦЕ	12		10	
14777	ШЉИВА СВРОВКА	12		10	
16092	ШЉИВЕ ИОЛЕ СУВЕ	17		7	
	РАЗНО ВОЋЕ			02	
3733	РАЗНА ПОВРЋА				
	ПРОСТОР КАМЕНА				
30350	ЦЕМЕНТА				
819	РАЗНЕ СИТНИЦЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаје ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јашинска улица бр. 15. Уредник УРОШ ЈОВАНОВИЋ.

БРОЈ 38. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 „
за стране земље за годину . . 9 „

НЕДЕЉА 18. СЕПТЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

Претплата нека шаље уредништво на општински суд а све напомене нека се упућују на уредника

Рукописи не враћају се

Неплаћена писма не примају се.

НАРЕДБА

Управа вар. Београда актом својим од 2. Сепг. 1894 г. Бр. 1193 препоручила је општини београдској, да забрани увоз живине и прасади, кад су позвани и о обрнцу обвешени, јер је то противно наређењу министарском од 1887 год. и што је тако допета живина по истрвну људи лошија и штетна. С тога суд општине вар. Београда

наређује:

да се живина и прасад може увозити у варош само у назначито као уделешени колезима или каналима.

Ко противно овој наредби учини, биће кажњен по § у 326 казненог закона.

Од суда општине вар. Београда 4. Сепг. 1894. АБр. 5884.

ОБЈАВА

Сточарским трговцима напомињемо. Решењем суда општине варошн Београда од 6. Септембра 1894 г. АБр. 5862, наређено је, да се на име мерање општинске ниве у будуће наплаћивати од крупне рогате марве по 0·20 дин. од комада а по 0·05 дин. од свиња по комаду и то само на капитару на железничкој станици и за стоку што се извози у иностранство.

Од стране суда општине варошн Београда 7. Септембра 1894 г. АБр. 5962.

ОБЈАВА

Пошто на дан 30. Августа ове год. није извршена оферталка лицитација за набавку таблица за улице и домове вар. Београда због недовољног броја лицитаната то ће се иста по нова држати на дан 25. т. м. ове године

Предаваље оферата биће горњег дана тачно у 5 сати по подне.

Кауција је за доморске 1500 а за стране 3000 динара у готову или предељни папирима.

Услови за ову лицитацију, могу се видети сваког дана у канцеларији грађевинског одељења.

Из канцеларије грађевинског одељења општине Београдске 3. Септембра 1894 г. ГБр. 3688. —

ОБЈАВА

У канцеларији дунавске дивизијске интендатуре држаће се лицитације за набавку потребних количина људске хране за 1895 год. и то:

На дан 19. Септембра за пасуљ, пиринач и прне.

На дан 20. Септембра за маст, сланнну, кису паприку и сирће, и

На дан 21. Септембра за вино и ракију.

Лицитације почињу од 9 сати пре а закључују се у 1 сат по подне.

Услови се могу видети сваког дана у интендатури а и на сам дан лицитације.

Из канцеларије команданта дунавске дивизијске области 31. Авг. 1894 г. ЕБр. 6239.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Цена хлебу. Суд општине београдске по саслушању одбора општинског а према средњој цени жита за прошлих шетнаест дана, решењем својим од 15. Сепг. 1894. год. АБр. 6339 одредио је цену хлебу 18 пара

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУРСКУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ

(Академичке Сеоске Нов. Шишке народне приче српскога народног свеш. Београдског).

Мотто:

— „Шиша или пиринач биће увишена чувши ушко и сламнши чувши сламку“ (Пресе је да пролетнови изградиши турски калеђу, и сламнуте по турски сламки).

Карамзин.

(наставак)

мира, које су и Хрвићани и Турци исте желели још није могли бити: једно с тога, што су Венецијани, разнојем својих унутрашњих политичких прилика, томе најмање допринели; а друго с тога, што ограничена Турска никако нису могли да забораве на неташњу славу свога оружја; на су се рано користили сваком даном прликом с хришћанске страве, да повину, како се тешко могу да покоре наредбама султановим, да се одлучају хришћанске земље. *Велики Ус* ковски рат од 1642 — 1617 г. који поведоше Сеньски Ускоци против Млечана, с којима беху још из равније крвно завађени због преотимања на мору и пљачкања истих с Турцима. Повод рату био је што Млечани на препаду попатрају више Ускока, после једног заједничког удара у Турску. Да оспеше ту препаду дигну се 300 Ускока под Ђ Дапичићем и повише једну млетачку лађу. Зато из Млечана потуже аустријском двору ни чета се њихов изасије да устане већи део Хрвић. Европе да једном свету једне више храбрих српских сплова у Приморју. Отпорена борба с промељивим срећом по ћена је с почетка изнеју Млечана и Ускока, али се у брзо ту ушли интереси тако замлоту, да се истале питање о господарству над Далмацијом. Војска је вођена све до 1617 г. када се закључе страже најзад измирење у Мадриду. Но том миру Венеција ресе су морали да иселе Ускоке из Сења у унутрашњост. И на 130 ускочких поро дица остависше Сењ и одоше неки у Оточац а други браћи својој у Жумберак. Турци су на време ове војне и поред закљученог мира ушдали у хрвић. земље, или више у цили пљачкања него освајања. Ван сумње, да су истинита биле и ова гласови, тада распростирани, да су ох на то највише подстицали сами дунавски Млечани.(*) С тога по новом захтевање крајишници код пара, да утврди мир са Турцима, како би се једном прекратила она печата пљачка страховања од турских пљачкаша. Цар Матија збоља и сам увиђање неодвојну потребу таног мира са турске стране, што се тада и нах хришћанском Европом почеше валати густи грци облаци, који ватопеставају страшну буру. И год. 1615. у лето, састадоше се у Бечу посланици турског цара са Матијиним заступницима, и на основу жатва-дорошког мира одреднше стално границе обеју царстава, и напостављене стално и сталчине арбитарство између обе владара него што је то досада било.

Овај бечки мир чини један прегош у историји борбе крста с полумесецом. За

(*) Smlcsiklas T.: Rad, knj. XX. str. 110.

дин. по килограму, а да се леб продаје у народи по 20 пара у тежини од 1112 гр.

Ова цена преди од 16. о. м. закључно.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

дрнан 20. августа 1804. год.

Председник председник г. Миленко М. Веселиновић, председнички чини суд г. Јов. Антонијевић, од одборника биће: г. г. Стеван Живојновић, Јаромир Вемуш, Милош Вилимовић, Алекса Стефановић, Стеван П. Поповић, Федерико Роберт, Др. Михаило Михаилић, Благоје Милосављевић, Сава Перовић, Јеротије А. Милићојевић, Лутеовар Марковић, Милан Марковић, Ср. Ј. Стојковић, Мих. Марковић, Љ. Калезић, Љ. Ковачевић, Стеван Ђ. Јеротић, Јован Костомировић, Теофе Дамјановић, Живко Крстивојевић, Сотирације Јовановић, Дим. Младјевић, Коста Петровић, Михајло Миодјановић, Гогомоно Милошевићев, Јован Ристић.

(Одсуствовали:)

XV.

На предлог протопрезитора београ. АБр. 5458

Одбор је *решио*, да главни тутор цркве Вазнесенске буде Ђорђе Бранковић пенсионар, а његови помоћници Миленко Степановић трг., Благоје Аџуковић каф. и Коста Симић шпедитер.

XVI.

Председник изнесе збору на решење трајске трговачке дружине са захтевом надзорне комисије о измени њиног трговања.

Одбор је одлучио, да овај предмет остане за идућу седницу, кад одборници буду прочитали уговор о трамвају.

XVII.

По прочитаку покуде Драгутина Ј. Илића за изговорење земља за надзирање улица, напрезањем од камена исеченог на каменолому у Мостанцији. —

Одбор је *решио*, да се ова покуда одбије и да се потребна количина камена набавља путем лицитације с тим да кошке од овог камена имају превасходно над осталима као најбеље.

XVIII.

Услед молбе трговца Милутиновог ул. АБр. 5181 и извештаја трговинског одељења ГБр. 4105.

Одбор је решио, одобрава се кредит од шеснаест хиљада седам стотина и десет динара за надзрмљење Милутиновог улице с тим да се овај посао пада на лицитацију.

XIX.

Услед предлога трговина, изложена ГБр. 3950 и молбе грађана АБр. 3137 (ГБр. 3542) да се још ове јесени отвори Крунска улица између Београдске и Костине) и да се извезне и надзрмне Зорина улица. —

Одбор је одлучио, да одборски повереници г. г. Луб. Марковић, Живко Кузмановић, Ф. Роџетт и Н. Стефановић оцене да ли је потреба, да се овај посао још ове јесени предузме с обзиром и на финансијско стање општине, или ће то моћи остати за идућу годину.

XX.

Одборник г. Луба Марковић пита, шшто је само једна страна крунске улице третирисана, а одборник г. Ф. Роџетт, шшто се не надзрмне Шесарева и Орлановска улица, кад је већ одређено оно надзрмење.

Председник је најпошо, да ће у идућој седници одговорити на ово питање, кад прибави потребна известења.

XXI.

Председник изнесе одбору на решење покуду београдске читаонице, да општина узме на себе рушење и стварање о њој.

По прочитаку те покуде АБр. 6138, Одбор је *одлучио*, да одборски повереници г. г. Луб. Ковачевић и Миленко Марковић прочуе ову покуду, па поднесу одбору своје мишљење на решење.

XXII.

По прочитаку покуде Луб. Остојића ГБр. 4280, и мишљење трговинског одељења ГБр. 4397, којом се иде општини клоче тротоарове и извади камен.

Одбор је *одлучио*, да се ова покуда одбије; да се потребне клоче и извући камен лицитацијом набавља.

XXIII.

По прочитаку писмене предлога Јеротије А. Милићојевића и других одборника АБр. 6139 да се трговинска правила претресу и да се учине измене и допуне према садашњој потреби и прилицима. —

Одбор је одлучио, да гробљанска правила проуче и поднесу одбору предлог за измене и допуне у њима према садашњим потребама и прилицима г. г. Стеван П. Поповић, Јеротије А. Милићојевић, Стеван Ђ. Јеротић, одборници, Јован Антонијевић члан суда и Др. Е. Михел општ. лекар.

ТАБЛИЦА

За шалење и сшишање шеширних лампа у Београду за месец Септембар 1894. год.

Дани	Увечите се у	Угасите се у
1., 2., 3., 4., 5.	Пре се ниште палите.	
6.	7 с. 10 м.	8 с. 30 м.
7.	7 с. 10 м.	9 с.
8.	7 с. 10 м.	9 с. 30 м.
9. и 10.	7 с. 10 м.	4 с. 30 м.
11., 12., 13., 14., 15.	7 с.	4 с. 30 м.
16., 17., 18., 19., 20.	6 с. 50 м.	4 с. 30 м.
21., 22., 23., 24., 25.	6 с. 40 м.	5 с.
26. и 27.	11 г.	5 с.
28.	12 с.	5 с.
29.	1 с.	5 с.
30.	2 с.	5 с.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. утопора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена замене ће се палити и онда, кад се према овим таблицама имале не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угасиће се половина ламна онда, кад исте светле од пре ка до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Августа 1894. год. ЕБр. 3293.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ

У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошки Београда. У времену од 28. Августа до 11. Септембра 1894 год. допутовало 1977, отпутовало 1989. Одјојих су:

а.) Пола: мушког 1796, женског 181.

б.) Вероисповести: православне 1689, римокатоличке 182, мојсијевске 72, мухамеданске 34, свега 1977.

скоро по стопала Христьанин и Турци не ратују — изузимајући неке омање сукобе, који су више вашли пагонетнивања од стране Турака, да они нису заборавили на Европу — али за то време и једни и други окрећу своје оружје на друге стране: Турци на Персијане, а хришћански народи у Европи један против другога.

Није намера да описујемо узроке и ток крваве и чудне верске *тридесетогодишње војне* у Европи, која је вајбоље показала трудо стање организације хришћанских народа и држава, и ако бисмо дужностьу и захвалношћу према онима хиљадама изгинулих *хришћана боровши* на бојиштима европским, да спас *католичке вере*, били поштени да и то изнесемо на утеху и дичну данашњем српском нараштају. Већ смо у место тога пређи на описивање последњи, које је донела српском народу — нарочито онима на Крајини: приморској, хрватској и словенској — ова дуготрајна борба њих на за спас и одбрану Хришћанства.

Мало раније напоменули смо какву су захваљност добили они српски јунаци, што на мору и суху стојаху на пут турској најезди. Ну изгледало је да ће јединих после дица донети бечки мир оној нашој браћи, по другим крајевима аустријским. Али, на жалост, није тако било. Место захвалности, место поворина за своја јуначка дела, српски род добио је — трпов венац. Место мира и одмора, који је требао да наставе ова сасе последњег договора с Турцима и Србима на Крајинама, да опорављају своју инуренту и истрошену снагу; онамошњи наши преци стуиали су у другу борбу, али не са Турцима, већ са онима, који су им дуговали захвалности — са *Хришћанима*. Страшна је она периода историје хришћанских народа, где брат на брата, Хришћанин на Хришћанина, удара жешће него ли на најзећег противника крсту — на Турчина. Струја верске борбе, која у почетку XVII. ст. захвати целу католичку Европу, није могла миновати и праћае границе католицизма, и да не затхтева и ону нашу браћу, коју је несрећна судбина предала у руке препредених језуита. И Србе, следбенике православља нису остављали на миру затуцати своји Лојолини, већ их сталоше кињити и гонити као „неверенике“ и „шизматике“.

Поменули смо, како су хрватски племићи гонили Србе дочелнике на земљама које су им некада припадале, али које су Турци опустили. Та се борба сада настављала још жешће, после сарловске рата с Турцима, и како су досељени Срби стекли од самога пара. права на заузете земље. Хрватски племићи нису онолико могли да прежале своја имања, па чојима су сада били сурети редови српских домова. Рађо би хтела да то буду пашони кметови на не бира средства, да то постигну. Помоно лете тужбе надвојводи и цару, да су то пашоне земље, и да су на основу наследноста права они досељени Срби пашони подложници, а да пашони властима треба да се покоравају, а никако царски генерализма као до сада. Далеко би нас одвело описање те борбе шо сама дезовина Војничке Крајине, већ ћемо само рећи коју о овој у варазданском генералату, а несрећне Србе постиже је шета судба и но свима осталим дезовина.

Земље које су Срби насели у варазданском генералату припадале су загребачкоме бискупу. Ко и сви други Хрвати племићи, тако је и он непред турске навале напустио те земље, а за њим су побегли и његови „кметови“. Срби пак над су се досељени добили су те земље пароком попи-

в.) Постојбина: Србија 1430, А.-Угарска 216, Босна и Херцеговина 54, Црна Гора 15, Грчка 22, Турска 97, Бугарска 28, Румунија 6, Русија 4, Германија 22, Француска 17, Италија 41, остале државе 19, ван Европе 6.

г.) Занимање путника: Тежаци и економи 85, Занатлије 164, Трговци 652, индустријалци 7, шивекуланти и предузимачи 18, Ветеринари 47, Интелигенција (војска) 398, Деца 220, радници и помоћници 78, Пилари и бозаџије 19, надничари и слуге 109.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 12. Септембра 1894. год.

AUFGEBOT

Es wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass

1. der Civilingenieur **Milesch Savcic** wohnhaft zu Belgrad, Sohn des verstorbenen Kaufmannes Teodor Savcic und dessen verstorbener Ehefrau Jelena, geborenen Milowanowic, beide wohnhaft zuletzt zu Svilajnaz.

2. und die Katharina Helene Maria Löw, wohnhaft zu München Tochter des verstorbenen kgl. Kreis „Obergeometers" a. d. Friedrich Christoph Löw, wohnhaft zuletzt zu München und dessen Ehefrau Maria, geborenen Gaubs, wohnhaft zu München, — die Ehe mit einander eingehen wollen.

München, am 17. September 1894.

Standesamt I. der k. b. Haupt & Residenzstadt München.

Mayrhofer.

(L. S.) Standesamtsrat

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 24. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења димњака на зградама општинским.

Кауција се полаже 100 дин.

II. На дан 28. Септембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп права наплате таксе фијакерске.

Кауција се полаже у 600 дин.

III. На дан 4. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине меснна за рачун 1895 год. за храну возова рабацијских возова.

Кауција се полаже у 200 дин.

IV. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зоби за храну коња пожарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

V. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп П. пећање у тани-мајдану.

Кауција се полаже у 40 дин.

VI. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп меса од бобичавих свиња које се кољу на клаоницама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

VII. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења шљива у вароши Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели за ита од ове помешутих права под закуп узети или примити се на закуп, нека означених дана дође и лицитира.

Кауцију ове одређеву полажу српски грађани, а страни дуплo, у готову или српско-државним папирима од предности. Према томе права имаћу да лицитирају само она лица која кауцију полоше.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

VIII. Пошто се одобрена прва лицитација за 12 Августа ове год. а за издавање кавца под чесме „Кнегиње Љубице" под закуп, није могла држати зато, што није било довољно лицитената, — то ће економно одељење, на основу решења суда општине Београдске АБр. 5329, држати другу лицитацију на дан 26. овог месеца од 2—5 сати по подне.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења. Лицитанти полажу пре лицитације по 120 дин. у готову или српско-државним папирима од предности на име кауције.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на сам дан лицитације.

Ко жели горе поменути кавц узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 5329. — Од суда општине града Београда. 1. Септембра 1894 г. у Београду.

IX. Пошто није одобрена лицитација која је држана 13. Августа ове год. за давање под закуп права узимања и продаје кубока, — то ће економно одељење на основу решења суда АБр. 5330, држати другу лицитацију на дан 1. Октобра ове године од 2—5 сати по подне за давање овога права под закуп.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Лицитанти полажу пре лицитације 5000 дин у готову или српско државним папирима од предности на име кауције. Овозину кауцију полажу српски грађани а страни дуплo.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на сам дан лицитације.

Ко жели горе поменуто право узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 5330. — Од суда општине града Београда, 1. Септембра 1894. г. у Београду.

X. Пошто се одређена лицитација за 18 Август ове год. а за давање под закуп права чишћења нужника и помијара, није могла држати из узрока што није било довољно лицитената, — то ће економно одељење а према решењу суда општине Београдске АБр. 5514 држати у канцеларији своју другу лицитацију на дан 6. Октобра тек. год. од 2—5 сати по подне.

Лицитанти полажу пре лицитације 1000 дин. на име кауције у готову или српско државним папирима од предности. Овозину кауцију полажу српски грађани а страни дуплo.

---

(1) Гуљак И.: Кадиви кадд., кн. I. стр. 107.

(2) На истом месту, стр. 106.

стицом и населили их као царску земљу. Кад мишиће српска добрше непријатеља даље од граница, и кад нестаје страха од турске опасне, одбегли племићи стадоше одних тражити те земље као своје. Још при крају XVI. ст. затребаћи бискуп. Н. Стеванић, Селимчки, тражио од цара да му се населени српски народ на његовим земљама са свим потчини.(1) али му бе одговорено, да су они само царски поданици, које браће људе од Турака. Замени његов Петар Доматровић још је ревносније настојао да му Срби плаћају десетак. Кад у томе нађе на неодобравање, овај Јодошки сам одиоче другојаче да ради Србе. Он их тобоже због вере, неби ли их теме принудио да признаду његову спахијску власт. У својој бизнаи није мог о гледати ширење православља, које исповедаху сви досељени Срби у неказашњој бискупској домени. На не мигуће тобоже „правом" неким својим задати у своју власт варошанске Србе, ои се реше, да их гоњењем због верске разлике нагна да му прискоче брат, не би ли их на тај начин натерао на признавање папске власти. Прво ударе на православног владику Симеона у манастиру *Марча*, кога је међски патријарх Јован свргнељиром од 28. јула 1609. г. поставио за *симсиона западног строна*".(2) Бискуп Доматровић не сматраше Симеона друговаљем, до као свог „викара", па га као такавога и сматраше, да ирече у католичку веру; уз то гледаше да одузме добра манастира Марче како би тиме лишио и манастир и владику непосредне потпоре, у извршивању борбе са њим. Тако је ед борбе ово ништа, пре шао спор ово вере, који је Србима много тежи био, него све муке и патње које су иначе морали од својих разних тирана подносите. Јер је сада наступило био час, да их гоне због вере, они чију су веру они сиасли од погумешења; та им је борба још тежа била, што нису имали коме ни да се жале. У питању ово ништа цар их је ревно заштићивао али као натуданти католик, одбрањао је гоњење „неверних" и „шизматичних" Срба. Према таке одлучном непријатељу, без ичије помоћи, Србима је тешко било одржати се — на иак су се већим делом храрро одржали и против тих новнх непријатеља горих од Турака!

Католичан су бискупи, знати, да ће тешко моћи натерати православне Србе, да са свим напусте православље, и прећу у католицизам на су с тога тражили начина како поступно да преведу тај храбри народ у стадо папино. И изненадни су тако звану Унију, која није ништа друго, до „пештачки верски мост, преко којега се прелази из Православље у Римску праву". Како лепо вели један наш правени писац, Владика Симеон видећи да нихако не може издржати борбу са загребачки бискупом, коме је помагао сам цар, пристане на предлоге њесове, да призна Унију, т.ј. шаку само за врховног поглавара прише, а остале обреде правене да врши по канонима источне православне праве. Радило се да се само владика задо бије за унију, а на народ се у први мах није ништа, знајући добро, да ће и он постепено, и неосетно ући у стадо папино. Симеон оде у Рим, где га папа Павао V. г. 1612 потврди са архимандрита манастира Марче, и за владику „католичких Срба *грчкога обреда*" (Episcopus Rascianorum catholicorum ritus graeci). У томе звању по

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана и и на сам дан лицитације.

Ко жели ово право под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 5514. — Од суда општине града Београда, 1. Септембра 1894. г. у Београду.

XI. Према решењу суда општине Београдске АБр. 6109. — економно одељење истог суда, држаће на дан 10 Октобра т. г. од 3—5 сата по подне, другу јавну усмену лицитацију за издавање под закуп општинског плаца у Железничкој улици, по што на првој лицитацији није имало довољно лицитаната.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Кауцију полажу српски грађани 50 дин. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана по подне и и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути плац под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 6030. — Од суда општине града Београда, 9. Септембра 1894. г. у Београду.

XII. Према решењу суда општинског АБр. 6030, држаће се на дан 15. Октобра т. г. од 3—5 сати по подне, друга усмена јавна лицитација, са давање под закуп, водурма под основним школом од Саборне цркве, пошто на првој лицитацији није било довољно лицитаната.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења општине Београдске.

Кауцију полажу српски грађани 100 дин. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе, могу се видети у канцеларији економног одељења сваког радног дана по подне а и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути водурм под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 6109. — Од суда општине града Београда, 9. Септембра 1894. г. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Излази је из штампе

ЈОШ СВЕСКА РОМАНА

„ПАРИСКЕ ДРАМЕ"

или

„РОКАМБОЛЕ, ЛЕГЕНДЕ И РОМИЈЕ"

и може се у Београду добити у књижари Вел. Валозенћа и свима осталим књижарама и већим продавницама.

Цена свесци 0·20 динара.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (каљавога) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За потпалицу шпорета . . . . . 0.30 д.
в) За ужиће . . . . . 0.40 д.
г) За велики ужиће шпорета у гостионици . . . . . 0·65 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.30 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са кошем . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са кошем . . . . . 0.20 д.
з) За палење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Прожељење помијара и нужника.

а) Од једног метра . . . . . 10 — д.
б) Од дана . . . . . 0.50 д.

III. Пеотрорина.

а) Мајка за шипке за једну дана . 3 — д.
б) Обикласке шипљање коње стоје . 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дому . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мали гробници . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . 998.89 д.
д) Велика гробница II. реда . . 1099.39 д.
ђ) Велика гробница I. реда . . 1684.57 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Просте кола са 2 коња . . . 10— д.
б) Кола са опадима са 2 коња . 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . . 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . . 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРИМЕРНИК ОД БЕОГРАДСКОГ КАНТАРА

Од 3. до 17. Септембра 1894. г.

КОЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈВИША	НАЈНИЖА
		дин. пр.	дин. пр.
208	ЈЕЧМЕНИЦА	20	18
10000	ПРАЗНА КУКУРУЗНА	16	15·50
5000	ПРАЗНА ПШЕНИЧНА	16	14
	ПОРАНИЦА		
	ПИЉА БЕЛА (ОД ЈЕЧ.)		
11153	ПИЉА ЦРНА (ОД ЈЕЧ.)	70	60
2110	ПОЗОВА	45	40
40	ПОСКА	4·40	4
174	ПУЋЕ НЕ ПРАВЕ	140	130
	ПУЋЕ ПРАВЕ		
60296	ТРОШКА	100	60
664	ДУВА		
1215	ЛАВУЗА		
174634	ЈЕЧМА	10·80	10·60
2495	КАЛМАКА	140	120
	КОЖА ВОЛОВСКИХ		
5782	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ		
	КОЖА ОВЧИЈИХ		
1168	КОРЕ ВРЕВОВЕ	10	9
	КРЉОВ		
82672	КРЕЧА	3·60	3·20
30346	КРОМПИРА	7	5
18814	КРУШАКА	15	8
2530	КУЉЕВ	60	50
38176	КУКУРУЗА СТАРА	12	11
	ЛАТРАНА		
	ЛОЈА ЈЕТИЊЕЛИНОЈ		
	ЛУКА АРЏИЛАНА		
1241	ЛУКА БЕЛА	50	40
19462	ЛУКА ЦРНА	25	20
	МАСЛА		
1352	МАСТИ	120	115
145	МЕДА	100	80
	ОВАЦА		
130508	ОВСА	9·20	9
2043	ОРАЛА	40	30
282	ПАСУЉ НОВИ	32	30
	ПЕШМЕЉА		
	ПРОСА		
680928	ПШЕНИЦЕ	10·20	9·50
10769	РАЖИ	8	7
	РАБ. КОМ. (ОД ЈЕЧ.)		
	РАБ. КОМ. МЕКЕ „		
2740	РАБ. ИЗБ. ЛУЋЕ „	1	90
27117	РАБ. ИЗБ. МЕКЕ „	45	25
50621	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85	75
	СВИЊА СРЕДЊИХ		
165415	СЕНА	6	5
11744	СИРА	100	60
61000	СЛАМЕ	3	2·50
	СОЧИВА		
13147	УГЉЕНА ДРВЕТ	8	6
120500	УГЉЕНА КАМЕНОГ.	3	2·50
6472	ШЕНИЦАРКЕ	12	10
111001	ШЉИВА СИРОВИХ	10	6
179700	ШЉИВЕ НИЗЕ СУВЕ	15	7
26019	РАЗНЕ СИТНИЦЕ		02
20000	ЦЕМЕНТА		
5535	РАЗНА ПОШРЕБА		
1372	РАЗНО ВОЋЕ		

На житом месту кгр. 200—230.

тврди га и сам цар г. 1612. и нареди крајишким генералима: „да буду у пуном по воље владици, који има исправити погрешке верске(!) и искорењити отпор према праву католичкој вери. те напшити неверне каиним духовним, а да капетани помогну свештеном (оружаном) руком, ако би се Власи (Срби) аминали одредбама владичиним" (!)

Тек после смрти овога загребачки бискуп врати је све пређе одузете земље манастиру Марчи, давши му г. 1618. засебну повластицу на њих. Од тог доба владика је остављен на миру, а народ виђен невиђене своје обреде више ни водио рачуна о владичином пристанку на уношај као ни о његовом путовању у Рим. Смешује је но смрти замењио православна владика.

У оно доба у северној Европи пуниле су се прилна бојишта од пронисене хришћанске крви у хришћанској верској вари, коју вешто из Париза подстицаше кардинал Ришеље указивши у рат једну по једну про-

тестанску државу против припасти Хабсбуровића. У војсци бечког Фесира који се беше усео на све спаге да очува „једино спасавајућу" всикрут озичку пазлизи су се, и многи борци српски и хрватски одо вуд са Крајине. Наше претпе, брањећи утрожену препаст писку, и на бојишгима средње Европе, тако су се показали, да су изда вали страха свакоме, где год би се чуло име дутог Крајишника. Хрвати су гледали да за своје услуге цару, извуку што више користи, какве при обичним приликама не би могли добити. Њих је највише ожалило оно земљиште што су Срби носели. На њихов захтев цар им 1622. г. обећа да Војничку Крајину уреди у њихову корист, т.ј. да ни повратн застарела права на земље које су Срби населили.(!) Али то оста за дуго само обећање.

(наставиће се).

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горњи Јеленин улица бр. 15. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 39. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 „
за стране земље за годину . . 9 „

НЕДЕЉА 25. СЕПТЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

НАРЕДБА
за продају дневних намирница за храну од. грађанства
НА ТРГОВИЦА (ПИЈАЦАМА) У БЕОГРАДУ

Ради уклоњења нечистоће, здравља од. грађанства и што бољег реда на одређеним пијацама, Управа вароши Београда мења буде следеће:

I.
На пијацама дозвољено је продавати:

1.

Разну зелен (поврће) и тушаку паприку коју сељани доносе.

2.

Суву храну, као: пасуљ, кромпир, сочиво, грашак, лукове и кукурузно брашно.

3.

Млеко, масло (путер), пилећи, пачје, јаја, мед, сир качкаваљ и обичан; но обични мора се доносити и продавати само у чистим дрвеним судовима са заклопцем. Свежи сир има се вадити чистим дрвеним кашикама или лопатицама а не рукама.

4.

Прасад до 5 кила, разну перјату живину и дивљач, но ипак се не сме носити незана и на обрамицама, већ само у кошевима и сандуцима.

5.

Свежу речну рибу само на одређеном рибном тргу зими и од 1 Септембра па до 15. Априла у улици пијачној.

6.

На дућанима (будама) пијачног круга, дозвољено је продавати само месо: говеђе, јагњеће, свињско и т. д., но оно мораду бити сагрђено по пређутом пропису и продавати — сецкати — морају чисто и прописно обучени бити.

Сме врсте свежа и сува меса, маст, сме врсте кобасица, шунке, чварци, сланине, сме се држати у дућанима на пијацама од 15. Априла до 1. Октобра, само за време док пијаца траје или у ледарама за лед.

Забрањено је: месо, сланину, кобасице и т. д. носити с пола на дућанима.

7.

Кифле, земичке, млеканд и т. д. само у корпама или на малим покретни металима.

8.

Жито, јечам и кукуруз, за хранљење живине, само у малим количинама — до 60 кила.

9.

Разно свеже воће и шиће природно.

10.

Сви артикли, који су овом наредбом дозвољени продавати на пијацама, морају се држати само на тезгама или корпама, подигнутим од земље бар 25 сантиметара и које се у подне са пијаце имају уклонити.

11.

Забрањено је напајање намирница за људску храну у старим новинама и штампаним хартијама.

II.
На пијацама забрањено је продавати:

12.

Суво грожђе, лимунове, поморанџе, смокве, урме, кестење, роткве, маслине, суву рибу, цигур кафу, пшеничко брашно, хлеб, чешљене, обућу, корде, сне сапуне без разлике, ниже за дивље, грнчарију, стаклариј, дрвенарију и гвожђарију израђеју и неизрађеју, метле, четке, лопате, ниже, грабуље, разну старе и посуће, старе и нове кајише, разне еспапе, као: мануфактурне, ситнарске и тако исто и *колонијално-бакалске* артикле и сне друге рукотворине.

13.

Печење, непанчиће, пржену рибу, разна јела, бурека разна теста, печење и кување кукурузе, шербета, лимунаде, салеп, беду и врућу кафу и чај.

III.
Забрањено је у опште:

14.

Препродавцима и пијларима, куповати до 9½ сати пре подне, а тако исто и торговцима на пијацама и улицама.

15.

Лармање, неудудно викање и привлачење публике за куповину.

16.

Задржавање коза на пијацама и продавање (промене са истих.

Иступници ове наредбе, ако каква за њих више предвиђена прекршним законом, казниће се по § 326. крим. закона а школдлија и вепсирани предмети одузеће се и уништити.

Бр. 1207. Из канцеларије Управе вароши Београда, 7. Септембра 1894. г.

ОБЈАВА

На основу решења Г. Министра војног од 31. Августа ове год. ФЂБр. 5908, и наредбе командира дунавске дивизијске области од 5. т. мес. Бр. 4838 и наредбе командата VII. пукковског округа Бр. 8447 од 18. т. м. позивају се сви обвезници коњаници, одрживци, коњоводи, возари, коњоводи и комородарни редовне војске и оба позива народне војске, да дођу на дан 1. октобра т. г. у 6 сати у јутру на прегледа са својим прописним коњима и прибором а они који дају товарне коње и комору, да ону донесу такође у прописном стању са припадајућим прибором на рази назначената смотре коју ће извршити командант дунавске дивизијске коњице, коњички мајор т. Сима Мићић.

Они обвезници коњаници редовне, и оба позива народне војске, који немају коње, имају собом понети уверење потврђено полицијском влашћу да су сиротног стања, да немају и не могу држати коња, а они који имају младе коње, да поведу такође исто.

Ко од обвезника не следује позиву и не дође на смотру биће кажњен.

Списак обвезника свију напред побројаних јединица, налази се у буду општинском у канцеларији бр. 4. на домаћем спрату из кога се види где је ко уписат и шта ко од комире даје.

Из суда општине града Београда 21. Септембра 1894. год. ДБр. 6565.

О Б Ј А В А

По одобрењу Г. Министра Народ. Привреде од 19. јануара 1893. г. ШБр. 4240 и ове као и прошле године државне сточне сајмове марвена пазарџ ће овде у Лазаревцу на дан 6. 7 и 8 октобра тек. год. на ком ће се поред стоке и сви ово-земаљски производи зак. дозволени продавати.

За путове и све остале удобности сајмова ће благовремено побринуо и уредио.

Ово се јавља трговачком суду ради продаје и куповине.

Бр. 60. Из канцеларије суда општине Лазаревачке 18. Септембра 1894. год.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Филип Ја Ро отпјер од Фебари, по часни грађанин варош с Ниша и Кнаљна, добротвор и пријатељ српски, изволео је предати општини београдској 400 круна у злату за оснивање болнице у Београду за дифтеритске болести.

Одбор и суд општине београдске у име грађана београдских изјављује и овим путем племените дародавцу најтоплију захвалност.

Од одбора и суда општине београдске 22. Септембра 1894. год. у Београду.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
РЕДОВНИ САСТАНАК
држан 10. сент. 1894. г.

Председништво састанком председника, чла суда г. Мих. П. Живадиновић, присуствовали чла суда г. Јов. Антонијевић, од одборника биле: г. г. Јеремија А. Михајловић, Лаза Алимпић Ст. П. Поповић, Лаз ар Милосављић, Милош Живојиновић, Ђорђе Димитријевић, Стева Петровић, Герасим Михаиловић, Јаросим Вукић, Сиромир Јовановић, Живко Кумановић, Фердинанд Ренаст, Живојин Михаиловић, Коста Петровић, Луб. Мишковић, Ст. Д. Поповић, Ив. Д. Стевановић, Ј. Павловић, Зах. К. Поповић, М. Мојсиловић-ковић, Павао Ђ. Радосављевић, Стеван Јовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука, саставље држане 26. августа о. г. и примљен је без измена.

II.

По прочитаку акта истражн. судије за варош Београд Абр. 5899, 5884, 5925, 6240, 6204, 5993, 6023, 5978, 5711, 5924, 5855, 6134, 6114, 5857, 6022, акта истражн. судије из Параћина Абр. 5740, акта истражн. судије из Ниша Абр. 6129, акта истражног судије за варош Београд Абр. 5977, 6115, 6188, 6184, 5796, 6238, 6237, 6241, 6003, 6112, 6135, 6133, 6180, акта истраж. судије из Ниша 5992 и истраж. судије за варош Београд 5898, — којима се траже уверења о владању и јавном гласу оних у њима лица. Одбор је

одлучио:

да су му познати: Анка Синаланин удова, Велимир Николић, Станоје Стаменковић, Непад Јелкић, и Максим Максимовић, оиц.; Илија Јовановић-Кафеџија, слуга, Јока Бабанов, кочијаш, Благоје Илић, кочијаш, Танасије Вељковић, замаџија; Коста Поповић, оиц.; Мих. Михајловић, бив. телеграфиста; Сима Павловић, келнер; Мих. Марковић-Бошња и Живко Никшић — домаћинлук. скитнице, Никита Гавриловић, таљигаш, Марија ж. Лазара Јовановића, кријумчара, Петар Јеротијевић, келнер; Нестор Ристић, млекарица, Стевап Петковић, шилар; Лазар Николић, свирач; Душан Јовановић и жена му Мада, циганин; Јонас — Мађа — Јована, цига-ин; Антоније Стојановић — Таса косарош; да су доброг владања и доброг имовног стања: Душан Тодоровић, бакалин; Ђорђе Соколовић предузимач, Срстен Милић, лозкар, Стеван Максимовић, пекар; Перисда Тасић и жена јој Јелена, Ђорђе Петровић, бакалин; Рафаило Пашковић, златар; Стеван Демаџо, трговац; Давид Русо; мекаш; Јован Кукосић, трговац; да су доброг владања и средњег имовног стања: Марија Протић, овд., Ђорђе Митић, шилар; Живко Спасојевић, шилар; Марко Илијашевић, фотографџија; да је Јов. Нешић, чин. државни, доброг владања и сиромашног имовног стања.

III.

По прочитаку акта дух. суда Тамнавске Абр. 3256 и акта управе н. Београда Абр. 5867, којим се траже упутства о владању Јов. Димитријевића иконом касапске и Грујине Дракића бив. контролора, одбор је — одлучио:

суд општински, да тражена уверења за ову двојицу изда.

IV.

Председник општи одбору ак мишљење жалбу Ј. С. Нешића, пиџара, који тражи уверење о свом породичном односу. По прочитаку те молбе СБр. 13.444, одбор је *одлучио*:

мишљење, да се молиоцу може дати тражено уверење.

V.

На предлог команде жандармеријске Абр. 6000. одбор је — *одлучио*:

20. дана отсуства Николи Норешановићу, њиховом стражару, које ће му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати.

VI.

По прочитаку молбе Мих. С. Протића, апотекара Абр. 5865, одбор је — *решио*:

да се молиоцу Протић потребни дужности присутнике, и да суд на његово место одреди друго лице за присутника

VII.

На тражење среза Тер ишког Абр. 5147 и по прочитаку предлагања грађевинског одељења ГБр. 4147, одбор је — *одлучио*:

кредит од 961·55 дин. (девет стотина шездесет и један динар и 55 стота), за оправку израде, у којој су канцеларије тога среза.

VIII.

По прочитаку реферата опш. мора. лекара Абр. 6251, да се кабаџе два заступа истарених реса, одбор је неће понижењног гласила са тражењем гласила против девет, *решио*:

да се овај предлог одбаци.

IX.

На тражење грађ. одељења ГБр. 4427, да се одреде одборници за чланове комисије за одређивање оса у појединим улицама. — одбор је *одлучио*:

суд општински, да одреди чланове комисије за одређивање оса улицних и да прочише, који ће се одборници изаћи у комисију за пријем појединих радова, материјала и за присуствовање при лицитацијама.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У ЈЕЛЕНИ
СА НАРОДНИМ ЗЕВАЊЕМ У ТУЂИНУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написао
Р. АГАТОНОВИЋ и Ф. М. СПАСИЋ.

(Академијски Сшет Бр. Шћаше награду прошле годишње седнице народне скупш. београдске).

Мото:

— „Перо кам пороснат бит ученик чудне умне и одличне чудоу сказаоу" (Прем. Је да протичном летопису турак скажу, и сказате се турци сказаоу).

Наранзин.

(наставак)

Кад г. 1632. „свеснан" краљ Густав Адолф славним победама јако притесни Фердинанда II. овај потражи помоћи од Хрватског племства, али се они изговорише да морају да чувају границе од непосадног упада. Да их ма колико задовоље он посла изасланике на Крајину да с Хрватима створ уреде по раније обећању.

Кад чуше Срби у ираваднском генералату да долазе изасланици који ће да их стане под власт крв. баца и загребачког бискупа сви се узбуне на на општем скупу у селу *Ровишку*, одуче изаслаиицм: да ће разиће умрети, него ли доћи под власт поп ова и племства; а ако им краљ не ће дође праница. да ће тражити свога другог господара.(*) Срби су знали како племића посту пају са својим „чиетовима", а опалили су и бушења бискупова ако вере плаховс; па су говели да се врате у Турску, него да ни у веру дирају. Ова народна расположење у ираваднском генералату најбоље нам из поси истиватост Сиичанјанина тврђаве, да су ти Срби са пашалом Сиисовом примали државну (католичку) веру хрватску. Царски изасланици и крајишки генерали кад видеше таку одлучност Срба пресе хри. госпоја, одговорише цару: да овај народ никако не дира, већ да га и даље остави под својом власшћу, јер ће се иначе вратити у Турску, а то би било опасно по аустријску државу.

Цар радо прими такав изаиштај, јер одвајали војничке крајине од Хрватске створио би област, из које би он вол и могао попуњати редове своје војске у пресној војни која јако бешњаше. Свиван за измеру цареву Хрвати стану сами спречавати гоиити Србе. А кад овима то досаде, пошаљу сами цару депутацију, коју је водио шанчанин архимандрит *Максим Предојевић*. Цар их лепо прими у Регенсбургу. Срби су пахтевали: да их не продаје бану и бискупу; да им не дирају у осиле које су они населили, а они ће границе бранити од Турака; да им се за добра и законита управа; и да им за владику утврди архимандрита Максима. Цару се додаде ова изјава Срба одмах; изјаве „Statuta Valachorum"(*) — залоп који је обухватао сва државно-правна и војничка нарефења за уређење једне засебне области. По овоме статуту, гавана управа пражданским генералатом дата је царском генералу, капетанима и народним кнезовима. Беле је три капетаније, у Крижевцу, Копривници и Иванићу. Кнезови су бирани по селима а капетане све три капетаније бирали су судије

(*) Ово исто исказ, стр. 209.

(*) Ово статут познавши је у Напољеонској: Hist. mil. sp. ses. 3. стр. 65—87.

X.

На тражење друштва „Краљ Декански“ АБр. 6144, одбор је решио:

да се ослободе општин. трошарине 5 сандука коњака, што су друштву поклонили Браћа Метаксас из Пиреја.

XI

Предсједавајући известилац одбор, да је Пера А. Јовановић, бив. трг. ужас од дражине подаваоци прошле јесен у Вогању узина, да на њему под наносима могућима склада дрвље; да је почео да пада по старој линији, што му је узрок прописи општ. београдске забрањено да је узидао тога пашло суду мећу, да му суд дозволи, да оне дрвље подигне по старој линији, а он ће, ако оштинари пристуни регулацију те узме, да да је суд општинари решењем спојам од 26. августа 1894 г. АБр. 5682 одбио од тужбеног, остајући 1894 г. АБр. 5682 одбио од тужбеног, остајући дрвља и даље при радионица са којег је суд тражио, да му се оне дрвље забрани; да је сада позвао одбор жалбу против тог решења судског

На саслушању свога одбора и на прочитану жалбе АБр. 5768, одбор је — решио:

да се молилац Пера А. Јовановић одбије од тражења, одобравајући у свему решење суда АБр. 5682.

XII.

По прочитаној протоколи заштитарије ГБр. 4401, дражне за пород каларе од дозволе замена у Калубарској улици, одбор је — решио:

да се пород каларе и тротоара од дозволе замена у калубарској улици уступи Ристи Крстићу овд. предузимачу, као најнижем понуђачу, по прописаним погодбама и по цени и то: за квадрат од 2·63 дин. (два дин. и шездесет и три п. д.) од квадратног метра; за тротоар по 2·23 п. д. (два динара и двадесет и три паре) од квадратног метра.

(Наставиће се)

ОБЈАВА

Суду општине београдске потребна је једна зграда од 1. новембра ове године на основу њихову квартa саманачког.

Зграда ова треба да је пидка. здрава и да одговара хигијенско санитетским прописима за становање; да се налази у ровну кварта саманачког, и да је толико велика да у њој може бити 6 учионица за смени тај ђака.

Ко има оваковну зграду и жели је дати општини под закуп за наименьу цел, нека поднесе суду писмену понуду најдаље до 1. октобра ове године.

У понуди треба да буде означени: где се кућа налази (улица и број) колико и каквих одељења има, колики трошки на ние кирије годишње и под каквим је погодбама даје општини, као и за које време.

АБр. 6458. — Од суда општине града Београда, 17. септембра 1894. г. у Београду.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Септембар 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1., 2., 3., 4., 5.	Пеће се целом палити.	
6.	7 с. 10 м.	8 с. 30 м.
7.	7 с. 10 м.	9 с.
8.	7 с. 0 м.	9 с. 30 м.
9. и 10.	7 с. 10 м.	4 с. 30 м.
11., 12., 13., 14., 15.	7 с.	4 с. 3.. м.
16., 17., 18., 19., 20.	6 с. 50 м.	4 с. 30 м.
21., 22., 23., 24., 25.	6 с. 40 м.	5 с.
26. и 27.	11 с.	5 с.
28.	12 с.	5 с.
29.	1 с.	5 с.
30.	2 с.	5 с.

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошн Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама нпаше не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угасиће се половина лампа онда, кад неће светле од пре на до после по ноћи.

Од суда општ. пар. Београда 30. Августа 1894. год. ЕБр. 3293.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. Према решењу одбора општине Београдске АБр. 6384. — Суд општине Београдске набавиће путем офертазне лицитације 605. мет. хвати дрва за огрев основних школа и осталих одељења.

Понуђачи који желе примити се оне набавке, треба да поднесу своје оферте у затвореном коверту до 1. Октом. оне год. до 12 сати пре подне.

Уз оферт треба да положе и 1800 дин. на име кауције у готову или српско-државним папирима по вредности.

Овакову кауцију положу српски грађани а страни дуплу.

Остале погодбе о набавци дрва могу се видети сваког дана у економном одељењу овог суда.

АБр. 6705. — Од суда општине града Београда, 24. Септембра 1894 г. у Београду.

II. На дан 4. Октобра од 3 –5 сати по подне, за набавку потребне количине меснина за рачун 1895 год. за храну волова рабацајских позова.

Кауција се полаже у 200 дин.

III. На дан 8. Октобра од 3 – 5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зобн за храну коња пожарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

IV. На дан 11. Октобра од 3 – 5 сати по подне, за давање под закуп П. пешине у тан-мајдану.

Кауција се полаже у 40 дин.

V. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп меса од бобинских свиња које се кољу на клаоницама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

VI. На дан 26. Новембра од 3 – 5 сати по подне, за давање под закуп чишћења нужда у варошн Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

и његово наслеђивање. Ну најважније је оно место у статуту, где кад говорна парећује: изванни (читаш: српски) народ никаквим скупчавањем и уједињењем нетакнут живи у својим обичајштина, јер ни сила задржа само њихову заштиту и главну управу тако, да она највишој управи нашега Величанства и нашим наследницима, наслонитих угарским краљева, а њихом другом бољу поставама; за то је наша особита воља, да у будуће они буду поштовани и послушни онима, од нас и наших наследника из више воље и жеље самостојним законодавцима и управитељима (Gesetzgebern), и тако живе, да њихове ни у особи, ни у имовини штете не чине...“

Ово је прва службена акта, којим се Војничка крајина уређује као засебна област аустријска, која њима само од цара. Он је прва основа за управу Војничке крајине, коме су доцније додавале само допуне — *но је управо прва правна почетак војничке управе у Војничкој крајини.* Овај је акат врло важан за политичку историју нашега народа на Крајинама. До овога доба за њ су се отимали хрватски племићи и бискупи, с једне и цар с друге стране; али од овог доба, народ наш стуни у потпуно подавство цару, и нехаје које је каквано, нису више сходна хрватских племића, већ царева. На преме томе и нехаје министра Марије не сматрају се више као дар бискупа Домитровића. Сту пајући под окриље царево. Срби више нису имали разлога да се боје од нанетања унше; цару пак и деговни генерали нису више јиште у ратују, да због верске нетрпељивости гоне и прогоњу Србе, који им сада у верској борби јако требују. Шта више, већ је у Регенсбургу потврдио Максима као православног(*) владику.

Ну перед свију јасних одредаба овога статута царевог, датог Србима, нарочи те вераши, напињутя да нашу управљају по својој вољи, пазаваши су у њему тачака, које су објашњавали на свој начин, како њима годи. Народ је од тога опет патио, али му то није била толико тешка невоља, колико га је јако пекнало и изгледа то што су језуите и бискупи хрватски, непрестано мутили по народу, приказујући га на увију. Вредни владика Максим одлучно је устао противу њих, не хотећи признавати архонну власт њихову, те га с тога језуите оптуже: да је устао *„одлучно против увођења оне вере“*. Верујемо Сивчикасу(*) да је у овој борби употребио владика и ратно оружје своја народа, само да се одбрани од безочних напада католичких. Али је најпре морао позвати, и цела затворе у тамницу, одакле више нијс видео бела света.(*) Тако је жалосно свршио живот овај вредни владика српски, катрени бранилац српскога имена, верни народности. Његови наследници имали су још за дуго имоте тешке борбе, док нису инсперили заштиту православља.

(Наставиће се)

(*) Сивчикасов Т. Рет. hist. ser. II. стр. 145.
(*) Гербић М. Карак. нар. ист. I. стр. 200

Остале погодбе о оним закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели ма шта од овде поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека означених дана дође и лицитира.

Кауцију овде одређену полажу српски грађани, а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности. Према томе права имају да лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

VIII Пошто није одобрена лицитација која је држата 13. Августа ове год. за давање под закуп права узимања и продаје цубока, — то ће економно одељење на основу решења суда АБр. 5330, држати другу лицитацију на дан 1. Октобра ове године од 2—5 сати по подне за давање овога права под закуп.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Лицитанти полажу пре лицитације 3000 дин у готову или српско државним папирима од вредности на име кауције. Оволику кауцију полажу српски грађани а страни дупло.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на сам дан лицитације.

Ко жели горе поменуто право узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 5330, — Од суда општине града Београда, 1. Септембра 1894. г. у Београду.

IX. Пошто се одређена лицитација за 18 Август ове год. а за давање под закуп права чишћења нужника и помијара, није могла држати из узрока што није било довољно лицитаната, — то ће економно одељење а према решењу суда општине Београдске АБр. 5514 држати у канцеларији својој другу лицитацију на дан 6. Октомбра тек. год. од 2—5 сати по подне.

Лицитанти полажу пре лицитације 1000 дин. на име кауције у готову или српско држ. вним папирима од вредности. Оволику кауцију полажу српски грађани а страни дупло.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на сам дан лицитације.

Ко жели ово право под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 5514. — Од суда општине града Београда, 1. Септембра 1894. г. у Београду.

X. Према решењу суда општине Београдске АБр. 6109, — економно одељење истог суда, држаће на дан 10 Октобра т. г. од 3—5 сати по подне, другу јавну усмену лицитацију за издавање под закуп општинског плаца у Жељезничкој улици, пошто на првој лицитацији није имало довољно лицитаната.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Кауцију полажу српски грађани 50 дин. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана по подне а и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути плац под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 6030, — Од суда општине града Београда, 9. Септембра 1894 г. у Београду.

XI. Према решењу суда општинског АБр. 6030, држаће се на дан 15. Октобра т. г. од 3—5 сати по подне, друга усмена јавна лицитација, са давање под закуп, подрума под основном школом код Саборне прикве, пошто на првој лицитацији није било довољно лицитаната.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економ ог одељења општине Београдске.

Кауцију полажу српски грађани 100 дин, а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе, могу се видети у канцеларији економног одељења сваког радног дана по подне а и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути подрум под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 6109, — Од суда општине града Београда, 9 Сентембра 1894 г. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изашла је из штампе

II-га СВЕСКА РОМАНА

„ПАРИСКЕ ДРАМЕ"

или

„РОКАЈБОЛО, БЕГУНАЦ С РОБИЈЕ"

и може се у Београду добити у књижари Вел. Валожића и свима осталим књижарама и већим продавницама.

Цена свесци 0·20 динара.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За неузидан шпархерд . . . . . 0.20 д.
в) За узидан . . . . . 0.40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д
е) За чишћење чупкова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чупкова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0.20 д.
з) За пљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од ахона . . . . . 0.50 д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . . 1684.57 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 17. до 24 Септембра 1894. г.

Килограма	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		Малешева		Пајнаша	
		дин.	пр.	дин.	пр.
526	АРНАЏИКА	22		21	
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	БРАШНА ПШЕНИЧНА				
	БОРАНИЈА				
	ВИНА БЕЛА (од лит.)				
518	ВИНА ЦРНА (од лит.)		70		60
2110	ВОЛОВА	40		37	
	ВОСКА			4	
34	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
32742	ГРОЖЂА	60		30	
1573	ДУЊА	15		10	
1276	ЈАБУКА	10		7	
35722	ЈЕЧМА	10	80	10	60
1357	КАЈМАКА	140		125	
344	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
2125	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
1292	КОРЕ БРЕЗОВЕ	10		9	
	КРАВА				
41080	КРЕЧА	3	60	3	20
10377	КРОМПИРА	7		5	
19352	КРУШАКА	15		5	
2126	КУЛЕЉЕ	60		50	
14698	КУКУРУЗА стара	13		12	
121	КАТРАНА				
	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРШЛАМЕ				
1555	ЛУКА БЕЛА	50		40	
7379	ЛУКА ЦРНА	25		17	
	МАСЛА				
209	МАСТИ	120		115	
24	МЕДА	80		70	
	ОВАЦА				
44220	ОВСА	9	20	9	
1685	ОРАЈА	50		30	
2029	ПАСУЉ НОВИ	32		30	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
309665	ПШЕНИЦЕ	10	20	9	50
3273	РАЖИ	8		7	
	РАК. КОМ. (од лит.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
	РАК. ШЉ. ЉУТЕ „				
18143	РАК. ШЉ. МЕКЕ „		45		25
29612	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
169420	СЕНА	6		5	
1152	СИРА	100		70	
69980	СЛАМЕ	3		2	50
	СОЧИВА				
5672	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	7		6	
112000	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
615	ШИШАРКЕ	10		9	
81312	ШЉИВА СИРОВИХ	10		5	
60145	ШЉИВЕ НОВЕ СУВЕ	16		7	
28986	РАЗНЕ СИТНИЦЕ				
10000	ЦЕМЕНТА				
1538	РАЗНА ПОВРЋА				
	РАЗНО ПОКЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јованова улица бр. 15. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 40. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . 3 „
за четврт године за годину . . 1 „ 50 „

НЕДЕЉА 2. ОКТОБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСНИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИШТВУ НА ОНЕМУ СУД А СВЕ ПОРОШЕЊЕ ВАЉА ДА УПУЋЕНО
Рукописи се враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

држан 10. септ. 1894. г.

Председник поднео је извештај о раду суда г. Мих. Н. Живадиновић, пописивачко око суда г. Јов. Антонијевић, од одборника сви: г. г. Јеремије А. Милићевић, Јаков Антонић Ст. Н. Поповић, Вел. Ђе Живадиновић, Милош Марковићевић, Ђорђе Димитријевић, Сима Петровић, Гаврило Миловановић, Лазовић Поруга, Спасоје Јовановић, Живко Куновановић, Фердинанд Ронет, Недељко Марковић, Коста Петровић, Јеф. Миловић, Ст. Д. Поповић, Н. Д. Стевановић Ј. Колонић, Вел. К. Поповић, М. Живадиновић, Никол. Ђ. Радосављевић, Стеван Јовановић.

(Свршетак.)

XIII.

На прочитаку молбе сеоског бошарџије АБр. 5019, којом моли да се њему уступи напаљивање такође општинске на бесу за 1895. год. а он — сеоска, да отсутном плаћа општина сваки трн месеца у напред као што је до сада било, а за годишњу цену од 3000. дин. — одбор је решио:

да се напаљивање такође за продају бозе у варошки уступи за 183-шесту годину сеоској бошарџиском за 2000. дин. годишње, с тим, да ову суму сеоски плаћати у тромесечним ратама у напред. Посебне изложење о решењу одборском од 27. Јануара 1894 год. АБр. 377. вреде и за ово уступљење.

XIV.

По прочитаку претходна лицитација ГБр. 4402 и 4515. држаних за отпошиљање земље у Колубарској и Београд. улици и за продужење канала у Колубарској улици одбор је одлучио:

да се она оба предмета врате грађевинском одељењу, да оно и по једном и по другом предмету изради планове из којих ће се видети, колико се земље има отеко пата и каких размера ће бити канал.

Да грађев. одељење у будуће пре држања лицитације за канал грађевински посао увек изради тачно планове и стави их за читатнима на увид. Осим тога, да код се решења о грађевинским сеткарима увек буде у одборској седници дотични инжињер, ради давања потребног обавештавања.

XV.

По прочитаку претходна лицитација АБр. 5885 држане за давање под закуп куће општинске у Абаџиској улици, одбор је решио:

да се куће општинска у Абаџиској улици Бр. 20. уступи под трогодишњи закуп, од 1. Јануара 1895 г. до 1. Јануара 1898. год. Илији С. Илићу. под. трг. за 960·05. дин. (девет стотина шездесет дин. и пет п. д.) годишње кирије, под погодбама прописаним за овај закуп.

XVI.

По прочитаку претходна лицитације АБр. 5885 држане за давање под трогодишњи закуп три општинске дућана у Котарској улици, одбор је решио:

да се три општинска дућана у Котарској улици уступе под трогодишњи закуп, од 1. Јануара 1895. до 1. Јануара 189-осме године Димитрију Х. Фићо за цену од девет стотина и два динара годишње за сва три дућана.

XVII.

По прочитаку претходна лицитације АБр. 5613 држане за давање под закуп општинског плаца под новом магацина у бари Венецији, за који лицитације није било ни једног лицитанта, а по прочитаној молби И. Бајловића и Синова АБр. 5642 по овој ствари, — одбор је решио:

да се општински плац код новог магацина у бари Венецији уступи под трогодишњи закуп од 1. Јануара 189-осме године досадашњим закупцима Игњату Бајловићу и Синовима за сто динара годишње кирије.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

СА НАРОДНИМ СЕЋАЊИМА У ТУРАКУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАО

Р. АГАТОНИШЕВ. и П. М. СПАСИЋ.

(Овенчавајући Сиоче Вел. Школе народног праве одлуком школског народног савет. бесједника).

Мото:

— „Шеја нам паметат бог уживи чувен ваш и славни чувајр живиј!" (Речи је до пређашње кудовости чуђен живиј, и сећати се чуђен славни).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

У сред оних горких мука и искушења, која је српски народ на Крајинама место захвалности добијао од својих суседа, које је спасао од Турака на данко је чудо појава, да су поједине гомиле Срба из разних крајева подјармљеног Српства, под Турцима непрестано преселиле у хришћанске земље, и ако виде добро, да их ту тако не чекају лепши и недрији дани. У толико је интересија та појава, што се баш у варађдинским генералат, где се обог ушље водила најжешћа борба, овог села доста нељки број Срба из суседних српских крајева. Ну то се може објаснити тиме, што је у варађдинском и карловачком генералату напедена војничка управа непосредно цару подчињена, а Срби су позели као војници да слушају једнога господара, него ли ниже њих.

Да прегледамо редом главнија преселења нашега народа у делове Војничке Крајине, настањујући онде где само раније (стр. 432 и даље) прекинули, па до половине XVII. ст.

Насељена српска у варађдинском генералат настањена су се и после 1600. г. и то код у њени код у мањи гомилама.[1]) У јануару 1612 г. надвојвода Фердинанд дала већу у Грацу, да је на граница не зина број Срба слабо заштићен градовима, и тражи да се нека места боље утврде. То буде извршено, на подигну још две нове стражаре и кастел у Дервиљ те тим утврде Дрежу а нарочито обезбеде улаз Турака из Камењице. У утврђеном местима сместе се гомиле ново досељених Срба.[2]) Колико је пак било срба у ово доба у овом генералату, види се из једног извештаја од г. 1626. где се помену до *1200 породица*. А из пет година после овога првог пребројавања, спомиње се да је ту било толико Срба, да их је дневно по 800—900 увек било на стражама, спремних за сваки случај а они бројеви тек не казују, да број ранијих досељеника није нарашћивао непрестано новим досељеницима. Из извештаја комисије од 1679. г. за последњих двадесет год. (1659—1679) нови насељеници населили су *девет* нових села. А прарашћај досељеника потврђује и извештај варађдинске регименте, која је сва више увећавала број војника услед нових досељеника.

Исто тако и *Приморска* крајина имала је у ово периоду нових српских досељеника из Лике. На неколико година после ових насељења у Лапу и Крипоту, спомиње се српски родови, који се настањују у *Вргинац*.

[1]) Hiltermann: Die Serben Ansiedlungen etc. 8. 60.

[2]) На исти начин, стр. 82.

XVIII.

Председник општег збора по решењу општ. начелства аустро-угарског народног друштва, од 9/21 Јуна 1894. год. ББр. 5839, позива чланове друштва, да у року од 8 дана, од дана објављења ове огласе, изволе изјавити, да ли желе, да се њихов чланак, који је за награду предат, отвори и да им се награда преда, или да се чланак са свима прилозима њему повраћа.

Председник: Др. Ј. Шлосер.

Секретар: Ф. Шмит.

XIX.

Одборник г. Милан Ж. Марковић тражи да се улица Савска и Савска стокарница редовно поспе.

Председавајући је наложио:

да ће надати потребну наредбу за ово поливање.

ОБЈАВА

По одобрењу Г. Министра Народ. Привреде од 19. јануара 1893. г. ПБр. 4240 и ове као и прошле године држаће се тродневни марвени пазарји овде у Лазаревцу на дан 6, 7 и 8 октобра тек. год. на ком ће се поред стоке и сви остали производи продавати.

За путове и све остало удобности суд ће благовремено побринути и уредно.

Ово се јавља трговачком свету ради продаје и куповине.

Бр. 60. Из канцеларије суда општине Лазаревачке 18. Септембра 1894. год.

ОБЈАВА

Општина варошице Александровца у срезу Жупском и ове године држаће тродневни пазарји о св. Петри 14. 15. и 16. Октобра ове године који ће бити на запад ном крају варошице, и на које ће се сви они земаљски производи законом одобрени продавати.

Ово се јавља трговачком и осталом свету на знање.

Од суда општине вар. Александровца Бр. 1525. — 15. Септембра 1894. године у Александровцу.

ВОЈНЕ НАБАВЕ

На дан 8. Октобра ове године држаће се у интендантури дунав. дивиз. области јавна усмена лицитација за набавку доленаведених артикала људске хране за одјељ. гарнизон а за 1895 год. и то:

15.000 кила лука кромпир у вешу.
20.000 „ кромпира;
40.000 „ купуса слатког и
80.000 комада паприке зреле у меснати.

Кауције полажу српски грађани 10, а странци 20%, од изнашајуће цене.

Услови се могу видети у интендантури сваки дан па и на дан лицитације.

Позивају се имаоци оних артикала, да на лицитацију дођу.

Лицитација почиње од 9 пре а свршава се у 1 сат по подне.

Од команде дунавске дивизијске области. 27. Септембра 1894. год. ЕБр. 6806. у Београду.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Октобар 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1., 2., 3., 4., 5.	Неће се ништа палити.	
6.	6 с. 20 м.	8 с.
7.	6 с. 20 м.	9 с.
8. 9. и 10.	6 с. 20 м.	5 с.
11., 12., 13., 14., 15.	6 с. 10 м.	5 с. 20 м.
16., 17., 18., 19., 20.	6 с.	5 с. 30 м.
21., 22., 23., 24., 25.	5 с. 50 м.	5 с. 30 м.
26., 11 с.		5 с. 40 м.
27. и 28. 12 с.		5 с. 40 м.
29. 1 с.		5 с. 40 м.
30. 2 с.		5 с. 40 м.
31. Неће се ништа палити.		

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошн Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама имале не ће палити.

3. У 11 часова пре по ноћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светло од пре на до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Септембра 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај варошн Београда. У времену од 11. Сент. до 25. Септембра 1894 год. допутовало 1564, отпутовало 1576. Одкојих су:

а.) Пола: мушког 1414, женског 146.

б.) Вероисповести: православне 1328, неправославне 160, мојсијанске 52, мухамеданске 20, снега 1560.

в.) Постојбина: Србија 1203, А.-Угарска 174, Босна и Херцеговина 19, Црна Гора 3, Грчка 4, Турска 60, Бугарска 17, Румунија 10, Русија 2, Германија 21, Франц. 3, Италија 26, остало државе 12, нас Европе 6.

г., Занимање путника: Земаља и економа 59, Занатлија 156, Трговца 611, индустријалца 5, шпекуланта и предузимача 18, Гостионичара 36, Интелигенција (војска) 286, Јавна 74, радника и помоћника 94, Пијара и бољара 13, надничара и слуге 89.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 27. Септембра 1894. год.

Године 1609. побуне се Срби због великог пања и протерају бега рибничког; не смејући чекати турску војску крену се на запад страна у Приморску Крајину. Једне с њиховом *Теодосијем* — на 80 кућа — оду у Подгорје код Баја. Неки оду у службу Мајчанића. На 33 породица оде у Бриће. Кад поочаћин генерал пође је на 550 душа тих нових насељеника код Сења и онако их оцењује: „*Људи су врло добро одевени и богати су благом и сем остали*". Они су се населили код Брлога. На земљи коју ми је узету њиховом сеоском кнезом Тушић да браће Примрође од Турака. Год. 1611. Тушић је ту у насеље још 4 српска села из Лике, које су собом потерали саме стоко до 2500 комада.(1) Овакових досељавања у Приморје бивало је чешће и доцније.

Знатније је насељење Срба, које је г. 1658. из босанске Усоре, сеоски кнезови Херберштајн, он их онако оцењује, „Ове Усорце хвале ми са свију страна моји стари Граничари, што су под мојом управом, и веле, да су то витезови и најпоштенији људи између свију Крајишника. што их је под Турцима". Једно одељење око 30 кућа одвео је војвода *Милојко Мандић* у карловачки генерал; друго одељење населило се на Рашком пољу у Приморској Крајини. Сви су ови насељеници постали војници, раширили по странама приморским. Било их је толико, да су доцније, као што ћемо доцније помену, да ноге потуци чатају појску јединога бесједног паше турског. — Ако се само сетимо, како су сељани Ускоци све до зла, свога расељења из Сења не престано ухађали у турске пределе, сваки ће лако моћи појмити, како је велики број оних Срба, који су у редове своје попуњавали, онда нам може бити јасније слика српских сеоба у Приморску крајину: да није било ни једног места у непокорној Војничкој Крајини које је у се примило толико српских душа, колико само ова Приморска крајина.

Готово у исто доба, са доласком српских погланика у Брић и Брлог, населили су Срби и онај *простор између Брлога и Оштуна*. У лето 1609. г. пређе до 532 душе из Турске и населише се у *Оточу, у Мутилом* и у *Плитвицама*. Тра српска кнеза, који су без сумње и повели ту собу, одоше у име своје досељене браће, у Грац, да моле надвојводу, за допуштење, да се насеље „код Пашинског испод Капеле, између Брића и Оџулина и око пода Дрегуље и Јасенице", напомињући да их има за оружје до 120 људи. Још обећавају да ће за 2—3 год. довести од својих пријатеља из Турске, 2—3000 добрих војника, који би појачавали све хланце од Сења на Сплу, Оџулин и на Тоуљ. све до Карловца. Та су места заиста у ово доба била на међи турској и аустријској граници. Њих су држали и бранили све саме Срба граничари, што сведочи и народна песма:

„Пеливано Туре уз тамбуре:
„Да ми нађе Хајка на Трошу,
„Оџулина града бијелога,
„Што их браше јуни Граничара,
„Све бе вође до Љубљане биле".

На молбу Срба 19. авг. 1609. надвојвода им одобри да остану на месту где су се скупили. Кнезовима одреди војничку плату и у Пашинском подиже пову кулу за одбрану; а све способне узме одмах у службу граничарску. К ово прво насеобине у Пашком чешће су долазили нови насељеници. Године нас 1639. опет се у Пашинском насељено 255 душа српских из Лике.

(1) Грбић М: Карловц. владике, кн. I. стр. 69—95.

СТАТИСТИКА СМРТНОСТИ

у месецу Јулу 1894.

Смрт је умрло 96, од којих су 46 мушких, 50 женских.

По вероисповести: православне 82, католичке 10, протестантске —, мојсијеске 4, мухамеданске —.

По месту рођења: 73 из Београда, 14 из Србије, 9 из других држава.

По деловима вароши: 8 из варошког кварта, 10 из теразијског кварта, 8 из саманлијског кварта, 15 из дорћолског кварта, 27 из палилулског кварта, 19 из врачарског кварта, 9 из Топчидера.

По брачном стању: 70 неожењених или неудатих, 23 жењених или удатих, 3 удовица, — разведених, — канбарчких.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 25. Септембра 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА

У месецу Августу 1894. г.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У ком крају	Број	Тврда слама	Дашчане	Ћерамит	Сламом	Остало	СВЕГА
У 1. варошком	—	—	—	—	—	1	1
„ 2. „	—	—	—	—	—	—	—
„ 3. „	—	—	1	—	—	—	1
„ 4. „	—	—	—	—	—	1	1
„ 5. „	2	—	—	—	—	1	3
„ 6. „	—	—	—	—	—	—	—
Изван вароши	—	—	—	2	—	—	2
СВЕГА	2	1	1	2	—	3	8

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Недеља	Понед.	Уторак	Среда	Четврт.	Петак	Субота	СВЕГА
Од 6 ујут. до 12	2	1	1	—	—	—	—	4
Од 6 у 12 ујут.	—	1	—	—	1	1	—	3
СВЕГА	2	2	1	—	1	1	—	8

Напомена: Од оних пожара само се 1 догодио у јулу месецу, а то у кварту палилулском у кршу а у недељу пре подне; сви други збили су се у месецу августу.

Из статистичког одељења суда општине варошн Београда 20. Августа 1894. г. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 4. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине меснина за рачун 1895 год. за храну поноса рабацијских пилона.

Кауција се полаже у 200 дин.

II. На дан 8. Октобра од 3—5 сати по подне, за набавку потребне количине јечма и зоби за храну коња пожарне чете.

Кауција се полаже у 600 дин.

III. На дан 11. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп II. пекиње у тиш-мајдану.

Кауција се полаже у 40 дин.

IV. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп меса од бобичавих свиња које се кољу на клаоницама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

V. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења шпада у варошн Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о оним закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели да шта од оне поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека означених дана дође и лицитира.

Кауцију овде одређену полажу српски грађани, а странн дупло, у готову или српско-државним папирима од предности. Према томе права имају да лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јула 1894 год. у Београду.

VI. Пошто се одређена лицитација на 18 Август оне год. а за давање под закуп права чишћења пушница и пом-јара, није могли држати из узрока што није било довољно лицитената, — то ће економно одељење а према решењу суда општине Београдске АБр. 5514 држати у канцеларији своју другу лицитацију на дан 6. Октомбра тек. год. од 2—5 сати по подне.

Лицитанти полажу пре лицитације 1000 дин. па ние кауције у готову или српско државним папирима од предности. Овозвку кауцију полажу српски грађани а страни дупло.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на сам дан лицитације,

Ко жели ово право под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 5514. — Од суда општине града Београда, 1. Септембра 1894. г. у Београду.

VII. Према решењу суда општине Београдске АБр. 6109, — економно одељење истог суда, држаће на дан 10 Октобра т. г. од 3—5 сати по подне, другу јавну усмену лицитацију за издавање под закуп општинског плаца у Железничкој улици, по што на првој лицитацији није имало довољно лицитената.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Кауцију полажу српски грађани 50 дин. а страни дупло, у готову или српско државним папирима од предности.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана по подне а и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути плац под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 6030. — Од суда општине града Београда, 9. Септембра 1894 г. у Београду.

У ово исто доба на овим старосеоцима у *Олову*, што још пролазга ст. беху ту дошли, доведен је *на силу* из Турске, из *Петрова поља* (данас Петрово село) по већи број Срба. То сведочи сеоски капетан Херберштајн у своме извештају од 16. маја 1642 г.: „Познато је, како је г. генерал пре но другу годину од прилике са целом војском од 4 000 људи ударио на Петрово поље, и тамошње Србе *силом одвео, а оне који не хтедоше поћи, дао је посећи и поробити*“.

Овај опкат је најбоље доказ да се разувере сва она историографија, где бројимо и г. Шафарика, што се убиство доказујући: да су се *сви Срби доброволно масовима* по земљама под власшу Хабсбуршкога, и да их нико није посебно да се исељавају!

Од почетка XVII. ст. насељавања Срба у *Поморској Далмацији* непрестано су рата тако, да је већ г. 1622. тамо било у три српских општина са 48 кућа и 1160 душа, од којих је одвојено 300 појачања. Поносну оних људи огушивши пасеоски чешће је исељавао појединс чланове, Срба из Турске, и најпотпије су оне од г. 1632. и т. 1639. када се исељене Срби из околине манастира *Томиле*. Тада су Срби насељени *Витуре*. Као год што су хрватски племићи у варађинском генералату тражили да Србе поробе, то су исто и с оним чинили. Та се борба око земље ни брзо окренула у верску, која се и дан данас тамо води.

О осталим сеобама српским у тућини у доњиње доба разговорићемо у другом делу ове расправе, а овај део да завршимо описом опет последњег рата бечког бесара са Турцима, који је управо био предигра овом великом чину који ће се почети одигравати на српском земљишту у другој половини XVII. столећа.

Тридесетогодишња војна између Католика и протестаната јако је ослабила моћ бечких бесара. Свакако им углед међу осталим европским владарима беше посрнуо, а увуштрашњи склоп државног организма беше јако уздрман. Војна снага исцрпљена, а границе према Турској пареиним готово су остале без одбране, јер сва граничарска војска попуњавање бојне редове против Шведа и Француза. У таким приликама доба времена и разорљива елементар, да по каже, како је слаба својим веза сних делова онога конгломерата, којим ни Беча владаху зукани Хабсбурговићи. Најпре *Бетленова буна* у Угарској (1619) а за тим још јачи *Ракоцијева устанак* (1644) у Ердељу и Мађарској, нису ништа друго, него одјек посрнуле моћи бечких бесара. Али није само то. Умор и малаксалост, која завлада међу хришћанским странама, заинтересиу у овој великој верској војни, у последњим годинама њеним, привуче поносна њижну Турске на Европу, не би ли у тој згодној прилици поправила своју у последње време посрнулу углед и сјај. Ракоцијева буна била је само једна згодна прилика, да Турска опроба над Хришћанима своју силу, која живта дороч ким миром беше суспијена.(2) И ако је овог пута била привољена, као и цар Фердинанд III. да прима Ракоција за ердељског кнеза, то је учинила из разлога, што је управбало згодан час, да заметне кавгу с Млечанима, те да им ако може отме оно неколико приморских градова у Грчкој. Тако се отворио између Млечана и Турака велики рат, тако звани *candijski rat* (од 1642—1647).(3) Најпре се ратовало на мору затим се борба пренесе и на суво у Дал-

(2) Памятникъ т. I. Соч. А. пом. В. В. II. 8. 163.
(3) Jovanović: Hist. de l'emp. otom. p. 211.—212.

VIII. Према решењу суда општинског АБр. 6030, држаће се на дан 15. Октобра т. г. од 3—5 сати по подне, друга усмена јавна лицитација, са давање под закуп, подрума под основном школом код Саборне цркве, пошто на првој лицитацији није било довољно лицитаната.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења општине Београдске.

Кауцију полажу српски грађани 100 дин, а страни дупло, у готову или српско државним папирима по вредности.

Остале погодбе, могу се видети у канцеларији економног одељења сваког радног дана по подне и и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути подрум под закуп узети, нека одређеног дана дође и лицитира.

АБр. 6109. — Од суда општине града Београда, 9. Септембра 1894 г. у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изашла је из штампе

II-га СВЕСКА ТОМАНА

„ПАРИСКЕ ДРАМЕ"

или

„РОКАМБОЛКО, ЈЕГУЉАЦ С РОЂЕЊА"

и може се у Београду добити у књижари Вел. Валожића и свима осталим књижарама и већим продавницама.

Цена свесци 0·20 динара.

У свима књижарама може се добити већ изашла

НАСРАДИН ХОЏА

ДОСЕТКЕ И ЂУДАЛАШТИНЕ ЊЕГОВЕ У ПРИЧАМА

313 прича. Цена 1½ дин.

Београд.

Књижара Велимира Валожића.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За истицање шпорета . . . . . 0.20 д.
в) За истицање . . . . . 0.40 д.
г) За велики ужасни шпорет у гостионици . . . . . 0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чуњова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чуњова од 2 и по метра уједно са пећи без пећи . . . 0.20 д.
з) За пазење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.15 д.

II. Пролазење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од пећа . . . . . 0.50 д.

III. Пословарина.

а) Мирза за кашче за годину дана . . 3 — д.
б) Обикавање шпгубљење мирс стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 556.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 988.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварторе: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од себе и кућице или мање дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кућицом или мањег дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кућицом, од гостионице са кућицом без пиваре . . . . . 1.80 д.

За кварторе: Доријевски и Палилулски:

1. Од себе и кућице, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кућицом или мањег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кућицом, од гостионице са кућицом без пиваре . . . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња . . . 10— д.
б) Кола са завесама са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња . 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња . 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 24. до 30. Септембра 1894. г.

ВЕЛИКОГРАДА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈВИША	НАЈНИЖА
		дин.	ст.	дин.	ст.
632	АРНАУЋИКА	22		20	
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	БРАШНА ПШЕНИЧНА				
	БОГАЧИЛА				
	ВИНА БЕЛА (од лит.)				
1000	ВИНА ЦРНА (од лит.)	70		60	
1020	ВИЛОВА	45		40	
	ВОСКА			4	
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ				
	ВУНЕ ПРАНЕ				
61933	ГРОЖЂА	60		40	
2979	ДУЊА	20		10	
439	ЈАБУКА	12		8	
80293	ЈЕЧМА	10·80		10·50	
2401	КАЊАВА	140		120	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
1201	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЋИХ				
97	КОРЕ ВРЕЗОВЕ	12		10	
	КРЂА				
43610	КРЕЧА	3·60		3	20
9780	КРОМПИРА	8		6	
26073	КРУШАКА	15		10	
2307	КУДЕЉЕ	60		50	
42023	КУКУРУЗА ЖУТЕ	10		9	50
	КАТРАНА				
	ЛОЗА ПЛЕТОВАЊСКОГ				
	ЛУКА АРПАЏАНИК				
59	ЛУКА БЕЛА	50		45	
13807	ЛУКА ЦРНА	25		20	
	МАСЛА				
1150	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОБАЋА				
46407	ОПСА	9·60		9	20
6280	ОРАЗА	30		27	50
5901	ОСАУЂ ЖУТИ	35		30	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
219737	ПШЕНИЦЕ	10·20		10	
4297	РАЖИ	8		7	
	РАК. КОМ. (од лит.)				
	РАК. КОМ. ЖЕКЕ „				
834	РАК. ШЉ. ЖУТЕ „	90		80	
19818	РАК. ШЉ. ЖЕКЕ „	45		25	
25897	СИЊА ДЕБЕЛИХ	85		75	
	СИЊА СРЕДЊИХ				
124160	СЕНА	6		5	
716	СИРА	100		70	
17360	СЛАМЕ	3		2·50	
	СОЧИВА				
12200	УЉАНА ДРВЕНОГ	8		6	
50000	УЉАНА КАМЕНОГ	5		2·50	
1662	ШЕШИРКЕ	12		10	
12645	ШЉИВА СИРОВИХ	15		10	
195750	ШЉИВЕ НОВЕ СУШЕ	18		8	
	РАЗНЕ СИТНИЦЕ				
10000	ПЕЧЕНИЦА				
	ГЛАВА ПОШРЕБА				
	РАЗНО ВИЛК				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Гарсја Јованова улица бр. 35. Уредник УРОШ ЈОВАНОВИЋ.

маџију; то је био повод, да опет страдају села и градови намученог српског станог паштва у Приморју (?) А непосредна последица тога пак биза је та, да су Турци и поред уговореног мира са Јесарем, ушавши ради пљачке преко границе у аустријске земље. За време овога рата вапне пута би пљачкало по које село или читав крај на Крајини, што сте оспедочавше стару пашвку турску: пљачкање и не признавање мира између суседних владара. Граничари су увек одбијали таке напеваде ушаде, али су се чувши да никако не жеду повода завлету новога рата, који би Турци радо сада покренули са ослабљени и измученом бечком Јесарем. Али је с турске стране било толико нпаћања, да бан хрватски Никола Зрињски није могао, и за Турцима не показе своју силу, те да их мало напаши. У другиту са неким кнезовима и војводама крајишким пребаше бан доста јаку војеку преко Куне. и удари на *Костајницу*, вапе да их напаши да се смире него да град освоји. Грузаље банових топова завеша завланин Турке, те сте живо поче умицати. Видавучи Турци, који потрашше у помоћ браћи своју, буду разбијени, али се и бан мораде да врати не смејући заузети Костајницу због царске наредбе.

Сваки испади и с једне и с друге стране сте су вапе рушили дотадање пријатељство и у Бечу се јасно увиђело да се *мора* ћаћи до рата с Турцима. Дали догађаји сами су рат ускорили. — Турци на *Комлошу* својим упадима изгобшавашали су буру од турске стране. Бан Зрињски да им се освети кориспи се г. 1660. случајем када гроп општени видеше кавашке на удари на Кањижу. Ну пар му забрани да је заузме бојећи се објаве рата. Зрињски према Кањижи подиже *Нови Зрињ*, да је њим држи у шаху. Турци то једна дочекају, на објаве: да су Хрвашани нарушили мир и да ни се ито треба осветити.

(наставиће се)

— Вошњаћка Т. Рос. Јет. кн. II. стр. 185.

БРОЈ 41. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ ИЗДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на стране земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 9. ОКТОБРА 1894.

ЦЕНА ЗЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПОСЕТИОЦИМА ПАЉА СЕДЕЛА РАСПОЛАЖЕ ОПШТИНСКИ СУД А СВЕ КОРИСНИЦИМА ЈЕ ОН УРЕДНИКА.
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима колико опасности могу наложена бити грађани и деца њихова од заражених слугу и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се нада о здрављу овдашњих грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дојкиње, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарско уверење издавати.

Тиме ће се не само имућници грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (венерије, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесни на лечење унутити и од даљег проваљања спасивати.

Да би се ова наредба строго правила, опомиње се свака који послугу тражи: да никакову слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз књижицу не поднесе.

Родитељи, који своју децу на занат дати желе треба сами да их на преглед у општину доводе. Ту ће поред уверења и лекарски савет добити, да ли може изабрани занат каквих рђавих последица детињем здрављу донети,

Кафеџије и механџије опомињу се наручито да своје келнере и осталу послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске, 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

ОБЈАВА

На основу чл. 70. закона о непосредном порезу, порески одбор за варош Београд позива све грађане и грађанке града Београда, да од данас па до 15 ов. месеца заказују, подавају своје попуњене пореске пријаве за разрез пореза 1895. године, које ће на решене председнта општинског суда, а не попуњене пријаве добиће сваки у своме кварту.

Пријаву су дужни учинити:

а). За малолетнике, душевно болесне, расипнике и мане у општ., — њихов старалац, заступник и браниоц;

б). За оне који живу у мосту, њихове деложе, помоћници или њихови природни или законити заступници; но ако који сопственик оних нема, а сам не учини пријаву, онда ће пријаву учинити закупац на новом пореском одбора, а ако ни закупца нема, општина ће га пријавити и уписати.

в). За све правне личности, друштва, еснафе, фондове и т. д. — управници тих завода или њихови заступници;

г). За жену или децу — муж односно отац;

д). За младе, њихове гаде који их плаћају (види чл. 61. поменутог закона).

У пријави мора бити тачно забележено:

1) Кварт, улица и све зграде;

2) На шта се зграда употребљава;

Годишња кирија, а предност ове ако сопственик сам седи у њој, или за ма који део стана у коме сопственик станује, пријаву за сваки стан треба пособље ставити а не укупно, а сопственици да за своје станове назначе да су за личну употребу;

4) Године старости, које је пере и чији је поданик, али ово се доказом;

5) Године и имена (само име и презиме) своју чланова фирме.

Сви који имале да се користе чл. 22. 37, 56 и 68. закона о непосредном порезу, нека тачно и с доказима поткреле своје наводе.

Сваки који је личног пореза ослобођен већ раније, нека то непосредно у пријави назначи.

Ко во овој објави не поступи, према томе ће се применити чл. 96. поменутог закона, јер се неће рок продужавати за подношење пријава.

У Београду 1. окт. 1894. г. НОбр. 1.
Из канцеларије пореског Одбора за варош Београд.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Примерни грађани. У данашњем броју доносимо јавну захвалност општине г. г. Михајлу Павловићу, његовом брату Ђорђу и сину Милораду на учињеном поклону за надлемештење намере. Ово је прилика да они примерни грађани својом имућном драгоцољном праксу у помоћ сиромашним суграђанима. А уверени смо да ни остали имућнији грађани неће пропустити, да и овом примерима покажу, колико им је стало до здравља својих сународника.

Повереништво за преглед и оцену моћи за службу у општини решило је и суд општински одобрио, да нико не може бити примљен у службу општинску, ко није стални грађанин ове вароши, док год буде молилаца београђана, способних за службу општинску.

Ово се јавља свима молиоцима ради знања и управљања.

Руов серум против дифтерије. Као што је многим читаоцима познато проналази су Бернит у Халу и Ру у Паризу у исто време лек против дифтерије. Ова су лека врло скупа, тако да је за сада само имућним родитељима могуће да се овим драгоценим проналазком користе. Суд општине Београдске, старајући се да помогне својим грађанима, поручио је из пастеровог завода у Паризу моћну количину Руовог серума. Тиме ће дати прилике свима, без разлике имовне стања, да своју обољелу децу спасавају од оне опасне болести, која је толико невиних жртава одиела и несрећне родитеље у црно завила.

Чим стигне поручени серум, раздаће се одмах општинским лекарима за лечење.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
РЕДОВНИ САСТАНАК
држан 20. септ. 1894. г.

Председник председник г. Мих М Ватаљевић присутствовали: чланови суда, г. Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић, од одборника свих: г. г. Стеван Јовановић, М. Милићевић, Спиридије Јовановић, Благоје Миловановић, Герасим Михајловић, Живко Куповачки, Љ. Калајић, Младен Младенић, Јаромир Вакуп, Ђорђе Димитријевић, Јеф. Марковић, Јован Константиновић, Стеван Ђ. Јорговић, Н. Д. Стошић, Јован Мајсторић, Ф. Рикли, Др Н. Пикард, Јеремија А. Милићевић, Стеван П. Поповић, Ђорђе Николајевић Хаџи, Јован Гретић.

I.

Прочитан је записник одборских седница, седмице држано 10. Септембра о. г. и примљен је без измена.

II.

Председник изнеотава одбор, да је Алекса Боровићевић, прив. Вел. Школе, дао оставку на одборничку дужност и да је суд на основу чл. 59,

зик. и окватирама решењем својим од 12. Сент. о. г. АБр. 6284, остајну уважио. Одбор је примио к знању ово саопштење.

III.

По прочитаљу акта петрашког судије за нар. Београд АБр. 6417, 6390, 6419, 6252, 6441, 6493, 6113, 6416, 6361, 6418, 6428, 6427, 6487, 6326, 6355, 6253, 6344 и акта петрашког судије из Паракина АБр. 6412, којима се тражи умрлица о владању и имовном стању женских лица, — Одбор је нашао,

да су доброг владања и сиротног имовног стања: Дим. С. Вујић трг. агент; Радивоје Јелинић, бив. трг.; Мих. Крајновић, бунарџија; Елица Богина, удц; Јања Јовановић, лидар; да је Крета Јањић, рођена монополца, доброг владања и средњег имовног стања; да је Александар Јовановић, јак доброг владања и непознатог имовног стања; да су добог владања и доброг имовног стања: Бура Банковић, бив. чиновник; Бранислав Поповић, обављали проститутске радње, Јања Стојановић, каф. и његова жена Наумка, Јован Шешић, предузимач; Арса Миленковић, чиновник, Јевреј Марковић, трг.; Адолф Штош, предузимач; да је Антон Чигоја, бив. предузимач умро и да му се зато не налазе уверења; да су му исповнили Моша Сени Мордехаја Косеа, сарафа; Јован Андрејевић, пивар. раденик; Милан Станковић, његова мати Марија Станковић и Перса ж. Косте Ђорђевић, пивара и Андреја Гајић из Бешенова.

IV.

Из тражене VII. нужн. исправе АБр. 3069. одбор је нашао,

да је Рафаило Фини, удц. доброг владања и да добар глас уживa у грађанству.

V.

По прочитаљу молбе Милана Тапиовића, опит. помоћника АБр. 6515 одбор је — одбрио,

двадесет и пет дана отсуства Тапиовићу, које ће му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати.

VI.

По прочитаљу молбе Илије Стевановића, обављача проститутске радње АБр. 6260. и акта VII. нуж. комиса. дивизије и Управе нар. Београда под АБр. 6053. — Одбор је решио:

да се молиоцу Илији Стевановић сеизболи дажбина коморе, пошто је он обновио радњу, а ни не имовном стању не би требало да комору даје.

VII.

На тражење трговачког одељка ГБр. 1078. Одбор је одлучио:

да предлог и одређивању осе у Београдској општини прочее одборски повереници г. г. Љуба Марковић и Милан Миланковић одборници и Т. Селенковић управник грађанског одељења, на поднесу одбору своје мњење на решење.

VIII.

Председник општинска Одбор, да је г. Филип Ђ. Реметић од Фебруа, поческа грађанин родом Пирота, општи српски пријатељ и дародавац добротвора, поклонио 400 круна у злату за основање болнице за дисторичне болести. Одбор је примио:

к знању ово саопштење и препоручио суду, да дародавцу пресе свих могућа пружа тошу захвалност.

IX.

На предлог општинства прече Св. Марка. Одбор је решио:

да се Глиша Стојановић кафеџија и Светозар Младеновић кафеџија разреше од дужности чутора прече св. Марка, а на њихова места изабрао Николу А. Николајевића чиновника министарства финансија и Николу Стојановића кафеџију под „Шумадинка".

X.

По прочитаљу изјештаја економног одељка АБр. 6384. Одбор је одобрио:

да се за огрев свију канцеларија и одељења општине београдске и свију основних школа, набави путем јавитација 600 метарских хвати дрва за огрев.

XI.

По прочитаљу претходна јавитације АБр. 6337 дражице, за дражбе под којом ирако плаћате такси на умрлине лед по зиму што долази. Одбор је решио:

да се право плаћате такси за умрлине лед у варош за зиму што долази, уступи под закуп Сими Вељановићу овдашњем за две хиљаде пет стотине динара и пет пара, по прописаним пословима.

(наставиће се)

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г.г. Михајло Павловић, његов брат Ђорђе и син Милорад, трговци београдски, поклонили су општини *београдској једну хиљаду динара* за основање болнице за дифтеритске болести и *дес стотина* динара за набавку серума, најновијег лека против дифтеритиса.

Одбор и суд општине у име својих грађана најављује племенитим дародавцима своју најтоплију захвалност.

Од одбора и суда општине београдске 10. октобра 1894. год.

С Т Е Ч А Ј

Управи београдског водовода потребан је један стручан књиговођа, који ће уједно вршити и дужност благајника. Његова ће дужност бити да руководи по систему дуплог књиговодства сав рачуноски посао управе, да води бригу о материјалу и инвентару и да прима страну кореспонденцију. Мора бити српски подданик и са документима доказати да је свршио стручну школу за књиговодство, да је досада радио посао књиговође и какав је у разлу био. Поред српске мора потпуно владати и немачким језиком. Пре ступања на дужност мора положити кауцију, у величини своје годишње плате, а то је 3.500—4.500 дин. у готову или у хартијама од вредности. Плата ће годишња бити према способности, 3500—4500 дин. Ко жели да се ове дужности прими нека поднесе молбу са свима нужним документима Управи водовода најдаље до 15. о. м.

Из Управе београдског водовода 5. окт. 1894 год. ВБр. 5458.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

СА НАРОДНИМ СЕЋАЊИМА У ТУЗИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Д. М. СПАСИЋ.

(Доказујући Свето Вел. Писмо народне приче владичанске народне поезије, Караџић).

Мото:

— „Нема нам пророка бит ужасне чудне ране и страшне чудо сказат".

(Руски је народ прозвао чудовиште турски кавказ, а сказаљке за турске освоје).

Караџић.

(наставак)

Бечком двору није мишо у рачун да тако рано зарати, па посла у Ц-ргард *С. Ротенхана* да се мирним путем споразуму. Ну од свега тога не би ништа. „Нека виде моји светли цар — писа Ренингер т. 1662. из Цариграда — да Турска хоће рата, да ни у чему неће попустити, нити од оних 80 утврђених градова, што су одвојили противу уговора мира. Турска пре свега хоће, да бан Зрински разоре против Капиже направени свој Нови Зрињ, и да цар надовеза Турке за све штете од царске војске око Будима" (1).

За нас је важни онај услов на мир, по коме Турци траже од цара, да ни изда неке *хајдука српске* (freyen Haiduken), који су оно Варадина чинили Турчина много штете.[1]

Глас да Турска хоће рат, убуњао је двор и цезу царевину, јер не само да не беше никакве спреме за војну, већ и између главних заповедника војске: Монтекуколија а Зрињског владаше јак раздор. Све су то добро знали Турци, па с тога се и надаху извесној победи, те презирно одбијаху сваку понуду Ренингерову о миру. Тако се от поче нови двогодишњи рат с Турцима.

Месеца марта г. 1663 крене се сам султан са огромном војском из Цариграда, па у Једрену, прогласи везирја за врховног команданта целе војске. Доцканије у Београд, пелиџи везир ориме опет једно аустријско посланство, које му доноше повољније услове за мир. Ну како с овим тако и са посланством у Осеку Двогодиште 1 не прође боље, јер сад везир тражаше 30.000 дуката, око данас за последњу годину. Па да би показао и силу своју, изведе посланике на једно брдашце, са кога им дође у равнице пољане 121.600 војске, 123 пољска и 12 опсадних топова, 6.000 камила, које су вукле ратни материјал, и 10000 самих мазги(2). Ратна позорница биза је Угарска. Турци се позавиног окоме на градове: *Бур, Коморон*, а нарочито *Нојхезцел* (Neuh-us-Ujvar). Њега је бранио гроф *Форгач*, са јаком војском, у којој је био и знатан број српских хајдука. Наведен, дакпим мишљењем својих људа, да спречи пређање Турака преко реке, при паласку из града бухе потучени, те се мораде повући. Опседнувши град Турци га позову на предају али он се не даде све докле га Мађари и Немци које беху у његовој војсци не натуше, да преда град уз слободан изласак посаде. Колико су Турци позвагали на добитак тога града, најбоље нам сведочи факат, да су у Цариграду чињена најсвећа благодарења пророку, и брат

(1) На истом месту.

(2) Ranke t. V.: Gesch. d. osm. Reiches, B. III. S. 536.

[1] На истом месту, стр. 537.

ИЗВЕШТАЈ

О заплаћеној стоци на општ. кланицама и отуд добивени приход у мес. Септем. 1894. г.

	ВРСТА СТОКЕ	КОМАДА	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМ.	ПРИХОД: ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	СВЕГА: ДИНАРА	ПАРА
ЗА ГРАЂАНСТВО	Бивола	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волова	430	—	11610	—	86	—	172	—	11868	—
	Крава	299	—	5382	—	59	80	119	60	5561	40
	Телади	164	5814	1062	80	16	40	16	40	1095	60
	Ови. и ована	1922	—	3844	—	96	10	96	10	4036	20
	Јарч. и коза	629	—	1258	—	31	45	31	45	1320	90
	Јагњади	1126	—	1126	—	56	30	56	30	1238	60
	Јаради	172	—	172	—	8	60	8	60	189	20
	Свиња	1239	90725	9072	50	495	60	123	90	9692	—
	Праседи до 20 к.	229	—	458	—	45	80	22	90	526	70
	Праседи до 10 к.	522	—	522	—	104	40	52	20	678	60
ЗА ДРУГЕ ВАРОШИ	Волова	30	—	—	—	6	—	—	—	6	—
	Крава	14	—	—	—	2	80	—	—	2	80
	Ови. и ована	196	—	—	—	9	80	—	—	9	80
	Јагњади	48	—	—	—	2	40	—	—	2	40
	Претеклих пијаца уносени у варош	—	821	164	20	—	—	—	—	164	20
	СВЕГА ПРИХОДА:			34671	50	1021	45	699	45	36392	40

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД.		1894. ГОД.		РАЗЛИКА. МАЊЕ У 1894. ГОД.		ВИШЕ У 1894. ГОД.	
МЕСЕЦИ	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	—	—	323	15
Фебруар	25589	—	30844	90	—	—	5255	90
Март	26944	60	35104	15	—	—	8159	55
Април	27143	70	30130	45	—	—	2986	75
Мај	30914	10	35512	70	—	—	4598	60
Јуни	30357	50	34560	50	—	—	4203	—
Јули	32695	—	33095	40	—	—	400	40
Август	33662	05	32828	80	833	25	—	—
Септембар	35757	—	36392	40	—	—	635	40
СВЕГА	274821	45	300550	95	833	25	26562	75

Напомена. Од свиња клатих у месецу Септембру марвено лекарским прегледом, нађено је 45 комада бобичавих, од којих је месо прошено поништено.

На контролног одељења суда општине гар. Београда 3. Окт. 1894. г. АБр. 7059.

ОГЛАС

На дан 17. августа ов. год., из законских узрока, није се могла извршити продаја ниже назначеног имања г. Светозара Радаковића поручника и Станке ж. г. Љубе Лентаковића, наследника имања пок. Луке Радаковића бив. срез. начелства, а за наплату 666·39 дин. у злату са 6% интереса од 1. новембра 1866. год. и с интересом на интересе после сваког полугођа до наплате, као и 51·10 дин. судске таксе, позвано имају бити по решењу привременог београдског суда за окр. подунавски управи фонда, на с тога ће почетак продавати ниже имање постојеће у М. М. Лугу у истом селу пред сеоском механом, и то:

1., њиву у „Јиновици“: од истока до Владимира Каменкића 93 м.; од југа до Милана Стојановића 45 м.; од запада до миријенске утрине 95 м.; од севера до миријенске утрине 41 метар, у вред. 60 дин.

2., њиву у „Јиновици“ или „Студењу“: од истока до Милана Стојановића 96 м.; од југа до пута 28 м.; од запада до Кузмана Ристића 88 м.; од севера миријенски атар, у вредности 60 дин.

3., њиву у „Балдини“ од истока до Животе Здравковића 27 м., од севера до Милана Стојановића 108 м., од југа до пута 125 м.; од запада до пута 35 м., у вредности 192 дин.,

4., њиву у „Балдини“ до Милана Стојановића 125 м.; од истока до Животе Здравковића 37 м.; од севера до Мите Стојановића 103 м.; од запада до пута 60 м., вред. 240 дин.

5., њива или башта у Селишту од истока до пута 30 м.; од југа до Илије Атанацковића 116 м.; од запада до Цветка Стојановића 34 м.; од севера до Животе Ивковића 120 м.; вреди 120 дин.

6.; Плац кућни у селу од севера до Недељка Петровића 75 м.; од запада до Мите Стојановића 188 м.; од југа до пута

(наставиће се).

пешиће, ушао је у трејчкоу, праћен са 700 заробљених Хришћана са пората Фор гачићевог, и са 300 новопечаних на другим местима.[1] По освојену града, Турци се расипају по остали угарским градовима, те уз пријомоћ бесних Татара ужасно опљачкају и униште све, што им до руку могаше доћи. Као се једном приликом врховну ту плачкашки са похода на Комерн у логор у Најхаузен; приче их у заседи Никола Зрињски, са нараћицима посече их до 400.[2]

Док је велики везир осајао онако гра дове по северној Угарској, научи онамо на Крајини босанског намесник *Ченгић*-паша, да освоји и разоре Нови Зрињ, надајући се, да ће за осуетном баховим моћи лако ући и у Штајерску, ка се наградн плачке. Са 10000 људи крене се паша из Босне, за половину после да пзеи Лицу и Крбаву, а са другом половином пође сам на Оточац, под Карловцо, а одатле и на Нови Зрињ. Брат бапов *Петар Зрињски* међутим са прије се са 4000 Крајишника у једну шуму, бину Зрина и ту дочека Ченгића 17. окт. 1663. Прошутн му прву половину војске, али се на другу баш великом жестином, да је мртвих Турака пало на хиљаду, 250 жива заробн са осам барјака. Остали с на шом једва се бегством спасу жнви.[3] над видевше поразе њихове сви бегати заједно са оним, да само своје главе спасу. Није боло прошла ни она Ченгићева појсна што је пошла на Лицу и Крбаву. Ну дочекане Срби на Врлога на их тако потуку да је пало до 2000 Турака а заробљено преко две стотине.[4] У Угарској се међутим, обрадовање они успешима Крајишника под вођ ством Зрињића, те цар пажмењова Влаху за генерализима, и одреди му, да брани остале градове угарске на које Турци једнако ненадазе. Он са нешто мађарског племства, и својим Крајишницима потуче једно одељење Турака код Најхаузела, па се онда повуче Коморну. Али су Турци ннак осво јили још неке градове на се тек онда повукли у градове на зимовање. За то време бапов брат Петар нпао је да надзнра непоштено нападаја турских. Да освети свој по раз пораз Ченгић паша пође из Калнже на Нови Зрињ са 10000 људи, али га Петар Зрињски тако дочека са Крајишницима; и потуче, да Турци у дивљем бегству напуше Калнжу остављајући сву своју муницнју на бојном пољу и много заробљеника, међу којима и сам паша Ченгић.[5] Кад се велики везир повратно у Београд на зимовање, нападне по његовој запоседи Алитаса-паша са 9000 на Петра Зрињског, али такође бн потучен и ако Зрињски нпа ђаше далеко мању војску. Преко пнне исте године око иедовиње новембра покупи 5000 Турака да их обавезу напсдати преће Муру и упадне у Штајерску. Зрињски и сам раз мести војску на зимовиште једва је имао при руци 300 људи и са њима дочека Турке и среће их субоје. Тиме се за ову 1663. г. сарпшна војна, која је храбровићу браће зрињских и српских и хрватских Крајишника нпак данаша паде бечкоме двору и осталој хришћанској Европи, да ће Турци сада тешко моћи задати озбиљна страха Хришћанима.

(наставиће се).

---

[1] Од истог писца, стр. 513—514.

[2] Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches, II. III. S. 543.

[3] Гргећ М. Нарнн. песме кн. I. стр. 69—70.

[4] Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches, II. III. S. 543.

[5] Smlelkian T. Rec. hr. kn. II. стр. 163.

29 мет.; од истока до Стевана Стојковића 230 м., преди 1200 дин.

7., њиву у „Балдини“ више друма, од југа до Мите Јоргаћевића 170 м.; од истока до Недељка Митровића 20 мет.; од севера до Стојана Атанацковића 120 мет., преди 96 динара.

8., њива на господарском путу од севера до Марка Мицковића 34 м.; од запада до Ставре Тајсића 207 м.; од југа до Витора Николића 33 м.; од запада до Саве Милића преди 96 дин.

9., њиву у „Клобуку“ од запада до Косте Николића 115 м., од југа до Јоце Милића 58 м.; од истока до Јоце Милића 224 м.; од севера до Стевана Степановића 75 м.; преди 120 дин.

10., њиву у Коњаринку од запада до Мите Јоргаћевића 80 м., од југа до Илије Петровића 15 м.; од истока до Пере Симоновића 76 м.; од севера до Косте Петровића 14 м.; преди 48 дин.

11., њиву у „дашином потоку“ од југа до Животе Ивковића 25 м.; од истока до Николе Крстића 133 м.; од севера до Милана Илића 30 м.; од запада до Јоце Милића 138 м. преди 72 дин.

12., њиву код „Пашине чесме“ од југа до Стевана Крстића 0·50 м.; од истока до Вује Милосављевића 150 м.; од севера до Стевана Степановића 14 м.; од запада до Ђорђа Симоновића 147 м.; преди 60 дин.

Свега . . 2364 дин.

Атар у месту лештанском:

13., земља са лугом у „шиговцу“ од истока до пута сеоског и Димитрија Стојановића из Винче 354 мет.; од запада до Јанка и Јанићија Живковића из Лештана 334 м., од севера до Петра Милутиновића, из Калуђерице 70 м.; од југа до Димитрија Стојановића из Винче 66 м., преди 500 дин.

Свега . . 2864 дин.

На овом имању постоје они терети:

а) Управе фондова за наплату горњег дуга.

б) Катарине жене пок. Петра Радојковића бив. окр. начелника за 2400 дин.

На овој интабулацији постоји надинтабулација г. Мите Поповића овд. физикуса за 1500 динара.

в) Г. Светозара Радаковића пешачког поручника за 240 динара.

Продају ову дајем јавности и позивам купце на лицитацију.

Бр. 7649. Из канц. среза врачарског 9. септ. 1894. год. Београд.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 15. Октобра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп меса од бобичавих свиња које се кољу на кланицама општинским.

Кауција се полаже у 50 дин.

II. Према решењу суда општинског АБр. 6030, држаће се на дан 15. Октобра т. г. од 3—5 сати по подне, друга усмена јавна лицитација, са давање под закуп, подрума под основном школом код Саборне цркве, пошто на првој лицитацији није било довољно лицитаната.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења општине Београдске.

Кауцију полажу српски грађани 100 дин, а страни дупло, у готову или српско државним папирима од вредности.

Остале погодбе, могу се видети у канцеларији економног одељења сваког радног дана по подне а и на сам дан лицитације.

Ко жели поменути подрум под закуп узети, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 6109, — Од суда општине града Београда. 9. Семтембра 1894 г. у Београду.

III. На основу решења суда општине Београдске АБр. 7074. економно одељење истог суда, држаће на дан 17. т. м. од 2—5 сати по подне и трећу лицитацију за издавање под закуп плаца општинског код чесме „Књагиње Љубице“.

Кауцију положу српски грађани 120 дин. а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности.

Позивају се лица која желе плац овај узети под закуп, да одређеног дана дођу и лицитирају.

АБр. 7074. — Од суда општине града Београда, 6. октобра 1864. год. у Београду.

IV. Пошто суд општине Београдске решењем АБр. 7040, није одобрио држату лицитацију 4. т. м. за набавку мекиња за храну стоке, — то ће економно одељење на основу истог решења држати другу јавну усмену лицитацију на дан 20. овог месеца од 2—5 сати по подне, за набавку потребне количине мекиња.

Кауција се полаже 200 дин. у готову или српско државним папирима од вредности.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели примити се оне набавке, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 7040. — Од суда општине града Београда, 6. октобра 1894. г. у Београду.

V. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења пијаца у вароши Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели на шта од овде поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека означених дана дође и лицитира.

Кауцију овде одређену полажу српски грађани, а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности. Према томе права имају да лицитирају само она лица која кауцију положе.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 1. до 8. Октобра 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВИЋА		НАЈМАЊА	
		дин.	пр.	дин.	пр.
498	АРПАЏИКА	30		28	
	БРАШНА КУКУРУЗНА .				
	БРАШНА ПШЕНИЧНА .				
	БОРАНИЈА				
	ВИНА БЕЛА (од лит.) .				
5877	ВИНА ЦРНА (од лит.) .		70		60
620	ВОЛОВА	42		38	
	ВОСКА			4	
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ . .				
428	ВУНЕ ПРАНЕ	200		195	
17684	ГРОЖЂА	50		35	
2414	ДУЊА	25		10	
3205	ЈАБУКА	20		12	
80293	ЈЕЧМА	12		11	50
2631	КАЈМАКА	130		100	
51	КОЖА ВОЛОВСКИХ .				
1735	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ . .				
	КОЖА ОВЧИЈИХ . . .				
	КОРЕ БРЕЗОВЕ . . .				
360	КРЋВА	40		36	
39100	КРЕЧА	3	60	3	20
18284	КРОМПИРА	7		6	
12045	КРУШАКА	20		10	
555	КУДЕЉЕ	60		50	
52026	КУКУРУЗА НОВОГ . .	10		8	50
936	КАТРАНА	22		20	
	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ .				
	ЛУКА АРШЛАМЕ . . .				
	ЛУКА БЕЛА				
9952	ЛУКА ЦРНА	25		18	
	МАСЛА				
986	МАСТИ	120		115	
224	МЕДА	100		90	
	ОВАЦА				
13404	ОВСА	10		9	50
1064	ОРАЈА	25		20	
2966	ПАСУЉ НОВИ	30		25	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
158409	ПШЕНИЦЕ	10	30	10	
1732	РАЖИ	8		7	
	РАК. КОМ. (од лит.) .				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „ .				
170	РАК. ШЉ. ЉУТЕ „ .	1			80
5668	РАК. ШЉ. МЕКЕ „ .		45		25
17652	СВИЊА ДЕБЕЛИХ . .	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ . .				
56910	СЕНА	6		5	
965	СИРА	100		70	
5433	СЛАМЕ	3		2	50
	СОЧИВА				
3135	УГЉЕНА ДРВЕНОГ . .	7		6	
30000	УГЉЕНА КАМЕНОГ . .	3		2	50
2900	ШИШАРКЕ	12		10	
1967	ШЉИВА СИРОВИХ . .	20		15	
90445	ШЉИВЕ НОВЕ СУВЕ .	20		10	
950	РАЗНЕ СИТНИЦЕ . .				
4520	ЗЕМЉЕ ЗА СУДОВЕ .				
1493	МУШМУЛА	20		15	
	РАЗНО ВОЋЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јованова улица бр. 13. Уредник УРОШ КРЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 42. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на трећи део године . . 2 „

НЕДЕЉА 16. ОКТОБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПУШТАЈУ СЕ ЗАЛБЕ СТРАНКАМА НА НЕПОСРЕДНИ СУД А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима колико опасности могу изложени бити грађани и деца њихова од заразнених слугу и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се шкода о здрављу оданших грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати којешке, слуге и слушкиње и о здрављу њихном лекарско уверења давати.

Тиме ће се не само имућнији грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (пеперије, сифилиса, шуге, тубероалозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесне на лечење упутити и од даљег преношења спасавати.

Да би се ова наредба строго вршила, опомиње се сваки који послугу тражи: да никакве слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз књижицу не поднесе.

Родитеља, који своју децу на занат давати желе треба сама да их на преглед у општину доведе. Ту ће поред уверења и лекарски санет добити, да ли може изабрани занат каквих рђавих последица детињем здрављу донети.

Капџије и механџије опомињу се нарочито да своје момке и остаку послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
РЕДОВНИ САСТАНАК
држан 20. септ. 1894. г.

Председник председник г. Мих. М. Богићевић председник општински; чланови суда, г. г. Мих. П. Живадиновић и Јован Антонијевић, од изабраних њих: г. г. Стојан Јовановић, М. Николајевић, Остојковић Јовановић, Јаћимић Миловановић, Горанчић Милојковић, Живко Кумановић, Л. Кољанић, Милојко Младеновић, Јаромило Вешуш, Ђорђе Димитријевић, Луг. Марковић, Јован Константиновић. Стеван Ђ. Јеремић, Н. Д. Стевановић, Мих. Мл. поп. Ф. Ромић, Др. Н. Николић Јеротије А. Михајловић, Стојан Н. Поповић, Ђорђе Николајевић Хаџи, Јосиф Гецић.

(Свршетак.)

XII.

Председник извештаја одбор, да је решењем суда АБр. 6640 отказна заузи зграде Јове Дамитријевића, у којој су становали ноћни стражари због тесноће и неудобности; да је на расписани отказ био више повуда и да је суђено земљиште које је за ту сврху одређено, да се ноћни стражари у њој могу сместити.

Председник извештаја одбор, да је решењем суда АБр. 6640 отказна заузи зграде Јове Дамитријевића, у којој су становали ноћни стражари због тесноће и неудобности; да је на расписани отказ био више повуда и да је суђено земљиште које је за ту сврху одређено, да се ноћни стражари у њој могу сместити.

Председник извештаја одбор, да је наречено комисија одређена од суда општинског ће одбора, решењем од 9. августа 1894. АБр. 5069 подвела извештај каних окрајина би требало извршити на згради општинској па да се тиме добије нешто више ноћних дарних соба за рад и пошу би зграду требало ђузити за смештај пиштољарија уједно подвела и грађевинског одељења, пошто је досадања зграда њеова удаљена од суда и не тоне незгода за брзу администрацију посала.

По прочитању тога извештаја АБр. 6436 и предсказственице написа АБр. 6757 одбор је решио:

да се спроводима зграде судске приступи према поднетом извештају комисијском, у колико се то може још ове јесени извршити а да се за сад не узима друга зграда за ту сврху.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА
У НЕВИ
СА НАРОДНИМ СЕЋАЊИМА У ТУРАКУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
написали
Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ

(Књижевнички Савет Нар. Шкољотворског прима издавачког народног одељ. београдског).

Мото:

— Шкоро нам тврдиле ствр тврдиле чувши уши и казивши чувши казаше? Одреше је да претежнији мудрости чуђи пошђу, и одазва се чубом пошђу.

Харамзин.

(Наставак)

Преко целе зиме спремале се цар Леополд I. да примири што већу војску. Заиска помоћи и у Француза, Шпаћа, Енглеза и Данаца; немачки кнезови без разлике веро исповести обећаше му помоћи противу оног јединичког им непријатеља.(1) Ван Зрињски међутим, знајући, да ће се до године сва сила турска скупити на Дрину, паради, да се обале те реке добро утврде. А да би још више отежао поход Турака реши се да их прене зиме једним дрским походом уништи *турски мост код Осека*, и околичка околину, како Турци не би могли ране њих. Сакупи у Зрињу сву крајишку војску, а гроф Батанија му доведе још Мађаре, генерал Бухард 12000 Баварца; гроф Леслије 700 пешака, а седам одељења Пилото пиљијених коњаника. Са том војском од 23600 људи, у којој је било самих 7—8600 крајишника српских, пође Зрињски 21. јан. 1664 г. на *Брестовац*, која му се после дводаневне одбране предаде. На 800 становника међу њима 400 наоружаних Турака и 100 Татара остаде град, у коме Хришћани најзше и 15 топова. Још исте ноћи преда се и град *Бобовац*, где 12 ага и 16 топова паде шака Хришћанима. Сутра дан Зрињски пехте Сигету већ се упути *Осеку*, да сам тај поход крунише разорењем моста осечкога-на Драви. Уз пут заиста варошицу *Турбек*, на коју судбина затече и *Печуј* са свима његовим мошејама. Обећу Шикловић, да дошавши до Драве, заузму крајишници варошицу *Дарду*, која браљаше мост, јапкае је, а од ње се после заузећа и колисаони Сулејманов мост, који беше дугачак 8565 корака, а 17 широк, и на коме је ног година радило 30000 људи. Северни ветар, који тада јако дуваше, учини, да та колисаона грађевина пропаде за два дана, а уза њ заузеће се и доста турских сеза дуж реке Драве. Зрињски се при опсади турских градова — Кањиже — заиста се немачким генералима те је тако једине успех ове војне био, што је знатно отежао будућа поход турски кроз ове пошљене и опустеле вреде. Чувши да овај напад Зрињског, пеп. ветар креће се из Београда у помоћ Турцима, али кад у Митровице сазнаде да се овај поцукао натраг, врати се и он у Београд, јер не беше време ратовању.(2)

Тек у пролеће могао је велики везир наставити рат у Угарској; још месеца марша

(1) Ни истог моспу, стр. 160

(2) Историја чч. Ј. Gesch d. osm. Reiches, b. III, sp. 346—457. — Валкенер (Wal-ai J. M. Hist. expr. G. ka, I. стр. 219—220).

смештај управе водовода и грађевинског одељења него да остан где је сад (у кући званој „Лондон“).

XIV.

По прочитању реферата књиговодства одбор је *рекао*:

да се решењем одборским од 26. августа 1894. АБр. 5585 одобрени кредит за планиране интереса на капитал добивени за заложене хартије од вредности има ставити на терет прихода тромарничких, пошто је капитал употребљен за радове одређене да се из зајма раде.

XV.

Позивом решења одборског од 10. сент. 1894. АБр. 6051, којим је одбијен предлог варошког лекара, да се куће дна шеснаеа штедионе раса, председник наказано обавештава одбор, да кома досадало нема за приносе служење у покварној чети, нарочито код се деси нека потреба, пошто је више кома шварторице због немогућности, те се, кад је потреба зарадје прекратити пола ученика и шајкаши, но је с тога познавање потребно да се потребан број кома купи, од којих да буду дна шеснаеа штедионе раса. По саслушању овога и по прочитању резерата површе чете АБр. 6171, одбор је *рекао*:

да се за потребу општинску купи потребан број кола од којих два да буду шеснаеа штедионе раса.

Куповину да извриши суд преко комисије, коју ће сам одредити а трошак да падне на терет буџетских партија за то одређених.

XVI.

Председник известиша одбор, да је краљевски регуларски Брвно улице одузето од лица Димитрија Ђорђевића од. тромеђа, исто с лица Душанове улице а исто с лица Брвно улице; да је Дим. Ђорђевић поднео молбу, да му се за одузето земљиште уступи у накнаду земљиште регулационог фонда, што је поред потпуне вредности по процени: да је по закону о експропријацији кромвено одузето земљиште дно и пао, које тражи Д. Ђорђевић у накнаду, па предлаже одбору да како ову процену тако и новчу одређе.

По прочитању молбе Д. Ђорђевића Бр. 804 и процене од априла 1894. год. исто се налази у акту АБр. 2907 одбор је *рекао*:

да се за одузето земљиште Димитрија Ђорђевића у Душановој и Брвној улици уступи Ђорђевићу земљиште регулационог фонда што је до Ђорђевићеног износа уз доплату од денет стотина четрдесет и два динара и двадесет пара у готовом и то све према процени квадра дорћолског од априла месеца 1894. год. Бр. 1946 која се у свему одобрава; с тим да се земљиште њима уступити према мери у процени означеној, а исто тако да Ђорђевић буде дужан доказати тапијом сопственост и величину одузета му имања.

Ово се има извршити тек онда кад Ђорђевић исподоби одузето имање сиђу терета ако их има.

XVII.

Председник саопштава одбору да је српско-француско друштво за осветљење и хлађење пренело уговор о грађењу и експлоатацији трамваја у Београду на „Друштво трамваја београдских“ образовану Белгији која је тај преносатворење код београдског трговачког суда сходно уговору; да су услед тога Мијаило Паповић трг. и још неколико грађана београдских, сопственици акција срп. француског друштва поднели нет општини, у коме изводе да су они преносом уговора онемогућени те трошке да их општина накнади.

По прочитању акта, којим је од стране срп. француске друштва овај пренос општини саопштен АБр. 5633 и по прочитају предатице грађана АБр. 6166, одбор је *закључио*:

пошто се и овалу акт српске француске друштва о извршеном преносу уговора о грађењу и експлоатацији трамваја у Београду и његовом атару; да предмет предстапке београдских грађана пруге одборска повереница г. г. Луб. Каљевић, Н. Д. Стефановић, Коста Петровић, Тих. Ј. Марковић, Алекса Васић, Ђ. Николајевић-Хаџи и Драгомир Радуловић и подвеси свој извештај одбору на решење. Пет чланова овог повереништва нису путовањем радили.

XVIII.

Председник комисије одбору на решење тражење општине дунавске липпицкое области, да јој се врати трошарина наплаћена у 1892. год. на кукуруз, што су употребили за војску набављен.

По прочитању тога тражења АБр. 4628, одбор је *рекао*:

да се не може уважити по тражењу дунавске области дипицајске комисије.

XIX.

Да би спорна питања трошаринска долазила пред одбор на решење са стручним извештајем и мишљењем, како то спорове најприкладније и по општинске интересе најпобољшање треба решити, одбор је *мотрио*:

г. г. Мијаила Мијаиловића, Јеротија Д. Милићојевића и Софронија Јовановића одборнике, који ће са управником трошарине предходно свако спорно питање трошаринско прочутити и поднесети одбору своје мишљење на решење.

XX.

Одборник г. Јеротије А. Милићојевић пита:

а) зашто се не плаћа квадрисцинар за осветљење варошки, кад је тако рђаво осветљење; б) да ли је прописано, да господа кметови не долазе редовно на дужност; а одборник г. Бајоје Миаиловић пита ко досад ће Јоца Илић бити депутатор.

На сва ова три питања председник општине је *одговорио*:

а) да ће сконштити ово питање комисија за електрично осветљење и о њеном одговору известити одбор, б) да му је непознато да кметови не долазе редовно на дужност и да ће у осталом стварно изнудити; в) да ће Јован Илић бити сме дотле депутатор, док од њега не прими дужност један од новоизабраних кметова.

РЕДОВНИ САСТАНАК

држан 6 октобра 1894 год.

Председнику председава г. Михаило М. Богићевић, председник општине града г. г. Мих. Н. Живадиновић и Стеван Николић, од одборника Лека г. г. Коста Петровић, Стојановић Николајевић, Жика Марковић, Јорђ. Марковић, Никодије Милојковић, Сима Петровић, Јеротије А. Милићојевић, Љубомир Каљевић, Софроније Јовановић, Ђорђе Димитријевић, Живко Кукољевић, Стев. Ђ. Поповић, Павле

---

(1) Наиме: г. Ј. Gesch. 4, отд. Krieg. 9, III 8. 551—552. — Militär. G. Per. Ист. војска II одељ. 103—141.

(2) Ово је по Ј. Gesch. 4, отд. Krieg. 9, III 8. 551—552. — Militär. G. Per. Ист. војска II одељ. 103—141.

На десет дана после пораза св. Готхарда, прими Куприлић у Белиграду — 10. авг. где је још 6. авг. био склоњо војску — пријемо посланика овог истог врсте споменутог *Ремонтера*, принесши сада оне исте пријеме услове о миру, које му овај и пре рата нуди, а он у одлоките своју претурио одбијао. По томе *потпредседник жупр.* остаје Турцима све оно што су г. 1661. освојили Нови Зрин. несме се више подизати; Ердељ остаје под својим изабраним кнезовима, само Аустрија да признаје суверенитет порти. Цар као да је побољен да плаћа султану данашту у 200.000 талира. Али је на нас инсперсије у овом миру то, што се и ту посебним чланцима морају опет уништи хајдучке чете, које су Турцима непрестано узнемиравале, и што се с једне и друге стране уговором обустављају пљачкашки упади. Није се ни до сад ових страдала деста и једна и друга страна.(1)

Кад се погледа на крајње резултате рата, крунисан славном победом хришћ. оружја код св. Готхарда, и на султанову машкарасту

Одлуке

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 20. септембра 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Одборник г. Јеротије А. Миланојевић пита:

а. зашто је још у општинској служби Лудиг Рис, надзиратељ хигијене, кад је чешће пута писано по новинама да је несавесан у својој дужности;

б. да ли се ради дорбијеним труди о општинском трошку нам проклетим непријатељима Куди;

в. да ли неко бити члан суда уједно и општински правоваститељ, као што је то случај са г. Мих. П. Живадиновићем;

г. да ли је исконто предсједнику општине, да благајнику општинске г. Ђ. Нешић нема подлистак стоне тако, што не исплаћује из месеце на месеце плаћа потрошница од општине;

д. да ли је познато предсједнику општине, да је управник трошарине г. Милан Симић одређо да новчане рачуне пробавање прво нао тек у тутор, кад их је затражио надзорни гребла г. Марко Ђорђевић.

На ова сва питања предсједник је одговорио:

а. да ће Лудиг Рис бити у општинској служби све дотле, док год буде њима своју дужност као што треба и док год се не нађе доказа, да је у служби несавесан.

б, да њима дорбијену зида општина о своме трошку према својој одлуци још од 1891. год. коју је дала, кад је поружила њиову сп. Александра Пепеског;

в., да према закону може члан суда бити и општински правоваститељ, а у овој ствари још је то и у интересу општине, јер има уштеде.

г., да му није познато да благајник има грађанство али да има, да се чешће дешава да у благајници нема новаца;

д., да Милан Симић управник трошарине као старији чиновник није дужан да даје на преглед рачуне и касу лицу много млађем по положају од њега.

III.

Одборник Јеротије А. Миланојевић предлаже:

а., да го одборско седнице чешће држе, и

б., да се оз за сваки предмет поименично саоп и у записник уводи како је за то закон.

Одбор је рекао:

а., да се одборске седнице редовно сазивају сваке суботе у 5 часова по подне;

б., да ће се гласати поименично само онда, кад то закон наређује, и да ће се у записнике уносити, по досадашњој пракгиди само решења одборска.

IV.

Председник изнеси одбору на решавање акт надзорне комисије за електрично осветљење, којим се вита, да ли ће општина ступити у преговоре са концесионарима односно осветљења парони без обзира на месечне фазе и да ли ће се и остале улице у рејону осветлити, које до сада нису биле осветљене.

По прочитању тих актова АБр. 5922 и 7015 одбор је рекао:

да одборски повереника г. г. Луб. Марковић, Сафоније Јовановић и Коста Петровић одборници заједно са надзорном комисијом да осветљење проучи пос уговор о електричном осветљењу као и ова питања комисијска, па подпесе одбору на решење свој извештај о томе, какве би изнене у опште требало учинити у уговору, а посебице, како да се уведи осветљење паронн без обзира на месечне фазе, као и како би се удесила контрола о јачини светлости појединих лампа.

V.

По прочитању акта истражне судије за нар. Београд АБр. 7091, 6826, 6777, 6861, 6864, 6574 6736, 6573, 6572, 6737, 6740, 6969, 6825, 6650, 6735, 6571, 6912, 6812, 6647, 6848, 6739, 6721, 6681, 6866, 6863, 6948, 7003, 7005, 6720, 6951,

— којима се тражи уверења о владању и имовном стању изнесених лица, одбор је казано:

да је Михајло Илић звани Мика Параћинац добрег владања и слабог имовног стања; да је Михајло Митровић сајџија добрег владања и средњег имовног стања: да је Тодор Живковић звани Тоша Шуџа добрег владања и сиротног имовног стања; да су му непознати: Вељо Параћинац надничар, Рува Марковић надничарка, Михајло Илић надничар, Милош Барилић каларџија, Ђорђе Јовановић келнер, Стана жена Милутина Неаковића жандармеријског поднаредника; Катарина жена Марјана Миланковића наредника жандармеријског, Ненад Чолић надничар, Франц син Јована Француза, Катица Симић служавка. Томка жена Николе Анђелковића ошд. Плаџко Петровић келнер, Ана Куи, ошд. Благоје Митровић служитељ. Савоје Симић служитељ, Милан Божић, Драгољуб Мијојевић, Јован Соколовић, Владислав Чолић ошд.; да су доброг владања и сиротног имовног стања: Фердинанд Стевановић предузимач, Милоје и Стеван Костић сиварџи, Јелена жена Младена Вукановића, таљигаша, Ивана Адамовић ошд. удовац; да су доброг владања и средњег имовног стања Јелисавета Паточићка, кнегиња Орден Антонијевић зидар, Адам Хусар, кројач, Калман Новобадин клинпфер, Никола Млинар, конач; да су доброг владања и доброг имовног стања: Милован Спасојевић, адвокат, Вавјел Николић кафеџија, Васа Лазаревић бив. каф., Стеван Комтаић шнедитер. Војислав Николић бив. кафеџија, Милан Дивић шнедитер, Стеван Максимовић пекар, Богољуб Росулеи месар и Ламберт Клудичен одмчар.

(свршиће се)

мира, онда чесна мора да се задиви плаш јавности бечког двора, који је у овој прилици испустио не руку вашему добит, за прво непријатељу пакалу у будућности. Да је тако, видело се и по опоме јакоп огорчењу увређеннпх аустријских политичара, који се нису страшили да отворено негодују према таком уговору. Изгледа су аустријски и српски прајмишници биле нама незадовољни. А што су имали довољно разлога. Последице сп. тотхардске победе далеко су одјекнуле онамо на Балкану; за њу је чуо чак и наш народ у Босни. Петар Зрињски био је с Бошњацима у договору, да уплане преко Саве, па да се они чак до Београда дигну на устанак, и да стресту мусломан ска држа. На 16.000 војске стајало је на Крајини спремне за тај пиз, кад на један пут стиже глас о вишпарском миру. „Бог нам је дао непријатеља у руке — веди Фр. Франкопан — кад аз' на једном, да нико не слутио није, пар пичиш најсрамотнији мир на процеси и ужас неизна Хришћанства."(1)

Али је иак овај мир врло карактеристичан по стање турске царевине. Питаље је: је ли Турска овим ратом постигла оно, ради чега се и сам садашњи бео крепуо на Цариградв? — *Не.* Енглодрејни пашалоства Леополда I. овај мир дао је Турској као неке сатисфакције; али је у самој ствари била такав, да се, на основу и по други пут разбијене предрасуде хришћанске о непобедивости турскога оружја, народи ускоро под свију вишадних Хришћана још већа нажње, да се сруши турско царство и све обузе жеља за пашад на турске земље у Европи. С тога можемо слободно рећи: *да је жалтав-горочки мир пред одмрли Хришћана у оно колосално стабло турско, а ови варски је мир пред пошао да Хришћани покушају да то стабло сп сама оборе.* — Колико се и како у томе успело, видећемо у другом делу ове расправе.

(1) Gabrielka, на истом месту.

ДЕО ДРУГИ.

(од 1664—1814.)

ГЛАВА ПРВА.

Од вашпарског до карловачког мира (1664—1699.)

„Аустрија закључује против Турске, нијо говорио Турчин, кад је Турска потурила под Аустрију што више земље освојила Босне. Обе државе, разрушав једна против друге рабљају и сами турски народ, да када не једну па другу руку може бољо бацити. Турска су пред *турском* зидо Гвозден *Мајдан*, а Аустријанци пред мађарским зидо сазвали Србе. Не дадне Немци и Турци нити Мађари и Срби биле су тад обоје, нити Турци су Аустрији и Турска нпшо и о њих се обе нам гра биле. Сами ви устао, пријадаль. Нови ваша и Турска, а гроздја победе бо јаку Мађари и Срби."

Јовановић. Пословице народног рад. стр. 257.

---

1. Догађаји у Аустрији и Турској од вашпарског до пропасти турске пред Бечом (1664—1683).

*Бечки двор мирује послушан мир с Турском. — Вечити покоји Франкопан. — Ендрош Текели. — Турска ствара нових на Бец. — Декларије у Турској и рад Кара-Мустафе на рат са Немцима. — Текелијев изасланик на двор. — Мирна Кара-Мустафе на Беч. — Лудовик I. гроши с османлије. — Успех преваљивости Турског Лудовика I. бечког на Беч. — Опсада Беча. Ослобођење Беча. Пад Кара-Мустафе. Ослобођење Угарске. Пад Кара-Мустафе. Пад Београда. Ослобођење Београда. Ослобођење Србије

ТАБЛИЦА

За плаћање и гашење електричних лампи у Београду за месец Октобар 1894. год.

Дана	Ужасиће се у	Угасиће се у
1., 2., 3., 4., 5.	Неће се ништа палити.	
6.	6 с. 20 м.	8 с.
7.	6 с. 20 м.	9 с.
8. 9. и 10.	6 с. 20 м.	5 с.
11., 12., 13., 14., 15.	6 с. 10 м.	5 с. 20 м.
16., 17., 18., 19., 20.	6 с.	5 с. 30 м.
21., 22., 23., 24., 25.	5 с. 50 м.	5 с. 30 м.
26.	11 с.	5 с. 40 м.
27. и 28.	12 с.	5 с. 40 м.
29.	1 с.	5 с. 40 м.
30.	2 с.	5 с. 40 м.
31.	Неће се ништа палити.	

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу вароши Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама нису биле ни палиле.

3. У 11 часова пре по поћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светле од пре па до поле по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Септембра 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На основу решења суда општине Београдске АБр. 7074. економно одељење истог суда, држаће на дан 17. т. м. од 2—5 сати по подне и трећу лицитацију за издавање под закуп плаца општинског код чесме „Кнегиње Љубице".

Кауцију полажу српски грађани 120 дин. а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности.

Позивају се лица која желе плац овај узети под закуп, да одређеног дана дођу и лицитирају.

АБр. 7074. — Од суда општине града Београда, 6. октобра 1864. год. у Београду.

II. Пошто суд општине Београдске решењем АБр. 7040. није одобрио дражату лицитацију 4. т. м. за набавку неквала за храну стоке, — то ће економно одељење на основу истог решења држати другу јавну усмену лицитацију на дан 20. овог месеца од 2—5 сати по подне, за набавку потребне количине неквала.

Кауција се полаже 200 дин. у готову или српско државним папирима од вредности.

Лицитација ће се правити у канцеларији економног одељења где се и остале погодбе могу видети.

Ко жели примити се ове набавке, нека пазикентог дана дође и лицитира.

АБр. 7040. — Од суда општине града Београда, 6. октобра 1894. г. у Београду.

III. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења нужда у вароши Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели на шта од оних поменутих права под закуп узети или примити се набавки, нека одређених дана дође и лицитира.

Кауцију овде одређену полажу српски грађани, а страни дупло, у готову или српско-државним папирима од вредности. Према томе плаћа ову кауцију лицитацију само она лица која кауцију полажу.

АБр. 3539—3555, 3830 и 4145. — Од суда општине града Београда, 20. Јуна 1894 год. у Београду.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварторе: Савамалски, Теразијски, Вировски и Врачарски:

1. Од кобе и кухње или мање дућанчета собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухњом или неће дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више собе са кухњом, од плаћи са кухњом, од господарске са кухњом без пећи . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухње, или мање дућанчета собом . . . . . 0.30 д.
2. Од две или три собе са кухњом или већег дућана са магазом . . . 0.80 д.
3. Од четири или више собе са кухњом, од господарске са кухњом без пећи . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1894 године, АБр. 9459.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 8. до 15. Октобра 1894. г.

ПОЗИЦИЈА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈВИША	НАЈНИЖА
		ДИН.	ПАР. ДИН. ПАР.
1846	АРНАУТКА	30	28
	ЗРАЊКА БУКЕРУЗИНА		
10229	ЗРАЊКА ПШЕНИЧНА	15	14
	БОГДАЊКА		
	ПИВА БЕЛА (ОД ЈЕЧ.)		
2751	ПИВА ЧРНА (ОД ЈЕЧ.)	70	60
	ПОЛОВА		
	ПОСНА		
140	ВУНЕ ЖЕ ЧРНЕ	140	130
200	ВУНЕ ЗРАВЕ	210	200
32237	ГРОЖЂА	80	50
1907	ДУЊА	25	15
25137	ЛАЗУКА	20	10
26917	ЈЕЧМА	12	11 50
1747	КАЊИВА	140	120
	КОЖА ПОЛОВСКИХ		
17312	КОЖА ЗАГЊЕЛИХ		
	КОЖА ОВЧИЈИХ		
679	КОРЕ ВРЕЋОВЕ	10	9
	ЧРЊА		
62490	КРЕМА	3 60	3 20
6351	КРОМПИРА	7	6
9105	КУЋИЊАКА	15	8
800	КУЋЕЉЕ	60	50
33181	КУКУРУЗА	10	8 50
3619	КУКУРУЗА СЛАТКОГ	15	10
	ЈОЈА НЕТОЉЕНОГ		
	ЈУНА АРНЕЋАНЕ		
105	ЈУНА ВИЗА	60	40
7387	ЈУНА ЧРНА	25	18
188	МАСЛА	200	190
975	МАСТИ	120	115
	МЕДА		
	ОВАНА		
37214	ОВСА	9 50	9
3284	ОРАЋИ	20	20
11345	ПАСУЉ НОВИ	25	22 50
1154	ПЕКМЕЗА	60	50
	ПЕЧЕНА		
212290	ПШЕНИЦА	10 50	10
2234	РАЖИ	8	7
	РАК. КОЊ. (ОД ЈЕЧ.)		
	РАК. КОЊ. МЕКЕ		
	РАК. ВОЛ. ЈУТЕ		
15106	РАК. ВОЛ. МЕКЕ	40	25
26420	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80	70
	СВИЊА СРЕДЊИХ		
65240	СЕНА	6	5
1388	СИРА	100	60
4200	СЛАМЕ	3	2 50
	СОЧИВА		
1958	УГЉЕВА ДРВЕТ	7	6
109100	УГЉЕВА КАМЕНОГ	3	2 50
21032	ШЕНИЦЕРЕ	14	12 50
10675	ШЉИВА СИРОВИХ	25	15
319270	ШЉИВЕ НОВЕ СУВЕ	25	10
10000	ЦЕМЕНТА		
480	МУШМУЛА	20	15
	ЗЕМЉА ЗА СУДОВЕ		
	РАЗНО ВОЋЕ		

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горња Јошанска улица бр. 33. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

жава, пирочите Аустрије и Мађарска. На зато се и може рачунати само излагањем историје истих држава. Ма да су биле под тешким јармом турског господства, Срби су ипак сачували своју свесност на неугасиће сјај и величину своје домовине; а то се огледа у вековној јуначкој борби јакној са тим јаким противницима. Она су се, сваком даном приносили храбро борили с другим војсковођама хришћанским, остављајући и своје оглашене само да не своје тешки јарам неверника. Онај пак део нашег народа, коме је и сувише била драга постојбина својих предака, остајао је и даље на своме огњишту свесновивши се у непрестајнеће и брдовитије крајеве своје отаџбине, одакле преко својих хајдука и одметника дуго жили против турског самовола питајући се надом да ће доћи време када ће се отрести нескносног јарма невернички. Али како је Турска у то време била тек превазишла подневну кулминацију-тачку своје силе и моћи и задржала још без престанка велики страх западних Хришћанима, то су и ове дани,

— дани тешког ропства а и патње народа нашег.

Године 1664. хришћанско оружје под управном аустријског војсковође Монтекукулија задало је јак удар турској сили у Банџи код св. Готхарда близу Рабе. „То је највећа победа коју хришћанско оружје икада је најсјајнија победа коју хришћанско оружје икада је одржало у отно војске после 300 година ослобађе у отно ренон пољу над Османлијама. Удивљени свет први пут дознаде да се и јаничари могу победити, и та свест пробуди у њима жељу за даље нападале против њих".(*)

Али је Аустрији изнуцала мале користи од ове победе, јер пожури да и без савезника закључи мир с Турском од 10. августа исте године; но коме миру уграно би утврђено 20 годишње примирје, јер важни градови В. Варадин и Најхаузел бијаху Беча осташе у рукама противника.

(наставиће се)

(*) Klopp O.: Das Jahr 1683. str. 8. 22.

БРОЈ 43. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на страни земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 23. ОКТОБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
Претплату ваља слати уредништву од општинског одбора у Београду
Рукописи се приједу се
ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима коликој опасности могу изложени бити грађани и деца њихова од заразнога слугу и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се свуда о здрављу овдашњих грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дошавше, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарско уверења давати.

Тиме ће се не само појединим грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (велерије, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесни на лечење унутите и од даљег пропадања спасавати.

Да би се ова наредба строго вршила, опомиње се свакн који послугу тражи: да никакве слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз књижицу не подпесе.

Родитеља, који своју децу на занат дају жеље треба сами да их на преглед у општину доведе. Ту ће поред уверења и лекарски савет добити, да ли може изабрани занат каквих рђавих последица дотичном здрављу донети.

Кафеџије и механџије опомињу се да-ручито да своје келнере и остаку послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
држан 9. октобра 1894. г.

Председава председник г. Михаило М. Богићевић, протоколише одборни судац г. г. Мих. П. Живадиновић и Стеван Поповић, од одборника беше г. г. Коста Петровић, Гаврило Малошевић, Мих. Марковић, Љуб. Нарежић, Лазар Милосављевић, Сима Петровић, Јеротије А. Мишовић, Љубомир Жалошић Спасоје Јовановић, Ђорђе Дамјановић, Живко Кузмановић, Стев. Д. Поповић, Пајде Ј. Радосављевић, Мих. Ж. Марковић, Стеван Јелисијевић, Дим. Младеновић, Фердинанд Рожић, Илија Бочевић, Јован Ранчић, Стеван Б. Зорић и Св. Поваџић.

(Свршетак.)

VI.

Председник одбору на мишљење молбу Луке Д. Костића од. удове, који тражи увиђење о спорном стању.

По протитању ти молбе СБр. 14572, одбор је одлучио:

мишљење, да се суд предходно увери о наводима молитељце, па тек онда да јој изда тражено уверење.

VII.

По протитању протнвна дештације АБр. 6910. дознао за данаше вод. звуч прво напаште забарено ствар, на који ниje било донесе дештација и по протитању молује Косте С. Јовановића АБр. 6846, одбор је једнако:

да се право напаште таксе фијакерске устуни према прописаним погодбама за 1895 год. (од 1. јан. 1895 до 1. јан. 1896 год.) Кости С. Јовановићу од. за годишњу цену од три хиљаде динара.

VIII.

Последњи изнеси одбору на усмене протоколе дештације, држане за набавку дрва за огрев суда, јавних одаџева и основних школа.

По протитању протнвна АБр. 6959 и поште је одбор са 12 гласова против 10 једва није гласа) одбее предлог судије мишеље, да се за огрев суду само мекше јасеново и грабово оближе, — одбор је, на предлог одборника г. Стевана Д. Поповића, са 15 гласова, против 7. (једва није гласа), једнако:

да се набавка дрва за огрев суда, његових одељака и основних школа устуни према прописаним погодбама као најнижем

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ЗА ПАРЕДНИМ СЕВДАХИ У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и Л. М. СПАСИЋ.

(Овенадесета Свеске Вол. Шезнеје народне праве сеоскоспасе народне свеске. Београдске).

Мото:

— „Пера вам пересиле бат уманиле чужи умак и сламе чужу сламу!" Нрека је да пресилено мегарског туђом кашеву, и сламата се туђом сламом.

Карамзин.

ДРУГИ ДЕО

(наставак)

Турцима оста не само већи део Угарске, већ добију слободне руке против Млетака на Кандије, одакле их најпре изагнаху.

Хрватски и мађарски великаши, озлојеђени овим миром, а ражарени због газења права њихових од стране бечког двора г. 1666. при свадби Јелене кћери Зрињске са Емеријом Текелијем, угледе с мађарским незадовољницима буну против бечког двора. При свадби Леополда I. са шпан. инфантињом Маргаритом заишту помоћи, преко француског посланика Гремонвиља, од великог краља француског Луденита XIV. Ну он им преко посланика поиште врло лепак одговор — али без новца и помоћне војске. Преко Анлоније, владоца Ердељског, затраже помоћ од Турака, ну то исто тумач портин, грк Панајота. А принце Еугена Савојскога у сумњиној ревности за католичитном заборави интересе своје отаџбине, те двору одкрије завору 1668.

Зрињскоі главу завереника у Хрватској — са још неким бечки двор ухвати и одруби им главе сатаром за ово „неверство." Тако је овај покушај браће Хрвата и Мађара, да се ослободе тешког јарма аустријског испао на штету њихову; вођође завере буду сви на смрт осуђени, а њихова огромна добра разграбе сами великаши.

Док је Аустрија овако срећно угушила заверу Зрињског није тако лако било са Емеријом Текелијем, јер овај великаши мађарски, човек бујне и суровс нарави, а уз то предузимљив, дрзак, лукав и прекаљен, био је као рођен за вођу незадовољника и у брзо скупи велику војску од незадовољника и пајамника. А како је Људевиту XIV пређу француском, требао да заштите Леополда I на Истоку, како би отргао што више немачких земаља на Рајни, то му је Текели посужно као врло згодно оруђе. Он је новцем стално потомагао Текелију, само да овај непрестано ратује с Аустрнјом, на да јој тиме главну пажњу спрати на Угарску, а одвратн погледе с Рајне. — Поред тога младог Текелију крсташе на осветц два једра срца, две топле дубаши: једна према домовини, за коју му је отац главу заклао, и друга према лепој Јелени, младој удовици Ракоцијевој, ћуњичкој и осветној кћери погинулог грофа Зрињског, са којом се Амбожком и пенча у Ређу пегданьем дворцу „Бурља Смедеревца.(') Под његовом

— Дрстанак: Новембрско ваздухе стр. 273.

покућанима и то: А. Ђ. Кумануђу и Другу
надница трећ стотине и два и по мет. хвата
јасенових дрва по цени од двадесет и осам
динара и педесет пара по хвату; Мирковићу
и Лучићу надница трећ стотине и два и по
хвата шетарска букових дрва по цени од
двадесет и осам динара и педесет пара по
хвату. Да набављени буду дужни о свом
трошку дрва довући и хватити на месту,
које им суд опише. Прашчуена и хваћена
дрва да приме одборски повереници г. г. Јеротије А. Миловојевић, Дим. Миловојевић и
Фердинанд Ројзлт. Овом ће повереништву
привествовати и један од кметова.

IX.

По прочитаку протокола инвентације Бр. 5157,
дакле за грађење темеља крае на дорћолу, одбор
је после поновљеног гласања са петнаест гласова против 6, (двојица нису гласали), решио:

да се грађење темеља за дорћолску криву
уступи према прописаним погодбама Димитрију Шишанском као најнижем понуђачу
по једнаковим ценама назначеним у његовој понуди од 24. Септембра 1894 г. и то:

а.) За копање темеља са планирањем и
подупирањем у дубини од пет метара по
динар и шесет пара; у дубини од шест метара по динар и осамдесет пара; у дубини
од седам метара по два динара; у дубини
од осам метара по три динара све од кубног метра; б.) за бетонирање према темељима у дубини од четири метра по двадесет
и два динара; у дубини до шест метара по
двадесет и два и по динара: у дубини од
осам метара по двадесет и три динара све
од кубног метра; в.) за зидање темеља са
ангиом и поменкатером у дубини од три
па до осам метара по двадесет и два и по
динара по кубном метру.

Зидање овог темеља има почети на терет
фонда за зидање крае дорћолске.

РЕДОВНИ САСТАНАК

држан 9 октобра 1894. год.

Председништво председника г. Илије М. Богићевића, члановске: Ђорђе Димитријевић, Јеротије А. Миловојевић, Коста Петровић, Спиридије Јовановић, Милан Маленић, Др. Живојин Ђ. Шошкић, Стеван Јовановић, Гаврило Милошевић, Мих. Ж. Живковић, Фердинанд Ројзлт, Павао В. Радосављевић, и Д-р Стеванија, Ј. Алкалај, Јован Ристић, Милојко Михајловић, Дим. Миловојевић и Стеван Ђ. Јовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука одржаног дрвана 6. октобра 1894 год. и примљен је
без имена.

II.

Одборник г. Јеротије А. Миловојевић у смени
са својом интерпелацијом у прошлој седници, изјављује, да је набављено дрваце против Луднице
Гига виогласна. Одбор је уверен:

г. Јеротија, да то доказе подвесте председнику општине.

III.

Председнике општине извештава одбор, да су
г. г. Михајло Павловић чрг. сол. шестог брат Ђорђе
и син Милорад поднеоци општини београдској
једну хиљаду динара за основане болнице за
дипотеричке болести и пет стотина динара за
куковану серума, најновијег лека против дифтерије.

По саслушању овога одбор је решио:

племенитим дародошицима најтоплију захвалност и препоручио суду да и преко новина објави ове грађанству.

IV

Председника општине предаше одбору да одбор кредит од 2500 дин. за набавку лека против дифтерије, знаног серума, то да тим лепим општинама пристане у новој болесној доби грађани београдски.

По саслушању овога а на предлог одборника г. Стевана Новаковића, одбор је решио:

одобрава се кредит од четир хиљаде динара из партије на непредвиђене трошкове за набавку серума, лека против дифтерије.

V.

По прочитаку акта истражног судије за мар. Београд Абр. 7156, 7160, 7157, 7155, 7159, 7155, 7158: 6602, акта VII. пуковске команде Абр. 6215, одбора се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је нашао:

да су добог владања и добре имовине стања Катарина жена Јенке Јаковића, Јованка Николић, Ђорђе Димитријевић, Јеротија А. Миловојевић, Коста Петровић, Спиридије Јовановић, Милан Маленић, Дрг

Да одборско повереништво прочи позиву Војимира Карапешића одмесно купљење шевске куће у Краљевића Марка улици и поднесе одбору своје мишљење на решење.

Чланови овога повереништва да су г. г. Д. Димитријевић, кмет. помоћник, Јеротије А. Милићевић, Милан Ж. Марковић, Миленко Марковић и Љуба Марковић одборници; и Милан Антоновић општински архитекта.

VIII.

Надзорна комисија за електрично осветљење подноси одбору за одборске прилоге, по којима се имају вршити инсталације за електрично осветљење по кућиштима људима.

По прочитању тих прилога одбор је решио: да се она прилога у свему усвоје и по њима поступа.

IX.

Председник износи одбору на решење понуду Ђорђа Р. Васиљева и компаније, којом траже, да им општина београдска уступи под закуп на пливање уске трошаринске по тарифи увозничкој а они за ову општини одмах 750.000 дин. годишње.

По прочитаној те понуде Абр. 6288, одбор је *решио*:

да управа општинске трошарине подноси општини извештај о приходима и расходима општинске трошарине и своје мишљење о овој понуди.

X.

Председник општинског одбора, да је пошком у местима у Србији, обрађене једне куће или рејона варошког, но да је много грађана поред све заштите забране градске куће, да се је у последње време подизале куће ван рејона у осталим разредима варошки и да је услед тога а на предстојећу општину управа мар. Београда дала подизање свих кућа изстрешње забрањено, да се грађани сада непрестано обраћају општинском суду за допуст, да закључе градо дозволе.

На само суд општине београдске не сме дозвољавати ни подизање никаквих нових кућа ван рејона, то износи да одбор ову ствар разгледа као за добро нађе.

По саслушању овога одбор је прелазећи на прелазећи суђење комисије о броју и заносу њих појединих као рејона АБр. 6260, одбор је *одлучио*:

да одборски повереници г.г. Стеван Ивковић члан суда, Михајло Михајловић, Стеван Т. Јорговић, Ђорђе Димитријевић, Јеротије А. Милићевић, Дим. Мијојевић, Јаков Алексић, Љуб. Марковић и Живко Кузмановић одборници, на лице места прегледају како рејон варошки тако и сатрашење куће ван рејона на подлесу одбору своје мишљење на решење, да ли би по општину и неке становнике било пробитачно да се садашњи варошки рејон проширн и докле.

XI.

Поводом жеље грађана Змајеве улице, грађевинског одељења општино београдске поднеси предлог, да се Змајева улица не проширује на 15 метара, као што је регулационим планом предвиђено, него да остане и даље широка двадесет метара. Да се ово решење поводе мин. грађевина на одобрење.

ТАБЛИЦА

На дажење и гашење електричних лампа у Београду за месец Октобар 1894. год.

Дана	Увалиће се у	Гасиће се у
1., 2., 3., 4., 5.	Неће се никако палити.	
6.	6 с. 20 м.	8 с.
7.	6 с. 20 м.	9 с.
8. 9. и 10.	6 с. 20 м.	5 с.
11., 12., 13., 14., 15.	6 с. 10 м.	5 с. 20 м.
16., 17., 18., 19., 20.	6 с.	5 с. 30 м.
21., 22., 23., 24., 25.	5 с. 50 м.	5 с. 30 м.
26.	11 с.	5 с. 40 м.
27. и 28.	12 с.	5 с. 40 м.
29.	1 с.	5 с. 40 м.
30.	2 с.	5 с. 40 м.
31.	Неће се никако палити.	

Напомена. 1. Оне су таблице израђене према месечним фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу варошки Београда.

2. У случају облачног времена замиче се се палити и онда, кад се према овим таблицама имаће не би палиле.

3. У 11 часова пре ни ноћи утаче се половина ламна овда, кад исте свеће од пре на до поноћи ноћи.

Од суда општ. пар. Београда 30. Септембра 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за данаше под закуп чишћења шћења у варошн Београду.

Каушија се полаже у 1000 дин.

На дан 31 Октобра од 2—5 сати по подне треће лицитација, за данаше под закуп права чишћења вуженица и помијара.

Каушија се полаже 1000 дин.

На дан 1. Новембра од 2—5 сати по подне треће лицитација, за данаше под закуп плаца општинског у железничкој улици.

Каушија се полаже 50 дин.

Остале погодбе о овим закупима, могу се видети сваког радног дана по подне у канцеларији економног одељења.

Накнадне понуде неће се примати.

Ко жели на шта од овде поменутих права под закуп ући или пријити се надалеко, нека означених дана дође и лицитира.

Каушију овде одређену полажу српски грађани, а страни дупло, у готову или српско-државним папирима по предмети. Према томе права имају да лицитирају само она лица која каушију положе.

АБр. 7123 и 7290. — Од суда општине града Београда, 17 Октобра 1894. год. у Београду.

II. На дан 10-ог Новембра ове год., дражбе се у интендатура дунав. дивизије

Овај рат Турске с Русијом од 1677—81. г. био је за Аустрију као добро дошао, јер кад Пољска 1676 г. закључи мир с Турском, у Аустрији је била така велика забринутост због рата с Турском, да није смела, да препусти васпаше трупе, које морамсе од Дунава, само да то Турци не сматрају као обнављање и не уваку као узрок рата(*). — Ну од чега се Аустрија највише бојала због се и убијала?

Кара-Мустафа завршао рат с Пољском и Русијом, којим је био за неко време саречен, да не пристуни своме главном смеру, који га је веома обузео — *ширалање по Дунаву и освојење Беча*. сад је добио свободне руке и може радити свом смерницом. да то и изведе. Као што смо видели Ахмед Кеприлић је био некористољубив, док Кара-Мустафа је прва суперотност Ахмеду у том погледу: Он је толико био поноћ личним користољубљем, да је експлоатисао сваку дану прилику у своју корист. Да наведемо неке:

Кад је 1667 г. у Далмацији бесиво земљотрас, највише пострада Дубровник: 5000 људи буде претрпано у рушевинама својих кућа. Буру појаћа патра од напаљених рушевина, те море, пожар, бура и земља изненадне се у страховитој борби са општу пропаст. А што поштеди бесиво елемената, оплакиване отворену варош напрнули сељаци и Млетани. Жртва земљотреса беше Ђорђе Крок (Crok) холандски посланик, који ишће за Цариграм(*). Тај несрећа дубровачког места да помогне Кара-Мустафа, баци у окове дубровачке поданике, који беху дошли да моле за помоћ, спрашивши их за смрт посланикову и тражише 150.000 талира кревице ако турском праву.

Још гора судба задеси Дубровник 1677 г. у мају. Под видом да су они неправо задржали босанску паршу, захтеваше је Кара-Мустафа од њих у почетку не више од шездруг милиона, које напосле сагутиша 150.000 талира и поноће им једног аге, да за три дана напусте, иначе ће босанска паша наплати пашине пределе. Кад они ишаше, да пису у стању то да плате, он одмах заповеди пашине посланике са најмањим пашиним и паметне им 200.000 талира(*). Дон-

(*) Ранке у 6. Das Jahr 1683 стр. 8, 59.

(*) Narrat. v. J. Gmel. 6 стр. Reiske, II III. 8. 69.

(*) На истом месту, стр. 700.

(*) На истом месту, стр. 701.

ње (1680) плаће они половину тога паснаног камета. — Ова силна грамзљивост Кара-Мустафина није поштедела ни једног страног посланика, а Ердељ му је у том погледу био права права вужара. Као је овако поступано са европским дипломатима и Ердељом, како ли је тек било безног раја. На ово отимање Кара-Мустафе није задовољно само европске посланике, већ и саме Турке. Неког богатог Шпанац-сеседу ушене он са 1.000.000 као казну, што је хуку високо напиђо — као што се у ситуфби неки — да гиоја у серај сестре суптанове(*). Ови неколико примера, и и да не видимо његово трговање са свима местима, разним црквама и патријаршијским достојанством, довољни су да представе грамзљивост Кара-Мустафе. Природна је последица, да је ова силна грамзљивост Кара-Мустафе изазвала на злору, не само завидљивца, већ и противника. Као главна тих противника истаче се Ибрахим-паша будимски, зет суптанов, са многим другима. Бојећи се, да његови противници не задобију наклоност суптанову, и њему

јавна установа лицитација за издавање баракe код бањичког логора у којој ће се продавати ови артикли: боца, сапун, вина, бурек, пројне, јаје, земичке, лимунада, чај, кифле, земичке и пиће.

Барака ће се издати на 3 године.

Каучија се полаже при лицитацији у 150 динара само у жешу или државним папирима.

Услови по којима ће се издати баракe могу се видети у интендантури сваки дан и на сам дан лицитације. Лицитација почиње реченог дана у 9 сати пре, а закључује се у један сат по подне.

Понилац се ни који ће позвати узети баракy, да на лицитацију дође.

Из канцеларије команданта дунавске дивизијске области, 20. Октобра 1894 год. ЕБр. 7039.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путничка железничка станица у Београду. У времену од 25 Сепг. до 16. Октобра 1894 г. допутовало 2746, отпутовало 2866. Од њих су:

а.) Пола: мушког 2550, женског 196.

б.) Вероисповести: православне 2328, неправославне 282, мојсијевске 99, мухамеданске 37, свега 2746.

в.) Постојбина: Србија 2056, А.-Угарска 382, Босна и Херцеговина 36, Црна Гора 11, Грчка 3, Турска 147, Бугарска 23, Румунија 20, Русија 4, Германија 21 Француска 14 Италија 13, остале државе 13, као Европе 6.

г., Занимање путника: Трговци и економи 151, Занатлије 194 Трговци 2178, индустријалци 14, шпекуланти и предузимачи 24, Гостионичари 69, Интелигенција (војска) 439, Људи без одређеног и помоћници 173 Пилари и возарије 42, надничари и слуге 163.

Из статистичког одељка општине варошки Београда 11. Октобра 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За не знам шпиндера . . . . . 0.30 д.
в) За уздах . . . . . 0.40 д.
г) За велики уздах шпиндера у гостионици . . . . . 0.65 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.30 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . 0.10 д.
е) За чишћење чуњева од 2 и по метра уједно са кишне цеви . . . 0.30 д.
ж) За чишћење чуњева од 2 и по метра уједно са кишне цеви . . . 0.30 д.
з) За њихове димњаке (шпиндере) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од аванса . . . . . 0.50 д.

III. Пеетарина.

в) Марка за пашче за годину дана . . 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дете . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасло . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 355.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 908.39 д.
д) Велик гробница II. реда . . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од себе и кућне или мање дућане . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три себе, са кућном или мањег дућана са магазом . . . 0.70 д.
3. Од четири или више себа са кућном, од кошне са кућном, од гостионице са кућном без пиваре . . . 1.50 д.

За кварове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од себе и кућне, или мање дућана са себом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три себе са кућном или мањег дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више себа са кућном, од кошне са кућном, од гостионице са кућном без пиваре . . . 1 д. — Одлуком Београдске 28. Августа 1892 године, Абр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Пуста кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са ћесмом са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 15. до 22. Октобра 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈВИША	НАЈНИЖА
		дин. пр.	дин. пр.
862	АРНАУТИНА	30	28
	БРАШНА КУКУРУЗНА		
10229	БРАШНА ПШЕНИЧНА	15	14
	БОРАНИЈА		
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)		
20403	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)	70	60
	ВИЛОВА		
	ВОСКА		
140	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140	130
200	ВУНЕ ПРАНЕ	210	200
45533	ГРОЖЂА	70	40
2507	ДУЊА	30	20
12512	ЗАЉУКА	20	12
76785	ЈЕЧМА	12	11.50
815	КАЛЈАВА	140	120
	КОЖА ЈЕЛОВСКИХ		
8739	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ		
	КОЖА ОВЧИЈИХ		
670	КОЉЕ КРЕЗОВЕ	10	9
	ЉЕВА		
33720	ЉУСКА	3.60	3.20
23345	МРОМИЊА	4	3
10850	МУРЈАКА	15	8
800	МУДЕЉЕ	60	50
34398	МУШКУРУЗА	10	8.50
9863	КУПУСА СЛАТКОГ	15	10
	ЛОЗА НЕТОПЉЕНОГ		
	ЛУКА АРПАЏАНК		
1160	ЛУКА БЕЛА	50	40
8473	ЛУКА ЦРНА	25	15
575	МАСНА	120	115
975	МАСТИ	120	115
	МЕДА		
	ОВАЦА		
24291	ОВСА	10	9
2131	ОРАЈА	25	18
8399	ПАСУЉ НОВИ	25	20
1154	ПЕКМЕЗА	60	50
	ПРОСА		
231968	ПШЕНИЦЕ	10.60	10
4110	РАЖИ	8	7
	РАК. ВОМ. (ОД ЛИТ.)		
	РАК. ВОМ. МЕКЕ		
400	РАК. ШЉ. ЉУТЕ	1	80
18357	РАК. ШЉ. МЕКЕ	50	25
19368	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80	70
	СВИЊА СРЕДЊИХ		
76170	СЕНА	6	5
436	СИРА	100	60
13652	СЛАМЕ	3	2
	СОЧИВА		
7635	УЉАНА ДРВЕНОГ	8	6
1291000	УЉАНА КАМЕНОГ	3	2.50
8634	ШИШАРКЕ	14	12.50
10675	ШЉИВА СИРОВИХ	25	18
82469	ШЉИВЕ НОВЕ СУВЕ	20	12
20000	ЦЕМЕНТА		
480	ЦУЦИЦУКА	20	15
5220	ЈАБУКЕ НА СУДОВЕ		
15939	РАЗНЕ СИТНИЦЕ		

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горња Јеленачка улица бр. 53. Уредник УРОШ КРЗМАНОВИЋ.

крај учине, Кара-Мустава, да би их забунио, им згодном прилком и опросно, у сутуби своју родбу да давнашњем му шалу — ратовању против Аустрије — на је у то доба пребегнало снима средствима: покрижавано устанак Текелијин против Аустрије; удешавао мобе султану, у којима га позивају као заштитника против Аустрије. Једном речју чиниo све и сва, да изведе султана на рат. Благодарећи својој предузимљивости и вештини, он успе на послетку те године 1682. године јаку помоћ Текелији преко њиове бугарнског и босанског, те од Леополда I. више тарских градова. Па и стеновити Филек, од природе утврђен, морале се предати Текелији у септембру 1682 г. Ту буде свечано проглашен за краља Угарске под сувереностом Турске.

Од рашпилског мира Леополд I. завештен у рат с Људевитом XIV. гледао је да по што по то учини мир с Турском, како би имао слободне руке против њега. Да би то постигао он пошаље 1682 г. *Капрару* као изванредног посланика да обнови вижкарски мир, који истиче 1684. г. Кара-Мустафа прими Капрару, али одуговлачаше предговоре. и све више завађаше Текелију с бечким двором, а уз то се одлучио сопственике за рат, само што вештo прикривање циљ свога ратовања. Капрара је препоручавао бечком двору, да престану договарати се с Текелијом и да га једним ударом сатру, те тиме подјестињу за боље услове за мир. Уједно је навољно да се што пре измире са Људевитом XIV. како би овамо имали слободне руке. Бечки двор беше тоднко заслепљен тежњом за мир, да је чак попуно и како они веле — Енеги Решили са 200.000 фор. годишњег данка и неке мање нисне границе у гор. Угарској.

(наставиће се).

БРОЈ 44. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉОМ ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на годину вољом на годину . . 9 „

СРЕДА 2. НОВЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

Претплата нека шаље уредништво на поштански суд а сме новосведодбе на уредника

Рукописи не враћају се

ШТАМПАРИЈА ПЕЧИЋА ИЛ. ПРЕДЊАЧА СТ.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима колико опасности могу изложени бити грађани и деца њихова од заражења слугу и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се нада о здрављу општинских грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дојкиње, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарско уверења давати.

Тиме ће се не само имућнији грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (веверице, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесни на лечење упућени и од даљег пропадања спасиће.

Да би се ова наредба строго вршила, општине се сваки који послугу тражи: да виђалног слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз бубињу не поднесе.

Родитељи, који своју децу на занат дати желе треба сами да их на преглед у општину доведе. Ту ће поред уверења и лекарски савет добити, да ли може изабрани занат каквих рђавих последица детињем здрављу донети.

Кафеџије и механџије опомињу се ваљано да своје келнере и остало послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

15. Октобра 1894 год.

Председник председник г. Мих. И. Богићевић, председник касационог суда, и г. г. Мих. И. Живадиновић, и Стеван Николић од касационог суда; г. г. Љ. Калчић, Драгутин А. Милићевић, Владајко Милићевић, Ст. Јовановић, Ј. Костић-Јовић, Ј. Бошуп, Ф. Рошић, С. Петровић, Љ. Марковић, И. Марковић, Ст. Поповић, М. Младеновић, Љ. Димитријевић, Г. Милићевић, С. Јовановић, И. Ђ. Ристић-Јовић, Др. В. К. Николић, С. П. Поповић, Ст. Ђ. Јеремић, И. Д. Стевановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 8. окт. 1894 и усвојен је једино:

да изабрано поверенништво поред одређене му дужности прочуи још, на коме би месту у Савамалском крају било најбоље, да се сагради зграда за основне школе.

II.

По прочитању акта петрашког судије за вар. Београд АБр. 6080 (6239), 6947; 7227, 7333, 7345, 7408, 7271, 7017, 7329, 7330, 7386, 7268, 6862, 7269, 7270, 7318, 7314, 7273, којима се тражи уверење о владању и имовном стању њихових лица, одбор је нашао:

да је Никола Славковић кочијаш доброг владања и непознатог имовног стања; да су доброг владања и доброг имовног стања Мијат Мијушковић кафеџија, Љуб. Остојић пензионар, Милко Јовановић платнар, Младен Ловановић кровар, Глиша Јовановић конац, Фаћејез Голубићевић, бив. чиновник, да је Давид Б. Јосиф трг. доброг владања и средњег имовног стања; да су доброг владања и сиромашног имовног стања Јован Бишић радник обућарски, Стеван Стевановић обућар, Никола Зотић камионџија, Грујица Дражић контролор, Стеван Макић служитељ; да су му непознати: Милева И. Јовановић, Јеврем Величковић кафеџија, и његова жена Милева. Ксенофонта Т. Јакшићевић, Давило Марјановић служитељ, Радосав Анђелковић и Коста Јуровић служитељи трамваја, Сима Чујковић конџијан, и Ђорђе Јовановић кројач.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ЗА НАРОДНИМ СЛОБОДОМ У ТУРСКОЈ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АРАТОНОВИЋ и П. И. СПАСИЋ

(Ажунктовани Сингл Вел. Школе народног права кадикатедри народног права, Београдског).

Мото:

„Цело ваш пореклом бог уделио чувши душе и племенита чувства каквог".(Зорин је да прокламацији кнезовској турци кажу, а сликовито по турском стилском).

Карамзин.

ДРУГИ ДЕО

(наставак)

На овима обрете се за посредопање час и Кемер. Текелију, те овај лукави човек из њих на тога велике користи, јер се нек везиру Кара-Мустеви још се ваше пресо ручи, послан му шаљ Бечи, који сваки један експедиран из пратње и говор бечког посланства; и од посредовања неће ништа.

Крајем 1682. г. султан нада наредбу, да се војска куни по свој царевини, а за зборно место одреди Једрене. Год. 1683 крајем марта крене се војска из Једрена. Ево како описује тај ратнички поход на запад један од наших писаца: „Никад, па ни за време Сулејмана великог, не бијаше вене помпе, ни сјајније поласка, не само одело паше и појединих бораца, него и уде, и седла и друге опреме, — све бли сташе златом и драгим камењем. И султан је прво ову сјајну војску сео до Београда. Од времена Дарија Черча (Керпса), ни до сада не беше богатије и раскошније опреме ратнога похода. — Све паше и везири водише харемске своје собом, па и султан повео је собом читав део свога харема — 300 кавеза и санлом пастрих и покривених кола, која вукоше најбљештавије оседлани коњи, и свако је драгоне одликом".(1) Тако се крстаја војска турска на прегледу и шумадиске равнице, устави се 12. маја у Београду, где султан предаде сераскеру Кара-Мустеви стару велику заставу пророкову, поставши га за врховног командата, давши му неограничену власт, као сини. Ну да оставимо за часак султана у Београду, а велики везир нек се приближује Риму и Бечу, обратимо пажњу на догађаје у Бечу.

Бечки двор, уплетен на западу с Француском, иако што сво видели, чинио је све и сво, само да отклони рат с Турцима. Надуто је мигубно ни онда, над је Кара-Мустева већ прешао преко Дунава. Најпосле, увиђајући неизбежност рата, пристаде на мир с Француском, признавши јој за изасно право на отргнутим земљама, као и над слободним градом царевине *Штрасбургом*. А за тим Леополд I. потражи савезнике на све стране. За се задобије неке немачке владаре, а главни савезник, коме ним да захвали за свој спас, јесте *Пољска*.

Јован III. Собјески, краљ Пољски, који за свој избор ним да захвали еронцији Француској у пољском сабору, под утицајем

(1) Драгојловић Српске земље стр. 225.

III.

Председник износи одбору на решење акт министарства унутрашњих дела, који се тражи да општина ослободи плаћања таксе за потврђену воду обе болнице, опште државну и за душевне болести и женијску лабораторију или да опет плаћени бар по јевтинију цену даје воду.

По прочитању тога акта Абр. 7284, одбор је

одлучио:

да се упита управа водовода, какве би се олакшице могле учинити болницама: опште државној и за душевне болести и хемијској лабораторији, па да се са тим изнесеним износе овај предмет одбору на решење.

IV.

Председник износи одбору на решење акта управе вар. Београда, којима се тражи, да општина београдска забани подсеке дохле за претварање ветарине судије и ветеринарског судије вар. Београд, пошто ти претварани не могу дохе остати у пределу управе вар. Београда због тога, што, а и пошто је општина београдска обавезна да све дохле забани врши закону о месарама у Србији и закону о ветеринама судијама.

По прочитању тих актова Абр. 7251—7280, одбор је *решио:*

општинској се суд општинским да потребне зграде за ванске притворенике просвећеног суда и истражног судије забани и о извршеном извести одбор. Трошак за ово има пасти на терет парнице будућом одређене на непредвиђене трошкове до 1. Јануара 1895 год. а од овог дана да се потребна цифра стави у буџету расхода.

V.

На захтев пореске одељака управе вар. Београда, а на основу члана 7 зак. о пореским уредбама, пошто су по пореске одборе за 1894 год. пошли поступци: Аћра Ј. Одавић, Милан Ж. Марковић, Живка Тодоровић Јован Ђурић, Вељко Ж. Нешић Никола Кини, Ђорђе Петровић, Лука Јовановић и Риста Петровић, — одбор је *решио:*

да се пореска одбор за 1895 год. састоји из оних лица:

а., и лица из прошлогодишњег пореског одбора: Милована Миленковића, Соломона Ј. Азријела, Косте В. Недељковића, Мике Вашкановића, Радисава Драгомић, Живана Бугарчића, Ђорђа Г. Недаковића, Косте П. Михајловића и Петра Мијића, и

б., из лица новоизабраних: Давида Симића тргг. Косте Николића апотекара, Спасоја Стефановића трговца, Петра И. Јованошића тргг. Јована Ристића бакрџије, Златоја Милошевића берберина, Танасија Кумазујића тргг., Душе Деле, кафеџије и Милосава Живковић бакалин код трг. кућа.

VI.

По прочитању протокола лицитације, Абр. 7188, дохаје за набавку зоба и јечма за возарину кола и колона општинских возова и Абр. 6952, дохаје за дохаје под закуп крака пијаце до године 1895 год. одбор је *решио:*

да се обе ове лицитације одбију као неповољне по општинске интересе и да се друге расписму.

VII

По прочитању протокола лицитације; Бр. 5682 дохаје за грађење кадрме и колонаја у Мишутинској улици; Бр. 5663, за грађење кадрме, и колонаја пред железничком станицом; Бр. 5533 за грађење кадрме, колонаја и тротоара у Немањиној улици, одбор је *решио:*

да се све ове три лицитације одбаце као скупе но да се најнижим лицитантима понуди да ове послове граде по предрачунским ценама и то: грађење кадрме и колонаја Мишутинској улици Стојану Анастасијевићу по прописаним погодбама а по предрачунској цени од три динара по квадратном метру; грађење кадрме и колонаја пред железничком станицом Ристи Крстићу по прописаним погодбама и по предрачунским ценама: за кваренге старог макадама по тридесет пара од квадр. метра и грађење кадрме по три динара од квадратног метра; грађење кадрме у Немањиној улици Стапри Костићу по прописаним условима и по предрачунској цени како за колонаја тако и за тротоар по три динара од квадратног метра.

VIII.

По прочитању протокола лицитације Бр. 5515 и 5516 дражих за посправљање и отпошљање Немањине улице и за заспипање и отпошљање рибарске улице, одбор је *решио:*

да се отпошљање и заспипање Немањине улице устуни према прописаним погодбама Кири Тодоровићу за цену и то: за земљане радове и кварене старе кадрме по осамдесет и осам пара од кубног метра и за хоњање и доношење земље са градског поља по један динар и шездесет и седам пара од кубног метра;

да се заспипање и отпошљање рибарске улице устуни према прописаним погодбама Ристи Крстићу по цени и то: за земљане радове и кварене старе кадрме по деведесет и четири и по паре динарске по кубном метру; и за отпошљање земље са градског поља и доношење у исту улицу по динар и тридесет и девет пара од кубног метра.

IX.

По прочитању протокола лицитације Бр. 5167 дохаје за набавку таблице за назине улица и бројеве хомова, одбор је *одлучио:*

да се решавање о овој лицитацији одложи докле грађевинско одељење не набави фабричке цене оних таблица непосредно од појединих фабрика.

X.

На предлог заборника г. Николе Д. Стевановића одбор је *одлучио:*

да г. г. Михаила Д. Стевановића и Косту Петровић, одборника, као одборски поверенци саставе прилоге за одбор по члану 75 а закона о устројству општина и општинских власти и поднесу их одбору на одобрење.

XI.

Одборник г. Дуб. Марковић пита, зашто је суд општински исклучио потпуно сагласну му одлуку у спомињућој улици, кад је комисија налаза, да треба одлити 302. Предлаже је *одлучио:*

да ће идуће седнице подаши напомену о овоме питању.

---

(1) Ево шта о томе вели један историописац тих дана: Овај чувени Јанићар Кара-Мустафа на свакаве Хаитовиће није се ограничио на одређивање једне ниске „арпезлије“ за султана. Кара-Мустафа је хтео, да сам за се оснује читав дворски „оркестар“ Јанићара. А не сам хтео је, да узме себи читаву султана од Беча и Немачке. Једноставна убојна справа султанова била је у поступку грубља. Ако тко с њиме поступа мекшим, боље ће се показати. Ако ли с њиме мекшим му ћеш у стању, да ову пођеш, а пређеш ли боље, за то ће одређује опасношћу, у раздвајању дворца, да из њега изађе. Ово је, наиме, Кара-Мустафа говорио за оне, који су хтели да га одврате од његове намере, да не ступа у рат с Угарском. (Sklepp O. Das Jahr 1683 etc. S. 183.) — Иначе опрема текла овако отприле: пред Кара-Мустафом:

Вајвода Ђерђ Ђерђ Ђа Бекеша
А иза ђеђа да ступају дрвиђ,
Ту је царе њихо пеливаре
Пјеливаре једно иза ђруђа.
Дрог одвеше коње и дрваре
И кашиа за Дрвом мисаше
То пређеше убојне чекиће;
Сребрени се дрва вађаше
Из њихова табор дуђоше
Сви њихови табор пеливи
Да не грађаше дарва на вађаре
Већ на Беч Бечку Бајсаше.

Ово је текст у Стојановићевој збирци, II. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

своје жене краљице Марије Казими роме, с почетка је био један Луђевиту XIV. и под утицајем свог шурака радио је у интересу француске, потомоважњи потпуно буну Тевенјевеу. Ну кад аустријски по славних удвата пресинску Луђевиту XIV. с мађарским незадовољницима, а подбијан од своје жене, која је због ова била незадовољна с Луђевитом XIV. и бојећи се пиване турске на Пољску — пристаде он на одбрамбени савез с Аустријом. Овај савез требао је још сабор да одобри. Аустрија и Француска развију живу агитацију, пропашћу новце немилице, но партија аустријска потпомогнута папом Иноћентијем XI. однесе победу (у очи Ускрса 1683) ни да је краљ пољски уништио чак и сребрно посуђе за подмиривање.

Овај савез, као што ћемо видети, донео је управо спас Аустрији, која би — нема сумње — морала пасти под удареним сплиног Кара-Мустафе, да јој у крајњој нужде не притече у помоћ *Јован Собјески*, чувени краљ пољски и победитељ Јанићара код Хо ћима. Али страх пред недоследношћу аустријска послије не пушог спонеба не поштеде ни несрећну отаџбину Собјескога, јер ју у II. половини XVIII. ст. Лукава Хабсбург говка *Марија Терезија* поделе са оплзним грабљивим суседима.

А сад да се вратимо Кара Мустафи. Он је прешао Дрину, све брже и брже нагло својој омиљеној мети — бесарреном Бечу, како би правео у дело свој план.(1) Луд вик Баденски тактичан је одступио пред силном војском турском, напиећи се, да што боље заклони земље често аустријске. Сауда овлада страшна паника, па и Леополд I., човек слабе карактере у описаном — чиме се сен Хабсбурговић одлеку ју — исто да деи судбу своје престо нице, побеже 7 јула за Беч. То његово страшно бегство учини врло немио утисак на становништво. Пасква је било одмах појављена, а у њој се Леополд I. у Линц. „Ту тек што тамо прасне зобе гаше, да Татари претаре оковано више бечке шуме. Због тога погледаше да задржа ваше у Линцу није довољно сигурно. Бег ство продужи даље и Пасаин. Јако узбу ђеност (ни ба реким страх) тако је обузе ла цара, да је пише дана нагио од дунава ска пуја.“(2)

Неописани страх и ужас овладао је ва све страше, сваке је тежио, да се што даље

---

(1) Кларр O. Das Jahr 1683. etc. S. 283. — Овај ис пак који се најпре ропе трудн да Јанићаре 1. протеран у што жешћој боји — за одређење њихе плаћа најпаније Шалтан а Јанићаре, каже Петар Ерлезије

РЕДОВНИ САСТАНАК
22. октобра 1894. год.

Председнику чини суд г. Мих. П. Живадиновић, председник касационог полицајног г. Д. Димитријевић, од одборника беше г. Спир. Ј. Новковић, Горуновић Милосављевић, Нил. Марковић, Сима Петровић, Јарослав Вешуја, Ђорђе Димитријевић, Дуле Марковић, Јован Аћимац, Фердинанд Гецит, Мих. Ж. Марковић, Коспе Милосављевић, Стеван Јовановић, Ш. Д. Стевановић, Стоман Ђ. Зарковић, Јеремија А. Живадиновић, Др. Никола Х. Никић, Алекса Стевановић, Милорад Николајевић Дим. Живадинов. и Јован Ри тај.

I.

Прочитан је записник одборских седница седмице дуж ине 15. октобра 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Председавајући саопштава одбору да је одборан Стојан Новаковић две останку на одборничку дужност поштo је постао председник државног савета и да му је суд општински по општину чл. 59 зак. о устројству општина и општинских власти, решењем својим од 22. окт. 1894. год. Абр. 7603 останку уважио. Одбор је о томе знање и знању ово решење.

III.

Поводом тим, што је до сада један одборник дао останку на одборничку дужност, које су им и уважене, и поводом тим, што има неколико одборника који се још нису заклели на одборничку дужност, те и по закле је седнице, а нарочито, што је један кметовски помоћник уклоњен од дужности, пу је нов постојећи, одбор је на предлог председавајућег решио:

да суд општински позове до сада неприклете одборнике да заклетву положе и у седмице дође; што ако не учине у остављеном року, да се сматра, као да су дали останку на ову дужност; после тога да сазове збор општински те да се изабере један кметовски помоћник тако и општинско одборника, колико је њих останку дало.

IV.

Председавајући изношења одбор, да је примљена писмо царско-отомански конзулата из Беча Аврам Леон Кајсе, рођен у Београду, и турски подданик умро у Бечу и да је остаиле 2000 дин. да општина београдска од њега вонца одузме вонд за потомаке прилаза турецка по погодбама у тестаменту означени. По саслушању овога одбор је решио:

примна се к знању ово саопштење благодарношти дародавцу решима: Бог да му душу прости.

Да суд општински учини даље шта треба ради примљења поље покојнике.

V.

По прочитању акта петролског судије за нар. Београд Абр. 7466, 7449, 7443, 7369, 4404, 7548, 7548, 7551, 7447, 7448, 7367, 7349, 7553, 7445, 7448, 7451, 7550, 7450, 7447, 7554, 7552, којима се тражи уверења о владању и имовном стању известних лица, одбор је наредио:

да су му непознати Арса Мишић келнер, Петар Живановић обућар, Милева Ж. Драгутина Михајловића, поћ. стражара Сима Симић келнер, Доситеј Костадина, Арса Николић сватиња, Данила Ж. Тасе Петровића бив. пореника, Илија Мандић, Радован Димитријевић и Андреја Николић таљатиња, Коста Васић опц. Перса ж. Милевка Влајковића, Димитрије Мојсиловић таљатиња и његова жена Јованка, Анка Калмар опц. удова, Ђорђе Ристић кочијаш и Јоца Радосављевић слуга; да су доброг владања и доброг имовног стања Драгутин Миљушковић бравар, Јеврем Марјановић земљоделац, Милан Дојчиновић земљоделац, Јован Обрадовић приватиџер, Михајло Цветковић тргинац, Ђорђеј Аргировић чиновник пречарске задруге, Михајло Михајловић чиновник калпазуше задруге; да је Богосав Букић доброг владања и средњег имовног стања; да су доброг владања и сиротног имовног стања: Младен Станковић обућар и његова жена Катица, Мина Ивановић и Спасоје Васић свирачи; да је Алекса Петровић трг. доброг владања и да је под сте ањем; да је Риста Атанасковић неимућног владања и сиротног имовног стања; да су доброг владања и сиротног имовног стања Ђорђе сна Авдре Јовановића тапицерџа и Владимир сна Петра Николића служитеља; да су Љубомир сна Тасе Николића земљорадника и Илија сна Тоше Николића бакалина доброг владања и неимућног имовног стања.

VI.

Председавајући износи одбору на решење из молтаја новорекламиране, изабране у седници одборној од 22 сент. 1894. год. Гбр. 1073 рада одређивања се у Балканској улици.

По прочитању тог изношења Гбр. 5890 одбор је решио:

да се осв у Балканској улици поруче онако, како се у овом извештају предлаже.

(свршиће се)

СТАТИСТИКА СМРТНОСТИ
у месецу Септембру 1894.

Смета је умрло 81, од којих су 43 мушких, 38 женских.

По вероисповести: православне 73, католичке 6, протестантске —, мојсијенске 2, мухамедовске —.

По месту рођења: 50, из Београда, 9, из Србије, 22 из других држава.

По деловима варошн: 2, из варошког кварта, 10 из теразијског кварта, 5 из са мачалског кварта, 6, из дорћолског кварта, 24 из калемегдског кварта, 34 из врачарског кварта, — из Топчидера.

По брачном стању: 51 неожењених или неудатих, 20 жењених или удатих, 9 удовица, — разведених, 1 ванбрачних.

Из статистичког одељења суда општине нар. Београда 28. Октобра 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај народни Београда. У времену од 15. Окт. до 16. Октобра 1894 г. допутовало 1036. отпутовало 945. Од којих сву:

а.) Поље: мушког 935, женског 106,

бегштвом склони од крвне димишљаје немерничке, и не помишљајући на одбрану. А бесни Татари ништаши су све пред собом, докле су само могле да дозру њихове страшне чете пљачкашке, знајући ју страх и ужас на све стране. Јула 14. Кара Мустафа опседне Беч. а 15. истог осванут Бечићани сазна шатори, међу којима се највише одликовао чадор в. везинор. У почетку је Кара Мустава имао 90.000 људи, па с њима предузе живо нападање. Рат се водио са необичном свирепом и на земли и — ниама — под земљом. Наша народна песма вели:

„Вије Беча на четири стране:
С једне стране јуриш без престанка,
С друге стране на бедем удара,
С треће стране лагум потконе,
А с четврте куибарна пала;
Зло га бије, да га Бог убије!"

При бомбардовању Беча убачено је преко 100.000 бомби, али су се одликовале — недејством. Ево како то објашњује маџарски посланик Кантарини: „Говори се, да Кајнуцинер — пиштољер овај који је спиновио план Беча по пазору Текелијеву са свим уништио дејство бомби и граната. То се доказује рђавим квалитетом барута, којим су исте напуњене. Мисли се, да је он обузет кајањем, што је врлу ужасном тоником ван по хришћанство или од оне страше задобијен. тежко за помоћу тешку умања ако по хришћанство, у коље је он рођен и одрастао."

Посада са Штирембергом од 13.000 војника и 7.000 наоружаних грађана јуначки је одбијала све јурише бесних јаничара, и ревносно ватрвала све оно, што би више разнесе. Кара Мустава је и даље наређивао честе јурише и минирао платна градска, војнода Лотрињски потуче Текелију у гор Угарској, који је као савезник Кара Мустафин учествовао у овом рату. на опште зелу обаду Дунава од противника, који је слободан пут за везу с Пољском. Четврдесет дана опсадна се јуриши но дана у дан; мане небо продавају, а јаничари виси ве ваше усиех постати, и већ помишљу да погоду. Штиремберг 27. августа вели „да је ова опсет тако велика да се хартије не сме поиарати." Истог дана Кари Мустава наређује Текелији, да му дође у помоћ, али се опет лукав човек вешто држао што даље од његове близине. Опсада и даље траје, јуриш (осамнаесте) од 4. септембра подеи је с не ајним огорчењем, но Турци бугу одбијени.

Сувише ипак војничка дисциплина већ беше постала Бечићанима несносна, и они нису хтели на предају, што само необичним предузимљивост Штајембергова спречи. Кара-Мустава се надао предаји. „Слепа жудња за златом покренула је вел. везинора, да пре задобије место предајом, те да за с дочека благо, које у њему лежи, које би нашо у општем јуришу нало као плен шегових војника жељних пљачке."(1) У том очекивању он је предузимао онакве јурише, ни општи није наређивао. Али топовски куглаи с Калемегдра убрзо учинише крај стр хопалу Штирембергову од општег јуриша.

При опсади Беча, међу опсађеницима и војводом Лотрињским било је врло опас-

---

(1) Клоар О. Рат Јабл. 1883. ст 8. 251. — Из Кантеринр писмо вели да је Кара-Мустава имао тежко, него да само за Аспеда IV. ушао царев Беч. Он је наиме, до ће ушао на степену своје политичке пропасти те је имао тек је имао сиво у интересу његовог чистанарда — ако у сарадњи са нас тешке задобити — да у Марту царевић влашке царево свемогућство увиђевши.

б.) Вероисповести: православне 906, неправославне 87, мојсијенске 25, мухамеданске 18, свега 1036.

в.) Постојбина: Србија 760, А.-Угарска 125, Босна и Херцеговина 19, Црна Гора 5, Грчка — Турска 84, Бугарска 21, Румунија 4, Русија 1, Германија 4, Француска 3, Италија 3, остале државе 4, нам Европе 3, т., Занимање купчика: Земаци и економи 53, Занатлије 76, Трговци 436, индустријалци 5, шпекуланти и предузимачи 12, Господственици 28, Интелигенција (војска) 158, Лица 23; радници и помоћници 51, Пилари и бозаџије 7, надничари и слуге 53.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 27. Октобра 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења шљаја у вароши Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

II. На дан 10-ог Новембра ове год., држаће се у интендатури дунав. дивизије, јавна устмена лицитација за издавање бараке код бањичког логора у којој ће се продавати ова артикли: боза, сапун, алва, бурек, кафше, каје, земиче, лимунада, чај, кифле, земичке и пеке.

Баракa ће се издати на 3 године.

Кауција се полаже при лицитацији у 150 динара било у новцу или доказаним папирима.

Услови по којима ће се издати баракa могу се видети у интендатурн сваки дан и и на сам дан лицитације. Лицитација почиње реченог дана у 9 сати пре, а закључује се у један сат по подне.

Позивају се сви који су вољни узети баракy, да на лицитацију дођу.

Из канцеларије команданта дунавске дивизијске области, 20. Октобра 1894 год. Евр. 7039.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За ће лиди шпорета . . . . . 0.20 д.
в) За уздиде . . . . . 0.40 д.
г) За нехвни увиђаи шпорера у госта-онима . . . . . 0.05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чушпова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чушпова од 2 и по метра уједно са пећи пећи . . . . . 0.20 д.
з) За пилење димњака (шпорета) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од лопте . . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марка за вопче за годину дана . 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за дову . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 305.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.38 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШКЕЊЕ ЂУБРЕТА

За кварове: Сахаџилука, Теразије, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или њихог дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или њеног дућана са магазом . . . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од шанка са кухињом, од гостионице со кухињом без пивље . . . . . 1.60 д.

За кварове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или њеног дућана са магазом . . . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од шанка са кухињом, од гостионице со кухињом без пивље . . . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. Ађр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

в) Проста кола са 2 коња . . . 10 — д.
б) Кола са завесама са 2 коња . 18 — д.
в) Стаклена кола са 2 коња . . 24 — д.
г) Стаклена кола са 4 коња . . 60 — д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕНЕСЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 22. до 29. Октобра 1894. г.

ВЕЛИКОПРОМ	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША дин.	ЦЕНА НАЈВИША пар.	ЦЕНА НАЈНИЖА дин.	ЦЕНА НАЈНИЖА пар.
622	АРПАШИЦА	30		28	
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
270	БРАШНА ПШЕНИЧНА	15		14	
	ПОЉАШИЦА				
	ВИНА ВЕЗА (ОД ЛИТ.)				
12221	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)		70		60
370	ВОЛОВА	42		38	
	ВОСКА				
44	ВУНЕ ЖЕ ПРАЊЕ	135		130	
200	ВУНЕ ПРАЊЕ	210		200	
13174	ГРОЖЂА	60		40	
2812	ДУЊА	15		25	
13670	ЈАБУКА	25		10	
15506	ЈЕЧМА	12		11	50
816	КАЉАВА	130		120	
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
3672	КОЖА ЈАРЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
670	КОРЕ ЈЕЧМЕНЕ	10		9	
	КРЉА				
30420	КРЉА	3	60	3	20
9854	КРОМПИРА	8		5	
37453	КРУПИЦА	15		10	
8328	КУДЕЉА	60		50	
55562	КУКУРУЗА	10		8	70
618	КУПРЕ СЛАТКОВ	15		10	
2337	ЛОЈА ТОПИЉЕНОГ	80		70	
	ЛУКА АРПАЏАНИЋ				
1746	ЛУКА БЕЛА	60		45	
5117	ЛУКА ЦРНА	25		15	
725	МАСЛА	120		115	
975	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
122490	ОВСА	10	20	9	80
473	ОРАЛА	22		18	
4902	НАСУЂ НОВИ	25		18	
1154	НЕКЕМЕЗА	60		50	
	ПРОСЕ				
326400	ПШЕНИЦЕ	10	40	10	
5533	РАЖЕ	7	50	7	
	РАН. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАН. КОМ. МЕКЕ				
400	РАН. ШЉ. ЛУТЕ	1			80
39302	РАК. ШЉ. МЕКЕ		45		25
25654	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
121650	СКИА	6		5	
346	СИРА	100		60	
40150	СЛАМЕ	3		2	
1071	СУВА МЕСА	400		350	
109	ТУЊЕНА ДРВЕНОГ	8		6	
80000	ТУЊЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
5696	ШИШАРКЕ	15		12	50
10675	ШЉИВА СУРОВИХ	25		15	
108717	ШЉИВЕ НОВЕ СУВЕ	20		7	
10000	ЏЕМЕНИЦА				
480	ЖУМПУЉА	20			
5220	ЗЕМЉЕ ЗА СУДОВЕ				
7176	РАЗНЕ СИТНИЦЕ				

по и тешко одржавати везе, јер се ретко ко смео усудити, да пређе кроз турски ко смео усудити, да пређе кроз турски логор. Срби су се у овом случају добро логор. Срби су се у овом случају добро снашли. Дна Србљна буду послани 13. августа у стан војводе Лотриншког, пота донста ста у стан војводе Лотриншког, пота донста и пађу, ни се нрате 17. августа са одго вором у Беч.(*) Један равнше послати Србин ворон у Беч.(*) Један равнше послати Србин врати се 31. августа и донесе равне вести врати се 31. августа и донесе равне вести да Штаремберга и Кашнвера и свопшта да да Штаремберга и Кашнвера и свопшта да ће оснежнала помоћ бпзу. Нсти је се нра ће оснежнала помоћ бпзу. Нсти је се нра ња са једним чином Турчнном, који нося ња са једним чином Турчнном, који нося потребе. Нзуни с нпм, завара га, одпотребе. Нзуни с нпм, завара га, одсече му главу, поне се на коња натоварена сече му главу, поне се на коња натоварена јечмом и дође под град (?): „Но нри свем јечмом и дође под град (?): „Но нри свем том јамачно бн иосида маланскпа бпла, да том јамачно бн иосида маланскпа бпла, да нпје Србин Григоријевнћ кроз турску вој нпје Србин Григоријевнћ кроз турску вој скну нроблчао дошао бно у Бет и о де скну нроблчао дошао бно у Бет и о де лскоју Собјесковом нзвестно Штаремберга.(*) лскоју Собјесковом нзвестно Штаремберга.(*)

Као што смо раније поменули Аустрија је уговарала савез за одбрану с Пољском и цем краљ са 3000 људи дође у помоћ Бечу. За време опсиђивања Беча пошљу Мајчнћи Леополду I. 15.000 Ускока (Срба) са далматинске стране(*); а под равним војводством Јеремијаиним бијаше више хиљаде Срба, који су бесарепој војсци, за време опсаде Беча, учинили велике услуге.(*) Особито су се одликовали Срби Шајкашн при овом турском нападању на Беч.(*)

Савезничка војска скуни се 7. септембра у равници код Тулна какву дотле, ни по броју ни по сјајности, Хрншћанство од давнашњих времена не беше видело. Рачуна се на 70.000 људи и 168 топова.(*)

(наставиће се).

(*) Die Ordentliche Theilnahme der Serben und Kroaten an den vier letzten Feldzügen. — Militärische Zeitung, стр. 9—10.
(*) — и исто месту, стр. 13.
(*) Гласник срп. уч. друштва, књ. XXVIII стр. 117.
(*) Ријеч К. Пашанића Срб. Срби у Ут. ист. I. стр. 78.
(*) Гласник срп. уч. друштва, књ. 28. стр. 118.
(*) Гласн. срп. уч. друштва кн. 47. стр. LXII.
(*) Klopp O. Das Jahr 1683. стр. 8. 194.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА Штампарија Светозара Пашалића, Горња Јелашина раније бр. 55. Уредник УРОШ МУЗИКОВИЋ.

БРОЈ 45. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на четврт године на годину . . 1½ „

УТОРАК 8. НОВЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСНИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПУСТИ РАДА САВЕТ РЕПУТИСАН ЗА ОПШТИНСКИ СУД А ОНЕ ПОРОЏИЦЕ ИЗЛАЗЕ У УТОРАЦИМА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

У циљу тачније статистике смртности, управа варошки Београда наређује: да „лекарске листе" приликом пријављивања ординирајућих лекара, а тек пошто се то учини од њих посмртне листе комисије се дотичном општинском лекару, са којом ће он отићи у стан умрлога, ради констатовања смрти и прегледа тела, кад се дотични може сакрити. — Ако је која од рубрика од стране ординирајућег лекара остала неиспуњена, учиниће то општински лекар, приликом прегледа мртваца, као што ће приликом прегледа мртваца обратити и на то пажњу, (као и да сад) да ли је дотични умро од природне смрти, или је сумња на насиље. У последњем случају разуме се, известиће о том надлежну власт, закрављујући укопавање, док се сепција не изврши.

У случајима пак да умрле није лечен од лекара, општински ће лекар по могућству ставити сам узрок смрти, по наредбе, да се умрли одмах пренесе у гробљанску капелу где ће остати прописно време до укопа.

Укоп и пренос таквих недечених има се извршити без икакве параде, а деца ће се под надзором општинског лекара, одмах по констатовању смрти дискусно завити у чаршав, који је претходно натопљен 10% карболом, а то у циљу тој, да се избегне могућно разношење заразних болести. — Изимак од ових наређења, чиниће општински лекари само тамо, где је случај таква, да се поменутом може искључити зараза, а и то под њиховом личном гаранцијом.

Суд општине београдске објављује грађанству ову наредбу управину и позива га, да се по њој управља.

Од суда општине београдске 1. Новембра 1894. год. АБр. 7531.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима колико опасности могу каснити сви грађани и деца њихова од заразнога слугу и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се свима о здрављу овдашњих грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дојкиње, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарско уверење давати.

Тиме ће се не само изузећи грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (шенерије, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болести на лечење упутити и од даљег пропадања спасавати.

Да би се она наредба строго пришла, опомиње се свима који послугу траже: да никакову слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз књижицу не подноси.

Родитељи, који своју децу за занат дати желе треба сами да их на преглед у општину доводе. Ту ће поред уверења и лекарски санет добити, да им може шлабрани занат каких рђавих последица летњевог здрављу донети.

Кафеџије и механџије опомињу се да рочиште да своје келнере и осталу послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК

22. Октобра 1894. год.

Председник чини суд. т. Мих. Ј. Живадиновић пре-сретачког општинског повереног г. Д. Димитријевић, од одборских чи.ни: г. г. Д. Поповић, Герасим Малешевић, М. Марковић, Сава Петровић, Л. Бакрач, Т. Димитријевић, Љ. Марковић, Јанко Аћимић; Ф. Ремеш, Мих. Ж. Мушицки Милосављевић, Св. Јовановић и Д. Стевановић. Сп. Б. Јеротић, Јеротије А Маленовић Дд. П. Х. Николић, Алекса Стојановић, Мих. Михајловић. Дим. Мр ојевић. и Јован Ристић.

(Продужиће се)

VII

По прочитању акта министарства њеног АБр. 7237, који се тиче, да општина одреди по неколико стручних људи за оцењивање предмета, што се за војску набављају, — одбор је решио:

да предмете, што ће се за војску у 1895 год. набављати оцењују и то:

Чоју: Мих. Штрбић кројач, Милорад М. Павловић тргов. Милорад Терзибашић трг. и Марко С Петровићевић кројач;

Платно: Никола Спасић, Настас Крстић, Божа Добошаревић, Милан Трајковић и Коста Николић трговци;

Кожа: Глиша Матић и Коста Петровићевић обућари, Дим. Милојевић и Светозар Стаменковић трговци и Љуба Бојовић шапунџија;

Чебад: Сава Радеповић, Коста Авромовић, Коста Рашић, Милосав Миленковић и Ђорђе Неранџић трговци.

Металне предмете: Јаромлав Безуха, Софроније Јовановић, Драгомир Здравковић, Светозар Јанковић и Милош Ђелмаш трговци;

Дрвопрерађу: Јоца Петровић столар (код златног коња), Живко Давидовић кожар, Петко Вилковић предузимач, Радован Миленковић и Марко М. Марковић столари;

Израђено одело и обућу: Мих. Штрбић, Марко Петровићевић, Видоје Ватровић, Сава Деспотовић и Миленко Врвић кројачи, Дим. Милојевић трг. Глиша Матић, Бошковић (пенџиџија), Коста Петровићевић и Никола Радојчић обућари;

Израђене опанке: Пера Новаковић, Стојан Златановић, Илија Радовановић и Милан Белчевић опанчари и Благоје Спасић трг;

Златне и сребрне ствари: Милан С. Антонијевић Никола К. З. Поповић Стеван Јевтовић и Коста Симоновић ђувелџије и Петар Петровић трговац на теразијама.

VIII

Председавајући изналази одбор, да је министарство унутрашњих дела актом АБрс 6759 позвало општину београдску, да у најкраћем року поднесе по најновијем систему болницу за дерматритичне болести: да је суд општински, особљући потребу за ово и пре ове године, поклон у Бех општинског лекара д ја Дем. Николајевића-Хада да прочи таковане опане паноле и да је ду. Николајевић водило свој извештај.

По прочитању акта ман. унутрашњих дела АБр 6759 и 7068 одбор је уверио:

да општина београдска одмах пристуни грађењу једне болнице за дерматритичне болести, по плановима и предрачунима које ће санитетски савет у споразуму са грађевинским саветом израдити.

Да се умоли министарство унутрашњих дела за наредбу да се они планови израде и да се при изради оних планова изађу

на уму извучене пратке, у којима се општина сада налази.

IX.

Одборско непрекидно изборно у седници одборској од 8. октобра 1894 год. Абр. 7038 за откуп куће Великпра Карапешића, поднеси свој извештај:

По прочитању тога извештаја одбор је, после вишекратне гласања са 10 гласова против 8 (2 нису гласали) *усвојио*:

да се кућа Великпра Карапешића у Краљевића Марка улици откупи за општинску потребу на напоменуто, које ће се за продају ове куће држати. Оглашује се суд општински, да одреди једно лице, које ће за рачун општине пописати најзаније до деведесет и шест хиљада динара вредно.

X.

У смисл за решењем одборским од 8. октобра 1894 год. Абр. 7038 и истове допуне од 15. октобра о. г. одборник г. Милан Ж. Марковић и остале поднесе писмена предлог да се одмах приступи трошењу новчанита за грађење основне школе за свеваљски крај и народа планине за ову школу.

По прочитању тога предлога одбор је *усвојио*:

да општински суд састави комисију, како прописује закон за подизање школских зграда, у којој да буду и сви одборници свеваљског краја, те да та комисија одмах приступи избору земљишта за грађење школе основне за свеваљски крај, као и израде планова за ову грађевину, да па поднесе одбору извештај о своме раду.

XI.

Одборско непрекидно изборно у седници одборској од 8 окт. 1894 год. Абр. 7413 за прочитање питања о проширењу рејона варошке подноси свој извештај у коме исказа непрекидно предлаже проширење рејона и казнама је томе протезу.

По прочитању оба извештаја одбор је *закључио*:

да се решавање о овом предмету одложи до прве седнице, што је на реду.

XII.

Одборник г. Милан Ж. Марковић пита зашто се поводом смрти пара ручног не истичу заставе прво на здању општинског суда. Председавајући *одговара*:

да ће се управа општинска у овој приликама владати онако, како јој буде препоручено од стране више државне власти.

XIII.

Председавајући износи одбору на решење молбу Душана Сиротковића којом тражи на шестогодишње закуп општинског земљишта у бари Венецији, које до сада није користио никаква прихода и на коме намерава подићи варош стругару за резање дасака и другог грађевинског драпног материјала.

По прочитању те молбе Абр. 7408 и 7572 одбор је *усвојио*:

земљиште општинско у бари Венецији, изузећу државне соларе и железничке пумпе у количини од 6000 квадр. метара уступа се од шестогодишњи закуп Душану Сиротковићу за подизање горње стругаре под погодбама, означеним у његовим молбама а за годишњу кирију од шест стотина динара. Закуп ова се рачунати од прног новембра 1894 год.

Закупац утриње не може тражити ни какве накнаде од општине за време док његов закуп траје, а после сазнања закупца, општина ово земљиште неће давати под закуп као утрињу.

XIV.

Председавајући саопштава одбору, да је суђено неприкупштено констатовање, да нема зграда за пољопривредне основне потребе које готово те да се прода тоне шиндре не ниску у њу уговорни дан за неколико месеци. С тога предлаже одбору да се закуп досадањих зграда продужи још за шест месеци од 1. Новембра ове године под истим погодбама и не истеј који, пошто и општинским тих зграда на ово и сваке продужење пристаје, сем Јован Петровић, који тражи 52 дин. више вирје месечно.

По прочитању тог извештаја Абр. 7393 одбор је *решио*:

да се досадањи закуп зграда, у којима су сменитске школе основне за пољопривредни крај продужи још за шест месеци од прног новембра ове год. под истим погодбама и по цени и то:

За кућу Јована Петровића за месечну кирију од две стотине четрдесет и четири динара;

За кућу Дим. Ђ. Миловановића за сто четрдесет и четири динара месечно и

За кућу Милоша Прокића за сто двадесет динара месечно.

Да се дуварони у IV раз. женске школе оправе и довеју у добро стање.

XV.

Председавајући износи одбор, да закуп куће Ерске Кр. Петровића у кнез Михајловој улици у којој је сменитски пристојски суд за вар. Београд, истиче крнс новембра 1894 год. на које нема у баштини подесне зграде за ову потребу то предлаже, да се закуп ове зграде продужи још за три године под погодбама, које су до сада предузе и за цену од четир стотине динара месечно.

По саслушању овога и по прочитању акта Абр. 3537, одбор је *решио*:

да се закуп куће Ерске Кр. Петровића у кнез Михајловој улици, да сменитај пристојенског суда за вар. Београд продужи још за три године, од прног новембра 1894 године по цени од четир стотине динара месечно и по досадањим погодбама са додатком, да је општина београдска власна овај закуп и пре рока отказати у случају, да за ову потребу сазида или купи кућу. Но и у овом случају отказ има бити три месеца раније пред Митров-дан или Ђурђев-дан.

XVI.

Одборник г. Стеван Д. Поповић каже, да је познато, да у школама нема дрва за огрев, те се због лошеве морала једна школа расцутити.

Председавајући *одговара*:

да општина београдска, док лиферант не пропусе у сваку школу потребну количину дрва, издаје дрва школама по требовању управитеља дотичних школа и, ако је која школа остала без огрева, може бити само управитељ њен крив, што није за равнје тражно.

РЕДОВНИ САСТАНАК

29. октобра 1894. год.

Председава члан суда г. Мих. П. Живадиновић, пресуственом члан суда г. Јов. Антонијевић, од заклетвених баш г. Мих. Марковић, М. Михајловић, Ср. Ј. Стојковић, Дуб. Марковић, Јеврем Милосављевић, Свет. Јовановић, Сава Петровић, Горјанко Милосављевић, Мил. Ж. Марковић, Стеван Јовановић, Живко Кумановић, Тодор Дамјанковић, Ј. Јовић, Дим. Миљковић, Стојан Ђ. Јорговић, Стев. Л. Павлић, Михајло Михајловић, Др. Никола Х. Павлић, Стев. П. Павлић, Јаромлав Бонуш, Н. Д. Стошковић, Фрд. Роберт Јосип Чешковић, И. Јовичић и Јосип Рт сви.

I.

Прочитан је записник одборских седница седнице држане 22. октобра 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Одборници г. г. Михајло Јовичић и Јосип Јелашковић, који се до сада нису заклели на одборничку дужност, положили су данас заклетву законом прописану пред одбором.

III.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд Абр. 7593, 7594, 7647, 7547, 7632, 7633, 7595, 7261, 7600, 7690, 7405, којима се тражи уверења о владању и имовном стању испитних лица, одбор је *одлучио*:

да су доброг владања и доброг имовног стања Илија Милетић служитељ, Тодор Мијаиић бакалин, Светозар Јаношевић пословар; да је Светозар Мирковић служитељ доброг владања и слабог имовног стања; да је Јосиф Шнајдер служитељ доброг владања и непознатог имовног стања; да су му непознати: Стеван Перић дрвар, Јоца Најић зидар, Младен Чубрић ковач, Никола Стаменјевић зидар и Милена ж. Косте Мајстуганковића од. Војислав Оташковић касапница, Есица М. Васиљевић оца. и Михајло Трајковић зидар.

IV.

Председавајући износи одбору на писмене молбе, којима се тражи умрлица о сиротном стању и породичном односу.

По прочитању тих молби Абр. 16494 и 16678, одбор је *одлучио*:

писмене, да се Митри Поповић и Драги Таиасковић учитељици може дати тражено уверење.

V.

На тражење одбора основних пољопривредних школа Абр. 6999, одбор је *закључио*:

за члана тога одбора г. Васу Дунића трг. на место покојног Михајла Цветковића чиновника бившег.

VI.

По саопштењу, да је Петар И. Јовановић од. тус. пријаво, да не може да се прими дужности одборника у нересном одбору, одбор је *решио*:

да се молба Петра И. Јовановића не уважи, него да и даље остане члан нересног одбора

VII.

Председавајући износи одбор, да београдски водовод дугује још од прошле године А. Ц. Сиверу из Беча 26.667.67 динара у злату за набављене водомере; да благајница није у стању да ову суму одмах и од једном Сиверу исплати те је учињен споразум са Сивером, да сада прима у готовом 5000 дин. а 10000 дин. у злату да му се исплате после 3 месеца за ову суму

да му се нађа обезб, а остатак да остане отворен рачун и да му водовођа каси од својих прихода што по њих исплати.

По саслушању овога и по прочитању акта АБр. 7652 одбор је *решио*:

да за исплату дуга А. Ц. Спанерр на Беча да набављене водомере може суд општински задати обезбу у вредности од 10.000 (десет хиљаде дин. у злату с роком од најдаље три месеца, одобравајући у свему споразум суда са А. Ц. Спанером.

VIII.

По прочитаву реферата благоодатног АБр. 2689, да су рачуни општинске за треће тромесечје скандални, одбор је *решио*:

да рачуне општинске за треће тромесеље прегледају г. г. Срета Стојковић Дим Милојевић и Јаков Јанлалај одборници и поднесу одбору извештај.

IX.

На примедбу неколицине одборника, да има много одборника који не долазе редовно у седнице нит долазе своевремено, одбор је *решио*:

да суд општински од сие господе одборника и заменика, који у данашњу седницу нису дошли, затражи оправдање изостанка и известн одбор о учињеном.

X.

На предлог одборника г. Стевана Д. Поповића одбор је *одлучио*:

ако одборник г. Тихомир Ј. Марковић не може доћи на седнице повереништва на прочитање поруџа за зајам и радове, да се ове дужности разреши, а на његово место да буде члан повереништва одборник г. Захарија К. Поповић. Но ако и он не би могао учествовати у раду овог повереништва, да сам председник општински одреди једног од одборника за члана.

XI.

По прочитаву протокола лицитације АБр. 7569, држане за кабаку мекиња, за које није било лицитаната и по прочитаву накнадних молби Илије С. Ивића АБр. 7570 и Ђорђа Николића АБр. 7572 за ову кабаку, одбор је *решио*:

да се држи по ново лицитација за ову кабаку потребне количине мекиња, за којој да се лицитира од најнижег понуђене цене од десет динара од сто килограма.

XII.

Председавајућа изнеси одбору на решење молбу грађана из Вишеградске улице, који моле, да се Вишеградска улица отвори до стазе највећег и тиме веће са њиховом кућом Милошеве улице, коју је општина приликом отварања до изгледа плаћене општа у тој улици.

По прочитаву те молбе и мишљења грађевинског одељења ГБр. 4706, да тога се види, да је то општинске интересе добро, да остане стаза улице Вишеградске онако, како је утврђено и одређено на раван у каса Милошевој улици као и до комуникација у вишеградској улици са Кнез Милошевом неје сметена, поште је разлог за комуникацију у овој улици доказан нарочи одбор је *решио*:

да се молиоци одбају од тражења и да напусте Вишеградске улице остане и даље онако, како се не би морала искрити рампа у кнез Милошевој улици.

XIII.

Председавајућа изнеси одбор на решење тражење грађевинског одељења ГБр. 4134 (АБр 6235) да се одобри предит од 28500 дин. за неплаћене и накадашње приликом улице. Одбор је *одлучио*:

да се решавање о овом предмету одложи за доцније, пошто је дошлан да се оне јесени овај посао отвори.

XIV.

Поводом многих жалби грађана, да им се улице кадрирају и да би одбор поспе до тога, иде ће улице, по комунизацији, насељености и другим околностима требало пре нан после кадрирати, одбор је по предлог одборника г. Стевана Д. Поповића *решио*:

да суд општински што пре поднесе одбору табеларан преглед о стању кадрове и нанесавање у појединим улицама, дао и списак оних улица, које никакве кадрове немају са назначењем, које улице по важности своје и комуникацији треба приенственo кадририсати, како би одборско поверенинство, које ће се доцније одредити, могло учинити распоред кадририсања улица у 1895 и остали годинама.

XV.

Председавајућа изнеси по нови одбору на решење протокол лицитације ГБр. 4515 и 4402 држане за грађење канала у Колубарској улици и за отношење и наслање Колубарске и Борове улице, који су предмети по примедбама одбора од 10. Септембра 1894 год. били враћени грађевинском одељењу обе извесних недостатака.

По прочитаву тих акта одбор је *решио*:

да се грађење канала у колубарској улици уступи према прописаним погодбама Ристи Крстићу по цени од осам динара од кубичног метра.

Да се отношавање и наслање Колубарске и Борове улице уступи према прописаним погодбама Живку Трипићу по цени на то: за отношавање у Колубарској улици по четрдесет и пет пара од кубног метра, а за отношавање у Боровој улици и одношење земље у Колубарску по седамдесет и пет пара од кубног метра.

Да предузимачи прве почетка рада потпишу прописане погодбе и приставу на исте.

XVI.

По прочитаву молбе Пантe Живојиновића АБр. 6924, којом моли, да му општина уступи на топчидерском друму једно своје земљиште да на њему о свом трошку отвори камени ходник и да за накнаду имена плаћа општина одређену цену, — одбор је *одлучио*:

да грађевинско одељење да одбору своје мишење да ли се на траженоме земљишту може отворити мајдан и да ли отвора експлоатација не сметa сваобраћају и не буде опасно по људе што туда пролазе, као и под којим би се погодбама отварање мајдана могло уступити. —

XVII.

По прочитаву молбе М. С. Начић са свима прилозима, којом моли, да му општина прати 159·11 динара накнадне кадрације на земљи, што је он у 1890. год. исплатио, — одбор је *решио*:

да се молилац М С. Начић одбије од тражења.

XVIII.

Председавајућа изнеси по нови на решење предмет о проширењу рејона варошке.

Како је овај предмет веома важан по интересе варош а трговаца, то је одбор *одлучио*:

да се овај предмет одложи до прве седнице, у којој да се одмах у почетку изнесе на решење.

XIX.

Да би сваки одборник знао, шта ће се решавати у седници, у коју се позива, одбор је *наредио*:

Суду, да уз позив за седницу доставља увек сваком одборнику и дневни ред, у коме тачно да буде назначено, који су предмети остали из прошле седнице нерешени а који су приволили.

XX.

Пошто има много предмета за решавање одборник г. Ст. Д. Поповић предлаже а одбор *решио*:

да се идуће недеље сазову две седнице одборске, а за будуће онлашћује се председник општине, да може сазвати и наредну седницу кад за потребно нађе.

XXI.

Одборник г. Луб. Марковић тражи, да му се одговори на питања која питања с односе радова у Споменичкој улици и зашто је сама једна страна Крунске улице тротоарисана. Председавајућ је *изјавио*:

да ће на сва питања одговорити председник општине кад одлази и кад буде у одбору председавао.

XXII.

Одборници г. г. М. Илијанинић и Луба Марковић изјављују, да сваке суботе у вече нису седнице нижеприведе одржавале те због тога не могу да долазе у одборске седнице на које одбор да реши, да се одређује седницу другог или два редовно дана. Одбор је *решио*:

да се редовне седнице одборске држе од сада сваког четвртка.

XXIII.

Одборник г. Мих. Михајловић камера, што друштво за електрично осветљење налаже много више од приватних лица за осветљење, него што је требало, те зато седницу неправду грађанима.

Председавајућа *изјављује*:

да ће саопштити комисији за осветљење ову неправилност и познати је да уради што треба, да се ово више не дешава.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички сабраћај варошки Београда. У седници од 23. Нов. до 30. Новембра 1894 г. дошутовало 1080, отшутовало 901, Од којих су:

а.) Пола: мушког 1007, женског 73.

б.) Вероисповести: православне 934, неправославне 113, мојсијевске 23, мухамеданске 10, снеча 1080.

в.) Постојбина: Србија 832, А.-Угарска 123, Босна и Херцеговина 9, Црна Гора 3, Грчка — Турска 56, Бугарска 7, Румунија 6, Русија 3, Немачка 16 Француска 4, Италија 20, остале државе — нан Европе 1·

г., Занимање путника: Земаци и економи 66, Занатлије 136, Трговци 351, индустријалци 2, шпекуланти и предузимачи 7, Гостионичари 19, Интелигенција (војска) 130, Ђаци 18, радници и помоћници 207, Пиљари и бозаџије 11, надничари и слуге 53.

Из статистичког одељка општине варошн Београда 3. Новембра 1894. год.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Исправка. У прошлом броју оних новина, на другој страни у трећем стубцу под XI поткрала се је погрешка, која јако квари смисао. Тамо стоји да треба одбити 302, што је погрешно и треба да буде 30⁰/₀.

Изостао. Из данашњег броја изостао је подзитак „Српски установи протнву Турака" због измесних незгода. Ако будемо у стању да оне незгоде отклонимо за који дан, продужићемо са штампање овог подзитка.

Седнице одбора општинског држаће се од сада редовно сваког четвртка у место суботом, као што је до сада било.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења нијања у вароши Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

II. На дан 10-ог Новембра ове год., држаће се у интендатури дунав. дивизије, јавна устмена лицитација за издавање баграже код бањичког логора у којој ће се продавати ови артикли: боза, салеп, алва, бурек, кроше, ђаје, лепиње, лимунада, чај, кифле, земичке и воће.

Барака ће се издати на 3 године.

Кауција се полаже пре лицитације у 150 динара било у новцу или државним папирима.

Услови по којима ће се издати барака могу се видети у интендатурн сваки дан а и на сам дан лицитације. Лицитација почиње реченог дана у 9 сати пре, а завршује се у један сат по подне.

Позивају се сви који су волни узети баракy, да на лицитацију дођу.

Из канцеларије командната дунавске дивизијске области. 20. Октобра 1894 год. ЕБр. 7039.

III. На дан 7. Новембра ове године од 2—5 сати по подне, трећу лицитацију, за давање под закуп права узимања и продаје пубова од стоке која се коље на општинским кланицама,

Кауција се полаже 3000 дин.

IV. На дан 9. тек. месеца, од 2—5 сати по подне, другу лицитацију за набавку 35.000 кгр. јечма и 35.000 кгр. зоби, за исхрану коња пожарне чете.

Кауција се полаже 600 дин.

V. На дан 11. тек. месеца од 2—5 сати по подне, трећа лицитација за издавање под закуп подрума под школом код Саборне цркве.

Кауција се полаже 100 дин.

VI. На дан 14. тек. месеца од 2—5 сати по подне, четврта лицитација за издавање под закуп плаца општинског код месне „Кварглне Дубоке".

Кауција се полаже 120 дин.

VII. На дан 15 тек. месеца, од 2—5 сати по подне, трећа лицитација за набавку 25 - 30000 кгр меканца, за исхрану волова рабацијских општине Београдске.

Кауција се полаже у 200 дин.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на сам дан лицитације у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација држати.

Ко жели ма која од горе изложених права узети под закуп, нека означених дана дође и лицитира.

АБр. 6952, 7187, 7572, 7614 и 7615, од Суда Општине Града Београда. 1. Новембра 1894. год у Београду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У скоро ће излазити књиге ове добити нова књига

ВЕЧНОСТ

НАРОДНА БАЈКА

написао **Ј. М. Веселиновић**

Цена свесци 0·20 динара.

Београд.

Књижара **В. Валожића.**

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпилзера) без ражање на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За не дизан изврсред . . . . . 0.20 д.
в) За уздиг . . . . . 0.40 д.
г) За велики уздиг изврсред у гостионици . . . . . 0·65 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумова од 2 и по метра уредно са кошем . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумова од 2 и по метра уредно са кашо шеш . . . . 0.20 д.
з) За пољске димњаке (шпилзере) без ражања на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и пушница.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од јарма . . . . . 0.50 д.

III. Псетарина.

а) Марка за пасове за годину дана . 3 — д.
б) Обичајне пасулске марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
ѓ) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња 10 — д.
б) Кола са завесама са 2 коња 18 — д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24 — д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60 — д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКУ КАНТАРУ

Од 29. до 1. Новембра 1894. г.

НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША		НАЈНИЖА	
	дин.	пр.	дин.	пр.
ЈАБУКА	30		28	
ПРАЗНА КУКУРУЗНА ВРЕЋА				
ПРАЗНА ШЕНИЧИНА ВРЕЋА	15		14	
БОРАНИЈА				
ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)		70		60
ВОЛОВА	45		40	
ВОСКА				
ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	
ВУНЕ ПРАНЕ	210		200	
ГРОЖЂА	80		50	
ДУЊА	35		20	
ЈАБУКА	25		15	
ЈЕЧМА	12		11	50
КАЉАНА	130		120	
КОЖА ВОЛОВСКИХ				
КОЖА ЛАТИЊСКИХ				
КОЖА ОВЧИЈИХ				
КОРЕ ПРЕЗОВЕ	9		8	
КРЂКА				
КРЕЧА	3	60	3	20
КРОМПИРА	7		5	
КРУШКА	7		6	
КРУПАКА	20		12	
КУДЕЉЕ	60		50	
КУКУРУЗА	10		9	
КУПУСА СЛАТКОГ	15		10	
ЛОЗА ТОКЉЕНОЋ	80		70	
ЛУКА АРЏАНАМ				
ЛУКА БЕЛА	60		50	
ЛУКА ЦРНА	25		15	
МАСЛА	200		180	
МАСТИ	120		115	
МЕДА				
ОВАНА				
ОВСА	10	20	9	50
ОРАЈА	25		18	
ПАСУЉ НОВИ	25		18	
ПШЕНИЦА	60		50	
ПРОСЕ				
ШЕНИЦИЦА	10	30	10	
РАЖИ	7	50	7	
РАЗ. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
РАЗ. КОМ. МЕКЕ				
РАЗ. ВЕЛ. ЛУЧЕ	90		80	
РАЗ. ВЕЛ. МЕКЕ	45		25	
СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
СВИЊА СРЕДЊИХ				
СЕНА	6		5	
СИРА	100		65	
СЛАМЕ	3		2	
СУВА МЕСА	350		300	
УГЉЕНА ДРВЕНОГ	8		7	
УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
ШЕНИЦА	14		13	
ЉЕШНИКА СИРОВИХ	25		15	
ЉЕШНИХ ЈОНЏ СУВЕ	18		8	
ЦЕМЕНТА				
МУШМУЛА	30		27	
РАЗНЕ СИТНИЦЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник: ОПШТИНА БЕОГРАДСКА Штампарија Светозара Николића, Гарава Јовановић улица бр. 53. Уредник ТРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 46. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
на годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на стране земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 13. НОВЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПОСЕТИОЦИМА ВАЉА ОДАТИ УКУПНОМУ НА ОПШТИНСКЕ СУД А СВИ КОНКУРЕНЦИЈЕ ЈА ПО УТВРЂЕНОЈ.

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

О Б Ј А В А

Управа водовода града Београда доставља грађанству, да се са спојни канцеларијама пресељена на Зеленом венцу, а у кући г. Настаса Јовановића бр. 8. на горњем спрату.

Из канцеларије управе водовода града Београда 10. Новембра 1894 В. Бр. 119.

О Б Ј А В А

У циљу тачније статистике смртности, управа народне Београда наређује: да „месечне листе" пренесене пошљују одјединарајући лекари, и тек онако се то учини од њих. месечне листе доносе се дотичном општинском лекару, са којом ће он отићи у стан умрлога, ради констатовања смрти и одређења сата, кад се дотични може сахранити. — Ако је која од рубрика од стране одјединарајућег лекара остала неповољена, учиниће то општински лекар, приликом прегледа мртваца, као што ће приликом прегледи мртваца обратити и на то пажњу, (ако и до сад) да ли је доћени умро од природне смрти, или је сумња на насиље. У последњем случају разуме се, известиће о том надлежну власт, закључујући укопавање, док се секција не изврши.

У случајима пак да умрли није лечен од лекара, општински ће лекар по могућству ставити сам узрок смрти, но нарочито, да се умрли одмах пренесе у гробљанску капелу где ће остати прописно време до укопа.

Укоп и пренос таквих недечених има се извршити без икакве параде, а лети ће се под надзором општинског лекара, одмах по констатовању смрти двогубо запити у чаршав, који је претходно натопљен 10% карболом, а то у циљу тог, да се избегне могућно развијање заразних болести. — Изимак од оних наређења, чињење општински лекари само тамо, где је случај такав, да се општинозношу може искључити заразе, а и то под њиховом личном гаранцијом.

Суд општине београдске објављује грађанству ону наредбу управнику и помоћнику, да се по њој управља.

Од суда општине београдске 1. Новембра 1894. год. АБр. 7531.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима колико је опасности могу изложени бити грађани и деца њихова од заразнике слуге и слушкиње. С тога суд општине београдске, старајући се нада о здрављу овдашњих грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дојиље, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарски уверења давати.

Тиме ће се не само заштитити грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (пеперје, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесни на лечење упутити и од даљег пропадања спасавати.

Да би се ова наредба строго вршила, опомиње се сваки који послугу тражи: да никакову слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз књижицу не поднесе.

Родитељи, који своју децу за занат дају жеље треба сами да их на преглед у општину доводе. Ту ће поред уверења и лекарски санет добити, да ли може изабрани занат каких рђавих последица детињем здрављу донети.

Кафеџије и механџије опомињу се нарочито да своје келнере и остало послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

ВОЈНА НАБАВА

Господин министар војни преписом својим од 2-ог тек. вид ЕПБр. 6474 није одобрио изнешеграну цену хлеба на III литицији, већ је наредио, да се прекида понуде.

С' тога се понављају сви они који би хтели дифероватн хлеб за гарнизон Београдски а 1895 год. да своје понуде донесу у дижи читаб до 18-ог тек. вид закључно.

У понуди треба назначити цену од једног килограма и ставити да су услови по којима ће се хлеб диферовати познати и најпре пристаје ја на уже наведене исход понуђене цене, ако би било више понуђача.

Са понудом хлеба спремити и предати 1500 дин. кауције у новцу или државним папирима.

Услови набаве могу се видети сваки дан у интендатури.

Из канцеларије дунавске обалске дивизије, 10. Новембра 1894 год. ЕБр. 7969.

РАД ОПШТИНСКОГ СУДА
РЕДОВНИ САСТАНАК
2. новембра 1894. год.

Председник овог суда г. Мих. П. Живковићевић, одсутним чини суда г. Стоини Илијевић кметовски помоћник г. Д. Димитријевић, од одборних били гг. Сиор Јовановић, Лемитрије Живковић, Милорад М. Михаиловић, Василије Милосављевић, Стеван Т. Зарковић, Федр. Росић, Мих. Марковић, Гаврило Миленковић, Ј. Константиновић, Сава Петровић, Ђорђе Марковић, Сретан Јовановић, Алекса Стефановић, Јаћимије К. В. Попović, Јован Јовановић, Живко Куновановић, Ђорђе Димитријевић, Стеван П. Поповић, Стеван Ј. Ивковић, Сп. Ј. Стојковић, Дим. Милојковић, Ј. Алексић, Јован Ри тић, В. Д. Стевановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. Октобра 1894 год. и на учињену примедбу од стране г. Бољеђа Миленковића одборника, да је Вељу Дучић више одборник за палилулске школе и да није требало исти бирати на место умрлог Мих. Цветковића, него друге лице. — одбор је примио записник без других измена изобрео:

за члана одбора за палилулске школе г. Младена Николића, пуковника у пензији.

II.

По прочитаној акти ветеринске судије за кир. Београд АБр. 7718, 7822, 7719, којима се тражи уверења о кладжу и иконом стању извесних лица, одбор је закључио:

да је Милош Ђурић бакалин доброг владања и доброг имовног стања; да су му поносили Михајло Ћесић пеинер, Живан Стојановић, Стеван Костић и Милија Костић сведоци.

III.

Председавајући изнеси одбор на пилалеву молбу Марка Стојановића, кловиста овд. да му

се да уверење о породичном односу Краље Крстомировића овај трошиће.

По прочитању ове молбе одбор је одлучио:

да се суд предузело увери о наведима молиоца, да тек онда да му изда тражено уверење.

IV.

Одборник г. Јеротије А. Милићевић примећује, да водомера београдског водовода не показују тачно и тиме се питате појединих грађана ко и да управа водовода не наплаћује воду онако сиромашне, како би то захтевали житорски интереси.

Председавајући напомиње:

да тачност водомера пре пријема испитују стручна лица и да се наплата за потрошену воду у довољној мери строго наплаћује.

V.

По саопштењу од стране председавајућег, да господин министар финанција не допушта, да се Никола Николајевић чиновник министарства финанције врши дужности тутора ради наплаћивања, одбор је наредио:

Евгенија Человића, бакалина за тутора ради наплаћивања.

VI.

Председавајући саопштава одбору, да закуп дрвишног земљишта, на коме је подигнут трговачки магазин житних врста према сад. године и да је господин министар финанција на молбу суда општинског предузео овај закуп још за три године од врног закупа 1895 год. под истим погодбама и за исту закупнину.

По саслушању овога и по прочитању акта министарства Бр. 6508, одбор је одлучио и закључио:

ово продужење закупа одобравајући у свему поступак суда.

VII.

На прочитану молбе страдања жене пок. Михајла Кр. Петровића, бив. члана суда општине београдске и баканџина жене, Бр. 6362, да се њена ослобађа плаћања 2006-14 дин. за који је суду одговорни општински београдској пок. Михајло и по прочитању реверата општинског рачуноводственика Бр. 7673, одбор је после саслушаног извештаја од 16 гласова против 8 решио:

да се страдали жене пок. Михајла Кр. Петровића одбију од тражења.

VIII.

Председавајући саопштава одбору, да се је још крајем априлом године приказала трговац Петар Х. Михајловић, по остали из собом писмата не поштеда ни поверења имања или да је остање жену са шесторе деце јаке деце: да је општинским рачуноводитељ предузећем књиге, по којима је пок. Петар обављају пословање, — напшао, да је пословао и како не продао сто и двадесет динара.

По знак се овај недостатак жена од суд општини за ову општину, председавајући предлаже да одбор одлучи да је прошао.

По прочитању извештаја рачуноводитеља Бр. 5910 и изјаве једне о немештени Бр. 6342, одбор је после саслушаног гласова са 16 гласова против 7, (2 нису гласали) одлучио:

да суд општински поступа даље по овоме предмету за наплату недостатака у 120 дин. онако, како закон прописује.

IX.

На тражење повлашћене града Бр. 6354 а по предлогу грађевинске одељења Бр. 4954, одбор је одобрио:

кредит од три хиљаде и шест стотина динара за насипање шљунком друма од сапске капије до села града до Богољанске улице, с тим да се овај посао пада на лицитацију.

X.

Услед тражења грађана из тимочке улице Бр. 6732 а по предлогу грађевинског одељења Бр. 5176, одбор је решио:

да се за сада колозоз у Тимочкој улици оправи тиме, што ће се засути провалена места шљунком и талмајданским песком, тако, да ова оправка не изнесе више од једне хиљаде динара.

XI.

Председавајући извештава одбор, да је суд општински решењем својим од 4. октобра 1894 год. Бр. 6986 обуставио плату г. Дру Кости Дишићу општинском лекару, према тачки 8 члана 47 зак. о устројству општина и општинских власти због тога, што се он већ дуже времена налази у истражном затвору те више од 15 дана не врши службу због које се плаћа: да се је Др. Коста Дишић жалио против овог решења Управи пор. Бесједа употребан у жалби том и изнаси упрошћење за суд.

Па, пошто услед упреде више суду а другу, што се не зна докле ће Др. Дишић још бити у затвору и да ће он и даље остао једна врај народа без лекара наречито у ово врсме, кад влада заразе, — председник општине подиже је имена предлог да се Др. Коста Дишић отпусти из општинске службе.

По саслушању овога и по прочитању акта и предлога председника одбор је после конференције гласака са 16 гласова против 5 (5 нису гласали) решио:

да се Др. Коста Дишић општински лекар, отпусти из општинске службе од дана кад му буде ово решење саопштено. Да се о овоме решењу извести господин министар унутрашњих дела.

XII.

Председавајући износи и по трећи пут одбору на решење жалбе о прошереву варошке рејона.

Одбор је после дужег обмишљања о овом предмету закључио:

да се овај предмет одложи до прве седнице с тим, да суд прибави и поднесе одбору планове Светосавског краја и Новог селишта као и напрт овог земљишта, за које се предлаже, да уђе у рејон.

Исто тако да суд спреми извештај о реду и о планирању Светосавског краја, које је још пре 2 године узео да изради професор Милан Андоновић.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
7. Новембра 1894 год.

Председавао члан суда, г. Мих. П. Живадиновић председник суда г. Јов. Антонијевић, од одборника биле: г. г. Др. В. Х. Николић, Јеротије А. Милићевић, Л. Калелић, Л. Марковић, Никола Белетић, Јосиф Јовановић, Спиридије Јовановић, М. Михаиловић, Благоје Марковић, Ђорђе Ранчић, Стева Петровић, Вид. К. З. Павловић, Ср. Ј. Стојковић, Мих. Марковић, Герасим Милосављевић, Стеф. Д. Николић, М. Јовичић, Урош Димитријевић, Мих. Младеновић, Стеван П. Николић, И. Д. Стевановић, Стеван Ђ. Јорговић, Мих. Ж. Марковић, Ј. Константиновић и Дим. Милојевић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седмице ове године 3. Новембра 1894. год. и примљен је без измене.

II.

Председавајући саопштава одбору, да је г. Начелству секретар и отправник посдова у царском руском посланству у Београду, пошавши председништву општине београдске, што су корпоративно 7. о. м. присуствовали парастосу државном на дан погреба Његовог Величанства Александра III. императора и самодржца све русијске.

Одбор је *једногласно* о томе:

опу изјаву захвалности.

III.

Председавајући напомиње, да је неколико одборника изјавило жељу, да се ствар о прошереву рејона не решава све докле, док не буде одржано председник општине и док не буде он председнике седницама.

Одбор је *одлучио*:

решавање о прошереву рејона варошког све док председник општине не буде у могућности да одборским седницама председава.

IV.

Одборник г. Стеван Д. Поповић пита, да ли и у каквом је суд кварним решење одборско односно каљавања одборских што не долазе у седнице и не извињују изостанке.

Председавајући је *изјавио*:

да ће ово решење одборско моћи испуњавати тек, пошто одбор пропише правила, за састав којих је одбор одредио и напочетку пописништо.

V.

Одборник г. Младен Марковић предлаже да се замакања седница рачунати због сирове Његове Величанства Александра III. пара руског, кад је већ одложио решавање о прошереву рејона варошког, због чега је она седница и сахнати.

Одбор је *одлучио*:

да се рад наставља и решавају остали предмети с дневног реда, који су приликом напомилани, пошто је одбор општински присуствовао на парастосу одао већ последњу пошту Њег. В. Александру III пару руском.

VI.

По прочитаку молбе Никше Д. Каки и остали грађана Неманине улице Бр. 7669, да се не изврши изношење ту узако во новој шпекотеи ће што би им со нуде затворе, и по прочитаку мишљења грађевинске одељења Бр. 6023, одбор је решио:

да се Никола Д. Каки и остали молиоци одбију од тражења и да се насипање Неманине и осталих улица изврши према сталиној шпекотеи.

VII

По прочитаку молбе Димитрија Јовановића кол. трговца Бр. 7453, да му се уступи под закупу празан плац код тезије, да ће њему подиже кућу од слабог материјала за дућани, и по прочитаку молбе Срећока Р. Мишића и других дончара Бр. 7641, којом моле да се њима уступи код закупу тај исти празан плац, да ће њему продају своје производе, пошто им је забрањено, да то чине на тргу, одбор је *решио*:

да се празан плац општински код тезије уступи дончарима, да ће њему продају своје производе с тим, да на њему не смеју подизати никакових сталних грађевинна. Суд општински да прослиме остале погодбе и цену за овај плац.

VIII.

По прочитању молбе Е. Јованчићеве, учитељице дечијег забавишта, одбор је решио:

да се из општинске касе а из партије буџетом одређене на ставарању учитеља од прошог Новембра ове године издаје Е. Јованчићевој учитељици дечијег забавишта на име станарине по педесет динара.

Овим се укида раније одређена помоћ од двадесет динара месечно.

Суд општински да води надзор над овим пословм.

IX.

Председавајући изнесе одбору на решење молбу К. Петковића закупца бувљачке воде, да му се учини олакшица у плаћању општинских дажбина на ову воду.

По прочитаку те молбе одбор је решио:

да се суд општински односно оне комисије управља по раније одборским решењима.

X.

Председавајући изнесе одбору на решење молбу трговачког друштва за живење надзорне установе, о капати такве трговачке.

По прочитаку тога акта Абр. 4974, одбор је на предлог одборника г. Милана Ж. Марковића одлучио:

да се решење о коме одлази а да надзорна комисија заједно са г. г. Д. Мијојевићем, М. Ж. Марковићем и Љуб. Марковићем, одборницима, учини порак код друштва, и прочи утонор, те да се установе прегледне карте и да се евиде новеле на мале делове, и на те мале делове сачини цена.

XI.

По прочитаку протокола лицитације Абр. 7829, држане по трећи пут за давање под закуп општинског земљишта у железничкој улици, на којој није било ни једног лицитанта, — одбор је решио:

да се општински плац у железничкој улици уступи досадањем закупцу Милану Поповићу свд. трговцу под истим погодбама и цени, као пређашње, и да се о учињеном известн одбор.

XII.

Председавајући изнесе одбору на решење молбе о чишћењу нужника и помијара.

По прочитаку протокола лицитације Абр. 7819, писмене понуде Луке Свет. Јовановића, бравног закупца Абр. 7821, молбе грађана београдских Абр. 8036, да се чишћење прни модерним справама и понуде Петра Б. Јовановића, Абр. 4045 да ово чишћење врши оп модерним справама, одбор је решио:

да се како лицитација тако и понуде Луке Свет. Јовановића и Петра Б. Јовановића одбаце;

Да општина београдска од нове 1895. године не наплаћује никакав приход од чишћење нужника и помијара;

Да се чишћење помијара и нужника од нове 1895-ште године, за овом предузимачу, који ће бити у стању, да овај посао прни уредно, модерним справама, где то може бити и који буде на лицитацији понудио најнижу цену према прописаној такси од стране општинског суда.

Да суд општински пропише нарочите погодбе у смислу онога решења и поднесе их одбору на одобрење.

XIII.

По прочитаку молбе дома сиротне и напуштене деце Абр. 2702 и акта Министарства Унутрашњих дела Абр. 7284 да се дом сиротне деце, хемијска држ. лабораторија и болнице општа државна и за душевне болести одобаце извлачења воде из нове водовода, а по прочитаку мишљења управе водовода о овим актима, одбор је решио:

да се дому сиротне и напуштене деце учини олакшица у свађењу у дома водом према предлогу управе водовода Вбр. 2337 а да се болницама опште државној и за душевне болести као и држ. хемијској лабораторији не може учинити никаква олакшица односно плаћања воде потрошене из новог београдског водовода, пошто они заводи имају богате фондове, из којих се издржавају.

XIV.

Председавајући изнесе одбору на решење акт српске трговачке удружења, у коме су изложени предлози, како да се оснује Београду да буде средиште српске извозне и увозне трговине.

По прочитаку тога акта Абр. 7715, одбор је одлучио:

да ове предлоге прочи и поднесе одбору своје мишљење на решење нарочито повереништво, које ће се састојати из три члана, што ће српско трговачко удружење изабрати и из ових чланова г. г. Петра Б. Арамбашића, Давида Л. Симића, Јакова Алкалаја, Мих. Јовичића трговца, Стојана Николића и Ђорђа Н. Вучо. комесионара.

XV.

По прочитаку молбе народбеног друштва шест Гагарина му се уступи у сопјину земљишта, ка коме постоји петрезумски резервоар, како би то друштво могло водити потребне радове за експлоатацију нафтовода на петролеју, одбр је решио:

да се народбеном друштво кнеза Гагарина одбије од тражења. Да суд општински уредно наплаћује кирију од тога друштва за земљиште на коме је резервоар петролеумски.

XVI.

По прочитаку понуде Самуила Стевановића да му општина београдска откупи за 30.000 дин. уклету велику зграду старих стварп у дворцу, одбор је решио:

да се преко понуде Самуила Стевановића пређе на дневни ред, пошто општина у овој прилици нема новаца, да оне стварп откупи.

XVII.

По прочитаку молбе београдске богословије Абр. 7200/93 да јој општина уступи своје земљиште за подизање ново зграде за богословију, одбор је решио:

да се преко молбе београдске богословије пређе на дневни ред, пошто општина београдска према својим потребама није у стању да чини какве поклоне у земљишту.

XVIII.

По прочитаку молбе Петра Цветића и другова Абр. 6417, да им општина откупи неки број историјских слика и албума српских владара, што су они израдили, и по прочитаку стручног мишљења о оним сликама Абр. 1972, одбор је решио:

да се преко оне молбе Петра Цветића и другова пређе на дневни ред.

XIX.

Председавајући изнесе одбору на решење предлог о награди Ђорђу М. Стевојевићу за учињене услуге општини и дугогодишњи беспатни рад око уређења електричног осветљења у општини београдској, одбор је одлучио:

да се решавање о оном предмету одложи, док не поднесе свој извештај о електричном осветљењу и утонору одборско повереништво изабрато у седници одборској од 6. октобра 1894 год. Абр. 5922 и 7015.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Парастос. Г-ђа Драгиња удова поч. Стапојла Петровића, бив. саветника, дала је у својој задужбини на новом гробљу, краја Св. Николе, парастос покојном руском цару Александру III. у суботу 12. ов. месеца у 9½ сати пре подне. На парастосу је чиноделствовао Његово Високопреосвештенство господин Митрополит Михаило, а присуствовало је многобројно грађанство, као и одликовани посланц у руском посланству. После парастоса г. Неклудов а и многи грађани благодарили су г-ђи Драгиња на њеном учешћу у жалости руског народа.

Лекарски преглед. Услед наредбе суда, која је већ неколико пута истакнута у њиховој злоти, прши се у општинском суду сваког дана преглед млађих као, слугу, слушкиња, собарица, келнера, касапских момака и других. За ово кратко време показало се је, да је ова наредба од нсопходне предности по здравље грађана, јер је до сада констатовано неколико случајева прелазне венеричне болести баш код оних лица, која посхужују друге јелом и пићем. Код једног келнера љубављеног најсе су велике богиље, и тај је момак до самога прегледа око јела својим заражењем рукама баратао.

Обраћа се и овом приликом пажња грађана београдских, да не пренебрегавају, да улажују своје млађе на преглед, јер ће она радња много допринети њиховом здрављу. А суд ће од своје стране издавати под надзорне власти, да се ни једном млађем, на које врсте, не потврди буквица, док се не подврне лекарском прегледу.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички слобрађај народни Београда. У седници од 30. Окт. до 6. Новембра 1894 г. допутовало 1231, отпутовало 1105, Од којих су:

а.) Пола: мушког 1160, женског 71. свега 1231.

б.) Вероисповести: православне 1115. неправославне 77, мојсијеске 24, мухамеданске 15, свега 1231.

в) Постојбина: Србија 942, А.-Угарска 103, Босна и Херцеговина 24, Црна Гора 5, Грчка — Турска 110, Бугарска 20, Румунија 4, Русија 3, Германија 4, Франц. 2, Италија 4, остале државе 5 или Европе 5.

г., Занимање путника: Земаља и економа 136, Занатлије 180, Трговци 380, индустријалци 6, шпекуланти и предузимачи 10, Становници 17, Интелигенција (војска) 162, лица 33, радника и помоћника 139, Пилара и бозаџије 36, пољопривреда и слуге 61.

Из статистичног одељења општине варошки Београда 16. Новембра 1894. год.

ИЗВЕШТАЈ

О заклатој стоци на општ. кланицама и отуд добивени приход у мес. Октобру 1894. г.

	ВРСТА СТОКЕ	БРОЈ	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМ.	ПРИХОД: ПРОДАЈА МЕСАРИЦА — ДИНАРА	ПР.	ПРИХОД: ЗАКЉ. ТАКСА — ДИН.	ПР.	ПРИХОД: ИЗВОЗ. ТАКСА — ДИН.	ПР.	СВЕГА — ДИНАРА	ПАРА
ЗА ГРАЂАНСТВО	Биволи	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волова	419	—	11313	—	83	80	167	60	11564	40
	Крава	406	—	7308	—	81	20	162	40	7551	60
	Телади	161	5723	1144	60	16	10	16	10	1176	80
	Ован. и оваца	1656	—	3312	—	82	80	82	80	3477	60
	Јарч. и коза	1436	—	2872	—	71	80	71	80	3015	60
	Јагањаца	683	—	683	—	34	15	34	15	751	30
	Јаради	141	—	141	—	7	05	7	05	155	10
	Свиња	1553	102803	10280	30	621	20	155	30	11056	80
	Прасади до 20 к.	346	—	692	—	69	20	34	60	795	80
	Прасади до 10 к.	430	—	430	—	86	—	43	—	559	—
ЗА ДВОР ЗАВОЗЕ	Волова	29	—	—	—	5	80	—	—	5	80
	Крава	20	—	—	—	4	—	—	—	4	—
	Ован. и оваца	205	—	—	—	10	25	—	—	10	25
	Јагањаца	77	—	—	—	3	85	—	—	3	85
	Претекли напиак унесен у варош	—	534	106	80	—	—	—	—	106	80
	СВЕГА ПРИХОДА:			38282	70	1177	20	774	80	40234	70

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД. — МЕСЕЦА	ДИНАРА	ПАРА	1894. ГОД. — ДИНАРА	ПАРА	РАЗЛИКА — МАЊЕ — ДИНАРА	ПАРА	ВИШЕ у 1894. год. — ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	—	—	323	15
Фебруар	25589	—	30844	90	—	—	5255	90
Март	26944	60	35104	15	—	—	8159	55
Април	27143	70	30130	45	—	—	2986	75
Мај	30914	10	35512	70	—	—	4598	60
Јуни	30357	50	34560	50	—	—	4203	—
Јули	32695	—	33095	40	—	—	400	40
Август	33662	05	32828	80	833	25	—	—
Септембар	35757	—	36392	40	—	—	635	40
Октомбар	39577	70	40234	70	—	—	657	—
СВЕГА	314399	15	340785	65	833	25	27219	75

Напомена. Од свиња клатих у месецу Октобру марљено лекарским прегледом, нађено је 62 комада бобичавих, од којих је месо пропасло поништено.

Из контролног одељења суда општине пар Београда 5. Нов. 1894. г. АБр. 7059.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења мајдана у варошки Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

II. На дан 14. тек. месеца од 2—5 сати по подне, четврта лицитација за издавање под закуп плаца општинског код месне „Књегиње Љубице".

Кауција се полаже 120 дин.

III. На дан 15 тек. месеца од 2—5 сати по подне, трећа лицитација за набавку 25—30000 кгр меких, за искрану поплов рабацијских поплова општине Београдске.

Кауција се полаже у 200 дин.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана и на сам дан лицитације у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели ма шта од опле изложених права узети под закуп, нека оглашених дана дође и лицитира.

АБр. 6952, 7187, 7572, 7614 и 7615, од Суда Општине Града Београда, 1. Новембра 1894. год у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а)	Просте кола са 2 коња	10— д.
б)	Кола са лифером са 2 коња	18— д.
в)	Стаклена кола са 2 коња	24— д.
г)	Стаклена кола са 4 коња	60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 8. до 12 Новембра 1894. г.

ПОЗИВНИМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈНИЖА — ДИН.	ПАРА	ЦЕНА НАЈВИША — ДИН.	ПАРА
709	АРНАУШКА	30		28	
	ВРАЊИНА КУКУРУЗНА	—		—	
10000	ВРАЊИНА ПШЕНИЧНА	15		14	
	ВОРАНИЦА	—		—	
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)	—		—	
29827	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)	70			60
	ВОЛОВА	—		—	
	ВОСКА	—		—	
53	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	
	ВУНЕ ПРАНЕ	210		200	
8763	ГРОЖЂА	80		60	
20	ДУБА	50		40	
4062	ЈАБУКА	25		15	
65313	ЈЕЧМА	11	50	11	
747	КАЊИЦА	140		120	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ	—		—	
	КОЗЈА ЈАГЊЕЋИХ	—		—	
5384	КОЖА ОВЧИЈИХ	—		—	
	КОРЕ БРЕЗОВЕ	—		—	
526	КРЉА	42		40	
23290	КРЧЕВА	3	60	3	20
14221	КРОМПИРА	8		6	
	Крушина	—		—	
1672	КРУШКА	15		10	
256	КУДЕЉА	60		50	
22871	КУКУРУЗА	10	20	9	80
2297	КУПУСА	—		—	
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ	—		—	
	ЛУКА АРНАУШКИ	—		—	
	ЛУКА БЕЛА	—		—	
12527	ЛУКА ЦРНА	25		20	
154	МАСЛА	200		190	
464	МАСТИ	120		115	
	МЕДА	—		—	
	ОВЕС	—		—	
15128	ОВСА	10	20	9	70
5630	ОРАЛА	25		18	
2826	НАСУЉ НОЖИ	30		25	
	НЕКМЕЊА	—		—	
	ПРОСЕ	—		—	
187980	ПШЕНИЦА	10	40	10	
684	РАЖИ	7	50	7	
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)	—		—	
	РАК. КОМ. МЕКЕ „	—		—	
	РАК. ПЕЉ. ЉУТЕ „	—		—	
38478	РАК. ПЕЉ. МЕКЕ „		45		25
17248	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ	—		—	
42320	СЕНА	6		5	
273	СИРА	100		85	
4240	СЛАМЕ	3		2	
	СУВА МЕСА	—		—	
7119	УЉЉЕНА ДРЉКОЧ	8		6	
60000	УЉЉЕНА КАМЕНОЧ	3		2	50
2221	ПШЕНИЦРЕ	14		10	
	ПЉЕВИЦА СВРШНА	—		—	
21369	ПЉЕВИЦ НОВЕ СУВЕ	18		7	
10000	ПШЕНИЦА	—		—	
	МУШМУЛА	—		—	
7324	РАЗНЕ СИТНИЦЕ	—		—	

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јованова улица бр. 53. Уредник УРОШ ИЗМАЈЛОВИЋ.

БРОЈ 47. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
на пола године . . . . . 3 „
на страни земље за годину . . 9 „

НЕДЕЉА 20. НОЕЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИШТВУ НА ОПШТИНСКИ СУД А ОНО ВОСПОВОДИЊЕМ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

ВИШЕДНЕВНА ПИСМА НЕ ПРИЈЕМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Управа водовода града Београда достаља грађанству, да се са својим канцеларијама преселила на Зеленн венац, а у кући г. Настаса Јовановића бр. 8. на горњем спрату.

Из канцеларије управе водовода града Београда 10. Новембра 1894 В. Бр. 119.

ОБЈАВА

У циљу тачније статистике смртности, управа варошн Београда наређује: да „листиће листе“ приликом пријављивања сваке смртне ординирајући лекари, и тек пошто се то учини од њих, односно лице доносиће се дотичном општинском лекару, са којим ће он отићи у стан умрлог, ради констатовања смрти и одређења сата, кад се дотични може сахранити. — Ако је која од рубрика од стране ординирајућег лекара остала непопуњена, учиниће то општински лекар, приликом прегледа мртваца, ако што ће приликом прегледа мртваца обратити и на то пажњу, (као и до сад) да ли је дотични умро од прираслне смрти, или је самоубица на василе. У последњем случају разуме се, известиће о том надлежну власт, закључујући укопавање, док се околнја не испиле.

У случајима пак да умрли није лечен од лекара, општински ће лекар по могућству ставити сам узрок смрти, по народње, да се умрли одмах пренесе у гробљанску капелу где ће остати прописно време до укопа.

Укоп и пренос такових непознатих лица се извршити без икакве параде, а лети ће се под надзором општинског лекара, одмах по констатовању смрти двогубо залити у чаршав, који је претходно натопљен 10% карболне, а то у циљу тој, да се набеснело могуће разналачење заразних болести. — Изимак од оних варођана, чиниће општински лекари само тамо, где је случај такав, да се позитивношћу може искључити зараза, а и то под њиховом личном одговорношћу.

Суд општине београдске објављује грађанству ову наредбу управину и позива га, да се по њој управља.

Од суда општине београдске 1. Новембра 1894. год. АБр. 7531.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Пошто је свима колико опасности могу наложења бити грађана и деца њихова од заражених слугу и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се свима о здрављу овдашњих грађана, одредио је једног лекара, који ће спасог дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дојкиње, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарско уверења давати.

Тиме ће се не само имућнији грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (венерије, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесни на лечење упутити и од даљег пропадања спасавати.

Да би се ова наредба строго вршила, опомиње се сваки који послугу тражи: да никаквог слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз бухињу не поднесе.

Родитељи, који своју децу на залат давати жеље треба сами да их на преглед у општину доводе. Ту ће поред уверења и лекарски савет добити, да ли може изабрани занат каквих рђавих последица детињем здрављу донети.

Кафеције и механџије опомиње се напоследак да своје коларе и осталу послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Подлистак. Од броја ових новина, што по реду долази, настављње се изложење подлистка „Српски устаници“ пошто су отклањене сметње и излазиће уредно, док се не доврши.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА
РЕДОВНИ САСТАНАК
30. новембра 1894. год.

Председавао чији суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника биле: г.г. Мил. Марковић, Вас. К. Ђ. Поповић, Др. Никола Х. Николић, Ђ. Николајевић Хаџи, Љ. Коларић, Благоје Малешевић, Ср. Ј. Стојковић, Ј. Алексић, Јеротије А. Милићевић, Љуб Марковић, М. Малешевић, Ђорђе Димитријевић, Живко Крстајевић, Гаврило Миловановић, Стев. Д. Поповић, Фер. Рошкат, Стеван Ђ Јорговић, Павле Ђ. Радосављевић, Стеван П. Поповић, Лазар Ристић, Младен Младеновић, Дим. Михајловић, Спиридије Јовановић, П. Арнаутовић, и Д. Стевановић и М. Јовић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седмице дражене Т. Нов. 1894 год. и примљен је без имена.

II.

По прочитању акта истражног судије за цар. Београд АБр. 7866. 7941. 7940. 7876 и акта истражног судије за Звечанде АБр. 7873, којима се тражи уверење владину и изношење стању нпсених лица, одбор је

одлучио:

да су доброг владања и доброг имовног стања Аврам Емпшнан, трг. поповљани, Настасија Ж. Спасе Крстића шкембара и Тома Вељковић ноћњан, да су доброг владања и слабог имовног стања Тома-Гига Јанковић каф., Милош Белић обућар и Петар Цветић издавалац историјских слика; да су му неповољни Благоје Најдановић кадинџар, Милан Лазаревић кројач и Мијутин Јовић пекар.

III.

По прочитаној протоколи лицитације АБр. 7935, држане по други пут за набавку потребне количине јечма и зоби, која је остала на Ђорђу Николићу за 1230 дин. од сто килограма, сада скупље за 1·08 дин. од којенаје покуђене исте на првој лицитацији, одбор је решио:

да се и ова лицитација одбацн и трећа расписне. Ако се на овој трећој лицитацији не достигне цена од једанаест динара и двадесет и две паре по сто килограма, која је најнижа на првој лицитацији понуђена, да суд и без одбора уступи набавку потребне количине јечма и зоби Јакову Алкалају, окл. трговцу по једанаест динара и двадесет и две паре по сто килограма.

IV.

По прочитаној протоколи лицитације АБр. 7888, држане по трећи пут за давање под закуп продаје дубова у варошн од пекаре стоне на

ског клиничког, која је остала на Перу М. Мајсторовићу са 23423·10 дин. годишње од погодбама прописане с додатком од стране лицитанта Михајловића, да за време трајања овог закупа општинска забрани продају пубока у вароши од стоке заклате на појединој клиници, одбор је решио:

да се продаја пубока у овд. вароши од стоке заклате на општинском клиничком за 1895 год. уступи Петру М. Михајловићу овд. трг. као најповољнију понуђачу по прописаним погодбама за двадесет и три хиљаде четир стотине двадесет и три дин. и 10 пара (23423·10 дин.) годишње с тим да општина не буде дужна забрањивати продају пубока од стоке заклате у појединој клиници. Ако лицитант Михајловић не пристане на ову погодбу, да се држи и четврта лицитација. Међутим да се суд извести у мин. одељењу да ће и на који начин продаје пубок од стоке заклате на појединој клиници.

V.

Председавајући износи одбору на решење молбу полуготовљеног инжинг завода за капитане дворјана за поноћ општине.

По прочитању те молбе Абр. 7852, одбор је одлучио:

да се она молба стави на дневни ред за седницу г.г. Срећен Ј. Стојковић и Миленко Марковић одборници набаве потребна извештаја о овоме заводу.

VI.

Председавајући известива одбор, да је управа вар. Београда у септембру месецу издала наредбу, која се предмети могу продавати на трговима у Београду и како да се продаја врши; да ће је суд општински увереи, да је она наредба неисходна и штетна по општинске интересе, јер су забрањени износни артикли, да се на трговима продају а међутим се нити прави по дућанима и ходницима, те ту општина губи највећу такцу, на коју је законом о устројству општина и општинских власти позвана општина да у овоме погледу нађе наредбе, председавајући предаје о одбор је одлучио:

да одборници повереници г.г. П. Б. Аранђеловић, Павле Ђ. Радосављевић Др. Н. Х. Николић Стеван Јосифовић, Стеван П. Поповић и Н. Д. Стевановић одборници проуче ово питање и поднесу одбору предлог за прописивање правила за тргове у Београду.

VII.

Сходно одлуци одборској од 3. Нов. 1894 год. председавајући подноси одбору извештај грађевинске одељка о извршеним радовима проф. г. Михаила Ј. Андоновића о грађеву плаховала спектаторског крај и ново седиште, у коме се тврди, да је г. Андоновић примио 6900 дин. од одређене му награде за овај рад у 7000 дин. а да није извршио радитак, што је на себе узео онаки, како је уговором утврђено.

По прочитаву тога извештаја ГБр. 3341, и уговора, одбор је решио:

да се за осигуравање суме од шест хиљада и девет стотина динара, радитак г. М. Ј. Андоновићу као награда за грађење плахова на св. синоки крај и ново седиште које плахове он није израдио, — стави забрана и пребележба на имање г. М. Ј. Андоновића и оних чланова општине београдске, који су у овом надзавају били наредбодавци.

Да г.г. Љуб. Марковић, М. Миланковић и Милош Дамјановић као одборски повереници прегледају оне плахове које је г. М. Ј. Андоновић до сада подигао и да у првој седници дају за које је време моћи тај преглед извршити, како би им се израда могла изрелити.

Да се овај извештај са уговором одштампа у општинским новинама као додатак, како би исо извештај одједном излазио.

VIII.

Председавајући известива одбор, да је биројци порески одбор за 1895 год. у седници својој од 15 октобра 1894 год. Абр. 7596 учинио жалбу у томе, што је изабрао чланове одбора без обзира на пропис закона, да из сваког појединог квартa изабере по три одборника, на предлаже, да се ово стави поправи.

По саслушању овога и по прочитаву имена изабраних чланова пореског одбора, одбор је решио:

да се из пореског одбора за вар. Београд за 1895 год. изостане г.г. Петар И. Јовановић, Благоје Милошевић, Танасије Кузмановић и Милосав Живковић а на њихова места изабрао је Вучка Ц. Илића трг. Спасоја Илића, механичју, Јована Живадиновића пензионара и Јакића Константиновића трговца.

IX.

Одборник г. Љуб. Марковић пита, зашто се је подводна управа преселила из дворанског стана противно одборском решењу да се то неће.

Председавајући је одговорио:

да се је управа подводна преселила у кућу Настасе Јовановића на Зеленом венцу с тога, што се та кућа иначе плаћа, поштo угонор закупу није протекао, и да је она селидба извршена без плаћених трошкова, пошто су телефонски апарати остали и даље у згради, где су и били.

X.

По прочитаву молбе Марије Д. Милановићке, удове, да јој се одреди нови општинск, пошто је остала без ње једа иначе са 6 деце, одбор је решио:

да се Марији Д. Милановићки, удови овд. надаје из општинске касе а из партије будућом одређене за издржавање по тридесет динара месечно од првог новембра 1894 год.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
15. Новембра 1894 год.

Председник овог суда, г. Мих. П. Живадиновић председник чланови суда г.г. Стев. Николић и Јов. Антонијевић, од одборских чланова г.г. Коста Петровић, Стев. Д. Поповић, Ј. Аћимић, Гаврило Миленковић, Илија Ђ. Радовановић, Стеван П. Поповић, Јеремија А. Милојевић, Стеван Јосифовић, Мих. Митајловић, Сп. Д. Стојковић, Љ. Марковић, Јован Ристић, Мил. Марковић, Федр. Ристић, Стеван Ђ. Јорговић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице, држане 10. Новембра 1894 год. и усвојене су оне какове и донуше:

у решењу АБр. 7935 дотуча, да ће се набавка зобн и јечма уступити Јакову Алкалају по 11·22 дин. зато што је Јаков нудио, да је према данашњој цени оних артикала са овим новцем доста набавио; у решењу ГБр. 3341, да се код реци „које плахове он није израдио" додаје реци „тачно и потпуно".

II.

Председавајући известива одбор да је одборско повереништво избрало у седници одборској од 15. Октобра 1894. г. Абр. 7607, за израђивање правила одборског дворишног свог рад и подноси извештај. Одбор је одлучио:

да се овај предмет стави на дневни ред за прву седницу исто доћаи.

III.

Председавајући износи одбор да према закону о порези изабере 80 поротника за варош Београд за 1895 годину.

По прочитаву закона о порота и по прочитаву имена оних лица, која имају погодбе законом прописане, — одбор је решио:

да у 1895 год. буду сва лица поротници на вар. Београд:

Аврам С. Којен, трговац, Адолф Штос, предузимач, Аксентије Ј. Аксентијевић, трговац, Аксентије М. Тодоровић, магазинија Александар Антоновић, трговац, Атанасије Ђ. Кузмановић, трговац, Арса Пурић, трговац, Алимпије В. Богић, пензионар, Арса В. Јовановић, пензионар, Благоје Адџуковић, месар, Благоје Спасић, опанчар, Божа С. Живковић, трговац, Божа Тешовић, трговац, Васпоје С. Илић, приватајер, Васпоје Тома, дућанција, Васа Дучић, бакалин, Васа Николић, дрварски трговац, Велимир Табаковић, трговац, Витомир Марковић, кројач прки, одела, Владимир Губеревац, кафеција, Владислав Чортановић, трговац, Вучко Ц. Илић, трг., Гавила Ђорђевић, пензионар, Гавра Дапгубић, трговац, Гаврил Јосиповић трговац, Гавила Матић, обућар, Димитрије Ђорђевић, баруџија, Димитрије Димитријевић, штампар, Димитр. Најдановић, кафеција, Ђока И. Ђорђевић, трговац, Ђорђе Митић, дућанција, Ђорђе Р. Одавић, месар, Ђорђе Тошић, бив. столар, Илија Цветановић, Јелта Јаковић, трговац, Јова Петровић, столар, Јован Петковић, земљоделац, Јован Обрадовић приватајер, Јован М. Марковић, лиферант, Јеремија Љ. Мијајловић, бакалин, Коста Петровић, банкарин, Коста Трпковић, кафеција, Коста М. Шошић, трговац. Лазар Дапковић, кафеција, Лазар Андрејевић банкар, Милан Бапковић, трговац, Максим С. Антонијевић, сајџија, Марко Барух, месар, Марко Петронијевић, кројач, Мата Срећковић, бакалин, Мих. Штрбић, кројач, Милош Гавилић трг. Милош Милошевић, трг., Милош Обреновићев конак, Младен Вељковић, трг., Младен Стојчевић, трг., Милан Трајковић, трг, Никола П. Михајловић бакалин, Никола Вујловић, трговац, Настас Дамић, дебар, Настас Крстић, трговац, Никола Божковић, абаџија Никола Д. Ђаки, трговац, Никола Николајевић, трговац, Никола Радојковић трговац, Никола Спасић, трговац, Перишије А. Јахо, трговац, Петар С. Војковић, пензионер, Петар Ђелић, пензионар, Петар Ђурић, кафеција, Пешо Стојановић бантован, Радојко И. Поповић пензионар, Радивоје Драговић, трговац, Радован Мијенковић сто-

кр. Риста Миленковић, приватијер, Риста Пулешић, кавеција, Соломон Азријел, трговац, Светозар Јаковић, трговац, Степан Јестовић, златар, Тодор Михајловић, трг.

IV

Одборник г. Љуб. Марковић нао чани повереништва за преглед планова, израђених од г. Милана Андоновића, проф. Вел. Школе, извештава, да ће тек од недеље отпочети преглед тих планова и да ће онда тек моћи казати колико ће времена треба за преглед.

Одбор је *решио*

к знању ову пријаву.

V.

По прочитању протокола лицитације Абр. 8057 државе и по трећи пут за давање под закуп новог дућана под шиљом код Саборне цркве, на који је било ни једне лицитанта и не прочитању закуне Брабе Ни лајевић-Хаџи, окр. трг. Абр. 8058, одбор је *решио*:

да се подући под шиљом код Саборне цркве устуни под трговачким закуп од 1. Јануара 1895 год. по прописаним погодбама и за (две стотине педесет) 250 динара годишње закупне цирије Брабе Николајевић-Хаџи трг. овд.

VI

По прочитању протокола лицитације Абр. 8056 државе и по четврти пут за давање под закуп општ. плаца код чесме „Кнежице Љубице“ на који није било ни једног лицитанта, одбор је *решио*:

Оглашење се суд општински, да овај плац нади под закуп, ако га ко затражи, за цену коју може добити.

VII.

По прочитању акта г. Милана Ј. Андоновића, проф. Вел. Школе којим моли, да општина београдска под извесним условима изврши откупљење куће у Београду, — одбор је *одлучио*

да се овај предмет стави на дневни ред код по реду дође.

VIII.

Одборник г. Љуба Марковић пита, зашто се не изнесе одбору на решење извештај поверенштва изабраног у седници одборској од 6. Окт. 94 г. Абр. 5922 и 5915 за прегледање уговора о електричном осветљењу.

Председавајући *напомиње*,

да ће се овај извештај изнети одбору на решење одмах чим га прими од повереништва.

IX.

Председавајући износи одбору на решење молбе Димитр. Дуке-Пешића, да га општина изврши као своја питомца на страни ради изучавања историје и Петра Н. Ђорђевића, да га општина издржава као свога питомца на страни, ради изучавања медицине.

По прочитању тих молби, одбор је *решио*,

да се преко оне обе молбе пређе на дневни ред.

X.

Председавајући саопштава одбору, да је управа болнице за душевне болести одмах с пролећа ове године заузела све општинско земљиште, које дели између болнице и варошке; да је општинска управа протестовала против тога и да је усред тога министар унутрашњих дела наложио општини нам, у коме разлоге потребу, да ее земљиште уступи болници у цени која не употребу а дотиче на неограничено располагање.

По прочитању тога акта Абр. 2382, и изјашњења грађевинског одељења ГБр. 2445 одбор је *решио*:

да се извести господин министар унутрашњих дела да се оно земљиште не може уступити болници за душевне болести ни на употребу ни на неограничено располагање, пошто исто земљиште лежи баш у зони рејона варошког која зона према ре гулационом плану износи 50 метара ширине.

XI.

По прочитању молбе Франца Шпицбера и других становника поред солитте Абр. 5340 и 4949 да им општина да бесплатно камена за калдрмисање улица, и по прочитању мишљења грађевинског одељења Абр. 5531, и 5149, одбор је *решио*:

одобрава се молбодавцима Францу Шпицберу и осталима да из општинске мајдана које бесплатно камен о своме трошку за калдрмисање улица но то само под надзором и упутствима грађевинског одељења, како неби мајдан упропастили.

XII.

Председавајући саопштава одбору, да се по регулационом плану отвара нова улица која ће пешачки богаљевићу са калокајдарском улицом, да та улица као баш преко имања Милоша Марковића и да је М. Марковић подноо молбу да му се имање процени и исплати.

По саслушању овога и по прочитању тих молби одбор је *решио*,

да се преко оне молбе пређе на дневни ред, пошто нема за сада потребе да се она улица отвара.

XIII

Председавајући износи одбору на решење молбу Херман Фрајбера овд. ГБр. 4114 и Јелене Ђорђевића овд. ГБр. 3862 (Абр. 4815) да им општина напиди штету нанету напором нивама нахилношћу улице кнез Милошеве.

По прочитању тих молби и мишљења грађевинског одељења, одбор је *одлучио*:

да суд општинским средством комисије напиди, да ли је Херман Фрајбер задао са тиња улице кажу грађевину према напаљети добијеној у 1891. год. ГБр. 1122/91. и да ли је и у колико та грађевина оштећена, па са овим извештајем поднесе овај предмет одбору на решење.

Да суд општинским средством комисије напиди, да ли је грађевина Јосифа Здравковића, због које општету тражи, задата по нивалети добијеној 1890 год. ГБр. 1634/90. и ако јесте, да утврди количину општете, и исплати је из нарезје одређене за грађење друма у кнез Милошевој улици.

XIV.

По прочитању молбе становника више пок. Јулијане Јеор. Вучковића до општина београдска напиди њен штету нанету њеној кући нивелисањем кнез Милошеве улице, због чега и спор код пређашњег суда за пар. Београд пестиџи, и који је ставар одбор решењем својим од 11. Нов. 1892 год. ГБр. 2989 зеч. једном одбор, и по прочитању мишљења општинског правосветника одбор је *решио*,

да се преко оне ствари пређе на дневни ред.

XV.

По прочитању молбе дрвосеча К. Јеленковића поселовара, Абр. 5858/93. и Абр. 5451/94. да му општина београдска напиди штету нанету истом нивоу нивелисањем кнез Милошеве улице и по прочитању мишљења грађ. одељења и општинског правосветника одбор је *решио*:

да се преко оне молбе пређе на дневни ред, пошто нуђа молиочена није на регулационој линији нити је задата по изнесети датој од општине.

РЕДОВНИ САСТАНАК

17. Септембра 1894 г.

Председник: Председник Београ. општ. г. Мих. М Богићевић, чланови општинска чланови суда: г.г. Мих. Н. Живојиновић и Јов. Антонијевић. Од одборника сами г.г. Н. Д Стевановић, М. Милошевић, Јеремија Вешуна, Стев. П. Живић, Ђорђе Димитријевић, Јосиф Јовановић, Васиље Милојковић, Герасим Марковић, Сима Петровић, Ф. К. К. Поповић, Дим. Мишковић, Ј. Јанкић, Фрид. Роснер, К-са Петровић, Ср. Ј. Стефановић, Љуб. Марковић, Ст. Ђ. Јорговић, Мих Ж. Марковић, Јеротеј А. Мијатовић, Мих. Мишковић, Стев. Д. Поповић, Др. Нек. Шапашк.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 15. Нов. о. г. и примљен је без измена.

II.

Одборник г. Дим. Мишојевић пита, зашто се не расписује од дужности депоситар г. Јоца Ивић и зашто се депозитна каса не попуни једном од изабраних кметова.

Председник *одговори*:

Да г. Јоца Ивић до сада није разрешен депозитарске дужности због тога, што је до пре неколико дана привремено вршио дужност благајника подинда, и пошто је послове у подоводу предао сталном чиновнику, разрешење се и од дужности депозитара, зашто је већ издата наредба.

III.

Одборник г. Дим. Мишојевић предаше, да се одреде нежашо одборници, који ће имати права и дужности, да сва ова општинска прегледају у свако доба пад за потребно нађу, — Одбор је *одлучио*:

да се овај предлог као хитан стави на дневни ред за седницу што за овом долази.

IV.

Председник износи одбору на решење према одлуци одборској из прошле седнице предлог одборске повереништва, изабраног у седници одборској од 15. Октобра 1894 год. Абр. 7607 за прописивање правила за одбор у смислу чл. 75. а) закона о устројству општина и општинских власти.

По прочитању тога предлога Абр. 8074, — одбор је *решио*:

да правила, по којима ће се извршати казна, над којим одборник или заменик не дође у седницу или присутан не оправда онако гласе:

Правила.

На основу и у духу чл. 75. а) закона о устројству општ. и општ. власти, одбор општине пар. Београда прописује она правила, по којима ће суд општински одређивати казну над оним одборницима и заменицима који не долазе у седнице општине одбора:

Чл. 1.

Седнице општ. одбора, држе се најмање једанпут преко недеље и то четвртком по подне, сем ако је тога дана празник, а могу се држати и у друге дане, но то се мора у напред објавити.

Чл. 2.

Одбор се скупља у седницу на позив председника или по своме закључењу.

Чл. 3.

У седницу одбора дужни су долазити сви одборници. Који не би могао доћи мора то за 24 часа јавити председнику.

(Спрашће се).

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ

ЗА МЕСЕЦ АВГУСТ 1894. УПОРЕЂЕН СА САОБРАЋАЈЕМ ЗА АВГУСТ 1893 ГОД.

ПОСТОЈЕЊА путника	Србија	Аусп.-Угарска	Босна и Херц.	Црна Гора	Грчка	Турска	Бугарска	Румунија	Русија	Германија	Француска	Швајцарија	Ост. евр. држ.	Ван Европе	СВЕГА допутовало
Август 1894	2640	365	40	11	16	107	24	17	12	51	21	23	24	5	3356
Август 1893	3125	503	109	53	25	70	34	24	16	29	40	11	18	2	4059

Из статистичког одељења суда општине вароши Београда 16. Новембра 1894 год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чишћења пијаца у вароши Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

II. На дан 28. Новембра т. г. од 2—5 сати по подне трећа лицитација, за набавку потребне количине јечма и зоби, за исхрану коња пожарне чете.

Кауција се полаже 600 дин.

Остале погодбе могу се видети сваког радног дана а и на сам дан лицитације у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација вршити.

Ко жели ма шта од овде изложених права ‘узети под закуп, нека означених дана дође и лицитира.

АБр. 3555 и 7935. — Од суда Београд. општине, 19. Нов. 1894 г. у Београду.

III. На дан 26 новембра ове год. држаће се у интендантури дунав. дивизије јавна усмена лицитација за чишћење димњака, пећи и шпархета у свима војним зградама гарнизона београдског и топчидерског у 1895 год.

Услови по којима ће се лицитирати, могу се видети сваки дан у интендантури.

Кауција се полаже у 100 динара у новцу или државним папирима.

Позивају се димничари да на лицитацију дођу.

Из канцеларије дунавске дивизијске области, 15 Нов. 1894 год. ЕБр. 8157.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

ВЕЧНОСТ

НАРОДНА БАЈКА

написао **J. M. Веселиновић**

Цена свесци 0·20 динара.

Београд.

Књижара **В. Валожића**.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За не зидан шпархерд . . . . . 0.20 д.
в) За узидан . . . . . 0.40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . 0.20 д.
з) За пазење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од акова . . . . . 0.50 д.

III. Псетарина.

а) Марка за пашче за годину дана . . 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . . 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 1684.57 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња 10·— д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18·— д.
в) Стаклова кола са 2 коња 24·— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60·— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 19. до 19 Новембра 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВЕЋА		НАЈМАЊА	
		дин.	пр.	дин.	пр.
	АРПАЦИКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА .				
10126	БРАШНА ПШЕНИЧНА .	15		14	
	БОРАНИЈА				
	ВИНА БЕЛА (од лит.) .				
514	ВИНА ЦРНА (од лит.) .		70		60
420	ВОЛОВА	42		40	
	ВОСКА				
348	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ . .	150		140	
167	ГОВЕЂИНА	400		350	
6606	ГРОЖЂА	100		60	
310	ДУЊА	50		30	
11401	ЈАБУКА	25		14	
14377	ЈЕЧМА	11	50	11	
1342	КАЈМАКА	140		130	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ .				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ . .				
6299	КОЖА ОВЧИЈИХ . . .				
	КОРЕ БРЕЗОВЕ . . .				
	КРАВА				
28500	КРЕЧА	3	60	3	20
17700	КРОМПИРА	7		6	
	Крупника				
5078	КРУШАКА	60		50	
	КУДЕЉЕ				
27312	КУКУРУЗА	11		10	
759	КУПУСА	30		25	
	ЛОЈА ТОЊЉЕНОГ . . .				
844	ЛУКА АРШЛАМЕ . . .	12	20	12	
96	ЛУКА БЕЛА	60		50	
4400	ЛУКА ЦРНА	20		15	
	МАСЛА				
197	МАСТИ	120		115	
	МЕЛА				
	ОВАЦА				
24823	ОВСА	10	80	10	
757	ОРАЈА	25		20	
14603	ПАСУЉ ПОВИ	25		20	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
192646	ПШЕНИЦЕ	10	60	10	
1203	РАЖИ	7	50	7	
	РАК. КОМ. (од лит.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „ .				
1284	РАК. ШЉ. ЉУТЕ „ .		90		80
19438	РАК. ШЉ. МЕКЕ „ .		45		25
28275	СВИЊА ДЕБЕЛИХ . .	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ . .				
67520	СЕНА	6		5	
367	СИРА	100		65	
5250	СЛАМЕ	3		2	
130	СУВА МЕСА	350		300	
2904	УГЉЕНА ДРВЕНОГ . .	7		6	
90000	УГЉЕНА КАМЕНОГ . .	3		2	50
11927	ШИШАРКЕ	14		10	
	ШЉИВА СИРОВИХ . .				
21369	ШЉИВА СУВИХ . . .	18		7	
	ЦЕМЕНТА				
	МУШМУЛА				
27850	РАЗНЕ СИТНИЦЕ . . .				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јовановa улица бр. 53. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 48. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
НА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 „
НА ЧЕТВРТ ЈЕКАЛ НА ГОДИНУ . . 0 „

НЕДЕЉА 27. НОЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ПРЕТЕ
ПРОТЕКАЛУ БАЛА СТАРО ГВРТОВИЋА НА ОПШТИНСКИ СУД
А ОНЕ ВОРОШТОДОНОСИЛЕ ИЗ ТУРЦИЈЕ.

Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Управа подовода града Београда доставља грађанству, да се са својим канцеларијама преселила на Зеленгору векаи, а у кући г. Настаса Јовановића бр. 8. на горњем спрату.

Из канцеларије управе подовода града Београда 10. Новембра 1894 В. Бр. 119.

ОБЈАВА

У циљу тачније статистике смртности, управа варошн Београда наређује: да „потсмртне листе“ приликом пошиљају ординирајући лекари, и тек пошто се то учини од њих, посмртне листе доносиће се дотичном општинском лекару, са којим ће он отићи у стан умрлога, ради констатовања смрти и одређења сата, кад се дотични може сахранити. — Ако је која од рубрика од стране ординирајућег лекара остала непопуњена, учиниће то општински лекар, приликом прегледа мртваца, као што ће приликом прегледи мртваца обратити и на то пажњу, (као и до сад) да ли је дотични умро од природне смрти, или је сумња на насиље. У последњем случају разуме се, известиће о том надлежну власт, закључујући укопавање, док се секција не изврши.

У случајима пак да умрли није лечен од лекара, општински ће лекар по могућству ставити сам узрок смрти, по наређење, да се умрли одмах пренесе у гробљанску кућу где ће остати прописно време до укопа.

Укоп и пренос тајних жељезних ниша се извршити без икакве параде, а леш ће се под надзором општинског лекара, одмах по констатовању смрти двогубо завити у чаршаф, који је претходно натопљен 10% карболом, а то у циљу тој, да се избегне могућно рашпрскање заразних болести. — Изнимак од ових наређења, чиниће општински лекари само тамо, где је случај такав, да се позитивношћу може искључити зараза, а и то под њиховом личном гаранцијом.

Суд општине београдске обавештава грађанству ову наредбу управину и поздрава га, да се по њој управља.

Од суда општине београдске 1. Новембра 1894. год. АБр. 7531.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима колике опасности могу изложени бити грађани и деца њихова од заразнеких клица и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се нада о здрављу овдашњих грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дојкиње, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарско уверења давати.

Тиме ће се не само имућнији грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (венерије, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесни на јесење упутити и од даљег пропадања спасавати.

Да би се ова наредба строго вршила, опомиње се сваки који послугу тражи: да никакову слугу, слушкињу или дојкињу не прима, док му лекарско уверење уз буквицу не поднесе.

Родитељи, који своју децу на занат давати желе треба сами да их на преглед у општину доводе. Ту ће поред уверења и лекарски савет добити, да ли може извођени

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

ОД НАРОДНИХ СЕЋАЊА У ТУРЦИЈИ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савез Вел. Школе народног српског подмлатка београдског универзитета. Београдско).

Мото:

— „Пера нам кажетаг бит
уношене чувши уши и славним чувају јунаци“ (Прва је да претставе иудоваи турски војсци, и славите се турски славни).

Караџић.

(наставаК)

Војска је под командом *Јована Собјеског* заузела најкраћим путем Бечу у помоћ. Најпаније јој је стигао гласа преко непроходне бечке шуме. Кара-Мустафа, мести да им ту отсеца прелаз и да их потуче, он жаљи да их пусти на бојиу, да да их

(*) Ову борбу наша народна песма овако описује:

„Кад наиђоше отаљени војски,
И дуговеке јаване пешадије
На бијела витеза Татарје:
Ово Бечу сва земља тутњи
Од коњиа ваше сиве ногице,
Од Турака жеље сиве копије“.

(*) Интересно ово наше народно предаље приписује вину турскоме, да га пушта, да овако реминдира и предаста.

„И он пиро бежи ниг тихо Дунаво,
Да се тиа пут на Бечу обзрем
И Бечу је вире говорио:
Бечу отаиј, од Бечка ти ни ие,
Што ти хтео, ти си ганиио.

јеби се јуначкога турскот, те неби нису нападали. У јутру пазиму напустили стан где нађу силну плачку. Собјески у чадору Кара-Мустафину, поред силна блага запљена и зелену заставу његову, коју по нарочитом поклапику посла папи Иноћентију XI. у Рим у знак победе.

Наши митроносни песник овако опева овај догађај пред Бечом:

— — — — — — —
„Пуно јесам свечеиој вобиди:
Лесиидина храбри иовода
Собјеиски, вођода Сасојеиа
Салоииика демоир рагоше.
— — — — — — —
— — — — — — —
Пред Бечом је Бураз(*) иосриче,
Обрнуше вела иша страиу“.(*)

Сутра дан Собјески уђе у Беч. Народ, који је са тиуиањем гледао, како пар

Ако сам ти бедем обораа
Чудан сам ти врлог остаиао
Ти си свет жарки пламеиде
Пламеиом и бадрошком
Осам грабре и срца хитро.
А сам ми дана и иокта
И турскога госиа разиеиога,
Дуиаво траи пуиа и жесток
Шкода ти је војиоте лаке“.

(*) Код Кара-Мустафе.
(*) Горски Вијенац (XI. вид.) стих 1443—1450

нанат каквих рђавих поседника детињем здрављу донеста.

Канцеларије и механичарске овомешу се препоручено да своје келнере и остало послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

НАРЕДБА

Командант VII. пукн. окр. претпостављеним својим од 18 т. м. Бр. 11456 изволео је доставити следећу наредбу:

„С обзиром на члан 95 и 97 закона о устројству војске Командант Дунавске Дивизијске Области наредбом Бр. 205. за 8 новембар 1894 године наредио је:

1. Кад год се нареди неизбежне појединих јединица редовне и оба позива наредне војске, било указом Његовог Величанства Краља или решењем Господина Министра војног, онда ће се сви они обвезници који преком позиву не следују а изостанак не оправдају, позвати наизадно, да најкаснее пред редовне вежбе, јим овозимо дана, колико су од исте изостали. При овоме, сви обвезници, који изостану равно или већи број дана, за колики је вежба нарешена, издржаће наизадно дупли број дана вежбе о свом трошку.

2. Сви обвезници, који не следују и другом позиву дати издржала наизадне вежбе за казну а изостанак не оправдају, биће кажњени од стране дотичних Команданата, који их позивају са 15 дана затвора, коју ће казну издржати после издржане наизадне вежбе, о свом трошку.

3. Сви они обвезници који ради издржала наизадне вежбе и казне затвора не следују и трећем позиву а изостанак не оправдају, отпуштће се ради презаје, њиног суду на осуду, сходно члану 97. закона о устројству војске.

4. Сви они обвезници, који не следују прво, другом или трећем позиву а изостанак оправдају, позиваће се накнадно, ради издржала само наређене вежбе.

5. Све напред поменуте тачке ове наређења важе не само за наређену вежбу, но и за наређени преглед и поверу спасеном ако се исти прави по решењу Господина Министра војног.

Ово наређење, према истој наредби Команданта Дунавске Дивизије, има се у општинском суду, на видном месту пређавити, како би га сва обвезници редовне и оба позива народне војске могли прочитати.

Предња наредба достаља се грађанству — којим обвезницима сиву позива ради знања и будућег управљања.

Из канцеларије војног одељења суда општине града Београда ОВБр. 240. — 22. новембра 1894 год. Београд.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК

17. Новембра 1894 г.

Председник: Председник Бесер. општ. г. Мих М. Петровић, председавајући чланови суда: г.г. Вел. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић. Од одборника били су: Н. Д. Стевановић, М. Милићевић, Јеремија Вешић, Стев. П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Јован Јовановић, Благоје Николајевић, Гаврило Миловановић, Сава Петровић, Д. К. А. Поповић, Дим. Илијевић, Ј. Аџалић, Фер. Рендић, Коста Петровић, Ср. Ј. Стојковић, Луб. Марковић, Ст. Ђ. Јовановић, Мих. Ж. Живковић, Јеротије А. Милићевић, Мих. Миладиновић, Стева Д. Поповић, Др. Вел. Поповић. (нечитко)

Правила.

Чл. 4.

Који одборник или заменик не дође у седницу и свој изостанак не оправда код општинског суда, а није ни председнику јавно да не може доћи у седницу, или ако је и јавио, и доказе се са није имао узрока да изостане, тога ће општински суд казнити први пут са нет, други пут са десет, трећи пут са двадесет и четврти пут са двадесет и пет динара.

Чл. 5.

Ово ће се исто казнити и они одборници и заменици који без одобрења председника одсуствују одбора седнице, пре свршетка седнице.

Чл. 6.

Са одборником или замеником, који је најмањом мером казне прописане овим правилима већ наказан, на опет не буде допазано у седнице одбора, поступиће се по члану 75 п. закона о устројству општина и општинским власти.

Чл. 7.

Казне за недолазак у седницу одбора нарече општинска суд по саслушању дотичног одборника, у одређеном року (види чл. 3.) после државе седнице одборске, у који који од одборника или заменика није дошао, ако нађе да се исти одборник или заменик није оправдао и досљедну казну изрицаће у року од три дана. Ово су осуде одмах нарешене по саопштењу.

Чл. 8.

Ова правила да суд општинска саопшти на подпис свима одборницима и заменицима ради њиховог управљања.

Да се ова правила засебно одштампају у раздаду свима одборницима.

V.

У смени са својим решењем од 22. Октобра 1894 год. АБр. 7731, одбор је на предлог председника решио:

да се за избор једног кметовског помоћника на место Младена Младића, који је под стечајем своме збор на дан четвртог Децембра 1894 год. а за избор одборника и заменика, на место г.г. Сте. Поповићева, Д. Стојановића, Дим. Ђорђевић, Алексе С. Јовановића, Младена Кнежевић, Алексе Богићевића, Милана Мостића и Дим. Крсмановића, одборника и Тодора Ђурића и Светозара Стевановића, заменика, који су

утеке, прими га сад са одушевљењем, као свог избавитеља. Септембра 15. и Леополдо I прати се у свију престолницу. Најсјајнији цветови карактера највише се огледали у овим приликама. Занимљивија него ли што је заслужан за успех Собјеског, он се трудјаше пре свега, да избегне сваки састалак са овим човеком, а по том и да шкоди свога ривала. Чудно му је било, како да један цар немачки прими једног изборног краља пољске републике. „Размрсени рукама, одговори му принц Лотарингски (duce de Lorraine)“, али на Леополда I. беше велико питање: да ли да пусти Собјеског с леве или десне стране. Састанак је био у једном пољу удешен тако, да су се оба суверена дркала један према другоме. После неколико баналних фраза (phases banales) Собјески окрене уздуж. (т.ј. окрене разговор на други предмет), показујући, да је својим јенералима наредио, да пару поклоне цесову војску, ако би се пару то допало. У имениа, своје жене Марије Калиноровој, Собјески је са ревношћу горњом описао жалосан утисак, који је на њ. учинила неблагодарност Хабсбурговића „Палатин из Прусе Русије — више пута пружа руку помирења, али ја му не пружам руку, јер је мислио, да ме не пратиру у рату и да ћу пружи ми мир. После једне тако велике битке, где смо ми изгубили толико свога и тешко најсавршених породица; ни сто ово пражење животиње које сваки избегава. Сада нам не остаје ништа друго, него за уздизање, следећи, како војска умире, по под удирања непријатељским, већ потреби ком оних, који нам још дугују. И сам можда бу још дакле ићи на суперет каквој већој гладни или хоћу да идем ни овог Беча где пуцају ка нама. Ми смо овде на обала Дунава, као год некада Израиљци на обали Еуфрата. Ми оплакујемо губитак наших коња, незадовољност оних, које смо спасли, који су у толико пријака избегавали успех. Најзад цео свет је изгубио „пољу за њих и иду чак дотле, да жале што смо и помагали пару“.

„Поштто остави цара Собјеска против Турке по Угарској и отиде им Крај (Esztergom). У Кракову се тек вратио месеца Децембра. Нема се, за што су историја дала имену Леополдовом надимак *Великог*, кад шестог карактер мало то прилаз.“(1)

(1) Segur L. Histoire de l' Autriche-Hongrie, p. 142—164.

дали оставку на ону дужност, да се сазове збор на дан једанаестог Децембра 1894 г.

За чланове бирачког одбора за оба збора у смислу члана 21. зак. о устројству општина и општинских власти одређују се г.г. Јосиф Јовановић и Сима Петровић одборници.

VI.

Председник општинског одбора, да мв. као што је напред речено, да се из одбора општине изађе 2–3 дана, који ће бити чланови од збора изабраног од министарства за прочитање питања о подизању затвора и одбора у Београду.

По гласању овога одбор је *решио*:

да чланови одбора, изабрани од министарства народне привреде за прочитање питања о подизању затвора и одбора у Београду буду г.г. Јуб. Каљевић, Стеван Д. Поповић и Јаков Аћаловић одборници.

VII.

Јован Дабер, апотекар овд. поднео молбу у име грађана духанске чаршије, да одбор поново узме у претрес регулацију „Душанове“ улице.

По прочитању те молбе АБр. 8213 одбор је *одлучио*:

да се овај предмет стави на дневни ред, када по реду дође.

VIII.

По прочитању акта петровског судије за нар. Београд АБр. 8063, 8089, 8088, 8108, 7951, 7950, 8090, 8092, 8087, којима се тражи уверење о владању и имовном стању извесних лица, одбор је *одлучио*:

да су доброг владања и доброг имовног стања: Стеван Максимовић пекар, Живојо Каленић опанак, Кузман Суботић кожар, и Борђе Игњатовић кафеџија; да је Алексан-дар — Бранко Петровић поштар доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати: Светислав Павловић — Београђанић, мокак трговачки, Милоје Дамјановић слуга, Мара Димитријевић окр. Радојица-Радомир Ђорђевић бив. шумар и Ристомир Димитријевић келнер.

IX.

По прочитању акта команданта VII. пук. окр. ОБр. 182, којим тражи изјашње о владању и имовном стању Алексе Ресимића, практиканта, као и о томе, да ли је и за какве грешке суђен — одбор је *нашао*:

да је Алекса Ресимић доброг владања а незнатног имовног стања; да остало нека сам Ресимић поднесе уверење од надлежних власти.

X.

По прочитању молбе Цветка Аџиманића, кмезара пожарне чете, и писмена команданта АБр. 8078 одбор је *решио*:

одобрава се молбену Цветку Аџиманићу тридесетодневно одсуство од дужности, које му се по разлогам од дана, кад га стане употребљавати.

XI.

По прочитању молбе Јована Живадиновића, поломара АБр. 8109 одбор је *решио*:

да се молилац Јован Живадиновић ослобађа дужности члана пореског одбора због старости, а на његово место наређује се Александра Симоновића, пуковн. у пензији.

XII.

Председник изнеси одбору на решење неплаћу електричарског инока Саве Јовановића — Ивковића, овд. трг. у „Мајданској“ улици. Одбор је *одлучио*:

да се овај предмет изнесе на решење у седници што за овом долази.

XIII.

Председник изнеси одбору на решење неплаћу инока Јована Ђуковића, електричарског за проширење „Краљевске“ улице.

По прочитању молбе Јована Ђуковића АБр. 12163/92, прошле, напрошене 13. Марта 1894 г. под АБр. 1553 одбор је *решио*:

одобрава се у њему прошена, напрошена 13. Марта 94 г. од изврта наплаћивања и да се према истој неплаћи Јовану Ђуковићу за цео план и све зграде на њему две хиљаде, две стотине четрдесет и два динара и осамдесет пара, с тим, да материјал од порушених зграда буде општинска својина.

Исплата ових извршиће се на терет регулационог фонда и то онда, кад Ђуковић законитим путем пресуде на општину узвиђу од своја земљишта, и кад поднесе уверење од надлежног суда, да на њему нема никаквих терета.

XIV.

Председник изнеси одбору на решење питање о додатку земљишту регулационог фонда имању њене мат. Антонија Милојковића у „Душановој“ улици, које додато имање маса хоће да по прочени од 92 год. по нет. дин. од кв. метра исплати одмах. По прочитању те прошње и осталих акта, што се њима под АБр. 5583, одбор је *одлучио*:

да се њихов регулационог фонда, што се за регулисање „Краљице“ и „Душанове“ улице уступа маси Антонија Милојковића, полома прошени, пошто је прошена од 92 г. од нет. дин. по квадрат. метру и суплице мала према данашњој цени имања у тој улици.

XV.

По прочитању молбе управе општег болнич-ког фонда АБр. 6979, да се ослободи плаћања пореза за земљиште општинско, на коме је собрана пе-дагогија, а од које је прије од осниваља па до 1. Јан. 1893 год. ослобођена, — одбор је *решио*:

да се управа фабрике палидрвада ослобађа од тражења и да буде дужна плаћати пореза на земљиште општинско од 1. Јан. 1893 год. по хвалу дивара годишње.

XVI.

По прочитању молбе Стојана К. Тодоровића, овд. трг., да му општ. откупи његове плаче у „Високој“ улици, звано „Империјал“ и по про-читању молбе Младена Н. Тодоровића, АБр. 6922, да му општина откупи кућу с плацем у Св. Сави-ском крају, у којој је сада основна школа, — одбор је *решио*:

да се преко ове ове молбе прође на дневни ред с тим, да суд општинским закупом куће Младена Тодоровића оспгура пантабулацијом.

Ну, ово је само почетак аустријске великодушности, коју је доцније показала на-према несрећне отаџбине Собјеског. А то је и само повода цару Николаи, да једном зажали песника Klezwski: „Који је при-мер мени најљући крал. Пољски је? Који је Никад по доби Пољске поено и ту титулу?“[2] Песник оклеваше с одговором. „На Собје-ски, рече цар; нас двоје смо само братски Аустрија у поход.“

Победа ова учињена је силан успех на-шем Христијанству и свуда је с радошћу поздрављано. Само је то за Луђевита XIV. било пораз његове политике, којом је тежио да уништи кућу Хабсбуршку.

Бежећи Кара-Мустафа пастани се близу Рабе, па одатле извести Султана у Београду, како је он све учинило, да освоји Беч, али та надзетно смело, опгуживши Ибрахим-пашу и Текелију, да су напустили своја места и отворили пут савезницима. А да би застрашио војску и „прогурокоо-нице“ пронасти казнио, убије Ибрахим пашу са пријатним и осетним, ма онилеод војске. Ну то је учинио напше, *но богами, да за Ибрахим не опгуже*, Сестра султанова, а жена Ибрахимова, покушаа да освети мужа али не успе: јер Кара-Мустава надобн и даље повереше султаново, на напреже сву снагу, да још једном покуша срећу против оружја Хришћанског.(*)

На ослабљење напано који је био дошао овом савезничком ратовању, потпомажући савезнике новцем више, него ма који од њихових претходника, пресе се 18. сеп тембра савезничка војска, да гоне непри јатеља. Папа је гледао, да оним ратом ис пуни давнашњу жељу свију папа — да скрха силу османску. Али бечки двор, који је раније онако слепо тежио за миром, по-казаа исте тежње и сад. Место да ову победу сматра као почетак читавог низа успеха, он је сматраше као канцеју жељеног мира с Турцима; само да би се могао окренути против краља Француског. Ну Кара-Мустава одбије понуду за мир.(*)

Савезници при гоненју Турака нису се, због непогодног времена, упуштали у оп-седу каквог града; ну ипак тек у 9. октобра да код Паркана свршено потуку једно турско одељење од 12—15.000 људи. Ова победа, као и освојење Града одала прва-тиниште Кара-Мустафине на двору; јаничари такође беху незадовољни с њим због про-шасти толиких другова, и Е. Токоли, да би се очувао, придружи се противницима. Сул-тан, после дуже колебања, одлучи да Кара-Мустафа умре; а 25 децембра дође два изасланика у Београд да то изврше. Ено њихо једам историчар тих дана описује смрт К.-Мустафину.

„Оба чиновника оду у Београд, прво код тамошње аге јаничарске, саопштише му султанов налог, и на основу истог за-хтевање његов приставак. Кад велики вези-р, по њиховој прајани, оклеваше да им одреда термин за аудијенцију, њих троје уђуте се његовом стану. Велики везир гле-дајуће их где се приближују, и увиде своју судбу на овог њиховог доласка. Кад му се са усва оте изјава о томе, пожурише се присутни ово њега с покудом да ће се за њ заузети и да ће прво ага јаничарском да прекрсе ула. Ну док је Кара-Мустафа о одјути премишљао, ступе преда-ђ три посланика смрти (Todes-Reiechafter).

(*) Klopp O. Das Jahr 1683 str. 8. 337.

(*) На истом месту стр. 343.

СУДУ ОПШТИНЕ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Част ми је поднети Суду резултате хемијских анализа воде београдских подизања од 9 до 23 Новембра ове године.

Улица	Број куће	Чистоћа воде	Укупна тврдоћа	Хлора	Азотне киселине	Азотасте киселине	Амонијак	Органска супстанца	НАПОМЕНА
			У ЈЕДНОМ ЛИТРУ ВОДЕ ГРАМА						
Мали бувар I.	9/11		0.569	0.0016	0.037	0.0037	0	0	трагови	нема непр. $^{10}/_{11}$
Бувар II.	„		0.569	0.002	0.024	0.017	0	0	„	„
Бувар III.	„		0.560	0.003	0.019	0.0016	нем. траг	трагови	„	„
Бувар IV.	„	13.	0.508	0.004	0.0093	0.0016	нем. траг	0.0003	„	„
Бувар V.	„	128	0.530	0.0045	0.0068	0.0056	трагови	0.0003	„	„
Бувар IV.	$^{13}/_{11}$	13	0.512	0.0038	0.0077	0.0017	нем. траг	0.00045	„	„
Бувар IV.	$^{17}/_{11}$	13	0.520	0.004	0.0078	0.0017	нем. траг	0.00045	0.0033	нема непр. $^{10}/_{11}$
Бувар V.	„	12.8	0.566	0.005	0.006	0.0018	нем. траг	0.0006	0.004	„
Цветерна до бувара III. Мали	$^{20}/_{11}$		0.640	0.003	0.0124	0.001	0	0	трагови	нема непр. $^{10}/_{11}$
Нов водовод заботорници	$^{22}/_{11}$	11.3	0.544	0.0025	0.020	0.003	0	0	0.0004	„
Варошки к. Цветни трг	„	12.	0.305	0.0022	0.006	0.008	0	0	трагови	„
Калобаларска и калиларска пијаца	„	11.5	0.341	0.001	0.0064	0.006	0	0	0	„

24. Новем. 1894. год.
у Београду.

Др. А. Зега с. р.
хемиј. техничар.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички сабраћај вароши Београда. У седмици од 6. Нов. до 13. Новембра 1894 г. допутовало 968, отпутовало 997. Од којих су:

а.) Пола: мушког 902, женског 66. свега 968.

б.) Вероисповести: православне 802. неправославне 112, мојсијевске 29, мухамеданске 25, свега 968.

в.) Постојбина: Србија 690, А.-Угарска 116, Босна и Херцеговина 9, Црна Гора 2, Грчка 5, Турска 82, Бугарска 7, Румунија 4, Русија —, Германија 9, Франц. 2, Италија 38, остале државе 4 ван Европе —.

г., Занимање путника: Тежаци и економи 92, Занатлије 106, Трговци 360, индустријалци 11, инжењери и предузимачи 3, Гостионичари 22, Интелигенција (војска) 115, Ђаци 18, радници и помоћници 117, Пилари и боцаџије 22, надничари и слуге 36.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 23. Новембра 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Дамиџиричаство:

а) За чишћење димњака (шилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За ис пидан шпархерд . . . . . 0.20 д.
в) За уздиди . . . . . 0.40 д.
г) За нелини уздиди шпархерд у гостионици . . . . . 0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . 0.10 д
е) За чишћење чумина од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумина од 2 и по метра разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
з) За палење димњака (шилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
б) Од кола . . . . . 0.50 д.

III. Поетарина.

а) Марка за пашче за годину дана . 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

„На његово питање о њиховом захтеву одговори јавничари ага, да они у име султана захтевају од њега државни печат, па одмах показаше и писмену наредбу. Кара-Мустафа скиде с прста печат и предаде га. На његово даље питање захту они заставу, која служи као симбол врховног заповедништва над војском. Пошто и ова буде предана, Кара-Мустафа и трећи пут запита, на то му чиновници Бутеји покажу свилену врпцу. Кара-Мустафа, који је због проших догађаја морао на то помишљати, не показа никакве узбуђење, већ упита, да ли му допуштају, да пре тога сврши молитву. Сва три чиновника одговоре, да немају никаква налога, да му то спрече. Кара-Мустава, наређи скупљеној послуги, да изађе. По свршетку молитве пусти их опет Кара-Мустава, најављајући да је готов, пружи један документ и предаде га официру јаничарском. Мисли се, да исти садржи писмену јемственику султанову, да га никад неће убити, јемственици, која без околности бише без вредности. Још замоли, да његов стражар изврши осуду над њим. На тако и би.

„По удављењу одесе му човек глину од трупа, одере кожу с ње и испуни је исеченом сламом. Тако-ђе без дубоке дворесна у Једрене, и само за доказ извршење наредбе, бачена пред ноге султану Мухамеду IV. а за тим јавно наложена.

„Историја дубоке Кара-Мустафине заслужује даља помена.

„Исту доцаду телу у мошеји београдској, коју је он сам подигао. По освојењу Београда у септембру 1688 г. ту мошеју поклони Мале Емануел, изборни кнез, јенуватском реду, и они од ње највише страну. Сходити, који по освојењу Београда не задобише племя нису се стидели, да уиму оставине из мртвачког сандука, које су биле приседиле телу Кара-Мустафином. Они даду језуитима дубоку његову, нареке из корава, и гајили.

(Наставиће се).

1894

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Просте кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са завесама са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 18. до 25. Новембра 1894. г.

ВЕЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈМАЊА		НАЈВИША	
		дин.	пр.	дин.	пр.
1263	АРНАУШКА	30		28	
10066	БРАШНА КУКУРУЗНА	14		13	
	БРАШНА ПШЕНИЧНА				
	БОРАНИЈА				
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
2286	ВИНА ЦРВА (ОД ЛИТ.)		70		60
1800	ВОЛОВА	42		40	
	ВОСКА				
28	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ				
	ГОВЕЂИНА				
	ГРОЖЂА				
102	ДУЊА	40		30	
10979	ЈАБУКА	25		15	
25067	ЈЕЧМА	11	20	10	60
2340	КАЈМАНА	140		130	
283	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАРЕЋИХ				
12901	КОЖА ОВЧИЈИХ				
	КОРЕ ВРЕШОВЕ				
680	КРАВА	40		38	
21140	КРЕЧА	3	60	3	20
15369	КРОМПИРА	8		6	
	КРУШКИЋА				
6607	КРУШКИЋА	20		17	
1313	КУДЕЉА	60		50	
43773	КУКУРУЗА	11		10	50
48445	КУПУСА				
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРНЕЋАНИ				
730	ЛУКА БЕЛА	60		50	
3507	ЛУКА ЦРНА	22		15	
	МАСЛА				
511	МАСТИ	120		110	
	МЕДА				
	ОВАДА				
30518	ОВСА	10	60	10	
12483	ОРАЈА	25		18	
9408	ОСТУЖ. НОВИ	25		20	
172	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
210205	ПШЕНИЦЕ	10	70	10	
2494	РАЖИ	8		7	
2196	РАЗ. КОМ. (ОД ЛИТ.)		70		60
	РАЗ. КОМ. МЕКЕ „				
1067	РАЗ. ШЉ. ЗЛУТЕ „		90		80
62468	РАЗ. ШЉ. МЕКЕ „		45		27
38706	СИЊЕЛА ДЕБЕЛЕ	80		70	
	СИЊЕЛА СРЕДЊЕ				
98750	СЕНА	6		5	
723	СИРА	100		65	
58720	СЛАНИ	3		2	
913	СУВА МЕСА	350		300	
4522	ТУЊЕВИНА ДРВЕНОГ	7		6	
90000	ТУЊЕВИНА КАМЕНОГ	3		2	50
1501	ШВИВАРЦЕ	15		12	
	ШЉИВА СИРОВИХ				
28350	ШЉИВА СУВИХ	18		8	
	ЦЕМЕНТА				
	МУШМУЛА				
17271	РАЗНЕ СИТНИЦЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јевремова улица бр. 53. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 49. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 8 дин.
за пола године . . . . . 4 „
за четврт године на годину . . 2 „

НЕДЕЉА 4. ДЕЦЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ.
Претплата плаћа се унапред на општински суд а сви преписи шаљу се редакцији.
Рукописи се продају се
Неплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Збор грађана београдских, држан 25. Јуна 1894. год. изабрао је за кметовског помоћника општине београдске г. Младена Мијића, трговца пољашњег.

Решењем управе вароши Београда од 16. Августа 1894. године, Бр. 15428 (АБр. 5293) основаном на члану 70. тач. 2. и 3. члан 16. тач. 3. закона о устројству општина и општинских власти, разрешен је г. Младен Мијић од дужности кметовског помоћника, пошто је био под стечај

Усљед овога одбор је општине београдске, у седницама својим од 22. Октобра и 17. Новембра 1894. год. а на основу тачке 3. члана 70. поменутог закона о општинама решио, да се на место г. Младена Мијића изабере друго лице за кметовског помоћника.

С тога суд општине београдске, према поменутим решењима одборским а на основу члана 15. тач. 7. с погледом и на члан 13. тач. 1. члан 17. и 21. поменутог закона о општинама, сазива

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 4. ДЕЦЕМБРА 1894. ГОДИНЕ

РАДИ ИЗБОРА

ЈЕДНОГ КМЕТОВСКОГ ПОМОЋНИКА

Ко може бити бирач за кметовског помоћника, прописују чланови 29, 30, 58 и 59. закона о устројству општина и општинских власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас.

На општинском збору имају право гласа сви пунољетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.).

Немају право гласа на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или испупа, које човека безчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2., Који се налазе под привременим настојањем за дела под 1. напедена;

3., Који су пали под стечајне за време док стечајне траје, и док се не прогласе за невине;

4., Који су под полицијским надзором;

5., Који дугују држави порезе више од оног полугођа у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Чл. 15. зак.)

Збор ће се држати у згради општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање) изабрати из своје средине два лица на чланове бирачког одбора. Од стране одбора одређени су за бирачки одбор г.г. Јосиф Јовановић и Сава Петровић одборници.

Напоминјући о овоме грађане београдске, суд их општинским позива, да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 8242
23. Новембра 1894. год.
Београд.

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ.
Мијаило М. Богићевић.

СЕКРЕТАР.
Урош Кузмановић.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Од одборника и одборничких заменика општине београдске, изабратих на зборовима грађана београдских, држаних 27. Јуна и 28. Јула 1894., нису се могли примити ове дужности због оправданих разлога, које је суд уважио на основу чл. 59. закона о општинама — и то: одборници: г. г. Стојан Новаковић председник Државног Савета, Димитрије Стојановић директор кр. срп. државних железница, Димитрије Ђирковић трг., Алекса Јовановић члан Касационог Суда, Манојло Клидис трговац, Алекса Борисављевић проф. Вел. Школе, Милан Мостић адвокат и Димитрије Кремановић трговац: и одборски заменици: г. г. Тодор Ђурић трговац и Светозар Стефановић кафеџија. Сиреч г. Алексе Стојановића бив. сапунџије упражњено је треће место одборничког заменика.

Одбор је општински, примивши извештај од суда општинског о уважењим оставкама поменутих одборника и одборничких заменика — у седницама својим од 22. Октобра и 17. Новембра 1894. год. а на основу чл. 60. закона о општинама решио, да се сва места одборничка и одборничких заменика новим изборомпопуне.

С тога суд општине београдске, према поменутим решењема одборским а на основу чл. 13. тачке 7. с погледом и на чл. 13. тачку I. чл. 17. и 21. поменутог закона о општинама сазива

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 11. ДЕЦЕМБРА 1894. ГОДИНЕ

РАДИ ИЗБОРА

ОСАМ ОДБОРНИКА И ТРИ ОДБОРНИЧКА ЗАМЕНИКА.

Ко може бити биран за одборника и одборничког заменика, прописују чланови 52, 53, и 58. закона о устр. општина и општ. власти.

(О праву гласања и осталом види у огласу на првој страни.)

АБр. 8242.
1. Децембра 1894. год.
Београд.

Секретар,
Урош Кузмановић.

Председник београдске општине
Мијаило М. Богићевић.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕЋАЊЕМ У ТУЂИНИ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СВЕТИЋ.

(Академијско Савет Вел. Школе београдо срвси народни сонет. Београдски).

Мото:

— „Зора нам порађат бит умјенни чужи умов и сазнања чужиј славу?" (Зрели је да прогледне изгубљени народ туђи памећу, и сматра се туђи славом).

Карамзин

(НАСТАВАК)

Једнуте, помишљајући на речи Кара-Мустафине, да ће он по заузећу Беча бискупу Колонићу свеђеручке главу одсећи, као и на то, што је Колонић подигао први одтар у њиховој цркви, пађу за добро, да Лубањ-Кара-Мустафе дође у руке сама кардинала Колонића. И они му је одшиљу, а кардинал је преда грађанској оружници у Бечу.

„Намера кардинала Колонића с овим поклоном у овоме је. Ко се у неколико упозна са током догађаја пре ове изложене лубање, тај мора осећати промењивост људских ствари, о којима они говоре. А ко је свима, да осуди једном тако страшну главу због охолости и грамзивости, тај уз то неће забранити, да су у септембру 1683 г. за читав низ дана сплоет и пун хлапост, који се у тој лубањи тада скровигу, за одржање Беча биле тајне руке млеко, него ли гроздови и лобза бостанџијске(1).

Гроб Кара-Мустафин и даље је још у београдском граду у оној тулби у парку горњега града преко коњаског градског команданта(2).

(1) Klepp v. Das Jahr 1683. str. 8. 332—336. Изненет ван ушва ову историју као баснословну, јер је гроб Кара-Мустафе у дворишту палаче, које је он саградио, где још и данас пастање каква ову лобању показују" (Hirsch. Gesch. Ungarns, II. 321. 8. 414—415.

(2) Годишњаци II. Чуваћа вр. V. стр. 185.

II. Учешће Срба у рату Аустрије и Турске до смрти Марије Терезије.

Свети отац; зрак надеже (1684); растанак и мучке сплеће Турака. — Дуга година (1685); растанак, побеје код Гроцке. Напредовање и по Босни. — Трећа год. растанак и задаће Буџина. — Четврта год. растанак, бегство код Мохача и даље задаће Турака. Пета год. растанак. Устанак у Босни, отварање Београда и растанак со Србијом. У смотри пламен растанак Београда со Србијом трећу. Србију дубоко у Турској: бегство код Београда. Турске Пеште, предавање Београда до Свилеш, ратови Русијански и грађа на Босанској границији чистиш. — Мирош III. Јаковљевић, пашин ге-нералиј и смрт његова.

Бечки двор охрабрен успесима на бојном пољу, а подстрекаван од папе Иноћентија XI, најпосле се одлучи на рат; и на препрошавање папе закључи се свети савез. У тај савез ступе: Аустрија, Пољска и Млетке под папиним протекторатом (5. Март 1684.) с обзиром „да без општег пристанка савезника ни један не сме с непријатељем преговарати, и још мање да што-год закључи; алијанција само да је против Турака управљена и да се не сме ни под каквим изговором окренути против које друге стране; а сваки од савезника дужан

ОГЛАСЈЕ

Управа Водоводa, услед неуредног плаћања рачуна од стране појединих потрошача и да би одговорила својим многостраним обавезама, примљена је да се послужи средством које јој даје чл. 19. правила за вршење новог београдског водовода:

„Да се сваком оном потрошачу, који своје раније неплаћене рачуне — сем текућег — неће да плати, на најмање два позива од стране контролора, обустави даље издавање воде све докле, док свој дуг не измири.

Достављајући поштованом грађанству ову своју одлуку, управа водовода моли га, да неуредним плаћањем недозволе исту на ово крајње средство, непријатно и за Управу и за потрошаче.

Из канцеларије Управе Водовода 25. новембра 1894 год. Вод. Бр. 431. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК

24. Новембра 1894 г.

Председник: Председник бивш. сенат г. Мих. М. Богићевић, чрезстепени начелник среза г.г. Нек. Н. Живковић и Јов. Антонијевић, и општински повереник г. Д. Димитријевић. Од одборника сами г.г. Јеремије Д. Милојковић, Дор. Марковић, Стеван Јеремић, Ранд. Радић, Стеван П. Поповић, Спиридије Поповићић, Јаков С. Јовановић, Јо. Живковић, Живојин Милојковић, Јован и Спасоје Сава Петровић, Стеван Јовановић, Коста Пецарски, Тодор Максимовић, Ђорђе Димитријевић, И. Д. Стевановић, Ср. Ј. Стојковић, Михаило Милојковић, Павле Ђ. Радовановић, Мил. Ж. Мирковић, М. Милошковић, Мил. Ив. Јовановић, Јаромило Богуш, Ди Никола Х. Поповић, Зах. Н. Поповић, Живко Крњаковић, Спас Д. Пешовић, М. Јевтић и Јован Рајчић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 17. Нов. 1894. год. и учињена је примедба:

да је Светислава Павловић-Белотрешић мемаг трговачки доброг владања и доброг имовног стања.

II.

Председник радионе комисије за електричне осветљење и трамвај питао је одбор питање о контролисању и управљању контора за електричну струју, које вршиљне комисије трпи, да то изврши у извесном инструкту. Пошто је не одредбама чл. 32. уговора. Пошто законодавац не пристаје ни начин контролисања, који комисија предлаже и узиље комисију за изборни суд, то комисија, пре него што би продужила даља рад по тој ствари, нити одбор да би он усвојио изложено комисије и да им у општ одбрана рад комисије у тем питању.

По саслушању овога одбор је решио,

одобрава се у свему изложите и рад надзорне комисије за осветљење и трамвај односни контролисања и оперисања контора за електричну струју, и оказујуће се комисија да продужи даља рад по тој ствари у праћу и духу, у коме је до сада радила.

III.

Председник општине објављује, да је на лесковачке реду, питање о ређону варошком.

Пошто су новоме прочитани изештаји којима и мањеле одборског повереништва, изабрати да ово питање предходно прочи, одбор је на предлог одборника г. Луке Калезића после поменутих гласова са 15 гласова (других петнаест гласова уздржало се од гласака и једна је одборник отишао из седнице), решио,

да се питање о ређону варошком за једно са изештајима већине и мањине одборског повереништва изнесе збору грађана београдских на решење.

Дан збора, чланови гласачког одбора као и формула како да се на збору о овоме питању гласа, да се одреди доцније.

ПРАВИЛНИК

за инсталацију електричног осветљења у ВАРОШИ БЕОГРАДУ.

Члан 1.

Инсталацију електричног осветљења било за осветљење или нашу другу потребу а за струју из електричне централе Српско-Француског Друштва, у вароши Београду и његовом атару, може пратити само онај овлашћи грађанин, који буде на писмену молбу од стране суда општинског за то надлежног и који у тој тражи молби изричо изјави да ће се управљати по одредбама овога правилника. Иначе овлашћени инсталатери обавезни су у службеном Општинском Новинама.

Члан 2.

Сваки овлашћени инсталатер, пре почетка инсталације подноће писаствицу у два једнака примерка тачан план инсталације у размери 1 : 100. Један примерак тога плана биће задржан на плаштву. На плану морају бити означени сви просторијски (зидне) као и сваки објекат који чини део те инсталације. Спроводници биће обележени линијама разне боје и то према томе за водоводи под, изнетени за одреска а зелени за неутрални под или компензатор. Поплетатер је тако подносећи план исправи и најдаље у року од 24 сахата, дао ће план тачне инсталације до 20 јануа када ће моторе испод једне електричне зоне или у року од три дана ако инсталација обухвата до 100 јануа (или потере до 10 електричних конаја), одобрити или учинити ка ће гнеће примедбе. Ако инсталације неће до 100 јануа (односно за моторе више од 10 елек. коња) рок за прегледа плана биће осам дана). Према учињеним примедбама, инсталатер је свој план дотунити или исправити. Један примерак одобреног плана (и то онај на платну) стављће се на расположење надзорној комисији а други ће добити инсталатер натраг да по њему предложену инсталацију изврши. Кад се један план одобри, инсталатер га ни у чему не ће смети мењати без претходног споразума са инсталатерам. Сваки ван плана или донуна прибављено одобрење плана у току инсталације мора бити унесена у план тако да поновљени план са свим верно представља извршену инсталацију.

Спроводници ће од везе са главним спроводником пређи преко струјомер, тако ће исто одредиће заштитне утрошене струје на одпаде (на једно инсталација је једно или више инсталиц. табла са којих се онда грађају на разне стране према потреби.

Члан 3.

По свршетку сваке инсталације, поплетатер ће се, најдаље у року од три дана, (од кад буде о томе извештен) на лицу места увертити, да ли инсталација ваше у целини тако и у појединостима одговара одобреном плану ако и да ли је инсталација инсталације извршена према одредбама овога правилника. И над поплетатер ће ако је инсталација уредна и да је инсталатер лепо радова с свима прописима

је, по својим силама, на спојеј страни рат водити; учињена освојена простране области во их је оружјем освојио[1]). Душа оном савезу био је папа, који је својим поноћем богато помоћно зигу, а спојим утезајем највише доприно да се устаноки и одржи.

Сви ратови, који су до сада са Турском вођени, били су ратови за одбрану, рат нас од год. 1684. рат је за ослобођење, јер пропашћу код Беча Турска је почела да иде брзим корацима своме паду, који се у пуним годинама овога рата песма убрзане; а 1689 г. на бечком двору посетиле грамзиви Хабсбуртонци да се питају надом, с ће успоре Турце протерати из Европе. Ну, ма да учињене изузеће успехе, среће их не послуши у томе. Већека аустријска ратовала је на бојишта: једна је опседала Будим а друга од 10 000 под маршалом Ј. Лесијем оде у Хрватску да с баном у друштву ратује. Њихово делиме видљемо мало доцније а сад да чујемо за онима к Будиму.

Војвода Лотарингиа у року осмоје Виштрах, 27 јуна одвоје Турке од Вапа. Пешту на левој обали Дунава са мало муке

---

[1]) Кћер О. Вид Јоби 1683, стр. 8, 887.

о контролисању и управљању контора за електричну струју, које вршиљне комисије трпи, да то изврши у извесном инструкту. Пошто је не одредбама чл. 32. уговора. Пошто законодавац не пристаје ни начин контролисања, који комисија предлаже и узиље комисију за изборни суд, то комисија, пре него што би продужила даља рад по тој ствари, нити одбор да би он усвојио изложено комисије и да им у општ одбрана рад комисије у тем питању.

По саслушању овога одбор је решио,

одобрава се у свему изложите и рад надзорне комисије за осветљење и трамвај односни контролисања и оперисања контора за електричну струју, и оказујуће се комисија да продужи даља рад по тој ствари у праћу и духу, у коме је до сада радила.

III.

Председник општине објављује, да је на лесковачке реду, питање о ређону варошком.

Пошто су новоме прочитани изештаји којима и мањеле одборског повереништва, изабрати да ово питање предходно прочи, одбор је на предлог одборника г. Луке Калезића после поменутих гласова са 15 гласова (других петнаест гласова уздржало се од гласака и једна је одборник отишао из седнице), решио,

да се питање о ређону варошком заједно са изештајима већине и мањине одборског повереништва изнесе збору грађана београдских на решење.

Дан збора, чланови гласачког одбора као и формула како да се на збору о овоме питању гласа, да се одреди доцније.

ПРАВИЛНИК

за инсталацију електричног осветљења у ВАРОШИ БЕОГРАДУ.

Члан 1.

Инсталацију електричног осветљења било за осветљење или нашу другу потребу а за струју из електричне централе Српско-Француског Друштва, у вароши Београду и његовом атару, може пратити само онај овлашћи грађанин, који буде на писмену молбу од стране суда општинског за то надлежног и који у тој тражи молби изричо изјави да ће се управљати по одредбама овога правилника. Иначе овлашћени инсталатери обавезни су у службеном Општинском Новинама.

Члан 2.

Сваки овлашћени инсталатер, пре почетка инсталације подноће писаствицу у два једнака примерка тачан план инсталације у размери 1 : 100. Један примерак тога плана биће задржан на плаштву. На плану морају бити означени сви просторијски (зидне) као и сваки објекат који чини део те инсталације. Спроводници биће обележени линијама разне боје и то према томе за водоводи под, изнетени за одреска а зелени за неутрални под или компензатор. Поплетатер је тако подносећи план исправи и најдаље у року од 24 сахата, дао ће план тачне инсталације до 20 јануа када ће моторе испод једне електричне зоне или у року од три дана ако инсталација обухвата до 100 јануа (или потере до 10 електричних конаја), одобрити или учинити ка ће гнеће примедбе. Ако инсталације неће до 100 јануа (односно за моторе више од 10 елек. коња) рок за прегледа плана биће осам дана). Према учињеним примедбама, инсталатер је свој план дотунити или исправити. Један примерак одобреног плана (и то онај на платну) стављће се на расположење надзорној комисији а други ће добити инсталатер натраг да по њему предложену инсталацију изврши. Кад се један план одобри, инсталатер га ни у чему не ће смети мењати без претходног споразума са инсталатерам. Сваки ван плана или донуна прибављено одобрење плана у току инсталације мора бити унесена у план тако да поновљени план са свим верно представља извршену инсталацију.

Спроводници ће од везе са главним спроводником пређи преко струјомер, тако ће исто одредиће заштитне утрошене струје на одпаде (на једно инсталација је једно или више инсталиц. табла са којих се онда грађају на разне стране према потреби.

Члан 3.

По свршетку сваке инсталације, поплетатер ће се, најдаље у року од три дана, (од кад буде о томе извештен) на лицу места увертити, да ли инсталација ваше у целини тако и у појединостима одговара одобреном плану ако и да ли је инсталација инсталације извршена према одредбама овога правилника. И над поплетатер ће ако је инсталација уредна и да је инсталатер лепо радова с свима прописима

После опсада Лесније уваде у Босну са 4 000 људи, то зада таман страх Турчина да посаде остави Ст. Градишку са 50 топова. Ово проузрокује и под других оближњих варошица.[1])

Опсада Будима свршила се без успеха ма да је тамо било на 57 000 људи, међу којима се помињу 2 000 Срба под пуковником Сумбаћем; а то зато што су Босанци потпомагани сиљу турску. При једнашима погада их је жестоко одбијала са великим губитцима; то и дуге кише напиљу Босанце те 30. Октобра напуште опсаду. Неуспех код Будима, којим се завршила ова година ратовања, учини непоколаи утисак на Хрватанство а особито на пиљу.

Као што смо видели, прошла година ратовања није била срећна по Босанце, ну она (1685.) и даље су читаи низ срећних победа по њих. Томе су нарочито допринели: одушевљена борба и прилоиовић Срба, нарочито доцније, као и закључени мир с Француском 15. Авг. 1684. г. то Аустрија сву снагу управи на Турке.

---

[1]) Die Feuerlilie Theilnehmer etc. S. 21.

[1]) Nicolaus T. Dojestopol, col. Slavonic us. I, стр. 114.

[1]) Die Feuill. Theile etc. S. 14.

Валтазар: О. М. Шишић. Нст. вој. архив кн. I. стр. 294.

предшћеним овим правилником, спојиће су ни отказаћу са главним управницима. Али показатељи не могу дати ни у ком случају струју за ону инсталацију, која је извршена без одобрења власа или које у свему не одговара одобрењу власу или осталим одредбама овога правилника. Без изузетке писмене доводе надзорне комисије. Надзору доводу моћи тражити од комисије или инсталатера или сопственика инсталације.

У свима, овим слу, који се буде казнио новчу показатеља и инсталатера а поводом одредаба овога правилника, решаваће надзорна комисија без апелате.

Члан 4.

Сви спроводници, који сачињавају једну инсталацију, морају се тако одредити да из најдаље ће ту инсталацију предшћена струја, не сме надређати изнад обичне температуре (18° Целз.). Ношто врло електричне жичаре, пламене лампе и т. д. у почетку рада прелази јачи струја но ли може, то се пречник спроводника мора одредити према тој јачој струји.

Али ни за једну се инсталацију не могу употребити спроводници тањи од 1 mm. (за ма какву струју буде тражила та инсталација).

Сарошће ее.

ОПШТИНА. ЛИЦИТАЦИЈА

На основу решења суда општине Београдске од 5 овог месеца АБр. 6336, — свакодневно одређене ћетог суда, држаће на дан 10 и 11 тек. месеца од 2—5 сати по подне, јавну усмену лицитацију за изда ваље под закуп 19 плацева за продавнице месарске на нов. тргу.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економског одељења.

Лицитанти позивају по 120 дин. на име кауције у готову или ћрпеко државних папирова од вредности.

Остале погодбе о закупу оних плацева, могу се видети сваког радног дана, а и на сам дан лицитације у канцеларији економског одељења.

Ко жели ма који од оних плацева под закуп узети, нека дође и лицитира.

АБр. 6336. Од суда општине града Београда, 3. децембра 1884 г. у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈА

Пошто су цене за чишћење димњака на појним зградама у београдском гарнизону на I лицитацији ниподе суђене ску те ће се да ово држати II усмена лицитација у интендатури дунавске дивизије на дан 5. Децембра ове године.

Кауција се полаже у 100 динара у новцу или државним папирима.

Услови се могу видити у интендатури сваки дан.

Позивају се димничари да на лицитацију дођу.

Из канцеларије команданта дунавске дивизијске области, 27. новембра 1894 год. ЕВр. 8451.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ ВИШОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај паровни Београда. У седмици од 13. Нов. до 20. Новембра 1894 г. допутовало 883, отпутовало 756. Од којих су:

а.) Пола: мушког 832, женског 51. свега 883.

б.) Вероисповести: православне 781, неправославне 77, мојсијевске 13, мухамеданске 12, свега 883.

в.) Поседења: Србија 684, А.-Угарска 83, Босна и Херцеговина 11, Црна Гора 1, Грчка 1, Турска 67, Бугарска 9, Румунија 4, Русија 3, Германија 5, Француска 1, Италија 10, остале државе — пан Европе 3, г., Занимање путника: Трговци и еснафи 69, Занатлије 140, Трговци 377, индустријалци 8, инжењанти и предузимачи 8, Гостионичари 18, Интелигенција (војска) 114, Један 11, радници и помоћници 59, Пизари и бозаџије 5, надзирачи и слуге 23.

Из статистичког одељка општине варошки Београда 1. Децембра 1894. год.

Војвода Лотрински из Комораша упутио се са 50 000 људи на Најхаузе и опсадне ка. Пре опсади уз Капраринс одељење учествовали су и 1 500 хајдука Срба као и за све време ратовања.(*) Паша будимски, да би им помогао, упутио се на Ерен. Ну војвода Лотрински изађе му на сусрет и жестоко га потуче 16. Августа, а 19. истог месеца узме на јурши и Нојхаузе.

Војна у Хрватској такође се продужила. Леслију је стављено у дужност да спали мост код Осека. Крећући се из Вировитице у јуту осиоје Махаљтовац, пређе преко Вазиона и упути се Осеку. Да би Турке запазило Леслије тако наступање с њиком, као да иманде 30 000 људи. Кад доју на један пушкомет Турци дају јак отпор да они стану узмицати; али кад с оба крила нападну хрватски коњаници, свршено их забуне и разбију; коњица турска умаче к Београду а пешади у град. Варош пе наге али град не могаше узети.(*) Мост осечки, који је на Драви дуг 1 100 а преко Драве 8 000 корака, сав је од храстовине, на дванаест корака је широк, тако да трија турска највећа кола могу једна поред других проласти.(*) не могоше узети. Бан хрватски 23. августа упути се на Дубовац, пређе Уну и после жестоке борбе заузе ју, ну како ее Турци с ниме страна у новелем броју сакуше, он се опет врати преко Уне и ту дочека Турке, па их победи и у вереду загна преко Уне, заробни 7 заставака, а замак запали те изгори.(*) Затим победи Турке код Беле стене, а појена му дошре до Мутинца и Трнци, одиенши многи плен. У томе тоју учествоваше и ови Срби, који се код пређеом заштитом дођоше у околину Петриње (1597) и набавише себи богати плен.(*)

(наставиће се).

(*) Smitthius T. Oeffentlich. osf. Slat. us. 1. cep 115 до 116.

Die Feldzuf Theiln etc 8. 28.

(*) Вашнеа (J. M. Шпекл) Ист. вој. краљев ев. стр. 225.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са надстрешницом са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 26 Нов. до 2. Децем. 1894. г.

КОЛИЧИНА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА НАЈВИША	ЦЕНА НАЈНИЖА
		дин.	пар.	дин.	пар.
1458	АРПАШИЦА	30		28	
639	ПРАШИЋА КУКУРУЗНА	14	50	14	
	ПРАШИЋА ПШЕНИЧНА				
	ПОГАЧИЦА				
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
12099	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)		70		60
1072	ВОЛОВА	42		40	
	ВОСКА				
32	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	150		140	
	ГОВЕЂИНА				
	ГРОЖЂА				
50	ДУВА	50		40	
5852	ЈАБУКА	25		20	
14314	ЈЕЧМА	10	50	10	20
2058	КАЈМАКА	140		130	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАРЕЋИХ				
21671	КОЖА ОВЧИЈИХ				
	КОРЕ ВРЕВОВЕ				
320	КРАЉА	40		38	
21620	КРАВА	3	60	3	20
11971	КРОМПИРА	8		7	
	КРУШКИЊА				
10401	КРТИЊАКА	20		15	
729	КУДЕЉА	60		50	
47603	КУКУРУЗА	12		11	50
3044	КУПУСА				
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРПАЏАМЕ				
316	ЛУКА БЕЛА	70		60	
3541	ЛУКА ЦРНА	25		15	
178	МАСЛА	200		180	
376	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
135638	ОВСА	10	60	10	
10571	ОРАЈА	22		20	
6492	ПАСУЉ ИОВИ	25		20	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСА				
167771	ПШЕНИЦА	10	70	10	
655	РАЖИ	8		7	
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКИ				
907	РАК. ШЉ. ЉУТИ	1			80
24063	РАК. ШЉ. МЕКИ		45		20
28615	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
42450	СЕНА	6		5	
153	СИРА	100		60	
6430	СЛАНИ	3		2	
445	СУВА МЕСА	300		250	
4110	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	8		7	
90000	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
994	ШВЕЊАРЕ	14		11	
	ШЉИВА СИРОВИХ				
22720	ШЉИВА СУВИХ	18		12	
	ШЉИВОВИЦА				
	ЈУЉИВУЛА				
55759	РАЗНЕ СИТНИЈЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића, Горња Јошкова улица бр. 53. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 50. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
НА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 „
НА ЧЕТВРТ ПОЛА ГОДИНЕ . . 2 „

НЕДЕЉА 11. ДЕЦЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЗЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИШТВУ НА ОПШТИНСКИ СУД А СВЕ ПОСТОВОДОНОСНЕ НА УРЕДНИКА
Рукописи не враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Од одборника и одборничких заменика општине београдске, изабратих на зборовима грађана београдских, држаних 27. Јуна и 28. Јула 1894., нису се могли примити ове дужности због оправданих разлога које је суд уважио на основу чл. 59. закона о општинама — и то: одборници: г. г. Стојан Новаковић председник Државног Савета, Димитрије Стојановић директор кр. срп. државних железница, Димитрије Бирковић трг., Алекса Јовановић трг., Александар Кенић трг., Алекса Јовановић трг., Димитрије Бирковић трг., Алекса Јовановић Државног Савета, Димитрије Стојановић директор кр. срп. државних железница, Димитрије Бирковић трг., Алекса Јовановић трговац; и одборски заменици: г. г. Тодор Борисављевић проф. Вел. Школе, Милан Мостић адвокат и Димитрије Кременковић трговац; и одборски заменици: г. г. Тодор Бурић трговац и Светозар Стефановић кафеџија. Смрћу г. Алексе Стојановића бив. сапуџије упражњено је треће место одборничког заменика.

Одбор је општински, примивши извештај од суда општинског о уважавању поменутих одборника и одборничких заменика — у седницама својим од 22. Октобра и 17. Новембра 1894. год. а на основу чл. 60. закона о општинама решио, да се сва места одборника и одборничких заменика нека изборно попуне.

С тога суд општине београдске, према поменутим решењима одборским а на основу чл. 13. тачке 7. с погледом на чл. 13. тачку I. чл. 17 и 21. поменутог закона о општинама сазива

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 11. ДЕЦЕМБРА 1894. ГОДИНЕ

РАДИ ИЗБОРА

ОСАМ ОДБОРНИКА И ТРИ ОДБОРНИЧКА ЗАМЕНИКА.

Ко може бити биран за одборника и одборничког заменика, прописују чланови 52, 53. и 58. закона о устројству општина и општинских власти.

Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас.

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање петпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у службби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. општ.).

Немају право гласа на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или над су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, које човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2., Који се налазе под привичним непријатељем за дела под 1. напедена;

3., Који су пали под стециште за време док стецаште траје, и док се не прогласе за веснике;

4., Који су под полицијским надзором;

5., Који дугују држави порезе више од свог полуђа у коме се збор држи (члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Чл. 15. зак.).

Збор ће се држати у здању општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати пијутра а бирачи могу долазити на збор до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних, који на збор до 5 сати буду дошли. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора. Од страже одбора одређени су за бирачки одбор г.г. Јосиф Јовановић и Сава Петровић одборници.

Извештавајући о овоме грађане београдске, суд их општински позива, да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

Абр. 8242.
1. Децембра 1894. год.
Београд.

Председник београдске општине
Мијаило М. Богићевић.

Секретар,
Урош Кузмановић.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

На збору грађана, држаном 4 децембра о. г. изабрат је за кметовског помоћника г. Стеван Јосифовић, трг. овд. са 90 гласова, колико је свега и гласало.

Против-кандидата није било.

Против овог избора није било ни писмене ни усмене жалбе, због чега је овај избор пуноважан.

Г. Јосифовић је у седници одборској од 8. децембра 1894 год. пред одбором положио заклетву на ову дужност и у исту уведен.

Од суда општине вар. Београда 9. децембра 1894 год. АБр. 8565.

ПОЗИВ

за све обвезнике I батаљона VII активног пешадијског пука Краља Александра I-ог.

На основу пуштања Господина Министра војног од 24. Новембра ове године Ф.Б.Н. 7985, позивају се сви обвезници — резервисти I батаљона VII активног пешадијског пука Краља Александра I-ог, да *10 Јануара* идуће 1895 год. у *7-ом часу изјутра* дођу у штаб VII батаљона Краља Александра I-ог, који се налази у великој касарни, на једно-дневни преглед и оверу списка.

Под овим се разумеју:

1) Сви обвезници борци све четири чете I батаљона.

2) Све административно особље, ординанси, посилни и коморџије који припадају саставу I батаљона.

3) Сви пребројени I батаљона.

4) Сви обвезници допуште чете.

5) Сви они обвезници редовне војске који стално живе у Београду, а припадали су до ове године саставу местног батаљона.

6) Сви они обвезници редовне војске који су служили пун 1 чету VII батаљона, родом су из Београда а до сада нису никако позивани.

7) Сви кадровски изузимајући пешадије других пуковских округа, који стално живе у Београду а нису никде записани и немају још 30 година старости.

Сви без изузетка да понесу собом своје војничке билете или отпусте из кадра.

Ко дође на време, тог истог дана увече отпустиће се кући;

Ко не дође овог дана, тај ће се предати војном суду на оруђа за неповиновност.

Само тежа болест најпаднје недозвана, за ово треба доказати лекарском сведоџбом и оверовом полицијском плаћу. Уз лекарску сведоџбу послати штабу овог батаљона тог истог дана војнички билет, затим испоставити место свог стана и редовно заузимање.

Из канцеларије команданта VII батаљона Краља Александра I-ог, 3 Децембра 1894 год. у Београду **№** 6458.

Предња наредба достаила се грађанима ове варошн којих се тиче, с позивом, да према истој *немедљено* одређеног дана оду у команду VII акт. пука „Краља Александра I,“ имајући ће искусити све строгости војних закона. Други — васебни позиви по овоме од стране овог Суда неће се више слати никоме.

Из канцеларије војног одсека Општине града Београда 5. Дец. 1894 г. ОВБр 335.

НА ЗНАЊЕ

Управа Водовода, услед неуредног плаћања рачуна од стране појединих потрошача и да би одговорила својим многостраним обавезама, примљена је да се поступи строгостом које јој даје чл. 19. правила за неплаћање новог београдског водовода:

„Да се сваком овом потрошачу, који своје раније неплаћене рачуне — сем текуће — неће да плати, на најкраће дан поднеса од стране контролера, обустави даље издавање воде све дотле, док свој дуг не исплаћа.

Достављајући поштованом грађанству ону своју одлуку, управа водовода моли га, да неуредним плаћањем водовод нису на ово крајње средство, непријатно и за Управу и за потрошаче.

Из канцеларије Управе Водовода 25. новембра 1894 год. Вод.Бр. 431. у Београду.

СТЕЧАЈ

У општини београдској управљено је лекарско место за кварт Савамалски. Сви они лекари, који се до сада нису пријавили а желе то место заузети, нека се пријаве са потребним сведоџбама најдаље до 30. дец. ове године. Плата је 2.500 дин., годишње.

Из суда општине београдске АБр. 8331. 10. децембра 1894 год.

ПРАВИЛНИК

за шталидају електричне сировођа

ВАРОШИ БЕОГРАДУ.

(НАСТАВАК)

Члан 5.

Као полазна шталидаја, само и сама грађа сировођана као и предмети напред поменуте врсте морају се оспетрити најчешћи хуманитарни предлагања од половних жица, клинова и т. д.) који ће претходно стручу чин она достави Г-у пута чеду дошну од најјаче предпоставе струје. Та изтестирана предмета неку се нанестити за свако отпадно дистабло или на централној табли само је будуће или поново сталање сировођана пред почетак било сваке струје било својог одређеног сировођана и дата

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

СА НАРОДНИМ СЕОБЦИМА У УГАРСКУ

од 1450—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Антологијска Сматрања Вел. Школе београдске краља најмилостивијег владаоца свога, Београдска).

Мото:

— „Моја нам кнегиња! бог уклони чудом чудна и ваша нама чудноја одвеја!“ (Врем је за протеривање мудрости туђом памећу, и елините из туђих кавеза).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

У исто време војска војна у *Лику* и *Брбавој*, Бијој отоке сам народ. Шесет и шест јуначких породица, које до сада становаху у Кривоси, Св. Ђурђеву и Јабланцу, у једноме до очајања непходном предлогу Приморске крајине, скупе се на големом стеву Велебита, изабраше између најхрабријих два најхрабрија кнеза себи за воће. То беху *Јерко Рукавина* и *Дујам Бошковић*. Под предводјењем ових одазва се та мала чета да освоји Лику. У рату постигну прилично успеха. На њих се упуте Османи те и они погоне Турке.(1) Да би се успех осигурао пима леду генерала Херберштајна, уз пога се одликовао пуковник *Орлић*. „Војка је текла према Бужаку, Новом Граду, Рибнику, Ербоњу, Билају и Перушићу с ону и с ону страну потока Личе, Крајишна притицаху под окриље наше војске а Турци остајаше у полу попаљеним кућина и градовима.(2) Херберштајн, немајући топова за освајање, врати се натраг с богатом плачком.(3)

Оне год. нез. пезир Ибрахим на пиљеску изради те *Ек. Тенсејуа* ухвате и пошљу у цатовеће. Бесарошин му у Гор. Угарској уаму више градиште, само је остао тврди *Мојковић*, који је бранила врло храбро жена му *Јелена* кћи Зрињског. Само зо-

(1) На истом месту, стр. 227.

(2) Schlicht: Tr. Orjentalpol. od. Sbav. ks. I. str. 117.

(3) Ov. Fr. Theil etc. ks. 3. 152.

лимском Сулејмана па и. везира и заузимањем Фрапе, посланика, он би пуштен у слободу.

У лику 1686. год и Аустрија и Турска живо су се спремале за будући рат. Новн в. везир Сулејман са свом војском крене се Београду. Београдом иђа војводом Лудвиком Бадењским и кнезове наборницом Максом Емануилом крене се на *Будим*.

„У пароком стаку под Будимом видело се шпанских гранда, италијанских грофова, енглеских лордова, немачких принчева из разних краљ. а и из многих грађанских међу њима 60 Каталонаца и већа број занатлија из Барселоне“.(1) А ни појдемо и *до земље Србе* (Heidnckem).(2) Целокупан број опсађивача износи на 70 000 људи.

(1) Klopp O. Der Jahr 1683. str. 8. 402.

(2) Ov. Fr. Theil. str. 8. 58. — Ниже устанички ово пут описао. И пуздано и другде исто. Нешто је мобилно и пореклом с ту пропасну јаке биле сабрана тек градом Будају, позвана ли и ова, нека исто и и опорочена и обдарена, град, ово војнике и мађарске мокошнице Турске, и ово год. пре чешка се ниже Србији и нарочито се сећају и нагнала земљи Турке, и поновљена ли от града Будима ли до великога Београда пограђа“. (Симеон Ч. орп. крал. академије стр. 33).

на сваком полу спроводника. Кад се пресијала не кажете за цртаљвој табли, онда их кала ће тако известити да се могу без велике муке (без нарочитих стенсила) доказати и прегледати.

Члан 6.

Спроводници се могу употребити или голи или изолисани (осмљени). Голи се спроводници могу постављати само изван зграде у којој се инсталације изводе и то на несагорљивим изолаторима, на које кажа не утиче и увек тако, да их се у обичним приликама није ни може дотаћи нити пак да се они сами кадгод себе могу задирнати. Ако се ако изолатора употребе порцеланске чашице, онда оне треба да су двоструке и да се сувишом (а не гипсом) утврђене за зидове.

Изузетно може изолаторске вођице голих жица (с којима се морају за живо додиривати) голи се спроводници морају удаљити од свакога несагорљивог тела у затворени простором најмање 10 милиметара а на вољу 50 милиметара. Кад голи спроводници пролазе преко спроводљивих тела (на пример преко металних делова које у опште каза избегавати) или и кад пролазе једни поред другога, онда се у затвореним просторима морају удаљити најмање за 10 + 1/2 а на вољу за 50 + 1/2 милиметара, где К значи највећу предвиђену напонску разлику струје у питању.

Изолатори, т. ј. инсталаторски материјал отежава спроводнике, морају се исто тако и на исто разлике изолисати као и голи спроводници, само да се струје највећи напона т. ј. док је напон струје над је напонска напона преко 250 волта, а код је једновременска преко 500 волта. Кад су струје највећи напона т. ј. код је напон преко од 250 односно 500 волта, онда сме горња ивица тих изолатора бити најмање 2 милиметра.

Члан 7.

Кад се спроводници пролазе кроз зидове у којима се стално живи, пала их затворити у дрвене цеви: ово се не ако при томе условом не могу употребити за сам дувар металних цеви. Ако ипак се ко пример употребљу жице за електричне звона). Кад се спроводници пролазе кроз дувариште, морају док су у дувару бити спроведени тако да се кроз стаклене или порцеланске поли, које ће са сваке стране по једном сантиметар излазити нам дувара. Кад спроводници с пола узиме у дувар, морају се стакла за спровести кроз порцеланске (или стаклене) на дакат слојеве цеви, са слојевима кратког на више, како се у њима не би скупљала киша и влажила спроводнике. Кад спроводници пролазе кроз тавни, пала их положити или у дрвене затворене одуке или на стакленим или порцеланским подлогама док је појединих греда на такову начина се нигде не смеју останата да цеви нити да пролазе са једног места на друго крез кадгод, нарочито ако се њих нужно доказати.

Члан 8.

Ако се спроводници пролазе кроз зидове или кроз влажне делове (на пр. подруме и т. д.) онда морају бити на нарочити начин изолисани. Та спроводници морају или сама непосредно бити омотани материјалом, који неду или влагу непропушта (гутаперка, каучук и т. д.) или пак су дотичне изолисани, морају се омотати нарочитим омотачем (на пр. од гипса) који неду и влагу не пропуштају.

Члан 9.

Ако су спроводници изложени хемијском дејству ових, на пр. кад се пролазе кроз гипсе који их могу напрезити или кад се развијају материјом или гипсом, онда се морају тако положити, да изолаторски материјал спроводнике жице не дође у непосредан додир са тим гипсовима или тим течима. Ма какви спроводници били изолисани, на их и одлом омотани ако сме се мазити или гипс (или ни цемент) непосредно за њих лепити, већ се морају затворити у дрвене одуке из се тек они могу материјом или гипсовати.

По себи се разуме, да се спроводници морају обезбедити и од механичких као и свакох других повреда и хара. Исто ће тако инсталатери своје инсталације тако изводити, да се по горњим прописима положени спроводници не могу доћи употребом или ма којим страним узроком приближити.

Члан 10.

Ако су околности такве, да се спроводници не могу остатурати од свију напред поменутих узмаја, онда се они морају с премаза на време и кадгде у току свако године прегледати, наречито у погледу изолације и кроса и ако је требао доцести их у ред.

То кроз и за то инсталације које дуже времена остану неупотребљене или ако се у гроза неки остану изложене непогоде (на пр. вихар, лош хаос изложене непогоде (на пр. вихар, лош хаос изложене непогоде (на пр. вихар, лош хаос изложене непогоде (на пр. вихар, лош хаос

Члан 11.

Ако ба се ко за кажу потребу спроводнике струје високог напона т. ј. код којех би напон био веће од 220 односно од 500 волата, онда се спроводници, уз потпуну изолацију морају из вољу тако положити да их се ниво у редовном приликама не може дотаћи. Спроводници, који ба у унутрашњости зграда спроводили струје високога напона, морају се нарад потпуне изолације још и нарочитим омотачем (гвозденим цевима, гвозденим преградама и т.д.) обезбедити од додира.

Члан 12.

Спајање два спроводника између себе као и спајање њихово са справама или другим објектима инсталације мора се правити или стезаљкама (scrills, Klemm-Schrauben) или заковицама.

У свима пак случају инсталатери ће обратити нарочиту пажњу чињењем додирних површина, да таква спојени буду са свим сигурни. Спојена места, код изолованих спроводника на њима ће се начин изоловати, као и остала жилни тих спроводника или ће се нарочитим заптивачем од водене обезбедити.

Члан 13.

Све што преда за изолование, изолитање и спајање спроводника, преда и за намештање, изолование и спајање осталих делова и прибора инсталације као на пр. кренклаја, уклопа, струјомера, лампа и т. д. Сваки онај део инсталације, који се може дирати или хватати, мора бити потпуно од струје изолован. Сви спроводни делови тога прибора онда да су утврђени на основним од крамера, прави камени (schöne Schiefer) или порцелана.

Сви уклопни (као и прекидачи струје) који имаде величином својом морају одговарати јачини употребљене струје, морају са највећим бројем (дакле трокутну) струју састајати или прекидати тако да највећег ври прекидању никакви трагови варења између додирних површина не остану.

Члан 14.

У простором где ако запаљиви или експлозивних гасова или материја и где се никакво друго опасности не може употребити, употребиће се само сијалице, прекда се и оне морају затворити у двогубо стаклени кавез или ба се само затварање сваљање ширине избегло.

Будим који је бројно Абдурахман-паша са 16.000 одабраних бораца,(*) напалину са три стране. Јурнши за јурншима се непаљалну али се посада храбро бранила; 22. јуна године у барутни магацин те га запале. Страшна експлозија каисее Турцима много штете. При напалу од 25. јуна 2.000 Срба напалину с леђа(**) код прокопе што је експлозија проузвела да тим правилним нападом праћењу гадили Турци. Ну и овог пута буду одбијени с великим штетом.

Још 24. јуна јасно је јесам Срби Луди. Баденом да се приближује опсадницима помоћ(***) а 13. овог јасе се Турци под Будим. Лудних остаи само 7.000 луди под заједнима Будима, а са главном војском оне на сусрет ген. везиру. Ну он не прими помоћу бојску, већ покушавање да у граз убиши помоћ. Али узалуд. Осудим покушај бео је 29. авг. али без успеха. Остало је или да се бију са војском ген. везира или да ка очишћ цели заузму Будим. Бесарошки се одлуче на ово друго и 2 сент. предузму општи јуриш. При јуришу напало се е две страве и постигну сваки велики успех. Абдурахман-паша паде, а посадни и народом опада страх који је непобедиви при нападалну јурнишем(†). Пад Будима морално је дејствовао на помоћну војску као да су и сами били побеђени, и она се брзо повуче ћелена од Бесарошана.

При нападу на Будим, а особито при сломљу помоћне војске под вел. везиром, женошење услуге указали су Срби Шајкашки. За време опсаде, при опсадној спреми и јуришу, они су чинили веће услуге и јуначки се држали. Они су 24. јуна бомбардовали из шајака бедеме; напају у дољој варошн порушили и дрндали у варош(‡).

Глас о паду Будима „кује светла брда, престоннце Угарске, краљеве бедеми Јелама у Европи, кључаиие и кључа османске царевине"(§) учини врло повољан утисак на цело Хришћанство. Падом Будима пала је и краљевина Угарска под власту Хабсбуршка.

У Хрватској Ердудск-паша покушао да ее са 3.000 луди доведа Вировитице, ну пута субиђу 1.500 Хрвата код Дренове; 200 побију, 50 зароде са три заставе(*) а бан Н. Ердеди освоји Костајницу.

Од Будима Л. Баденски вајајући а. незира зауве више градова на опседне Седмо и после 20-то дневне опсаде, у којој су учествовали и Хрвати, таузме га. У доласк продирају успе да спали до места што ије врсно барушиие на јелој обали Дрине код Осека.

По заузеку Сегедина Л. Баденски посла генерала Шерфенберга са пукоиишом Вагнеровим и неких 1.200 добровољаца рали набављања храие. Њима се придружи барон Војковић с 200 Карловчана и потпук. Макарије с 500 Варажданаца. Иваиовић на свеју руку предузе напад на Нечај, на, шаиран протнвника приведен нападом конаше, вредре после жестоког боја с иепадиоп у варош. Посада, после очајне борбе ио улицама, покуше се у град. Варош ошљомљу и 2.000 војска пошљу у таиних стан. У брзо за тим Л. Баденски опседне тврђаву и заузме је заробн 2.000 луда и 18 топова са храиом и муницијом. —

(*) Пламнот в. J. Gesch. d. osm. Reiches. B. III. S. 784.

(**) Die Fr. Theln. etc. S. 48.

(***) На истом месту.

(†) Клаић Ст. Ош Јайе 1688. стр. 3ª 406.

(‡) Енеиом ори. ун. др. кн. 47. стр. LXII—LXIII

(§) Пламнот в. J. Gesch. d. osm. Reiches. B. III. S. 788.

(*) Die Fredrl. Theln. etc. S. 31.

Члан 15.

Сви дуготрни као и сви метални делови који воде биле спајалице било плаћене лампе морају бити изолисани од кука и носећих о које висе или за које су утврђени, нарочитим изтуреним или подложама. Код плаћене лампе горе у локалима где нема кућа, плаћене кугле морају бити одлитене металном мрежом.

Спроводници који се крај жељезне цеви у лустерима пролазе, морају нарочито добро бити изолисани како нигде не би спроводник са својом цеви у додир дошао.

Члан 16.

Инсталација опитељена у које улази највише 12 сијалица неће се извести „на две жице" јелна као код а друга као компензатор. Распоред лампи може бити на какав, али ће поједностављ таке изведену инсталацију спрати са свима њеним главним спроводима који је мале интересни, бринући се увек да обе главне спроводнике буду исте дебљине. Ако инсталација обухвата више од 12 лампи сијалица, онда се мора извести „на три жице" и онда ће инсталатери све лампе које су засебно и које ван свака појединце или највише по две имају нарочити уплаг таке комплетни, да их једна половина буде на једној а друга половина на другој пол. Ове пак лампе, које се комплетају у групе са више од две лампи и које све нису једнаки пети уплаг, морају се посебно комплибрисати, т. ј. нека једна половина лампи свике такве групе буде на једној а друга половина исте групе на другој полу. Ако у једној групи буде инсталисан број лампи онда ће на једном полу бити једна лампа више него ли оне које су на другој групи са непарним бројем лампи тако је будући стално једна лампа више на оном полу који је у претходној групи имао једну лампу више. Према томе у свакој инсталацији „на три жице", једна половина лампи мора бити на једном а друга половина на другом полу као у опште тако и посебице за сваку групу.

Од овога ће правила инсталатери моћи одступити само по изричном и тз писменом одобрењу од комплетичара.

Члан 17.

Концесионар ће пре давања везе са главним спроводником испитати исолацију свике лампе по инсталације и тек ће онда ту везу моћи дати ако ће, да приликом пазећу дна спроводника не инсталације лампи морање:

2,000.000	ома за једну лампу	
200.000	„ „ десет лампи	
20.000	„ „ сто и више лампи.	

кад и да изолисање између сваког спроводника и земље износи најмање:

4,000.000	ома за једну лампу,	
400.000	„ „ десет лампи	
40.000	„ „ сто и више лампи.	

Губитак струје у волтима, између од главног спроводника до најдаље лампе у инсталацији не сме прећи три волта.

Члан 18.

Сваки инсталатер, који по горњим прописима изведе изведену инсталацију остаје одговоран за тачно функционисање исте, једну годину дана рачунајући од дана кад је у инсталацију струја пуштена. Ако би се и после једне године показало, да је инсталатер одступио од горњих прописа приликом инсталисања, он ће бити дужан довести инсталацију у прописно стање и платити сву штету коју буде показала неуредно извршена инсталација. Ако би концесионар, знајући да је извршена инсталација неисправна није у ту сврху струју, биће одређено ел инсталатерови одговорне за штету која буде таква инсталација на њој исказала.

Члан 19.

Сваком инсталатеру, да има се инсталације, да је у тај рад инсталације спроводио одступано од горе утврђених прописа, од општинских, ће предзет надзорне комисије одузеће право инсталирања.

Члан 20.

За инсталације електричног осветљења које су већ раније извршене, пре одредбе члана 18 овога правилника.

Београд новембр 30 месеца 1894 г.

Председник
Б. М. Станојевић.

Чланови
М. Марковић
Јов. Антонијевић.

Одбор је општинским у седници својој од 8. Октобра 1894 год.

Решио,

да се ова правила у своју усвоје и по њима поступа.

Абр. 7.411.

Државној
надзора саветнику,
Урош Кузмановић.

Овај пуковни. Инаковић поставе за кратко време под. жупан поженске и пирошчиче жупаније и заповедаше тамошњим Србима куда се беху склонили од Турака. Он беше потчињен под заповедништво главног заповедника Капраре.[1])

Две хиљаде јаничара спроводаху краља за *В Воралиа*; зато дозваху Бесарени, на их потуку и храну упућене. Они побегну у *Арад.* ну Бесарени уђу за њима и после онаке борбе поседну све што се бранило, а варош опљачкају. Како је Арад трговачка варош, они покупе велико плаћене, да се ова код Беча може напати сиромашном. — Од само 12 Срба отели су једни мизијун.[2])

У овој години (1686) вандазимо на ову сеоку сеобу. Новак Петровић пошуја да преведе неколико хиљада Срба из Турске. Цар му дозволи под условом да Срби учествују у рату. Петровић дође са 4 892 јед-

поверца, којима се определе за насобину два села на сремској дунавској обали. Од оних, за војску способни, беху стављени под заповедништво генерале грофа Капраре. Доцније Петровић буде именован за пуковног капетана.

Исте године на заузимање банарског нах. града Максимилијана (9. Јула) дошли сви цар да се из сигарског бојног стана 5—6 000 душа римокатол. Срба (Буњевчана) наставе под управом грофа Капраре код Сегедина, Суботице и Баје, и да најближе три назване уреде за одбрану против Турака. Они за ову концесију обећаше пређо својих заступника Марковића и Вадаковића да ће се под заповедништвом једног немачког официра борити против општег непријатеља.[3])

(наставиће се).

(1) Валинчић (J. M. Шпиц). Нст. вој. прод. кн. I. стр. 228—229.

(2) Die Fr. Theil a. str. 8, 29

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

в) Пројста кола са 2 коња	10	— д.
б) Кола са зађеним са 2 коња	18	— д.
в) Стаклена кола са 2 коња	24	— д.
г) Стаклена кола са 4 коња	60	— д.

БЕОГРАДСКА ЦИЈАЛА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 8. до 10. Септем. 1894. г.

ПОЗИВ. БРОЈ	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈМАЊА	НАЈВИША
		дин.	пр.	дин.	пр.
376	АРНАУШКА	32		28	
	БРАВЕНА КУКУРУЗА				
	БРАВЕНА ПШЕНИЧНА				
	БОРАНИЦА				
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
432	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)	70		60	
	ВОЛОВА				
	ВОШКА				
	ЖИВЕ НЕ ПРАВЕ				
	ГОВЕЂИНА				
	ГРОЖЂА				
	ДУВАН				
3899	ЈАБУКА	25		15	
10809	ЈЕЧМА	11		10	50
360	КАЛМАКА	140		130	
	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
18630	КОЖА ОВЧИЈИХ				
	КОРЕ ВРЕШНЕ				
	КРВА				
3640	КРЕЧА	3	60	3	20
9128	КРОМПИРА	10		9	
	Крушница				
22449	КРУШКА	25		18	
	КУДЕЉА				
20054	КУКУРУЗА	12		11	50
17464	КУПУСА				
	ЛОЗА ТОПОЛИНОТ				
	ЛУКА АРНЈАШКЕ				
	ЛУКА БЕЛА				
2944	ЛУКА ЦРНА	20		15	
	МАСЛА				
435	МАСТИ	120		115	
413	МЕСА	100		80	
	ОКАЊА				
4607	ОВСА	13		10	
3160	ОРАЗА	20		18	
9178	ПАСУЉ ЈОВИ	25		18	
	ПЕЧЕНИЦА				
	ПРОСЕ				
46233	ПШЕНИЦЕ	10	80	10	50
609	РАЖИ	7	50	7	
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
1245	РАК. ШЉ. ЗЛЕ	1	20	1	
13889	РАК. ШЉ. МЕКЕ „		40		20
31618	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
22820	СЕНА	6		5	
875	СИРА	100		70	
17870	СЛАМЕ	3		2	
1017	СУВА МЕСА	350		300	
4910	УЉАНА ДРВЕНОТ	9		7	
	УЉАНА КАМЕНОТ				
69	ШИНДАРКЕ	14		11	
	ШЉИВА СИРОВИХ				
1905	ШЉИВА СУВИХ	18		14	
1090	ЈАСАДИ				
1480	ЗЕМЉЕ ЗА СЕДОКЕ				
82260	РАЗНЕ СИТНИЦЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА. Штампарија Светозара Николића. Горња Јозопова улица бр. 51. Уредник УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 51. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉОМ ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
ЗА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
ЗА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 „
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ ЗА ГОДИНУ . 9 „

НЕДЕЉА 18. ДЕЦЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД РЕДЕ

ПРЕПЛАТУ ЋЕ СЛАТИ ГОСПОДИНИ НА КНЕЗОВОМ СУД А СВЕ ОСТАЛО ПОДНОШЕЊЕ НА УПРАВНИШТВО

Рукописи се враћају само
ПИСМА БЕЗ ПРИЛОГА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

На збору грађана, држаном 11. децембра о. г. изабрати су за одборнике у општини београдској г. г. Никола Х. Тома, трговац; Атанасије Ђ. Кумануди, трговац; Петар Ђелић, пензионар; Велимир Антић, инспектор министарства грађевина; Мијаило Крстић, инспектор железничке дирекције; Сергије Станковић, пензионар; Мита Гавриловић, секретар министарства правде; Спасо Х. Ристић-Шокорац, секретар мин. финансија; и за заменике одборничке г. г. Младен Николић, пензионар; Никола Бошковић, абаџија; Марко Вулетић, трговац. Од којих је сваки добио 50 гласова, колико је свега гласача и гласало, сем г. г. Сергија Станковића и Спасе Х. Ристића Шокорца, који су добили по 49 гласова.

Г. г. Милосав Миловановић, пензионар и Димитрије Тадић, адвокат добили су по 1 глас.

Противу овога избора није било ни писмене ни усмене жалбе, због чега је овај избор пуноважан.

Изабрати су у седници одборској од 15. децембра о. г. положили законом прописану заклетву на ову дужност и у исту увођени.

Од суда општине вар. Београда 17. децембра 1894 год. А.Бр. 8759.

П О З И В

За све обвезнике I батаљона VII пука I позива народне војске.

На основу предлога Господина Министра војног, од 24. Новембра о. г., ФЂБр. 7985, позивају се сви обвезници I батаљона VII пука I позива народне војске, да 10. Јануара идуће 1895 год. у 7 часова ујутро, дођу у палилулску касарну, на једно-дневни преглед и поверу епископа.

Овди се разумеју: сви обвезници борци све четири чете, све административно особље, ордонанси, посилни, комоџије који припадају свом батаљону, било штабу или четама.

Сви ови имају собом да донесу свој војнички билет.

Ко дође на време, биће отпуштен куће истог дана у вече.

Ко не дође, тај ће се предати војном суду на осуду за непослушност.

Само тежа болест извињиће недолазак, ону треба доказати лекарском сведодбом, која је оверена полицијском влашћу. Уз лекарску сведодбу послати штабу овог батаљона тог истог дана војнички билет, затим изменовати место свог стана и редовно занимање.

Бр. 12079 у Београду 7. Децембра 1894 год. Из канцеларије VII пукове окружне команде.

Предња народна достанља се грађанима ове варошки којих се тиче с' позивом да према истој немедљено одреде сваку по закона. Други засебни позиви по овоме од стране овог суда неће се никоме издати.

Из канцеларије војног одељења суда општине града Београда ОВБр 369, 12 децембра 1894 године.

П О З И В

За све обвезнике I батаљона VII активног пешадијског пука Краља Александра I-ог.

На основу предлога Господина Министра војног од 24. Новембра ове године — резервисти I батаљона VII активног пешадијског пука Краља Александра I-ог, да *10 Јануара* идуће 1895 год. у 7 часова ујутро дођу у штаб VII батаљона Краља Александра I-ог, који се налази у великој касарни, на једно-дневни преглед и поверу епископа.

Под овим се разумеју:

1) Сви обвезници борци све четири чете I батаљона.

2) Све административно особље, ордонанси, посилни и комоџије који припадају састану I батаљона

** 3) Сви пресобрејци I батаљона.

4) Сви обвезници допунске чете.

5) Сви ови обвезници редовне војске који стално живе у Београду, а припадали су до ове године саставу местног батаљона.

6) Сви ови обвезници редовне војске који су служили при I чети VII батаљона, родом су из Београда а до сада нису никако позивани.

7) Сви кадровски неслужећи пешадије других пукових округа, који стално живе у Београду а нису никад записани а немају још 50 година старости.

Сви без изузетка да донесу собом своје војничке билете или отпусте на кадра.

Ко дође на време, тог истог дана унове отпустиће се куће;

Ко не дође овог дана, тај ће се предати војном суду на осуду за непослушност.

Само тежа болест извињиће недолазак, ал ово треба доказати лекарском сведодбом оверном и полицијском влашћу. Уз лекарску сведодбу послати штабу овог батаљона тог истог дана војнички билет, затим изменовати место свог стана и редовно занимање.

Из канцеларије команданта VII батаљона Краља Александра I-ог, 3 Децембра 1894 год. у Београду № 6458.

Предња народна достанља се грађанима ове варошки којих се тиче, с' позивом, да према истој немедљено одреде сваку по команду VII акт. пука „Краља Александра I.“ иначе ће искусити све строгости војних закона. Други — засебни позиви по овоме од стране овог Суда неће се никоме издати никоме.

Из канцеларије војног одељења Општине града Београда 5. Дец. 1894 г. ОВБр 335.

О Б Ј А В А

На дан 27 овога месеца суд општине гročанске држаће јавну лицитацију за закупе под закуп једно годишњу аренду касапску у овој општини и то од 1 Јануара 1895 до 1 Јануара 1896 год.

Судници ове дилитације могу се видити сваког дана у судници општинској, за сво време часова канцеларијски а и на самом дану дилитације.

Ово се предаје јавности.

Од суда општине трговачке 14 Децембра 1894 год. Бр. 2482 у Трнову.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Господин Фатиш Ла Ревелијер од Ферари, познати пријатељ и добротвор Срба, поклонио је Општини Београдској *150 динара у сребру* за набавку серума, лека против дифтерије.

Општина београдска и овом приликом изјављује дарованику Г. Фатишу најтоплију захвалност на овом поклону.

Од суда општине београдске 17 Децембра 1894 године у Београду АБр. 8754.

С Т Е Ч А Ј

У општини београдској упражњено је лекарско место за квар Савамалски. Сви они лекари, који се до сада нису пријавили а желе то место заузети, нека се пријаве са потребним сведочбама најдаље до 30. дец. ове године. Плата је 2.500 дин., годишње.

Из суда општине београдске АБр. 8331. 10. децембра 1894 год.

ПЛАНОВИ ЗА СВЕТОСАВСКИ КРАЈ И НОВО СЕЛИШТЕ.

По наређењу одбора општине београдске грађевинске је одељење позивље исправљи исцртај о грађењу планова за Светосавски крај и ново селиште, које је планове узео да изради г. Милан Ј. Андоновић проф. Велике Школе.

Известај тај са утврђеним дотписом у данашњем броју према решењу одбора од 10. Новембра 1894 год. ПБр. 3341

У Г О В О Р

Закључен између општине кар. Београда с једне и г. Милана Андоновића професора с друге стране, за премеравање и нивелисање недовршене плана варошн Београда ова следећа тачкама:

1. Госп. Милан Андоновић професор обавезује се да доврши план варошн Београда до једног у *овом* месецу, *од дана* *Христовог* *рођења*.

2. За рад извршен по истом плану, као што је Хаџилија радио, према овоме техничких услова, који су састављени део уговора и које ће г. Андоновић потписати.

3. Да г. Андоновић изврши нивелисање улица и водоске планове у размери: *једном* *1:500 за* *један* *1:200* где нема нивелисане да би се могли нивелета уцртати.

4. Да *целокупан* *план* не буде штампан једнака за народом садашњег плана варошн Београда.

5. Да од границе рејона који је у плану обухваћен варошки тачан нарисајући план са свима изградама као тврдог тако слабог материјала на 1000 сто метара с' обе стране рејона а и до 1500 сто метара, *за* *све* *и* *остало* одређен општинским изабраним лицима по потребно.

6. За извршење овога рада општинска одбор одредиће је суме од 7000 седам хиљада динара, из које ће суд општине исплаћивати госп. Милану Андоновићу професору:

а, за шетеа рад главне мреже по 500 нет стотина динара.

б. За десет помоћника техничара који би под његовим руководењем радили по (5) нет динара за рад у подне по (3) три динара дневно за рад у бороу, и то само за онолико дана за колико г. Милан оверио буде.

в. Три мапа и сав потребан материјал сем инструмената имаће ће г. Андоновић сам набавити.

7. Одмах по рад г. Милан започеће одмах а најдаље до 1. Марта ове год. чим овај уговор потпише и извршење га за (5) пет месеца а најдаље до (15) петнаестог Августа ове год.

8. Исплата извршење се на следећи начин: од (15) петнаестог Фебруара као од потписа овога уговора, па за (3.) три месеца најдаље се г. Андоновићу по (1500) једна хиљада и пет стотина динара месечно, а за једно месецно по (800) осам стотина динара месечно, о којој ће суми г. Милан Андоновић професор подносити сваког идућег месеца тачан рачун. За прва три месеца одрађено се сума од (1500) динара, једну хиљаду и пет стотина динара, сим што г. Милан Андоновић зна у њиху рада са десетомином техничара, а доцније са мањим бројем у бирју.

8. Ако г. професор Андоновић неће довршио рад до (15) петнаестог Августа ове год. или би за то време вредно суму од (7000) седам хиљада динара, онда ће он бити обавезан о свом трошку да довриши рад, а по општине ниме плаћати ни више тражити.

9. Ако би стручна комисија општинским одборов изабрана нашла при прегледу израђених планова погрешке или одступања од плана на терену, г. Андоновић ће то исправити најдаље до 15. Октобра тек. год. без новчана ма накнаде.

10. На потирање суме од (7000) седам хиљада динара, која се тронаста на сме што је овим уговором поменуто, а сем тога још и на обележавање, хватање и постављање подземних и других тачака, и на плату три мења, која ће бити за цело време рада на расписивању г. Андоновића.

11. Не рађи примерни овога уговора има ће обе уговорне стране.

14. Фебруара 1891 год.
у Београду.

Уговорили,
За Прва јавна општина
Београдска
Чланови
Св. Карапешић с. р.
Проф. **М. Ј. Андоновић** с. р.

И З В Е Ш Т А Ј

о радовима г. професора Милана Ј. Андоновића за снимање и нивелисање недовршеног плана варошн Београда.

Рада сказана и нивелисања недовршеног плана кар. Београда обратио се председнику општине кар. Београда г. Милан Ј. Андоновић, професор Вел. Школе на данудан 12. Октобра, 1890. године, у којој су плаћене услове, под којима ће се пријаво да извриши помонута посао. (*видиш* акт ПБр. 1501)

Одбор општински у седници својој од 19. Новембра, 1890. год. решио је, да се изврши тојер исто спомиње и доцнија плаћа београдског плана, што ће се сазнати и ван делова Београда, који су ушли у садања рејон варошки, а који раније снимљени. Тај посао да се изврши г. проф. Милану Андоновићу, и да се за тај посао мого утро

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕКУ

СА НАРОДНИМ СЕОБАЊА У УГАРСКУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

написао

Р. АГАТОНОВИЋ и Ф. М. СПЕВИЋ.

(Књижевници Српске Вел. Школе наређењем њихов књижевничког потпомогли своје дело, бесплатно).

Мото:

— „Нису ли пређашњи бог учинили чудна дела и ваздашња чудеса одавно?“ Нису ли да просвећени мудрошћу својом назведу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(наставак)

У почетку 1687 г. Турци попуде Лесковац 1. мар ну он то одбије. „Ниje се даначе ове године нити по зими престало ратовати. Барем се чешњало у већим скупинама. Тако је бранч Брнић разбио једном и у воду Драву бацио до 500 Турака када су били пређили преко сеченског моста. Другде опет најдено са Мамаром отео Смедеревима велико благо, што је добровољно царској војсци, која је у овим странама више пута јуто страдала. Турци су били продали у мањим четама чак до Плависког већ прних дана марта месеца. То приспан Хрвате да се сабору у неке војске — до 5000 бакеле и крајишке војске — те их опет разбију. Надаље турски знаменити људи напођењи Зрнка и Новога и много плаћена Хрвати одведоше.“(1).

Велики везир Сулејмаа скупи из све паренице велику војску и крене се на бе јиште. Он изађаше код Осека под собом 49 000 људи, 14.000 коња, 30 топова, 400 муницијских кола. С тагарима била је војска јака до 60.000 људи.(2).

У царској војсци „преовлађа мисао главно а војводе Карла Лотарингшког, да треба према Осијеку. Превазиђи Драву крсташе 60 000 сједињене војске према Осијеку.

18. јула ваћу се пред градом гдје је ме бутим турска војска на отвореном пољу учинила утврђења табор и на утврђена ће гоним камџеетка шеседеет топова. Већ сљедећи дан ударе паренца на непријатеља, али измакоше са губитком од хиљаду ми мака истим путем пријоко у Угарску. И већ. везир пређе по изнуреленом војском преко ногу за угарску страну. Иза малих водражњавала намјесте се паренца напоном испод брда Хрвашће, а према њима по бројну једнака турска војска. 12 авг. биза се је велики битка, која носи име *друге мохачке* битке. Турци буду поражена, и везир вобјеже. Иза себе осташи сам свој богат табор. Осам хиљаде Турака паде, двије хиљаде паши ухватили и заробише до 80 топова.“(3) У овој битки нарочито се храбро борио прашс *Еуг. Савојски*.

Битка код Мохаче најпише је користи донеса Хабсбургонцима, јер изборна крупа угарска, којом су дотле располагали сталежи земаљски, пређоши се у наследну круну куће Хабсбуршке. Леополдо I 9. децембра пружиса свог девегогодишњег сина

(1) Schlichtas Tr. Dejeschgrad od Szigeta, str. I. str. 122. — Исте ствари забележила је и сама Порта и Оттоманска Царска Ро. (Tiedtz. 45.)

(2) Hammer v. J. Gesch d. osm. Reiches, B. III. S. 739

(3) Schlichtas Tr. Dejeschgrad od. Szigeta, str. I. str., 125—124.

нити до 7000 седам хиљада динара, из партије за непредвиђене трошкове (акта Фір. 1591.)

Ових је и таких је то одборило решење саопштено г. прев. Аксентићу ве види се из акта, која стиже на расписивање грађевинског одељења. Међутим, да ми је то решење саопштено, и то у свеже, види се из тога, што је г. Аксентић, прем реперат од 11. Децембра. 1890. год., изузео из грађевинске одељка: 1., једну зашту, у којој је смисао главних тачака, које су ври мерзлу зарони Београд уготовљавају; 2., једну плазу утврђених тачака главних при спиваку простопице Београда; 3., једну плазу обезорављених сутока; 4., једну плазу свију прокопа, утврђених при извођењу простопице пар. Београда, и 5., 13 сезиза Халиндских оригиналних планова.

Писмом својим од 20. Децембра 1890 год., трајано је г. Аксентићу да председника општине, да нареди благајни општинској, да му ве у моћству сваког месеца више исплаћати по (1200) хиљаду дас сталне суме, само да нигде од ове године под отвочета (акта Абір. 252.)

2. Фебруара 1891. год. изузео је г. Аксентић 11 сезиза Халиндских оригиналних планова у размеру 1:500.

Уговор између општине пар. Београда и г. Аксентића потписан је 14. Фебруара 1891. год. Уз тај уговор приложена је и свеска техничких услова, која је потписана данске 14. Фебруара, 1891. године.

Према теме уговору требао је г. Аксентић рад до отпочне издаље до 1. Марта 1891. год. и да га завреи за пет месеци, а издаље до 15. Августа 1891. Овај рад требао је г. Аксентић да напреи не исти начин, као што је и Халиндским радове, а према свеске техничких услова.

Општина београдска има, према уговору, да исплаћа за тај рад:

а., Г. Аксентићу сваки месец по 500 дин.;

б., За дневне исплаћене техничаре, који би под његовим руководством радили, по 5 динара дневице за рад у пољу.

Даље је општина била дужна дати г. Аксентићу све мапе и све потребна материјал сам инструмената. Све то до ее плаћа по одобрене суме од 7000 динара.

Ако би се за време рада испрвила одобрена сума од 7000 динара, или ако г. Аксентић ве би био готов са радом до 15. Августа, 1891. год. онда је он обвезан, да с свом трошку довршни рад и да општине ве може ни ово тема никаква лична тражити.

Радове према општини, поште их прегледа стручна комисија, коју ће одбор општински одредити. Све погрешке и одступања, које буде та комисија при прегледу нашла, дужна је г. Аксентић да исправи *(ако ништа друго не буде одређено до 15. Октобра 1897. год.)*

Из одобрене суме од 7000 динара ника се таке исправити и обезбеђивање, упошкавање и остављање пољопривих и других тачака, као и то да се из те суме плаћају и 3 месеца.

До ли је г. Аксентић отпочео посао пре ако после 1. Марта 1891. год. не види се из акта. Међутим начелник г. Свеферовић писмом својим од 24. Јула, 1891. Фір. 1188. саопштава суду да г. Аксентић захтева поверени му посао, па с тога моли суд, да со одреди комисија, која ће контролисати и прегледати тај рад. *Да ли је [illegible]*

Писмом својим од 8. Августа. 1891. трајано је г. Аксентићу да председника да поште су ја дини на терену једна београдске вари пруј; узуте [illegible] да тај посао треба комисија од прегледа, и тога да се комисија изабере, ако ње изабрана.

Поводом тим одбор општински у седници својој од 11. Августа 1891. год. изабрао је г. г. К. Ј. Стошковића, М. Простанића и Анђру Стојановића, одборнике, да као повереници одбора ове радове прегледају и приме. О томе је извештено грађевинско одељење 14. Августа 1891. год. (акта Фір. 1285.)

23. Августа. 1891. године г. Аксентић председнику општине рекао је изјавио рад и приједу је[illegible] и исплаћа рата у 800 динара поштеде до тада свега преко 6000 динара. То је писмо упућено исто дана грађевинском одељку, да г. Свеферовић каже, шта ли ту чуму, шуша уговору, изјави. Г. Свеферовић је одговорио ово: „Према 6-ој тачки уговора, требао је г. Михаил Аксентић до 15. Августа да изврши сав рад, па ко ни ово испуњено. Према тачки 7-ој уговора исплаћивао се г. Аксентићу прва три месеца по 1500 динара за рад на терену, а за идуће месеце по 800 динара за рад у бироу, а који је

Јесења за наследног краља Угарске. А стављени се одрекну права на оружану опозицију, која су имали по завтиоф једи краља Андрије II. од 1122 г.(?) и тако Угарска попладе под Хабсбурговце.

Победа код Оесека зададе Турцима у Хрватској и Славонији највећи страх. А султан на глас у овој несретној битки за плака се. „Не суше, него ми треба пали[illegible] да пропаша — рекао је један стари јаничар на то — ал' је надвиша у харему па, у зину, док му се војска на перу бори и умире.“[1] Ова остане Оесек, предаду Балшово и напусте 14 других градова и паланака у Славонији. Генерал Дивеаид освоје Пожегу, Церник и друге хрватске градове. Костајница и Дубица буду освојени и спаљени.[2] При опсади Костајнице Турци из Дубице и околине поћу им у помоћ. Ну на Дубицу нападне сисачка посада, одбије их, попали и врати се с великим плачном.[3])

[1]) Klopp Os. Das Jahr 1683 str. 8. 411—413.

[2]) Хаммер: Историја царева вид. стр. 241.

[3]) Hammer v. Z. Gesch. d. osm. Reiches. B. III. S. 191. (Der Dr). v. Thein str. 8 10.

При нападу Тесеравоја на Београд неславе суд ни услуге учинили Срби. Тако они пречекају једно одељење Турака, које је гонио Јеспераз Петеравн преа Орашјом, па њих 800 побију. Ово нада таки страх Турцима да напусте Оршану и побегну, али их много изгине у бегству. Како је кланац од Орашје кључ за Ердељ, Влашку и Бугарску то га Петеравн и поседе Србима, давши им главну гомилу над њим.[1])

У рашки, е оне стране Саве, спремају се Турци за напалну на Вуковар; ал их из невиде ноћу Јесеравоја, убију 300 Турака, зароде 70, 60 Хришћана ослобоје из ропства, па, пошалиша народ, врате се с великим плачном.[2])

На 600 Срба нападну из Сеселина на разбоју темишварски и тителске Турке, који беху кашли да пљачкате жетеоце. 150 убију, 30 заробе са 60 коња, 6 застава и 2 тона. У исто време пређе преко Саве јаничке места 300 Турака и 700 Татара у намери да напалну Бају, но буду разбијени.[3])

[1]) На исто месту, стр. 131.

[2]) На исто месту, стр. 73.

[3]) Der Freied Theile str. 8. 135.

ће раду г. Милан Аксентић подносити сваког месеца тачан рачун.

Г. протесор Аксентић подиео је тек сада рачун за сие месеце, из којих се види, да је свеко сан рад плаћен на терену, и да је врло мало рађен у бироу. За то треба г. протесору Аксентићу наименовати, да ове рад довршн за 2 месеца јер је регулација варошн већ одобрена и сазо ове инсталација за сие улице израђена.

Како г. прев. Аксентић није 6-ту тачку уговора испуњо, јер није рад довршио за пет месеци нити најдаље до 15. Августа, то молим, да председништво среднеи, да ли се треба одржати тачка 7-ма уговора, те да му се иста и по-следња рата.“

На тај реферат дошао је суд општински истог дана ову одлуку:

„Пошто по чл. 8. уговора г. Аксентић ни[illegible] рад ни ако дуже рок од 15. Августа, за ш[illegible] ове рата а није рад ништа ову суму одређену за исплату овога рада, суд општински одлучује: да се изда г. Аксентићу и последња исплата у 800 (осам стотина) динара.

Г. Аксентић има дужност да подиесе плаше и цртеже до најдаље рока споменуте уговором“ (акта Фір. 1428.)

Писмом својим од 15. Октобра 1891. год. (Фір. 1883. послао је г. Аксентић председнику општине подужне прокоје од ових улица на Калемегдану: 1., Авалску, 2., Зорину, 3., Змајеве, 4., Краље Петровићеве, 5., Мајурске, 6., Бакарске, 7., Дишићеве, 8., Скопљске, 9., Македонске.

Писмом својим од 15. Новембра 1891. год. (Фір. 543) послао је г. Аксентић председнику општине подужне прокоје ових улица: 1., Чубурске, 2., Орашје, 3., Београдске, 4., Цариске.

16. Јануара 1892 год. (Фір. 53) упутио је суду општинском инжинер г. Свеферови сазано писмо: „Ја сам већ ово пута до сада молио суд да потврди од г. прев. Аксентића довршени као рад. Београда до реона и напомињао шаи ово реона, што је г. прев. још на пролеће. Према уговора тачка 6. требао је г. Аксентић да доврши плаше најдаље до 15. Августа 1891 год. а према тачки 9-ој требао је комисија да прегледа плаше и до 15. Октобра да г. Аксентић [illegible] [illegible] [illegible]

Г. прев. Милан Аксентић није довршио плаше: сиеча је писао од 9 улица подужне прокоје, у којима ее ве могу утврдити најдаље, док ее ве види тачна ситуација.

За време опседнутости непријатељ, трофа Херберштајна заноси за прибежиште 274 хришћ. породице са 2784 душе, међу оним 747 мушких стрелаца, 184 коњаника и 295 ненаоружаних за бој способних глава. Он их наседе у 10 села. Велико кладушки емигранти насељене једно, малокладушко два села. Дуги насељеници насељене села Перници, Матајићевић Леско село, Пећаши чаше, Грушковљане (на Острожца) и Мо рокласи на Пиљена. Ирве искупе године 44 породице из Мрлашаша и Грушковљана одселише се натраг, но друге исходне године опет се врате у своју ноиу отаџбину.(?)

Земље отете у оногошњиљеи ратовању требало је и даље чувати, јер босански Турци претиче изселалим наладима на по који пут то и покушаше. Да би се то спречило, изрониче у новембру жупанију уреде по војници Ну земља ратовањем опустошена није могла надржавати Београ сиу создатељу који својим захтевима нал[illegible] и оне Турске, те је несрећни народ морао бегати у Босну Турцима.

(?) Вашичек (Ј. К. Шенкер) Нов. војн. дрјела зе[illegible] стр. 22. —

Ваше народна грађанска трговачка стара граница народни регулациону и комасациону и како се ни регулација ни комасација не може одредити, без плана, то мени суд да народи што треба радити. На основи тога имена стоја она изјава делегате општинског суда:

„Пресуд уговорај народи г. председника општине општа сама г. Аћимовићу и позвао му овај акт. Г. Аћимовић, прочитавши исти одговорио му је да ће сутрашњи дан планове у што краћом року народ, а ако сутрашње обећао је, да ће једна део тих планова предати до краја овога месеца". Та изјава датирана је 20. Јануара 1892 год. (види Гвр. 53)

27. Јануара 1892. год. тргове је г. прес. Аћимовић од председника општине да му се рази учитавања ситуације једног београдског комада дан 27 септиџа Хаџићијских оригиналних планова. Та планови су му одмах сутра дан предати, према изреди председника општине од 27. Јануара 1892. Гвр. 107., као што се то види из реверса г. Аћимовићевог од 28/I.

5. Фебруара 1892 год. упутио је председник општине г. Аћимовићу службено овакво писмо:

„Пресе обећаву планов, датом сегретару општине, ви сте требали да још прије него дана пре дате општини планове за Енглезима, који се већ ви народи плане.

Пошто те исте умолили, молим вас да вашеље исте донесе још данас."

28. Фебруара, 1892. год. јавио је г. Аћимовић општинске власторе г. Свидеровић да му се поднесе 93 ка сепије Хаџићијских оригиналних планова и да му се исх једном пошаљу на Енглезима, кад се планови буду, дар за Енглезима, кад се планови буду, дар за Енглезима, кад се планови буду, дар за

наиђеда, а како је г. Андоновићу поклат и пре гледан план што ниа да се изврши, то је г. Свидерован молио да г. Андоновић опазка, које му стављо требају. Тај одговор г. Свидерова послат је председнику општине 31. Јула, а 3. Августа, исте год. писато је г. Андоновићу у истом смислу (види Гбр. 1562.).

У њему без датума, које је примљено у суду 7. Августа, 1892. тражио је г. Андоновић да му се покаже још 6 сеснија и пошаљавајући планова од 13 ушла. Усвед тога ту 7. Авг. послати сам планове, које је тражио г. Андоновић. У тим планинама обележи је сам досадашњи рад г. Андоновића и они су му тиме враћени.

Референт од 10. Августа 1892. године је г. Андоновић 3 сеснија, а реферат од 22. Августа једну.

Писмом својим од 30. Августа 1892. известио је г. Андоновић г. председника, да су планови премерене рејона готови и моли суд, да закуи комисију, да од њега прими сав спроведен посао.

Ту је писмо упућено грађевинском одељењу 31. Августа, а 5. Септембра варедено је истом одељењу, да нашље комисију. Исто дано известио је од стране суда г. Андоновића, да одмах почиње планове грађевинском одељењу (види Гбр. 1893.).

7. Септембра 1892. год. одговара г. Андоновић председнику суда, да шаље планове, а у исто доба моли припадну од 100 динара и моли, да му се исда пао остатак од 7000 динара, пошто је он право само 6000 динара, а г. председник је писи, у одбору одлучио, да му се издаге 7000 дин. и исто тако. Послани планови упућени су грађевинском одељењу 9. Септембра да их комисија подвргне прегледу (види Абр. 9704.).

Комисија за преглед тих радова састала се, према записнику г. Свидерова од 5. О тобра, 1892. Гбр. 1750., али није могла извршити радита, пото је нарочиза грађевинском одељењу, да у погоду једног комисије изјашњај о неспуњеном року г. Андоновића и о свакој промени. Тај записнитај једног је г. Свидерован 5. Октобра 1892 год., који је у главном исти записнај свега онога до сада у овом записнику наведеног (вади Гбр. 2299.).

Планови је грађевинском одељењу поднесен, комисијски су тек тако доле нису били састављени, а тако је, као што, бити узрок и то, што су радови 1892. год. ушли у комисијске претпази биле одбрисани, а тиме и чланови комисије. Нова комисија није бирана, па да је рађен, одељење затим својим од 3. Новембра 1893 год. молило суд, да се изменија за преглед радова г. Андоновића исто врше састане.

7. Марта 1894. године одбор је општински, усвед питања одборника г. Анџе Одавића, а пислеобавештења управника грађевинске одељења, решио: да се ранији одређени комисија поново изврши преглед од нове, које је извело г. Андоновић и да о томе поднесе одбору извештај, а члановима тој комисије да се даду награда од 10 динара дневно из партије одређене буџетом за непредвиђене трошкове. (вади Гбр. 1211.) На тако поднесен списа ће комисија није састојала јер су чланови комисије, тадашњи одборници, разрешени биле од своје дужности.

Последњи акт, који се по тој ствари налази под грађевинског одељења јесте тражење главног надзорног општинског од 28. Јула, о. г. да суд реши, да ли ће наручај да се расходује издатка од 6000 динара, пошто је сума већа г. проф. Андоновића, а планови у њима приложених издатака. Овај акт гласи је грађевинском одељењу 30. Јула о. г. да о томе предмету поднесе свој извештај, што ево и они и чини.

Подноснаи овим извештају о свему овоме, што је прилаза списа која грађевинском одељењу стиже на расположењу, но тешко приписту до сада уредно, част ми је о самим радовима г. проф. Андоновића, т. ј. о томе у колико су тн радови и колико врсна уговору извршени, *односно сагласни* извештају?

Према уговору дужан је био г. Андоновић да доврши план варошн Београда до рејона у самим дворишним, или Хатови није уцртао и да рад извршн у свему по истом начину, као и Хаџића нису је, и по свеци техничких услова који су у саставни део уговора. Осим тога дужан је био г. Андоновић од сравнше рејона на 100 м., са обе стране рејона, да изврши тачни нарцеларни план са свима природним биле од тврде или слабог материјала. Међутим, ни само што Хаџићеви нису није довршен и што то свакако није урађено и уцртано до 100 м., са обе стране рејона, већ на многим местима није ни до рејона спровлене, а на многи није ништа ни ови само, ни уцртано.

Према § 1. техничних услова дужан је био г. Андоновић да изрши ово описане тако, да ово буде основа за доњаји катастар и да возгледи за регулисање варошн, израду пројеката, канализације, кар. водовода и осталога. У том циљу требао је г. Андоновић да изради план од подножја крше, ако нису би се недало, или

је требало да се изради, а према §. 5. истих услова дужан је био г. Андоновић да изради ситуационе планове у трима размерима, и то:

а., Прегледни план у размери 1:10000 са хоризонталама у размаку од 5 до 5 м.;

б., План у размери 1:2500 са нивелисаним бројевима саме на раскрсницама и са хоризонталама у размаку од 2 до 2 м. кроз варош;

ц., Специјални план у размери 1:500 у коме, осим свих нивелисих кота над б., нарочу биле уцртане у средини улица целе нивелисане тачке да се на њих све удужни правци детаљне улице може видети. У § 6. прописано је још и то, како треба да буду израђени та планови.

Осим свега, обавезао се према §. 10. техничних услова, г. Андоновић, да од 1. Марта 1891. године у стари варошни план од размере 1:5000 нанесене бројеве, које добије на прелиминарним нивелманима и да на њих конструише хоризонтале сличне од 2 до 2 м.

Од свију *свих планова које* г. *Андоновић* израдио *нам* нема, већ је само у Хаџићеве оригиналан планове од размере 1:500 уцртане своја снимања. Уцртавање ових снимака не само да није по својој техничној вредн свако исто, као и од Хаџића дате је, већ су Хаџићеви оригинални планови на неколико места радирани замчно с тога, што се снимања г. Андоновића нису слагала са радњама Хаџића, а један је сеснија и местимом водовод и тако Хаџићева оригинална планови, који сачуе вештаџу јако искварени.

Од 55 Хаџићевих оригиналних сеснија у размери 1:2500 и 1:500, које су уграђене и по садо г. Андоновић рада уцртавања снимљених тереан, правило је 39 сеснија без да је на њима што што уцртано; на осталих 16 сеснија уцртане је и то,

1., На сеснији 40: уцртано је 6 сталних тачака, али без записнка висинских бројева; 12 нарцела са имењима сопственика; 2 нарцеле без имена сопственика; 1 нарцела није ни уцртана. Осим тога ни рејон на тој сеснији није опажен и на једном месту је радирано.

2., На сеснији 48: уцртано је 6 сталних тачка без нота; 8 нарцеле са имењима сопственика, 14 нарцела није ништа ни уцртано. Осим тога радирано је на једном месту.

3., На сеснији 56: није уцртана ни једна стална тачка и нарцела нарцела од којих има свега од 27 комада. Осим тога поклатне су све линије нивелиом, на избрисане дашчице и тога,

дељни општини, дељни попаљени.(1) Једном приликом Кесаровни у Босни уз приложак тамошњих Срба потуку 2000 Турака и заробљају богату плачку, и ослободе доста Хришћана, они се стане под заштиту Кесару и обећају да с Турцима ратују.(2)

Сви ови дотле побројани успеси хришћани су према оном што ћемо мало ниже описати — *према освојеној Београду*, који, лежећи у углу ити са чиме Дунав и Сава на своме састанку, господари обема рекама. Заузет још 1521 г. од Солимана величанственог Београд је служио као капија освајање оне које пламсавне Угарску.* Колико је Београд био важан по напредовање Кесаровања види се из нама капуџиваре

(1) Фр. Пашанчк. (Д. М. Шпицк). Нет. нојн. врој 1. 132—282.

Овако Хаџићи по одлучној врлини, Сивошанци и и на Радову, тако да је Кирби бећа 5. сеснија у којој Д. Бодрисан од 3000 нахвалена добијао бољанског плаћу од 1000 оспаха и 5000 нахвалена. Бо бољег свдас врлин и до 3500 буде на пораћаљ. Можс се једа, да у једном овом другом је нахвалена плаћу која с нахвал свакако добијао добијао. Четврвог турског коњаника пробаја ова сеоска рата трошкр у Бос. Шо тако предлаг се бећа. Шабац и друга места на Сави. Отворено од. Шпицкр, ист. 1 стр. 132. А о учешћу Крајишника код Сисковачког боја ни помена!

(2) Hist. Turcica etc. 6. 84.

М. Авијана Леоподу I. „Без посаде Београда сте до сад постигнута освојења краткотрајна су и неостојана, а због тога без неке користи (1)

Како је војвода Лотарингки болован, то главну команду над војском нзао је кнез-изборник баварски *Максимилијан Емануло* и он се крене на Београд. Буктопчики серасккер Јелен узимаја је уважни да се код Београда заустави са својих 25000 људи. Максимилијан са 5000 људи утабори се код Земуна.

Више него један и по век Београд је био турски; 167 год. бесрбскнја држао га је Турчин, те су и његове ледене стене морале наслудети да се избаве. И избавиле. им се приближавао да их избави, али *не* себе, и не за оне чиј Београд јесте. Приближавао се *Нежић* да отме Београд од *Турака?* И како је стоин град Србије, место избављења, имао само да дочека промену господара.(2)

Један паша у месту да Београд ошљачка народ на побеже Смедерову сестаништа Окер-Аздур-Ахмеду да са 10000

(1) Klopp O: Das Jahr 1683. S. 417.

(2) Годишњак Ник. Чупића, кн. V. стр. 147.

посаде брани Београд од Кесаровања. Јануарн су већ били покупили што је било боље у Београду и што је нешто вредело, и 500 лађа натоварених плачком Београда пловило ниже Дунав и намицало непред носа и очиј гвозних Кесарових војника; аз су и они мислили да је још остало туђе ушто, да се и они накупе. Сва је војска аустријска журила у плачкању борбу остави само најпотребнији број борана да их чува од напада. Отну само четири заточење лађе и ошљачкају Србе, Турке и Јепреје што живљаху у подградима. „Тек, пошто је онако и грамзљивост избавила колико толико заспења, а београдска предграђа постала врах и пепео, отпочета је права опасна рања против града.“ Спочетка су оскудевали у тешким опеалима фаговима, ну на заузимање официра буду брзо довучени.

Колико је Београд у оно време ово чувен — један од десет градова у царевини — утврђена му нису била таква да би одолевало његовом имену. А Турци нису могли ни да замисле, према својој сили, да треба да се утврђује, окопава и дотерује.

што се спискано није могло да подудари са Хаџићевим списком.

4. На сеоници 57: уврштао је један стални тачка са котама, 7 парцела не испитавао и без икаква сопственика; 6 парцела њиву уврштао; а осталу су врте само писаларом изучено.

5. На сеоници 64: уврштао је један стални тачка, ако без кота и 10 парцела са именима сопственика.

6. На сеоници 65: уврштао је 5 сталних таčака са котама; 38 парцела са именима сопственика; 4 парцеле и рејон њиву на уврштао.

7. На сеоници 74: уврштао су 3 стална таčке без кота; 17 парцела са именима сопственика; 7 парцела без имена сопственика.

8. На сеоници 75: уврштао су 4 стална таčке са котама; 16 парцела са именима сопственика; 7 парцела није уврштао. Рејон на овој сеоници уврштао је само у поља, но и то се не слаже са рејоном на регулационом плану.

9. На сеоници 83: уврштао је 6 сталних таčака са котама, и 1 без кота. 17 парцела са именима сопственика 6 парцела није уврштао. Уврштен рејон не слаже се са рејоном на регулац. плану.

10. На сеоници 84: уврштао су 2 стална таčке таčке без кота: 5 парцела са именима сопственика. Уврштан рејон не слаже се са оним на регулационом плану.

11. На сеоници 92: није уврштао ни једног стална таčка нити парцеле, од којих има скоро до 11 сокака.

12. На сеоници 93: уврштао је 6 сталних таčака без кота, а 1 са котом; 36 парцела са именима сопственика; 1 парцела без имена сопственика; 52 парцеле није уврштао. Осим тога, на овој сеоници је много радњаног и тиме је ова још искварена.

13. На сеоници 94: Уврштао је 5 сталних таčака са котама, једна је нивалаом уврштао, а 2 су само назначене, но без имена; 39 парцела са именима сопственика; 17 парцела није уврштао. Уврштан рејон не слаже се са рејоном на регулационом плану."

14. На сеоници 100: уврштао су само стално таčке са котама; 8 парцела са именима сопственика; 4 парцеле њиву уврштао; рејон таčке није уврштао.

15. На сеоници 101: уврштао су две стално таčке са котама; 26 парцела са именима сопственика; 3 парцеле без имена сопственика; 24 парцеле њиву уврштао. Уврштан рејон не слаже се са рејоном на регулацијском плану.

16. На сеоници 102: уврштао је 1 стални таčка са котом; 38 парцела са именима и сопственика; 2 парцеле без имена сопственика; 5 парцела није уврштао. Уврштан рејон не слаже се са рејоном на регулац. плану.

Осим овога, до сада изложеног, има 28 сеоца, на којима се налазе 100 спискових парцела, које нису ни назначена уврштао, нити је на тим сеоцима описано, којој сеоници припадају.

Све ове сеоце са свима котама требало је према § 8. техн. услова, да се изнесу; међутим то је само нацртом израђено.

Из свега овога наведеног излази, да од 65 сталних таčака, које су означене у списку појединих таčака, 27 означене су у плановима са својим котама, 26 њиове су у плановима без кота, а 12 њих нимало не означене у плановима. Од 854 парцела, од којих се сеоце налазе уврштане су 253 са именима сопственика. 28 без имена сопственика, а 273 парцела није никако не уврштано; половина парцела, налазе се дакле само у списцима, а у плановима нису уврштане.

Према § 3. техничких услова треба да буде сталних таčака I и II реда. Таčке I. реда сугласно за утврђење главних позитена, а таčке II реда служе за утврђење главних кварата. У § 9. назначено је као таčке I. и II. реда треба да буду у земљишту осигуране. И једна и друга врста таčака има да се уписују у нарочити списак, у коме ће бити таčно назначено: оверавање таčака, њихови писмени бројева са назначеном полицијом и ситуацијо, како би се таčно увек после лако наћи на терену, као што је то од Хаџићеве урађено.

Међутим од 65 назначених таčака, које су у списку записане, 27 њих нема 11 таčака немају опште где се налазе, једна таčка нема координата, а од којеног нема никакве ситуације назначено. Да ли су ови и у осталим координате и које назначених таčака, које су у овом списку записане, такође изражунате, немогуће је констатовати, пошто г. Анђеловић није ни овој сеоци рад подио и гипсане координатне вредности, услова и кота, као што је со био дужнаја учини према техничким условима, те да би се таčност истине рада могла да констатује.

Према § 3. техничких услова, услове на таčке а I. реда требало је мерити најмање 4 пута, а II. реда методи са реципрочним посматрањем. Да ли су ови услови, чије су средње вредности

Кад Ахмед одбије поиск на предају ови предузму редовну опсаду, на опсаде граде и с воде и са суха. Особито им се одликовала артиљерија при прављењу продора (бреша).

М. Еманулло лавирући од К. Лотарингског а жедан славе, трудио се свом душом својом да ону, освојеном Београда, постигне и добије, и зато је често долазио у опасне ровове и обилазао своје најпаче и говорио и поклањао награда, служећи им у што време и као пример у учењу и надахњивости свију тегота и опасности. Готов са опкопима, а минама и артиљеријом испреса јако градска планта и наличи велике бреше, Еманулло покуди Турке још једном на предају. Аз уморан, почунаст а у што време храбар и одважан командант посаде Ахмед неће за то ни да чује. Једино је остало да се град узме на јуриш. 6. Септ. 1688 г. уз пушњану топова и свирања музике узинкују „с нама Бог" и „Еманулло" Бесарони продру на бреше. Настури очајничка борба[1]) у којој Бесарони страшно жестоке победене Турке

[1]) Види исо опис борбе у подсећања II Чупића, стр. 137—169.

Аустриска-немачка војска отпочела је опседу Београда пљачком па ју је пљачком и свршила. Како су сви делови београдског града постали жена својина, све се одмах поново дало у грабеж и пљачку; све се журило да покупи и погрби још ово што је иза пуне пљачке заостало; и град и варош и сагорела подграђа, попова су били пуни немачким пљачкашима. На и ако су Турци многу своју имовину, уз ово што су у јаничари и спахије од раје поотимали, били испратили на Дунав, опет је и ово што је још било заостало, било довољно, да зајсли немачку грамзљивост; ови су се с пуно срца хватали, како су задовољна са богатим пленом а београдски град нарочито се војницима са немачком качестом а огрнутим хаљинским терецима, или са турским турбаном на глави, у турским шалварама, женским јемењијама или жутим папучама, у богатом турском бањилиу, нарочим чалмама с чибуком у руци и другим сличним украсима и потребама победеног непријатеља.

Од 10.000 војника турске посаде, пало је при овој борби на Београд 9.000 ирних

одликује у списку нарочитих услова, добијени из горе означени начина и у којима су израчунавања услова тачна, није могуће констатовати, јер о томе реду, који је инжињеријо дао у овом целом послу, г. Анђеловић није нидено никаквих података, на основу којих би се тачност израчунавања могла констатовати.

Према тачки 2. условра дужан је био г. Анђеловић да изради планове од инжињеријских услова; а према § 7. техничк. услова инсенски бројеви од сваку инжињеријских тачака имају се сместа унети у нарочитом списку. У овој списак требало је, као што је то и Хаџићи радио приложити и тачну ситуацију тачака, да би се тачност инсенских бројева појединих тачака могла констатовати. Овај нарочити списак од инжињеријских тачака са ситуацијом тачака није нађен: и од 13 инжињеријских улица једне улице имају инжињеријске основе, земи и дечи фронт и дечи и дечи одуг; 7 улица имају инжињеријско само основну линеа и дечи фронт, а 3 улице имају инжињеријско само основу.

Оваково као изнесиај о свему овоме, нити је и само је израђена г. проф. Анђеловић. У колико је нас све ово, што је г. Анђеловић израдио тачно, т. ј. у колико се све то слаже и са оним што стајаше на терену постоји, то би, према условрс имала да констатује комисија, коју одбор буде одредио за преглед и пријем овога посла.

3. Новембра 1884. год.

Београд.

Инжинер предстојник
Инжињеријске касарне
Раша С. Мутапџић

БГВр. 3341.

Одбор за изштинања у седници одржаној 10. Нов. 1884.

решио,

да се за остигуране суме од шест хиљада и десет стотина динара, издата г. М. Ј. Хаџиновићу као награда за израђене планове за сп. Славе крај и око Сеиште, које планове и које израде, — стави забрана и враћивање на имена М. Ј. Анђеловића и њих законих оснитине г. београдског, који су у овом изданку били одређивани. —

За г. г. Љубу Марковић, М. Миланковић и Милоју Давидовић, као одборе поверени председнике ове планове, које је г. М. Ј. Анђеловић до сада подиео и да у њиној седници зна, за које је време неки тај преглед извршити или би их се нека награда одредити.

---

(1) Hic Vitezi! Thella etc. 8. 41.
(2) Ha истом месту, стр. 42.
(3) На истом месту, стр. 44.
(4) „Летопис за 1879. бр. 18.
(5) Hic Vitezi! Thella etc. 8. 54.

Да се овај извештај са усвојеном одштетама у општинским новинама као додатак, као би исто извештај одједном излазио.

Београд, 18. Нов. 1894. год.

Деловођа
одбора општинског
Урош Кузмановић

Одбор је општински у седници своји од 15. Нов. 1894. г. горњем свом решењу учињено изјашњење, да се под речи „више плаваче од више народне" односи реч „плаво и поплаче."

Београд, 18. Нов. 1894. год.

Деловођа
одбора општинског
Урош Кузмановић

ОПШТИНСКИ ЛИЦИТАЦИЈА

Према одлуци одбора општинског, Суд општинске београдске решио је да се изврше следеће лицитације пране и то:

I. На дан 19 тек. мес. од 2—5 сахати по подне лицитација за издавање под закуп три месарска плаца (IV V и VI) на доњој страни великог трга.

Кауција се полаже 120 динара за сваки плац.

II. На дан 20 т. м. од 2—5 сахати по подне друга лицитација за чишћење дизалка на општинским грађама;

Кауција се полаже 100 динара

III. На дан 21 тек. мес. од 2—5 сахати по подне, друга лицитација за давање под закуп покретног бобичавог меса од свиња које су кољу на општинским клањницама.

Кауција се полаже 50 динара.

Све ове лицитације пршиће се у канцеларији економног одељења.

Поглобе остале о давању оних права под закуп могу се видети на дан лицитације у канцеларији економног одељења, где ће се и лицитација пршити.

Ко жели на шта од оних права под закуп узети, нека опредељен дана дође и лицитира.

АБр. 8425, 8553, и 8699. — Од суда општине града Београда 15 Децембра 1894 године у Београду.

О Б Ј А В А

Суду општине варошн Београда потребан је један плац за подизање основне школе у овом кругу:

Од капије „Америке" једренском улицом до тоскане чесме. Крез јаворску улицу до кафане „Бесне" поред паравојсковог хапа на парни млин „Захарија" уз каменичку улицу до окружне апсане и зеленим пешцом до „Америке."

Плац треба за напрема 5000 квадрат. м. већмање.

Ако појединци неби имали плац довољне величине и облик би плац са којим суседним одговарао горњој потреби нека поднесу заједничке понуде.

Понуде треба поднети најдаље до 20. Јануара 1895 год. ово општинском суду.

АБр. 7716. Од суда општине београдске 17. Децембра 1894 год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпиндера) без разлике на спратове	0.20 д.
б) За не њихи шпиндера	0.20 д.
в) За ужини	0.40 д.
г) За велики ужини шпиндера у гостионици	0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака	0.10 д.
е) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са њиме пећи	0.10 д.
ж) За чишћење чунова од 2 и по метра уједно са пећи	0.20 д.
з) За пазење димњака (шпиндера) без разлике на спратове	0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубике метра	10 — д.
б) Од вагона	0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марва за пашње за годину дана	3 — д.
б) Обезглавање шпурбане марве стаје	1 — д.

IV. Гробарина.

а) Гроб за деку	7 — д.
б) Гроб за одраслог	12 — д.
в) Мала гробница	555.52 д.
г) Велика гробница III. реда	998.39 д.
д) Велика гробница II. реда	1099.39 д.
ђ) Велика гробница I. реда	1684.57

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ СМЕЋА

За кварторе: Славијски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавване са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1.50 д.

За кварторе: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кавване са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1894 године, АБр. 9449.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

ВЕЧНОСТ

НАРОДНА БАЈКА

написао **Ј. М. Веселиновић**

Цена свескам 0·20 динара.

Београд.

Књижара **В. Валожића.**

цезо Хришћанство. И бечки двор већ ни мишљаше да је бољу дан-кад ће имати под собом не само Србију, Босну, Македонију и Тесалију, већ да ће се и ријо жута застава скоро заленрштати у источном Риму — у Цариграду. Порта, притешњена од Аустрије, Мађарска, Пољске и Русије а раскидана унутарњим буњама, жељела је да закључи мир, на шиста неспаиије у Бечу, под видом да обави промену на престолу султанском, да преговара о миру. Ту велики захтеви свемогућа нагиђу порту да ће приста на мир већ да продужи рат. Преговори су вођени безуспешно пеле зиме.

Али сне плаиове аустријске поквари Лудвиг XIV. краљ француски, који, видећи недаће турске, заиграше од надмоћности Хабсбурше, на још 15. септембра послаи на Рајну у Немачку са 80.000 људи да тим збуни Леополда I. То је за Турску одброжење, јер појиоја потрашили сре снаге Француза на Рајну; Макс Емануило пак сде да штити своју државу, а против Турака оста само Л. Баденски са мало војске; то и осталн порту да не пристане на постављене услове за мир, и она се одлучи спремати за рат. Ово продужење Француза у Немачку узрок је што Тесалонпја по освојењу Београда не гоњише Турке даље. Дала ратовања с портом, као што смо видели, продужиће се тек у лето 1689 године.

За бављмо још један послед на Србију и Босну по освојењу Београда. После сјајне победе код Дервента у Босни царски двор опиђен успешима заиели да оцлаца Босном. На чареди М. Емануелу да пошље 6.000 људи у помоћ Л. Баденском, коме наложи да пошље човека у Сарајево, који ба понекао тамо најугледније људе, на да се с њима договори не би ли они не само у Босни већ и у Србији и у Далмацији у утрпљена места увели царске посаде, да им се с почетка може реки зајелни начином, ако би се тако бранили, — што пар Леополд не иерује, да ба могло бити — онда нека им запрајети силом и строгошћу." Ова своја наиишиа писма цара Леополда, дошли Баденскому друго са споменицом шпанољског посланика, које му се ево вели, „нека ме освоји само Босну већ и Херцеговину и Далмацију, да пар претеле Мле чане, који су Сеп. освојили „Лијепо ам на одговори Л.уденски, да му је наборник бакарски послао 6000 људи само зато, да појача посаде, и да би за освојење других пространих земаља једна достојало 30.000 војске добро спремне и с пуно новаца. Сарајево да је отворено јрјесто, „у којем се нити мачка сакрнла не би." Жали што не може принити тако частиу задаћу, а „неће да царску војску доведе у потању пропаст." На Беча још је пресгају наваливати. Цар му пише што не може „Магбе" (војачки) нека дстаие „arie" (хаприном.)

„Прати Баденски, још прије свршетка рате, удари на *Београд*, да свеже ново освојене тврдаве боље са Србијом. Онамо се била повукла босанска војска. Четири турске пуковиије пешака и неколико есканре коњаника одавно су излетали да нашу узнемиравају. Из њиорника са Дрине рајеке могла су ударати и у Србију и у Славонију, зато је тај град требало добити. Царска пијска удари, много турске војске погине, много узмаче, што је пресеглало морало се предати на милост да могу град овај испразнити. Оде до 4.000 људи према Сарајеву. Сада је била Славонија не само

ИЗВЕШТАЈ

О заклатој стоци на општ. кланиц. и отуд добивени приход у мес. Новембру 1894. г.

	ВРСТА СТОКЕ	БРОЈ	ТЕЖИНА У КИЛОГРАМ.	ПРИХОД: ОДРАЗАК МЕСНОГА		КЛАНИЧ. ТАКСА		ОПШТ. ТАКСА		СВЕГА	
				ДИНАРА	ПАР.	ДИН.	ПАР.	ДИН.	ПАР.	ДИНАРА	ПАРА
НА ГРАЂАНСТВО	Биволи	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Волови	385	—	10393	—	77	154	—		10626	—
	Крава	369	—	6642	—	73	80	147	60	6863	40
	Телади	166	5666	1153	20	16	60	16	60	1186	40
	Ови. и оваца	935	—	1870	—	46	75	46	75	1963	50
	Јарч. и коза	905	—	1810	—	45	25	45	25	1900	50
	Загњана	158	—	158	—	7	90	7	90	173	80
	Јаради	38	—	38	—	1	90	1	90	41	80
	Свиња	2040	119573	11957	30	816	—	204	—	12977	30
	Прасади до 20 к.	239	—	478	—	47	80	23	90	549	70
	Прасади до 10 к.	231	—	231	—	46	20	23	10	300	30
ЗА ДУЖ. ЗАВОДЕ	Волова	24	—	—	—	4	80	—	—	4	80
	Крава	10	—	—	—	2	—	—	—	2	—
	Ови. и оваца	138	—	—	—	6	90	—	—	6	90
	Загњана	2	—	—	—	10	—	—	—	10	—
	Претекли пошаст умрсле у напон	—	398	79	60	—	—	—	—	79	60
	СВЕГА ПРИХОДА:			34792	10	1193	—	671		36656	10

Упоређење целокупног прихода између ове и прошле године.

1893. ГОД.			1894. ГОД.		РАЗЛИКА: МАЊЕ У ОВОМ Г. 1894. ГОД.		ВИШЕ	
МЕСЕЦИ	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА	ДИНАРА	ПАРА
Јануар	31758	50	32081	65	—	—	323	15
Фебруар	25589	—	30844	90	—	—	5255	90
Март	26944	60	35104	15	—	—	8159	55
Април	27143	70	30130	45	—	—	2986	75
Мај	30914	10	35512	70	—	—	4598	60
Јуни	30357	50	34560	50	—	—	4203	—
Јули	32695	—	33095	40	—	—	400	40
Август	35662	05	32828	80	833	25	—	—
Септембар	35757	—	36392	40	—	—	635	40
Октобар	30577	70	30234	70	—	—	657	—
Новембра	36164	10	36656	10	—	—	492	—
СВЕГА	350563	25	377441	75	833	25	27711	75

Напомена. Од свиња клатих у месецу Новембру, маљевао лекарским прегледом, њајено је 86 комада бобчавих, од којих је месо прошено понитењо.

Из контролног одељења суда општине града Београда 3 Дек. 1894. г. АВр. 8544.

ослобођена него и за будућу зиму осигурана од турских напада.“ (1)

Ено зато исти о ратовању у 1688 г. наш летописи који је био очевидац. „Сабрашесја Немци и Серби и Угри и премдона (1688) пеи пеуше на поглед Београд и сметошаја пеи Турси, и сија Македонија пошмутисја, и сам Цариград, која сербеској земја подвижесја, и побегоша в' гори, и всио Турци бежаху к Цариграду. Сербски же воини, Котори биши под Београдом и цесарскују воиску, тие пеи прилонна отуду и собрашаја воеднио, и биет полк велик, и раделишесја на три части, и разидошесја по всеи земли сербском и сотваришаја бран дјутују с' Турсами безжашчими к с' небежачими, и биша се лето тое, и пеју зиму даже до сентн, и падесја от обоих множество много без числа. И по пејеи городам сербским, и по всем селам, и по дорогам (путевима) и по горах вежаху телеса тертних, и пятјаесуја голови

---

(1) Stoikitsha T. Dejestagod. sed. Slav. kn. I. стр. 140—141.

човешесија турских дјудеи и сербских Тое же лето ждјаша Немци Београд.“ (2)

Тако се сређно — по Аустрију — завршише ратовања у овој (1688.) години, у којој војна народ српско-хрватски учини велике користи дуканом Хабсбуртонићима, који проширише своју власт ка истоку према Турској;

Као што смо већ помекули Луденит XIV. краљева, сманси увалом на Рајну, већа део моћи аустријске. Али заузет појом Луденит не мога да спречи преврат у Енглеској, који Енглеза напцаљу српском революцијом (glaciosna revolution) те Вилем Оранијеван управник (stadsh-older) Холандије изабран од сисених Енглеза оде у зиму 1688/9. г. у Енглеску са 15000 војске.

(Наставиће се).

---

(2) Симонова V. ор. ц. кад. сту 21.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња 10— д.
б) Кола са лафетом са 2 коња 18— д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ ПАЗАРУ

Од 10. до 12. Јануа. 1894. г.

ВИДОВРЕМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА: НАЈМАЊА ДИН.	НАЈМАЊА ПАР.	НАЈВИША ДИН.	НАЈВИША ПАР.
1356	АРПАЏИКА	32		28	
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	БРАШНА ПШЕНИЧНА				
	БОРАНИЈА				
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
3733	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)	70		60	
	ВОЛОВИ				
	ВОСКА				
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ				
	ГОВЕЂИНА				
395	ГРОЖЂА	200	150		
	ДУЊА				
1476	ЈАБУКА	25	23		
448	ЈЕЧМА	11	10	50	
149	КАЈМАКА	140	130		
	КОЖА ЈАГЊЕЋИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
10418	КОЖЕ БРЕЗОВЕ				
	КРЂА				
3640	КРЕЋА	3	60	320	
9257	КРОМПИРА	10		9	
	КРУШКЕ				
1328	КРУПИЦА	30		20	
3788	КУДЕЉЕ	60		50	
41538	КУКУРУЗА	13		12	50
10024	КУПУСА				
570	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ	95		90	
1160	ЛОЈА ЊЕТОЉЕНОГ	70		60	
	ЛУКА БЕЛА				
2943	ЛУКА ЦРНА	25		17	
	МАСЛА				
484	МАСТИ	120		115	
415	МЕДА	100		80	
	ОВАСА				
5844	ОВСА	11		10	
1726	ОРАЈА	25		18	
3682	РАСУЉ ЊЕНИ	25		18	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
114292	ПШЕНИЦЕ	11	20	11	
927	РАЖИ	8		7	
	РАК. ЊЕМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. ЊЕМ. МЕКЕ „				
1245	РАК. ШЉ. ЈАУТЕ „	120		1	
56382	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	40		30	
32117	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	80		70	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
65000	СЕНА	5		4	
324	СИРА	100		70	
7270	СЛАМЕ	2	50	2	
334	СУВА ЈАБУКА	350		250	
218	СЛИВЕ УЖИЧКЕ	160		140	
1618	УЉЕНА ДРВЕНОГ	8		6	
20000	УЉЕНА КАМЕНОГ	3		2	50
4426	ШЕНИЦА РЖ	14		11	
	ШЉИВА СИРОВИХ				
31508	ШЉИВА СУВИХ	20		16	
1090	ПРАСАДИ				
1480	ЗЕМЉЕ ЗА СУДОВЕ				

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Штампарија Светозара Николића, Горња Јошинова улица бр. 33. — Уредник ЂУРО КУЗМАНОВИЋ.

БРОЈ 52. ГОД. XII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
за годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 „
за страни земље на годину . . 9 „

НЕДЕЉА 25. ДЕЦЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ
ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПРАВНИШТВУ НА ОПШТИНСКИ СУД А СВЕ ДОПИСЕ ИЗВОЛЕВА ДА УПУЋИВА

Рукописи се враћају се
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

П О З И В

За све обвезнике I батаљона VII пука I позива народне војске.

На основу предлога Господина Министра војног, од 24. Новембра о. г., ФЂБр: 7985, позивају се сви обвезници I батаљона VII пука I позива народне војске, да 10. Јануара идуће 1895 год. у 7 часова ујутро, дођу у пајтицулску касарну, на једно-дневни преглед и поперу списковна.

Овде се разумеју: сви обвезници борци сви четири чете, све административно особље, орданаси, посилни, коморције који припадају овом батаљону, било штабу или четама.

Сви они имаду собом да понесу свој војнички билет.

Ко дође на време, биће отпуштен кући истог дана у вече.

Ко не дође, тај ће се предати војном суду на осуду за непослушност.

Само тежа болест изванредне нездравља, ову треба доказати лекарском сведоџбом, коју је оверена полицијском влашћу. Уз лекарску сведоџбу, истог дана, послати и војнички билет а и именовати место свог стана и редовно занимање.

Бр. 12079 у Београду 7. Децембра 1894 год. Из канцеларије VII пукове окружне команде.

Предња наредба доставља се грађанима ове варошн којих се тиче с' позивом да према истој неизостављно у свему слеђују иначе ће искусити све строгости војног закона. Други засебни позиви по овоме од стране овог суда неће се никоме издати.

Из канцеларије војног одсека суда општине града Београда ОВБр. 369, 12 децембра 1894 године.

П О З И В

за све обвезнике I батаљона VII активног пешадијског пука Краља Александра I-ог.

На основу прописа Господина Министра војног од 24. Новембра ове године ФЂ.Н. 7985, позивају се сви обвезници — резервисти I батаљона VII активног пешадијског пука Краља Александра I-ог, да *10. Јануара* идуће 1895 год. *у 7 часова ујутро* дођу у штаб VII батаљона Краља Александра I-ог, који се налази у великој касарни, на једно-дневни преглед и оперу списковна.

Под овим се разумеју:

1) Сви обвезници борци сви четири чете I батаљона.

2) Све административно особље, орданаси, посилни и коморције који припадају саставу I батаљона.

3) Сви пребеглици I батаљона.

4) Сви обвезници допунске чете.

5) Сви они обвезници редовне војске који стално живе у Београду, а припадали су до ове године саставу местног батаљона.

6) Сви они обвезници редовне војске који су служили пре I чете VII батаљона, родом су из Београда а до сада нису нигде позивани.

7) Сви кадровски нелужећи пешадије другог пуковског округа, који стално живе у Београду а нису нигде записани а немају још 30 година старости.

Сви без изузетка да понесу собом своје војничке билете или отпусте из кадра.

Ко дође на време, тог истог дана увече отпуштене се кући;

Ко не дође овог дана, тај ће се предати војном суду на осуду за непослушност.

Само тежа болест изванредно нездравља, за ово треба доказати лекарском сведоџбом оверена и полицијском влашћу. Уз лекарску сведоџбу послати штабу овог батаљона тог истог дана војнички билет, затим именовати место свог стана и редовно занимање.

Из канцеларије команданта VII батаљона Краља Александра I-ог, 3 Децембра 1894 год. у Београду **№** 6458.

Предња наредба доставља се грађанима ове варошн којих се тиче, с' позивом, да према истој *неизостављно* одређеног дана иду у команду VII пат. пука „Краља Александра I,“ иначе ће искусити све строгости војних закона. Други — засебни позиви по овоме од стране овог Суда неће се никоме издати.

Из канцеларије војног одсека Општине града Београда 5. Дец. 1894 г. ОВБр 335.

С Т Е Ч А Ј

У општини београдској упражњено је лекарско место на кварт Савамалски. Сви они лекари, који се до сада нису пријавили а желе то место заузети, нека се пријаве са потребним сведоџбама најдаље до 30 дец. ове године. Плата је 2.500 дин. годишње.

Из суда општине београдске АБр. 8331. 10. децембра 1894. год.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА
РЕДОВНИ САСТАНАК
1. Децембра 1894 г.

Председник председник г. Мијаило М. Васиљевић, трговачки помоћник суда и б. Сен. Николај и Мит. И. Живковићевић, од одборских чланова г. г. Сима Ђ-ровић, Јосиф Петровић, М. Миленковић, Јосиф С. Јов. попић, Ј. А. Милојковић, К. Б. З. Шошкић, Јован Константиновић, Луј. Марковић, Г. Илијевић, Ј. Калајџић, Јаромир Бецић, Б. Милојковић, Ъ. Димитријевић, Спиридије Јовановић, Ф. Ренић, Ст. Јовановић, Стев. Д. Поп хаџ, Ср. Ј. Стојковић, М. Миладиновић, И. Д. Стевановић, А. Грегић, Ј. Аџић, С. Ъ. Јорговић, Мил. Ж. Марковић, Ст. И. Поповић, Дим. Милојевић, Др. Никола Х. Николић, М. Марковић, Ж. Крстановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седмице држане 24. Нов. 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Одборник г. Степ. Д. Поповић поднеси писмен протест, потписан од свију одборника, што су се у прошлој седници задржали од гласања при решавању питања о паровном рејону, у коме дежурају да је решење одборско од 24. Нов. 1894. год. АБр. 8462 исправљено и тражи да се исто не предузму нова гласа.

По прочитању тога протеста АБр. 8463. одбор је решио:

да се овај протест са свима актима поднше управи пар Београда да она је сва да ли је решење одборско од 24. Нов. 1894 год. АБр. 8462 пуноважно с тим, да одбор остаје и даље при томе свом решењу.

III.

Сходно предлогу одборника г. Дим. Милојевића и одлуци одбора од 17. Нов. 1894. год. АБр. 8470. одбор је решио:

да све општинске благајнице прегледају од времена на време одборски повереници г. Зах. К. З. Поповић Дим. Милојевић, Михајло Михајловић и Милан Ж. Марковић. При прегледу морају бити присутни најмање два тројина и за сваки појединн преглед парочитим актом предсједних општине оказаћени.

IV.

Одборник г. Стевап Ђ. Јорговић пита да ли је познато општинској управи, да извитопери жарком дечијем шкољкују по 1000 динара од сваког ташчета, кад га прегледају, за шта ово било може бити, као и да ту такву себи узимају.

Председник је одговорио:

да ће на ово питање одговорити у идућој седници, кад прибави потребне податке.

V.

По прочитаку акта истражне судије за кар. Београд, Абр. 8406, 8156, 8237, 8157, 8215, 8290, 8158, 8390, 8345, 8218, 8214, 8216, 8217, 8355, 8346, којима се тражи уверење о владању и имовном стању извесних лица, одбор је одлучио:

да су добро владања и добог имовног стања: Мирко Петровић кафеџија, Јован Цицић шпекулант и петлова жена Гроздана, Спасоје Васовић трговац, Јован Петровић бакалин, Светозар Гођевац трговац; да су добро владања и средњег имовног стања: Милан Петровић кафеџија и жена му Малка, Лазар Ковачевић кадионик таспе железничке фабрике; да су добро владања и сиромашног имовног стања: Владимир Ковачев бравар-трговац, Катица Јовановић слугиња, Ђорђе Бернић авизор железничке, Сава Пашић кадар; да су му непознати: Гаврило Младеновић надничар, Хаџи Теса слугиња, Мијат Стаменовић шпекулант, Тодор Гавриловић сватница.

V.

Председник изнесе одбору на мишљење молбе, којима се тражи уверења о сиротном стању и породичном одношу.

По прочитаку тих молба Абр. 17870, 17227, и 18352, одбор је одлучио:

да се Јовк Кирајћу не може дати тражено уверење пошто је страи подданик; да се Живутину Пошовићу жена тражено уверење на основу сведочбе општинских грађана; да се Данилу Михајловићу не може дати тражено уверење пошто општина београдска није надлежна да издаје уверења о околностима, која се у другој држави збивају. (Има исто са решењем одборским од 16. Авг. 1894. год. СБр. 11479).

VII.

По прочитаку реферата главног књиговође Абр. 8469, којим се тражи да се одобри преузета исплата набављених дрва за огрев за ову зиму, ко да се тај издатак расходује из буџета за 1895. год. пошто су одобрени суми за 1894. год. исцрпљени дрва за хронолу зиму, — одбор је одлучио:

да се седамнаест хиљада две стотине четрдесет и два динара и 50 пара за набављена дрва за ову зиму исплате на рачун приврсмених издатака, па тај издатак стави на терет буџета за 1895 годину.

VIII.

По прочитаку кванитара кварта палилулског Абр. 8259, којим се јавља, да се Евгеније Чоловић под. трг. неће да прими за тутора њене палилулске, одбор је решио:

да се радови Евгенија Чоловића не уваже, и да се мора примити за тутора њене палилулске.

IX.

По прочитаку предлога протопрезвитерата београдског Абр. 8384, одбор је одлучио:

да тутори капеле за дућански крај, отворене у дому Светога Саве буду и тадашњи тутор Никола Кики трг. а помоћници Раде Антић кафеџија и Павле Поповић бакалин.

X.

Председник општински одбор, да су г.г. Димитрије Кремановић кабинет и Светозар Стефановић одборски заменски дани истекли на ову дужност и да ће је су општински, решењима својим од 23. Новембра 1894. Абр. 7724—8227 остављене уважено, као и да је одборник Алекса Стојановић умро.

Одбор је одлучио:

к знању општинске и одао последњу пошту покојном Алекси Стојановићу речима „Бог да му душу прости". Да се и она места попуне новим изборима на дан 11. Децембра 1894 год.

XI.

По прочитаку протокола лицитације Абр. 8159, дражне за набавку потребне земљане ће кина, на којој лицитацији није било лицитанага одбор је одлучио:

да сам суд општински набавља од ове, продавница потребну количину меснина по најјачој цени опет премена, као коју партију буде набављао.

XII.

По прочитаку протокола лицитације Абр. 8424, дражне за дашње под закуп чишћење нужних и других јавних простора у 1895 год. уступа према највишим понудама најнижем понуђачу Јеспу Јранковићу, под за годишњу суму од седам хиљада четир стотине двадесет и три динара.

XIII.

По прочитаку протокола лицитације Абр. 6807 дражне за дашње под закуп чишћење дивања на општинским пропастима: по прочитаку изнетија општинског одељења о броју дивања и возаче Марије Алексић лицитација Абр. 8092, одбор је решио:

да се она лицитација одбаци и по нова расписне на пољу најочитно да се позове Марија Алексић.

XIV

Председник изнесе одбору на решење изнетиј општинштина еврејског за преход реда пров. г. Милана Д. Анђеловића из пређа влашна за Светозарском крај и Ново Селиште, којим се предлаже да се не штикна у општинском помоћу уговор и изнетиј грађевинске одлуке о овоме.

По прочитаку тог изнетиј одбор је решио:

да се у свему изврши решење одборско од 10. Новембра 1894 год. ГБр 13341, према чему се има и изнетиј са уговором штампати.

Награда повереницима за прегледа реда г. Милана Анђеловића да се одреди по свршеном послу.

XV.

Председник изнетиј одбор, да је вопрос-ништво, изабрано у седници одборној од 6. окт. 1894. Абр. 7015, за прочитање уговора и спецификом осветљају дворишта свој рад и подноси изнетиј.

Одбор је одлучио:

да се овај изнетиј изнесе одбору на решење као хитна ствар у првој седници што по реду дођа.

XVI.

Председник изнесе одбору на решење предлог главног инжењ одбора, да се дворишта основним учитељска дају из општинске као додатак за стан и огрев а да они буду дужни за ово заложништи учитеље, који због бедности не могу дођа на предавања. Даље поднеси одбору на решење изнетиј господина министра просвете и црквених дела, да општина притекне у помоћ држави за подизање грађевина за средње школе

бесплатним уступањем праве основних школа за удовољен број ван подизања једне ове грађевине, у којој би се могли смештати оба завода. Одбор је одлучио:

да се оба ова предмета ставе на дневни ред, кад по реду дођу.

XVII.

По изнетиј акта и прошене кмета Спасе Јовановића Илезића у Малданској улици, што му за пређење те улице одлучи одбор је поводе комисионалне саслушања од 15 јануара против 11 (7 њих гласали и 2 стални по председ.) одлучио:

да се оно измаље Спасе Јовановића Плезића по нова прошени, пошто је она ирло спупа.

XVIII.

Председник изнесе одбору на решење молбе Рајка Гођева и Јована Кајзина ош. кобрина, да општина одобаци свој општинску дажбина предмете, што су им потребна за изградњу зграде, пошто је дашња пута осповљена државних терета сходно изнетиј дотој заложним одбрима.

По прочитаку тих молба Абр. 6632, одбор је решио:

да се преко себе оне молбе пређе на дневни ред.

XIX.

По прочитаку акта комисијата места и изнетиј члана суда г. Јов. Антонијевића Абр. 4268 одбор је одлучио:

да нијесе комисије могу бавити и чупати буџре на месту ван Вајферпске пиваре, одакле је кошта земља за наставље баре Венецији, с тим, да се на оном месту може чупати само колико питалосе буџре.

XX.

По прочитаку акта пед СБр. 14030 и Абр. 2985, по којима тражи Стеван Јелтовић и Јованије Марковић, да се одобре дозвола за вршење утрошену воду на новог бесплатне водовода одбор је решио:

да се молиоци Стеван Јелтовић одбије од тражења и да буде дужан платити таксу за утрошену воду на новог водовода.

Да се суд општински упути да им места ослобођену Танасија Марковића према предлогу водоводне управе и према томе, што његова кафана не потребује ову количину воде коју по правилима кафане плаћају, јер земља никаква рада у њој, па да суд према томе свом уверењу реши ову ствар.

РЕДОВНИ САСТАНАК

6. децембра 1894. год.

Председништво председник г. Михајло М. Јовићевић, председник суда г. М. Н. Живојиновић од здравства одсу: г. г. К. Николићевић, Д. Калчић, Дорђ. Мирковић, Сима Шапровић, Хаџ. К. В. Поповић, Стев. Д. Поповић, Директор А. Живојновић, С. Б. Јорговић, Светозар Јовановић, Гаврило Младеновић, Фердо Рошић, Живко Куковић, Калеџе Николићевић, Јанко Константиновић, Ј. Алкалај, Стеван И. Поповић, Дим. Минојловић, Јаромлав Бецић, Ђорђе Димитријевић, Мих. Михајловић, Ср. Л. Стошовић, Јован Гаетић, И. Д. Стевановић, Мил. Марковић, Никола Ђ. Ратковљевић, Ђа Павле Х. Павлић, Мил Ж. Марковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлук сед ници држане 1. децембра 1894 год. и у одлуке Абр. 7015 унешен је одлук.

да се у седницу, у којој ће се решавати о изнетиј о електричном осветљају, позове и г. Ђорђе М Станојевић председник комисије за осветљење и трамваје.

II.

Председник општине изнетиј одбор, да је за збор грађани, држаном 4. децембра 1894 г. изабрат за општинског помоћника г. Стевка Јовановић кмет, трећи и да је тај избор пуноп-

жан, који није баш жалбе, то вожња г. Јовановић, да за ову дужност положи закон-ом прописану заклетву.

Г. Јовановић је законом заклетву пред одбором, и одбор је

к' знању ово саопштење.

III.

По прочитању акта истражног судије за нар. Бесеран Абр. 8483, 8484 и 8492, којим се тражи уверење о владању и моралном стању поменутих лица, одбор је

да му је Драгољуб Димитријевић кафеџија сиромаси непознат; да су доброг владања и сиротског имовног стања Рудолф А. Бе једнит, Калман син Фердинанда Брила и Тиса И. Драгутиновић шпедитер.

IV.

По прочитању молбе Спиридије Божића окр. грађ. Абр. 19098, којом тражи уверење о чином моралном одпису, одбор је одлучио

мишљење, да се молбену може дати тражено уверење.

V.

По прочитању молбе Дим. Т. Сувајџића земљ. чиновника ове општине Абр. 9436, одбор је

одобрава се молбену Дим. Т. Сувајџићу земљ. чиновнику ове општине једномесечно осуство због службена у Вршцу, с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребља-ати.

VI.

Одборник г. Стеван Д. Поповић саопштава одбору, да је у београдском листу Пештер Новости број 337 од 6 децембра 1894 год. изашла белешка под насловом „Одбојне од тровања", у којој се представља да је дежурни одбор одбио да дозволи лекари да иду на усиво општинске пијаће земљице на Врачару за исправке бога стојеће зграде.

Пошто ова белешка представља стварно нетачно изношење одбору, да нису чињеном неправи исправи.

Одбор је

да суд општинска ову белешку исправи званичном исправком, која ће бити основана на чињама и овоме предмету.

VIII.

Одборник г. Стеф. Д. Поповић, зато председништво шта ће суд општински доцнити одбор на решење дуже за 1895 г.

Председник одговара:

да ће се дуже за 1895 год. изаћи одбору на решење чим буду сва права и имања општинска дата на лицитацију, што ће врло кора дуга и бити.

VIII.

Одборник г. Љубе Ковачевић примећује, да многе од одборника нуде велико дознаке у седнице одборске.

Одбор је прелазећу

суду, да најстрожије поступи по установљеним правилима ко не дознаке у седнице а известнаке не правдају.

IX.

По прочитању реферата члана суда г. Мил. П. Живадиновић Абр. 8673, да је г. Љуб. Ковачевић одборник и члан комисије за пријем читавине београдске ће ће одмах пренеће на пут а да ће скоро неће пратити на да ће требало изабрати друге одборнике за члана ове комисије, — одбор је решио:

да одборник г. Стеван Д. Поповић буде члан поверенштва за пријем читавине београдске на место г. Љубе Ковачевића.

X.

По прочитању молбе Соломона Ј. Аврије Абр. 8206, којом моли да се ослободи дужности поротничке, пошто је већ петнаесет година главни грађански дужностник, одбор је решио:

да се Соломон Ј. Аврије ослободи дужности поротничке за 1895 год. изабран на његово место је поротнике г. Димитрије Кремановића, овд. трговца.

XI.

Председник напомиње одбор, да је одборско поверенштво, изабрано у седници одборској од 10. Нов. 1894 г. Абр. 8139 са сватом прошла за београдске трговце, покушало свој рад и нема још извештај.

Одбор је одлучио:

да се овај извештај понесе одбору на решење као хитан предмет у седници, што да ово дотази.

XII.

По прочитању предлога економске општине београдске Абр. 8553, да се уговори о закупу месарских клаоница на нек. трг продужи са седмим закупним даном са четири месеца од 1. Маја 1895 год. под истим погодбама и за исту цену, одбор је решио:

да се закуп сених клаоница месарских на великом тргу сем четвртог петог и шестог на доњој страни продужи још на четири месеца од 1. Јануара до 1. Маја 1895 г. са седмим закупним даном под истим погодбама и истој годишњој цени која је одређена у одборском решењу од 30. Нов 1893 год. Сбр. 20933 и од 27. Јануара 1894 год. Сбр. 21003.

Клаонеи на доњој страни под бројем четири, који је држао под закуп Мика Константиновић и пета и шеста, које је држао Коста Пашћева, да се путем краткне лицитације издају под закуп до 1. Маја 1895 год. пошто досадашњи закупци не прихватају да продужење закупа.

XIII.

Сходно решењу одборском од 7. Нов. 1894 г. Абр. 8140, извештене нашем одбору да прегледа на дан чињење и прикључене кужнице и помоћа.

По прочитању тих погодаба одбор је нашао је неизмењене гласеће са 18 главна претим 10 одлучио, да буде сваке једна конкурентан за њену народ решио:

да сечињење и пражњење нужница и помирја у 1895 год. нада под закуп једномесе компесионару под погодбама, које је суд општински прописао са овим изменама и допунама:

а) да концесионар мора имати општинско справа за чишћење, колико општинска власт од времена на време буде нашла за потребно.

б) да концесионар буде дужан најмање за три дана очистити нужнице или помирју, од дана кад му се сопственик за чишћење пријавиће;

в) да концесионар не плаћа никакве трошарине такође на кола којима неће тоћу износи нан нарошта

г) концесионар је дужан у року од 60 дана набавити нужне справе, рачунајући од дана, кад му се овај посао уступи.

д) да за тачно извршење овог уговора положи једну хиљаду динара кауције у готовом новцу или папирима од вредности.

ђ) да буде дужан бесплатно отворити и затворити (завидати) јаму, у којој је нечистоћа.

е) ако би пре истека овог уговора Београд био спабдевен каналима, престаје уговор важити без икакве накнаде концесионару од општине.

ж) све какве нађе концесионаре изрише и кажњује суд општински.

з) да суд општински прошаје, какво ће се грађани придржавати концесионару за чишћење, какво ће се и ко ће од стране суда општинског контролисати концесионара да уредно испуњује своју обвезу, за да те прописе објави грађанству.

XIV.

На предлог председника општине, одбор је

да се извештај комисије о прегледаним локомотивама купљеним од Карлзарухенске на Пожаревца и предлог да се радова са мртвачким колима да под закуп, — стане на дневни ред над по реду дођу.

XV.

Председник напомиње одбор, да је г. Ђорђе М. Стаменковић на жуту уз се не могао од решити о извештају комисије о уговору за електрично осветљење, који је за ову седницу као хитан предмет стављен на дневни ред.

Одбор је одлучио:

да се решавање по овоме предмету одложи до доласка г. Ђ. М. Стаменковића.

XVI.

Председник понеси одбору на решење молбу Камила Вита, да поетави тротоар у Кастриотовој улици, где још није постављен.

По прочитању те молбе Бр. 5489, одбор је решио:

да се да постављање тротоара у Кастриотовој улици дрвом лицитација и на исто лицитација од једномесечних цена означених у извештају грађев. одељења на овој молби.

XVII.

Председник понеси одбору на решење молбу Љуб. Остојића пуковника у пенз., Јелена Живића Аранђела и Драгутина Шљака, одреске ове општини на овом њихов тротоарски прилаз у виноком надзиђу.

По прочитању тих молаба Бр. 4922. 5245. 3883 одбор је

све ове три молбе с тим, да понуђени материјал за сада није потребан општини.

XVIII.

По прочитању акта VII. акт. бр. поводом Абр. 781. 1944. 3520, 3657, и 3782, одреска се тражи од општине да о свом трошку подигне потребне дрвене за смештај кола, оруђа, одела и другог дотичног материјала одбор је одлучио:

да суд општински прочи и поднесе одбору предлог, на који би се начин и одакле могла набавити потребна сума новаца за подизање оних зграда.

XIX.

По прочитању молбе Ђорђа Најдутра Абр. 5445 и извештаја и предлагања грађевинског одељења Бр. 4300, за сарању кућа, која се пред великим пијаце пеле у Текучеву преко друм, одбор је одлучио:

да се овај предмет упути одборском поверенштву, које има дужност да опредељени, које ће се улице и како калдрмисати у 1895 и другим годинама.

XX.

Председник понеси одбору на решење молбу нашег завода за васпитање деворја за ванкину помоћ заједно са извештајем одборског поверенштва о стању тога завода.

По прочитању те молбе Абр. 7852 и извештаја Абр. 8571, одбор је решио:

да се нашем заводу за васпитање девојака у Београду нада као помоћ из општинске касе а из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове хиљаду и две стотине динара.

Сума ова да се исплати г-ђици Ј. Стојковићевој сопственици и управитељици

тога завода и то једна половина одмах а друга половина после три месеца.

XXI.

Председник општине одговарајућа на интерпелацију одборника г. Стевана Ђ. Јорговића учињену у прошлој одборској седници, изјавио је, да корчма дечор општински има дужност да преседа ове године и да за тај преседа има право по закону да наплати таксу за свој труд.

Одбор је, саслушавши и мишљење лекара о овоме исто тако одлучио је:

овим одговором председника општине.

ОБЈАВА.

Суду општине варошн Београда потребан је један план за подизање основне школе у овом крају:

Од каване „Америке“ једренском улицом до тошине чесме. Крос јаворску улицу до кафане „Босне“ поред парапосског хана на парни млин „Захарија“ уз каменичку улицу до окружне апсане и зеленим пешцом до „Америке.“

План треба да запрема 5000 квадрат. м. највише.

Ако појединци неби имали план довољне величине и њихов би план са којим суседним одговарао горњој потреби нека поднесу заједничке понуде.

Понуде треба поднети најдаље до 20. Јануара 1895 год. ове општинском суду.

АБр. 7716. Од суда општине београдске 17. Децембра 1894 год.

ОПШТИНЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Према решењу Суда општине Београдске АБр. 8862. — Економно одељење истог суда, држаће на дан 29 т. м. од 2—5 сати по подне другу лицитацију, за давање под закуп три месарска плаца на вез, трг и то: IV, V VI у дољем реду месарских продавница.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења. Кауција се полаже за сваки месарски плац по 120 дин. Остале погодбе могу се видети сваког радног дана, а и на сам дан лицитације.

Ко жели на које од оних плацева узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 8862. — Од суда општине град Београда, 22. Децембра 1894. године у Београду.

Према решењу Суда општине Београдске од 22. тек. мес. АБр. 8759. — Економно одељење истог суда, држаће на дан 30. Децембра од 2—5 сахати по подне, трећу лицитацију, за давање под закуп пиварског меса од бобовачких свиња које се кољу на општинским кланицама.

Лицитација ће се вршити код плаинца општинских. Кауција се полаже 50 дин. у готову или средње-државним папирима од предности Остале погодбе о овом закупу могу се видети у свако доба пре и по подне.

Ко жели ово право под закуп узети нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 8859. — Од суда општине града Београда, 22. Децембра 1894 године у Београду.

Према решењу одбора општине Београдске од 8 децембра ове године АБр. 8685. — суд општине Београдске, држаће на дан 31 тек. месеца од 2—5 сати по подне, јавну усмену лицитацију за чишћење нужника и помијара у варошн Београду за 1895 годину.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења.

Кауција се полаже 1000 дин. у готову или средње-државним папирима од предности, остале погодбе могу се видети сваког радног дана, а и на сам дан лицитације у канцеларији економног одељења.

Ко жели овај рад узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира.

АБр. 8685. — Од суда општине града Београда, 20 децембра, 1894. год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

а) За чишћење димњака (шпоретера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
б) За ће лицам шпорхард . . . . . 0.20 д.
в) За уздам . . . . . 0.40 д.
г) За велики уздам шпорхрд у гостионици . . . . . 0·05 д.
д) За чишћење димњака од два спрата . . . . . 0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака . . . . . 0.10 д.
е) За чишћење чумина од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
ж) За чишћење чумина од 2 и по метра уједно са пећи пећи . . . . . 0.20 д.
з) За велике димњаке (шпоретере) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

а) Од кубне метра . . . . . 10 — д.
б) Од кавна . . . . . 0.50 д.

III. Пестарина.

а) Марва за кланицо за једну дана . . 3 — д.
б) Обикновене натоварене марве стаје . . 1 — д.

IV. Гробарина.

в) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
б) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
в) Мала гробница . . . . . 355.52 д.
г) Велика гробница III. реда . . . 998.30 д.
д) Велика гробница II. реда . . . 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда . . . 168.457

ТАКСЕ ЗА ПЛАЋАЊЕ ЂУБРЕТА

За кварове: Саламлија, Теразије, Варошке и Врачарске:

1. Од собе и кухиње или мање дућанз са собом . . . . . 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или мање дућана са магазом . . . 0.50 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без шталс . . . 1.50 д

За кварове: Дорћолски и Палилулски

1. Од собе и кухиње, или мање дућана са собом . . . . . 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или мање дућана са магазом . . . 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од гостионице са кухињом без шталс . . . 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

СУДУ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је подвести Суду резултате, извршених лицитација београдских пијачних места од 1. до 8-ог Децембра ове године.

ЈЕДАНАЈСТАРГЕОДЕЦИНА ГРАДА:	Ујетна цена	Темпер. ниже	Темпер. више	Чврст. мат.	Утрошни мат.	Хлеб	Алкохол пиће.	Алкохол пиће.	Алкохол пиће.	Алкохол пиће.	Свињи димњаке	Дуге и гоше. оне.	Овтад. Гвожђа	Брич.	Магазе.	Сумарни дасод.	нема. стол. рад.	Број бачтур. у сат.	НАПОМЕНА
Вел. Пиле Мешин трпеза	5/11	14.5°	— 3°	0·84	0·03	0·23	0·038	0·038	трп.				0·0011						
Бетон Пиле Мешин	8/11	12.5°	— 3°	0·30	0·03	0·09	0·017	0·017	1—6 трп.				0·0022	0·168	0·069	0·010	25·3		Бачтура брзјава до после 8 дана
Бетон Пиле Мешин	8/11	11°	— 3·5	0·44	0·03	0·09	0·110	трп.			0·035	0·003	вел. трп.						
Вар. капе. Цар-ски трг	7/11	9°	— 55	0·96	0·06	0·09	0·069	0·	0	0			0·						
Нов пазар Хаберштајна	7/11	12.5	0	0·32	0·03	0·09	0·017	0·034	0	0	0·011	0·002	0·00056	0·159	0·068	0·012	24·5	22	

У Београду 1894 год. 10 XII

Др А. Зега,
општински хемичар.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА

Издаје ОПШТИНА БЕОГРАДСКА — Штампарија Светозара Пашића. Гарош Јовиног улица бр 33. — Уредник ЂУРО КУЗМАНОВИЋ

ОПШТИНЕ
У ЖЕНЕВСКОМ КАНТОНУ
ЦРКВЕНА УРЕЂЕЊА И ДОБРОЧИНИ ЗАВОДИ

Организација Женевске општине, законима је на истом основу, као што је и држава уређена. Има смета две тачке, које одступају од ове истоветности, и то: једна је, што је трајање члановинског звања у општинама одређено на четири године више, а друга: што сама Женевска општина има свој управни одбор, а у осталим општинама, дужност овога одбора врше једни чланови.

Женевски кантон подељен је на 48 општина. Свака општина има за себе своју управу. Општински чланови бирају се у самој општини на општинском збору. Овај збор сазивају сви бирачи. Право бирачко имају сви они слободни швајцарски грађани, који уживају политичка права, а она права уживају они:

а) који су рођени и који у општини живе, или,

б) који су стално настањени, или,

в) који имају својих непокретних добара у општинској територији, или најзад,

г) који су платили неки од држ. година пред, па ма да су дошли из других кантона, или општине.

Ни један од ових бирача не може бити бирач у две општине или члан у два општинска суда.

Општина, варош Женеве, састављен је из 41 чланова. У другим општинама, општинску управу, сачињавају:

седам чланова, из 300 становника,
девет из 301 до 800 становника,
једанаест из 801 до 1500 становника.

Осталих има по једно до 3000 становника.

Општинске чланштво, бира се свако четврте године, и за време своје четворогодишње мандата, могу бити једних поново бирани.

А, не могу бити бирани за општинско чланство: државни службеници, ред свештеничких лица и службенице општински под називом (агенти).

Управа у Женевској општини поверена је једном одбору, који се састоји из пет чланова, а у другим општинама, дужност овога одбора, врши сам сеа двојицом својих помоћника.

Како чланови и њихови помоћници, тако и чланови управног одбора, бирају се сви на општинском збору на 4 године. По истеку ових рока, могу поново бити бирани осим оних које је државни Савет збацио са дужности.

Напоменимо оних ради ко за средње општинских бирача, а који мора да има најмање 25 година.

Чланови управног одбора и чланови могу и не бити изабрани за општинске одборнике, у ком случају немају решавајући глас у седници општинског одбора.

Све што ради дужност, изабрана чланица у општини варошн Женеве, полажу заклетву пред Државним Саветом, а одборници општински пред својим чланом.

Председник заступа, у случају изостанка или неке више сметње, у дужности, једна од чланих помоћника, који он изабере, а ако ове није учинио, замењивање га врши чланови помоћник.

Рад општинског суда.

Општински суд ради овако. А кад судије њиу за столом, могу претварати јавну седницу у тајну.

Општински суд врши ове послове:

а) решава о општинском буџету;

б) решава о издатцима, који нису буџетом предвиђени:

в) склапа годишње рачуне;

г) решава о начину управљања ск општинским добрима, и о свиме што се односи на ушпређење и чување општинске имовине;

д) решава о зарадама, плаћени условима и пензионом року и о промету и судским радњама:

1) решава: о отуђењу, продаји, куповини, разним, подели и о набавци непокретних добара;

2) решава: о покловима, и легатима, који се општини остављају без икаквих обавеза за њу;

ж) решава о регулацији и уређењу земљи:

з) решава о отварању или затварању друмова и путева;

и) решава о експропријацији у општем интересу;

ј) решава о пројектима за трасирање улица, и о свиме осталим радовима, који утичу на побољшање и корист у општ, и о свему овоме што ово исте са општинским интересима.

У осетим општинама, општински суд решава између осталог:

а) о висини којим се одржавају пузеће.

б) да је лишењем с временима грнаца и сиром општинске пристојбе.

в) поставља учитеља и помоћнике оних, за дечије школе надзирају случај, над Државни Савет за осетим квалификација, једноставно изабере исто лице за учитеља или учитељицу; у том ги случају изнесена општина мора да прими.

Решења и одлуке општинске суда достављају се Државном Савету. Исто одлуке општинског већа се изправити и без одобрења Државног Савета, а исто не могу. Одлуке које морају до овај одобрење Државног Савета, ове су:

годишни буџет,
рачуни о општинама,
трошкови који су одобрени преко буџета, а који су превршили десети део општинских прихода,
отуђивање, продаја и подела непокретних добара општинских,
одлуке општинске, реалитиране, према појединим предметима као што су: трајање преноје дате под закуп најмање на 9 година. Легати или поклони дата општина, а повлаче за собом какво терете или какво условно; стицање или затварање војеног друма; пројекти за трасирање улица, експропријација у општем интересу.

Општински судови имају сваке године две редовне скупштинске седнице и то у месецу мају и децембру. Но ове скупштине могу бити сазване и у ванредан састав, а њих сазива у варош Женеви, управни одбор општински, а у осетим општинама кметови.

Овим скупштинама председава у осетим општинама кмет, а у Женеви, одбор општински бира председника за ову седницу и три члана њему у помоћ.

Рад управног одбора варошн Женеве.

Дужност управног одбора је:

да управља сеоским имањем варошн Женеве и ову чува:

да управља буџетом изузевши и да шали на што овај има да се троши;

да сарени годишњи буџет;

да рукује општинским приходима;

да изврпује одлуке општинског одбора;

да издаје јавному општинску или неке предвиђене од закона:

да высоштави приходу;

да се стара да правилно уђе суме прихода општинских у општинску касу;

да предузима сигурне мере, ако се неби неправилношћи интереси општински;

да поставља, и у случају потребе и да збацује административне чиновнике;

да руководи општинским пословима;

да прави извозе или дотате, који су општини наплаћени и то у покретности ако не прелазе суму од 2.500 динара.

да поставља учитеље и помоћнике оних у дечијим школама, изузевајући оне Државни Савет изабере лице за учитеља-цу, према поднетим квалификацијама, онда тадо лице мора да прими дотична општина:

да даје државни извештаје о пројектима за рушење и подизање варошн крајском регулације;

да поставља званице дуж пута, ради сигурнијег кабрађаја:

да плаћа на улице, плаћене и шеталишта за пубљику;

да води по тачно написане полицијских прописа при општинским здањима: шеталишта, клаћицама, перионима, пијацама, продавницама разним за јавним жестима, отицају воде из канала, воду хладњачке жапиће, која и управљале са њима, куда која треба да пролазе;

да плаћа на осветљење и здравствене интересе;

Што се каже тиче, то је остављено општинским чиновницима, да је они и наплаћу и издиче.

Један члан управног одбора представља управника варошн.

Чланови управног одбора примају годишње и то: председник 4000 а она друга четворица по 3000 динара годишње.

Рад кметова.

У сеоским општинама кметова је дужност: да по општинској Државног Савета, обављује и извршује упутства, која се тичу мају да врше и прописују.

При општинској и судској полицији, да предузима све мере, што шестоју у вашту полицијску службу. Он може захтевати жандармерију

у целило ју даје власт шестог полицај, при вршењу његове дужности. Он има права да код сваког личног одговорнију узме преступнике, но таво да у року од 24 сата о томе извести државног прокуратора.

Поред своје општинске власти, он преставља у општини и полицијску државну власт.

Његова је дужност још:

да се стара о уредби и одржању општинских добара;

о напредној одлуци општинске суда —

о достојном престављању, кад то буде потребе захтевало;

о побољшању прихода;

о управљању са општинским радовима;

о предузимању, да и приређеним жеро, које би биле за добро, за чување општинских житеља и да прикупи уноси суме прихода у општинску касу.

Он може да прими поклон или легат у непретности, ако овај не оптерећа са собом никакву обавезу и не прелази суму од 250 динара.

За поменуте дужности, имет права плаћу, коју му општински суд одреди.

Суспендовање и распуштање чланова општинског суда и збацивање кметова и кметовских помоћника.

Државни Савет може да обустави одлуке општинског суда, и то:

кад општински суд изађе у свом раду изван круга своје, уставом и законом, обележене власти, и

кад неће да се сообразава прописима законитим.

Кметовом је суспензиона потпина, да у року од 8 дана подаси протокол кметова општинских чланова и то ако неће да је Државни Савет каквим законским узроком да обустављене њихове одлуке.

Поводом ових суспензија потпина, да у року од шест дана, разгранувши од која од њихових суспензиона одобрити одлуку Државног Савета.

Кметове и кметовске помоћнике може да збаци Државни Савет:

због неиспуњења нарочита оне је Државни Савет, као највећа власт у Кнежеву, у тромесечни устава и закона, упутила да их они изврше, но то не учинили:

кад се констатује њихов нетрадешет, и при каквих утаја:

кад неће да и нађеју своје дужности:

кад не дођаје на дужност без оправданог узрока у року од 3. месеца:

кад намерно неће да врше законе и законске наредбе:

кад Државни Савет збаци кметове због њихових увреда, или немају права на избор — и ко њих биће новоме бирани.

Изван ове општине, које мигае да су општинске, одлуком Државног Савета, у материјалном смислу, имају права да се жале кметовској скупштини, и она узима у поступак њихову жалбу у своје: прави редовним состајама, воните предходно исказа да ли општина има нешто на жалбу.

Вера и црква.

Устанком од 1847 и каснијом који је на основу њега водио 28. Августа 1868 године, уживала је потпуна слобода својој вероисповести у целој преспрадњеју Државној.

Сва вероисповести имају подједнаки права на заштиту од стране државе, као и друге странке, обавезе су да се сообразавају само законитим, таво и прописима полицијским у односу на јавном свеском реду. Нешта јесте свештенићке одлуке не морали и узимати је забрањена, сем ако то није за време неког прирадеменог балканског у Кнежеву. Нема се забрана распростире и на религијозне церемоније.

Државна потпиновље народну религију протестанску и католичку. Она обавља назначаје је воте и живе дисциплине, али предлоге, да се избришу из буџета партија из религију, другим речима, да се раздвоји црква од државе одбаци је врло рад у Скупштини 5. Октобра 1872 године и донеје и народ је то одвојио са великом од 9306 гласова против 4044, 4 јула 1880 године.

а) народна протестантска црква.

О протестантској цркви, које су задаје тако лутро брисе са земљаним републиканизма, и која је учинила тако значајан утицај на институције земаљске, разумевају се само врло велики историјски трагови.

Као прва признаја међу осталим институцијама устанком од 1847 године, она се уредила у својој организацији, законом од 25. Марта 1874 године.

Она се састоји из Шпајарских протестаната, који су примили исп облик организације. Администрација је изкључено поверена једној конзисторији, која се састоји из 25. чланова свештеног реда и 6 чланова мирског реда (кметове протестантских). Она су узети између бирача, а највише њих је из четири године једни одбор изабрао између своје најугледнијих грађана протестаната, који уживају своја грађанска политичка права у Кнежеву. Њихов одређује да ли ће која шпајарских грађани имене дати на изборним листама од две различне вероисповести и да ставе тројицу довуста за ко листу, осим друге вероисповести, ако има, која хоста тако да дође више пре изборавања на крај.

Конзисторија бира у своју седници једног председника конзисторије од ових чланова, чије председник мора да буде из реда свештеног (пастора).

Она ће као општина интересна црква, управља са свим овим, што се односи на верске повеје у религијском обучавању и часто одвојеним потпинама, одређује број својих чланова, под условом, као ово и Државни Савет одобри, поставља свештенике који су стручни теологиски факултет протестантски, а о теме су предходно известили пастере.

Кантон је подељен на 18. парохија. Барон Женеви само је једна парохија. Свака парохија имеђе своја пастора, који да би могао бити изабран, мора имати најмање 25 година и да има свештену и стручном теологиском факултету протестантом у Женеви, или признату, одговарајућу њој, титулу неког другог универзитета.

Пре него што прође дужност, пастор полаже заклетву пред Државним Саветом. Он обучава и проповеда под сваком совешћу, од оправданих и без да се пастора слобода може ограничити у испољавању вере, нити ни у чем ограда законима грађанским.

Свештеници се званично сматрају за свештенички збор а њихов је рад подређен конзисторији, која им доштита да сте њиго реде буде једино у интересу црква.

б) католичка црква.

Католичка црква, слична њима је тада и њима се одредила је устава од 1847 године, као и њоју је признао овај, признала је вероисповести римокатоличкој и сачекавала јој Фрибуршко епископије. Устав предвиђа, које је изништа између Шпајарског конзисторије и хоспорства Пазаште због институције једне папезаднје апостолске, у Женеви са Кантоу, вред је усвојио законом 21. Марта 1873, који регулише изложу вероисповести на новим основама прописа, са једном строжом изменом од 9081 гласова против 151.

Једна дво женевских католика одбио је то, да се потпиши и организовао се као независна заједница од државе.

По томе закону, поноша и епископи бирају се између бирача католичких, који су записани на бирачким листама кантоналним; а мисе се збацити са својих положаја. Пре него што прође дужност, полажу заклетву пред Државним Саветом.

Привремена Црквена управа вероверна је за времену Женеву једном одбору од девет свештених лица, а осталих четворицу народна одбору од 5. чланова које су изабрали бирачи народњаци, а за ово шаљом једном пролазом одбору од 30 чланова, од који су 25 свештеног реда а 5 духовног: сви су они изабрани у једном одбору који је изабрат из свих грађана католичких, који уживају бирачка права. Чиновници духовног одбора и одбора народњаког бирају се на четири године. Сви они могу бити поново изабрани.

Што се свих црквене управе тиче, Епископа дајеније надзор, прикаже је Државни Савет и има такви он може сам да врши предсеђништву и епископалну управу: а ако би прешао своју власт на поље менаџерске, онда је врши вет својом одговорношћу, но пре свега зове да стекне прелставе Државног Савета.

Катедрине парохије, поред да основалницу једну шпајарску епископију чије седиште не може бити у Кнежеву.

Они који су по конституцији у парохију ове организације чине сада једни део епископије хришћанске цивилизације у Шпајарској.

в) Задруша религијозна која су крштено као заведена.

Осим званично вероисповести управа Женевског Кантона признаје још нет религиозних установа сагласно закону од 22 Априла 1849 године.

Нова синагога Јудејска црква, конституисана је 3. Априла 1850 године а добила је од општинског сагласне ново одобрење за уредност године 23. Јула 1880. Она врши основних је у Женеви ово 1707 године и припада вероисповести Аугсбуршкој и налази на конзисторије „Гота“ од године 1733 године. Од ад пастора, она је прикалата од своју кашу и неке односи према другим религиозним установа које су уз реформацију, напада њих протестан за духу добровољи. Она ово доста вероверне изнаје, и неколу ових и једну дуторскоу врсту и једну школу.

Управа је вероверан од 11. чланова који су изабрани на шет година са потпуном надлежи.

Приходи су њихових добара су намењени на потребе ове вероисповести и на њихов убогих. Са епископијом сједињена, дирекцију потпуније Државни Савет. Сваког ово врши сваке године до годишње тачна рачуна о врши своје дужности.

Немачка реформаторска црква. Конституисана и основана 12. Октобра 1894 године код обласког ове управе: једна за благодејања а друга за крсту. До (1849) године број је само једна дирекција. У Државни Савет своју наредбом од 7. Новембра 1815 године наредио је катеторкина по мени бити истинска чим ове црке. Њених и шпајарским Немци, који су признали ову реформу и који су настављени у Кантону од ове године године дана. старовеђанин поште су пазили таку за врло становника и њихов повратак у вредовање стање, само ако говоре немачки и најмл члановн дирекције.

Од исходно родаја, црква је у задрушеној са шпајарском протестантском црком Женевском. И сва која прикалају ову реформаторску цркву, могу бити изабрани као чланови народне протестантске конзисторије. Свештенићи ове њихов црква врши исте опште и са свим шатом као и дављу пастора в протестантске народне цркве. Дирекција се састоји из два одбора од седам чланова, који су изабрани за време од пет година; одбор за настају, и одбор за новац. Председник црквеног брина у исто време државни председник заједнице. Школа је она под непосредним надзором министарства просвете.

Заједница Православна заснована је 3. Маја 1852 године; признати и допуштен за време од 30 година а обновљена у 1882 — за нарочи године од 30 година.

Управни одбор се састоји из три члана, које је заједницу ове врсте изабрала за три године. Њихов је посао хонораран.

Дужности њихове састоје се у томе, да прегледа сва рачуноводства и да помоћ старешеству.

3. Јуна 1872 године Државни Савет усвојио је бесплатне једне врсте пекларске оснивачима ове заједнице да подигну себи сопствену.

Чији могу. Православне вере, основана 1. Маја 1866 године и исте године 16. Септембра, народна скупштина кантонска прошла ју је за време од 30 година. Истека дана потврдила је закон за уређење једног земаљства за подизање цркве, које оснивачи буде уздиже се дотле и бдити за једну малу напојницу без Тавашића.

Администрацина поменуте заједнице се ће тек онда, кадгодина од главног заједнице, које су се за једном општом збору састала. Она поновиће обавезе се сваке године и њена се чланови пријах новог барају. Дужност председника прави одрета, коме је такође заступа да води заједницу.

Државе основне христовске (англиканске) цркве 11 октобра 1850 године и'исте вечера 28 прошла је и народна кантонска скупштина за време од 30 година, а обновљена је ове 4 године.

Скупштина ова одобрила је исто тако да још се уступи бесплатно земљиште за зидање једне цркве, које је сазидана на чему једне од њих Вине.

Одбор управни састоји се из пет чланова, који су изабрани на три године.

ДОБРОЧИНИ ЗАВОДИ

а) Општи добротни завод.

До 1868 године добра дуда хришћанских установа Женевских имала су: Женевску болницу, капитолиције за добротворства, заиста Трошкове свој је инаџирани доктор женевски који се редно 1709 а умро 1781 године) оснивао за сирочад, грађанску болницу у Карлову и неколике мање је управљала општина.

Да би исчезле разлике са господина у новоју, који су постојале између њих и старе општине, народ Женевски донесе закон 26. Августа 1868 године уједни сиромашке између у једну једину масу, под именом „Општи Добротни завод.“ Овим законом рушује једно помоћна од 17 чланова који су изабрани онако: половину је изабрао општински суд народа Женеве, седам општински одбор, три, државни савет. Комисија се обнавља сваке четврте године и чланови исте могу бити одмах по истеку мандата поново бирани.

Изнови „општег добротвног завода“ разумева ју у њему земаљске општине, поглаве на основном капиталу који је при крају 1884 године — био 5.456.000 динара. Све је то намењено за ублажавање болештина, страдања, сиромаштва, изнемоглих и у опште Женевског сиротиње.

Ова добра не могу бити одвојена од своје намене и да остану одвојена од свих државних.

Завод, који зависе од ове општег добротвног завода, они су: Дом за сирочад мушиу, дом за сирочад женску, у Варамбе, болница за опекотине ове који су биле болесна, у малом Сапоне-у, кућа за старце у Авалоју.

Овај општи добротни завод нема једнаког у болницу Кантоновој, у болници за душевно бо лесте, у дом за старце или на неки друга мест, женске и болесне, над којима добри са сиромашни наложили.

Дом за мушку сирочад има већ у себи стотину деце, од којих једна трећина уче занат, а друге две поклоју њихов основне и средње.

Дом за женску сирочад има осмо 60 девојчица, које се припремају за касне ручне радо ве, у којој припремају све и она у мушком заводу.

Завод за сиромашке оних који су предавали на је сада потребан да се окрене, основана је за узимљивању госпође Рошаз. Њих је у 1884 години 244 пансионера. Болесници који вољене ту своје здравље и поврате своју, благодаре умет упраља ове куће и чистом вољеном надзору.

Утемељене за старце, од највише поверења међу, која има сто 75 пансионера између 65 и 67 година старости. Она старци лишени су сваке помоћи за живот, пансиони и остарили, а у овој кући пуно добро неговани. добро капитални и хранени у жетви за се пребирају до удаљене до удаљене опитне нам у којим Савојани седу, где су ауседите одвојене.

Међутим овај општи добротни завод издржава још у Кантону подиском 112 пансионера: један пансион за 104 детета, у васпитању женскиња и одлеља, 5 малих домаћа кантоналних у атрактутрној подврсти у Сернаку подстан коват и четири детета глуво нема.

Поред тога овај општи помаже једну велику заводну сиротиње: инвалиде, дебеле, немоће, заслепљена, обућом, и ово све спровођа под својом управом; ту реде и пренову око 150 радионица.

Сви трошкови у 1884 години достижу од прилике 564.000 динара.

Кантонска болница

Ова важна установа, која има једно велико здање у Клузу близу Женеве, установљена је законом од 23. јуна 1849 године за чување и неговање рањених и болесних.

Сви женевски грађани, који не могу да плаћају у кућу своју потпуни интернатским станом, редиле су ту — бесплатно, а такође обољавали хроничне исто тако као што су и сами болесни, који и раденици који су могли да плаћају при оним заводом, трошкове по заузимању при оним њему ове куће, и ово одређена исте. Убоги ове су примају на рачун општег добротвног завода, на рачун депутатова судског и полицајског, а на рачун једног друштва за узајамно помагање; а странци на рачун исте установа или који и за рачун њихових општина из које су родом. У случају болести или тешко ране, стрпљење у болницу пацијенте је одмах, али по уверену једног лекара из Кантона, које уверење треба је протоколисано дирекција за стварање и једној здравствености.

Приходи ове болнице састоје се од прирезе на 25 сантима, које држава скупља од тровог рина: једнаког дела тога општинског нарезе, и такса на пазнад, од приноса добротвних прихода у чаршији, као и од пензија, поклона и легата и од скупљене годишње добротвене прилоге по свакудашњи. Буџет годишњи овога завода је од прилике 250.000 динара.

Управа ове болнице поверена је директорице одлова, од којих су шестерица изабрана кантоналним већином скупштином, а трећина од Државног Савета.

Болница овој ужи су ау одељи и стални медицинска клиника, хирургијска клиника и завод за порођаје сиротиња и дом где се негују находила. Ове клинике, чије директоре преподају кроскопима медицинског факултета, надзиратеље су за неговање где се она практично обучавају са великим ученком, који ју добили у години 1883 около 3200 болесника.

Она куће за остарелог водиље се у којом Салеве у, близу Женеве, у једном дивном предалу, а постаје је законом од 27 Јуна 1849 године у циљу, да прима остарели своје грађане који су прешли 60 година, а који још се нису од Добротвног завода општег и од другога за уздајно осигурале.

Управа овог завода поверена је једанаесторици чланова који су изабрани на четири године и то: шесторица је изабрала већина скупштине, трећину Државна Савет а двојицу сва општинска грађани који су у овом заводу.

Доходи овог завода састоје се на поклона и легата, као и од прихода који се добијају од њих који су у тој кући по 45 динара месечно. Општина изабрала ових старица, које је неке добротвног завода таме месеци а чији је он раније био члан, а 50 динара месечно плаћа сваки други старац, грађанин општински.

Друштво за узајамно осигурање лица за прикупи горепомену закона, где се подразумевају сви грађани Женеве, који ове до буду чланови ове друштва. Овај закон осигурава своје као све са тим правом да буду примљени у овај завод сад не буде 60 година: за лица, све осигурани који за живи живи овога завода, или у којој општини, добија једну ренту од 40 динара месечно, а које ако хоће прежити 80 динара годишње. Чланом овога завода може се постати сад се навађа класови улог, или сад се једанаест за свагда дође, или сад се дође извесна сума сваке године редовно до краја своје 59 те године.

Женеви који се ову осигурале пре 60-те године на овај завод, могу да уживају благодати овога завода, ад и после ових година створени уживе једне одређен капитал.

Основни капитал овога уздајном друштва за осигурање биле је у 1885 години 116.000 динара. Чланова који живе у овом заводу било је у тој години 74, од којих 34 више стално у тог заводу а 40 њих примају одређену своју пензу и живе код своје породице.

Годишњи будуте у 1883. години предвиђен за 76. пансионера био је 105.000 динара остатанака један знаци преко своју расхода од 12.000 динара каквоћи — за плаћа за у напредак ако што је требало за учења државна у току година где је мале прогресирала т. ј. за дуго држава на пољу њених будућих трошкова.

Завод за душевно обољене

Овај завод намењен је прима на рачун њихових фамилија, или на рачун општег добротвног завода, лица која су душевно обољела, створен је законом од 9. Јануара 1835 године у Вернеју близу Женеве. Њим управља један одбор, који је изабрао Државни Савет и који је под контролом министарства унутрашњих дела. Његов буџет годишњи је около 75.000 динара али овог прилози један прилог трошкове за скоро 10.000 динара годишње, према врсти ових пансиона и према приходима од обдарзнова преступног пилва које одржаје ову кућу.

Завод за глуво-неме.

Ова је установа постала принципијелним добрих људи и жена. Основни капитал састоји се од прилике неко 50.000 динара и неште непокретних добара. Државна има своја директора са утворем но како ова узима под закун стан и плаћа му годишње 2500 динара. Државна плаћа у кантонску за дову убоку (сестру) тако да држа овога пансионарима не прелс преко 800 динара годишње. Број глуво-немих у овом заводу износи просечно 10 лица.

Финансијски заводи за кредит и штедњу

Устав од 1847 године условио је на основи закона оснивање удружена једну суму од 1,500.000 динара која ће се сума умарод прикупљати и над со прикупи добити облаг једне банке за оснит, остане на чување и за послугу. Приходи, који ће се одатуд добити имају се употребити на одржање непрекидно претседнике и за једну школу сво под државним управом.

Најпре и руководе овог основног капитала поступе у ову банку, поверен је једној општој

комисији, који је задатак по тим правилима, да одређена од њених пропорционалним доприносима економског друштва, тежећи увек највећој нади. Ове су одредбе биле изменене већ 12. Маја 1848 године под називом безимене друштва „Женевска банка“, са капиталом од 5,000.000 динара, који је подељен на 3000 акција а свака вреди 1000 динара.

Донеше 26. Фебруара 1867 године скупи је овај капитал на 2,500.000 динара. Једна милион ест стотина хиљада динара ће дат општинској комисији, а хиљаде буду сиђене на 500 динара. Најзад законом од 26. Августа 1868 године који је доносен за општи добровани завод, део општ који крашаја Женевској банци, а проширени од основног капитала економског друштва, прибо је у општину државни, који од тада има трећину капитала у акционарској скупштини.

Од тога доба, Државни Савет, има једног свог комесара који присуствује свакој седници управног одбора и контролише рад.

Операције Женевске банке састоје се у томе што есконтује, и што покрива трговачке сенке. Ова одобрала комаде од 1000, 500, 100, 50 и 20 динара.

Њом управљају 8. чланова, који којима је и државни повереник а трећина су комесари (цензори.)

Државна имовина од капитала у овој банци свако године суму од 65—70.000 динара.

Хипотекарна Банка

Хипотекарна банка основана је законом од 1847 године да би одредила и одржала вредност свију економских продуктивних добара, а основана је са општинама свете територије.

Докеле од сваке добара зграда су да позајмље на одређене непокретности, које су остале у њима опћинама и на основу прадо које су наплаћене за непомичност и „ранг наслаг, онако ган би биле ово нуђене.

Протестантска конзисторија прима од добити ове банке једна приход довољан да подмирење трошкова ово подконсеоде. Руководе капиталима и приходима, поверене је једној општинској комисији која је састављена из 11 чланова.

Закон који је задат за општи добровани завод, подложеновно је ову установу. Основни капитал капитекарне банке одређен са тако, што је подељен између 17 општина старе територије, на 2000 неограничених хартија вредности сваки од 1000 динара. Сума додала у 40.000 динара од ових капитала дају се сваке године уназред протестантској конзисторији. Суишаке која долази од годишњих и петогодишњих уплата подељен је између општина, сразмерно њихов броју од предности, сразмерно њих капитала.

Главна управа и надзор ове банке поверен је једној комисији од 11 чланова који су изабрани за време од 4, године и то само: петорицу је изабрао општински одбор варошн Женеве; трећину бирају све општине, заједнички, разуме се ове које имају банчино пословне од предности, а најзад трећину бира Државни Савет. Ова комисија поставља осим администратора и дође рачун свако године Државном Савету о своме раду.

Постанак ове банке учинио је крај лихвашкој и постигао једа уредна агрикултуру поштању, а учинио је огромну услугу земљи.

Операције банчине састоје се у томе што чине хипотекарне зајмове на непокретна добра која су у Кантону, кодлокуће, залошкину на имање; есконтује меницу у интересу агрикултуре једне и прима остале на чување.

Стопа интереса у овога завода је сада 4% а интерес је плаћен на залошкину 4% годишње је добити износ 15.000 динара. 31. Децембра 1884 г. капитал је нарастао на суму од 27.041.000 динара а ним заложила је којих је учинила зајам у предности до 24.237.000 динара.

Новчани завод за штедњу

Овај завод установљен је 5. Августа 1814 године. Он је основан у тој цели да прими на оставу, под државним гаранцијом, суме које је неко дана ово која стално може или којима је дозвољено живети у Женевском Кантону. До бројевних заседнов, удружењима и осталим друштвима је забрањено дозвољено да остављају своје капитале ту.

Он прима депозите који нису мањи од једног динара ни већи од 500. Ниво не може остављати у једу банку већу суму од 500 динара годишње, нити као може бити већа вредности од капитала већих од 5000 динара. Сваки који унеси своју уштедевину, добија једну књижицу сваку, коју је потписао комисији изабрани, а која у себи садржи ниво и цредње улагања, датум, када улаже новце и исплаћене, а такође исто и суме дозвољене или исплаћене. Улагачима тече интерес на суму 4% годишње.

Овом конгресном установом управља једна комисија од 18 чланова, које Државни Савет изабрала сваке пете године, а они опет на крају сваке године подлажу му рачун о своме раду.

Да би се још боље видео успех који је ова банка учинила, под управом савета учитељем, биће довољно над ће констатује да стоји ово: У 1817-ој години било је улагача 493 са сумом од 97.244 динара, А ед тада па до краја 1884 достигло је број улагача до 37,843 која су учитељи капитал у тој банци од 26,405.350 динара.

Јавни завод за позајмице на залоге

Законом од 22. Јуна 1872. основан је овај јавни завод за позајмице на разне залоге, а есновни капитал исходе је у неку ову „Општи Добровани завод“ у суми од 150.000 динара.“

Овим заводом управљају 9. чланова, од којих трећину бира народна заштитна скупштина, трећину Државни Савет, а трећину комисија „Општег добровачног завода“ све на две године дана.

Овај завод за неограничене на залоге, који неди је по методу француског завода M. de-de-pierle, и у цели да притеже у новчи ових особина, који се нађу у неприлици, а не желе да се новцем одмах од других предметних заводима. Он позајмљује искључно на хипотеке домаће ствари или сваке сеоске на залоге и сребрне предмете позајмљује остари ретке од најмање пропасене предмети дотичног предмета: а на све остале предмете две трећине тамо од процењене предмети. Завод не прима предмете оне, који предмет не прелази до износи више од три динара. Само исто не прима злато, врлаје и у опште најмање потребе: такође наслобуђене и подземне хрђаве квасова. — У опште не прима ни један предмет чије нагиба сумња.

У 1884 године зајмете је у маслини овога завода 49.459 залога, а улога сума на ове предмете од 1.025.899 динара. Број отпуштених предмета, обновљених и продатих износи до 29.909 од предмети у суми 614.828 динара: а остало до 31. Децембра исте године 19.550. залога од предмети у суми 411.071 динара.

Средња предмет сваке залоге, приличне улоге, износи између 17 и 60 динара.

Јадо.